

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ 1-30

ΤΟΜΟΣ Α΄

ΑΠΟ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 10 ΜΑΪΟΥ
1949

Β΄: πρ. 21-30
(σσ. 336)

=====

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 31 Μαρτίου 1949 συνελθόν τῷ Ἐκπαιδευτικῷ Συμβουλίῳ ἐν ἑταίρῳ εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἐν τοῖς Γραφείοις αὐτοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Εὐαγ. Σακκαρή ἰσχυρῶς τοῦ Συμβουλίου κ. Χαϊτίκου Ἀσπ. Ἰωαννίνων, περιστατικῶς καὶ τοῦ κ. Διευθυντοῦ τῶν γραφείων, εἰργάσθη ὡς ἑξῆς:

19ν) Λεβὼν ὑπ' ὄψει:

α) τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 1900 ἐν. ἔτ. αἴτησιν τοῦ κ. Ἀθανασίου Πετοῦλη, κατοικοῦ Ἀθηνῶν, ὅστις ὑποβάλλων ἀντίτυπα τοῦ ἱστορικοῦ μυθιστορήματός «Μαυροβλῦχοι» παρακαλεῖ ὅπως τοῦτο ἐγκριθῇ ὡς βοηθητικὸν βιβλίον.

β) τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1960 3 ἐν. ἔτ. ἑγγραφὴν τοῦ Σου Ὑπουργοῦ, ὅπερ διαβιβάζον τὴν ἄνω αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν ἀντιτύπων καλεῖ τὸ Συμβούλιον ὅπως ἀποφανθῇ συμφωνῶς πρὸς τὴν ἐδῶ. δ. τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Νόμου 5911/1933 «περὶ διδακτικῶν βιβλίων» καὶ

γ) τὴν εἰσαγγεῖν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ κ. Ἠλέα Λαγίου ἔχουσιν οὕτω:

»
» τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον τοῦ κ. Ἀθανασίου Πετοῦλη «Ὑπὸ τὴν ἑσθλὴν» οἱ Μαυροβλῦχοι » ἀποτελεῖται ἐκ δύο μερῶν.

Τοῦ πρώτου μέρους προτιθέσεται πέναις, ἐν τῷ ὅλῳ ἀπικονεῖται τὸ γενεαλογικὸν δένδρον τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυροβλῦχων, ὅπερ ἀρχίζει τὸ 1941 ἀπὸ τοῦ Μάρκου καὶ φθάνει μέχρι τοῦ Γιάννη Μαυροβλῦχου καὶ τοῦ Ῥήγα Βελενστιλῆ καὶ ἀκολουθεῖ «προλογικὸν σημεῖον» ἐκ ὧν πάντε καὶ πλεον σελέδων. Ἐν τούτῳ δ' συγγραφεὺς ἀναγράφει πῶς ἐνε-

πνεύσῃ τῷ ἔργον του, πῶς τὸ ἐσκέψῃ καὶ ἐπεξεργάσῃ καὶ ἀναφέρει τὰς πηγὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἤρθε τὸ ὕλικόν διὰ τὴν θεμελιώσιν τοῦ ἔργου του.

Τὸ ἔργον εἶναι χρονικόν τῆς Τουρκοκρατίας 1565-1799 'Ιστορικόν μυθιστόρημα : Γύρω ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τῶν Μαυροβλῦκων κινεῖται ὁμάδης ἀνθρώπων, κινεῖται Ἰλσκιληρος ὁ ἑλληνισμὸς, τὸ Γένος μας, κατὰ τὴν ἐπαχίην τῆς Τουρκοκρατίας.

Τὸ πρῶτον μέρος ἐκ σελεύων 320 περιλαμβάνει τὰ ἔτη 1565-1670 καὶ περιέχει ἕξ κεφάλαια.

Τὸ πρῶτον κεφάλαιον : « οἱ Μαυροβλῦκοι 1566 » διηγεῖται τὰ περὶ τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυροβλῦκων τοὺς ὁποίους συναντῶμεν εἰς τὸ χωρίον ~~Λαυρεντιάδα~~ Ἀθαλάσσι πληρὸν τῆς Μεθόνης, ὅπου ἡ οἰκογένεια τοῦ Στάθου Μαυροβλῦκου. Τῆς οἰκογενείας τούτου καὶ τῶν κατοίκων τοῦ ἐκεῖθεν ἐκείνου χωρίου παρακολουθοῦμεν τὴ ζωὴν. Κορμὸς τοῦ ἔλου ἔργου εἶναι ἡ οἰκογένεια τῶν Μαυροβλῦκων. Αὐτοὶ ἱππάρχουν κλάδους καὶ παρακλάδια παντοῦ. Ἐκινεῖν ἀπὸ τὴν Κων/πολιν, « τὴν πόλιν » μετὰ τὴν ἄλυσίν της ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἔρχονται εἰς τὸν Μοριάν ὅπου τοὺς πρωτοσυναντῶμεν. Ἀναβαίνουν εἰς τὴν Ἠ-δαίρειον, ἔναγυρρίζουν εἰς τὴν « Πόλιν » καταβαίνουν εἰς τὴν Κρήτην, ἀναβαίνουν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἐπειτα πάλιν εἰς τὴν « Πόλιν », εἰς τὸ Φανίρι. Ἀπ' ἐκεῖ πηγαίνουν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἔπειτα εἰς τὴν Ρ'υμελὴ καὶ γυρρίζουν πάλιν εἰς τὸν Μοριάν. Ἔτσι κάμνουν τὸν γύρον τῆς Ἑλληνικῆς γῆς καὶ μόνον εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τοὺς εὐρέσκομεν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν Βισυννὴν ὅπου καὶ ὁ Ρήγας ὁ Βελενστινῆς.

Εἰς τὸ δεύτερον κεφάλαιον : Τὸ παιδομάζωμα 1572 » Περιγράφεται τὸ παιδομάζωμα εἰς τὸ Ἀθαλάσσι. Ὁ Στέφανος

Μαυροβλυκος, ὁ υἱὸς τοῦ Στάθη, παραλαμβάνει δύο παιδιὰ τοῦ καὶ φεύγει κρυφῶς, ἀλλὰ καθ' ὅσον χάνει τὸ ἔν. Εἰς τὸ κεφάλαιον μῆς παρέχεται ἡ εἰκὼν τοῦ παιδομαζωμο-
τος. Εἶναι κεφάλαιον θαυμάσιον, παραστατικόν. ἀπὸ τῆς
πλῆθους χαρακτηριστικῆς σημάδια σκληριῆς. Πλήρες ζωντανῶν
σκηνῶν ἀφαντίστως τραγικόν.

Τὸ τρίτον κεφάλαιον: "Φυγή ἐπὶ Πάργα 1572-1594" μῆς
περιγράφει πῶς ὁ Στῆφανος, ὁ φύγις τοῦ Ἀγαλασίου, μετὰ
πολλὰς περιπλανήσεις καὶ περιπετεῖας θάναται εἰς "Ἡπει-
ρον.

Τὸ τέταρτον κεφάλαιον: "ὁ Σκυλόσοφος 1613-1616"

μῆς ἀφηγεῖται παραστατικώτατα τὴν ἐπανάστασιν κατὰ τῶν
Τούρκων, μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπαναστάσεως, ἐπανάστασιν
ποῦ ἔκαμιν ὁ Τρίκης καὶ Νεοχωροῦ Διονέσιος, ὁ ἐπιλεγμέ-
νος Σκυλόσοφος, ἐπιτυχὴν μάλιστα νῆα γένῃ κύριος τῶν
Ἰωνανῶν, ἀλλ' εὐρὺν εἶτα τραγικὴν θάνατον καὶ παρακο-
λουθούμεν τὸ μαρτύριον τοῦ ἐπισκόπου Φαναρίου τοῦ Ἀγίου
Σεραφεῖμ. Εἰς τοὺς ἀγῶνας συμμετέχει καὶ ὁ Στῆφανος Μαυρο-
βλυκος.

Εἰς τὸ πέμπτον κεφάλαιον: "Τὸ Τυπογραφεῖον 1626-¹⁶²⁸ ~~1626-1628~~"

Ὁ Στῆφανος Μαυροβλυκος θάναται εἰς τὴν «Πόλην» ὅπου τότε
Πατριάρχης Κυρίλλος ὁ Λούκινης, πνευματικὴ κορυφή, τῶν
ἀποστέλλει εἰς τὸ Λονδῖνον, ἀπ' ὅπου ἔφερε τὸ τυπογραφεῖ-
ον, τὸ πρῶτον ἐλληνικὸν τυπογραφεῖον εἰς τὴν Ἀνατολήν.
Ἀκολουθεῖ, ὡς γνωστὸν, ἡ καταστροφή τοῦ ἀπὸ τῶν Τούρ-
κους.

Εἰς τὸ ἕκτον κεφάλαιον: "ἡ πολιορκία 1650-1670"

"Ένας Μαυροβλυκος «ὁ Μῆρκος», φεύγων ἀπὸ τὴν «Πόλην», ἔρχε-
ται εἰς τὴν Κρήτην ὅπου οἱ Ἀγαρηνοὶ Τούρκοι πολιορκοῦν τὸ

κίστρον Κύνδακα (Ἡρακλίου) κατεχόμενον ὑπὸ τῶν Ἑνε-
τῶν ὑποστηριζομένων ὑπὸ τῶν Κρητῶν πολεμοῦντων γενναίωτα-
τα. Περιγράφεται ζωντανά καὶ παραστατικῇ ἡ πολιορκία
καὶ ἡ ἄλωσις τοῦ κίστρου καὶ τῆς Κρήτης.

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Μυρβλυκος συμμετέχει παντοῦ.

Ἐδῶ τελειώνει τὸ πρῶτον μέρος.

Τὸ δευτερον μέρος ἐκ σελίδων 502 περιλαμβάνει τὰ ἔτη
1670-1799 καὶ διαιρεῖται εἰς ἑξ κεφάλαια.

Τὸ πρῶτον κεφάλαιον: » ἡ μεταρρυθμιστικὴ 1686-1690 »

Ἀρχίζει ἀπὸ τῆς Ἀθήνας, ὅπου φθάνει ἀπὸ τῆς Κρήτης ὁ γέ-
ρο- Μάρκος Μυρβλυκος, εἰς τῆς Ἀθήνας, τὰν ὁποῶν ὁ ἐν ἑ-
λαίῳ κίπριος πολιτισμὸς καὶ κίποια εὐγένεια χάρις εἰς
τὴν εἰδικὰ προνομίαν τοῦ ἔδωσαν ὁ Κατακτητῆς. Περιγράφεται
ἡ ζωὴ τῆς πύλας, ἡ πολιορκία τῆς Ἀκροπόλεως ἀπὸ τῶν Μο-
ροζίνων, αἱ πάλαι ποτὶ τὰν κατοίκων καὶ ἡ ἀνατίνιξις
τοῦ Παρθενῶνος.

Εἰς τὸ δευτερον κεφάλαιον. » Φανερῶτες 1715-1717 »

ἐξιστορεῖται θεωρητικῶς ἡ ζωὴ εἰς τὸ φανάρι οἱ Φανερῶται
ζυγνοῦν καὶ ζωντανεύουν. Μῆς παρέχεται πλήρης ἡ εἰκὼν τῆς
ζωῆς τῶν μετὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν, μετὰ τῆς ἀδυναμίας τῶν καὶ
τὴν ἐλαττωματικὰ τῶν, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἐδοξάσαν τὸ Γένος μας.

Ὁ Στέφανος Μυρβλυκος γένεται ἀγαγόμενος καὶ ὕστερα
εὐρίσκειται κρεμίσμενος εἰς τὴν θύραν τῆς εἰκῆς του.

Εἰς τὸ τρίτον κεφάλαιον. » Τὸ κρυφὸ σχολεῖν 1740-1755 »

μεταφερόμεθα εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὅπου εἰς τὸ Βασιλοχῶρι
καὶ τὸ ἐκεῖ πληθὺν ἐκκλησιάκι τοῦ Ἀγίου Νικολάου ὁ Παπα-Κρε-
σάνθος, ὁ κατὰ κόσμον Γεράσιμος Μυρβλυκος, ἔχει τὸ κρυφὸ
σχολεῖον του.

Εἶναι τὸ κεφάλαιον ἐπὶ τῇ χαρακτηριστικώτερα σημάδια τῆς δουλείας τοῦ Γένους μας.

Εἰς τὸ τέταρτον κεφάλαιον : » Στὴ Ρ^ομέλῃ τοῦ Κοσμοῦ

1755-1778 » μῆς περιγράφεται ζωντανότατα καὶ πρακτικώτατα ἓνα χωρὶν τῆς Ῥομέλης, τὸ Κεφαλοβρούσι, πληθεὺς εἰς τὰ ἄγραφα ἀνάμεσα ἐπὶ τὰ Τζουμέρκα καὶ τὸν Τυμωρηστὴν, ὅπου βασιλεύει πλήρης ἡγεμονικὴ δύναμις καὶ ἀπορροεῖ. Οἱ κῆ-
τοιχοι δὲν βιασιζοῦνται, δὲν στεφανώνονται, ζοῦν εἰς ἡρεῖαν κατὰστασιν. Ἐκεῖ εὐρίσκωμεν καὶ τὸν τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Παπα- Χρυσάνθου Ἀγίλιον καὶ Ἀγίλην » Διέρχεται ὅμως ἐπ' ἐκεῖ ὁ Πατὴρ Κοσμοῦς ὁ Αἰτωλός. Μοναδική φασαγῶν μὲν ἑλλη-
νική. Ἐγύρισε μὲ τὸ βιβλὶ τοῦ στρατοκράτου εἰκοσιν ἑξακλή-
ρα χρόνια εἰς τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Βόρειον Ἑλλάδα.

Νοῦς φωτεινὸς ἐξέπλησεν τοὺς Ἕλληνας τὴν κοιμισμέ-
νην ἐπὶ τὴν Βασιλεῖαν σκαλίσαν συνεβόησεν τοῦ Γένους. Ἰ-
δρυσσε διὰ κείνην σχολαίᾳ, ἐδίδασκε, κατήχησε, ἐξημέρωσε καὶ ἐξέπλησσε χιλιάδας σκαλίστους Ἕλληνας.

Εἰς τὸ πέμπτον κεφάλαιον : » Εὐνοῖαι ὁ Μοριῆς 1768-1780 »

Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν Μάνην ὅπου γίνονται ἡ ἐπανστάσεις, ἡ πρώτη μεγάλη ἐπανστάσις, τοῦ Γένους, σημαντικὰς σταθμοὺς τῆς ἱστορίας μας, ἡ ὅποια ὅμως τὸσον ἡρόως κατεπλήγη.

Εἰς τὸ ἕκτον κεφάλαιον : » Ὁ Θωδύριος 1796-1799 » μεταφε-
ρῶμεθα ἔξω ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Βιθυνίαν. Πραχάδι τῆς οἰκογενείας τῶν Μπουρλукων ὁ Γιάννης Μπουρλукος, ὁ δὲν Μπουρлукος, μὲ μέγαν ἐμπορικὸν οἶκον ἐπὶ τοῦ 1744. Ἐκεῖ φθάνει ὁ Ῥήγας μὲ τὰ σκάδιά του καὶ τὰς ἐνδογείας του. Ἐκεῖ γρίφεται ὁ Θωδύριος, ἀπ' ἐκεῖ ἐκκινεῖ διὰ τὴν Τερ-
γέστην, ὅπου συλληφθεὶς φυλακίζεται διὰ νὰ εὕρῃ κατέπιν εἰς τὸ Βασιγρόδιον τὸν θάνατον.

καὶ ποιητὴς μὲ συνθετικὸν νοῦν.

Ἡ εἰκοχθὲναι τῶν Μουσολυκῶν εἶναι ὁ κορμὸς, ἡ συνοχή
ἅμως τοῦ ἔργου εἶναι ὑπὸ εἰς τὸ Γένος, εἰς τὴν Ἑλληνι-
σμόν, ὅστις ἀγωνίζεται καὶ ἐνδύσσεται. Ὁ ἀναγνωστὴς λαμ-
βάνει ἀλλήρη εἰκόνα τῆς καταστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ κατὰ
τὴν ἐποχὴν τῆς Τουρκοκρατίας, ὥς ζωντανὰ καὶ παραστατι-
κὰ τὴν ἐποχὴν ἀκούσθην εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις της. Παρ-
νοῦν ἡμερὲς μὲς μεγάλαι καὶ μικραὶ σπουδαῖται καὶ τικαίνου-
σιν φρονήσεις καὶ ἡ παρρησία καὶ κατὰ πάντων ἡ ἀγάπη πρὸς
τὴν Ἐλευθερίαν καὶ ὁ ἄγαν εἰς τὴν ἀνέστασιν τοῦ Γένους.

Τὸ ἔργον εἶναι γραμμένον μὲ ἀγάπην καὶ θιγομένον πρὸς
τὴν αἰώνιον Ἑλλάδα. Εἶναι ἔργον μεγάλης πνεύσεως. Μὲς μέ-
νει μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν μέγα εἰκόνα ζωηρὰ, ἔνθους, σαφὴς.
Πολλὰ πένικες ποτὶ ἄλουν ἐνέπιόν μας: τὸ παιδομῆζυμα,
τὸ χρυσὸ ~~σχολεῖο~~, τὸ Κεφαλοῦθρον, ὁ Πάτερ Κοσμήτης κ.τ.λ..

Μελενοὶ ἔργα τινὲς θανάτῳ τις νὰ παρατηρήσῃ ἐνταχοῦ λ.
κ. κἀντα πλάκαρτης εἰς τὴν συνοχὴν τῶν κεφαλαίων, κἀ-
ποια ἀκαταστασία εἰς τὸ ὅρος, τὸ ἴδιον θὰ ἐκφραζέται πε-
ρισσότερον ἐπιμαλαιν, κίλευ περισσότερα τοῦ ἔδοντος πε-
ριγραφοῦ τῆς φύσεως, καὶ ἴδιον θὰ ἠμποροῦσαν νὰ λείψουν
χαρὲς οὐλοῦ νὰ ἐρημώσῃ τὸ σύνολον τοῦ ἔργου, τέλος
ὅχι ἰσομορφία γλώσσης, παρὲς τῆς ἴδιας ὁ συγγραφεὺς
~~κατασκευάζει~~ παρέχει ἐξηγήσεις «... Προσέβλεπον νὰ τῇ χρωματί-
σω μὲ τὰ χρώματα τῆς κίτρου ἐποχῆς τοῦ κίτρου τοῦ
κίτρου ἀνθρώπου.

Ἄλλη γλῶσσα μιλάει ὁ ζωμῆκος, ἄλλη γλῶσσα ὁ γεμῖτης,
ἄλλη ὁ δεσπότης. Τὸ μεῖγμα εἶναι πλοῦσιον. Δὲ νομίζω νὰ
βρίσῃ τῇ γλῶσσῃ μας..... » Ἀλλὰ ταῦτα εἶναι ἐπιδεικ-
νὰ καὶ οὐδὲν ὀφείλονται νὰ μελετοῦν τὴν μεγέθειν ἔχον

τοῦ ἔργου. Τὸ βιβλίον εἶναι ἐξαιρετικόν καὶ πολυτίμητον.

Εὐχόμεν ὁλοκλήρως νὰ μιμηθεῖν τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Πα-
τσάλη καὶ ἄλλων. Εἶναι θυνικὴ ἀνάγκη νὰ γνωρίσωμεν βαθύ-
ως τὴν νεωτέρην ἱστορίαν μας διὰ νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἐθνι-
κὴν μας ζωὴν.

Διὰ τὴν ἀναγνώσιν προτείνω ὅπως γίνῃ συστάσις τοῦ
ὕπο κρήσιν βιβλίου διὰ τὴν προμήθειαν πύθου ὑπὸ τῶν
σχολικῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ὑπὸ τῶν λειτουργῶν
τῆς Μῆθης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Τελίχιστα τοῦτου
εἶναι ἅπαν κατέλληλα διὰ νὰ ἀναγινώσκονται κατὰ τὸ μί-
θημα ἰδίᾳ τῆς Ἱστορίας »

Πάντα ταῦτα λαμβάν ὑπ' ὄψιν τὸ Συμβούλιον
Γνωμοτοδοῖ εἰς τὴν Συν Ὑπουργεῖον ὅπως γίνῃ σύστασις
τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Ἀθ. Πατσάλη ὑπὸ τῶν τέτλων » Οἱ Μαυ-
ρολοκοί » εἰς οὗς μέρη (τίμους) διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ-
του ὑπὸ τῶν σχολικῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ὑπὸ
τῶν λειτουργῶν Μῆθης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως διὰ
τοὺς ἐν τῇ εἰσηγήσει λεκτομερῶς ἀναγραφόμενους ἄλλους.

2ον) Τὸ Κ. Δ. Γ. Σ. Ε. ἔχον ὑπ' ὄψιν α) τὸ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ.

Ε. Σ. 1168 ἔγγραφον τοῦ Συν Ὑπουργεῖου διαβιβαζέοντες εἴ-
τησιν τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Ζαχαροπούλου περὶ κρήσεως τοῦ
ὕπο ~~Πατσάλη~~ τῶν τέτλων » Παιθεῖα » ἐκδομένου καὶ ὑπὸ
τοῦ Εὐαγ. Παπανοστόρου διευθυνόμενου περιοδικοῦ. β) τὴν εἴ-
σηγήσειν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου Γεωρ. Ζερμπανῆκη ἔχου-
σαν οὕτω:

» Τὸ ὑπὸ κρήσιν μηνιαῖον περιοδικὸν ὑπὸ τῶν τέτλων » Παι-
θεῖα » εἰσῆλθεν ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου ἐν. ἔτ. εἰς τὸ τρίτον
ἔτος τῆς ἐκδόσεως του, ὡς ὄργανον μελέτης, ἐρεῖνης καὶ

διαφορισμοῦ.

Σκοπὸς τοῦ περιοδικικοῦ εἶναι ἡ συμβολὴ εἰς τὴν προκοπὴν τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας καὶ τοῦ Ἔθνους καὶ ὁ πῶτος διὰ τὴν μὲν ἀνύψωσιν τοῦ σχολικοῦ εἰς ἕνα συγχρονισμένον ὄργανισμὸν ἀγωγῆς, εἰς μίαν ἀληθινὴν παιδαγωγικὴν ἐπαρχίαν διὰ τὴν ἐθοπροπῇ πνευματικὴν, ψυχικὴν καὶ σωματικὴν μόρφωσιν καὶ συγκλήτησιν τοῦ Ἑλληνος μαθητοῦ καὶ τὴν δημιουργίαν ἑνὸς καλυτέρου μέλλοντος.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ εὐρυτέτου τούτου σκοποῦ ἡ « Παιδεία » ἐσχελεῖται μὲ τὴν μελέτην τῶν ποικιλιωτέων προβλημάτων τῆς ἐπιστήμης τῆς ἡγωγῆς καὶ τῆς διδασκαλίας διὰ τὰ ὁποῖα καθιέρωσεν εἰδικὴς στήλας.

Ἀπὸ τῶν ἐκείναι τούτων παρελαμβάνουν ἅρ' ἑνὸς μὲν ἐσχεδια καὶ προτάσεις τῆς Διευθύνσεως πρὸς καλυτέραν ὀργάνωσιν τοῦ Ἑκπαιδευτικοῦ μας συστήματος, ἅρ' ἑτέρου δὲ ἐκτενεῖς ἐπιστημονικὰς μελέτας ἡμετέρων καὶ ξένων, πληροφоруεῖται περὶ τῆς Διευθύνσεως ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως καὶ τῶν παιδαγωγικῶν ρευμάτων τῆς ἐποχῆς ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ, συστάσεις καὶ δηγείαι εἰς τὴν στήλην « Ἐσθ' καὶ τὸ παιδὲ σου », διὰ τὴν ἡγωγὴν τοῦ παιδός, πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους.

Αἱ στήλαι τέλος τοῦ περιοδικικοῦ αἰ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν « σχολικὴν πρᾶξιν » εἶναι ἰδιαιτέρως ἀξιοπρόσεκτοι δι' αὐτῶν παρέχονται κατὰ τρόπον σαφῇ καὶ συνοπτικῶν, πολυτιμοὶ καὶ ἐκ τῆς πέρας ἐξηγμέναι δηγείαι πρὸς τοὺς λειτουργοὺς Μῆσης καὶ Δημοτικῆς διὰ τὴν μεθοδικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ διδακτικοῦ αὐτῶν ἔργου.

Τὴν ὅλον κόσμον τῶν προβλημάτων, μὲ τὰ ὁποῖα ἐσχελεῖται ἡ « Παιδεία », κλείει τὸ κεφάλαιον « Βιβλιοκρισίαι » ὅπου κριθνόνται διάφορα βιβλία καὶ δημοσιεύματα ἐνδια-

φέροντα τὸν Ἑλληνικὴν Ἐκπαιδευτικὴν καὶ τὸ ἔργον τοῦ.
Περὶ τῆς ἰδέας τῶν ἐν τῇ Περιοδικῇ Δημοσιευμάτων ἔργα-
σιων προσχέον πλὴν ἄλλων ἐγγυῆσιν τὴν ὁρμήματα τὴν συνερ-
γασιῶν, εἰ κλεισται τῶν ἰσχυρῶν εἶναι ἐπιστήμονες καὶ πει-
δαγωγοί, γνωστὸν εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν καὶ τὸν
ἐκπαιδευτικὸν κόσμον.

Ἡ γὰρ ἰδέα τοῦ περιοδικοῦ εἶναι ἐλευθέρη διὰ πᾶν δη-
μοσίον εἴτε εἰς τὴν Δημοτικὴν εἴτε εἰς τὴν καθ' ἑαυτοῦ-
σαν.

Διὰ τὴν ἰδέαν ἡμεῖς αὐτοῦ τὸ ὅτι χρὴσιν περιοδικὴν
δύναται νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὴν καὶ πᾶν τῶν Ἐκπαιδευ-
τικῶν καὶ νὰ ἴσως, πολυτιμὸν ἰσχυρὸν καὶ σχολικῆς δι-
δασκαλίας. Καὶ

γ) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 5911/33 « περὶ διδακτικῶν
βιβλίων » ἐπισημαίνεται ὅτι τὸν ἑαυτοῦ ὁρμήματα δύναται
νὰ συστήσῃ τὸν περιοδικὸν « παιδεία » τοῦ Ἐκδοτικοῦ
οἴκου Ζαχαροπούλου διὰ τοὺς λειτουργοὺς τῆς Μῆθης καὶ
Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τὰς σχολικὰς διδασκαλίας
Μῆθης καὶ Δημοτικῆς.

Ὁ Ἐκπαιδευτικὸς Σύμβουλος Ἰωάν. Σκουτερόπουλος ἔχει
τὴν γνώμην, ὅτι πρὶν ἰσχυρῶν τῷ Κ. Δ. Γ. Σ. Ε. ὁρμήματα
νὰ ἔχῃ ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ ὁρμήματα ἐλπίσιν τὴν πληροφορίαν
ἐν τῇ δημοσίᾳ τοῦ περιοδικοῦ καὶ Εὐάγ. Παπανοῦτσος ἐξήλα-
σε τῆς δημοσίᾳς δυνάμει τοῦ ὅτι ὑποβλήσας ἢ ἄλλως.

Ἐπειδὴ τὸ Συμβούλιον ὁρμήματα ἔχει τὴν πληροφορίαν ταύτην,
διὰ τοῦτο ἀρνεῖται γῆρυν.

3ον) Ἐλαβε γνῶσιν τῆς ἐκ τῆς ἀριθμ. πρωτ. 1951 ἐν. ἔτ. ἀιτή-
σεως τοῦ καὶ Ἀποστόλου Βακαλοπούλου, δηγητοῦ τοῦ Πανε-
πιστημίου Θεσσαλονίκης, δόξας Φιλίππου 7, παρακαλοῦντες

ὅπως ἐγκριθῇ ἡ εἰσαγωγή εἰς τὰς σχολικὰς βιβλιοθήκας τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον « Τὰ Ἑλληνικὰ Στρατεύματα τοῦ 1821 » ἱστορικῶς συγγραμμάτων τῶν καὶ Ἀποφασιστικῶν γνώσεων εἰς τὸν αἰτοῦντα ὅτι πρὸς κρίσιν τοῦ βιβλίου τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. Δ. Γ. Σ. Β. ὁδὸν νῆ υποβίβη οὗτος πρὸς τὴν Διεθνοῦσιν Διδακτικῶν βιβλίων τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου 14 ἐν- τίτοκα τοῦ βιβλίου τοῦ μετὰ τῶν σχετικῶν κριτῶν, ἔνθεν τῶν ὁκτώων ὁδὸν ὁρίζεται τὸ Συμβούλιον, κατὰ τὰς καιρὸν διευκρίσεις νῆ προσληθῇ εἰς κρίσιν μὴ υποβληθῶσιν βι- βλίων.

4ον) Ἐχόν ὑπ' ὄψιν

1) τὴν ὑπ' ἑστ. πρωτ. 2237 / 20-3-49 αἴτησιν τοῦ Διοι- κητικοῦ Συμβουλίου Διοικητικῶν Συλλόγων Ζακύνθου αἰτο- μένου ἔγκρισιν ἐκδόσεως 15/ἡμέρου ἐκπαιδευτικῆς ἑφημε- ρίδος ὑπὸ τὸν τίτλον Ἑκπαιδευτικὴ Ζωή, μεθ' ὅθεν αὐ- στηρῶς ἐθνικοῦ, ἐκπαιδευτικοῦ καὶ ἐπαγγελματικοῦ περι- χωμένου.

2) σχετικὴν γνωμάτευσιν τοῦ οἴκετος Ἐπιθεωρητοῦ συνη- γορεύοντος ὑπὲρ τῆς χορηγήσεως ἰδέας πρὸς ἔκδοσιν τῆς ἐν λόγῳ ἑφημερίδος.

Γνωματισθεῖτε

ὅπως χορηγηθῇ ἰδέα εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον Διο- δασκαλικῶν Συλλόγων Ζακύνθου πρὸς ἔκδοσιν ἐκπαιδευτι- κῆς ἑφημερίδος ἀντὶ 15/ἡμέρου ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως

α) τὰ θέματα, ἵτινα θὰ συζητοῦνται εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἑφημερίδα εἶναι αὐστηρῶς ἐκπαιδευτικοῦ ἑ- θνικοῦ καὶ ἐπαγγελματικοῦ περιεχομένου.

β) ἀναγράφεται εἰς τὴν ἑφημερίδα τὸ ὄνομα τοῦ ὑπευ- θύνου διὰ τῆς ἐν αὐτῇ δημοσιεύσεως.

γ) ~~αλλά~~ τηρούνται αὐτοπάξεις περί ἐκδόσεως ἐφημε-
ρίδας ,

δ) υποβλήσονται ἐν οὐρανῷ εἰς τὴν Ἐκπαιδευτικὴν Συνοδὸν.
Λογ.-

Ὁ Πρόεδρος
Ε. Σακερής
Ε. Σακερής

Τὶ Μέλη

Ι. Σκουτέρδουλος
Ι. Σκουτέρδουλος

Δ. Σουχλέρης
Δ. Σουχλέρης

Παρασκευάσιμος
Παρασκευάσιμος

Θ. Λέγας
Θ. Λέγας

Ν. Μιχαήλπουλος
Ν. Μιχαήλπουλος

Δ. Μισορλής
Δ. Μισορλής

Ν. Βασιπούλης
Ν. Βασιπούλης

Γ. Ζομπανέλης
Γ. Ζομπανέλης

Α. Παπαγεωργιάδου
Α. Παπαγεωργιάδου

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 5ῃ Ἀπριλίου 1949 συνελθόν ἐν τοῖς Γραφείοις αὐτοῦ τὸ Κ.Δ.Βαλ Γ.Σ.Ε. ^{ἐν ἐνδρ. μ. κ.} ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ κ. Εὐαγγ. Σέκκερη, παρόντων πάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, πλην τοῦ κ. Χ. Γκιτάκου διατελοῦντος ἐπ' ἀναρωτικῇ ἀδελφ, παρισταμένου καὶ τοῦ Λ/ντοῦ τῶν Γραφείων αὐτοῦ εἰσαγέσθῃ ὡς ἑξῆς:

Τὸ Κ.Δ.Γ.Σ.Ε. κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. Ἐκπ Συμβ. 2396/30-3-49 ἐγγράφου τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου προέβη εἰς τὴν ἀνεξέτασιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4 Πρακτικοῦ τοῦ Τμήματος τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως καὶ τὴν ἐκτίμησιν ἐκ νέου τῶν λόγων οἱ ὅποιοι ὑφιστάμενοι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὡς ἄνω "πρακτικοῦ θὰ ἦτο δυνατόν, λόγω τῶν κατὰ τὸν τελευταῖον χρόνον δημιουργηθεισῶν νέων συνθηκῶν ἀσφαλείας κ.λ.π. νὰ ἔχῃσι παύση ὑφιστάμενοι ἢ νὰ ἔχῃσι γάση μέρος τῆς σπουδαιότητος αὐτῶν. Οὕτω τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἔκρινε γενικῶς ὅτι, διὰ τὴν Πελοπόννησον δὲν συντοέχουν πλέον οἱ λόγοι ἀσφαλείας, οἱ ὅποιοι εἶχον ἀναγκάσει τοὺς ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦτῳ περιλαμβανομένους ἐκπαιδευτικούς νὰ ἀπομακρυνθῶσι τῆς ὀργανικῆς των θέσεως καὶ τὸ Τμήμα τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως νὰ προτείνῃ τὴν ἀπόσπασιν αὐτῶν. Διὰ τὸν λόγον αὐτόν τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον "προτείνει ὅπως πάντες οἱ εἰς τὴν Πελοπόννησον, Εὐβοίαν καὶ τὰς νήσους ὀργανικῶς ἀνήκοντες λειτουργοὶ τῆς Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως ἐπανεέλθουν ἀμέσως εἰς τὰς ὀργανικὰς των θέσεις, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν προταθῇ πρὸς ἀπόσπασιν εἰς σχολεῖα τῆς τ. Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Προτείνει δὲ ἐκ τῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 4 περιλαμβανομένων τὴν μέγρι τέλους τοῦ σχολ. ἔτους ἀπόσπασιν τῶν κάτωθι ὀργανικῶς ἀνηκόντων εἰς τόπους εἰς τοὺς ὁποίους ἡ μεταβάσις αὐτῶν κρῖνεται πρὸς τὸ παρὸν δόνατος.

1) Παπαδοπούλου Σοφίας τοῦ δημ. σχολ. Σερβίων Κοζάνης.

2) Φυσέκη 'Αργυρώς τοῦ δημ. σχολείου Πουρναρίου Δομοκοῦ Α'

περιεχ. Φυλῶτιδος.

3) Μακροί 'Αγδαίης τοῦ πρώτου δημ.σουλ. Καρδίτσας

4) Γεωργακοπούλου Θεοδώρου τοῦ δημ.συχλ. Κρατεροῦ Φλωρίνης

51^Τον ταχυλλου Εξουσιοδοτῶ τοῦ δημ.σουλ. Κασσανδρινου-

Χαλκιδικῆς.

6) Μαγκριώτου Γλυκερίας, τοῦ δημ. σχολείου Μαυροχωρίου-Καστορι-
δας.

7) «Απαδοπούλου Ἀοτέμιδος, τοῦ δημ. σχολ. Προποδλέως-Σιντικῆς»

8) Δεκαννίκια Ἀλεξάνδρου, τοῦ δημ. σχολ. Σιατίστας-Βοΐου

9) Κωνσταντίνίδου 'Ελένης, του δ.η.μ.σ.γ.λ. 'Αναρράγης - 'Εορδαίας

10) Εύδη 'Αθηνῶς, τοῦ Νηπιαγωγείου Σερβῶν-Κοζάνης

11) Λεσπύνη 'Ιωάννου, τοῦ δημ. σχολ. Πύργου-Τήνου

12)Μιχαλοπούλου Μαρίας, τοῦ δημ.σχολ. Καλλιόπης-Δήμου

13) Κουμαροπούλου Μαρίας, τοῦ δημ. σχολ. Μελάνων-Νάξου

Αἱ ἄνω προτάσεις τοῦ Ἑκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου περὶ ἐπανδρῶν εἰς τὰς θέσεις των τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν γίνονται ὑπὸ τὴν ὁπτήν προϋποθέσιν ὅτι οὗτοι θὰ τύχωσιν τῆς ἀπορριπτῆς οἰκονομικῆς βοήθειας διὰ τὴν ἀνεγκαταστασίν των πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν ἐξασφάλισιν στέγης. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι τυπικῶς οὗτοι ἀπεσπασμένοι τῇ αἰτῇ των δὲν δικαιολογῶνται ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, ἀλλ' εἶναι ἐξ ἴσου ἀληθές, ὅτι πᾶντες οὗτοι ἠναγκάσθησαν ν' ἀπομακρυνθῶσι τῶν θέσεων των λόγῳ τῶν συνθηκῶν ἀσφαλείας δηλαδὴ ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἐξηνάγκασαν καὶ τοὺς κατοικοὺς τῶν χωρίων ἐὰν ἐκπατρισθῶσι. Κρίνομεν συνεπῶς δίκαιον ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον νὰ ληθῶσι καὶ οἱ αὐτοὺς τὰ αὐτὰ μέτρα, τὰ ὅποια τὸ Κράτος λαμβάνει καὶ διὰ τοὺς ἐπαναπατριζομένους συμμοριοπλήκτους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ε. ΣΕΚΚΕΡΗΣ

T A M B A H

Α. Βαμπούλης

Ι. Σκουτερόπουλ

~~Ρ~~ Ζομπανάκης

Δ. Σουχλέρης

Α. Παπαγεωργα-

Η. Λάγλος

κόπουλος

N. M. γαλόπουλος

Α. Πρασκευόπουλος

Αρ. πρωτ. 2411

Π Ρ Α Ξ Ε Ι Σ 234

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 7ην Ἀπριλίου 1949 συνῆλθεν τὸ Κ. Δ.Γ.Σ.Ε. ἐν ὁλομελείᾳ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ κ. Σέκκερη Εὐαγγ. παρόντων πάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ πλην τοῦ κ. Γκιτάνκου Χαρ. ἀπουσιάζοντος λόγῳ ἀσθενείας καὶ τοῦ κ. Ζομπανάνη Γ. κωλυθέντος, παρισταμένου καὶ τοῦ Δ/ντοῦ τῶν Γραφείων αὐτοῦ κ. Μπάρκα Ἀθαν. εἰς συνεδρίαν, ἵνα ἀποφασίσῃ περὶ τῆς βραβεύσεως τῶν ὑποβληθέντων βιβλίων " Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς" διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν κατωτέρων τάξεων τοῦ γυμνασίου.

Εἰς τὴν συνεδρίαν παρίσταντο 1) ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18734/2-3-49 διαταγῆς τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου ὀρισθεὶς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ο.Ε.Σ.Β. κ. Μούστορη Χαρ. Δ/ντῆς τῆς Δ/σεως Διδακτικῶν βιβλίων, καὶ 2) ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/18-2-49 πράξεως τοῦ Κ.Δ. Γ.Σ.Ε. ποταθεὶς ὡς συνεισηγητῆς διὰ τὴν κρίσιν τῶν βιβλίων τῆς " Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς" κ. Κατσαμῆς Γεώργιος Γεν. Ἐπιθεωρητῆς τῶν Μαθηματικῶν.

Λαβόμεν ὑπ' ὄφει: α) τὸ ὑπ' ἀριθ. 13771/18-2-49 (δρ. πρωτ. Συμβ. 1158/18-2-49) ἔγγραφον τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου, δι' οὗ διεβιβάσθησαν πρὸς κρίσιν τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὴν Δ/σιν Διδακτικῶν βιβλίων δακτυλογραφημένα βιβλία " Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς" β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 65130/1-8-48 (Φ.Ε.Κ. " Παράρτημα" 68/10-9-48) προκήρυξιν πρὸς συγγραμὴν βιβλίου " Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς" γ) τὴν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 9/18-2-49 πράξει διαλαμβανομένην ἀπόφασίν του, τὴν κυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16556/24-2-49 (δρ. πρωτ. Συμβ. -----) διαταγῆς τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου, δι' ἧς ἐνετρίχθη ἡ εἰσήγησις ἐπὶ τῆς κρίσεως εἰς τὸν ἐκ τῶν μελῶν του κ. Ν. Μιχαλοπούλου καὶ τὸν Γεν. Ἐπιθεωρητὴν τῶν Μαθηματικῶν κ. Κατσαμῆν Γ. δ) τὰς κατωτέρω εἰσηγήσεις τῶν κ.κ. Μιχαλοπούλου Ν. καὶ Κατσαμῆν Γ. εἰχούσας οὕτω:

Α/Είσρηνης κ. Νικ. Μιχαλοπούλου.

" Υπό τῆς Δ/σεως Διδακτικῶν βιβλίων τοῦ Ὑπουργείου δι-
βιβδόθησαν εἰς τὸ Κ.Δ.Γ.Σ.Ε. ὁκτώ ἐξ ὧν βιβλία " Πρακτικῆς
'Αριθμητικῆς " διὰ τὰ βιβλία ταῦτα ἡ ἀρμοδία ὑπηρεσία τῆς
Δ/σεως Διδακτικῶν βιβλίων ὑπελόγησεν, ὅτι ἐκτυπούμενα θὰ
καταλάβωσι τὸν ἕναντι τοῦ ὀνόματος ἐκδότης συγγραφῆς σημειού-
μενον ἀριθμὸν τυπογραφικῶν φύλλων.

- 1) Ραζή Νικολάου Δ/ντοῦ Ἐμπορ. Σχολῆς Πειραιῶς: 16 τ.φ.
- 2) Παπανικητοπούλου Παναγιώτου τέως καθηγ. Ἀρσανεῖου: τ.φ. 16³/₂
- 3) Πούντζα Παναγιώτου τέως καθηγητοῦ γυμνασίου: 16 τ.φ.
- 4) Νικολάου Νικολάου, τέως καθηγ. Πρ. Βαρβ. Σχολῆς: 16¹/₄ τ.φ.
- 5) Τόγκα Π. καὶ Πασσά θ. καθηγητῶν Πρ. Βαρβ. Σχολῆς: 17¹/₂ τ.φ.
- 6) Σακελλαρίου Νείλου, καθηγητοῦ Πανοπιστημίου 16. τ.φ.
- 7) Κεφάλαι Χρίστου καθηγητοῦ Πειρ. Σχολ. Παν. Ἀθηνῶν 14²/₄ τ.φ.
- 8) Βουτσαοῦ Γεωργίου τέως καθηγητοῦ Σχολῆς Ἰκάρων 13³/₅ τ.φ.

Ὑπὸ τῆς συνθήκας ταύτας τὰ ὑποβληθέντα πρὸς κρίσιν βι-
βλία " Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς " πλὴν τῶν βιβλίων τῶν κ.κ. Βουτ-
σαοῦ Γ. καὶ Κεφάλαι Χρ. πληροῦσι τοὺς ὅρους τοῦ ἐδάφ. 3 τῆς
ὑπ' ἀριθ. 65130/1-8-48 προκηρύξεως διὰ τὴν " Πρακτικὴν Ἀριθ-
μητικὴν " καὶ δικαιοῦνται ἐπομένως νὰ τεθῶσι ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ
Συμβουλίου. Ὡς πρὸς τὰ βιβλία τῶν κ.κ. Βουτσαοῦ καὶ Κεφάλαι
Χρ. φρονούμεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀσκοποὺν νὰ τεθῶσι καὶ ταῦτα ὑπὸ
τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου καὶ διὰ τοῦτο, θὰ ἀναπτύξωμεν τὴν
γνώμην ἡμῶν καὶ περὶ τῶν βιβλίων τούτων.

Ὁ ἀναλαμβάνων νὰ εἰσηγηθῇ, ποῦτα ἐκ τῶν ὑποβληθέντων βιβλίων
" Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς " εἶναι κατὰλληλα ὡς διδακτικὰ βιβλία
καὶ νὰ προκρίνη ἐκ τούτων τὸ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ συνδμενον
νὰ ἐξυπηρετήσῃ καλῶτερον τοὺς μαθητὰς, δι' οὓς προορίζεται, θὰ
πρέπη νὰ ἔχη ὑπ' ὄψει τοῦ τὰ ἐξῆς:

- 1) Οἱ μέλλοντες νὰ χρησιμοποιοῦσιν τὸ βιβλίον μαθητὰς, ὡς ἀπο-
φοίτοι τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου εἶναι κἀτοχοὶ τῶν ἀριθμητικῶν
ἐκεῖνων γνώσεων, αἵτινες ἐπιτρέπουσι εἰς τοὺς νὰ χειρ-
εργασθῶσι ἐν τῇ ἐκπαίδευσιν.

ζωνται κατά τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον εὐχερῶς τὸ ὄργανον τῆς Ἀριθμητικῆς, τὰς ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν δηλαδὴ πράξεις.

2) Αἱ πράξεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν μὲ τοὺς ὁποίους ἀσχολεῖται ἡ Ἀριθμητικὴ ἀναγόνται, εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν, εἰς τὰς ἐπὶ τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν πράξεις.

3) Ἐπειδὴ, ἐπομένως ὁ μηχανισμὸς τῆς ἐκτελέσεως τῶν πράξεων τούτων εἶναι γνωστὸς εἰς τοὺς ἀποφούτους τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, εἶναι ἐπιβεβλημένον τόσον κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀριθμητικῆς εἰς τὰς κατωτέρας γυμνασιακὰς τάξεις ὅσον καὶ εἰς τὸ πρὸς ὑποβοήθησιν ταύτης διδακτικὸν βιβλίον νὰ δικαιολογηθῇ ὁ ρυθμίζων τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πράξεων μηχανισμὸς.

4) Ἡ δικαιολογία ὅμως αὕτη ἀνταποκρινομένη εἰς ἐσωτερικὴν ψυχικὴν ἀνάγκην τῶν μαθητῶν, θὰ γίνεται εὐχαρίστως ἀποδεκτὴ ὑπ' αὐτῶν, μόνον ὅταν ἀφορμᾶται ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ἐμπειρίας τῶν.

5) Κατὰ ταῦτα διὰ τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου " Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ " πρέπει ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς ἐμπειρίας νὰ θεμελιωθῇ ἐπιστημονικῶς ὁ μηχανισμὸς τῶν διαφόρων πράξεων. Ἐν προκειμένῳ ἐπομένως ὁ ὅρος " Πρακτικὴ " σημεῖνει τὴν ἐκ τῆς ἐμπειρίας ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν τῆς Ἀριθμητικῆς.

6) Ὑπὸ τῆς προϋποθέσεως ταύτης γίνεται φανερόν, ὅτι κατὰ τὴν ἀνάλυσιν τῶν ὑπὸ κρίσιν διδακτικῶν βιβλίων " Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς " θὰ ποίηται νὰ ἐξετασθῇ λεπτομερέστερον ἢ ἐπὶ διδακτικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς πλευρᾶς ἐπιτυχία εἰς τὴν ἐκθεσιν τῆς ὕλης τῆς " Ἀριθμητικῆς τῶν ἀκεραίων " ὡς καὶ ἡ ἐν γένει ἀκολουθεμένη μέθοδος διὰ τὴν ἀναγωγὴν τῶν πράξεων ἐπὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν ἀριθμῶν εἰς τὰς πράξεις ἐπὶ τῶν ἀκεραίων.

ἔχοντες ὑπ' ὄψει ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καὶ τὴν σχετικὴν προκλήρυσιν πρὸς συγγραφὴν διδακτικοῦ βιβλίου " Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς " θὰ προβῶμεν εἰς τὴν λεπτομερῆ ἀνάλυσιν ἐνδὸς ἐκδοτοῦ τῶν ὑπὸ κρίσιν βιβλίων.

1) Πρακτική 'Αριθμητική Βουτσαρά Γεωργ.

Εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ Ἀ' βιβλίου ὁ συγγραφεὺς διαπραγματεύεται τὴν εἰς τὰς βασικὰς ἐννοίας ἀναφερομένην ὕλην. Κατὰ τὴν διαπραγματεύσειν ταύτην ἐκτός τῆς παρατηρουμένης ἀτελείας εἰς τὴν ἔκφρασιν γίνεται φανερά αἰ) ἑλλειψις τῆς ἐπιβαλλομένης συνοχῆς β) ἡ ἀνευ ἀκριβολογίας καὶ σαφηνείας ἑκάστης τῆς ὕλης· ταῦτα ἐπιφέρουσι τοιαύτην σύγχυσιν ὥστε δὲν διαφαίνεται σαφῶς ὁ διαχωρισμὸς τῶν ἐμνοιῶν ἀριθμηταῖς (μέτοχοις) καὶ ἀριθμοῖς (σύνολον κανόνων) (σελ. 3 καὶ 4). Πολλοὶ τῶν ὁρισμῶν ἢ εἶναι ἐπιστημονικῶς ἀνακριβεῖς (σελ. 3) ἢ δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν συνήθη ὀρολογίαν (σελ. 6). Ἐκτός τούτων ἐνῶ τὰ εἰς τὰς πρῶτας ἐννέα σελίδας λεγόμενα ἀναφέρονται μόνον εἰς τοὺς ἀκεραίους ἀριθμοὺς μόνις εἰς τὴν δεκάτην σελίδα ὁ συγγραφεὺς ἐπιχειρεῖ νὰ δώσῃ ὁρισμὸν τοῦ ἀκεραίου δίδων διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὰ λεχθέντα εἰς τὰς ἐννέα σελίδας ἰσχύουν διὰ παντός εἰδούς ἀριθμοὺς. Περὶ ἀνωμαλιῶν κατὰ τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν ἐν γένει συντακτικὴν πλοκὴν δὲν ἀναφερόμεν διότι τοῦτον εἶναι γενικὸν γνῶρισμα τοῦ βιβλίου.

Εἰς τὸ περὶ προσθέσεως τῶν ἀκεραίων κεφάλαιον (κεφ. β) ὁ συγγραφεὺς καταβάλλει προσπάθειαν διὰ τὸν ὁρῶν διδακτικῶς τρόπον τῆς ἐκθέσεως τῆς ὕλης ἀνευ ὅμως τῆς παραμικρᾶς ἐπιτυχίας. Οὕτω τὸ πρόβλημα (σελ. 11) εἶναι ἐντελῶς ἀκατάλληλον παρ' ὅλον τὸν ἡθικοπλαστικὸν χαρακτῆρα του. Ὁ ἐν συνεχεῖα (σελ. 12) ἀκολουθῶν ὁρισμὸς τῆς προσθέσεως εἶναι ἐλλιπής. Ἡ μόνη ἀναφερομένη ἰδιότης "τῆς ἀδιαφορίας" δὲν ἐξάγεται κατ' ἀκριβῆ ἐπιστημονικὸν καὶ ὁρθῶς διδακτικὸν τρόπον. Λόγω τῆς μὴ ἐξετάσεως τῶν ἰδιοτήτων δὲν δίδεται εὐχέρεια λεπτομεροῦς ἐξετάσεως τοῦ ἀπομνήμης λογισμοῦ διὰ τὴν πρόθεσιν. Αἱ ἀσκήσεις καὶ τὰ προβλήματα τὰ ὅποια ἀκολουθοῦν δὲν εἶναι ἀρκετὰ.

Ἡ αὐτὴ ἀποτυχοῦσα προσπάθεια παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰ περὶ ἀφαιρέσεως τῶν ἀκεραίων λεγόμενα. Παραλείπονται βασικαὶ ἰδιο-

τητες, δυνάμεναι νά δικαιολογήσωσι κανόνες τοῦ ἀπὸ μνήμης λογισμοῦ. Ἡ ἄλλειψις συνοχῆς, αἱ συντακτικαὶ ἀνωμαλίαι (σελ. 19), αἱ ἀτέλειαι εἰς τὴν διατυπώσιν εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου. Ἀκολουθοῦν ὀλίγα προβλήματα. Ἐν συνεχείᾳ ὁ συγγραφεὺς προβαίνει εἰς τὴν διαπραγματεύσιν τοῦ πολ/σμοῦ. Καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο καθὼς καὶ εἰς τὸ περὶ γινομένου πολλῶν παραγόντων, τὸ ὅποσον ἔπεται τῆς διαιρέσεως, δέν ἐξετάζονται πολλὰ ἰδιότητες, οὔτε ὅσαι ἐξετάζονται ἐξάγονται ἐπιτυχῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς προκηρύξεως. Ἡ παροβαλουμένη ἄκρη στος σπουδὴ " περὶ προβλήματος" διασπᾷ τὴν συνοχὴν τῆς ἐνότητος. Τὰ διὰ τὸν ἀπὸ μνήμης λογισμὸν ἀρκετὰ, ὥς καὶ τὰ ἀκολουθοῦντα προβλήματα, τὰ ὅποια ὅμως δέν ἀνταποκρίνονται σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς προκηρύξεως. Οὔτε εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐλλείπουσι αὐ μεθοδολογικαὶ ἀτέλειαι καὶ αἱ συντακτικαὶ ἀνωμαλίαι. Καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ "περὶ δυνάμεων" κεφαλαίου δέν γίνεται ἐκνοποιητικῶς, μὴ πλήρεις ὁρισμοί, ἀτέλειαι διατυπώσεις κ.λ.π. εἶναι σύνηθες φαινόμενον (σελ. 52 καὶ 53).

Εἰς τὴν ἀκολουθοῦσαν ἀνάπτυξιν τοῦ " περὶ διαιρέσεως" κεφαλαίου, δέν δύναται νά ὑποστηριχθῇ, ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἐπέτυχεν εἰς τὴν προσπαθειαν τῆς ὀρθῆς διδακτικῆς προσφορᾶς τῆς ὕλης, οὔτε, ὅτι ἀπέφυγε τὰς ἐπιστημονικὰς ἀνακριβεῖας ἢ τὰς ἀτυχεῖς διατυπώσεις, διότι καὶ ἡ ἐξαγωγή τῶν διαφορῶν ἰδιοτήτων δέν γίνεται μεθοδικῶς καὶ κανόνες ἀτελεῖς ὑπάρχουσι καὶ εἰς τινὰ σημεῖα χρησιμοποιοῦνται θεωρητικὴ μορφή κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς ἰδιότητος. (βλ. σελ. 40, 41, 43, 44, 45). Ἐπὶ πλέον ὁ συγγραφεὺς ἀποφεύγει νά κἀμῃ λόγον διὰ τὸν ἀπὸ μνήμης λογισμὸν, ὅστις εἰδικῶς διὰ τὴν διαίρεσιν εἶναι πλέον ἢ χρήσιμος. Τὰ προβλήματα, τὰ ὅποια ἀκολουθοῦσι καὶ ὀλίγα εἰς ἀριθμὸν εἶναι καὶ εἰς ζητήματα μόνον ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως ἀναφέρονται. Ἐλαφρὰ βελτιώσεις τοῦ τρόπου τῆς προσφορᾶς τῆς ὕλης, παρατηρεῖται εἰς τὸ περὶ διαιρέσεως κεφάλαιον, εἰς τὸ, ὅποσον ὁ

ως δέν εἶναι σπάνιαι αἱ ἀτυχεῖς διατυπώσεις ἢ αἱ ἐλλείψεις λογικῆς ἀλληλουχίας κατὰ τήν ἑξαγωγὴν τῶν διαφόρων ἰδιοτήτων. Ἀκολουθοῦσι ὀλίγα προβλήματα καὶ ἀρκεταὶ ἀσκήσεις.

Τὸ πνεῦμα τῆς προκηρύξεως ἐπιβάλλει τὴν παράθεσιν γενικῶν προβλημάτων ἐπὶ τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν, ὁ συγγραφεὺς ὅμως τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου δέν συνεμορφώθη πρὸς τὴν ὑπόδειξιν ταύτην. Ἐκ τῶν ἀντιτέρῳ λεχθέντων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ὅσα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς εἰσηγήσεώς μας ἐξετέθησαν, ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον δέν εἶναι κατάλληλον ὡς διδακτικὸν βιβλίον. ὁδὸ συνεχίσωμεν ὅμως τὴν ἀνέλευσιν τοῦ βιβλίου.

Αἱ προεισαγωγικαὶ περὶ τῶν κλασμάτων ἔννοιαι ἐκτίθενται ἱκανοποιητικῶς παρὰ τὴν εἰς τινὰ μέρη θεωρητικὴν πῶς ἐπισκοπῇσιν τοῦ θέματος. Τὴν τοιαύτην ὅμως ἱκανοποιητικὴν πορείαν τῆς προσφορᾶς ζημιῶν ἢ ἐν γένει συντακτικὴ πλοκὴ καθιστῶσα τὴν κατανόησιν τῶν λεγομένων δυσχερῇ πῶς. Τὰς διαφορὰς ἐνδοτικῆς τοῦ μέρους τούτου ἀκολουθοῦσι ἀρκεταὶ ἀσκήσεις εἰς τὸ τέλος δέ καὶ προβλήματα τινά.

Ἐν συνεχείᾳ αἱ πρᾶξεις ἐπὶ τῶν κλασμάτων ἐκτίθενται ἄνευ ἐπιστημονικῶν ἀνακριβειῶν οὐχὶ ὅμως κατὰ τρόπον ἀπολύτως σύμφωνον πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς προκηρύξεως. Ἡ πορεία διὰ τὴν γενικεύσιν τοῦ πολ/σμοῦ παρουσιάζει ἐνδιαφέρον ἔχει ὅμως ἀνάγκην συμπληρωσεὶς τινος. Ἀκολουθοῦσι ἀρκεταὶ ἀσκήσεις καὶ ὀλίγα προβλήματα.

Ἐἰς τὸ περὶ τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν κεφάλαιον ὁ συγγραφεὺς καταβάλλει ποῖαν τινὰ προσπάθειαν διὰ τὴν ὀρθὴν προσφορὰν τῆς ὕλης* ἡ προσπάθεια αὕτη δυστυχῶς προσκρούει πάντοτε εἰς τὴν γενικῶς παρατηρουμένην κακὴν διατύπωσιν ἢ ἐτέλειαν περὶ τὴν ἔκφρασιν. (βλ. σελ. π.χ. 117, 123, 128, 130). Ἐν συνεχείᾳ τὰ περὶ περιοδικῶν ἀριθμῶν ἐκτίθενται κατὰ τρόπον ἐντελῶς θεωρητικὸν χωρὶς νὰ ἀποφεύγωνται ἐπιστημονικὰ σφάλματα (σελ. 136). Ἀκολουθοῦσι ἀσκήσεις καὶ μερικὰ προβλήματα.

Μετὰ ταῦτα ἀκολουθεῖ ἡ διαπραγμάτευσις τοῦ περὶ τῆς "τετρα-

γωνικῆς ρύζης" θέματος. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ βιβλίου ἡ ἔκθε-
σις τῆς ὕλης δὲν παρουσιάζει οὐσιώδη ἐπιστημονικὰ σφάλματα.
Τὰ περὶ μέτρων, σταθμῶν καὶ περὶ μετρήσεως τῶν διαφορῶν ποσῶν
παρὰ τὴν συντομίαν τῆς διαπραγματεύσεως των καὶ τὴν παρατη-
ρουμένην εἰς τινὰ σημεῖα ἀσάφειαν ἔκτιθενται ἱκανοποιητικῶς.
Εἰς τὴν ἐν συνεχείᾳ διαπραγμάτευσιν τῆς ὕλης τῆς ἀναφερομένης
εἰς τοὺς συμμινεῖς ἀριθμοὺς ὁ συγγραφεὺς ἐκτὸς τῆς γενικῆς
προαπρουμένης ἀτελείας περὶ τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν διατύπωσιν
δὲν κατάρθρωσε νὰ ἀποφύγῃ καὶ ἐπιστημονικῶς τινὰς ἀνακρίβειας
(π.χ. σελ. 152, 154, 155, 158, 167, 174) αἱ ἀκολουθοῦσαι δοκίμοις
καὶ προβλήματα δὲν εἶναι εἰς ἀρκετὸν ἀριθμὸν.

Ἀκολουθεῖ τὸ περὶ λόγου καὶ ἀναλογιῶν κεφάλαιον ὡς καὶ τὰ
περὶ τῆς πρώτης ἐννοίας τῆς συναρτήσεως. Εἰς τὴν διαπραγμάτευ-
σιν τῶν θεμάτων τούτων, ἥτις ἐν γένει εἶναι ἱκανοποιητικὴ πα-
ρατηροῦνται εἰς τινὰ σημεῖα ὑπερβολαί τινές ἢ ἀνακρίβειαι
(σελ. 182). Ἀξίζει ἰδιαιτέρως νὰ σημειωθῇ ἡ διὰ τοῦ σχήματος
τῆς σελ. 183 ἐπιτυγχανομένη αἰσθητοποίησις τῆς ἐννοίας τῶν
ἀντιστροφῶν ποσῶν, ἥτις εἶναι λίαν ἐπιτυχής. Ἀντιθέτως ἡ γρα-
φικὴ παράστασις ἡ ἀπεικονίζουσα τὴν σχέσιν δύο ἀντιστροφῶν
ποσῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ παραληφθῇ, διότι ὑπάρχει πιθανότης θὰ δη-
μιουργήθῃ παρεξήγήσεις εἰς τοὺς μαθητὰς. Ἐλλείπουσι ἀπὸ τὸ
κεφάλαιον τοῦτο ἄλλου εἶδους γραφικὰ παραστάσεις ἐκτὸς τῶν
καμπύλων.

Πλὴν τῆς συντόμου διαπραγματεύσεως τῆς ὕλης τῆς ἀναφερομένης
εἰς τὴν ἀπλὴν σύνθετον μέθοδον, τὰ ποσοστὰ καὶ τὸν τόκον δὲν
παρατηροῦνται, ἄλλα μειονεκτήματα, ἐφθσον δὲν λαμβάνεται ὑπ'
ὄψιν ἡ γενικῶς παρατηρουμένη ἀτέλεια εἰς τὴν διατύπωσιν.
Τὰ αὐτὰ περίπου παρατηροῦνται καὶ εἰς τὰ περὶ ὑφαιρέσεως με-
ρισμοῦ, ἐταιρείας, μεξέως, καὶ μέσου Ὁρου. Εἰδικώτερον εἰς
ταῦτα ἡ ἔκθεσις τῆς ὕλης εἶναι μολις ἀνεκτὴ διδακτικῶς. Ἰδιαι-
τέρως σημειοῦμεν τὴν εἰς τὰ περὶ κοινῆς λήξεως προβλήματα

παρατηρουμένην ἐπιστημονικὴν ἀνακρίβειαν.

Τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ βιβλίου κλεῖται διὰ τῆς παραθέσεως γενικῶν προβλημάτων ἀναφερομένων εἰς ἅπασαν τὴν διδασχθεῖσαν ὕλην. Εἰς τὸ Παράρτημα τοῦ ὑπὸ κρίσιν βιβλίου τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν θεωρητικὴν ἀριθμητικὴν ἢ ἔκθεσις τῆς ὕλης παρουσιάζει μορφήν περισσότερον τοῦ δέοντος θεωρητικὴν. Τὰ παρατηρούμενα ἐλαφρὰ ἐπιστημονικὰ ἀβλεπτήματα δὲν δύνανται νὰ βαρύνουν ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου. Σημειοῦμεν μόνον ὅτι ὁ δορισμός τοῦ ἀξιώματος δὲν εἶναι παραδεκτός καὶ σύμφωνος πρὸς τὴν σημερινὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐπιστήμης.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ βιβλίον " Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ " τοῦ κ. ΒΟΥΤ-
σαρᾶ Γ. παρατηροῦνται τὰ ἑξῆς:

Α/ Ἀτέλεια εἰς τὴν ἔκφρασιν, μὴ ἀκριβὴς διατύπωσις τῶν διαφο-
ρων ~~ἀριθμῶν~~ ^{ἐκφράσεων} ἢ κανόνων καὶ γενικῶς συντακτικὴ πλοκή μὴ ἐπιτρε-
πομένη εἰς διδακτικὸν βιβλίον.

Β/ Ἐκθεσις τῆς ὕλης εἰς τὰ πλεῖστα μέρη τοῦ βιβλίου, δὲν εἶναι
σύμφωνος πρὸς τοὺς διδακτικοὺς κανόνας.

Γ/ Εἰς πολλὰ σημεῖα ἀσυμφωνία πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς προκη-
ρύξεως.

Δ) Εἰς μέρη τινὰ ἐπιστημονικὰ ἀβλεπτήματα ἢ ἀνακρίβειαι.

Ὑπὸ τῆς συνθήκας ταύτης καὶ ἂν ἀκόμη τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον
εἶχεν τὸν ὑπὸ τῆς προκηρύξεως προβλεπόμενον ἀριθμὸν τυπογρα-
φικῶν φύλλων, δὲν θὰ εἰσηγοῦμεθα εἰς τὸ Συμβούλιον νὰ τύχη
βραβεῖου.

II Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ Κεφάλαιον Χρ.

Εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον ὁ συγγραφεὺς διαπραγματεύεται
τὴν εἰς τὰς βασικὰς ἐννοίας τῆς Ἀριθμητικῆς ἀναφερομένην ὕλην
ἄνευ ἐπιστημονικῶν ἀνακριβειῶν. Ὁ τρόπος τῆς προσφορᾶς τῆς
ὕλης εἶναι εἰς τὰς γενικὰς του γραμμὰς σύμφωνος πρὸς τοὺς
διδακτικοὺς κανόνας ἀπὸ τοὺς ὁποῖους σπανίως ὁ συγγραφεὺς
παρεκκλίνει. Ἐλαφρὰ τινες μεθοδολογικὰ ἀτέλεια σημειοῦμε-

μεναι εἰς τὰς οἰκείας τοῦ βιβλίου θέσεις δὲν εἶναι τοιαύτης φύσεως ὥστε νὰ βαρύνουν ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο θὰ ἦτο ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἄφογον, ἂν ἡ διάνο-
 θωσις τῶν διαφόρων παραγράφων τοῦ ἦτο πλεον ἐπιτυχής. Ὁ
 συγγραφεὺς ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ γίνῃ περισσότερο σαφὴς
 εἰσάγει καὶ ὅρους μὴ συνήθεις π.χ. ἀπαρθεμσις, ἀνίγνωσις
 ἀριθμοῦ. Αἱ ἀκολουθοῦσαι ἀσκήσεις εἶναι κατὰλληλοι.
 Εἰς τὸ περὶ προσθέσεως κεφάλαιον ὁ συγγραφεὺς ἐπιτυγχάνει
 εἰς τὸν ἀπὸ διδακτικῆς πλευρᾶς ὀρθὸν τρόπον προσφορᾶς τῆς
 ὕλης.

Ἡ διαπραγματεύσις τῆς ὕλης γίνεται ἄνευ ἐπιστημονικῶν σφαλ-
 μάτων. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἔχει μόνον τὸ μειονέκτημα τῆς ἐλ-
 λιποῦς πως διαπραγματεύσεως τῶν κανόνων τοῦ ἀπὸ μνήμης λο-
 γισμοῦ. Εἰς τὰ προβλήματα, τὰ ὅποια ἀκολουθοῦσι ὁ συγγραφεὺς
 καινοτομεῖ, δίδων διὰ τοῦ καθ' ὁμάδας, ἀναφερομένας εἰς δια-
 φόρους ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς ἢ εἰς τὴν ὕλην ἄλλων μαθημάτων,
 χωρισμοῦ των, ἁπορμήν εἰς τὴν ἐμπειρὴν ἐφαρμογῆς τῆς ἐνι-
 αίας διδασκαλίας.

Τὰ αὐτὰ περίπου παρατηροῦνται καὶ εἰς τὸ περὶ ἀφαιρέσεως
 κεφάλαιον μὲ τὴν προσθήκην, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἀναφέρονται πᾶσαι
 αἱ ἰδιότητες τῆς ἀφαιρέσεως, δὲν ὑπάρχει εὐχέρεια διὰ τοὺς
 κανόνας τοῦ ἀπὸ μνήμης λογισμοῦ, μὲ τὸν ὅποτον ὁ συγγραφεὺς
 πολὺ ὀλίγον ἀσχολεῖται. Εἰς τὰ ἀκολουθοῦντα προβλήματα ὁ
 συγγραφεὺς συνεχίζων τὴν καινοτομίαν του ἀναγκάζεται νὰ δι-
 ῃ καὶ σχοινοτενῇ τινα προβλήματα.

Τὸ περὶ πολ/σμοῦ κεφάλαιον ἐκτίθεται λανθαστοῶς, δὲν ἀνα-
 φέρονται ὅμως πᾶσαι αἱ ἰδιότητες ἐλλείπει δὲ παντελῶς τὸ
 περὶ γινομένου πολλῶν παραγόντων. Εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ ἀπὸ
 μνήμης λογισμοῦ (σελ. 37, 38) δίδονται δογματικῶς διάφοροι
 ὀρθοὶ κανόνες. Ὁ δογματικὸς οὗτος τρόπος τῆς προσφορᾶς
 εἶναι συνέπεια τῆς μὴ σπουδῆς τῶν ἰδιοτήτων. Εἰς τὸ κεφά-
 λαιον τοῦτο ὁ συγγραφεὺς παρεσύρθη εἰς ἐπιστημονικὸν ἀπλῆ-

πτημα (σελ. 30) υποστηρίζων, ότι η ισότης ($\Sigma XO=0$) είναι άμεσος συνέπεια του όρισμ ού του πολ/σμοϋ. Τά ακολουθοϋντα προβλήματα καί άρκετά είς άριθμόν είναι καί τας απαιτήσεις της προκηρύξεως πληροϋσι.

Τά περί διαιρέσεως εκτίθενται άνευ σοβαρών έπιστημονικων άνακοιβειων καί διά του διδακτικως όρθου τρόπου της προσφορής της ύλης. Είναι άξιαι ιδιαιτέρας μνείας αί είς τό τέλος του κεφαλαίου τούτου άναφερόμεναι παρατηρήσεις διά τών όποιων ό συγγραφεύς εισάγει τούς μαθητάς είς τήν χρησιμοποίησιν τών γραμμάτων ως γενικων άριθμων. Θα ήτο μεθοδολογικως προτιμότερον ή σπουδή του τρόπου της εκτελέσεως της διαιρέσεως νά άπορριπτο εκ του άριθμοϋ ~~ακριβούς~~ τών ψηφίων του πηλίκου καί ούχι του διαιρέτου. Διά τού από μνήμης λογισμόν δέν δίδονται άρκετά. Σημειοϋμεν, ότι τό υπό του συγγραφέως είς τήν σελίδα 45 άναγραφόμενον δέν είναι άκριβές, διότι ή διαίρεσις μερισμοϋ είναι άντίστροφος καί ούχι άντίθετος πρῶτος του πολ/σμοϋ. Τό κεφάλαιον τούτο κλείεται διά τών παρατιθεμένων πολλων ώ-ραίων προβλημάτων του συστήματος του συγγραφέως.

Η έν συνεχεία ακολουθοϋσα άνάπτυξις τών ιδιοτήτων τών δυνάμεων γίνεται χωρίς νά προηγηθῇ, ό όρισμός της έννοίας της δυνάμεως. Τά περί τών συμβόλων α^1 καί α^0 ή δέν έπρεπε νά άναγραφώσι κᾶν ή άφοϋ άνεγράφησαν θα έπρεπε νά εκτεθώσι μετ' έπιστημονικης άκριβολογίας.

Τά περί διαιρετότητος κ.λ.π. εκτίθενται μετ' άπολύτου έπιστημονικης άκριβείας καί συμφώνως πρὸς τούς διδακτικούς κανόνας, παρατηρουμένων πόνον έλαφρών τινων μεμονωμένων άτελειων είς τήν διατύπωσιν. Τό είς τήν σελ. 78 άναγραφόμενον, τό όποϋον ό συγγραφεύς άσφαλώς δέν έπρόσεξε, δέν είναι μέν έπιστημονικόν σφάλμα, δόναται όμως νά οδηγήσῃ παρανοήσεις κατ᾽ τήν εϋρεσιν του έλαχίστου κοινοϋ πολ/σμοϋ. Τά ακολουθοϋντα τας διαφόρους ένδότητας του κεφαλαίου τούτου προβλήματα, είναι κατάλληλα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα; ὅτι ἡ συμπλήρωσις τοῦ μέρους τούτου τοῦ ὑπὸ κρίσιν βιβλίου διὰ τῶν ἐλλειπόντων θὰ καταστήσῃ τὸ βιβλίον ἅλαν κατὰλληλον ὡς διδακτικόν.

Ἄς προχωρήσωμεν ὅμως εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ βιβλίου.

Αἱ εἰσαγωγικαὶ περὶ τῶν κλασμάτων ἔννοιαι καθὼς καὶ αἱ ἰδιότη-
τες ἐκτίθενται ἱκανοποιητικῶς. Ἡ δὲ δύνατό τις νὰ ἀναφέρῃ ἐλα-
ττοὺς τινὰς μεθοδολογικὰς παρατηρήσεις, αἱ ὅποσαι ὅμως δέν δύναν-
ται νὰ βαρύνωσι ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου π.χ. ἀρχόμεν ἐπι-
φυλάξεις ἂν τὸ $\frac{1}{1}$ εἶναι κατὰ τὸν δοθέντα ὀρισμὸν κλάσμα. (σελ.
83). β) τὸ συμπέρασμα τῆς σελ. 93 εἶναι ὀλίγον ἀυθαίρετον. μερι-
κὰ τῶν εἰς τὰς διαφόρους παραγράφους τοῦ μέρους τούτου προβλη-
μάτων ἔχουσι ἀνάγκην διορθώσεως ὡς πρὸς τὴν διατύπωσιν.

- Ἡ αὕτη ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια καὶ ὁ αὐτὸς ὁρθὸς τρόπος προσφο-
ρᾶς τῆς ὕλης παρατηρεῖται κατὰ τὴν διαπραγματεύσιν τῶν ἐπὶ τῶν
κλασμάτων πράξεων. καὶ ἐνταῦθα δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ μερι-
κὰ ἐλαττοὰ μειονεκτήματα; α) Δέν εἶναι ἐκ τῶν προηγουμένων γνω-
στόν, ὡς ἀναγράφεται εἰς τὴν σελ. 97, ὅτι τὰ ἑτερόνυμα κλάσματα
πρέπει εἰς τὴν πρόσθεσιν μὲ τρέπωνται εἰς ὁμόνυμα. β) Ἡ πρώτη
παρατήρησις τῆς § 108 τῆς σελ. 98 δέν εἶναι μεθοδολογικῶς ὀρθή.
Ἀφ' ἑτέρου εἶναι ἄξιος ἰδιαιτέρας μνείας ὁ ἀπλοὺς καὶ ὁρθὸς
τρόπος διὰ τοῦ ὁποῦ οὗ ὁ συγγραφεὺς ἐπεκτείνει τὴν διάρκειαν εἰς
τὴν περίπτωσιν τοῦ κλασματικοῦ διαιρέτου. Καὶ τοῦ κεφαλαίου
τούτου τὰ προβλήματα εἶναι κατὰλληλα.

τὰ περὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν ἐκτίθενται κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω ἱκα-
νοποιητικὸν τρόπον, ἀκολουθοῦσι δὲ προβλήματα κατὰλληλα καὶ εἰς
ἀρκετὸν ἀριθμόν. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ συγγραφεὺς οὐδέν ἀναφέρει
περὶ τῶν περιοδικῶν κλασμάτων διαπραγματευόμενος τὸ θέμα τοῦτο
εἰς τὸ προβλεπόμενον διὰ τὴν θεωρητικὴν Ἀριθμητικὴν παράρτημα.
Ἡ σπουδὴ ὅμως γίνεται τότε κατ' ἀνάγκην θεωρητικῶς. Κατὰ ταῦτα
τὸ περὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν κεφάλαιον δέν εἶναι πλήρες.

Ἐπίσης ἑλλειπὴ εἶναι καὶ τὰ περὶ τετραγωνικῆς ρίζης. Εἰς τὸ μέρος

τοῦτο ἡ § 184 ἔχει ἀνάγκην πληρεστέρας διασαφήσεως.

Τὰ περὶ μέτρων, σταθμῶν, μετρήσεως τῶν ποσῶν κ.λ.π. ἐκτίθενται ἱκανοποιητικῶς, ὥπως καὶ τὰ περὶ συμμετρίων ἀριθμῶν εἰς τοὺς δύο τοίχους παραλείπεται μόνον ἡ μέθοδος τῶν ἀπλῶν μερῶν.

ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀκολουθῇ τὸ περὶ λόγου, ἀναλογιῶν καὶ τῆς πρώτης ἐννοίας τῆς συναρτήσεως κεφάλαιον. Ὁ συγγραφεὺς ὅμως δέν συνεμορφώθη πρὸς τὴν ὑπὸ στοιχεῖον § 184 ἀναγραφομένην ὑπόδειξιν μὴ δίδων οὐδεμίαν γραφικὴν παράστασιν.

Ἐκτός ὤρισμένων ἀτελειῶν εἰς τὴν διατύπωσιν (βλ. σελ. 212, 220, 222) τὸ κεφάλαιον τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὰς μεθόδους ἐκτίθεται ἱκανοποιητικῶς. Ἰσως ὤρισμέναι μέθοδοι (ποσοστὰ, τόκος, ὑφάξεις) εἶναι περισσότερον τοῦ δέοντος σύντομοι.

Τὸ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως χαρακτηριζόμενον δεύτερον μέρος (Γενικὴ Ἀριθμητικὴ) εἶναι ἐλλιπές. Ὁ συγγραφεὺς διὰ τῆς παρεμβολῆς κεφαλαίων τινῶν (ἐφαρμογαὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν ἴσων ἀριθμῶν). καταβάλλει προσπάθειαν νὰ συνδέσῃ τὴν Ἀριθμητικὴν μὲ τὴν Ἀλγεβραν. Ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ προσπάθεια αὕτη ἐπιτυχάνει ἢ ὄχι, τοῦτο δέν προβλέπεται ὑπὸ τῆς προκηρύξεως. Κατὰ τὰ λοιπὰ καὶ τὸ μέρος τοῦτο δέν παρουσιάζει ἐπιστημονικὰ ἢ μεθοδικὰ ἀβλεπήματα.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον " Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ" τοῦ κ. Κεφάλαιον Χρ. παρατηροῦνται.

α) Μεθοδικὴ καὶ σύμφωνα με τοὺς διδακτικούς κανόνας προσφορά τῆς ὕλης.

β) Αὐστηρὰ λογικὴ ἀλληλουχία, σπανιῶτα χαλαρομένη.

γ) Προβλήματα εἰς ἱκανὸν ἀριθμὸν κατανεμημένα μεθοδικῶς εἰς ὁμάδας.

δ) Ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια διατηρουμένη σχεδὸν εἰς ὅλοκληρον τὸ βιβλίον.

ε) Γλῶσσα ἀπλή, εὐληπτος καὶ μικροπερίοδος. Μεμονωμένα παραδείγματα κακῆς διατυπώσεως.

Ἐπομένως ἂν ἡ ἔκτασις τῆς ὕλης εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κεφάλαιον Χο. ἦτο ἡ ὑπὸ τῆς προκηρύξεως προβλεπομένη, θὰ εἰσηγοῦμεθα τῇ βράβεισιν τοῦ βιβλίου του.

III. Ποαικτική Ἀριθμητική κ. Σακελλαρίου Ν.

Εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ βιβλίου του ὁ συγγραφεὺς ἐκθέτει μετ' ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας καὶ πληρότητος τὰ περὶ τῶν βασικῶν ἐννοιῶν τῆς ἀριθμητικῆς, διατηροῦμεν ὅμως ἐπιφυλάξεις, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐκθέσεως τῆς ὕλης ἀπὸ διδακτικῆς πλευρᾶς.

Εἰς τὰ περὶ προσθέσεως ἡ παρατηρουμένη βελτίωσις εἰς τὸν τρόπον τῆς προσφορᾶς τῆς ὕλης ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐπιστημονικῶς ἄρτιον τῆς ἐκθέσεως προσδίδει εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο τὴν διδακτικῶς ὀρθὴν ἐμφάνισιν, ἥτις ἐνιοχῆται διὰ τῶν παρατιθεμένων καταλλήλων προβλημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς ποικίλας συγχρόνους ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς. Θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ὁ ὅρισμός τῆς προσθέσεως ἔχει ἀνάγκην συμπληρώσεως.

Τὰ αὐτὰ περὶπου παρατηροῦνται καὶ κατὰ τὴν ἐν συνεχείᾳ διαπραγματεύσιν τῆς ἐφαίρέσεως, μὲ τὴν προσθήκην, ὅτι εἰς μερικὰς ἰδιότητας χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν ἐξαγωγὴν των ἡ ἐπαλήθευσις καὶ οὐχὶ οἱ δύο διᾶφοροι τρόποι λύσεως τοῦ αὐτοῦ προβλήματος, ὡς προβλέπει ἡ προκήρυξις. Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο λέγονται περισσότερα διὰ τὸν ἀπὸ μνήμης λογισμὸν. Σπανίως παρατηροῦνται ἀτυχεῖς διατυπώσεις (σελ. 23, ἀσκήσις 45).

Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουσιν καὶ διὰ τὸ περὶ τοῦ πολ/σμοῦ κεφάλαιον, ἐνῶ τὰ περὶ οὐνδμεων ἐκτίθενται ἀφόγως.

Τὸ περὶ διαιρέσεως κεφάλαιον, τὸ ὅποσον συμπληροῦται διὰ πολλῶν ἐπιτυχῶν ἀσκήσεων καὶ καταλλήλων προβλημάτων εἶναι ἐπιστημονικῶς ἄρτιον καὶ διδακτικῶς ἀνεκτόν, διότι καὶ πάλιν αἱ περισσότεραι τῶν ἀναφερομένων ἰδιοτήτων δὲν ἐξέρχονται

ἀναφορὰν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ διαιρέτου, ἀλλὰ οὐδὲν

ἀλλ' ἐπαληθεύονται. Εἰς τὰ μειονεκτήματα τοῦ κεφαλαίου τούτου περιλαμβάνεται καὶ τό, ὅτι δέν γίνεται οὐδόλως μνῆα περὶ τοῦ πλήθους τῶν ψηφίων τοῦ πηλίκου, ἥτις θὰ διευκολύνε κατὰ πολὺ τὴν σπουδὴν τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαιρέσεως. Ἐπίσης αἱ ὑπ' ἀριθ. 6, 7, 8 (σελ. 38) παρατηρήσεις τῆς § 65 θὰ ἔπρεπε νὰ ἔπωνται τῆς § 67. Ἐπὶ τούτοις δέν θὰ συμφωνήσω-
μεν μὲ τό ὑπὸ τοῦ συγγραφέως γραφόμενον εἰς τὴν σελ. 35 διὰ τό πηλίκον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς μετρήσεως. θὰ δεχθῶμεν ἄλλη δι-
ατύπωσιν συμφωνοῦσαν μὲ τὴν ἐπεξηγήσιν, τὴν ὅποیان δίδει ὁ συγγραφεὺς, διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀποφεύγωμεν παρε-
ξηγήσεις δυναμένας νὰ προκύψωσι ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ διαίρεσις (μερισμός ἢ μέτροσις) εἶναι ἀντιστροφος πρᾶξις τοῦ πολ./σμοῦ. (πρβ § 36 σελ. 25).

Τὸ περὶ διαιρετότητος κεφάλαιον ἐκτίθεται μετ' ἐπιστημονικῆς πληρότητος. Ἡ αὐστηροτάτη αὕτη ἐπιστημονικὴ διαπραγμάτευσις ὑποχρεοῦ τὸν συγγραφεὰ νὰ προβαίνει εἰς ὁρισμούς ἐννοιῶν ἄνευ προηγουμένης τινος διασαφήσεως πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν στοιχείων τῆς ἐννοίας. Τοῦτο δέν εἶναι διδακτικῶς ὀρθόν. Ἀφ' ἑτέρου ὁ συγγραφεὺς πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς αὐτενεργείας τῶν μα-
θητῶν, ἀπαιτεῖ τὴν ὑπὸ τούτων διατύπωσιν τῶν κανόνων διὰ τοὺς διαφόρους χαρακτῆρας τῆς διαιρετότητος, ἀνῶ ὁ ἴδιος ἀνα-
φέρει τοὺς ἀντιστοίχους κανόνας διὰ τὴν εὕρεσιν τοῦ ὑπολοί-
που, καθ' ἡμᾶς τὸ ἀντιστρόφον θὰ ἦτο διδακτικῶς σκοπιμότερον. Τὰ ἀκολουθοῦντα τὸ κεφάλαιον τοῦτο προβλήματα εἶναι κατὰ λ-
ληλα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐν συνδυασμῷ ποδὸς τὰ εἰς τὴν ἀρχὴν λεχθέντα ἐξίγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ὑπὸ κοίσιν βιβλίον εἶναι λίαν κατὰλληλον διὰ διδακτικόν.

θὰ συνεχίσωμεν ὅμως τὴν ἀνάλυσιν:

Τὰ περὶ τῶν βασικῶν ἐννοιῶν τῶν κλασμάτων κ.λ.π. ἐκτίθενται μετ' ἐπιστημονικῆς πληρότητος: πολλὰ ἰδιότητες δοῦνται σχεδὸν δογματικῶς. Ἀκολουθοῦσι ἀρκετὰ ἀσκήσεις-ἀλλὰ οὐδέν

πρόβλημα.

τά περί τῶν πράξεων τῶν κλασματικῶν ἀριθμῶν ἐκτίθενται μετ' ἐπιστημονικῆς πληροῦτος. Ἐπικρατεῖ αὐστηρά λογικὴ ἀλληλουχία, ἡ πυκνότης ὅμως τῶν νοημάτων ὁδὸν καθιστᾷ εὐκόλως φανερὰν τὴν ἐξηγήσιν τῶν κανόνων. Τοῦτο ἀσφαλῶς ὁδὸν συγκαταλέγεται εἰς τὰ ἀπὸ διδακτικῆς πλευρῆς πλεονεκτήματα τοῦ βιβλίου. Ἀξίζει ἐν τοῦτοις νὰ παρατηρηθῇ ἰδιαιτερὰς ἡ λεπτομερὴς, καὶ σαφὴς διαπραγματεύσεις τῆς μεθόδου τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα. Ἀκολουθοῦσι ἀκρίβεις ἄρθροι καὶ ἀρκετὰ προβλήματα οὐχὶ ὅμως ἕξια ἰδιαιτερὰς τινὲς παρατηρήσεως.

Τὰ περί τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν ὡς καὶ τὰ περί τῶν περιόδικῶν κλασμάτων ἐκτίθενται ἀψόγως. Ἀκολουθοῦν ἄρθροι ἀκρίβεις καὶ προβλήματα. Εἰς τὸ τέλος τοῦ κεφαλαίου τούτου παρεμβάλλονται ὀλίγα τινὰ περί τῆς χρησιμοποίησεως τῶν γραμμῶν, συσχετίσεως τῶν διαφορῶν πράξεων κ. τ.λ. τὰ ὅποια ἀσφαλῶς ἀνήκουν εἰς τὰ πλεονεκτήματα τοῦ βιβλίου.

Ἡ αὐτὴ ἀπὸ ἐπιστημονικῆς καὶ διδακτικῆς πλευρῆς ἀρτίως διαπραγματεύσεις τῆς ὕλης παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰ περί τετραγωνικῆς ῥίζης.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ περί μέτρων, σταθμῶν κ.τ.λ. μετ' τὴν παρατήρησιν ὅτι τὸ μέρος τοῦτο εἶναι περισσότερον τοῦ ὁδόντος συνεκφυγμένον.

Τὰ περί συμμεγῶν ^{ὁμογενῶν} ~~ὁμογενῶν~~ τῆς ὕλης ὁδὸν εἶναι κατελληλός διὰ διδακτικὸν βιβλίον παρουσιάζουσα εἰς μερικὰ σημεῖα τὴν μορφήν ἱπλῆς συλλογῆς κανόνων. Τὸ εἰς τὴν σελ. 109 περιγραφὸς 170 ἀναγραφόμενον χάρτοι εἶναι ἐπιστημονικῶς ὀρθότατον ὁδὸν μομφόμενον ὅτι συμβάλλει εἰς τὴν διενεργεῖαν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν μαθητῶν διὰ τοὺς συμμεγεῖς

Τά περὶ λόγων, ἀναλογιῶν κ.λ.π. ἐκτίθενται ἀψόγως. Ταῦτα συμπληροῦνται ἐπιτυχῶς διὰ διαφόρων γραφικῶν παραστάσεων.

Τῇ περὶ ἀπλῆς συνθέτου μεθοδοῦ, ποσοστῶν τσέκου ἐκτίθενται ἐκαστοὶ ἐκτικῶς.

Ἴσως θὰ ἠδυνάτο τις νὰ κάμῃ παρατηρήσεις τινὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν διαπλάσιν κανόνων τινῶν ἢ προβλημάτων.

Τὰ περὶ ὑφαιρέσεως, Μορισμοῦ, μετῆσεως κ.τ.λ. ἐκτίθενται μετ' ἐπιστημονικῆς πληρότητος. Ἡ ὅλη ὅμως μορφή τῆς διαπραγματεύσεως τῆς ὕλης ἔχει περισσότερον τοῦ δέοντος θεωρητικὸν χαρακτήρα. Περιέχονται, καὶ πολλὰ τὰ ὑποῖα εἶναι κατ' ἀλλήλα διὰ τὰς ἀνωτέρω τάξεις τῶν Ἑυπορικῶν Σχολῶν.

Διὰ τὴν εἰς τὸ παρῆρτημα ἀναφερομένην ὕλην ἐκ τῆς θεωρητικῆς Ἀριθμητικῆς ἔχομεν τὰς ἐξῆς ἐπιφυλάξεις. α) ὅθεν εἶναι διδακτικῶς σκόπιμον νὰ διδῶνται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου οἱ ὁρισμοὶ τῶν ἐννοιῶν « θεώρημα » « πρόβλημα » κ.τ.λ. β) Κατὰ τὴν διαπραγματεύσειν τῆς ὕλης ἐπιβάλλεται ἡ κατὰ τὸ δυνατόν χρησιμοποίησις ὀλιγωτέρων, ἰξλωμάτων γ) Μερικαὶ ἰδιότητες τῆς ἰσότητος διδόμεναι ὡς ἰξιῶματι θὰ ἠδύναντο ἄνευ διαπαραχῆς τινὸς τῆς ἐπιστημονικῆς ἀλληλουχίας νὰ τεθῶσιν ὡς θεωρήματα ὡς ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεὺς πρῶται τοῦτο εἰς τὴν πολλαπλασιασμῶν καὶ τὴν Διαφθεσιν. δ) τὸ ἐν παραγράφῳ 243 ἀναφερομενον ὡς ἰξλωμα ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι εἶναι ἀπλὴ συνθεσις τῶν παραγράφων 245 καὶ 246 ε) Πολλὰ ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἶναι ἐκτὸς τῆς προκηρύξεως.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ὑπὸ κρθεῖν βιβλίον παρατηροῦνται :

- A) Πλήρης επιστημονική ἀκρόβεια
- B) Αύστηρά λογική ἀλληλουχία
- Γ) Μεθοδική πως διαπραγμάνσεις τῆς ὕλης.
- Δ) Γλῶσσα ἀπλή , μικροπερίοδος καθισταμένη ὅμως ἐνδοτε
εὐχέλ τῶσον εὐληπτος ἄγῳ τῆς πυκνότητος τῶν νοημάτων.
- E) Προβλήματα εἰς ἑκτονδ ἀριθμόν κατανοημένα μεθοδι-
κῶς εἰς ὁμάδας.

Διὰ πάντα ταῦτα εἰσηγοῦμεθα εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν
Βρίθουσιν τοῦ ὑπὸ κρῆσιν Βιβλίου.

IV) Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ Τέχνη- Πασοῦ.

Τὸ ἄσπ. Κεφάλαιον τοῦ βιβλίου ἀναφερόμενον εἰς τὴν
Εἰσαγωγὴν τῆς Ἀριθμητικῆς ἐκτίθεται κατ' ἁποκρίτως ἔξο-
γον τρόπον ἢ προσφορά τῆς ὕλης γίνεται κατ' ὅλους τοὺς
διδασκτικοὺς Νόμους. Αἱ ἐλαφραὶ σημειούμεναι εἰς τὰς
οἰκείας θέσεις τοῦ βιβλίου παρατηρήσεις εἶναι τοιαύ-
της φύσεως ὥστε ὅθεν ὁφθαλμοὶ νὰ βαρύνωσι ἐπὶ τῆς κρί-
σεως τοῦ βιβλίου.

Τὰ αὐτὰ ἐκτιθεῖς ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸ περὶ τῆς προ-
σέσεως τῶν ἑκταίων Κεφάλαιον , τὸ ὅποτον συμπληροῦται
καὶ διὰ καταλλήλων προβλημάτων κατανοημένων εἰς ὁμά-
δας συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς προκηρύξεως.

Καὶ τὰ περὶ ἡφαιρέσεως ἐκτίθενται ἁψόγως. Αἱ σημειο-
μεναι ἐλαφραὶ παρατηρήσεις περὶ διγραφῆς μερικῶν κανό-
νων ὡς περιττῶν ὅθεν πρὸς νὰ βαρύνωσιν ἐπὶ τῆς κρῆσεως
τοῦ βιβλίου. Ἀκολουθοῦσι ἄφθονοι ἰσχύσεις , προβλήματα
εἰς ἄρκετον ἀριθμόν πληροῦντα τὰς ἀπαιτήσεις τῆς προ-
κηρύξεως.

Καὶ τὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἐκτίθενται ἁπλῶς πλεον-
ρῶς ἁψόγως. Τὰ προβλήματα τὰ ὅποια ἀκολουθοῦν , εἶναι

ἀρκετὰ καὶ πληροῦν ^{αὐτῶν} ἀπαιτήσεις τῆς προκηρύξεως θὰ ἡ-
δυνάτο νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ κατασκευὴ τοῦ Πνευματικοῦ
Πέντακτος δύναται νὰ ἐξηγηθῇ εὐκολώτερον ὅπως ἐκείνης
καὶ ἡ συντομία διὰ τὸν πολλαπλασιασμένον παντὸς ἱκεταί-
ου ἐπ' 11.

Εἰς τὴν περὶ δυνάμεων ἐκτὸς τοῦ ὅτι οὐδὲν ἐξ ἑαυτῆς
ἀναφέρεται οὐδὲν μειονέκτημα δυνάμεθα νὰ παρατηρήσω-
μεν.

Τὰ περὶ Διαιρέσεως εἶναι σχεδὸν ἄψογα. Ἐλλείπουσι
ὅμως ἰδιώτες τινὲς, αἵτινες ἠδύναντο νὰ ἐξετασθῶ-
σι. Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὁ συγγραφεὺς εὗρίσκει τὴν
εὐκαιρίαν νὰ διαπραγματευθῇ τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸν πο-
λλαπλασιασμένον εἰς τὴν διαιρέσειν θέματα τοῦ ἀπὸ μνήμης
λογισμοῦ. Διὰ τὰ προβλήματα ἰσχύει ὅτι καὶ ἄνωτέρω.

Εἰς τὸ περὶ Διαιρετότητος Κεφάλαιον ἐκτὸς τῆς ἀπαι-
τουμένης πιθανῆς προποικίσεως τῶν ἐπικεραισθῶν μερι-
κῶν παραγράφων καὶ τῆς ἐλλείψεως προβλημάτων ἀναφε-
ρομένων εἰς τὸν Μ. Κ. Δ. καὶ Ε. Κ. Π. οὐδὲν ἄλλο
δύναται νὰ παρατηρηθῇ. Φρονοῦμεν ὅτι εἶναι διδακτικῶς
σχέσιμον νὰ εἰσάγῃται ὁ μαθητὴς βαθμῶδ' καὶ εἰς τὴν
λογικὴν ἐκταύσειν καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ θεω-
ρηθῇ ὡς διδακτικὸν σφάλμα ἡ ~~αὐτῆς~~ ἐξαγωγή κανόνων τινῶν
ἐκ τῆς Ἀδσεως κατὰλλων προβλημάτων.

Ἐκ τῶν ἄνωτέρω ἐν συνδυασμῷ μὲ ὅσα ἐν ἀρχῇ τῆς πα-
ρουσῆς ἐξετάσθησιν προκύπτει τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ὑπο-
κείμενον βιβλίον εἶναι ἀπολύτως κατάλληλον διὰ διδακτι-
κὸν βιβλίον.

Ἄς συνεχίσωμεν ὅμως τὴν ἀνίλυσιν τοῦ βιβλίου.

Εἰς τὸ Ἄσιν Κεφάλαιον τοῦ Βου βιβλίου (Κλίματα)

πρατηρεῖται ἡ αὐτὴ ἐπιστημονικὴ πληρότης καὶ σιγήσει·
Αἱ ἐξετάζοντες ἰδιότητες τῶν κλάσμάτων προορίζονται
ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αἰσθητοπειρήσεως. Εὐκρινεν ἐν τοῖς τοῖς
εἶναι ἰδιότητες τινες ἀναγραφόμεναι εἰς τὴν παρὰ γρα-
φον 173 νῆ μεταφερθεῖσιν εἰς τὸ κατὰ μέρος τοῦτο.

Αἱ πράξεις ἐπὶ τῶν κλασματικῶν ἀριθμῶν ἐκτελεσθῶσι
ἀπὸ ἐκείνων ἰκανοποιητικῶς. Θὰ πρὸς ἴσως κατὰ τὴν γνώμην ἡ-
μῶν νῆ παραληφθεῖσι μερικῶς ἐκ τῶν προβλημάτων ὅσα ὀφθα-
λμῶς ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου ὑπὸ τοῦ ἡ πε-
ρισσότερον ἐργατῶν διότι εἶναι ἀποβύλου ἀκριβοῦς.

Τὰ περὶ δεκαδικῶν ἐκτελεσθῶσι ἀπὸ τῶν. Κατὰ τὴν δι-
ακριμῶν τῆς ὕλης τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ περιδ-
κὴ κλάσματα ὁρίζεται μορφή περισσότερον τοῦ ὁρίζοντος
θεωρητικῆς ὡς καὶ ὁ ἴδιος συγγραφεὺς ὁρίζεται, καὶ διὰ
τοῦτο προτείνει ὅπως τὸ τμήμα τοῦτο διδασκῶν, ^{καὶ} τὴν δι-
δακτὴν τῆς θεωρητικῆς ἀποδείξεως τὴν ἰδιότητα τῆς
ἰδιότητος.

Τὸ περὶ τῆς τετραγωνικῆς ρίζης εἶναι ἔργον.

Τὸ περὶ μέτρων σταθμῶν, μετρήσεως εἶναι πλήρη καὶ ἔργον.
Τὸ περὶ συμμιγῶν ἐκτελεσθῶσι ἀπὸ ἐκείνων καὶ συμπλη-
ροῦνται διὰ προβλημάτων καὶ ἀλλήλων.

Τὸ περὶ ἀγίων καὶ ἑνὸς ἀγίου ποσῶν ἀναλύων, συναρ-
τήσεων κ.τ.λ. ἐκτελεσθῶσι ὁρίζεται καὶ ἔργον τοῦ παραμικρο-
τέρου ἐπιστημονικοῦ ἐλλειπήματος. Αἱ παρεμβάλλονται γρα-
μικῶς παραστάσεις εἶναι ἔργον. ὅπως θὰ ἦτο προτιμώ-
τερον νῆ προηγεῖτο τὸ περὶ μεταβλητῶν ποσῶν, συναρτήσε-
ων κ.τ.λ. καὶ νῆ ἡγετοῦ τὸ περὶ ἀναλύων ποσῶν. ὅς
πρὸς τὸ παράδειγμα τῶν ἀντιστροφῶν ποσῶν ἡμεῖς προσωπι-
κῶς θὰ ἀποδείξωμεν τὸ τοῦ χρόνου καὶ ἐργατῶν.

Τὰ περὶ ἑκλῆς συνθέτου μεθόδου τύπου, πρὸς τῶν κ.τ.λ. εἶναι πλήρη καὶ ἴσως.

Τὰ περὶ ὑφαιρέσεως, ~~μεθόδου~~^{μεθόδου} μετὰ μετὰ, μεθόδου ὅρου κ.τ.λ. ἐκτίθενται ἁπλῶς. Ἰσως θὰ ἔπρεπε μόνον νὰ παρατεθεῖ καὶ καὶ ἐπὶ προβλήματα ἐπ' ὅλης τῆς ὕλης τοῦ βιβλίου.

Διὰ τὴν ἐν τῇ παρατηρήματι τοῦ Β' βιβλίου διαπραγματεύσιν πῶς ἐκ τῆς θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς ὕλης μόνον ἑλαφρὲς τινὲς μὴ βαρυνούσας ἐπὶ τῆς φύσεως τοῦ βιβλίου, παρατηρήσεις θὰ ἠδυνάμει νὰ σημειώσωμεν.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ὅλ' κρῖσιν βιβλίου παρατηροῦνται:

- Α) Πλήρης ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια
- Β) Αὐστηρὴ λογικὴ ἀλλολεσχία
- Γ) Μεθοδικὴ διαπραγματεύσεις τῆς ὕλης
- Δ) Γλῶσσα ἰλλῆ εὐληπτος καὶ μικροπερίοδος.
- Ε) Προβλήματα εἰς ἑκάστην ἀριθμὸν καταναμενόμενα μεθοδικῶς εἰς ὁμάδας.

Διὰ πάντα ταῦτα εἰσηγοῦμεθα εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν Εὐχὴν τοῦ ὅλ' κρῖσιν βιβλίου.

Υ) Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ Ν. Νικολάου.

Αἱ παράγραφοι 1-14 ἀναφέρονται εἰς τὰς βασικὰς ἐννοίας τῆς ἀριθμητικῆς ἐκτίθενται κατὰ τριπλὸν ὁμαρμον πρὸς τὰς διδασκτικὰς ἀρχὰς καὶ μετ' ἐπιστημονικῆς ἀκρίβειας. Αἱ ἐκκολουθεῖσαι ἀσκήσεις ἀναφέρονται εἰς διαφόρους ἐκδηλώσεις τῆς συγχρόνου ζωῆς.

Τὰ περὶ προσθέσεως ἐκτίθενται ἁπλῶς, τὴν δὲ ἐκκολουθεῖν προβλήματα εἶναι ἀρκετὰ εἰς ἀριθμὸν καὶ ἀναφέρονται καὶ εἰς ἐκδηλώσεις τῆς συγχρόνου ζωῆς καὶ εἰς ἄλλα συγγενῆ μαθήματα.

Τά αὐτά ἴσχυουσι καί περὶ τῆς διαιρέσεως. Εἰς τὸ κε-
φάλαιον τοῦτο καλίστεργεῖται ἐπαρκῶς ἀπὸ μνήμης λογισμὸς
τὰ περὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἐκτίθενται σχεδὸν ἀφ' ὧς
θὰ ἠδύνατο μόνον νὰ παρατηρηθῶσιν τὰ ἐξῆς 1) ἡ δι-
αίρεσις « ἡ πολλαπλασιασ^{στις} » εἶναι πάντοτε ἀπορημένος
ἀριθμὸς » θὰ ἦτο ἐκριθεστέρα ἂν εἶχε ὡς ^{ἐξῆς} πολλαπλασι-
αστῆς θεωρεῖται πάντοτε ἀπορημένος ἀριθμὸς» 2) ἡ κανὼν
τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἐκτ. 11 ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιηθῇ.

Τὰ περὶ διαιρέσεως ἐκτίθενται ἀφ' ὧς. Αἱ διαιρέσεις ἰ-
διαιτητες ἐξέγονται συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς
προκλήσεως. Παρεμβάλλονται ὡς ἐφαρμογὰ καὶ διαιρέσεις
κανόνες τοῦ ἀπὸ μνήμης λογισμοῦ. Ἀκολουθοῦσι προβλήμα-
τα ἀρκετὰ.

Τὰ περὶ συνίμεως ἐκτίθενται ἀφ' ὧς. Τί ἀκολουθοῦντα
γενικὰ προβλήματα εἶναι ἄν κατ' ἀλλήλην, εἴγουν ὅλας τὰς
ἐκδηλώσεις τῆς συγχρόνου ζωῆς ὡς ἀναφερόμενα εἰς τὸ
Ἑμμεριον, γεωργίαν, βιομηχανίαν καὶ τὴν κοινωνικὴν πρό-
νοαν.

Τὰ περὶ διαιρετότητος ἐκτίθενται ἀφ' ὧς, σκόπιμον ἔδει-
ξαι εἶναι αἱ παράγραφοι 103-108 ἢ νὰ παραλειφθῶσιν ἐπο-
μένως καὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς αὐτὰ ἀσκήσεις ἢ νὰ ἐνταχθῶ-
σι εἰς τὸ μέρος τῆς θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς.

Αἱ εἰσαγωγικαὶ ἔκονται καὶ ἰδιαιτητες τῶν κλασμάτων ἐ-
κτίθενται ἀφ' ὧς. Ἀξίζει νὰ ἐξαρθῶσι ἰδιαιτέρως οἱ πα-
ράγραφοι 117, 118, καὶ 119.

Αἱ πρόξεις ἐπὶ κλασματικῶν ἀριθμῶν ἐκτίθενται μετ'
ἐπιστημονικῆς πληρότητος. Ἐπικρατεῖ αὐστηρὰ λογικὴ
ἀλληλουχία καὶ ὀρθὸς τρόπος προσφορῆς τῆς ὕλης. Ἀσκήσεις
καὶ προβλήματα ἤφθονα. Τὰ δὲ γενικὰ προβλήματα ἀναφθ-

ρονται εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς συγχρόνου ζωῆς. Δια-
αγραπτὰ τὰ ὅτι ὁρίθμ. 529 καὶ 530 προβλήματα.

Τὴ περὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν ἐκτίθενται σχεδὸν ἄφθως.
Ίσως ἡ χρησιμοποιοῦν τῶν προβλημάτων διὰ τὴν ἐξαγωγήν
τῶν κανόνων νὰ μὴ εἶναι ἀναγκαῖα ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀναγνώ-
νται εἰς τοὺς κανόνες τῶν κλασματικῶν ἀριθμῶν. Δὲν ἀναφέ-
ρονται συντομῆαι διὰ τῶν ἀπὸ μνήμης λογισμῶν. Προβλη-
ματα ἀρκετὰ.

Τὴ περὶ περιοδικῶν κλασμάτων ἄφθως.

Τὰ περὶ τετραγωνικῆς ῥίζης ἄνιν ἱκανοποιητικὰ. Δὲν
ἀκολουθοῦσι ὅμως ἀσκήσεις ἢ προβλήματα ἀρκετὰ.

Τὰ περὶ μέτρων, σταθμῶν, μετρήσεως κ.τ.λ. ἄφθως καὶ
πλήρη. Τὰ περὶ συμμεγῶν ἄφθως.

Τὰ περὶ λόγου καὶ ἀναλογιῶν συναρτήσεων κ.τ.λ. ἐ-
κτίθενται ἄφθως. Διὰ τὴν καλύτεραν ὁμῶς πείσθησιν
εἰναι ὅτι ἦτο σκόπιμος ἡ παράθεσις ἑλλοι εἵδους γραφι-
κῶν ~~κατασκευῶν~~ παραδείξεων.

Τὰ περὶ ἱπλῆς, Συνθέτου Μεθόδου, Ποσοστῶν Τόκου
κ.τ.λ. ἐκτίθενται μετὰ σχετικῆς συντομίας, ἥτις ἐ-
πιδρᾷ εἰς τὴν μὴ σαφεῖ διατύπωσιν μερικῶν κανόνων (σελ.
235, 239, 240) Τὰ ὑπάρχοντα προβλήματα εἶναι ὀλίγα.

Τὰ περὶ φαιρέσεως καὶ τῶν ἄλλων Μεθόδων εἶναι κί-
πως συντομώτερα τοῦ ὁδόντος. Δὲν ἀκολουθοῦσιν γενι-
κὰ προβλήματα ἐφ' ὅλης τῆς ὕλης τοῦ Βιβλίου.

Διὰ τὴν ἐκθεσιν τῆς ὕλης τῆς ἀναφερομένης, εἰς τὴν
θεωρητικὴν ἀριθμητικὴν σημειοῦμεν εἰς τὰς οἰκείας θέ-
σεις παρατηρήσεις τινὰς ἐλαφροῦς, μορφῆς. Ἐπὶ πλεον
δ' ὁρίσμεν τοῦ ἐξιδώματος δὲν εἶναι σφαιρικός πρὸς τὰς
σημερινὰς ἀντιλήψεις τῆς ἐπιστήμης.

Μερικαὶ ἐφαρμογαὶ εἰς τὴν Γεωμετρίαν ὅθεν ἔχουν θῆσειν εἰς τὸ Βιβλίον τοῦτο διότι εἰ μαθηταὶ δι' οὓς προορίζεται ὅθεν ἔχουσι διδαχθῆ θεωρητικὴν Γεωμετρίαν.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον παρατηροῦνται.

A) Πλήρης ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια

B) Αἰσθητὴ λογικὴ ἀλληλουχία.

Γ) Μεθοδικὴ διαπραγμάτευσις τῆς ὕλης.

Δ) Γλῶσσα ἀπλὴ εὐλήγτος καὶ μικροπερίοδος

Ε) Προβλήματα κατανεμημένα μεθοδικῶς εἰς ομάδας καὶ ἀναφερόμενα εἰς ἀληθείας ἐκδηλώσεις τῆς συγχρόνου ζωῆς.

Διὰ πάντα ταῦτα εἰσπηγόμεθα εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν βρίσκειν τοῦ βιβλίου τοῦτου.

ΥΙ) Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ Ῥαζή Νικ.

=====

Εἰς παραγράφους 1 - 3 τοῦ βιβλίου, οἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὰς βασικὰς ἐννοίας τῆς Ἀριθμητικῆς, ὅθεν παρατηρεῖται ἡ ἀπαιτουμένη εἰς διδακτικὸν βιβλίον σαφήνεια καὶ ἡ χαρακτηρίζουσα τὰ μαθηματικὰ αἰσθητὴ ἀκρίβεια. Ἰδιαίτερος ἡ παράγραφος 1 εἶναι εἰς εἶρος τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς σαφηνείας περισσώτερον τοῦ ὁδόντος σύντομος.

Εἰς τὰ περὶ προσθέσεως ὁ συγγραφεὺς προσπαθεῖ νὰ προσφέρῃ τὴν ὕλην συμφώνως πρὸς τὰς διδακτικὰς ἀρχὰς ἐπιτυχίμων τοῦτο ἐν μέρει. Παρὰ ταῦτα ὅθεν ὀφείδονται ἀρκετὰ ἐξηγήσεις διὰ τὴν δικαιοσύνην τοῦ κανόνος τῆς προσθέσεως, ὁ ὅρισμός τῆς ὁποίας ὅθεν εἶναι ἐπιστημονικῶς πλήρης. Δέδονται κανόνες τινες διὰ τοσ' ἀπὸ μνήμης λογισμῶν. Τὰ ἀκολουθοῦντα προβλήματα καὶ ἀσκήσεις εἶναι κατ' ἀλλήλα μὲν ἅλα ὅλα.

Τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἴσχυουσι καὶ διὰ τὸ περὶ ἀφαιρέσεως

κεφάλαιον, εἰς τὸ ὑποῖον καλλιεργεῖται περισσότερο ὁ ἀπομνήμης λογισμὸς. Ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἀκολουθεῖται ἡ αὐτὴ πορεία καὶ εἰς τὴν προσφορὰν τῆς εἰς τὸν πολ/σμὸν ἀναφερομένης ὕλης.

Τὰ ἀκολουθοῦντα καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο προβλήματα εἶναι ὀλίγα.

Κατὰ τὴν διαπραγμάτευσιν τῶν περὶ διαιρέσεως θεμάτων δὲν παρουσιάζονται ἐπιστημονικὰ ἀνεπιτήμητα βαρεῖας μορφῆς, ἡ δὲ προσφορὰ τῆς ὕλης γίνεται σχεδὸν συμφώνως πρὸς τοὺς διδασκτικὰς κανόνες. Ὁ συγγραφεὺς ἀποφεύγει τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφίων τοῦ πηλίκου. ἡ σκοπιμὴ τοῦ θέματος τούτου θὰ συνέθαλε εἰς τὴν εὐκολωτέραν κατανόησιν τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαιρέσεως.

Αἱ εἰς τὰς εὐκλείδους θέσεις σημειούμεναι παρατηρήσεις δὲν εἶναι τριαυτοῦς φύσεως ὥστε νὰ βαρύνωσι ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου.

Τὰ ἀκολουθοῦντα τὸ κεφάλαιον τοῦτο προβλήματα εἶναι ἱκανῶς κατάλληλα.

Τὸ περὶ δυνάμεων κεφάλαιον ἐκτελεσται ὀρθῶς. Θὰ ἦτο μεθοδολογικῶς ὀρθότερον, ἂν τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀνεπτύσσεται ἁπλῶς μετὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν.

Εἰς τὸ περὶ διαιρετότητος κεφάλαιον παρατηροῦνται:

α) παντελῆς σχεδὸν ἁλλοειψις ὀρθοῦ τρόπου προσφορᾶς τῆς ὕλης, διότι τὰ πλεῖστα ὀφθύνονται δογματικῶς β) μερικὰ ἐπιστημονικὰ ἀνεκρίβειαι (Σελῆς 58, 66) γ) ἁλλοειψις ἀκριβολογίας π. χ. τὸ " διαιρετότης διὰ 4 ἢ 25" δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἐπιβαλλομένην ἀκριβολογίαν δ) οἱ βοηθοῦντες εἰς τὴν ἐξήγησιν κανόνων τινῶν συλλογισμοὶ δὲν εἶναι τῶρον εὐσταθεῖς λογικῶς. (π. χ. Σελ. 54) ε) Δίδεται δογματικῶς (διότι ἄλλως δὲν εἶναι δυνατόν) ἡ διὰ τοῦ σταυροῦ δοκιμὴ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Τὰ ἀκολουθοῦντα τὰς διαφόρους ἐνότητες τοῦ κεφαλαίου τούτου προβλήματα εἶναι κατάλληλα.

Θὰ ἔπρεπε νὰ παρατεθῶσι καὶ προβλήματα γενικὰ ἀναφερόμενα εἰς ὅλως τὰς πράξεις τῶν ἀκεραίων ὁ συγγραφεὺς ὅμως παρέβλεψε τὴν ὑποδείξιν ταύτην τῆς προκηρύξεως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς πα-
ρουσῆς λεχθέντα ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ ἀνα-
φερθέντα μειονεκτήματα ὁὖν εἶναι τρία ὥστε νὰ κα-
ταστήσῃ τὸ βιβλίον μὴ κατάλληλον ὡς διδακτικόν.

Ἄς συνεχίσωμεν ὁμῶς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ βιβλίου.

Αἱ εἰσαγωγικαὶ περὶ κλασμάτων ἔννοιαι ὡς καὶ αἱ ἰδι-
ότητες τούτων ἐκτίθενται ἱκανοποιητικῶς. Πολλὰ τῶν ἰ-
διοτήτων ὁὖν ἐξετάζονται προτεινόμεναι ὡς ἰσχύσεις.

Ἄλλαι ἰδιότητες ἐκτίθενται ὑπὸ θεωρητικὴν πως μορφήν
καὶ ἄλλαι εἰδονται ἄλλος δογματικῶς.

Τὰς διαφορὰς παραγράφους ἀκολουθοῦσι ἔσθοναι ἰσχύ-
σεις, οὐδὲν ὁμῶς πρῶτον.

Αἱ ἐπὶ τῶν κλασματικῶν ἀριθμῶν πράξεις ἐκτίθενται
εἰς βίβλος τῆς ἐπιστημονικῆς ἀναπύξεως ἅλιν συντόμως.

Καθ' ὃν τρόπον προσέβηται ἡ ὕλη εἰς τὴν περὶ πτω-
σιν τῆς ἐλεγκτικῆς τοῦ πολλαπλασιασμοῦ καὶ τῆς διαιρέ-
σεως (παρὰγραφοὶ 115 καὶ 118) ὁὖν εἶναι κατάλληλος
διὰ διδακτικὸν βιβλίον ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος, ὅτι
ὁ κατ'ἀναλογίαν συλλογισμὸς ὁὖν ἐξυπηρετεῖ τὴν ἐπι-
στημονικὴν ἀκρίβειαν. Ἀκολουθοῦσι ἰσχύσεις καὶ προ-
βλήματα ἀρκετὰ.

Τὰ περὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν ἐκτίθενται ἅλιν ἱκανοποιη-
τικῶς. Παρατηροῦνται μὲν ὁ ἀπορρίπτοντα ἀβλεπτήματα εἰς
τὴν διατύπωσιν μερικῶν κανόνων. Περιεμβάλλονται καταλλή-
λως κανόνες διὰ τῶν ἀπὸ μνήμην λογισμῶν καὶ διὰ
τάς συντομίας τῶν πράξεων. Ἀξία ἰδιαίτερας μνείας εἶναι
ἡ ἀνιγρφομένη μέθοδος τῶν ἀπλῶν μερῶν, ἥτις εἶναι συνήθης
εἰς τὸν καθημερινὸν βίον. Διατηρεῖται ἐπι-
φυλάξεις ὡς πρὸς τὴν παρεχομένην.

εὐκολοῦν διὰ τοῦ ἀναγραφομένου κανόνος πολ/σμοῦ ἐπὶ
11. Ἐπειδὴ τὰ περὶ περιδικῶν κλασμάτων ἐκτίθενται
λῶν ἱκανοποιητικῶς ὡς καὶ τὰ περὶ τετραγωνικῆς ῥίζης
τὰ περὶ μέτρων, σταθμῶν, μετρήσεως τῶν κοσμῶν κ.τ.λ.
ἐκτείνονται περισσότερο τοῦ δέοντος πάντως μόνον ἐλα-
φρὰς τινες ἀνακρίνεται παρατηροῦνται. (Προβ. σελ. 138,
135,).

Τὰ περὶ συμμιγῶν ἰριθμῶν ἐκτίθενται λῶν ἱκανοποιητι-
κῶς. Ἐχόμεν ἐπιφυλάξεις τινὰς διὰ τὸ ἰσὺ παιδαγωγικῆς
πλευρᾶς ἐκείμην τῆς σχεδόν ἐξ Ἰσοκλήρου χρησιμοποιοῦ-
σας τῆς λέξης εἰς τὰ προβλήματα.

Τὰ περὶ λόγων, ἀναλογιῶν, συναρτήσεως κ.τ.λ. ἐκτε-
θενται πλήρως καὶ ἱκανοποιητικῶς. Αἱ παρατιθέμεναι γρα-
φικαὶ παρατεῖσεις ὥς ὅσον εἶναι ^{ὑπερίσται} εἰς τὴν καλυτέραν
ἐκδοτικὴν τῆς μεταβολῆς. Ἡ ἀναγραφομένη, ὡς ἐφαρ-
μογὴ τῶν περὶ λόγου ἀνακτοχθέντων, χρῆσις τῆς κλέμα-
κος εἰς γεωγραφικοὺς χάρτας ἔχει θῆσιν μᾶλλον εἰς τὴν
Πρακτικὴν Γεωμετρίαν.

Τὶ περὶ ἰσότητος, συνθέτου μεθόδου, πλοσῶν, τῶν
ἐκτείνονται πληρότετα. Θὰ ἦδεναι μόνον νὰ παρατηρηθῇ
ὅτι δίδεται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν θεμάτων τούτων μεγα-
λύτερα τοῦ δέοντος ἔκτασις.

Τὰ περὶ ὑποθέσεως μερισμοῦ κ.τ.λ. ἐκτείνονται ἱκανο-
ποιητικῶς.

Ἡ διαπαγμίτωσις τῆς εἰς τὴν θεωρητικὴν ἰριθμητικὴν
ἀναφερομένης ὕλης εἶναι λῶν ἱκανοποιητικῆ. Ἐλαφρὰ συγ-
χυσις μεταξὺ τοῦ ἱξίσματος καὶ τοῦ θεωρήματος παρατηρεῖ-
ται εἰς τὰ περὶ ἰσότητος καὶ ἀνίσότητος. Ἐπὶ δὲ ὅσον
εἶναι ὁμοφώνως πρὸς τὴν σημερινὴν ἀντίληψιν τῆς ἐπι-

στήμης, ὃ ὑπὲρ τοῦ συγγραφῆως διδόμενος ὁρισμὸς τοῦ ἀξιό-
ματος.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὴν ὑπὸ κρῆσιν βιβλίον παρατηροῦνται

α) Ἐπιστημονικὴ Ἀκρίβεια

β) Αὐστηρά πως λογικὴ ἀλληλουχία.

γ) Μεθοδικὴ πως διαπραγματεύσεις τῆς ὕλης.

δ) Γλῶσσα ἀπλή, εὐληπτος καὶ μικροπερίοδος.

ε) Προβλήματα εἰς ἑκάστην ἀριθμὸν κατανοημένα μεθοδικῶς
εἰς ἑμείδας.

Διὰ πάντα ταῦτα εἰσηγοῦμεθα εἰς τὸν ὑπορουθλίον τὴν
βρίθειαν τοῦ ὑπὸ κρῆσιν βιβλίου τοῦ κ. Παῦλη Νικ.

XII) Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ. Ποῦντζα II.

Ἡ διαπραγματεύσεις τῆς ὕλης τῶν παρ. α & 1-27 τῶν ἀναφερο-
μένων εἰς τὰς πρώτας βεβαιὰς ἐννοίας τῆς Ἀριθμητικῆς ὅθεν
ἐκτίθενται κατὰ τρόπον σαφεῖ καὶ μεθοδικόν, αἱ παρατηροῦ-
μεναι δὲ εἰς τινὰ σημεῖα ἐλαφρὰ ἀπελθεῖαι διατυπώσεως
δημιουργοῦσι παραξηγήσεις ὡς πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀ-
κρίθειαν (Πρβ. Σελ. 8, 11)

Αἱ ἀκολουθοῦσαι ἀσκήσεις εἶναι σχετικῶς καλῆς.

Εἰς τὰ περὶ προσθέσεως, τῆς ὁποίας ὁ ὁρισμὸς (Σελ. 25)
ὅθεν εἶναι ἐπιστημονικῶς πλήρης, ἡ προσφορὰ τῆς ὕλης γί-
νεται συμφώνως πρὸς τοὺς διδακτικοὺς κανόνες. Δὲν προσφε-
ρονται ὅλα αἱ ἰδιότητες, ἀλλὰ λέγονται πολλὰ διὰ τὴν
ἀπὸ μνήμης λογισμὸν ἀκολουθοῦσι ἀρκετὰ προβλήματα κατα-
νοημένα εἰς ἑμείδας, τὰ ὅποια ὅμως ὅθεν ἀναφέρονται εἰς
ποικίλας ἐκδηλώσεις τῆς συγχρόνου ζωῆς. Εἰς τὰ προβλήματα
περιλαμβάνονται καὶ διόφορα ἐπιτυχῇ μαθηματικῇ παύγια.
(μαγικὰ τετράγωνα).

Τὰ περὶ ἀπειρέσους ἐκτίθενται συμφώνως πρὸς τοὺς διδακτικούς κανόνας ἔνθεν ἐπιστημονικῶν ἀνακριθειῶν. Διὰ τὴν ἀπὸ μνήμης λογισμὸν ἀναφέρονται ἀρκετὰ. Τὰ ἀκολουθοῦντα προβλήματα εἶναι κατὰλληλα.

Τὰ αὐτὰ ἴσχυρουν καὶ διὰ τὸν πωλ/σμὸν. Αἱ εἰς τὰς οὐδε-
ας θέσεις τοῦ βιβλίου σημειούμεναι παρατηρήσεις ὅθεν εἶναι
οὕτως τοιαύτης, ὥστε νὰ βαρύνωσι ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου.

Τὰ περὶ διαιρέσεως ἐκτίθενται ἀπὸ πῶσος πλευρῆς ἱκανοποι-
ητικῶς. Αἱ πολλὰ ἀκολουθοῦσιν κατὰ παραγράφους ἀκρίβεις
ὥς καὶ τὰ προβλήματα εἶναι κατὰλληλα.

Τὰ αὐτὰ περὶ πρὸς ἴσχυρουν καὶ διὰ τὴν ἀπὸ συνάφην.

Ὁ συγγραφεὺς συμμορφούμενος πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς προκηρύ-
ξεως ὀφείδει ἐν συνεχεῖ εἶναι περὶ γενικὰ προβλήματα
ἐπὶ τῶν ἀκέραιων κατὰλληλα μὲν οὐχὶ ὅμως καὶ ἔξιστα ἰδιαιτέ-
ρας τινος παρατηρήσεως.

Εἰς τὸ περὶ διαιρεσιμότητος κεφάλαιον ἐκτός μικρῶν τινῶν
σκηνῶς περιουσιζομένων ἀτελειῶν ὡς πρὸς τὴν διατύπωσιν, ὅθεν
παρατηροῦνται οὔτε ἐπιστημονικὰ ἀβελτηήματα οὔτε ἀτελει-
αι διδακτικῆς μορφῆς.

Ἰδιότητες τινες ἐπιχειρεῖται νὰ ἀποδειχθῇ θεωρητικῶς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐν συνδυασμῷ πρὸς ὅσα ἐν ἀρχῇ τῆς κε-
ρρύσεως ἐξετάσθησαν ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ βιβλί-
ον τοῦ κ. Πούντζα Π. εἶναι κατὰλληλον διὰ διδακτικὸν
βιβλίον.

Ἄς συνεχίσωμεν ὅμως τὴν ἀνέλευσιν.

Αἱ βασικαὶ περὶ κλάσεων ἔννοιαι ὥς καὶ αἱ ἰδιότητες τῶν
κλασματικῶν ἀριθμῶν, ἐκτίθενται μὲν ἐπιστημονικῶς ἀκριβε-
ως. Ἐπειδὴ ὅθεν γίνονται ἐπαρκῆς χρήσεις τῆς αἰσθητοποιήσε-
ως, ὅθεν καθίσταται πειστικὴ ἡ ἐξήγησις μερικῶν ἰδιοτήτων.

Τά τῶν πράξεων ἐκ τῶν κλασμάτων ἀριθμῶν. ἐκτέθενται ἱκανοποιητικῶς. Παρατηρήσεις τινες ἀναφερόμεναι εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐκθέσεως τῆς ὕλης ἰδῶς εἰς τὸν κολ/εὶδὸν σημειοῦμεναι εἰς τὰς εἰσόδους θέσεις τοῦ βιβλίου εἶναι ἀπαραίτητοι. Ἀκολουθοῦσιν ἐσχήσεις καὶ προβλήματα κατέλληλα.

Τά περὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν ἐκτέθενται ἱκανοποιητικῶς. Δὲν ἴσχυει ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν διαπραγμάτευσιν τοῦ περὶ τῶν περιδικῶν κλασμάτων θέματος, ἥτις εἶναι θεωρητικῆς μαθητῆς ἀκατάλληλος διὰ πρακτικὴν Ἀριθμητικὴν. Σημειοῦται ἰδιαιτέρως, ὅτι ἡ παρ. 163 δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν κανόνα. Μερικὰ τῶν προβλημάτων τὰ ὅποια ἀκολουθοῦσι τὰς διαφόρους παραγράφους περιέχουσι τιμὰς μὴ ἀνταποκρινόμενας εἰς τὴν σημερινὴν πραγματικότητα.

Τά περὶ τετραγωνικῆς ῥέζης ἐκτέθενται καλῶς.

Τά περὶ μέτρων, σταθμῶν, μετρήσεως τῶν ποσῶν κ.τ.λ. ἐκτέθενται ἱκανοποιητικῶς, ὅθεν ἀναφέρονται ὅμως λεπτομέρειαι διὰ τὰς μονάδας νομισμάτων τῆς Πατρίδος μας.

Ἡ παρατηρουμένη συντομία εἰς τὴν διαπραγμάτευσιν τῆς ὕλης τῆς ἀναφερομένης εἰς τὰς ἐκ τῶν συμμιγῶν ἀριθμῶν πράξεις εἶναι εἰς βάρος τῆς πληρότητος καὶ τῆς ὀρθότητος προσφορῆς.

Τά περὶ λόγου, ἀναλογιῶν ὡς καὶ περὶ τῆς πρώτης ἐννοίας τῆς συναρτήσεως (τὰ ὅποια ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου) δὲν εἶναι καὶ τὸσον ἱκανοποιητικὰ, αἱ δὲ παρατιθέμεναι γραφικαὶ παραστάσεις εἶναι ἀνεπαρκεῖς.

Τά περὶ ἁπλῆς, συνθέτου μεθοδίου, ποσοστῶν, τόκου κ.τ.λ. ἐκτέθενται ἱκανοποιητικῶς πως. Ἡ διαπραγμάτευ-

εις τῶν θεμάτων τούτων εἶναι εὐνόμος ἄνευ βαρυτέρως τι-
νός ἀπεξεργασίας, ἴσως εἰς τὰ περὶ ποσοστῶν.

Τί αὐτὰ ἀκριβῶς ἰσχύουσιν καὶ διὰ τῆς ὑπολογιστικῆς μεθό-
δους, εἰς τὰς ὁποίας ἡ σπουδὴ γίνεται ἄνευ τῆς θεωρη-
τικῆς ἐμβαθύνσεως.

Εἰς τὴν διαπραγματεύσιν τῆς ὕλης τῆς θεωρητικῆς Ἀριθμη-
τικῆς παρατηροῦνται ἑλαφραί ἰσθλαίαι διατυπώσεως. Ὁ ὀ-
ρισμὸς τοῦ ἡξιώματος ὁ διδόμενος εἰς τὴν σελ. 375 δὲν
εἶναι εὐμῶνος πρὸς τὰς σημερινὰς ἀντιλήψεις τῆς ἐπι-
στήμης. Πολλὰ ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν θεωρητικὴν Ἀ-
ριθμητικὴν εἶναι ἔκτος τῆς προκηρύξεως. Κατὰ ταῦτα εἰς
τὴν ὑπὸ κρίσιν βιβλίον παρατηροῦνται.

α) Ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια.

β) Αὐστηροῦς λογικὴ ἀλληλουχία, χαλαρομένη ἐννο-
τε ἐκ τῆς συντόμου ἀναπτύξεως ἐνθων θεμάτων.

γ) Μεθοδική, πῶς διαπραγματεύσεις τῆς ὕλης.

δ) γλῶσσα, ἡλπιῖ ἐὼς ἀπλοῦς καὶ μικροπερίοδος

ε) Προβλήματα ὡς ἱκανὸν ἔχει μὲν κατανεμημένα μεθοδι-
κῶς εἰς τμήματα.

Διὰ πάντα ταῦτα εἰσηγόμεθα εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν
βράβευσιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν βιβλίου τοῦ κ. Ποθντζα Π.

VIII) Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ Παπανικητοπούλου Κ.

Εἰς κάθε περίπτωση εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἀναγκαῖα ἡ
φράσις « Πολ/ζωμεν ἐπὶ » ἢ « διαιροῦμεν διὰ ... »
ὁ συγγραφεὺς χρησιμοποιοῖ τὰς φράσεις : « πολ/ζω μὲ .. »
ἢ διαίρω μὲ » Ὁ συγγραφεὺς δηλαδὴ καθιεροῖ νῆαν
ὁρολογίου, ἥτις δύναται νὰ κατιστρεφῇ πᾶν ὅ,τι οἱ μαθη-
ταὶ φέρουσι ἐκ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ἄν καὶ διὰ τοῦτο
μόνον εἰσηγόμεθα εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν μὴ βράβευσιν
τοῦ βιβλίου δὲν θὰ εἴμεθα αὐστηροί, παρὰ ταῦτα θὰ χω-

ρήσωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ ὑποκρίσθαι βιβλίου.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὕλης εἰς τὰς παραγράφους 1-19 (βαικαὶ ἔννοια τῆς Ἀριθμητικῆς) εἶναι μάλιστα ἀνεκτὴ διδακτικῶς, διότι καὶ ἐπιστημονικῶς ἀντικρίβειος περιέχει (πρὸς. ὁρισμὸς ἀριθμοῦ καὶ ἀριθμώσεως) καὶ διαιτυπώσεις ἀποδείξεις (παρ. γρ. 12 καὶ 17) ἢ ἀνεπιτυχέως λήξεις χρησιμοποιοῦ (παρ. γρ. 16 παρ. γρ. 9). Ἀκολουθοῦσι ἀνεκταὶ ἀσκήσεις.

Τὸ αὐτὸ ἴσχυει καὶ διὰ τὰ τῆς προσθέσεως. Εἰδικότερον εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο : 1) ὁδὸν ἀντιστρέφονται πᾶσαι αἱ ἰδιότητες τῆς προσθέσεως, αἱ δὲ ἀντιστρέφονται ὁδὸν ἐξίγονται κατὰ τὸν τρόπον ἡλκαστον 2) Δὲν ἀναδύεται τι διὰ τὸν ἀπὸ μνήμης λογισμὸν 3) Εἰς πολλὰ προβλήματα ἐπάρχῃσι τιμαὶ μὴ ἀνταποκρίνμεναι εἰς τὴν σημερινὴν πραγματικότητά.

Ἡ προσφορά τῆς ὕλης εἰς τὸ περὶ ἀφαιρέσεως κεφάλαιον βελτιωμένη γίνεται κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς κοκκηρύξεως. Καὶ εἰς τὴν ἀφαιρέσιν ὁδὸν δοῦνται ὅλαι αἱ ἰδιότητες, διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον πολὺ ὀλίγα λήγονται διὰ τὸν ἀπὸ μνήμης λογισμὸν. Εἰς τὰ προβλήματα ἐπάρχῃσι μερικὰ ἀλγεβρικῆς μορφῆς, μερικὰ ἀκατάλληλα καὶ ὀλίγα μὲ τιμὰς ἀσυγχρονιστους.

Ἄν ἡ διέταξις τῆς ὕλης εἰς τὰ τοῦ κολ/σμοῦ ἀνταποκρίνεται ὡς πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀλληλουχίαν (πρὸς. διάφοροι κανόνες στηριζόμενοι εἰς τὰς ἰδιότητας ἀναπτύσσονται πρὸ τῶν ἰδιοτήτων), ἡ ἔκθεσις τῆς ὕλης εἶναι ἥτο ἱκανοποιητικῇ. Περὶ γινόμενου πολλῶν παραγόντων λήγονται ὀλίγα μόνον (Σελ. 69) ὡς εἰσαγωγή εἰς τὸ περὶ δυνάμεων. Τὸ κεφάλαιον συμπληροῦται διὰ προβλημάτων εἰς ἐπαρκῇ ἀριθμὸν.

Τά πύτι ἀκριβῶς ὡς ἔνω ἴσχυουσιν καὶ διὰ τὸ περὶ
διαίρεσσεως κεφάλαιον. Ἐκτὸς τῆς γενικῆς παρατηρουμένης,
ὡς ἐν ἀρχῇ ἐλάττω, ἀλλοτρίως τῆς ὑπολογιστικῆς ὑπάρχουσι καὶ
ἄλλαι ἐλαφρὰ ἰσχύονται διατυπώσεως.

Εἰς τὰ περὶ συνάμασιν ἐκτὸς τῆς παρατηρουμένης ἐπιση-
στημονικῆς ἀνκριβείας διὰ τὰ σύμβολα α° καὶ α' (σελ. 72) οὐδὲν ἄλλο μειονέκτημα παρατηρεῖται.

Τὰ περὶ διαιρεσιμότητος ἐκτίθενται μετ' ἐπιστημονικῆς
ἀκριβείας καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς διδακτικὰς νόμους.
Ἰσως αἱ διατυπώσεις μερικῶν προβλημάτων νὰ ἔχωσι ἡ-
νίκην διορθώσεως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐν συνδυασμῷ πρὸς ὅσα ἐν τῇ ἀρχῇ ἐξε-
τέθησαν ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσειν βι-
βλίου ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ διδακτικοῦ
βιβλίου.

Ἄς συνεχίσωμεν ὅμως τὴν ἀνάλυσιν.

Αἱ βασικαὶ ἔννοιαι τῶν κλασμάτων ἐκτίθενται ἱκανοποι-
ητικῶς πως.

Ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις τὸ αὐτὸ καὶ ἐκ τοῦ λόγου
τοῦτου κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν διαφόρων ιδιοτήτων παρα-
τηρεῖται ἐλαφρὰ εὐχυσίαι. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο δὲν ὑπάρ-
χωσι προβλήματα ἀλλὰ ἀσκήσεις διάφοροι.

Ἡ ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια δὲν διατηρεῖται κατὰ τὴν δι-
απραγμάτευσιν τῆς εἰς τὰς πράξεις τῆς κλασμάτων ἀναφο-
ρῆς ὕλης (Πρβ. σελ. 111, 113, 123, 125, 135) Ἀκολου-
θοῦσι ἀρκετὰ προβλήματα καὶ ἀσκήσεις.

Τὰ περὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν, ὡς καὶ τὰ περὶ περιδικῶν
κλασμάτων ἐκτίθενται ἱκανοποιητικῶς μὲν, εἶναι ὅμως ἐλ-
λιπῇ τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὰς ιδιότητας.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὕλης εἰς τὰ περὶ τετραγωνικῆς ῥέξεως
ζημιούται διὰ τῆς ἐκπανάψεως τῶν αὐτῶν θεμάτων πολ-
λάκις.

Τὰ περὶ μέτρων , σταθμῶν κ.τ.λ. ἐκτίθενται πλήρως. Τινὰ
μάλιστα ἐκ τούτων ἔχουσιν ἑκτασιν μεγαλυτέραν τοῦ ὁδον-
τος. Τὰ περὶ συμμιγῶν ἀριθμῶν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ συγ-
γραφῶς διδομένην μεγαλυτέραν τοῦ ὁδοντος ἑκτασιν , ἐ-
κτίθενται ἅπαν ἱκανοποιητικῶς.

Τὰ περὶ λόγου , ἀναλογιῶν κ.τ.λ. ὡς καὶ τὰ περὶ τῆς
πρώτης ἐννοίας τῆς συναρτήσεως , ἅτινα ἀναπτύσσονται
εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου μέρους ἐκτίθενται μετὰ συντο-
μίας εἰς βάρος τῆς σαφηνείας.

Τὰ περὶ ἀπλῆς , συνθέτου μεθόδου, ποσοστῶν, τόκου κ.τ.λ.
ἐκτίθενται ἱκανοποιητικῶς , παρατηρουμένης συμπτύξεως
τινος εἰς μερικὰ θέματα (ποσοστά), τὰ ὅποια θὰ
ἔπρεπε νὰ ἀναλυθῶσι περισσότερον. Ἀκολουθεῖσι ἀρκετὰ
προβλήματα. Τὰ αὐτὰ ἰσχυροῦσιν καὶ διὰ τὰς λοιπὰς μεθό-
δους.

Εἰς τὸ τμήμα τοῦ βιβλίου τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν θεω-
ρητικὴν Ἀριθμητικὴν ἐλαφρὰ τροποποιήσεις τῶν ἐπικε-
φαλίδων εἰς τὰς διαφόρους παραγράφους θὰ καθέστα τὴν
ἔκθεσιν τῆς ὕλης διδακτικῶς ὀρθοτέραν.

Τὸ τμήμα τοῦτο εἶναι πενιχρόν εἰς ἀσκήσεις , ὁρδονται
μόνον ἐφαρμογαί.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ὑπὸ χρέειν βιβλίον τοῦ Παπανικη-
τοπούλου Κ. παρατηροῦνται:

- α) Ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια μὴ διατηρουμένη πάντοτε
- β) Αὐστηρὰ πὺς λογικὴ ἀλληλουχία , χαλαρομένη ἔντοτε
ἐκ τῆς συντόμου ἀναπτύξεως θεμάτων τινῶν.
- γ) Μεθοδικὴ πὺς διαπραγματεύσεις τῆς ὕλης.

δ) Ελῶσα ἀπλῇ, εὐληπτος καὶ μικροπερίοδος.

ε) Προβλήματα εἰς ἑκὼν ἀριθμὸν καταμετρήμενα μεθοδικῶς εἰς ὁμάδας.

Διὰ πάντα ταῦτα εἰσηγουμένα εἰς τὸ Συμβούλιον ὅπως τὸ ὑπὸ κρίσειν βιβλίον τύχη βραβεύου τινός.

Κατὰ τὴν τῆς ἀνωτέρω λεπτομεροῦς ἀναλύσεως τῶν ὑπὸ κρίσειν βιβλίων τῆς «Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς» θετομὲν ὅτι ὄνει τοῦ Συμβουλίου τὴν κατὰ τὴν γνῶμην ἡμῶν σειράν προτιμήσεως τῶν.

Ἐκ τῶν ἑξ ~~ἀριθμητικῶν~~ βιβλίων τῶν ὑποφών τὴν βράβευσιν

εἰσηγήθημεν ὑπερβῶσιν καταφανῶς τῶν ἄλλων τὰ βιβλία:

1) τῶν κ.κ. Τόγκα - Πασοῦ καὶ 2) Νικολάου Ν. Ἡ με-
ταξὺ τῶν δύο τούτων διέκρισις δὲν εἶναι τόσον εὐκόλος, διότι ἡ μικρὰ ὑπεροχὴ τοῦ βιβλίου τῶν κ.κ. Τόγκα Π. καὶ Πασοῦ Θ. ἔναντι τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Νικολάου Ν. δὲν δικαιολογεῖται, οὔτε ἐκ τῆς ὑπάρξεως ὁλιγωτέρων μειονεκτημάτων ἐπιστημονικῶν ἢ διδακτικῆς φύσεως οὔτε ἐκ τῆς ὑπάρξεως περισσοτέρων ἢ καλύτερων προβλημάτων ἀλλ' ἐκ τῆς ὅλης συνθετικῆς εἰκόνης, τὴν ὑποφών ἐμφανίζει τὸ βιβλίον.

Μετὰ ταῦτα ἰκολουθεῖ τοῦ κ. Σακελλαρίου Ν., τὸ ὑποφών καὶ τοὶ δὲν εἶναι κατὰ τὸν τῶν ἄλλων ἀπὸ ἐπιστημονικῆς πλευρᾶς, ὅσοι εἶναι ἐν τούτοις κατὰ πολλὰ τούτων διδακτικῶς. Εἰς ἀπόστασιν τινα ἀπὸ τῆς θέσεως, ἣν καταλαμβάνει τὸ βιβλίον τοῦ κ. Σακελλαρίου Ν. εὐρέσκειται τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ῥαζῆ Νικ.

Ἀκολουθοῦσι κατὰ τὴν τῆς βιβλία τῶν κ.κ. Ποδντζα Π. καὶ Παπανικητοπούλου Κ. προηγουμένου τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Ποδντζα Π. »

Ὁ παριστάμενος κατὰ τὴν συνεδρίαν συνεισηγητὴς Κατσαμῆς Γεωρ. Γεν. Ἐπιθεωρητῆς τῶν Μαθηματικῶν καταθέτων τὴν κα-

τωτέρω εισηγησέν του, ἦν καὶ ἀνέπτυξεν ἐνδύσιον τοῦ
 Συμβουλίου ἐδήλωσεν ὅτι συμφωνεῖ κατ' ἀρχὴν μετὰ τὴν
 γνώμην τοῦ κ. Μιχαλοπούλου Ν. διὰ τὴν ἀξιολογήσιν ²⁵
 τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Σακελλαρίου Ν, τὸ ὅποιον κατὰ τὴν
 γνώμην του εἶναι πολὺ κατώτερον τοῦ βιβλίου τοῦ Pa-
ζῆ Ν. καὶ ἄλλων.

Εἰσηγήσεις κ. Κατσαπῆ Γ.

Πρακτικῇ Ἀριθμητικῇ Γεωγῆς Γ. Βουτσαπῆ

τὸ βιβλίον τοῦτο νομίζει τις ὅτι ἐγγράφη προχερῶς καὶ
 ἐσπευσμένως. Ἡ ἔκθεσις τῶν ἰδεῶν ἀντὶ τῆς προαίτης τῆς
 κατὰ τὴν καὶ διέκρισιν τῶν γνώσεων, διὰ τῆς αὐστηρῆς
 λογικῆς συνεχῆς τῶν ἐννοιῶν, καὶ τῆς συστηματικῆς δι-
 δοχῆς τῶν δεισμών, παραθέτει ἀμελῆς γνῶσεις ἀσυνδύτους
 καὶ συγκεχυμένους. Εὐθύς ἐξ ἀρχῆς « ὁ ἀριθμὸς εἶναι
 σύγκρισις » « ἡ μονὰς εἶναι μέρος » κατόπιν ἔχομεν δύο
 πρῆξεις διαίρεσεως μέτρησιν καὶ μερισμὸν, ἀντὶ τοῦ
 διαίρεσεως λυθόνται προβλήματα μετρήσεως καὶ μερισμοῦ.

Κατόπιν συγχέων τί ποσὶ (μεταβαρῆ) ⁹ πλῆθος καὶ με-
 γέθη συνεχῆ γράφει 8 ὅλας σελίδας (8 τυπογραφικὰς σελ-
 ίδας) περὶ μονάδων ἐπιφανείας, ὅγκου νομισμάτων, χρῆ-
 νου κ.τ.λ. καὶ κατόπιν εἰς τὴν σελίδα 152 ὁμιλεῖ πε-
 ρὶ ~~καταστάσεως~~ συμμιγοῦς ἀριθμοῦ ὡς ἀριθμοῦ ἑτεροειδῶν μο-
 νάδων κ.τ.λ. προχερῶς καὶ ἀν' ἀκυρολεξείας.

Ἐπὶ τῆς προχερῶς εἶναι γεγραμμένα τὰ περὶ λόγων καὶ ἀ-
 ναλογιῶν ὡς ἐπὶ τῆς καὶ περὶ ἀναλόγων ποσῶν « αὐξάνεται -
 αἰξάνεται » ἐλαττωθῇ - ἐλαττωῦται ». Τί δὲ περὶ γραφικῆς
 παραστάσεως, διαγράμματος, ἀπεικονίσεως καὶ συναρτήσεως
 ἔστιν συγκεχυμένα.

Λεπτομερέστερον (πλὴν τῶν ὀρθογραφικῶν λαθῶν μὴ πε-

Προβλεπὼν δια-
 ρώσιν αὐτὸν ὡς
 ἰσοδύναμον
 ἢ ἴσους

ριληφθέντων) παρατηρούμεν τί ἐξῆς :

Σελίς 1 Ὑπάρχει ἡ μονάς ὡς μέρος πλήθους. Ἡ ἀριθμησις ὡς συγκρίσις. σελίς 2 ἡ μονάς ὅθεν εἶναι μέρος πλήθους εἶναι διακεκριμένη εἰκὼν I παρατίθεται II ὁδο

Σελίς 3 / ἄλλο ἀριθμησις καὶ ἄλλο μέτρησης. Γράφε συμ-
φωνία ἢ νόμος, ὅχι μέθοδος.

Σελίς 9 μέχρι τῆς σελίδος ταύτης ὅθεν ἔχει ἀντιληφθῇ τὴν νόμον τῆς δεκαδικῆς διαδοχῆς κατὰ τὴν γραφὴν τῶν ἀριθμῶν.

Σελίς 10. Τί περὶ ἰσότητος καὶ ἀνισότητος ἔνθεν διατυ-
πώσεως, περιγραφῆς τοῦ α' καὶ β' μέλους.

Σελίς 9 ἀσφεία ἰσώσεων, 2 καὶ 3/α β/ ἀντὶ ψήφου καὶ σύνολον.

Σελίς 13 καὶ 14 πολυλογίαι. Σελίς 17 ἀποφεύγομεν τοῦτο μα-
θόντες 14- 5 -9 ἀπερίεργους.

Σελίς 25 + παραδόρμη πολλὰ ἀπλῶς αἰσθητός.

Σελίς 48+ ὁδο εἴδη προλημμάτων διὰ τῆς αὐτῆς πράξε-
ως κατὰ τὴν δεκαδικὴν ἀριθμῶν προτάσεις.

Σελίς 52 προσθετέον ἴσῃν ... διὰ τοῦτο; Ἡ ἀνάλ. δε-
νόμενος εἶναι ἀναγκαῖα εἰς πᾶσας τὰς ἀριθμ. πράξεις π. κ.
 $5^2+7=5 \times 5+7$, $5^2-7=5 \times 5-7$, $5^2 \times 7=5 \times 5 \times 7$, $5^2:7=5 \times 5:7$

Σελίς 54. Ἐνταῦθα ἔπρεπε νᾶ ὀρίσῃ ἡ σημασία τῶν συμ-
βῶλων α', α' καὶ ὅχι + μεγαλύτερην τοῦ διαιρέτου
(διὰ τὸ ὅχι καὶ ἴσῃν ;).

Σελίς 56. Ἰσοότης 1 καὶ 2 ἀσυνόθετοι ἡ πρώτη ἔπρεπε νᾶ
διατυπωθῇ " Πᾶς ἀριθμὸς διαιρεῖ τὰς ἀπλῶς αἰσθητοὺς τοῦ καὶ
ταῦτα μόνον, ὅτε ἡ 2 συνδύεται.

Σελίς 59. Πρόβλημα. Πολυλογίαι καὶ ἀνάμιξις τοῦ 100 τοῦ
1000 διὰ τὸ ;

Σελίς 64 + διὰ τῶν μικροτέρων πρώτων διαιρετῶν αὐτοῦ
πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀλλῆ ...)

Σελίς 73 + διατὸ ἡλλή νῆξις περὶ τῆς σχεσεως τῶν κλασμα-
τικῶν μονάδων ;

Σελίς 83. Πρόβλημα 71 πρὸ αὐτοῦ ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἡ ἐπιγρα-
φή » Στοιχεῖς κλασμάτων 1) ὁμωνύμων 2) ἐχόντων τὸν
αὐτὸν ἀριθμ. ἑτερονύμων 3) ἑτερονύμων.

Σελίς 89. Πρόβλημα 74 ποῦν θέσειν ἔχουσι ἐνταῦθα τῇ
ὁρίσει .

Σελίς 100. Περὶ ἰντιστροφῶν ἀριθμῶν. Ποῦν θέσειν ἔχει ἐ-
στὶ ἡ θέσις αὐτῇ διατεταγείς .

Σελίς 104. Πρόβλημα 85 + καὶ ἐπειδὴ πῶθεν ;

Σελίς 110 παράγραφος 87 Μόνον ἡκερῶν τὸ πηλίκον παρῶν
σταται οὕτω .

Σελίς 117. Δὲν εἶναι σχεψίς εἶναι συμφωνεῖα (νόμος τῆς
δεκαδικῆς διαδοχῆς)

Σελίς 120. Καὶ ἔν εἶναι 3 ἡμέρ. 215 ἑκατομφοιστῶν ἰ-
φοῦ το γραφέν 3, 215 πῶς θὰ χωρῶσθαι δεκαδικῇ ψηφῶ

Σελίς 122. + πῶς αὐτῇ ἡ παρίταξις πρῶτων τὸ δηλοῖ ;

Σελίς 128. Συμφώνως πρὸς τὸν κανόνα τὸ 0,008 : 2 = 0,400
ὡςτις 0,008 = 2X0,400.

Σελίς 136. 1/2/3/ πῶν κοινόν (ἀνάγωγον) κλάσμα.

Σελίς 141. παρίγρ. 103 α') Διψηφῶν β) τριψηφῶν ἢ
τετραψηφῶν γ) πολυψηφῶν , ἀντὶ τοῦτου εὐρέσεις τῆς
ἡκερῶν.

Σελίς 144 παράγραφος 105 + τὲ λέγει ; ἰσαφῆς .

Σελίς 145. + Αἱ διῶφοροι μονάδες ὥστε ἀρχικῇ μονάδι
τῆς ὑάρδας τὸ μέτρον ἢ πῆχεις ;

Σελίς 152 παράγρ. 113. Ὑλὸς κληρὸς ἀσυνθετος , ἐσφαλμένη
μή τονίζουσα τῇ ἀνίγκῃ τῶν συμμιγῶν.

Σελίς 155 + Διὰ νὰ τρέψωμεν... τὲ ἐννοεῖ ;

Σελίς 159. Πρὸ τῆς προσθεσεως νὰ γραφῇ. ^{τροπή} ~~ἡ~~ συμμιγοῦς

εἰς ἄλλον ἑρμειδῆ.

Σελὲς 170+ 1 Προβλ. 123 + τὸ λέγει ἡ § Διὰ τὴν πολ/μεν;

Σελὲς 175 πρ. 125 . 'Εὖν ἔπρεπε νὰ ἐκτεθῶσι τὰ περὶ
λέγου καὶ ἀντιστροφῶν λέγων ἀντὶ τῶν ἀτυχῶν προβαλμάτων.
Σελὲς 177. 'Ακίλογα εἶναι ἡ ἰδιότης ὅσο ἴσων λέγων ἀκίλογα
(πλεονασμός)

Σελὲς 182 μεταβάλλονται ἀναλόγως δηλαδὴ εἰν τὸ βίρος
διπλασιασθῇ διπλασιάζεται ἡ ἰξία) καὶ οὕτω ἡ ἡλικία
= αὐξάνεται , αὐξάνεται τὸ ὕψος τοῦ ἀνθρώπου.

Σελὲς 185-190 . Πλήρης σύγχυσις γραμμικῆς περιστάσεως
συναρτήσεως διαγράμματος καὶ ἀπεικονίσεως , καὶ κατὰ
συνεχόμενον περὶ τῶν μεταβλητῶν τῶν παρῶν)

Σελὲς 218. Προβλήματα εἰς τὰ σποῖα δὲν ὀδεύονται τρεῖς
τῶν Κ.Χ. Ε. Τ. καὶ νὰ ζητεῖται τὸ *récapitulé*.

Σελὲς 234 παρ. 193. Πάλιν σύγχυσις λέγου ἀριθμῶν καὶ
λέγου μεγεθῶν.

Σελὲς 275 παρῶν. 180 μὲ ἓνα ἕκαστον.

Σελὲς 264. Πρὸ τῆς ἰδιότητος 1 ἔπρεπε νὰ τεθῇ τὸ
ἀξίωμα. Ἰσὼν πρὸς τρίτον.

Καὶ ἐνταῦθα τὸ βιβλίον Γον θεωρητικῇ Ἀριθμητικῇ.
'Ἰδιότητες καὶ θεωρήματα χωρὲς ἀναφορὰν πρὸς τὰ προ-
ηγούμενα , διὰ τὴν ἐμπέδωσιν καὶ γενέσεσιν αὐτῶν
(π. χ. $(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$ ὅτε θὰ ἐ-
δικαιολογεῖτο ὁ κανὼν εὐρέσεως τετραγωνικῆς ρίζης).

Χρήστου Κεφάλαιον Ἀριθμητικῇ

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο παρατηρεῖται περίεργος ἀνάμιξις τῶν
έννοιῶν, ἀριθμοῖς, ἀριθμοῖς, ἐκτίμησις ἀξίας, βῆρος, μέτροις
κ.λ.π.. Ἐκτός τούτου δίδονται αὐθαίρετοι ὀρισμοί καὶ παν-
τοῦ ἐξάγονται συμπεράσματα εἰς τινὰς σελίδας ἀνὰ τέσσαρα

ἡ πέντε, ἄνευ διαιρέσεως τῶν ἐννοιῶν, λείδης, κανῶν, ὀρισμῶς.
Τὰ περὶ διαιρετότητος καὶ χαρακτήρων διαιρετότητος συγκεχυμέ-
να, ἀδικοιολογητά. Ἀσύμμετρος ἔχτασις κεφαλαίων π.χ. περὶ δυ-
νάμεων λέγονται ἐλάχιστα. Ἐπίσης περὶ κ.δ., μ.κ.δ., κ.π., ε.κ.π.,
ὀλίγα. Περὶ διαιρέσεως 18 ὅλαι σελίδες. Τὰ περὶ τετραγωνικῆς
ρίζης ἐκτίθενται τελείως δογματικῶς καὶ ζηρῶς χωρὶς ἔστω
καὶ μίαν διασάφειν τοῦ κανόνος διὰ τῆς ἐκτέλέσεως ἐνός
ἔστω πολ/σμοῦ (30+7) (30±7)

Παραθέτομεν τινὰς τῶν παραγράφων ὅπου αἱ ἐννοιαὶ ἔχουσιν
ἐπισκοπισθῆ καὶ ἔχουσι παραλλαγὰς τῆς ὁρθῆς ἐννοίας.

Σελίς 1 §2. Τὸ ἐν δέν εἶναι πλήθος, ὡς διακεκριμένον ὅλον,
ἀποτελεῖ μονάδα ἐντός ἀγνώστου πλήθους ὁμοειδῶν εἰκόνων, εἰς
μαθητῆς (ἐνιαία αὐτοτελῆς εἰκὼν διακεκριμένη ἄλλων ὁμοίων μονά-
δων) ἡ ἐνιαίαν συνεχῆ εἰκόνα μεγέθους: ὁ τοῦχος τῆς αἰθοῦσης, ὁ
μαυροπίνναξ τῆς τάξεως, εἶναι συνεχῆς ἐνιαῖον ἕκαστος μέγεθος.
Ἄλλὰ καὶ ὁ μαυροπίνναξ εἶναι μονάς, ὅταν ἐρωτῶ πρό σωροῦ
μαυροπινάκων. Πόσους μαυροπίννακας ἔχομεν εἰς τὸ σχολεῖον;
§2 Δέν ἐκτιμῶμεν ἀξιάν οὔτε μετροῦμεν πλήθος, ἀριθμοῦμεν αὐτό,
μετροῦμεν τὸ συνεχῆς ποσόν (τοῦχον)

Σελίς 3 εἰς τὴν γραφὴν ἐνῶ εἰς τὴν ἀριθμῆσιν, οἱ Ἕλληνες ἔ-
χομεν 10, ἑνδεκα, κ.ο.κ. οἱ Γάλλοι *seize* οἱ Ἀγγλοὶ *nineteen*
καὶ *doren*, *zior*, ~~παράδειγμα~~ ἀλλὰ ἐδῶ εἶναι ἄγνωστον ἂν
περὶ ἀπαγγελίας ἢ γραφῆς ἀριθμοῦ πρόκειται μέχρι τῆς σελίδος
ὀκτώ καὶ 17 ἀνάγνωσις ἀριθμῶν.

Σελίς 12 αἱ ἀσκήσεις 7 καὶ 10) πρόσφοροι εἰς τὰς περὶ πολ/σί-
ων. Πελ. 13. Οὔτε ὡς ἀσκήσεις δέν δίδεται ἡ διειρησις ψηφίου
καὶ συνόλου μονάδων τάξεως τινός. § 2 "Ὅχι κατὰ μίαν ὅτε ἐ-
ξακολουθεῖ ἀριθμοῖς ἀλλὰ δι' ὅλων ὁμοῦ 5+3=8 λέγεται πρόσθε-
σις.

Σελίς 14. Ἄλλος ὀρισμὸς (συμπέρασμα) τῆς προσθέσεως μετὰ τὸν τῆς
§ 3. Σελίς 18 § 22 ὡς παρεμβολή.

Σελίς 20 33 προβλ. Ἡ τοιαύτη ἀριθμῆσις δέν εἶναι ἀφαιρέσις.

'Απαίρεσις εἶναι ἡ πράξις $9-5=4$ ὡς τὸ συμπέρασμα του ἢ (δ-οισμός).

Σελ. 22 4/ 'Η ὅλη παράστασις (20-5) λέγεται διαφορὰ ἀποτέλεσμα εἶναι ὁ 15. Σελίς 21. Μετὰ ^{ἑξῆς ὁρίσας} ~~ἑξῆς ὁρίσας~~ ἀμέσως $M-A=Δ$;

Σελίς 23 § 37 α)β) περισσότερον συγχέουσι ἢ εὐκολύνουσι.

Σελίς 29 § 43 (Συμπέρασμα;) Τὸν καταλαβαίνει εὐκόλα αὐτὸν τὸν ὁριζιὸν ὡς πρῶτον ὁρισμὸν πολ/σμοῦ ὁ μαθητῆς; 'Απ' ἑτέρου ἡ πράξις εἶναι 4×3 ὅχι $3+3+3$ αὐτῇ εἶναι πρόσθεσις ἴσων προσθετέων.

Σελίς 32 § 46 'Εξεζητημέναι ἀσκήσεις πρὸς ἐξαγωγήν συμπερασμῶ των. Προβλ. 2 'Απ. ὁ ἔμπορος ἔχει 35 ὀκ. βούτυρον καὶ 21 ὀκτ-δας λίπους.

Σελίς 35 τὸ συμπέρασμα; § 49 πρὸ τοῦ συμπεράσματος; § 48.

Σελίς 47. Μὲ τὰ συμπεράσματα ἐλάσαμεν τὸ πότε ἡ διαίρεσις λήνεται τελεαία καὶ πότε ἀτελής.

Σελίς 45 ἐπανερχόμεθα εἰς μερισμὸν καὶ μέτρησιν τῆς σελ. 41.

Σελίς 46 τὸ ζητούμενον πληθύνον εἶναι ἀσηρημένους ἀριθμοὺς λόγους.

Σελίς 48. τελευταία γραμμὴ πολ/εται ἐπὶ ἡ διαιρεῖται διὰ.

Σελίς 49 § 59 + ἡ ἀριθμὸν μικρότερον αὐτοῦ τὸ πολὺ κατὰ 4 μονάδας (πρόθεν γίνεται;)

Σελίς 54 § 66 πῶς εὐρέθησαν ἐδῶ τὰ περὶ λόγου; εἶδε σελ. 46.

Σελίς 55 2) εἶναι διὰ μαθητὰς αὐτὸ τὸ συμπέρασμα; !

Σελίς 61. Πάλιν τὸ συμπέρασμα; ἀλλὰ ἀριθμ. παράστασις εἶναι καὶ τὸ 1. δὲν τὸ θῶινε μετὰ τῆς δυνάμεως (α) Σελίς 62+συμπέρασμα;

$3+5=8$. Σελίς 63. Ποσῶς ἐκτίθενται τὰ περὶ τύπων. Ταῦτα μετὰ τὴν μέθοδον τῶν τριῶν. Σελίς 65 § 72 ἰδιότητες τῶν δυνάμεων. 'Αλλὰ περὶ δυνάμεων ποῦ; Μετὰ τὸ πολλὰ συμπεράσματα τῆς θελ-δος διὰ τὸ 7' καὶ 7^ο δογματικῶς; (α) εἰς τε τὸ 3^ο ὁρίζεται προσυστέρας;

Σελίς 66 § 73 ἐπὶ τέλους ἰδού καὶ εἰς ὁρισμὸς. 'Αλλὰ τὸ γενι-κῶς τῶν δύο τελευταίων γραμμῶν πολ/σιον ὅταν διαιρεῖται; (δὲν φρονεῖ ὅτι ἀλληλαιναιρεῖται;).

Σελίς 68 § 77 Λιορθωτέον Διαιρετότητος. 'Απλούστατα μέ μαθητάς κατὰ τετράδας Α' 4X12 Β' 3X4 Γ' 4X11 κ.ο.κ.

Σελίς 68 § 78 Λι' Ἀρισμεύους διαιρέτας εἶναι εὐκόλον νά διατυπωθῶσι κανόνες ἄν μάλιστα εἴχομεν καί ἓν ἀκόμη συμπέρασμα. 'Αριθμός διαιρῶν ἀκριβῶς ἄλλον διαιρεῖ καί τὰ πολλαπλάσια αὐτοῦ.

Σελίς 69 § 79 φαίνεται ὡς πρόβλημα ε.κ.π. Βέβαια θά ἐπανέλθουν πάλιν ὅταν δείξῃ 5800. 'Εχάθησαν χαρτόσημα, γραμματόσημα; Σελίς 70 εἰς τό 4' νά διορθωθῇ ἡ τ. ἀβελγία ἀντὶ 4 γράψε Β. Σελίς 74. 'Ὁρισμός κοινοῦ διαιρέτου; 'Εδῶ βεβαιώμεθα.

Σελίς 80 § 91 Καί τράβα κορδέλα καί πήχεις καί ρούπια, ἐχάθηκε ἓνα μῆλο; μιά φρατζόλα; καί νά ἀφίσης τοὺς πήχεις οἰά τοὺς συμμιγεῖς;

Σελίς 82 (α) μετὰ τρεῖς σελίδας ἐνθυμεῖσθ' τήν κλασματικὴν μονάδα; (β) 2) μιᾶς μετοήσεως γράψε ἀριθμύσεως. Β) τήν ἀκεραῖαν ὅμως;

Σελίς 85 περιέχει προβλήματα πολλ/σμοῦ ἀκεραίων ἐπὶ κλάσμα. Σελίς 92. § 101. Συμπέρασμα. 'Εκ δύο ὁμωνύμων.

Σελίς 96 § 176 τοῦ αὐτοῦ..... τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως. (πηχ. τ. τ. π. ἢ μ. π.) εἰς ποῖον ἔμεινε μεγαλύτερα ἔκτασις; § 104 ^{διατί} ἀπαριθμ. καί ὅχι ἀριθμηθῶσι;

Σελ. 97 διαρκῶς πήχεις ρούπια παραγρ. 105, 106, 107 (Συμπέρασμα).

Σελίς 98 2) § 108 περιέχει πᾶσας τὰς μονάδας τῶν δοθέντων ἀριθμῶν.

Σελίς 126. Ποῖαν θέσιν ἔχει ἐδῶ ἡ § 134 σελ. 144 + συμφωνίας (οὐδαμοῦ ἐκτεθεῖσαν).

Σελίς 142 + ὡς ἡ § 153 Σελίς 156 α' σειρὰ 74 ἀντὶ 72 (τ. λ.)

Σελίς 164 § 179 ἔξεζητημένον πρόβλημα καί τελείως δογματικοί κανόνες.

Σελίς 168 § 184. Εἶναι δύσκολος ἡ ἐξηγησις $\sqrt{\frac{1}{100}} = \frac{1}{10}$ διότι

$$\frac{1}{10} \times \frac{1}{10} = \frac{1}{100}$$

Σελίς 170 ἐδῶ εἰς τὴν 453 χρησιμοποιοῦμεν τετραγώνον ὅχι
ὡς εἰς τὴν § 179.

Σελίς 180-181-182 σύγχυσις προσῶν συνεχῶν καὶ ἀσυνεχῶν, ἀριθμή-
σεως, μετορήσεως, νέος ὅρος ἀξία ποσοῦ διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν ἓν
ποσὸν ἀντὶ διὰ νὰ ὀρίσωμεν ἓν ποσόν.

Σελίς 183 ἀσκήσεις τροπῆς χωρὶς νὰ διδαχθῇ.

Σελίς 185 καὶ § 198 . Παρατηρήσεις. τί θέσιν ἔχουν ἐδῶ;

Σελίς 192 § 195;

Σελίς 193 Κεφ. Β'. Συμμιγεῖς καὶ ἕως τῶρα ἀπὸ 180-193 σελ.

τί ἐλέγαμεν; + συμπέρασμα σύνθεσις εἶναι ὁ 360 συμμιγεῖς
εἶναι 4 λιρ. 5 σελ. 8 π. 3 παρ.

Σελίς 198. Ἐκ 12 προβλημάτων πρόσθ. καὶ ἀφαιρέσεως τὰ 10 χρό-
νου, ἕως σελ. 202.

Σελίς 198 πρὸ τῆς προσθέσεως θὰ ἦτο ἀνάγκη μίς §. Τροπὴ συμ-
μιγῶν μον. εἰς "ἄλλας ὁμοειδέες.

Σελ. 207 + ὁ πολ/σμός γράφει πολ/οτής.

Σελ. 223 § 222 πο. Τὸ σπουδαῖον τοῦτο κεφάλαιον διατὶ περιληφ-
τικῶς;

Σελίς 225 § 223 πολὺ ἐξεζητημένον παράδειγμα καὶ πολυλογία
εἰς σελ. 227.

Σελ. 237 πρὸ τῶν γενικῶν ἀσκήσεων (προβλήματα διὰ ^{20 αριθμῶν} ~~ποσῶν~~
καὶ σταθερῶν διαιρετῶν, ἐπίσης ἐκ τῶν Κ, Ε, Χ, Τ, διδόνται 3
καὶ ζητεῖται ἓν ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ ἀπλά προβλήματα τόκου) καὶ
εἶτα γενικαὶ ἀσκήσεις.

Σελίς 239 ἕως 242 πολυλογία.

Σελίς 245 § 235 πρὸ αὐτῆς ἂν ἐγράφετο ἓν πινάκιον προεξεσλή-
σεως θὰ ἐφαίνετο ὁ λόγος τῆς προτιμήσεως τῆς ἐξωτερικῆς
ὑστροφείας.

Σελίς 255 1) ἀντὶ ποσοαταβολαὶ γράφει καταβολαί.

Σελίς 272 § 249 λόγος ἀσφαῖ. Πῶς θὰ γίνη διαίρεσις τοῦ χάρου
δωματίου διὰ κιβωτῶν;

Σελ. 282 § 259 Πιστέ ὄχι; ἀπλοποιούμεν αὐτό εἰς ἀνάγωγον.

Ἡ θεωρητικὴ ἀριθμητικὴ ἰδίως ἀναπτύσσει ἰδιότητας πρῶτων.-

Ἀριθμητικὴ Πετ. Τόγκα Θεοδ. Πασσά

Τό βιβλίον τοῦτο γραφέν ὅπως φαίνεται μετὰ προσοχῆς, ὡς πρὸς τὴν ἐν γένει ἔκθεσιν, τὴν διατύπωσιν τῶν ἰδιοτήτων καὶ τῶν κανόνων τῶν πρῶτων, ὡς ἐπίσης καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν καταλλήλων ἀσκήσεων, ἔχει συνοχὴν ἐν τῇ ~~διαδοχῇ~~ τῶν ἐννοιῶν καὶ διατηρεῖ τὸ αὐτὸ ὕψος κατὰ τὴν ἀνάλυσιν τῶν διαφορῶν ἐννοιῶν μὴ κατερχόμενον ἄλλοτε εἰς παιδαριώδεις παρομοιώσεις καὶ ἄλλοτε εἰς ἐπιστημονικοφανεῖς ἐμβριθεῖας, ἄλλοτε δέ εἰς ζαχαροπῆκτους διασκευάς. Ἐχει βεβαίως καὶ τοῦτο κεφάλαιον ἀρκετὰ ~~μακρὰ~~ ^{μακρὰ} εἰς τὸ περὶ Ἀριθμήσεως καὶ μετρήσεως σελ. 1 ὥς 19, διότι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δὲν ἐγένετο διακρίσεις ποσῶν ἀσυνεχῶν ἐκ χωριστῶν εἰκόνων (πληθους) καὶ ποσῶν συνεχῶν ἐνιαύων (μεγεθῶν). Ἐπίσης δὲν διασαφηνίζεται ἡ ἀνάγκη τῆς χρήσεως τῶν συμμιγῶν καὶ αἱ σημεριναὶ ἀνάγκαι παγκοσμίου συμφωνίας ἐπὶ τῆς χρήσεως τῶν αὐτῶν μονάδων μετρήσεως. Λεκτομερεῖς τινὲς παρατηρήσεις συμπληροῦσι τὰ ἀνωτέρω. Σελ. 1+ ὥστε μονὰς λέγεται ἕκαστη τῶν ὁμοίων χωριστῶν εἰκόνων. Μία τᾶξις, εἰς μαθητῆς. Διὰ νὰ ὁρίσωμεν ὅμως τὸ ἄγνωστον πλῆθος εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβωμεν μίαν εἰκόνα χωριστὴν ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ πλῆθους καὶ νὰ παραθέσωμεν διαδοχικῶς πᾶσας τὰς ἄλλας εἰς αὐτήν. Π.χ. 1 ἕνας μαθητῆς II δύο μαθηταί, III τρεῖς μαθηταί, ὅπως βλέπομε διὰ καθὲ ὕγιη τὰς αἰσθήσεις καὶ τὸν νοῦν ἄνθρωπον ἄλλο εἶναι I τοῦτο καὶ ἄλλο II τοῦτο, καὶ ἄλλο III τοῦτο. Ἐπίσης I τᾶξεις, II τᾶξεις III τᾶξεις.

Σελ. 9 § 16 ἡ συνθήκη αὕτη, λέγεται Νόμος τῆς δεκαδικῆς διαδοχῆς τῶν μον.

Σελ. 17 § 22 καλῶτερον νὰ ἔλειπε ἀπὸ § 22- § 25 καὶ νὰ ἐκτίθετο πρό τῶν συμμιγῶν.

Πρακτική 'Αριθμητική υπό Νικ. Δ. Νικολάου.

Σελ. 1 § 3 τὸ πλῆθος ἀριθμεῖται καὶ ἐξαγόμενον τῆς ἀριθμήσεως ὁ ἀριθμός, τὸ μέγεθος συνεχές μετρεῖται.

Σελ. 3. 'Ἡ ἐργασία εἶναι ἀριθμοίσι. Σελ. 4 § 9 "Ἄν καὶ δέκα μονάδας θὰς θεωρήσωμεν ἓνα δέκα π.χ. δέκα κόλλες χαρτί, ἓνα δεκάρι ἢ δέκα μολύβια δεμένα μαζί, 10 γίλιαρον κ.λ.π. κ.λ.π. σεκάς καὶ λέγομεν.... ἕν-δεκα, δύο-δέκα, δέκα ἑνέα.....

Σελ. 6 § 11 + θὰ παριστάνη(πόδας;) μονάδας; συμφωνία τῆς δεκαδικῆς διαδοχῆς.

Σελ. 11 § 15. Αὕτῃ ἡ ἐργασία λέγεται ἀριθμοίσι $5+1=6$, $6+1=7$, $7+1=8$ κ.δ.κ. πρόσθεσις εἶναι $5+3+2=10$.

Σελ. 12 τέλος ἀλλὰ αὐτὸ ἐμάθομεν διὰ τῆς προσθέσεως. $6+9=15$ καὶ ὅχι $6+1=7$.

Σελ. 20 § 24 Δέν εἶναι αὐτῇ ὑφαίρεσις πρᾶξις ἀφαίρεσις εἶναι $9-3=6$.

Σελ. 21 ὡς ἀριθμός ἦδη, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔλλειψις μονάδος σελ. 6 ὅπου δέν ὀνομάζεται.

Σελ. 34 § 37 'Ἡ ἰδιότης αὕτη εἶναι θεμελιώδεις ἰδιότης τοῦ πολ/σμοῦ καὶ λέγεται ἰδιότης τῆς ἀντιμεταθέσεως.

Σελ. 47 § 51 γινόμενον πολλῶν παραγόντων λέγεται τὸ γινόμενον παραγόντων περισσοτέρων τῶν δύο εὐρίσκεται δὲ ὡς ἑξῆς...

Σελ. 52 § 58 'Ἡ πρᾶξις λέγεται διαίρεσις εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ κατὰ δύο προβλήματα ἡ μία εἶναι μερισμοῦ καὶ ἡ ἄλλη μετρήσεως.

Σελ. 70 συνέχεια τῆς β' σειρᾶς παριστάνομεν δὲ τοῦτο

$$3^2, 4 \times 4 \times 4 = 4^3$$

Σελ. 78 β' $100 = 10 \times 10 = 2 \times 5 \times 2 \times 5$ (σελ. 48) $= 2 \times 2 \times 5 \times 5$ (σελ. 70)

γ' $1000 = 2^3 \times 5^3$ Σελ. 81 (τ.λ.) = διαιρετόν.

Σελ. 94+ όταν ἓνας ἀριθμός ἔχει παράγοντα ἄλλον λέγεται πολ/σιον ἀλλ' ὁ παράγων εἶναι διαιρετὸς ἄλλως τε ἡ § 99 συγκρούεται πρὸς τὸν ἀνω ὀρισμόν.

Σελ. 96 προτιμώτερον παράγοντα § 100 καὶ § 102

σελ. 101+ "Αν οί ἐκθέται τῶν πρώτων παραγόντων εἶναι ὅλοι..
(τ. λ.)

σελ. 107-120 Γενικῶς λέν θεωρητικὴ ἐκθεσις, μὴ στηριχθεῖσα
ἐπὶ τῆς συγκρίσεως τῶν κλασματικῶν μονάδων, ἀλλ' ἐπὶ τῆς
γενικῆς συνολικῆς διαιρέσεως καὶ πολ/σμοῦ.

σελ. 112 § 115 Κομίζω ὅτι ἔπρεπε νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς § 113.
σελ. 115 § 117 καὶ 109 § 111. σελ. 116 § 119 'Αντὶ σύγκρι-
σις ὁμωνύμων, σύγκρισις ἑτερονύμων ἐχόντων τὸν αὐτὸν ἀριθμη-
τὴν, σύγκρισις ἑτερονύμων (θεωρ. 'Αριθμῶν).

σελ. 123 § 124 ἡ Β' νὰ γίνῃ Α' ὡς εἶναι καὶ ἡ φυσικὴ σειρά.

σελ. 124 Σημ. (αὐτῇ) νὰ διαγραφῇ (τ. λ.)

σελ. 125 'Ασκήσεις. Πρὸς τῆς (Α' ὁμάς) νὰ τεθοῦν ἀσκήσεις προε-
φορικῶς.

σελ. 126 § 125 'Αποῦ διατηρεῖται διατὶ δέν γράφεται ὁ
αὐτός § 15 ὁρισμός;

σελ. 127 § 126. + Διατὶ αὐτὴ ἡ σημείωσις περὶ ρουπλῶν (δέν
ἔχομεν κατόπιν περὶ συμμιγῶν); - (οἱ ὅποιοι εὐρέθησαν πρὸς
ἀποφυγὴν τῶν παρανομαστῶν).

σελ. 143 § 144. Πῶς εὐρέθη ἐδῶ ἡ § 44; πῶς συνδέεται μετὰ
περὶ αὐτὴν; .

σελ. 162 ἡ ἐπιγραφή τῆς § 164 τί λέγει;

σελ. 167 + § 171 100, 10, 1, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{100}$

σελ. 168. 'Αποῦ ἐγράψαμεν δεκαδικοὺς σελ. 167 § 172 ἐδῶ γρά-
φομεν κλασμ. δεκ. μον..

σελ. 172 § 176. Διατὶ τόσον σύντομα τὰ περὶ προσθέσεως;
(ὡς νὰ ἦσαν ἀκέραια;)

σελ. 182 § 183 ποῖα κοινὰ (ἀνὰ γωνία) κλάσματα ὁμοίως καὶ §
182.

σελ. 184 § 185 'Αντὶ τοῦ πρῶτουστέρου προτιμώτερος ὁ τρόπος
κατὰ διδῆκη.

σελ. 188 προσβλ. 11 Πρὸ αὐτοῦ δέν ἔπρεπε νὰ ἐξηγηθῇ ὅτι μονο-
ψήφιοι ἀριθ. καὶ διψήφιοι ἔχουσι τετρ. ρίζαν μονοψ. Τριψήφιοι
καὶ

καὶ ἀγῆριοι διφθόγιον κ.ο.κ., διατὶ ἄλλοτε μὲν θεωρεῖα ἄλλοτε δὲ δόγμα;

Σελ. 193. Πρὸ τῶν συμμιγῶν δὲν ἔπρεπε νὰ γραφῇ $\sqrt{\quad}$ δεκαδι-
κοῦ καὶ τὸ $\sqrt{\quad}$ κλισματος;.

Σελ. 203 § 198. Ἀνάγκη εὐρέσεως τῶν συμμιγῶν.

Σελ. 204 + σύνθετος; ἐνῷ εἶναι χωριστοὶ ἀριθμοὶ στὴν σει-
ράν;

Σελ. 207 § 201... ἀκέραιος ἀριθμὸς μὲς τῶν συμμιγῶν μονά-
δων (ὄχι καὶ 47 προβ.).

Σελ. 224-227. Ἀπὸ 17 προβλήματα τὰ 13 εἶναι πῆχεις, ρούπια
δικάδες δρόμια.

Σελ. 227+(ὄρα καὶ σελ. 145) κατ' ἀντίστροφον τὰ 3(;).

Σελ. 230. Ἐξηγητημένα τὸ ἔνα ἀπὸ τὸ ἄλλο § 213 ἀλλὰ οὐκ
εἶναι μόνον $\psi = \alpha\chi$ εἶναι καὶ $\psi = \chi^2$ ἢ $\chi = \sqrt{\psi}$ καὶ ἄλλων βαθμῶν
συναρτήσεις, δυνάμεθα νὰ δώσωμεν γραμμικὴν παράστασιν τῆς
 $\psi = \alpha\chi$ καὶ $\psi = \chi^2$, καὶ κατόπιν διὰ γράμματα καὶ ἐξεικονίσεις.

Σελ. 236 § 225 Σύντομος λίαν ἡ ἔκθεσις περὶ ποσοστῶν μὲ
ἕξ μόνον ἀσκήσεις.

Σελ. 251 § 240 πρὸ αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἀναπτυχθῇ ὅτι εἰς ὅλα
τὰ ἕως ἐδῶ προβλήματα ἐκ τῶν Κ.Χ.Ε.Τ. ἐδόλυντο τὰ 3 καὶ
ἐζητεῖτο ἐν' ἑν ὅμως.....

Σελ. 256 § 245 οὔτε δικάλια οὔτε ἄδικος, ἀν' ἐδόλυσκε προη-
γουμένως πρόβλημα πινακίου προεξοφλήσεως 9-10- διαφόρων
γραμματίων.

Σελ. 263 § 250 (τ.λ. $\frac{1}{15}$ ἀπὸ $\frac{1}{19}$) στρυφνὴ καὶ σύντομος μὲ
2 ἀσκήσεις καὶ 1 πρ.

Σελ. 265 § 252. Ἀνὰ δὲ ἑθν. στόλος ἐλάμβανε 1 δρ. ὁ υἱὸς τὰ $\frac{5}{8}$

δρ. καὶ ἡ μήτηρ $\frac{5}{8} \times \frac{3}{4} = \frac{15}{24}$ δρ..

Σελ. 280 § 262 γνωρίζομεν ὅτι $5 \times 6 = 30$ πέντε ἐξῆδες εἶναι
30 μαθηταὶ καὶ $2 \times 15 = 30$ καὶ 15 δυάδες εἶναι 30 μαθηταὶ ἄρα
 $5 \times 6 = 2 \times 15$.

νόν πολ/σιον καί ε.κ.π. ως ἐκ τῆς ἐπαναλήψεως διὰ πολ/σμοῦ εὐρισκόμενον.

Σελ. 77 Ἐφ. Γ. Πρὸ τῆς προσθέσεως νά γραφῇ σύγκρισις κλασμ. ἐχόντων τὸν αὐτὸν ἀριθμητὴν ὁμαλῶν ἑτερωνύμων

Σελ. 92. Σύνθετα κλάσματα λίαν σύντομον τὸ κεφάλαιον.

Σελ. 93. Αὐτοῖς προβλημάτων διὰ τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα, νομίζω ὅτι θά ἦτο καταλληλότερον νά ἐτίθετο πρὸ τῆς γενικεύσεως τοῦ πολ/σμοῦ.

Σελ. 98 & 126. Θεωροῦντες παρανομαστήν αὐτῶν τὴν μονάδα.

Σελ. 100 § 129 ὅσα ἔχει ὁ παρανομαστής. Νά γραφῇ ὅσα μηδενικά ἔχει ὁ παρανομαστής. Σελ. 113 § 145. Περιττὴ ὡς μακρά.

Σελ. 121 § 155. Λέν νομίζεται ὅτι θά ἦτο σκόπιμον νά ἐξηγηθῇ ὅτι αἱ τ.ρ. τῶν 2ψηφίων εἶναι μονοψήφιοι ἀριθμοὶ τῶν 3ψηφίων καί 4ψηφίων διψήφιοι καί τῶν 5ψηφίων καί 6ψηφίων τριψήφιοι.

Σελ. 123 § 156 + Νά διατυπωθῇ πληρέστερον διὰ τοῦ $36 = \frac{3600}{100}$
 $\sqrt{\frac{3600}{100}} = \frac{60}{10} = \sqrt{36} = 6,0$ ὅτε καί ἡ § 157 διασαφηνίζεται πληρέστερον.

Σελ. 126. Ποσὸν πλῆθος καί ποσὸν μέγεθος τὰ πλῆθη (ἀσυνεχῇ ποσά) ἀριθμοῦνται τὰ μεγέθη (συνεχῇ ποσά) μετροῦνται ὥστε νά συνεχισθῇ ἀπὸ τῆς τελευταίας σειρᾶς ὡς μέτροις.

Σελ. 132 παρατήρησις 'Εδῶ χρειάζεται σχεδιάγραμμα.

Σελ. 134 § 168 ὁμοίως καί μέλιστα νά ὑποδειχθῇ καί εἰς τὸν διδασκόντα ν=α κατασκευάσῃ κ.π.κδ. καί κ.μ. καί τὰς σχέσεις αὐτῶν.

Σελ. 134 + Νά διαγραφῇ διότι εἰς τὴν σελ. 139 § 177 ἀναγράφονται ἄλλως.

Σελ. 135 § 170. 'Ἡ χωρητικότης ὕδατος βάρους = κοιλῶν ἴσον πρὸς 2 περίπου δοχεῖα (τενεκεδες πετρελαίου. Ὅσος οὗτος ἀρκεῖ διὰ νά σπαρῇ εἰς ἓν στρέμμα.

Σελ. 142+ "Ἦδη μετοεῖτα καί εἰς 4009τ. $1\frac{1}{100}$, $1' = 100''$

Σελ. 156. Πρὸ τῆς παραγρ. 198 ἔπρεπε νά γραφῇ. Τροπὴ συμμ-

γούς εἰς ὁμοειδῆ ἄλλης μορφῆς.

Σελ. 171 & 208. Ἀτυχῆς διατύπωσις ὁδηγήσασα καὶ εἰς τὸ
+ τῆς συγκρίσεως δύο ^{μεγεθῶν} ~~μεγεθῶν~~ ἀποῦ ἐμετρήθη ἕκαστον
ἐνῷ $\frac{\Delta \text{ἀνδρῶν ἔτος}}{\text{ἀνδρῶν ἔτος}} = \frac{5}{2} \text{ καὶ } \frac{1}{\Delta} = \frac{2}{5}$.

Σελ. 184 & 218 ἡ ἀξία ἐνός ἐμπορεύματος μεταβάλλεται ἀνα-
λόγως τῆς ποσότητος. Τὸ διδάσκημα ἡ μεταβαλλομένης τῆς ταχύ-
τητος ἡ μεταβαλλομένου τοῦ χρόνου.

Σελ. 185 & 209 ὥριμα ἀρχὴ ἢν ἐξηκολούθει καὶ διὰ $y = x^2$,

$y = \frac{1}{x}$, καὶ ἄλλας τινὰς ἀπλὰς σχέσεις καὶ τὴν γραφικὴν αὐτῶν παρὰ-
στασιν ἀντὶ τούτου δίδει μίαν γραφικὴν παράστασιν σελ.

188 σχ. 2 καὶ μίαν σελ. 190 σχ. 3 καὶ κατόπιν δίδει θιαγράμ-
ματα σχ. 4 σχ. 5.

Σελ. 204 & 225 ἕως σελ. 218." Ἐποεπε τὸ χρήσιμον τοῦτο κε-
φάλαιον νὰ γραφῇ πρὸ τῆς ^{6ον} μεθόδου σελ. 198

Σελ. 245 Καλὸν θὰ ἦτο ἡ & 254 νὰ συμπληρωθῇ διὰ πίνακος
προεξοφλήσεως περιλαμβόνοντος προμήθειαν, ταχ/κία, ἀσφαλιστος
κ.λ.π., ὅπως σελ. 249 προβλ. 16.

Σελ. 307 μέ τὸν χωρισμὸν τῆς θεωρητικῆς ἀριθμητικῆς ἐδημι-
ουργήθησαν ἀσφαεῖαι εἰς τὰς πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς καὶ
δογματικοὶ κανόνες ὡς π.χ. τὴν τῷ λόγου δύο ὁμοειδῶν ἀριθμ.
ἡ δύο μεγεθῶν.

Ἡ διατύπωσις τῶν ἐννοιῶν καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἰδιοτήτων
γίνεται γενικῶς σαφῶς καὶ κατὰ τῆς δέουσας σειρᾶν ὥστε
νὰ ἀποφεύγηται ἡ συχρὴ δογματικὴ παρὰθεσις κανόνων. Αἱ πρά-
ξεις τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν ἐκτίθενται σαφῶς. Τὸ Κεφάλαιον
τῶν ποσοστῶν χρήσιμον ὄν, ἀναπτύσσεται ἀκούοντως ὁμοίως δὲ
ἀναγράφονται πολλὰ περὶ δημοσίων δανείων μέ τόχων, ὁμολογιῶν,
χρήσιμα διὰ τὸν καθ' ἡμέραν βίον. -

Νεφέλου Σακελλαρίου (Χατηγ. Παν/μβου) Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ

Ἡ διατύπωσις τῶν περιεχομένων ἐν τῷ βιβλίῳ εἶναι γενικῶς
σαφῆς κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν σειρὰν διατεταγμένη. Ὁρισμοί

καὶ ἰδιότητες κατὰ τε τὴν διατύπωσιν καὶ τὴν διδασκίαν εἰς τὴν ἀνήκουσαν σειρὰν. Τὸ βιβλίον ἀπηλλαγμένον ζαχαροπῆκτων προβλημάτων παρουσιάζει μὲν ποῖόν τινα λιτότητα ἐκφράσεως ἐπιτρέπουσα εἰς τὸν διδάσκοντα νὰ διατυπώσῃ κατὰ τὰς ἰδίας τοῦ περιβάλλοντος διδασκαλίας προβλήματα. Ἀλλὰ πολλὰκις ἡ λιτότης ὑπερβαίνει τὰ ὅρια καὶ οὕτω ἔχομεν εἰς τὴν σελ. 29 § 51 ἀπλὴν παρατήρησιν ἀντὶ κεφαλαίου. Ὁμοίως εἰς τὴν σελ. 38 § 66 καὶ εἰς τὴν σελ. 35 εἰς τὴν μέτρησιν. Τὸ περὶ δυνάμεων κεφάλαιον ἔστι ὡς παράδειγμα δογματισμοῦ καὶ συντηρήσεως. Εἰς τὴν διαιρετότητα λείαν πρόχειρος καὶ συγκεχυμένη ὁρίζεται εἰς τοὺς μαθητὰς ἔννοια πολλαπλασίου διαιρέτου παράγοντος κ.λ.π. καὶ ἀμέσως χωρὶς οὐδὲ μίαν ἰδιότητα ἀρχίζει ἡ παράθεσις κανόνων διαιρετότητος ἀτάκτως ἐρριμμένων. Καὶ φθάνομεν εἰς τὸ κεφάλαιον III σελ. 51 § 85 ὅπου πολλαὶ ἰδιότητες δέν ἀναγράφονται καὶ ἡ ξηρότης δέν δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ διὰ συμπληρώσεως τοῦ διδάσκοντος. Καὶ τὰ περὶ συναρτήσεως διατυποῦνται εἰς μίαν μικρὰν παράγραφον πανεπιστημιακῶς εἰς τὴν σελ. 93, ἐνῶ ἡ θέσις των ἦτο πρὸ τῶν ἀναλογιῶν. Μακρὰ τινα προβλήματα ὡς τὰ τῆς σελ. 18 ἀλλὰ 18 β' εἶναι λείαν χρήσιμα καὶ καλὸν θὰ ἦτο ἂν περιελάχοντο καὶ τινα ἀκόμη.

Ἀναπτύσσομεν κατωτέρω παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῶν περιοχομένων.

Σελ. 1. Δέν εἶναι μόνον πλῆθος πᾶν ποσὸν ἐπιδεχόμενον αὐξάνειν καὶ ἐλάττωσιν. Ἡ ἀρίθμησις δέν εἶναι μόνον σύγκρισις εἶναι καὶ παράθεσις I ἓνα II δύο, III τρεῖς ἂν δέν διακριθῶσι οὕτω ἀδύνατος ἡ ἀρίθμησις.

Σελ. 2 § 2. Ἀλλὰ πῶς σχηματίζονται;

Σελ. 10 § 11. Αἱ κυριώτεραι μονάδες μετρήσεως.....μέτρησις πῶθεν ἐξεφύτρωσεν; ἄλλως τε ἡ συνέχεια ἐκτρέπεται εἰς ἑκάστωι συμμιγῶν μονάδων.

Σελ. 9 § 10 περὶ ἰσοτιμίας ὡς παρενθέσεις ξηρῶς χωρὶς μίαν ἰδιότητα.

Σελ. 25. Πρὸ τῆς § 37 ἀντὶ συνηθέζομεν πρέπει νὰ γνωρίζομεν.

Σελ. 25 § 37. Ποῦ εὐρέθη μία ἰδιότης τῆς ἰσότητος ἂν ἐγράφετο τοῦλάχιστον εἰς $3 \times 2 = 24$ $3 \times 5 \times 5 = 24 \times 5$

Σελ. 25 § 38 δηλαδή; πόθεν συνάγεται ἡ θεμελιώδης αὕτη ἰδιότης; ,

Σελ. 29 § 51 παρεμβεβλημένη ὡς παρατήρησις.

Σελ. 31 § 55. Περὶ δυνάμεων προχειρῶς γραφέντα καὶ δογματικῶς διδόμενα τὰ ἀντὶ νῦν γραφοῦν εἰς τὴν σελ. 40 § 69 ὅτα θὰ ἐξετέλεστο ὁ συμβολισμός.

Σελ. 34+ περιττόν ἦτο $3:3$ δύνάτος διαίρεσις διότι $3:3 = 3 \times 0 + 3$ ὡς $\neq$

Σελ. 33 Διαίρεσις μερισμοῦ καὶ μετρήσεως. Μία εἶναι ἡ πρᾶξις τῆς διαίρεσεως, προβλήματα μερισμοῦ καὶ μετρήσεως χρειάζονται τὴν πρᾶξιν τῆς διαίρεσιν

Σελ. 44 Συγκυχυμένοι δρισμοὶ § 72 διαιρετέος πολ/αιον διαιρέτου, διαιρέτης γίνεται παράγων, κ.λ.π. καὶ κατόπιν ξηρῶς ἄρα+ καὶ ἀμέσως ἄλλη παράγρ. 74 διὰ 3 ἢ 9 καὶ εὐθὺς ἀμέσως διὰ 4 ἢ 25 νομίζει τίς ὅτι προχωρεῖ τροχῶδη δογματικῶς.

Σελ. 51. Πῶς γράφεται ἡ κλασματικὴ μονάς σύγκρισις κλασματικῶν μονάδων, ἀριθμητῆς παρανομαστῆς ὅλα ὁμοῦ ἀνάμικτα μετὰ μικτῶν.

Σελ. 70 § 117. Αὐτοῖς προβλημάτων διὰ τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα. Ἀποῦ δὲν ἐδόθη οὐδεμία ἐξηγήσις εἰς ποῖα προβλήματα γίνεται πολ/σμός εἰς ποῖα διαίρεσις κλασματικῶν, τώρα δίδεται ἡ εὐκαιρία καταστρώσεως τοῦ προβλήματος καὶ οὕτω φθάνομεν εἰς τὴν σελ. 74 § 119.

Σελ. 78. Γραφή, ἀπαγγελία, δεκαδικῶν κλασματικῶν μονάδων καὶ ἀριθμῶν ἀνάμικτος, πρόχειρος μὲ μίαν παράγραφον τὴν 122 εἰς τὴν σελ. 80 ἐκ 12 γραμμῶν διὰ τὰς ἰδιότητας.

Σελ. 81 § 224 § 125 ποῖαν σχέσιν ἔχουν ἡ μία μὲ τὴν ἄλλην τῆς

σελ. 80; 'Εδῶ εἰς τὴν § 125 ὁρθῶς γράφομεν τοὺς δεκαδικοὺς ὡς κλάσματα.

Σελ. 90 § 137. Ἐκθεσις κατὰ φαῦλον κύκλον δογματικῇ καὶ ὁμοίως τῆς § 138 καὶ § 139.

Σελ. 93 § 146. Πανεπιστημιακὴ διατύπωσις συναρτήσεως καὶ δὴ συνεχοῦς πρωτοβαθμοῦ, $\varphi = 5x$ δὲν ἔγραφε τοῦλάχιστον καὶ $\varphi = ax^2$ καὶ $\varphi =$; οὐδεμὲν γραφικῇ παράστασις συνεχοῦς συναρτήσεως ὑπάρχει ἐν τῷ βιβλίῳ μόνον διὰ γράμματα καὶ ἐξαικονήσεις, εἰς τὰς σελ. 119_α -119 γ.

Σελ. 97-98 Τὰ τῆς τετραγωνικῆς ρίζης συντόμως καὶ δογματικῶς.

Σελ. 102 § 156. Σκοτεινὴ καὶ συγκεχυμένη ἔκφρασις περὶ συνεχῶν καὶ ἀσυνεχῶν ποσῶν καὶ μετὰ τὴν περιγραφὴν τῶν μονάδων διαφορῶν συνεχῶν ποσῶν, εἰς τὴν σελίδα 106 δίδομεν τὴν ὀνομασίαν συμμιγεῖς.

Σελ. 117 § 182 Καὶ ἐδῶ ἄλλαν σύντομος καὶ ἀσαφής ἡ ἔκθεσις περὶ λόγου.

Σελ. 142 § 213. Δὲν ἦτο σκόπιμον νὰ συμπληρωθῇ διὰ πίνακτος προεξοφλήσεως;

Σελ. 183 ἀπορηθῇ εἰς τὴν σελ. 178 ἡ § 240 ἤδη § 250-252 περὶ ἰδιοτήτων ἴσων καὶ ἀνίσων ἀριθμῶν.

~~Σελ. 183 ἀπορηθῇ εἰς τὴν σελ. 178 ἡ § 240 ἤδη § 250-252 περὶ ἰδιοτήτων ἴσων καὶ ἀνίσων ἀριθμῶν.~~

Σελ. 191 ἂν ἡ § 276 ἐτίθετο πρὸ τῆς ὁμοιότητος πολλὰ δογματικὰ θὰ ἀπεφεύγοντο. Ἐν γένει ἐτηρήθη ἄλλαν αὐστηρὰ διακρίσεις μεταξὺ θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς ἀριθμητικῆς.

Σελὶς 3. Ἡ ἐργασία αὐτῇ ὀνομάζεται ἀριθμοίς

Σελὶς 4 παρ. 4 Ἡ ὁδὸς τῆς μετὰ τὴν παράγραφον 14 εἰς τὴν σελίδα 16 .

Σελὶς 5-6 Ἰσότης ἀνίσότης νά τεθῇ μετὰ τὴν γραφὴν τοῦ ἀριθμοῦ διὰ νά εἶναι δυνατὸς ὁ ὁρισμὸς τῶν μέλους β' μέλους.

Σελὶς I + τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων ἀλλὰ καὶ τὸ μῆκος εἶναι πᾶσιν ἀλλὰ ὅθεν εἶναι πλῆθος.

Σελὶς 52 + διατὸ πιθανῶς ; Ἡ ἰδιότης ἴσχυει , καὶ πάντοτε δυνατόν νά σφάλωμεν ἡμεῖς.

Σελὶς 59 Ἀσκήσεις 91 θά τὴν ἐννοήσῃ ὁ μαθητής;

Σελὶς 63 + ἐντὶ ἀδιαφορίας γράφει ἀντιμεταθεσέως.

Σελὶς 83 παρ. 21+ λεγόμενος ἄλογος

Σελὶς 8 III τὴν συνάμειον παριστῶμεν +

Σελὶς 112 3/ ἡ ὁδὸς τοῦ συμβόλου 7 καὶ 7 μετὰ τὸ 2) τῆς σελίδος 113.

Σελὶς 121 παρ. 215 θά μοῦ περισεύδουν γράφει θά μοῦ λείψουν.

Σελὶς 143 γράφει μόνον τοὺς κοινούς παράγοντας μὲ τὸν μικρότερον - ἐκθέσῃ

Σελὶς 145 + γράφει ὅτι οἶτος εἶναι πολλαπλασίον ἐκείνου ἐξ αὐτῶν (διὰ νά συμπερῇ πρὸς παράγρ. 101)

Σελὶς 149 + πρόσθετον ἔν ὅθεν συνάμειον νά παραστήσωμεν διὰ τῶν γνωστῶν ἡμῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν.

Σελὶς 150 + Ἐάν ἐδῶ γραφῇ σύγκρισις κλασματικῶν μονάδων θά ἔχωμεν κατ'ἐκιν εὐκολίας διατυπώσεως ἰδιαιτητων ὡς εἰς σελίδα 160.

Σελὶς 152 + ἐντὶ εἶναι κλάσμα γράφει γράφομεν ἡμέσως ὡς κλάσμα.....

Σελίς 166 πρὸ τῆς παραγρ. 115 ἂν ἐτέθετο σύγκρισις ὁμω-
νύμων θὰ ἠκολούθει φυσικῶς ἡ σελίς 167 ὅπου ἐρῶνται
τὰ ὁμώνυμα.

Σελίς 170 + δι' ἐκείνου αὐτῶν.... καὶ μὲ τὰ ἀντίστοιχα
πηλίκαι.

Σελίς 170 Νῆ τεθῇ σελίς 166 πρὸ τῆς παραγράφου 115
Σελίς 182 τρέπομεν πρῶτον τὰ κλίματα τῶν μικτῶν ἄς ὁμω-
νυμα καὶ ἀφαιρούμεν....

Σελίς 227 παράγραφος 146 ποῦ ἐμῆσμεν ; Σελίς 254 κοι-
νοῦ ἀναγὰρου κλίματος....

Σελίς 265 παράγραφος 168 Διὰ τὴν τῶς δογματισμοῦ ;
εὐκολον νῆ ἐκτεθῇ τὸ διὰ τὴν.

Σελίς 275 παράγραφος 173 Διὰ τὴν ἐνὶ δακτύλου ; Ὅλη ἡ
παραγράφος 173-176 ἀναθεωρητέα.

Σελίς 278 καὶ γεμάτος ὑδράργυρον ;

Σελίς 305 παράγραφος 196 τὸ ἐξαγόμενον τῆς συγκρίσεως
ὁδο ὁμοειδῶν ἀριθμῶν ἢ μεγεθῶν λέγεται λόγος π. χ. 8
χιλιῶδραχμα εἶναι 4 πλάσια τῶν 2 . Ὁ τοῖχος ἔχει
ὕψος 2.1/2 φορές ἢ τῆς ὅρας. ὅπως καὶ ἐν σελ. 303 +
ἐντὶ πηλίκον πρέπει νῆ γραφῇ λόγος ἀφῆρ

Σελίς 307 4) Ἐπιγραφῇ ἀποθέντων τῶν τριῶν ὅρων ἀνα-
λογίαις νῆ εὐρεθῇ ὁ τέταρτος. Ἐνταῦθα ἡ κατέλληλος ὁθ-
σις διὰ τὴν περὶ συναρτήσεως.

Σελίς 314 παράγραφος 202 Δὲν ἐξαντλεῖ τὸ θέμα. Βαθμὸς
ὕψων. Περιεκτικότης ὀρυκτῶν *μεσολύται μ. ε. γ.*

Σελίς 320 νῆ ἀφῆρθη τὸ ἐπὶ

Σελίς 340. Νομίζω περὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀφαιρέσεως κα-
λὸν νῆ διδασθῇ πινίκιον *αφαιρέσει* ~~αφαιρέσει~~ *p-7 γραμμάτων*

Σελίς 353 Προβλήματα ἑστειρέας. Κανὼν, Σελίς 365 διὰ-
γράμμα ἐπὶ σελ. 368.

Σελίς 375 περίγρ. 233 Ἀσύντακτος Σελίς 371 ἐξεικονίσις.
Σελίς 400 ὁ 252/ καὶ ἐξῆς κατὰ τὸ διαφέρουν τῶν τῆς
σελίδος 306;

Ἡ ἔκθεσις ἀπληλαγμένη οὐδισωδῶν σφαλμάτων, εἶναι
γενικῶς σωφής καὶ ὀρθή. Πολλὰ κεφάλαια παρουσιάζουσι
ἄρκετὴν συνοχήν καὶ πολλὰ τῶν προβλημάτων εἶναι κατὰ-
ληλα διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ διαφέρει τῶν μαθητῶν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦτο παρατηρεῖται ἰσομε-
τρία κεφαλαίων π. χ. ἡ ἀρίσμησις καταλαμβάνει 24 ὅλας
σελίδας καὶ ἰδιότητες κλασμάτων 23 σελίδας, ἐνῶ περὶ
ἀθροῦ εἰς τὴν σελίδα 305 ἀφαιροῦνται δύο γραμμαί.

Ἐνῶ σελίς 314 περὶ ποσοστοῦ μόνον 4 σελίδας.

Ἐπίσης πολλάκις ἰδιότητες δίδονται τελεσῶς δογματικῶς
ἐνῶ πολὺ εὐκόλως θί ἦτο δυνατόν νὰ δειχθῇ διατὶ διατυ-
ποῦται οὕτω ὁ κανὼν ὡς π. χ. εἰς τὴν σελ. 265 + καὶ
ἀλλαχοῦ ὡς ἀνωτέρω εἰ παρατηρήσεις.

Κ. Ε. Παπανικητοπούλου - Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ
=====

Ἡ ἔκθεσις εἶναι γενικῶς ὁμαλὴ καὶ εἰς γλῶσσαν κατι-
ληπτήν. Οἱ ὅρισμοί τὸ πλεῖστον σαφεῖς σύννομοι ὀρθοί
ἀλλὰ καὶ ὅχι ὀλγοὶ ἀναγκαῖοι παραλείπονται. Ἀλλὰ καὶ
εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο παρατηροῦνται ἀπροσεξταί περὶ τὴν
ἐκλογὴν τῶν καταλλήλων διασαφήσεων πρὸ τῶν ὀρισμῶν
ὡς π. χ. εἰς τὸ Πρόβλημα 21 Πρόθεσις ἐνῶ καὶ αὕτη
αὕτη ἡ λέξις σημαίνει ὅτι ὁ μὲν πλησίον τὸ πρόβλημα
εἶναι μόλις. Ἀλλὰ καὶ ὅρισμός προσθετῶν, ἀφαιρέμα-
τος δὲν δίδεται καὶ ἄμεσως φθάνομεν εἰς ἰδιότητας. Καὶ
εἰς τὴν σελίδα 95 ἐνῶ ἐκθίσται σαφῶς τί περὶ κλασματικῶν
μονάδων, ἀρχίζει τὸ κεφάλαιον μὲ παράστασιν τοῦ πηλίκου
διαίρεσεως. Ἀφῆρητος εἶναι ἡ ἐπανέληψις τοῦ μὲ ἀντὶ τοῦ
ἐπεὶ εἰς τὸν πολ/σμόν καὶ τοῦ διὰ εἰς τὴν διαίρεσιν.

Ἐπειδὴ ἡ ἔκθεσις καὶ διδασκαλὶα προσφέρονται ἄκρως δογματικαί ὡς εἰς τὴς σελίδας 171 παράγραφος 192 Σελὶς 175 παράγραφος 197 ἵσως διὰ νὰ συμπεριληφθῶσι εἰς τὴν θεωρητικὴν.

Μερικαὶ τινες παρατηρήσεις ἀσφαλειῶν καὶ παραλείψεων. Σελὶς 1 παρ. 1 § + ἀσφαῖς ἡ ἔκφρασις, ἔνθεν διακρίσεως ποσῶν εἰς πληθὴ (ἀσυνεχῇ) καὶ μεγάλῃ (συνεχῇ) Σελὶς 2 παράγρ. 5 ἔπρεπε νὰ γραφῇ ἐξικολουθεῖ ἑκατὸν ἓν δύο

Σελὶς 3 πρὸ τῆς παρ. 7 ἀσφαῖς τῷ « νὰ περιέχῃ καὶ ἀριθμὸν μικρότερον τοῦ χιλία ».

Σελὶς 5. πρὸ τῆς παραγρ. 10 ἀσφαῖς ἀλλὰ καὶ ἡ παράγρ. 10 εἰς σύγκρουσιν μὲ τὴν παράγρ. 17.

Σελὶς 7 παράγρ. 12 ἀσφαῖς ἡ διατύπωσις τοῦ Νόμου τῆς δεκαδικῆς διὰδοχῆς.

Σελὶς 14. Πρόβλημα 21 Ἀριθμοὺς προσθέσεως μὲ μέγεθος. Σελὶς 21 παράγρ. 27. Ἀσφαῖς διότι τῷ 9-3 εὐρίσκομεν ἀμέσως διὰ τῆς ἀραιώσεως.

Σελὶς 35. Ἡ παράγραφος 40 πρὸ τῆς παραγράφου 38 διὰ τὴν τάξιν.

Σελὶς 39. (1) καὶ (2) Σελὶς 43. Ἐάν ἡ παράγραφος 48 ἐτίθετο πρὸ τῆς παραγράφου 37 πῶς ἐύκολα διατυπώσεως θὰ πρῆρχετο ;

Σελὶς 35 παράγραφος 40. Ἐντεῦθεν ἄρχεται ἡ χρήσις τοῦ μὲ ἀντὶ τῶν ἐπὶ καὶ διὰ.

Σελὶς 71 παράγρ. 82 ἀσφαῖς Ἀριθμοὺς δυνάμεις, διότι ὅθεν προηγήθη ἡ συμβολικὴ παράστασις.

Σελὶς 78. Ἐνῷ τί περὶ διαιρετότητος μέχρι τοῦδε ἐκτίθενται ἀρκετὶ σαφῶς, διὰ ποῖον λόγον ἐτέθη ἡ παράγραφος 96 πρὸ τῆς παραγράφου 97 ἐνῷ στηρίζεται ἐπὶ διαφορῶν -

συλλογισμοῦ;

Σελίς 95. Σιμωτερον εἰν ἡ παράγραφος 113 ἐτέθετο μετὰ τὴν παράγραφον 118 καὶ τὸ κεφάλαιον ἤρχιζε διὰ τῆς παραγράφου 114.

Σελίς 96 παράγραφος 115 σύντομος καὶ ἀτελής.

Σελίς 111. Εἰς τὴν σελ. 107 πρὸ τῆς παραγρ. 133 ἔπρεπε νὰ ἔχη γραφῇ παράγρ. σύγκρισις κλασμάτων.

Σελίς 117. 'Εἰν ἡ παράγραφος 144 ἐγρίφετο μετὰ τῆς + τῆς παραγράφου 146 θὶ ἐξετίθετο σιμωτερον.

Σελίς 151. παράγρ. 174. Τὸ 204 νὰ γραφῇ 0,204. ()

Σελίς 152 + θὶ ἦτο περιττὴ ἵν προηγέτο » περὶ γραφῆς κλασμ. δεκαπ. μονίδων.

Σελίς 154. παράγρ. 179. Πρὸ αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἐκτεθῇ ὁ ~~σολ-~~ ~~ωμ~~ός καὶ ἡ διαιρέσις διὰ 10-, 100,.....

Σελίς 171 παράγρ. 192. Ἀπὸν δογματικῇ ὡς καὶ παράγραφος 197 τῆς σελίδος 195, διατι δὲν προηγῆθῃ τὸ τετράγωνον μονωφύλου, διωφύλου κ. τ.λ.

Σελίς 178. Εὐκλείδως μινθίνουμεν..... (πῶς ;).

Σελίς 180. παράγρ. 201. Καὶ ἐδὼ σύγχυσις πωδῶν συνεχῶν καὶ ἰσυνεχῶν (κλήθους καὶ μεγέθους) σελίς 120. ὥς 194. περὶ συμμιγῶν χωρὶς συμμιγεῖς διὲ ἰσοτιοὶ δέδονται εἰς τὸ κεφάλαιον Β'. Καὶ τὰ δύο κεφάλαια ἰσοφῇ καὶ ἀτελῇ.

Σελίς 199 "Ανευ κινῶνος προσθέσεως καὶ ἀφαιρέσεως

Σελίς 249 παράγραφος 261. Πρὸ αὐτῆς παρελήφθη ὁ ὅρισμός τοκαρθμοῦ, σταθεροῦ διαιρέτου, καὶ ποῖα τῶν προβλημάτων τῆς εἶναι ἱκανά.

Σελίς 215. Τί περὶ λόγου συγκεχυμένα καὶ ἄπιν σύντομα

Σελίς 261. παράγρ. 275. Πρὸ αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἐκτεθῇ κινῶνιον προσεφθέσεως πολλῶν γραμματιῶν, ἵνα γόνῃ χρῆ-

εις τοκαριθμῶν καὶ σταθερῶν διαιρετῶν καὶ δικαιολογηθῇ
καὶ τὸ εὐκλῆς τῆς θαλάσσης 256 πρὸς τῆς παραγράφου 268.
Σελίς 282 παράγραφους 287. Ἰσως ἐν συνεχεῖ τῆς θαλάσσης
218 ὥς 220 ὁλίγα τινὲς περὶ συναρτήσεως + καὶ τὸ δια-
στημα συνάρτησις ἀποσπέρων ($\delta = \tau\chi$, $\tau = \frac{\delta}{\chi}$,)
Σελίς 283 καὶ 284. Δὲν εἶναι γραφικαὶ παραστάσεις συναρτή-
σεων εἶναι διευκρίνισματι. Ἐν γόνει ἡ ὅλη ἔκθεσις συγκε-
χυμένη.

Σελίς 285 παράγρ. 289. Οὐτε τῷρ εἴτε ἐμίσωμεν πρὶς εἰς
δὲν ἀντικαθιστῶμεν τὴν ταύτητητα $5 = 5$ διὰ τῶν ἰσοτή-
των $9X4=3X12$; παράγραφους 18.

Σελίς 289. + ἀρημονοῦμεν τὴν σελίδα 99 παράγρ. 119; καὶ
παραγράφους 298 ἔχομεν μᾶθαι (παραγράφους 22 πῶς;)

Σελίς 304. Πρὸς τῆς παραγράφου 322 καὶ ἐξῆς. "Αν εἴχε γέ-
νη ἡ διέκρισις τῶν ποσῶν εἰς (συνεχῇ) μεγέθη καὶ (ἀ-
συνεχῇ) πλήθη δὲν θὰ εἴχομεν αὐτὴν τὴν ἐπανάληψιν συγκε-
χυμένων διαιτυπώσεων. ».

Ε) τὴν περὶ τῶν ὑπὸ κρίσιν βιβλίων γνώμην, ἣν ἐμύρφωσαν
τὰ μέλη τοῦ:

Α'. Γνωματεῖται:

I) Ὅπως τύχῃσι τοῦ Α' βραβεῖου τῇ βιβλίᾳ 1) τῶν κ.κ.
Τσίγκας Π. - Πασοῦ Θ. καὶ 2) τοῦ κ. Νικολάου Ν, κατανεμη-
θῇ δὲ τὸ ποσὸν τοῦ βραβεῖου κατὰ τὰ 13/22 αὐτοῦ εἰς
τούς κ.κ. Τσίγκαν Π. καὶ Πασοῦν Θ. καὶ κατὰ τὸ 9/22 αὐτοῦ
εἰς τὸν κ. Νικολάον Ν.

II) Ὅπως τύχῃσι τοῦ Β' βραβεῖου τῇ βιβλίᾳ 1) τοῦ κ.
Ῥαζῆ Νικολάου. καὶ 2) τοῦ κ. Σπυριδίου Νεῖλ., κατανεμη-
θῇ δὲ τὸ ποσὸν τοῦ βραβεῖου κατὰ τὰ 7/12 αὐτοῦ εἰς
τὸν κ. Ῥαζῆν Νικολά. καὶ κατὰ τὰ 5/12 αὐτοῦ εἰς τὸν κ.
Σπυριδίου Ν.

III) Όπως τυχόν τοῦ Γ. Βραβεῖου τί βιβλία 1) τοῦ κ. Ποδντζι Π. καί 2) τοῦ Παπανικητοπούλου Κ. κατενεμ-
θῇ δὲ τὸ πρῶτον τοῦ βραβεῖου κατὰ τὰ 9/16 αὐτοῦ εἰς
τὸν κ. Ποδντζαν Π. καί κατὰ τὰ 7/16 εἰς τὸν Παπανι-
κητοπούλου Κ.

IV) Όπως οὐδὲν τῶν ἀνωτέρω βραβείων καταβλήθῃ πρὸ
τῆς υποβολῆς τῶν ἀπορίσεων τῶν εἰκῶν συμβουλῶν νο-
μιμοφροσύνης περὶ τῆς νομιμοφροσύνης τῶν συγγραφέων,
οἵτινες ἔτυχον βραβεῖου ἢ τῆς υποβολῆς σχετικοῦ πιστο-
ποιητικοῦ διὰ τοῦς ἐκ τῶν βραβευθέντων μὴ ὄντας δη-
μοσίους ὑπαλλήλους.

V) Όπως τὸ πρὸς ἐκτύπωσιν βιβλίον τῆς «Πρακτικῆς Ἀ-
ριθμητικῆς» ἀποτελεσθῇ ἐκ τῶν τυχόντων τοῦ Α' βραβεῖ-
ου βιβλίων τῶν κ.κ. 1) Τόγκα Η. Πασοῦ Θεοδ. καί 2)
Νικολάου Νικ.

τὸ ὁποῖον οἱ συγγραφεῖς ὑποχρεοῦνται νὰ σχηματίσωσι
κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου κ. Ν. Μι-
χαλοπούλου καὶ τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ κ. Κατσικῆ Γ. καί
νὰ παραδώσωσι μετὰ ταῦτα τὸ βιβλίον κατ' ὅλα
ἑτοιμον πρὸς ἐκτύπωσιν.

Β') Ἀποφασίζει :

Νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὸν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ κ. Ν. Μιχαλοπούλου
τὴν ἐποπτεῖαν διὰ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ ὅστις ἐν συνεννοή-
σει μετὰ τῶν συγγραφέων θὰ ἀναλίσκῃ τὴν εὐθύνην διὰ τὴν
ἄρτιαν ἐμφάνισιν τοῦ βιβλίου.-

Ὁ Πρόεδρος Ε. Σαχκέρης	Τὰ Μέλη Ι. Εκουσερόπουλος Α. Σουχλέρης Θ. Παρασκευόπουλος Θ. Λάγιος Ν. Μιχαλοπούλου Α. Μουσολῆς Α. Βαμπούλης Α. Παπαγεωργακόπουλος
---------------------------	--

Ο Αντιπρόεδρος κ. Ο.Ε.Σ.Β.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 19ῃ Ἀπριλίου 1949 συνελθόν
τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐν ὁλομελείᾳ εἰς τακτικὴν
συνεδρίαν ἐν τοῖς γραφείοις αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν προεδρίαν
τοῦ κ. Εὐάγ. Σέκαρη ἰπλόντος τοῦ συμβουλίου κ. Χαρ. Γκι-
τάκου λόγῳ ἀσθενείας παρισταμένου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ
τῶν Γραφείων αὐτοῦ εἰργάσθη ὡς ἑξῆς:

- 1ον) Λαβὼν ὑπ' ὄψει: α) τὸ ὑπ' ἀριθμ. 9144/9-2-48 (ἀριθμ.
πρωτ. Συμ. 967/10-2-48) ἔγγραφο τοῦ Σου Ὑπουργείου, δι'
οὗ καλεῖται τὸ Συμβούλιον νὰ προτείνῃ τὴν πλήρωσιν τῆς
κενῆς ἑδρας τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως
Δωδεκανήσου β) ὅτι ἡ θέσις τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῆς
Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως τῆς Δ. περιφερείας (Θεσ/νίκης)
εἶναι κενή ἀπὸ πολλοῦ χρόνου.

Ἀ κ ο ρ α ὀ ῥ ῆ σ ε ι

Α) Νὰ προτείνῃ εἰς τὸ Σον Ὑπουργεῖον ὅπως διορισθῇ
Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Δωδεκανήσου ὁ
Γυμνασιάρχης τοῦ Η' Γυμνασίου ἀρρένων Ἀθηνῶν Μπαντού-
νης Διονύσιος ὅστις κατὰ τὴν κρίσιν τῆς πλειοψηφείας
τοῦ Συμβουλίου συγκεντρώνει ^F προσόντα ἥτοι λίαν εὐδω-
κίμον καὶ μικρὰν ὑπηρεσίαν γυμνασιάρχου, σπουδᾶς εἰς
Εὐρώπην, σχετικὴν συγγραφικὴν ὁρῶσιν, ἱξίολογον ἐπι-
στημονικὴν κατάρτισιν καὶ διοικητικὴν ἱκανότητα.

Εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην μειοψηφεῖσι οἱ σύμβουλοι
κ.κ. Εὐκρυτέριππος Ι. καὶ Σουχλέρης Δημ. προτείνοντες
πρὸς διορισμὸν τὴν Γυμνασιάρχην ἄρρ. Ἀγρινίου Πλαγια-
νῆκεν Ἰωάννην ὡς συγκεντροῦντα ἀνώτερα ἢ ὁ κ. Μπαντού-

F πὺνκτ ἐν τὴν κινὰ καὶ συνταχισιν

νας προσόντα. Ο κ. Σουχλέρης προσέβαλε ότι η θέσις του Γεν. 'Επιθεωρητοῦ Δωδεκανήσου δέον νά συμπληρωθῇ διὰ μεταθέσεως Γεν. 'Επιθεωρητοῦ ἔχοντος διοικητικὴν καὶ ῥαν.

Β) Νά προτείνῃ τὴν μετάθεσιν τοῦ Γενικοῦ 'Επιθεωρητοῦ τῆς Στοιχ. 'Εκπαιδεύσεως Μινιᾶτη Γεωργίου τῆς Εἰς Γενικῆς 'Επιθεωρήσεως (Κομητηνῆ) εἰς τὴν Δ' Γεν. 'Επιθεωρήσιν Στοιχ. 'Εκπαιδεύσεως (Θεσ/νίκη) ; ὡς Γεν. 'Επιθεωρητοῦ διὰ μεταθέσεως καὶ εὐχὲ διὰ διαρισμοῦ ἀφ' αὐτῆς σπουδαιότητος, ἣν κέκτηται.

Ἐκ τῶν ὑπηρετούντων δὲ σήμερον Γεν. 'Επιθεωρητῶν Στοιχ. 'Εκπαιδεύσεως κρίνεται ὅτι ἂνωτέρω ὁ περισσώτερον ἐνδεδοικμένος διὰ τὴν Δ' ἂνω θέσιν

2ον) Ἐλαβεν γνώσιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 21317/15-3-49 (ἀριθμ. πρωτ. 1923/15-3-49) ἐγγράφου τοῦ Εὐκ. Υπουργείου, δι' οὗ καλεῖται τὸ Συμβούλιον νά ἐκφέρῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τῆς προσηρημένης ἀναφορᾶς παραπέμνων τοῦ προταθέντος πρὸς τοποθέτησιν εἰς τὴν Ε. Α. Σ. Α. καθηγητοῦ τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς Σούζη Ἰωάννου.

Ἐπὶ τῆς ἱεραρχικῆς, διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δ. Μ. Ε. ὑποβληθείσης ἀναφορᾶς τοῦ κ. Σούζη Ἰωάν. τῷ Κ. Δ. Γ. Σ. Ε. εὐρύνεται εἰς τὴν ἀνάγκην νά εἴπῃ τὰ κατωθί.

α) Κατὰ τὴν ἀνασχετικὴν τοῦ γυμναστικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ε. Α. Σ. Α. τῷ Κ. Δ. Γ. Σ. Ε. ἐπρόστεινε τὴν τοποθέτησιν τῶν ἐπὶ τῇ βίσει τῶν ὑπαρχόντων πριετικῶν καὶ ἄλλων στοιχείων ἰσότιων καθηγητῶν τῆς Σωματικῆς ἀγωγῆς.

β) Κατὰ τὰς κειμένας περὶ Ε. Α. Σ. Α. διατάξεις δὲν ὑπάρχει οὐσιαστικὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν κατὰ εἰς αὐτὴν ὑπηρετούντων καθηγητῶν τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς, διότι

ἡ δὲ ἀπόφασίς
ἐστὶν ὡς
ἀναγράφεται

πάντες προάγονται ανά τριετία μέχρι και του βαθμού του Δ/ντος β'.

γ) Ο θεσμός τού 'Υ/του της Ε.Α.Σ.Α. δεν αντιστοιχεί προς ανώτερον τινά εν τη ιεραρχία της 'Εκπαιδεύσεως βαθμόν, άλλ' είναι εν τη αίσια τίτλος, όμοιος προς τόν θεσμόν του 'Υ/του του γυμνασίου.

δ) 'Ανεξαοτήτως της έν τη ύπηρεσία αρχαιοτήτος, του άναφερομένου καθηγητού Σούζη 'Ιωάνν. ό υπό του Συμβουλίου προταθείς ως 'Υ/της Παλαιολόγος Κλεάνθης έχει έίς τόν βαθμόν του Δ/ντος β'. περισσότεράν ύπηρεσίαν και έπομένως αρχαιότερος έν τω αύτω βαθμώ προς τόν Σούζην 'Ιωάνν.

ε) 'Υπό τάς συνθήκας τούτας τό Κ.Δ.Γ.Σ.Ε. έν τη έπιθυμία του να άρη τάς τυχόν δημιουργηθησόμενας άποριάς προέτεινεν ως 'Υ/τήν τόν άρχαιότερον είς τόν βαθμόν του Δ/ντος β' και έχοντα σπουδάς έν Εύρώπη, ~~και~~

στ) Τό Κ.Δ.Γ.Σ.Ε. είναι βέβαιον, ότι ό άναφερόμενος επιδεικνύων πνεύμα κατανοήσεως θα συμμορφωθή προθύμως προς τάς διαταγάς των προϋσταμένων του άρχών, μή έπιθυμών διά της άνακινήσεως παλαιών ζητημάτων να βλάβη τό καλώς νοούμενον συμφέρον της Σωματικής 'Αγωγής, αλλά διά του παραδειγματός του θα συμβάλη είς την άνύψωσιν του γοήτρου της Ε.Α.Σ.Α. Τό Κ.Δ.Γ.Σ.Ε. έχον ύπ'όψει τά άνωτέρω

Αποφασίζει:

α) Νά έμειν η είς την έν τω ύπ'άρειθ. 11/25-2-49 ποθέει διαλαμβανουμένην ως προς τόν Σούζην 'Ιωάνν. ποδτασίν του, διά τους άνωτέρω μνημονευθέντας λόγους

β) Νά γνωοίση είς τόν άναφερόμενον, ότι θα έχη ύπ'όψει του τό υπό τούτου καταστισθέν άναλυτικόν πρόγραμμα των μαθημάτων της Ε.Α.Σ.Α. κατά την μελέτην του ζητήματος τούτου, όποτε θα κληθώσι να προσφέρωσι τάς έκ της πέρας ή μελέτης γνώμας των πάντες οι καθηγηταί της Ε.Α.Σ.Α.-

3.-Δαβόν ὑπ' ὄψει: α) τὸ ὑπ' ἀριθ. 1990/15-1-49 (ἀρ. πρωτ. Συμβ. 554/23-1-49) ἔνγραφον τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου, δι' οὗ διαβιβάζεται αἵτησις τοῦ βιβλιοφύλου Γιοβᾶ Μιχαήλ περὶ συστάσεως τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον " Ἀριθμητικὴ διὰ τὴν Ἐκὰς Στ' τάξιν" τοῦ κ. Γεωργίου Γ. βιβλίου Β' τοῦ ἀριθμοῦ 15 ἐδάφ. δ' τοῦ νόμου 5911/1933 περὶ διδασκτικῶν βιβλίων γιὰ τὴν κατωτέρω εἰσηγήσιν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν του κ. Ν. Μιχαλοπούλου ἔχουσιν οὕτω:

" τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον " Ἀριθμητικὴ διὰ τὴν Ἐκὰς Στ' τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ" βιβλίου τοῦ κ. Γεωργίου Γ. ἀποτελούμενον ἐξ ἐξήκοντα σελίδων ὁγδόου ἀκρίβειας περιέχει προβλήματα καὶ τοὺς διαφόρους κανόνας τῆς ὑπὸ τοῦ προγράμματος προβλεπομένης διδασκτέας ὕλης καὶ τῆς Ἀριθμητικῆς εἰς τὴν Ἐκὰς Στ' τάξιν. Τὸ ἐν λόγω βιβλίον δὲν εἶναι οὔτε συλλογὴ προβλημάτων οὔτε Ἀριθμητικῆς διὰ τὸν λόγον ἀκριβῶς τοῦτον ὃ συγγραφέως του δὲν κατορθώνει νὰ προσφέρῃ τὴν ὕλην συμφώνως πρὸς τὰς στοιχειώδεις κανόνας τῆς διδασκτικῆς.

Ἐκτός τῆς ἀτελείας ταύτης παρατηρεῖται καὶ ἑλλειψίς τῆς ἀπαιτουμένης ἀκριβολογίας. Ἄλλο μειονέκτημα τοῦ βιβλίου εἶναι τὸ ἐξῆς: Εἰς πολλὰ μέρη τοῦ ὑπάρχοντος τεμάχια χάσονται ἐπὶ τῶν ὁποίων γίνονται διορθώσεις διάφοροι. Ἄν εἰς ὅλα τὰ βιβλία ὑπάρχονσι αἱ διορθώσεις αὗται δὲν εἶναι βέβαιον. Διὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους δὲν δυνάμεθα νὰ εἰσνηθώμεν εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν σύστασιν τοῦ ἐν λόγω βιβλίου. διὰ τὴν περὶ τοῦ βιβλίου τούτου γνώμην ἣν ἐμόρφωσαν τὰ μέλη του.

Γ ν ω μ α τ ε ὕ ε ι:

Κατὰ τῆς συστάσεως τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον " Ἀριθμητικὴ διὰ τὴν Ἐκὰς Στ' τάξιν" τοῦ κ. Γεωργίου διὰ τοὺς ἐν τῇ εἰσηγήσει ἀναφερομένους λόγους.-

4.- Λαβόν υπ' όφει: α) τό υπ' άριθ. 6779/3-2-49(άρ. ποτ. Συμβ. 798/5-2-49) έγγραφο του τοῦ τοῦ Ὑπουργείου δι' οὗ διαβιβάζεται αἴτησις τοῦ ἐκδότου Ἀνδρ. Σιόερη περὶ συστάσεως τοῦ ὑπὸ τόν τίτλον " Γεωμετρία γιὰ τήν Β' καί Στ' τάξη" τῶν κ.κ. Γ.Δ. Παπαϊωάννου καί Δ.Καραγκούνη βιβλίου. β) τό ἄρθρον 15 ἐδαφ. δ' τοῦ νόμου 5911/1933 "περὶ διδακτικῶν βιβλίων" γ) τήν κατωτέρω εἰσηγήσειν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν του κ.Ν. Μιχαλοπούλου ἔχουσαν οὕτω:

" Τό ὑπὸ τόν τίτλον " Γεωμετρία γιὰ τήν Β' καί Στ' τάξη" τῶν κ.κ. Παπαϊωάννου Γ. καί Καραγκούνη Δ. βιβλίου ἀποτελούμενον ἐξ ἐνενήκοντα ἑξ σελίδων ὁγδόου σχήματος, εἶναι δευτέρα ἔκδοσις τοῦ διὰ τῆς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. ποθέει διαλαυβανομένης γνωματεύσεως τοῦ Συμβουλίου μή κριθέντος καταλλήλου πρὸς οὐστάειν. Εἰς τήν νέαν ταύτην ἔκδοσιν του βιβλίου οἱ συγγραφεῖς συνεμορφώθησαν πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ Συμβουλίου καί ἐπέφερον τὰς ἀναγκαζούσας διορθώσεις. Δυστυχῶς παρέμειναν ἀνακριβεῖαι τινες μερικαί τῶν ὁποίων σημειοῦνται κατωτέρω καί διὰ τῆς ὁποίας δέν δυνάμεθα νά εἰσηγηθῶμεν εἰς τό Συμβούλιον τήν πρόστασιν τοῦ βιβλίου. Μερικαί τῶν ἀνακριβειῶν τούτων εἶναι αἱ ἀκόλουθοι: 1) Σελίς 8 ὁρισμός καμπύλης ἐπιφανείας 2) Σελ. 14 ὁρισμός παραλλήλων εὐθειῶν. 3) Σελίς 19 ἡ παρατήρησις διὰ τὰς διέδρους γωνίας 4) Σελίς 20 ὁ ὁρισμός τῆς διέδρου κ.λ.π. "

δ) τήν περὶ τοῦ βιβλίου τούτου γνώμην, ἣν ἐμόρφωσαν τὰ μέλη του Γνωματεῦσε:

Κατὰ τῆς συστάσεως τοῦ ὑπὸ τόν τίτλον " Γεωμετρία γιὰ τήν Β' καί Στ' τάξη. Ἐκδόσις δευτέρα" τῶν κ.κ. Παπαϊωάννου Γ. καί Καραγκούνη Δ. βιβλίου διὰ τοὺς ἐν τῇ εἰσηγήσει ἀναφερομένους λόγους.-

5.- Λαβόν ὑπ' ὄψει: α) τὸ ὑπ' ἀριθ. 3816/21-1-49 (ἀρ. πρωτ. Συμβ. 455/25-1-49) ἔγγραφον τοῦ τοῦ Ὑπουργείου, δι' οὗ διαβιβάζεται αἰτήσεις τοῦ ἐκδότου βαλσαμίδου Σπυρ. περὶ συστάσεως τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντος βιβλίου " Ἀριθμητικὴ Στ' δημοτικοῦ" τοῦ κ. Χαρ. Μιχαηλίδου β) τὸ ἀρ. 15 ἐδάφ. 6 τοῦ νόμου 5911/1933 "περὶ διδακτικῶν βιβλίων γιτὴν εἰσήγησιν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν του κ. Ν. Μιχαλοπούλου ἔχουσιν οὕτω:

" τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον " Ἀριθμητικὴ Στ' δημοτικοῦ" τοῦ κ. Χαρ. Μιχαηλίδου" ἀποτελεῖται ἐξ ἐξήκοντα τεσσάρων σελίδων ὁγδοῦ σχήματος καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ προγράμματος προβλεπομένην διδακτέαν ἐκ τῆς Ἀριθμητικῆς ὕλην εἰς τὴν Στ' τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου.

Λυστυχῶς ἀπὸ τῆς πρώτης σελίδος του τὸ βιβλίον παρουσιάζει ἐπιστημονικὰ σφάλματα καὶ ἀνακριβεῖας ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζει ὅλην τὴν κατ' οὖν ἀναπτυσσομένην ὕλην. Ἐπειδὴ τὰ σφάλματα ταῦτα εἶναι βασικά καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος, ὅτι καὶ οἱ διάφοροι συλλογισμοί, οἱ ὅποιοι γίνονται κατὰ τὴν λῦσιν τῶν προβλημάτων τῆς ἀπλῆς μεθόδου εἶναι ἄνευ τῆς δεούσης ἀκριβολογίας δέν δύναμεθα νὰ εἰσηγηθῶμεν εἰς τὸ συμβούλιον τὴν σύστασιν τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου. Ποδὲς κατατοπισμὸν τοῦ συγγραφέως ἀναφερόμεν ὀλίγα 1) "Πέντε μολύβια" κ.λ.π. δέν εἶναι ποσόν" Πόσον εἶναι ἕν πληθος ὁμοίων πραγμάτων (ἀσυνεχὲς ποσόν). 2) τὰ ποσὰ εἰς τὴν ἀπλῇ μεθόδῳ εἶναι δύο καὶ ὅχι τρεῖς. 3) Ὁ συλλογισμὸς " ἀφοῦ τὸ ἕνα κοστίζει τόσο, τὰ τόσα θὰ κοστίζουν τόσο" δέν εἶναι συλλογισμὸς διὰ μαθητὰς δημοτικοῦ σχολείου κ.λ.π." δι' τὴν περὶ τοῦ βιβλίου τοῦτου γνῶμην ἦν ἐμόρφωσαν τὰ μέλη του.

Γ ν ω μ α τ ε υ ε ι :

Κατὰ τῆς συστάσεως τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον " Ἀριθμητικὴ Στ' δημοτικοῦ" τοῦ κ. Χαρ. Μιχαηλίδου βιβλίου διὰ τοὺς ἐν τῇ εἰσηγήσει ἀναφερομένους λόγους.-

6.- Ααβδόν ύπ'όφει: α) τό ύπ'άρια. 3817/21-1-49 (άρ.πρωτ. Συμβ. 456/25-1-49) Έγγραφον τοϋ Σοϋ 'Υπουργείου διαβιβάζοντος αΐτησιν τοϋ έκδότου Βαλααμίδη Σπ. περί συστάσεως τοϋ ύπό τόν τίτλον " 'Αριθμητική τής Β' Δημοτικοϋ" βιβλίον τοϋ κ. Χαρ. Μιχαηλίδη β) τό άρθρ. 15 έδαφ. δ' τοϋ νόμου 5911/1933 "περί διδακτικῶν βιβλίων" γ) τήν κατωτέρω εισηγήσιν τοϋ έκ τῶν μελῶν του κ.Ν.Μιχαλοπούλου Έχουσιν οϋτω:

" Τό ύπό τόν τίτλον " 'Η 'Αριθμητική Β' Δημοτικοϋ" τοϋ κ. Χαρ. Μιχαηλίδη (έκδότης Σπ. Βαλααμίδης) άποτελεΐται έξ έβδομήκοντα δύο σελέδων όγδόου σχήματος καί περιλαμβάνει ανεδόν τήν ύπό τοϋ έπισήμου αναλυτικοϋ προγράμματος προβεπομένην διδακτέαν ύλην έκ τής 'Αριθμητικής εΐς τήν Β' τάξιν τοϋ Δημοτικοϋ Σχολείων.

Από τήν έπιτυχή διαπραγματεύσιν τής ύλης ήτις έκτίθεται κατά τοϋς διδακτικούς κανόνες ύπάρχουσι εΐς τό βιβλίον σοβαρά τινε~~ς~~ άβλεπτήματα τινά τῶν όποίων αναφέρομεν κατωτέρω καί διά τά όποια δέν δυνάμεθα νά εισηγηθώμεν εΐς τό Συμβούλιον τήν σύστασιν τοϋ έν λόγω βιβλίου:-

Π.Χ. 1) εΐς τήν σελ. 8 ό όρισμός τοϋ μεγαλυτέρου τής μονάδος κλάσματος δέν εΐναι όρθός. 2) " Διαιρετότης " δέν εΐναι ίδιότης τοϋ άριθμοϋ ώς γράφει ό συγγραφεύς εΐς τήν σελ. 15 3) Οΐ κανόνες διαιρετότητος διά 4 καί 25 δέν διατυποϋνται όρθώς. 4) Τά γραφόμενα " ή άξία ένός κλάσματος μεγαλώνει...." ή " ή άξία ένός κλάσματος μικραίνει....." δέν εΐναι άκριβή. 5) Τά θεωρούμενα ύπό τοϋ συγγραφέως ώς ύπενθυμίσεις εΐς τās σελ. 38 καί 52 εΐναι νέοι κανόνες οΐ όποιοι πρόπει νά εξαχθώσι έκ τής λύσεως προβλημάτων. κ.λ.π."

δ) τήν περί τοϋ βιβλίου τούτου γνώμην ήν έμόρφωσαν τά μέλη του

Γ ν ω μ α τ ε ύ ε ι :

Κατά τής συστάσεως τοϋ ύπό τόν τίτλον " 'Αριθμητική Β' Δημοτικοϋ" τοϋ κ. Χαρ. Μιχαηλίδη διά τοϋς έν τή εισηγήσει αναφερομένους λόγους:-

7.- Λαβόν υπ' όψει: α) τό υπ' άριθ. 7430/3-2-49 (άρ. πρωτ. Συμβ. 797/5-2-49) έγγραφον τοῦ τοῦ Ὑπουργείου διαβιβάζοντος αἴτησιν τοῦ συγγραφέως σχολικῶν βιβλίων Χαμπανᾶ Ἰωάννου περί συστάσεως τοῦ ὑπό τόν τίτλον " Μεθοδική Ἀριθμητική Β' δημοτικού ἑκδόσεως Γ' βελτιωμένη" βιβλίου του .β) τό άρ. 15 έδαφ. δ' τοῦ νόμου 5911/1933 " περί διδασκτικῶν βιβλίων" γ) τήν κατωτέρω εἰσήγησιν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν του κ. Ν. Μιχαλοπούλου ἔχουσαν οὕτω:

Β' τό ὑπό τόν τίτλον " Μεθοδική Ἀριθμητική Β' δημοτικού " τοῦ κ. Ι. Χαμπανᾶ ἀποτελεῖται ἐξ ἐξηκόντα ἐξ σελίδων όγδόου σχήματος καί περιέχει τήν ὑπό τοῦ ἰσχύοντος ἀναλυτικοῦ προγράμματος προβλεπομένην διδασκτέαν ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς ὕλην διὰ τήν Β' τάξιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

Περί τοῦ βιβλίου τούτου τό Κ. Δ. Γ. Σ. Ε. ἐγνωμάτευσεν διὰ τῆς ἐν τῇ υπ' άριθ. 113/1947 πράξει διαλαμβανομένης γνωματεύσεως του κατὰ τῆς συστάσεως, διότι τὰ προβλήματα τοῦ βιβλίου τούτου ἀνεφέροντο εἰς προπολεμικάς ~~ἀπορίας~~ καί ἐπομένως δέν ἀντεπεκρίνοντο εἰς τήν ἐμπειρίαν τῶν μικρῶν μαθητῶν.

Εἰς τήν νέαν ταύτην ἑκδοσιν τῶν βιβλίων δέν παρουσιάζει τό μειονέκτημα τοῦτο εἰς οὐδέν σελίδον τῶν προβλημάτων. Ἐπιφυλάξεις τινάς ἔχομεν ὡς πρός τήν ὁρθότητα τοῦ τρόπου τῆς προσφοράς τῆς ὕλης εἰς τό κεφάλαιον περί κλασμάτων. Δέν εἶναι κατὰ τήν γνώμην ὁρθόν κατὰ τήν αἰσθητοποίησιν τῶν κλασματικών μονάδων ^{λογόν} νά γίνεται ἔστω καί συγκεκαλυμένως περί κλασμάτων. Ὅρθον εἶναι νά γίνη ἡ αἰσθητοποίησις τῶν κλασματικῶν μονάδων διὰ νά καταστή εὐνερεής ὁ τρόπος τῆς ἐκ τούτων παραγωγῆς τῶν κλασμάτων.

Τό μειονέκτημα τοῦτο ὅμως δέν ποῖπει νά βαρύνῃ ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ βιβλίου διότι ὁ συγγραφεύς του ἔχει ἀποδείξει ὅτι συμμορφοῦται πάντοτε πρός τὰς ὑποδείξεις τοῦ Συμβουλίου καί ἐπομένως τό Συμβούλιον δύναται νά ἐλπίζῃ ὅτι εἰς νεωτέραν ἑκδο-

σιν ὁ συγγραφεὺς θὰ ἐπιφέρει τὴν σχετικὴν διόρθωσιν.
Διὰ ταῦτα, ἐπειδὴ οὐδὲν ἄλλο μειονέκτημα παρουσιάζει τὸ ὑπὸ
κρίσιν βιβλίον εἰσηγοῦμεθα εἰς τὸ Συμβόλιον τὴν σύστασίν
του. δι' τὴν γνώμην περὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν βιβλίου ἥν ἐμόρφω-
σαν τὰ μέλη του

Γ ν ω μ α τ ε ὕ ε ι :

"Ὅτι τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ κατὰ τὸ σχολ.
ἔτος 1948-49 τὴν κυκλοφορίαν τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Καμπανᾶ
'Ιωάννου " Μεθοδικὴ ἀειδητική διὰ τὴν Ε' δημοτικὴν " διὰ
τούς ἐν τῇ εἰσηγήσει ἀναφερομένους λόγους τοῦ συγγραφέως
ὕποχρεομένου εἰς τὴν τετάρτην ἔκδοσιν νὰ ἐπιφέρει τὰς ὑπο-
δεικνυομένας τροποποιήσεις.

8.- "Ἐλαβε γνώσιν αἰτήσεως τοῦ Γεωργ. Μούρη δημ/λου μετεκπαι-
δευομένου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, δι' ἧς ζητεῖ ὅπως χο-
ρηγηθῇ εἰς αὐτόν ἐκπαιδευτικὴ ἄδεια μετ' ἀποδογῶν ἵνα σπου-
δάσῃ εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας κατ' ἀποφασίσιν νὰ
γνώσῃ εἰς τὸν αἰτοῦντα ὅτι κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις
ἄδεια ἐκπαιδευτικὴ μετ' ἀποδογῶν χορηγεῖται μόνον κατόπιν
διαγωνισμοῦ ἢ εἰς ὑποτρόφους ξένων Πανεπιστημίων ἢ ἄλλων
ἐκπαιδευτικῶν ιδρυμάτων.-

9.- "Ἐλαβε γνώσιν τοῦ κοινοποιηθέντος αὐτῷ ἀντιγράφου τῆς
ὑπ' ἀριθ. 229 ἐ.ἐ. πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον ὁποσκευμάτων κ.λ.π.
ἀναφορᾶς τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ Γ' περιφερείας Στοιχ. Ἐκπαιδευ-
σεως. Διὰ ταύτης παρακαλεῖται τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ τὴν
γνώμην αὐτοῦ πῶς πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀπαίτησις τῆς παραγρ.
3 τοῦ ἄρθρ. 72 τοῦ Α.Ν. 2180/40 δι' ἧς " ἀπαγορεύεται ἡ τῇ
αἰτήσει του μετὰθεσις λε. τουργοῦ Στοιχ. ἡ Μέσης Ἐκπαιδεύσε-

ως εἰς σχολεῖον ἐτέρας πόλεως ἐκ πόλεως, εἰς τὴν ὁποῖαν ἔχει τοποθετηθῇ διὰ διορισμοῦ προαγωγῆς ἢ μεταθέσεως κατ' αἵτησιν ἢ ποδὺς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἰδὲν ὑπαιτιοδότην ἂν μὴ συμπληρώσει τριετὴ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ", καθ' ὅσον λόγῳ τῶν γνωστῶν συνθηκῶν " ἐλάχιστοι ἔχουν παραμείνῃ ἐπὶ τριετίαν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει (χωρὶς) καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ὀργανικῇ των θέσει".

Τὸ Κ.Α.Γ.Σ.Θ. ἔχει τὴν γνώμην ὅτι ἐπ' ὅσον ἐκπαιδευτικὸς τις λειτουργὸς ἀπερπάσῃ ἐκ τῆς θέσεως εἰς τὴν ὀργανικῶς ἀνήκει εἰς ἑτέραν ἀλλαγῇ θέσιν ἄνευ αἰτήσεως αὐτοῦ ἀλλὰ μόνον ποδὺς τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἢ διότι τὸ σχολεῖον τῆς ἑξέως αὐτοῦ ἔνεκα τῆς ἐν τῇ ὑπαίθρῳ ἐλλείψεως ἀσφαλείας ἢ ἄλλης ἀνωμαλίας διέκοψε τὰς ἐργασίας αὐτοῦ, ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τούτου λειτουργοῦ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία ἐν τῇ ὀργανικῇ του θέσει. Ἀπόσπασις ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ τῇ αἰτήσῃ αὐτοῦ ἢ ἄλλῃ ἀπομάκρυνσις ἐνῷ τὸ σχολεῖον τῆς ἑξέως αὐτοῦ ἐργάζεται δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πραγματικὴ ἐν τῷ σχολείῳ τούτῳ ὑπηρεσία. -

10.- Εὐχαρίστως ἔλαβε γνώσιν τῆς ποδὺς τὸ ἔδν Ὑπουργεῖον ἀναλυτικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Μαρσαλείου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας κ. Θεοδ. Καραλαμπίδου "ἐπὶ τῆς ἐργασίας του κατὰ τὴν ἐφετερινὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Νότιγχαμ, ὅπου παρηκολούθησε ἐπὶ δύο σινεδὸν μῆνας παιδαγωγικὰ μαθήματα. -

11.- Ἐλαβε γνώσιν τῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11491 ἐ.ε. ἐγγράφου τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου Ὁρησκυμάτων διαπεμφθεῖσης ἀναφορᾶς τοῦ Λειτουργοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Πλωρίνης δι' ἧς ζητεῖται ἡ συμπλήρωσις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀκαδημίας

ταύτης. Τό Κ.Δ.Γ.Σ.Ε. λυπεύται ὅτι δέν δύναται σήμερον νά προβῇ εἰς προτάσεις πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς αἰτήσεως καθ' ὅσον δέν ἔναι αἰτήσεις ἐπιθυμούντων νά διορισθῶσι εἰς τὴν 'Ακαδημίαν ταύτην πρὸς μεταθέσεων δέ ἐκ σχολείων Μέσης 'Εκπαίδευσως ἢ ἄλλων εἰς Παιδαγωγικὰς 'Ακαδημίας δέν προνοεῖ ὁ Νόμος.-

12.- "Ἐλαβε γνῶσιν τοῦ δελτίου μεταβολῶν τῆς Μαρασλείου Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας διὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον ἐ.ε.

Τό Κ.Δ.Γ.Σ.Ε. ὑποβάλλει τὴν παράκλησιν εἰς τὸ Σὸν 'Υπουργεῖον ὅπως εὐαρεστούμενον διατάξῃ τὰ δέοντα ἵνα πραγματοποιηθῇ ἡ ἀνάθεσις τῆς διδασκαλίας τῶν ἀρχῶν δημοσίου δικαίου κ.λ.π. ἐπὶ ἐπιμισθίῳ εἰς τὸν διὰ τῆς ὑπ'ἀριθ. 109/48 πράξεως αὐτοῦ προτεθέντα διδάκτορα τῆς Νομικῆς κ. Ν. Πολύζον.

Τὸν κ. Γεν. Διευθυντὴν τῆς 'Ακαδημίας ταύτης παρακαλεῖ τὸ Κ.Δ.Γ.Σ.Ε. ὅπως προτείνει τὰ κατάλληλα πρόσωπα ὅπως ἀναλάβωσι κατὰ τὸ πρόγραμμα τὴν διδασκαλίαν ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ξένης γλώσσης καὶ θρησκαιολογίας.-

13.- "Ἐλαβε γνῶσιν τῆς ὑπ'ἀριθ. 1922 αἰτήσεως τοῦ καθηνητοῦ τοῦ Διδ/λείου Νηπιαγῶνων Καλλιθέας 'Αλκιβιάδου Κόντου περὶ ἐγγραφῆς του εἰς τὸν πίνακα τῶν προακτέων εἰς Γυμνασιόνας. 'Επειδὴ, ὡς ἐκ τοῦ βιβλίου ποιότητος τοῦ αἰτούντος προκύπτει, οὗτος δέν ἔχει ἔκθεσιν ἐπιθεωρήσεως πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν, ἀποφασίζεῖ ὅπως ἀναθέσῃ εἰς τὸν ἐκ τῶν μελῶν του Γεωργ. Ζομπανάκην καὶ ἐπιθεωρήσῃ τοῦτον, ὑποβάλλῃ δέ τὴν ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως ταύτην ἔκθεσιν.-

14.- "Εγὼν ὑπ' ὄψει:

1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 1029/12-2-49 αἵτησιν τῆς Ἑλένης Σδρόν καθηγητοῦ Οἰκοκυρικῶν μαθημάτων τῆς Χαροκοπείου Ἀνωτέρας Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς αἰτουμένης ἐξαμηνον ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν ἵνα μεταβῇ εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ εἰδικῶς εἰς τὸ *State College* πρὸς παρακολούθησιν μαθημάτων εἰς τὸ προβλημα διατροφῆς.

2) Διαβιβαστικὴν ἀναφορὰν τῆς Διευθυντρίας τῆς Χαροκοπείου Σχολῆς δι' ἧς γίνεται σύστασις, ὅπως χορηγηθῇ ἡ αἰτουμένη ἄδεια τῶν ἑξ μηνῶν εἰς τὴν αἰτοῦσαν καθηγήτριαν, διότι θά ὠφεληθῇ πολὺ ἐκ τῆς ὀλιγοροονίου αὐτῆς παρακολουθήσεως μαθημάτων εἰς τὸ μνημονευθέν Κολλέγιον. *Miss Frank*

3) Συνημμένον ἔγγραφον πρὸς τὸ Ἑκπαιδευτικὸν Συμβούλιον τῆς *M. Allison Frank* ὑπευθύνῃ πρὸς τὴν Ἀμερικανικὴν Ποσειδεῖα διὰ τὸ ἐκπαιδευτικὰ προβλήματα τῆς χώρας βεβαιῶν *Frank* ὅτι εἰς τὴν Ἑλένην Σδρόν ἐχορηγήθη ὑποτροφία εἰς τὸ *State College* διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ παρακολουθήσῃ τὰς τελευταίας ἐξελέξεις μεθόδων ἐρεῦνης καὶ πορίσματα τοῦ προβλήματος τῆς διατροφῆς.

4) τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 1109.

Ἀ π ο φ α σ ῖ ε ι νὰ προτείνῃ εἰς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον ὅπως χορηγήσῃ εἰς τὴν καθηγήτριαν τῆς Χαροκοπείου Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς Ἑλένην Σδρόν ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν ἑξ μηνῶν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν πρὸς παρακολούθησιν προβλημάτων διατροφῆς καὶ τῶν μεθόδων ἐρεῦνης τοῦ κλάδου διατροφῆς, οὗτινος τὰς ποικίλα θέματα διδάσκει εἰς τὴν Ἀνωτέραν Οἰκοκυρικὴν Σχολήν. Ἡ εἰρημένη καθηγήτρια ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν ἐπ' αὐτὴν ἐπιδόσιν τῆς νὰ ὑποβάλλῃ ἔκθεσιν περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς εἰς τὸ *Gene State College*

15.- Έχον πρό οφθαλμῶν τὴν διὰ τοῦ ὑπ'ἀριθ. 19382/351/1949 ἐγγράφου τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου Παιδείας (Δ/νσις Γραμμάτων) διαβιβασθεῖσαν πρὸς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον αἰτησὶν τοῦ θυμेलικοῦ θιάσου, δι' ἧς οὗτος παρακαλεῖ τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον ὅπως συστήσῃ τὴν ὑποχρεωτικὴν παρακολουθήσιν τῆς Τραγωγίας τοῦ Αἰσχύλου " Προμηθεὺς Δεσμώτης " ἀναβιβασθσομένης ἐν τῷ Ὁδελῷ Ἡοῶδου τοῦ Ἀττικοῦ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαΐου ἐ.ε. παρὰ τῶν σπουδαστῶν Μέσης καὶ Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως συμπῶνως τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ Νόμου 759/1943 2) τὰς κειμένας διατάξεις ἀποφασίζει 1) Νά παρικελέσῃ τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον (Δ/νσις Γραμμάτων) ὅπως γνωρίσῃ πρὸς τὸν αἰτούμενον ἑάσον ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 2 καὶ 3 τοῦ Νόμου 759/1943 περὶ παραγωγῆσεως ἐκ μέρους τοῦ Χρότους τοῦ Ὁδελῶ τοῦ Ἀττικοῦ πρὸς ἀναβίβασιν ἀρναίων δραμάτων κατὰ τὴν ἑαρινὴν περὶοδὸν καὶ περὶ ὑποχρεωτικῆς παρακολουθήσεως τῶν παραστάσεων τούτων ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῶν ἐν τῇ περιφεροῇ τῆς τέως Διοικήσεως Ἡωτευούσης σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἔχουσι καταργηθῇ διὰ τῆς ὑπ'ἀριθ. 294/30-5-1946 Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως 2) Νά γνωματεῦσῃ πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον Παιδείας (Δ/νσις Γραμμάτων) ὅτι δύναται τοῦτο ~~ἔ~~ ἐπιτρέψῃ τὴν προαιρετικὴν παρὰ ~~τῶν~~ τῶν μαθητῶν τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων τῶν σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τέως Διοικήσεως Ἡωτευούσης ~~παρακολουθήσιν~~ τῆς ἀναβιβασθ σομένης κατὰ τὸν ποροσεχῇ Μαΐον-Ἰούνιον εἰς τὸ θέατρον Ἡοῶδου τοῦ Ἀττικοῦ τραγωδίας " Προμηθεὺς Δεσμώτης " παρὰ τοῦ θυμेलικοῦ θιάσου τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τοῦπου τοῦ γοδνου καὶ τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηροῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἐν γένει λεπτομερειῶν ἐπαφωμένου εἰς τὴν κολίσιν τῶν Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν Μέσης Α', Β', καὶ Γ' ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν.-

16.- "Εχον υπό δ' ὁφθαλμῶν 1) τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἄρθρ. 32 τοῦ Α.Ν. 2180/40 περὶ διοικήσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως καθ' ἃς ἡ ἔνστασις ἡ ἀκουμένη παρὰ τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν Μέσης καὶ Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τῶν ὑποκειμένων κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις εἰς ἔνστασιν ποσῶν τῶν α/θμῶν Συμβουλῶν ἐκπαιδεύσεως ἐνὸπιον τῶν β/θμῶν Συμβουλῶν, ἥτοι τοῦ Κεντρικοῦ Διοικ. καὶ Γνωμ. Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν ἀνωτέρων ἐποπτικῶν Συμβουλῶν Στοιχ. Ἐκπ/σεως δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου ἀν' ὅσον δὲν συνοδεύεται μὲ παρὰ βολον δόχ. 30.000 δόχ. 200. 2) τὰς διατάξεις τῶν νόμων 1433/1942 καὶ 19/1944 ἀποφασίζονται:

Ἐπειδὴ ἅπαντα τὰ πρὸ τοῦ 1941 καθοριζόμενα διὰ νομικῶν διατάξεων παράβολα ἔχουσι ἤδη αὐξηθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων 1433/42 καὶ 19/1944 ἡ δὲ αὐξησης αὕτη ἐγένετο εἰς τὸ ἑκατομηντηκονταπλάσιον περὶ τοῦ προπολεμικοῦ ποσοῦ.

Ἐπειδὴ ἐάν ληθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀναλογία τοῦ προπολεμικοῦ ποσοῦ τοῦ παραβόλου τῆς ἐνστάσεως πρὸς τὸν προπολεμικὸν μισθὸν τοῦ γραμματέως Α' αὕτη θὰ εἶναι ἡ αὐτὴ περὶ τοῦ ἐάν τὸ ποσὸν τοῦ παραβόλου αὐξηθῇ εἰς τὸ ἑκατομηντηκονταπλάσιον τοῦ προπολεμικοῦ μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ τοῦ σημερινοῦ μισθοῦ τοῦ Γραμματέως Α'.

Τὸ Ἐκπαιδ. Συμβούλιον γνωμοδοτεῖ ὅπως τὸ ὑπὸ τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρ. 32 τοῦ Νόμου 2180/40 ὁριζόμενον ποσὸν τοῦ παραβόλου τῆς ἐνστάσεως αὐξηθῇ εἰς 30.000 δόχ.-

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ε. ΓΕΚΚΕΡΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ι. Σκουτέρδουλος

Δ. Σουλέρης

Θ. Μαρασκευδουλος

Η. Λάγιος

Ν. Μιχαλόπουλος

Δ. Μισουρλής

Α. Βαμπούλης

Γ. Ζομπανίης

Αρ. πρωτ.

Π Ρ Α Ξ Η Σ 25η

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 19ῃ Ἀπριλίου 1949 συνελεθόν
τό Ἐκπαιδευτικόν Συμβούλιον ἐν ὁλομελείᾳ εἰς ἀπτικήν
συνεδρίαν ἐν τοῖς Γραφείοις αὐτοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν
τοῦ κ. Εὐάνγ. Σέκκερης ἀπόντος τοῦ Συμβούλου κ. Χ. Γκιτά-
κου λόγῳ ἀσθενείας παρισταμένου καὶ τοῦ Δ/ντοῦ τῶν Γρα-
φείων αὐτοῦ εἰργάσθη ὡς ἑξῆς:.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ἠσχολήθη μὲ τὴν διατύπωσιν
τῆς προκηρύξεως συγγραφῆς διδακτικῶν βιβλίων Ψοφικευτι-
κῶν δι' ὅλας τὰς τάξεις τοῦ γυμνασίου.-

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ε. ΣΕΚΚΕΡΗΣ

Τ Α Μ Ε Λ Η

Ι. Σκουτερόπουλος

Δ. Σουχλέρης

Θ. Παράσκευopoulos

Η. Αάγιος

Ν. Μιχαλόπουλος

Δ. Μισυρλής

Α. Βαμπούλης

Γ. Ζομπανίδης

Α. Παπαγεωργακόπουλος.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 21ῃ Ἀπριλίου συνεληθόν τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐν ὁλομελείᾳ εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἐν τοῖς Γραφείοις αὐτοῦ, ὑπὸ τῇν προεδρίαν τοῦ κ. Εὐάγγ. Ζέκκαρη, ἀπόντος τοῦ Συμβούλου κ. Κ. Γκιτάκου λόγῳ ἀσθενείας, παρισταμένου καὶ τοῦ Δ/ντοῦ τῶν Γραφείων αὐτοῦ, εἰσαγέσθῃ ὡς ἑξῆς:

ἔχον ὑπ' ὄψει:

1) τὸ ὑπ' ἀριθ. 94812 ἐ. ἑ. (πρωτ. Ε. Σ. 158) ἔγγραφον τοῦ σοῦ Ὑπουργείου, δι' οὗ τοῦτο καλεῖ τὸ Κ. Δ. Γ. Σ. Ε. νὰ προσῇ εἰς τὴν ἐκπόνησιν καὶ σύνταξιν νέου Β. Δ/τος ἢ τοῦλάχιστον εἰς τὴν τροποποιήσιν τοῦ ὑφισταμένου περὶ προαγωγικῶν καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῶν γυμνασίων καὶ ἀστικῶν σχολείων, καθ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἐπ' ἀνάγκης νὰ ἀναπροσαρμοσθῇ πρὸς τὰς ὑφισταμένας ἐν τῇ ἐκπαίδευσί ἰδιαζούσας συνθήκας.

2) τὸ Β. Δ. τῆς 12-4-40 "περὶ προαγωγικῶν καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων κ. λ. κ. καὶ τὰς ~~ἡδὴ~~ μεταγενεστέρως ἐκδοθείσας σχετικὰς ἀποφάσεις καὶ ἰσχυρούσας ἐν γένει μέχρι τοῦδε διατάξεις, καθ' ἃς οὖν τοῖς ἄλλοις λόγῳ τῶν πολεμικῶν καὶ μεταπολεμικῶν συνθηκῶν ἴδια ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς εὐεργετικὴν διευκόλυνσιν εἰς τὴν ἀποκτησιν τῶν σπουδῶν παρὰ διαφόρων ἐνδιαφερομένων ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπεχρεώθησαν ἐκ τῆς καταστάσεως νὰ διακρίβουν ἀκαίρως τὰς σπουδὰς των εἴτε στρατευθέντες, εἴτε διωχθέντες ἢ ἄλλως πληγέντες.

Τὸ Συμβούλιον κρίνον ὅτι ἐπιβάλλεται ἡδὴ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἑθν. Παιδείας νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν ἐκ τῆς καταστάσεως προκύψαν διαταραχὴν εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ πράγματα καὶ ἀποκατασταμένης τῆς τάξεως καὶ εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν σχολείων ἀποβῇ αὕτη ἀποδοτική.

Ἀποφασίζε:

Α. Ὑποβάλλει τὸ κἀτωθί σχέδιον Β. Δ. "περὶ προαγωγικῶν καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων. Μέσης. Ἐκπαιδεύσε-

ως :

---"Άρθρον 1ον"---

Φοίτησις καὶ ἐπίδοσις

1.- Ἡ προαγωγή καὶ ἡ ἀπόλυσις τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων μέσης Ἐκκλησιολογίας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τακτικῆς φοιτήσεως αὐτῶν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐκ τῆς ἐτησίως εἰς τὰ μαθήματα ἐπιδόσεως καὶ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν.

2.- Τὸ σχολεῖον παρακολουθεῖ τὴν τακτικὴν ἢ μὴ φοίτησιν αὐτῶν μαθητῶν, τὸ ἥθος καὶ τὴν ἐν γένει ἐντός καὶ ἐκτός τοῦ σχολείου διαγωγὴν αὐτῶν, ἐλέγχει δὲ τὴν εἰς τὰ μαθήματα ἐπίδοσιν των διὰ προφορικῶν καὶ γραπτῶν δοκιμασιῶν, διεξαγομένων κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

---"Άρθρον 2ον"---

Βιβλία- Δελτία ἀπουσιῶν.

Διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν ἀπουσιῶν τῶν μαθητῶν τηρεῖται ἕδιον βιβλίον ἀπουσιῶν τῶν μαθητῶν (ἀπουσιολόγιον) εἰς ὃ καταχωρίζονται καθ' ἑκάστην ἡμέραν αἱ ἀπουσίαι ἑκάστου μαθητοῦ εἰς ἑκάστον μάθημα. Ἐκ παραλλήλου συνεάσεται καθ' ἑκάστην ἡμερῆσιον δελτίον ἐν τῷ ὁποίῳ σημειοῦνται αἱ ἀπουσιάζοντες μαθημα τοῦ ἡμερησίου προγράμματος.-

---"Άρθρον 3ον"---

Ἀρίθμοις ἀπουσιῶν

1.- Ἀπουσίαι ἀριθμοῦνται ἀνὰ μίαν δι' ἑκάστην διδακτικὴν ὥραν. Διὰ μαθητὴν ἀπουσιάζοντα ἐκ μαθήματος διδασκομένου ἐπὶ δύο ὥρας σημειοῦνται δύο ἀπουσίαι.

---"Άρθρον 4ον"---

Τρόπος διαπιστώσεως ἀπουσιῶν

1.- Ἡ τήρησις τοῦ ἀπουσιολογίου ἀνατίθεται εἰς μαθητὴν ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ, ἐκλεγόμενον δὲ ἐκ τῶν ἐπιμελεστοτέρων καὶ σεμνοτέρων κατὰ τὸ ἥθος καὶ τὸν χαρακτήρα μαθητῶν

της τάξεως, ὁμοίως ἐκλέγεται καὶ ὀρίζεται ὁ ἀναπληρωτὴς αὐ-
τοῦ.

2.- Ἡ σύνταξις τοῦ ἡμερησίου δελτίου ἀπουσιῶν ἀνατίθεται εἰς
ἕτερον μαθητὴν, ἐκλεγόμενον, ὀριζόμενον καὶ ἀναπληρούμενον κατὰ
τὰς διατάξεις τῆς § 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου. Τὸ δελτίον τοῦτο
ἐλέγχεται ὑπὸ τοῦ διδασκοντος, μονογραφεῖται ὑπ' αὐτοῦ ὡς πρὸς
τὰς ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ σημειωθείσας ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένῳ
μαθήματι ἀπουσίας καὶ ἐπιστρέφεται εἰς τὸν μαθητὴν διὰ νὰ
σημειώσῃ ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ τοὺς ἀπουσιάζοντας ἐκ τοῦ μαθή-
ματος τῆς ἐπομένης ὥρας. Οὕτω συμπληρωμένον καὶ μονογραφημέ-
νον ὑπὸ τῶν διδασκόντων τὸ δελτίον τοῦτο παραδίδεται μετὰ τὴν
λῆξιν τῶν ἡμερησίων μαθημάτων εἰς τὸν ὀριζόμενον ὑπὸ τῆς
Δ/νσεως καθηγητὴν, ὅστις ἐποπτεύει εἰς τὴν καταχώρισιν τῶν ἀ-
πουσιῶν εἰς τὸ ἀπουσιολόγιον. Τὰ ἡμερήσια δελτία ἀπουσιῶν ἐκ-
στου μηνὸς φυλάσσονται μερίμνη τῆς Δ/νσεως μέχρι τέλους τοῦ
ἐπομένου σχολικοῦ ἔτους.-

Ἄρθρον 5ον

Καταχώρισις ἀπουσιῶν

1.- Τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου
σημειωθείσων ἀπουσιῶν ἐκαστοῦ διμήνου ἀναγράφεται μερίμνη τοῦ
διευθυντοῦ εἰς τὸ βιβλίον γενικοῦ ἐλέγχου ἐντὸς πενθημέρου
ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ εἰς ~~το~~ αἱ ἀπουσίαι ἀναγράφονται διμήνου.

2.- Ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπυέρου μετὰ τὴν λῆξιν ἐκαστοῦ διμή-
νου οἱ διδασκοντες συνερχόμενοι εἰς συνεδρίαν συσκέπτονται
περὶ τῆς τακτικῆς φοιτήσεως, ἐπιμελείας, ἐπιδόσεως καὶ διαγωγῆς
τῶν μαθητῶν καὶ ἀναλόγως λαμβάνουν τὰ προσήκοντα μέτρα περὶ
τῆς βελτιώσεως αὐτῶν, καταγραφομένων τῶν πορισμάτων εἰς τὸ
βιβλίον ποαιτικῶν τοῦ καθηγητικοῦ συλλόγου ἐλεγχόμενον ὑπὸ
τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

Ἄρθρον 6ον

Ἐξαίρεσις ἀπὸ τοῦ μαθήματος τῆς Ὠδικῆς

- 1.— Μαθηταί, δύναντο ὄντες λόγῳ παθήσεως ἢ μειονεκτητικότητος τῶν φωνητικῶν των ὀργάνων νὰ ἔχουν ἐπίδοσιν εἰς τὸ μάθημα τῆς Ὠδικῆς, δύνανται δι' ἀποφάσεως τοῦ καθηγητικοῦ συλλόγου νὰ ἐξαιρεθοῦν τῆς βαθμολογίας εἰς τὸ μάθημα τοῦτο.
- 2.— Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐξαλεισμένοι τῆς βαθμολογίας εἰς τὸ μάθημα τῆς Ὠδικῆς μαθηταί ὑποχρεοῦνται πάντως εἰς τὴν φοίτησιν κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τούτου.
- 3.— Ὁ καθηγητικὸς σύλλογος αποφαινεται περὶ τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐξαίρεσεως ἐπὶ τῇ βάσει σχετικῆς ἱατρικῆς βεβαιώσεως προσεπιβεβαιωμένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου σχολιάτρου ἢ, προκειμένου περὶ μειονεκτήματος τῶν φωνητικῶν ὀργάνων, ἐπὶ τῇ βάσει εἰσηγήσεως τοῦ διδάσκοντος τοῦ μαθήματος τῆς Ὠδικῆς.
- 4.— Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐξαίρεσις πρέπει νὰ γίνεται ἐντὸς τοῦ ἀ' τριμήνου τοῦ βραδύτερου, ἐκτός ἐὰν ἡ πᾶσις ἐξεδηλώθῃ μεταγενεστέρως, ὅπως ὅποτε ὅμως αὐταῖς περὶ τοιαύτης ἐξαίρεσεως ὑποβαλλομένη μετὰ τὴν 30ὴν Ἀπριλίου εἶναι ἀπαράδεκτος.—

_____ Ἄρθρον 7ον _____

Ἐξαίρεσις ἀπὸ τοῦ μαθήματος τῆς Γυμναστικῆς

- 1.— Κατὰ τὸ πρῶτον 15ήμερον ἀπὸ τῆς ἐνδρξεως τῶν μαθημάτων καὶ κατὰ τὸ πρῶτον πενθήμερον ἐκαστοῦ διμήνου ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου, τοῦ σχολιάτρου καὶ τοῦ γυμναστοῦ προβαίνει εἰς ἐξέτασιν τῶν μαθητῶν καὶ ἐξαιρεῖ τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικῆς τοὺς ἔχοντας πρὸς τοῦτο λόγους ὑγείας σοβαροῦς. Περὶ τούτου εἰδοποιεῖσθαι ἅπαντες οἱ μαθηταί καὶ διὰ προφορικῶν ἀνακοινώσεων ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ καὶ τῶν διδασκόντων καὶ δι' ἀναρτήσεως σχετικῆς ἀγγελίας εἰς τὴν πινακίδα δημοσιεύσεων τοῦ σχολείου ἅμα τῇ ἐνδρξει τῶν μαθημάτων.

2.- Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δὲν ὑπάρχει σχολιάτρος ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ σχολείου, πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικής υποβάλλεται πιστοποιητικὸν ἰδιώτου ἱατροῦ βεβαιοῦντος τὴν πᾶσιν καὶ ἐκθέτοντος τὰς συνεπείας εἰς ἃς ἐκτίθεται ὁ μαθητὴς ἀσκούμενος κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικής. Τὸ κατὰ τ' ἑνὶ τῶν πιστοποιητικῶν διαβιβάζεται πρὸς τὸν ἀρμόδιον ἐπιθεωρητὴν σχολιάτρον, ἵνα ἐκθέσῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ γνώμην του ἐπαρκῶς ἡτιολογημένην. Ἡ οὕτω διατυπωμένη γνώμη τοῦ ἐπιθεωρητοῦ σχολιάτρου λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ὡς γνώμη τοῦ ἐλλείποντος τρίτου μέλους τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀπαρτιζομένης ἐπιτροπῆς.

3.- Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιτροπὴ, ἀποφασίζουσα ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων σχετικῶν αἰτήσεων, συντάσσει πρακτικόν, ὑπογραφόμενον ὑπὸ τῶν μελῶν, ὑπερ ἀποτελεῖ τὸ δικαιολογητικὸν τῆς περὶ ἐξαίρεσως ἀπὸ τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικῆς ὑποχρεωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ καθηγητικοῦ συλλόγου.

4.- Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐξαίρεσις ἀπὸ τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικῆς δύναται νὰ εἶναι ἢ δι' ὀλοληρον τὸ διδασκτικὸν ἔτος ἢ δι' ὠρισμένα δόμηνα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἐπιτρέπεται ἐξαίρεσις διὰ δόμηνα προγενέστερα τοῦ δειμήνου ἐντός τοῦ ὅπου = ἐξητηθῇ ἡ ἐξαίρεσις.

Οἱ ἐξαίρουμένοι τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικῆς δὲν βαθμολογοῦνται διὰ τὸ δόμηνον ἢ τὰ δόμηνα, δι' ἃ ἐξηρέθησαν.

Ἄρθρον δον

Χαρακτηρισμὸς ἑλλίποὺς φοιτήσεως

1.- Ἡ φοίτησις τῶν μαθητῶν λογιζέται ἑλλίπης, ἂν αἱ καθ' ἅπαν τὸ διδασκτικὸν ἔτος, ἐξ οἷας ὁποῦ αἰτίας ἀπουσίαι αὐτῶν ὑπερβαίνουν ἢ ἐν τῷ συνόλῳ τῶν μαθημάτων τὰς 125, ἢ καθ' ἑκαστον μᾶθημα α) τὰς 50, ἂν τὸ μᾶθημα διδασκεται ἐπὶ 6 τοῦλάχιστον ὥρας καθ' ἑβδομάδα, β) τὰς 40, ἂν διδασκεται ἐπὶ 5 ὥ-

ρας γ) τὰς 30, ἂν ἐπὶ 4 ὥρας, δ) τὰς 25 ἂν ἐπὶ 3 ὥρας, ε) τὰς 20, ἂν ἐπὶ 2 ὥρας καὶ στ) τὰς 10, ἂν ἐπὶ 1 ὥραν. —

Ἄρθρον 9ον

Ἐνημέρωσις τῶν κηδεμόνων περὶ τῆς ἐλλειποῦς φοιτήσεων
τῶν μαθητῶν.

1. — Ἄν κατὰ τινα μῆνα μαθητὴς τις ἀπουσιάζῃ συστηματικῶς ἐκ τινος μαθήματος ἢ ἂν αὐτὸς ἀπουσῇ αὐτοῦ ἐν τῷ συνόλῳ τῶν μαθημάτων ὑπερβαίνουν τὰς 15, ὀφείλει ὁ διευθυντὴς τοῦ γυμνασίου νὰ καλέσῃ τὸν πατέρα ἢ τὸν κηδεμόνα αὐτοῦ νὰ προσέλθῃ ἐντός 15 τοῦ πολὺ ἡμερῶν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ σχολείου, ἵνα παρὰσχῇ ἐξηγήσιν τῶν σημειωθεισῶν ἀπουσιῶν τοῦ μαθητοῦ.
2. — Ἡ κοινοποιήσις τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου προσκλήσεων γίνεται διὰ τῆς πινακίδος τοῦ σχολείου. Ἄν τις τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω καλουμένων δέν προσέλθῃ ἢ διευθύνσις τοῦ σχολείου ὀφείλει θ' ἀποστείλῃ πρὸς αὐτὸν πρόσκλησιν, καθ' ὃν τρόπον ἤθελε κρίνει προσφορώτερον, δυναμένη καὶ ν' ἀπομακρύνῃ προσωρινῶς ἐκ τῶν μαθημάτων τὸν δόκιμοιολογῆτως ἀπουσιάζοντα μαθητὴν, μέχρι προσελεύσεως τοῦ κηδεμόνου αὐτοῦ.
3. — Ἡ διευθύνσις τοῦ σχολείου ὀφείλει ἐπίσης μετὰ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ σχολεῖον ἀπουσιάζοντος μαθητοῦ νὰ ζητῇ παρ' αὐτοῦ τὰς δεούσας ἐξηγήσεις περὶ τῶν λόγων εἰς οὓς ὀφείλεται ἡ σημειωθείσα ἀπουσία, καὶ εἰς περίπτωσιν ἐπὶ συνεχοῦς ἀπουσίας πλέον τῶν 3 ἡμερῶν προβάλλεται λόγος ἀσθενείας νὰ ζητήσῃ τὴν ἄμεσον προσκομίσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παρόντος διατάγματος ὀριζομένων δικαιολογητικῶν, καθιστῶν ἅμα εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν κηδεμόνα αὐτοῦ γνωστὰς τὰς συνεκείας τῆς μὴ ἐγκαίρου ~~προσελεύσεως~~ προσαγωγῆς τῶν δικαιολογητικῶν ἀσθενείας.
4. — Τὸν διευθυντὴν βοηθεῖ εἰς τὰ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀνα-

φερόμενα καθήκοντά του καὶ τῇ ἐντολῇ του ἀναπληροῦ αὐτόν
ὁ τακτικὸς καθηγητὴς ἐκάστης τάξεως ἢ ἄλλος ὁριζόμενος ὑπὸ
τοῦ Δ/ντοῦ.

"Ἀρθρον 10ον"

Συνέπαιαι ἐλλιπεῦς φοιτήσεως

- 1.-Οἱ μαθηταὶ οὔτινες ἐσημεῖωσαν ἀριθμὸν ἀπουσιῶν ἐν
συνδῶ μεγαλύτερον τῶν 300 ἐντὸς τοῦ διδακτικοῦ ἔτους
ὕποχρεοῦνται νὰ ἐπαναλάβουν τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως
ὅπωςδὴποτε, ἀσχέτως δηλονότι πρὸς τὴν αἰτίαν ἐκ τῆς ὁποί-
ας αἱ ἀπουσίαι αὗται προήλθον.
- 2.- Οἱ μαθηταὶ οὔτινες ἐσημεῖωσαν ἐντὸς τοῦ διδακτικοῦ
ἔτους ἀπουσίας ὀλιγωτέρας τῶν 300 ἀλλὰ περισσοτέρας τῶν
200, ὕποχρεοῦνται ἐπίσης νὰ ἐπαναλάβουν τὰ μαθήματα τῆς αὐ-
τῆς τάξεως, ἐκτὸς ἐάντ' αὐτὰ τρία τέταρτα τοῦλάχιστον τοῦ συνό-
λου τῶν ἀπουσιῶν ἐφείλωνται εἰς ἀσθένειαν βεβαιουμένην
κατὰ τὸς διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος, ὅποτε παρα-
πέμπονται κατ' ἀπόφασιν τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων εἰς
ὀλικὴν κατὰ Σεπτέμβριον ἐξέτασιν.
- 3.- Οἱ μαθηταὶ οὔτινες ἐσημεῖωσαν κατὰ τὸ διδακτικὸν ἔτος
ἀπουσίας ὀλιγωτέρας τῶν 200 ἀλλὰ περισσοτέρας τῶν 125
παρὰπέμπονται ὅπωςδὴποτε εἰς ὀλικὴν κατὰ Σεπτέμβριον ἐ-
ξέτασιν.
- 4.-Οἱ μαθηταὶ οὔτινες ἐσημεῖωσαν ἐν συνδῶ ἀπουσίας ὀλι-
γωτέρας τῶν 125, παρὰπέμπονται εἰς ἐξέτασιν κατὰ Σεπτέμ-
βριον εἰς 2 μαθήματα ἐσημεῖωσαν ἀριθμὸν ἀπουσιῶν ὑπερβαί-
νοντα τὸ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀρθρου 8 τοῦ παρόντος Δια-
τάγματος ὁριζόμενον ὅριον.-

"Ἀρθρον 11ον"

Τρόπος δικαιολογήσεως ἀπουσιῶν

- 1.- Μαθητῆς, ἀπουσιάζας καὶ ἐκ μιᾶς ἔστω ὥριας διδασκα-
λίας ὀφείλει, ἐπανερχόμενος εἰς τὸ σχολεῖον νὰ προσκομί-

ση βεβαίωσιν τοῦ κηδεμόνος του περὶ τοῦ λόγου τῆς ἀπου-
σίας.

2.- Μαθητῆς ἀπουσιάζας δι' ἀσθένειαν, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς
του, ἐπὶ χρονικὸν διδαστήριον πλέον τῶν ἑξ ἡμερῶν ἐν συνεχείᾳ
ἀφείλει ἅμα τῇ ἐπανάδῳ του εἰς τὸ σχολεῖον νὰ προσκομίσῃ
τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν ἀσθένειάν του δικαιολογητικὰ.

3.- Τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δι-
καιολογητικὰ ἀσθενείας συνίστανται εἰς πιστοποίησιν τοῦ
ἀρμοδίου σχολικοῦ ἱατροῦ, ἢ, ἐλλείψει τοιούτου, εἰς πιστοποί-
ησιν τοῦ θεράποντος ἱατροῦ. Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω πιστοποιήσις
δέν δεσμεύει τὸν καθηγητικὸν σύλλογον προκειμένου νὰ λάβῃ
σχετικὴν ἐπόρασιν, ὅταν οὗτος ἔχει ἰδίαν ἀντίληψιν περὶ
τῆς ἀναληθείας τοῦ προβαλλομένου λόγου ἀσθενείας. Τὰ κατὰ
τὰς διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ἀπαιτούμενα δικαιο-
λογητικὰ ἀσθενείας πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται πρὸς τὸ σχολεῖον
ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπανάδου τοῦ μαθητοῦ μετὰ τὴν ἀ-
πουσίαν του.

4.- Προκειμένου περὶ σποραδικῶς σημειουμένων κατὰ διαφό-
ρους ὥριας διδασκαλίας ἢ περὶ ἀπουσίας ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ
χρονικὸν διδαστήριον μέχρις 6 ἡμερῶν ἀποφαίνεται περὶ τοῦ
δεδικαιολογημένου ἢ μὴ ὁ καθηγητικὸς σύλλογος κατὰ τὴν
κρίσιν του.

"Αρθρον 12ον
Προφορικαὶ δοκιμασίαι
Τρόπος διεξαγωγῆς

1.- Κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς διδασκαλίας ἐνεργοῦνται προσέτι
καὶ προφορικαὶ δοκιμασίαι τῶν μαθητῶν δι' ἐρωτήσεων ἐπὶ
δεδιδασμένῃς ὕλης.

2.- Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐξε-
ταζόμενοι προφορικῶς μαθηταὶ βαθμολογοῦνται καθ' ἑκάστην
τοιαύτην δοκιμασίαν.

3.- Ἀντὶ προφορικῆς ἐπιτρέπεται διεξαγωγὴ ἀπροδπτου γρα-

πτης δοκιμασίας, δαδεις τοῦτο κρίνεται ἀναγκαῖον ὑπὸ τοῦ διδασκοντος, ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῆς ἡμέρας, τῆς ἐπὶ τοῦτου βαθμολογίας καταχωριζομένης ὡς βαθμολογίας προφορικῆς δοκιμασίας.-

"Ἀρθρον 13ον

Βαθμολογία προφορικῶν δοκιμασιῶν

- 1.- 'Ο μέσος ὕψος τῶν καθ' ἕκαστον διμήνων διδομένων εἰς ἕκαστον μαθητὴν βαθμῶν τῶν κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον δοκιμασιῶν ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν προφορικῶν δοκιμασιῶν τοῦ διμήνου.
- 2.- 'Ο μέσος ὕψος τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προκυπτόντων βαθμῶν τῶν διμήνων ἑκάστου ἑξαμήνου ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν προφορικῶν δοκιμασιῶν ἑκάστου ἑξαμήνου.

---"Ἀρθρον 14ον

Κατάρσεις καὶ καταχώσεις τῶν βαθμῶν τῶν προφορικῶν δοκιμασιῶν.

- 1.- "Αὐα τῇ λήξει ἑκάστου διμήνου ἕκαστος τῶν διδασκόντων παραδίδει εἰς τὸν διευθυντὴν ἐνυπόγραφον σημεῖωμα ἐν ᾧ ἀναγράφεται ἔναντι τοῦ ὀνοματεπωνύμου ἑκάστου μαθητοῦ ὁλογράως ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐξαγόμενος βαθμὸς προφορικῆς βαθμολογίας.
- 2.- Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου διδομένοι βαθμοὶ καταχωρίζονται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ εἰς ἴδιον βιβλίον, μὴ ἐπιτρετομένης οὐδ' εἰς τὸν βαθμολογήσαντα καθηγητὴν οὐδεμιᾶς μεταβολῆς τῶν καταχωρισθέντων βαθμῶν.
- 3.- Οἱ βαθμοὶ προφορικῆς δοκιμασίας τοῦ τελευταίου διμήνου ἑκάστου ἑξαμήνου παραδίδονται ὑπὸ τῶν διδασκόντων καὶ καταχωρίζονται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ εἰς τὸ οἰκτεῖον βιβλίον ἀπαραιτήτως καὶ ὑπ' εὐθύνη τῆς Δ/σεως ποδ' τῆς ἐνδρξεως τῆς ἑξαμηνιαίας ἢ ἀπολυτηρίου γραπτῆς δοκιμασίας.

Γραπταί Δοκιμασίαι

---Αρθρον 15ον---

Χρόνος διεξαγωγής

- 1.- Από 1ης έως 12 του Φεβρουαρίου διεξάγονται αἱ γραπταὶ δοκιμασίαι τοῦ Α' εξαμήνου.
- 2.- Κατὰ τὸ ἀπὸ 11 ἕως 30 'Ιουνίου χρονικὸν διάστημα διεξάγονται αἱ ἀπολυτήριοι γραπταὶ δοκιμασίαι τῶν μαθητῶν τῆς ἑκτῆς τάξεως καὶ αἱ γραπταὶ δοκιμασίαι τοῦ Β' εξαμήνου τῶν μαθητῶν τῶν λοιπῶν τάξεων.
- 3.- Τὸ πρόγραμμα τῶν εξετάσεων, δοῖτον τὰς ἡμέρας καὶ ὥρας προσελεύσεως τῶν μαθητῶν διὰ τὴν εξέτασιν ἐν ἐνδύτῳ μαθηματικῇ, καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἰδιαίτερων συνθηκῶν τοῦ σχολείου κατὰ τρόπον παρέχοντα τὸν μεγαλύτερον δυνατὸν χρόνον διὰ τὴν σχετικὴν προπαρασκευὴν τῶν μαθητῶν καὶ τὴν ἐκ παραλλήλου διδρῶσιν τῶν γραπτῶν ὑπὸ τῶν ἐξεταστῶν καὶ ἐν γένει κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὴν ἀνετοὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐξετάσεων. Τὸ ἀνωτέρω πρόγραμμα κοινοποιεῖται εἰς τοὺς μαθητάς δύο ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τῶν μαθημάτων τὸ βραδύτερον.---

---Αρθρον 16ον---

Μαθήματα ἐφ' ὧν δὲν γίνονται γραπταὶ δοκιμασίαι δὲν γίνεται γραπτὴ ἐν γένει εξέτασις εἰς τὴν γυμναστικὴν, καὶ τὰ Τεχνικὰ, Ὡδικὴν κ.λ.π. πλὴν τῆς Ἰχθυογραφίας ἢ Γεωμετρικοῦ Σχεδίου. Ἡ εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα ἐπίδοσις τῶν μαθητῶν κρίνεται ὑπὸ τῶν διδασκόντων ἐκ τῶν κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων διεξαγομένων δοκιμασιῶν καὶ ἀσκήσεων βαθμολογουμένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, τὰς ἀφορῶσας εἰς τὴν θεμελιώδησιν τῶν προφορικῶν δοκιμασιῶν δι' ἑκάτερον τῶν εξαμήνων.

---Αρθρον 17ον---

Εἰς τὴ συνίστανται

- 1.- Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀρθρου 15 τοῦ παρόντος Διατάγμα-

τοσγραπταί δοκιμασάι συνίστανται:

A) 'Ως πρός τοὺς μαθητὰς τῆς αἰ A' τάξεως:

α) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Νέων 'Ελληνικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν φράσεων εἰλημμένων ἐκ διαφόρων δεδιδασγμένων περὶ τειμαχίων, αἱ ὅποια ἐν συνόλῳ δὲν θὰ ὑπερβαίνουν τοὺς 8 στίχους, εἰς 3-5 γραμματικὰς παρατηρήσεις ἐκ τῆς διδασχέσεως ὕλης τῆς γραμματικῆς ἀναφερομένης εἰς ὁμαλοὺς γραμματικοὺς τύπους ἐκ τοῦ ὑπαγορευθέντος κειμένου καὶ εἰς ἔκθεσιν κατὰ τὸ ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα.

β) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν μαθηματικῶν εἰς λύσιν δύο ἐκ τριῶν ἀπλῶν ἀγνώστων προβλημάτων ἐπὶ τῆς διδασχέσεως κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξέμνηνον ὕλης τῆς Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς.

γ) 'Εφ' ἑκάστου τῶν λοιπῶν θεωρητικῶν μαθημάτων εἰς λύσιν δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν διδασχέσαν κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξέμνηνον ὕλην. Ἐκαστον τῶν ζητημάτων τούτων θὰ ἀναλύηται ὑπὸ τοῦ διδασκοντος εἰς ἀναλόγους ἐρωτήσεις οὐχὶ περισσοτέρας τῶν πέντε ὡς λεπτομερῶς ὀρίζεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 18.

δ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῆς Ἰχνογραφίας εἰς ἱχνογράφειν ἀντικειμένου τινὸς ἀναλόγου πρὸς τὰ ἐν τῇ τάξει διδασχθέντα.

B) 'Ως πρός τοὺς μαθητὰς τῆς B' τάξεως:

α) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Νέων 'Ελληνικῶν εἰς ἔκθεσιν κατὰ τὸ ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα.

β) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Ἀρχαίων 'Ελληνικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ ἐρμηνείαν 8-10 στίχων ἐκ τῶν διδασχθέντων κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξέμνηνον ἀρχαίων κειμένων καὶ εἰς 3-5 γραμματικὰς παρατηρήσεις, ἀναφερομένης εἰς δεδιδασγμένους τύπους τοῦ ὑπαγορευθέντος κειμένου.

γ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Μαθηματικῶν εἰς τὴν λύσιν δύο ἐκ τριῶν ἀγνώστων ἀπλῶν προβλημάτων σχετικῶν πρὸς τὴν κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξέμνηνον διδασχέσαν ὕλην τῆς Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς

καὶ ἑνὸς ἐκ δύο τῆς Πρακτικῆς Γεωμετρίας.

δ) Ἐφ' ἑκάστου τῶν λοιπῶν θεωρητικῶν μαθημάτων εἰς λύσιν δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐν τῇ τάξει διδασχθεῖσαν ὕλην αὐτοῦ κατὰ τὸ οἰκεῖον ἑξάμηνον. "Εκαστον τῶν ζητημάτων τούτων θὰ ἀναλύηται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος εἰς ἀναλόγους ἐρωτήσεις οὐχὶ περισσοτέρας τῶν πέντε ὡς λεπτομερῶς ὀρίζεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 16.

ε) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῆς Ἱχνογραφίας εἰς Ἱχνογράφειν ἀντικειμένου τινὸς ἀναλόγου πρὸς τὰ ἐν τῇ τάξει διδασχθέντα.

Γ/ Ὡς πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Γ' τάξεως:

α) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Νέων Ἑλληνικῶν εἰς ἑκάστωι κατὰ τὸ ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα.

β) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ ἐρμηνείαν δεδιδασχμένου ἐν τῇ οἰκείᾳ τάξει τεμαχίου 10-12 στίχων κειμένων ἀρχαίου Ἑλλήνος συγγραφῆς καὶ 4-6 γραμματικὰς καὶ συντακτικὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις.

γ) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Γαλλικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ μετάφρασιν δεδιδασχμένου τεμαχίου 5-8 στίχων ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ τῆς τάξεως καὶ εἰς 4-5 γραμματικὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις.

δ) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Μαθηματικῶν εἰς λύσιν δύο ἐκ τριῶν ἀγνώστων προβλημάτων ἐκ τῆς Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς καὶ τοῦ ἑτέρου ἐκ δύο τῆς Πρακτικῆς Γεωμετρίας ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐν τῇ τάξει κατὰ τὸ οἰκεῖον ἑξάμηνον διδασχθεῖσαν ὕλην τῶν δύο τούτων κλάδων τοῦ ὡς ἄνω μαθήματος.

ε) Ἐφ' ἑκάστου τῶν λοιπῶν θεωρητικῶν μαθημάτων ὡς καὶ εἰς τὴν Β' τάξιν. -

στ) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῆς Ἱχνογραφίας εἰς Ἱχνογράφειν ἀντικειμένου ἀναλόγου πρὸς τὰ ἐν τῇ τάξει διδασχθέντα.

Δ/ Ὡς πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Δ' τάξεως:

α) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Νέων Ἑλληνικῶν εἰς σύνθεσιν κατὰ τὸ ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα.

β) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ ἑρμηνείαν δεδιδαγμένου ἐν τῇ οἰκείᾳ τάξει τεμαχίου 10-12 στίχων κειμένου Ἀρχαίου Ἑλλήνου συγγραφέως καὶ 4-6 γραμματικῆς καὶ συντακτικῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις.

γ) = Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Γαλλικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ μετάφρασιν δεδιδαγμένου τεμαχίου ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ τῆς τάξεως 7-10 στίχων καὶ εἰς 5-7 γραμματικῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις.

δ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Λατινικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ μετάφρασιν δεδιδαγμένου ἐν τῇ τάξει τεμαχίου 8-8 στίχων λατινικοῦ κειμένου καὶ εἰς 4-5 γραμματικῆς καὶ πραγματικῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις.

ε) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Μαθηματικῶν εἰς ἄσιν δύο ἐκ τριῶν ἀνγώστων προβλημάτων ἢ ἀκρίσεων τῆς Ἀλγέβρας καὶ δύο ἐκ τριῶν τῆς Γεωμετρίας ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐν τῇ τάξει κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐξάμηνον διδαχθεῖσαν ὕλην τῶν κλάδων τούτων τοῦ ὡς ἄνω μαθήματος.

στ) Ἐφ' ἑκάστου τῶν λοιπῶν θεωρητικῶν μαθημάτων ὡς καὶ ἐν τῇ προσηγουμένῃ τάξει.

ζ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῆς Ἱχνογραφίας εἰς Ἱχνογράφειαν ἀντικειμένου τιχὸς ἀναλόγου πρὸς τὰ ἐν τῇ τάξει διδαχθέντα.

Β/ Ὡς πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Β' τάξεως:

α) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Κέων Ἑλληνικῶν εἰς ἔκθεσιν κατὰ τὸ ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα.

β) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ ἑρμηνείαν δεδιδαγμένου ἐν τῇ τάξει τεμαχίου 8-10 στίχων κειμένου Ἀρχαίου Ἑλλήνου συγγραφέως καὶ εἰς 4-6 γραμματικῆς καὶ συντακτικῆς παρατηρήσεις καὶ 2-3 πραγματικῆς, προσέτι δὲ καὶ εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ ἑρμηνείαν ἀδιδάχτου τεμαχίου ἐξ 8-10 στίχων περὶ Ἀρχαίου

έλληνικοῦ κειμένου ἀναλόγου πρὸς τὰς δυνάμεις ἃς πρέπει νὰ ἔχουν οἱ μαθηταὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸ μάθημα τοῦτο.

γ) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Γαλλικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ μετὰφρασιν τεμαχίου 8-10 στίχων γαλλικοῦ κειμένου, δε-
δοδαγμένου κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐξάμηνον καὶ ἑτέρου τεμαχίου 6-8
αὐτοῦ ἐπίσης στίχων ἀδιδάκτου γαλλικοῦ κειμένου καὶ εἰς 4-6
γραμματικὰς ~~ἐπὶ τῶν~~^{ἐπὶ} τῶν ὑπαγορευθέντων κειμένων γραμματι-
κὰς παρατηρήσεις.

δ) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Λατινικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευ-
σιν καὶ μετὰφρασιν δεδιδαγμένου ἐν τῇ τάξει τεμαχίου 6-8
στίχων λατινικοῦ κειμένου καὶ εἰς 4-6 γραμματικὰς ἐπ' αὐτῶν
παρατηρήσεις.

ε) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Μαθηματικῶν ὡς ὀρίζεται διὰ τοὺς
μαθητὰς τῆς Δ' τάξεως.

στ) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς καὶ Ἀρχαίας εἰς λύσιν δύο
ἐκ τριῶν ζητημάτων καὶ μιᾶς ἐκ δύο ἀνγνώστων ἀσκήσεων ἀναφερο-
μένων εἰς τὴν ἐν τῇ τάξει κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐξάμηνον διδασκα-
σαν ὕλην ἑκατέρου τῶν ἄνω δύο κλάδων τοῦ μαθήματος.

ζ) Ἐφ' ἑκάστου τῶν λοιπῶν θεωρητικῶν μαθημάτων καὶ τοῦ μαθή-
ματος τῆς Ἱστογραφίας ὡς ὀρίζεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς μαθητὰς
τῆς Δ' τάξεως.

ΣΤ/ Ὅς πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς ΣΤ' τάξεως:

α) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Νέων Ἑλληνικῶν εἰς ἑκάστων κατὰ τὸ
ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα.

β) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν εἰς γραφὴν καθ'
ὑπαγόρευσιν ἀδιδάκτου τεμαχίου ἐκ 15-20 στίχων περὶ ἀρχαίου
ἑλληνικοῦ κειμένου ἀναλόγου πρὸς τὰς δυνάμεις ἃς πρέπει νὰ
ἔχουν οἱ μαθηταὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸ μάθημα τοῦτο καὶ εἰς 4-6
γραμματικὰς, γραμματολογικὰς καὶ συντακτικὰς ἐπ' αὐτῶν παρατη-
ρήσεις καὶ 2 ἢ 3 πραγματικὰς.

γ) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Γαλλικῶν εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευ-
σιν καὶ μετὰφρασιν τεμαχίου 10-12 στίχων γαλλικοῦ κειμένου

ἐκ τῆς διδαχθεύσης ὕλης καὶ ἑτέρου τεμαχίου ⁸⁻¹⁰ ~~12-14~~ ἐπίσης
 στίχων ἀδιδάκτου γαλλικοῦ κειμένου καὶ εἰς 6-8 γραμματικῆς
²⁵⁷⁻¹
~~ὑπὸ γαλλικοῦ~~ τῶν ὑπαγορευθέντων ξειμένων γραμματικῆς παρα-
 τηρήσεις, προσέτι δὲ καὶ εἰς μεταφορὰν εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσ-
 σαν τεμαχίου νεοελληνικοῦ κειμένου ἐξ ⁶⁻⁸ στίχων.

δ) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν λατινικῶν εἰς γραφὴν κατ' ὑπαγόρευ-
 σιν καὶ μετὰ φρασιν δεδιδαγμένου τεμαχίου 8-10 στίχων λατινι-
 κοῦ κειμένου καὶ εἰς 6-8 γραμματικῆς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις.

ε) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν μαθηματικῶν εἰς λύσιν δύο ἐκ τριῶν
 ἀγνώστων ἀσκήσεων ἐξ ἑκάστου τῶν διδασκομένων ἐν τῇ τάξει
 κλάδων τοῦ μαθήματος τούτου, ἀναφερομένων δὲ εἰς διδαχθεῖσαν
 κατὰ τὸ διδακτικὸν ἔτος ὕλην.

στ) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν φυσικῶν εἰς λύσιν δύο ἐκ τριῶν
 ζητημάτων καὶ μιᾶς ἐκ δύο ἀγνώστων ἀσκήσεων ἀναφερομένων
 εἰς τὴν κατὰ τὸ διδακτικὸν ἔτος διδαχθεῖσαν ὕλην τῆς φυσικῆς,
 εἰς λύσιν δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων τῆς μιᾶς ἐκ δύο ἀγνώστων
 ἀσκήσεων ἀναφερομένων εἰς τὴν κατὰ τὸ διδακτικὸν ἔτος διδαχ-
 θεῖσαν ὕλην τῆς χημείας.

ζ) Ἐφ' ἑκάστου τῶν λοιπῶν θεωρητικῶν μαθημάτων εἰς ἀνάπτυξιν
 δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν διδαχθεῖσαν
 κατὰ τὸ διδακτικὸν ἔτος ὕλην.

2.- Ἡ ἱκανότης τῶν μαθητῶν ἐν τῷ μαθήματι τῶν Ἀρχαίων
 Ἑλληνικῶν ἐλέγχεται ἐκ τῆς ὀρθογραφίας, τῆς ἐρμηνείας, τῶν
 γραμματικῶν, συντακτικῶν καὶ πραγμάτων παρατηρήσεων, ἐν δὲ
 τῷ μαθήματι τῶν Νέων Ἑλληνικῶν, ἱφαιτέρως βαθμολογούμενῳ
 ἐκ τῆς ὀρθογραφίας, τῆς ἀναλύσεως τοῦ ^{θεματός} τῆς συνθέσεως.

Ἄρθρον 18ον

Ἐκλογὴ καὶ ὁρισμὸς τῶν ζητημάτων

1.- Τὰ ζητήματα τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ παρόντος ἐνεργου-
 μένων γραπτῶν δοκιμασιῶν λαμβάνονται διὰ κλήρου ἐκ πενταπλα-
 σίου ἀριθμοῦ ζητημάτων, ἀτινα ἐκλέγονται ἢ καθαρτίζονται ὁλε-

γον πρό τῆς ἐν᾿ ἄρξεως τούτων ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος τὸ οἰκεῖον μάθημα, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου καὶ ἑνὸς ἑτέρου καθηγητοῦ, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ὀριζομένου.

2.- Ἡ ἐκλογή καὶ ὁ καταρτισμὸς τῶν ζητημάτων γίνεται οὕτως, ὥστε ἐκ τῆς λύσεως αὐτῶν νὰ ἐλέγχεται ἰδίᾳ ἡ περὶ τὸ αὐτενεργεῖν ἱκανότης τῶν μαθητῶν. Πρὸς τοῦτο ἕκαστον τῶν ζητημάτων δύναται νὰ αποτελεῖται ἐκ πλειόνων τοῦ ἑνὸς θεμάτων. Ἐπὶ διαφωνίας ἐπικρατεῖ ἡ γνώμη τῆς πλειοψηφίας, ἀναφερομένου τοῦ περιστατικοῦ ἐν καιρῷ εἰς τὸν οἰκεῖον Γεν. Ἐπιθεωρητὴν διὰ τὸν καταλογισμὸν τιχὸν εὐθυνῶν.

3.- Καθηγητῆς, ἀπουσιάζων δι' οἰονδήποτε λόγον κατὰ τὰς γραπτὰς ἐξηγητικὰς ἢ ἀπολυτηρίους δοκιμασίας ἀναπληροῦται ὑπὸ ἑτέρου καθηγητοῦ τοῦ αὐτοῦ γυμνασίου, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ὀριζομένου. Μὴ ὑπάρχοντος διαθεσίμου πρὸς τοῦτο καθηγητοῦ τοῦ αὐτοῦ σχολείου δύναται ἡ δὲ ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ὡς ἀναπληρωτῆς καθηγητῆς ἑτέρου γυμνασίου τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης πόλεως.

Ἄρθρον 18ον

Τρόπος διεξαγωγῆς τῶν γραπτῶν δοκιμασιῶν.

1.- Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ παρόντος Διατάγματος γραπταὶ δοκιμασίαι γίνονται ἐνώπιον τοῦ διδάσκοντος τὸ οἰκεῖον μάθημα καὶ τοῦ διευθυντοῦ ἢ τοῦ ὑπὸ τούτου ὀριζομένου ἑνὸς ἢ καὶ περισσοτέρων συνεπιτηρητῶν.

2.- Τὰ προτεινόμενα ζητήματα γράφονται ἐπὶ φύλλου χάρτου φέροντος τὴν σφραγίδα τοῦ γυμνασίου καὶ τὴν μονογραφήν τοῦ διευθυντοῦ. Ἐπὶ τῶν φύλλων τούτων γράφονται ὑπὸ τῶν ἐξεταζομένων αἱ λύσεις τῶν ζητημάτων, εἰς τὸ τέλος τῶν ὁποίων μονογράφου ὁ συνεπιτηρητής.

3.- Τὰ γραπτὰ δοκίμια παραδίδονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν εἰς τοὺς συνεπιτηρητὰς καθηγητὰς, οἵτινες παραδίδουν ταῦτα ἀμέσως εἰς τὸν ἀρμοδίον πρὸς βαθμολόγησιν καθηγητὴν. Ὁ ἀρμοδίος πρὸς

βαθμολόγησιν καθηγητής, όφείλει νά καταθέσθ τά γραπτά δοκίμια είς τό γραφείον τής Διευθύνσεως διωρθωμένα καί βαθμολογημένα έντός όκτώ ήμερών τό πολύ άπό τοῦ πέρατος τής δοκιμασίας έν έκάστῳ μαθήματι. Τά γραπτά δοκίμια ταῦτα φυλάσσονται έν τῷ άρχείῳ τοῦ γυμνασίου μέχρι λήξεως τοῦ έπομένου σχολικοῦ έτους. -

Άρθρον 20ον

Οί άντιγράφωντες

Μαθητής φωρῶμενος άντιγράφων κατά τινα γραπτήν δοκιμασίαν, μετά τήν κατάσχασιν τῶν έξ ὧν άντέγραψεν ή έβοηθεῖτο σημειωμάτων ή βιβλίου καί τήν έπί τοῦ γραπτοῦ άναγραφήν τής σχετικής παρατηρήσεως τῶν συνεπιτηρούντων καθηγητῶν βαθμολογεῖται μέ τόν βαθμόν " κακῶς 1 " .

Άρθρον 21ον

Οί μή προσερχόμενοι είς δοκιμασίαν

1.- Οί ένεκεν άσθενείας ή άλλου άποχρῶντος λόγου μή προσερχόμενοι είς τās κατά τās § 1 καί 2 τοῦ Άρθρου 15 τοῦ παρόντος Διατάγματος γραπτάς δοκιμασίας τοῦ Α' εξαμήνου καλοῦνται κατόπιν σχετικής άποφάσεως τοῦ καθηγητικοῦ συλλόγου διὰ προσκλήσεως άναρτωμένης είς τήν πινακίδα τῶν γνωστοποιήσεων νά προσέλθουν καί ύποστοῦν ταύτας έντός 15 ήμερῶν από τής λήξεως τῶν δοκιμασιῶν είς ήμέρας καί ώρας όριζομένης ύπό τοῦ Διευθυντοῦ έν συνεργασία μετά τῶν άρμοδίων καθηγητῶν ή διδασκάλων.

2.- Οί δεδικοιολογημένως έπίσης μή προσερχόμενοι πρὸς εξέτασιν έντός τής κατά τās διατάξεις τής προηγούμενης παραγράφου όριζομένης προθεσμίας δύνανται νά προσέλθουν καί νά ύποστοῦν τήν δοκιμασίαν τοῦ Α' εξαμήνου, ὡς πρὸς α' μαθήματα δέν έξη- τέθησαν κατά τήν τακτικὴν εξέταστικὴν περίοδον, έν άλλῃ τινι ήμέρᾳ, όριζομένη ύπό τοῦ καθηγητικοῦ συλλόγου, πάντως οὐχι πέραν τοῦ πρώτου ήμίσεος τοῦ Β' εξαμήνου. Οὗτοι εξέτιζονται έπί

τῆς ὕλης τῆς διδαχθείσης μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὑφίστανται τὴν δοκιμασίαν.

3.-Οἱ δεδικαιολογημένως μὴ προσερχόμενοι διὰ τὴν ὑπόστασιν τὴν δοκιμασίαν τοῦ Β' ἐξαμήνου ἢ τὴν ἀπολυτήριον τοιαύτην δύναται νὰ κληθῶσιν διὰ νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὰ μαθήματα δὲν ἐξητάσθησαν κατὰ τὸν ἐν τῇ § 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενον τρόπον ἐν ἄλλῃ τινι ἡμέρᾳ μέχρι τῆς 10 'Ιουλίου. Οἱ δεδικαιολογημένως ἐπίσης μὴ προσερχόμενοι οὐδὲ κατὰ τὴν οὕτω ὁρισθεῖσαν ἡμέραν καλοῦνται πρὸς ἐξέτασιν κατὰ Σεπτέμβριον.

Ἡ πρόσκλησις πρὸς ἐξέτασιν εἶναι περιττὴ ὡς πρὸς τοὺς μαθητάς, οἵτινες ὑπέστησαν ἐξέτασιν εἰς τινὰ μαθήματα, ἀλλ' ἐὰν τῆς βαθμολογίας ἐπὶ τῶν μαθημάτων τούτων ἐξάγεται ἀπορριπτικὸν ἀποτέλεσμα μὴ δυνάμενον νὰ μεταβληθῇ ἐξ οὐκ οὐδέποτε δοθησόμενης βαθμολογίας ἐπὶ τῶν λοιπῶν μαθημάτων, ἐφ' ὧν δὲν ἐγένετο ἐξέτασις. Ὡς πρὸς τοὺς μαθητάς τούτους ἐξάγεται τὸ ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῇ βίσει τῆς γανομένης μερικῆς ἐξετάσεως.

4.- Οἱ ἀδικαιολογητῶς μὴ προσερχόμενοι εἰς τὰς γραπτὰς δοκιμασίας τοῦ Α' ἢ τοῦ Β' ἐξαμήνου ἢ τὰς ἀπολυτήριους τοιαύτης ὡς καὶ οἱ δι' οὐκ οὐδέποτε λόγον ἀποχωροῦντες μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ζητημάτων βαθμολογοῦνται διὰ τοῦ κατωτέρου τῆς βαθμολογικῆς κλίμακος βαθμοῦ.

5.- Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως τῆς ἀσθενείας πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις ~~τοῦ παρόντος~~ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

"Ἀρθρον 22ον"

Ἀποτελέσματα. Χρόνος ἐξαγωγῆς.

1.- "Ἀμα τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τοῦ Α' ἐξαμήνου καὶ πρὸ τῆς γραπτῆς δοκιμασίας τοῦ ἐξαμήνου τούτου συνέρχεται εἰς συνεδρίαν ὁ σύλλογος τῶν διδασκόντων καθ' ἣν ἐξάγονται ἐκ

τῶν κατατεθειμένων ὁμηγημάτων βαθμῶν προφορικῆς δοκιμασίας, οἱ μέσοι ὅροι αὐτῶν, οὔτινες καὶ ἀποτελοῦν τοὺς ἐξαμηναίους βαθμούς προφορικῆς δοκιμασίας τοῦ ἐξαμήνου τούτου.

2.- Μετὰ τὴν λήξιν τῶν γραπτῶν δοκιμασιῶν τοῦ Α' ἐξαμήνου ἐν συνεδρίᾳ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων ἐξάγονται οἱ βαθμοὶ τῆς ἐξαμηνιαίας προόδου τῶν μαθητῶν καὶ καταχωρίζονται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ εἰδικοῦ ἐλέγχου.

3.- Ἀμφὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τοῦ Β' ἐξαμήνου καὶ πρὸ πάσης γραπτῆς ἐξαμηνιαίας ἢ ἀπολυτηρίου δοκιμασίας ἐν συνεδρίᾳ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων ἐξάγονται ^{οἱ} ~~οἱ~~ ἐξαμηναῖοι βαθμοὶ προφορικῆς δοκιμασίας τοῦ ἐξαμήνου τούτου καθ' ὃν τρόπον ἐξάγονται καὶ ^{οἱ} ~~οἱ~~ προφορικῆς δοκιμασίας τοῦ Α' ἐξαμήνου. Ἀκολουθῶς ὁ σύλλογος ἀποφασίζει κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος α) τίνας τῶν ἐλλιπῶς φοιτησάντων δεῖν νὰ παραπεμφθοῦν εἰς ἐξέτασιν κατὰ Σεπτέμβριον καὶ β) τίνας ἐκ τούτων ὑπορεοῦνται νὰ ἐπαναλάβουν τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως.

4.- Ἐντός 5 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν γραπτῶν δοκιμασιῶν τοῦ Β' ἐξαμήνου ἢ τῶν ἀπολυτηρίων δοκιμασιῶν ὁ σύλλογος τῶν διδασκόντων, ἐν συνεδρίᾳ αὐτοῦ, ἀποφασίζει τίνας τῶν ἀνελλιπῶς φοιτησάντων εἶναι ἄξιοι προαγωγῆς εἰς τὴν ἀμέσως ἀνωτέραν τάξιν ἢ ἀπολύσεως, τίνας νὰ παραπεμφθοῦν εἰς συμπληρωματικὴν ἐξέτασιν κατὰ Σεπτέμβριον λόγῳ μερικῆς ὑστερήσεως, τίνας ἐκ τῶν μηδόλως προσελθόντων πρὸς ἐξέτασιν ἢ τῶν διακοφάντων τὴν κατὰ Ἰούνιον ἐξέτασιν δεῖν νὰ κληθοῦν πρὸς ἐξέτασιν κατὰ Σεπτέμβριον, καὶ τίνας πρέπει νὰ ἐπαναλάβουν τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως καὶ τίνων ἡ διαγωγή δεῖν νὰ χαρακτηρισθῇ κατωτέρα τῆς κοσμι^{κῆς} ~~κατὰ~~.

5.- Οἱ σύλλογοι τῶν διδασκόντων ἐν τοῖς Πειραματικοῖς Σχολείοις τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὡς καὶ τῆς Προτύπου Βαρβακείου Σχολῆς δύνανται δι' ἀποφασεῶς των ν' ἀποκλείσσουν τῆς περαιτέρω εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα φοιτήσεως μαθητὰς οἱ-

τινες κρίνονται ἀκατάλληλοι διὰ τὰς ὅλως ἰδιαιτέρου χαρακτή-
ρας προτύπους ταύτας σχολάς.-

---Ἄρθρον 23ον---

Βαθμολογία μαθημάτων δικαιουμένων εἰς εἰδικωτέ-
ρους κλάδους.

Οἱ ἐξαμηνιαῖοι βαθμοὶ τῶν μαθημάτων, τῶν ὁποίων διδάσκονται
ἐν τῇ αὐτῇ τάξει κλάδοι πλείονες τοῦ ἐνός, συνάγονται ἐκ
τοῦ μέσου ὕψους τῶν ἐξαμηνιαίων βαθμῶν ἐκαστοῦ κλάδου. Κλάδοι
τοῦ μαθήματος τῶν μαθηματικῶν εἶναι: ἡ Ἀριθμητικὴ, ἡ " Ἀλγεβρα,
ἡ Γεωμετρία, ἡ Στερεομετρία καὶ ἡ Τριγωνομετρία, κλάδοι δὲ
τοῦ μαθήματος τῶν φυσικογνωστικῶν εἶναι: ἡ Φυσικὴ καὶ Ἀστρονομία,
ἡ Βιολογία, ἡ Φυτολογία, ἡ Ζωολογία, ἡ Γεωλογία.

Καὶ κλάδοι τοῦ μαθήματος τῶν Τεχνικῶν ἡ Ἐκτετυπικὴ, ἡ Ἰχθυο-
γνωφία, ἡ Πλαστικὴ καὶ ἡ Χειροτεχνία. - *βαθμὸν εἰσὶν αὐτῶν
δίδοναι χρήματα, ὅπως τὸ ὅριον τὰ βοηθῶν τῶν προφορικῶν καὶ
τῶν γραπτῶν τῶν γραπτῶν καὶ τῶν γραπτῶν τῶν γραπτῶν.*

---Ἄρθρον 24ον---

Τρόπος ἐξαγωγῆς τῶν ἐξαμηνιαίων βαθμῶν.

1.- Ὁ ἐξαμηνιαῖος βαθμὸς, ἐν ἐκαστῷ τῶν μαθημάτων, ἐφ' ὧν
γίνονται προφορικαὶ καὶ γραπτὰ δοκιμασίαι εἶναι ὁ μέσος
ὕψος τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 2 τοῦ ἁρθροῦ 13 τοῦ παρόν-
τος Διατάγματος ἐξαγομένου βαθμοῦ προφορικῆς δοκιμασίας τοῦ
ἐξαμήνου καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 15
διεξαγομένης γραπτῆς δοκιμασίας τοῦ αὐτοῦ ἐξαμήνου.

2.- Ὁ ἐξαμηνιαῖος βαθμὸς ἐν ἐκαστῷ τῶν μαθημάτων, ἐπὶ τῶν
ὁποίων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις (τοῦ ἁρθροῦ) τοῦ παρόντος
Διατάγματος, δὲν διεξάγεται γραπτὴ ἐξαμηνιαία οὐδὲ ἀπολυτή-
ριος γραπτὴ δοκιμασία, εἶναι ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 2
τοῦ ἁρθροῦ 13 τοῦ παρόντος Διατάγματος ἐξαγόμενος ἐξαμηνι-
αῖος βαθμὸς προφορικῆς δοκιμασίας.

3.- Ἐξαμηνιαῖος βαθμὸς δὲν λογίζεται διὰ μᾶλλον ὑπὲρ ἐδι-
δομένη κατὰ τὸ οἰκτερον ἐξαμηνιον ἐπὶ χρονικὸν διδασκαλίας μικρό-
τερον τοῦ ἡμισέως τοῦ ἐξαμήνου.-

Άρθρον 25ον

Έξαγωγή του βαθμού της έτησις προόδου.

- 1.- 'Ο βαθμός εις έκαστον μάθημα έτησις προόδου των μαθητών της έκτης τάξεως εξάγεται ως εξής: εις τον βαθμόν του πρώτου εξαμήνου προστίθεται τό διπλάσιον του βαθμού ποσορικής δοκιμασίας του Β' εξαμήνου καί ο βαθμός της άπολυτηρίου εξέτασεως. Το τέταρτον του άνωτέρου άθροίσματος άποτελεῖ τον βαθμόν της έτησις προόδου έν έκαστω μαθήματι.
- 2.- ο βαθμός της εις έκαστον μάθημα έτησις προόδου των μαθητών των κατωτέρων τάξεων εξάγεται ως εξής: εις τον βαθμόν του Α' εξαμήνου προστίθεται τό διπλάσιον του βαθμού του β' εξαμήνου. Τέταρτον του άνωτέρω άθροίσματος άποτελεῖ τον βαθμόν της έτησις προόδου, ^{έν} ~~έν~~ έκαστω μαθήματι.
- 3.- Βαθμός έτησις προόδου επί μαθήματος, έφ' ουδέν έλογίση βαθμός δι' έν των εξαμήνων κατά τας διατάξεις της § 3 του προηγουμένου άρθρου εἶναι ο επί του αὐτοῦ μαθήματος βαθμός του έτέρου εξαμήνου.
- 4.- Βαθμός έτησις προόδου επί μαθήματος διδαχθέντος έν έκτέρω των εξαμήνων επί χρονικόν διάστημα μικρότερον του ήμισους του εξαμήνου δέν λογίζεται.
- 5.- 'Ο ~~μαθητής~~ βαθμός της έτησις προόδου έκαστου μαθήματος εἶναι ο μέσος όρος των κατά τας διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων του παρόντος άρθρων εξαγομένων βαθμών έτησις προόδου πάντων των μαθημάτων.

Άρθρον 26ον

Πότε ο μαθητής προάγεται ή άπολύεται

- 1.- 'Ο μαθητής προάγεται ή άπολύεται κατά τας κάτωθι περιπτώσεις
α) όταν λάβη βαθμόν τουλάχιστον " σχεδόν καλώς 10" εις έκαστον των μαθημάτων.
β) όταν, ύστερων εις έν μόνον ουετερεσθον μάθημα έχη γενικόν

βαθμόν τουλάχιστον " σχεδόν καλῶς 10" μέσον δέ ὕρον τοῦ
βαθμοῦ τοῦ μαθήματος, εἰς ὃ ὑστέρησε, καί τοῦ μέσου ὕρου τῶν
βαθμῶν πάντων τῶν πρωτευόντων μαθημάτων" τουλάχιστον σχεδόν
καλῶς 10.

γ) Όταν, ύστερῶν μόνον εἰς τὰ μαθήματα τῶν Τεχνικῶν, καὶ τῆς ᾠδικῆς, ἢ εἰς τὸ ἕτερον τούτων, ἔχη γενικὸν βαθμὸν τούλα-

4. χλυστον " σχεδόν καλῶς 10".
5. ἴσταν ἰσμεν. εἰς α' ἑσθλός

8) ὅταν ἰσχυρῶς, ἐν ταύτῃ ἀδελφάρᾳ καὶ γὰρ πνευμῶν καὶ τῆς ἐλπίδος,
καὶ τοῦ αἵματος, ἐπὶ πλέον εἴη καὶ ἐν δυνάμει, ἔχη βαθεύσει το

АД900V 170V

Πότε ὁ μαθητὴς παρακείμεται εἰς συμπληρωματικὴν
ἐξέτασιν.

1.- 'Ο μαθητής τοῦ ὁποίου ὁ γενικός βαθμός εἶναι οὐχὶ κατώ-
τερος τοῦ " σκαδὸν καλῶς 10", παραπέμπεται εἰς συμπληρωμα-
τικήν κατὰ πόν Σεπτέμβριον ἐξέτασιν διαν:

α) Ὑστερῇ τὸ πολὺ εἰς ἓν ἐκ τῶν πρωτευόντων μαθημάτων.
β) Ὑστερῇ τὸ πολὺ εἰς ἓν τῶν πρωτευόντων μαθημάτων καὶ ἓν
τῶν δευτερευόντων, ἐφ' ὅσον τὸ δευτερεῖον δέον εἶναι τὸ τῶν
Τεχνικῶν ἢ τὸ τῆς ᾠδικῆς.

γ) Ἡ ὑπερῆ εἰς ἓν μόνον δευτερευόν μᾶθημα ἔφ' ὅσον τὸ μᾶθημα
τοῦτο δέν εἶναι τὸ τῶν Τεχνικῶν ἢ τὸ τῆς ᾠδικῆς καὶ δέν
συντρέχει ἢ ὑπὸ στοιχ. β' περιπτώσεως τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

δ) Ὑστερῇ εἰς δύο τὸ πολὺ τῶν δευτερευόντων μαθημάτων, ἐφ'
ὅσον ταῦτα δέν εἶναι τὰ τῶν Τεχνικῶν καὶ τῆς Ὡδικῆς.

ε) ὑπαρχούσης ὑστερήσεως εἰς τὰ μαθήματα τῶν Τεχνικῶν καὶ
τῆς Ὀδικῆς ἢ εἰς τὸ ἕτερον τούτων, συντρέχει καὶ μὲν τῶν
προηγούμενων ὑπὸ στοιχ. α' β' γ' καὶ δ' περιπτώσεων.

2.-Οἱ κατὰ τὰς περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου τοῦ παρόντος ἄθρου παραπεμπόμενοι εἰς συμπληρωματικὴν ἐξέτασιν, ἐπὶ τῇ βῆσει μὲν τῶν ὑπὸ στοιχ. α' β' γ' καὶ δ' περιπτώσεων οὗ ἐπαναξετασθῶν κατὰ Σεπτέμβριον εἰς τὰ μαθήματα τῆς εἰς α' ὑστέρησαν, οἱ δὲ παραπεμπόμενοι ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς ὑπὸ

στοιχ. ε'ὰδ ἐπανεξετασθῶν κατὰ Σεπτέμβριον εἰς ἃ μαθήματα κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐπιβάλλεται ἐπανεξέτασις ἐκ τῆς ὑστερήσεως μιᾶς τῶν περιπτώσεων α'β'γ'καὶ δ'.

---Ἄρθρον 28ον---

Πότε ὁ μαθητὴς ἀπορρίπτεται

Μαθηταὶ δι' οὓς λόγῳ μέζονος ὑστερήσεως δὲν συντρέχει περὶ πτωσίς προαγωγῆς ἢ ἐπολύσεως οὐδὲ παραπομπῆς εἰς συμπληρωματικὴν ἐξέτασιν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 26 καὶ 27 τοῦ παρόντος Διατάγματος ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπαναλάβουν τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως.

---Ἄρθρον 29ον---

Πρωτεύοντα μαθήματα.

Πρωτεύοντα μισθήματα λογίζονται τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, τὰ Νέα Ἑλληνικά, τὰ Μαθηματικά, διὸ δὲ τὰ πρακτικὰ τμήματα τῶν γυμνασίων πλην τῶν ἀνωτέρω καὶ τὰ φυσιογνωστικά.

---Ἄρθρον 30ον---

Βαθμολογικὴ κλίμαξ.

1.- Ἡ βαθμολογικὴ κλίμαξ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὅποιας βαθμολογοῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ παρόντος διατάγματος διαπεδμεναι γραπταὶ καὶ προφορικαὶ δοκιμασίαι ὀρίζεται ὡς ἑξῆς:

α) Καλῶς 1 ἕως 3.

β) Μετριώτατα 4 ἕως 6.

γ) Μετρίως 7 ἕως 9

δ) Σχεδὸν καλῶς 10 ἕως 12.

ε) Καλῶς 13 ἕως 15

στ) Λίαν καλῶς 16 ἕως 18

ζ) Ἀριστὰ 19 ἕως 20

2.- Ὁ κατώτερος προβιβαστικὸς βαθμὸς ἦτοι ἡ βᾶσις, εἶναι τὸ "Σχεδὸν Καλῶς" 10".

3.- Κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν μέσων ὁρων, ἂν προκύπτῃ ἀριθμὸς

μικτός κατώτερος τῆς βάσεως τὸ κλάσμα τοῦτο παραλείπεται οἷονδῆποτε καὶ ἂν εἶναι, ἂν δὲ προκύπτῃ ἀριθμὸς μικτός ἀν-
 τερος τῆς βάσεως, τὸ κλάσμα τοῦτου λογίζεται ὡς ἀκεραία μόνῃς
 ὅταν εἶναι ἴσον ἢ μεγαλύτερον τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀκεραίας μόνῃ-
 δος, παραλείπεται δὲ ὅταν εἶναι μικρότερον αὐτῆς.

4.-Ἐάν ὁ γενικὸς βαθμὸς εἶναι ἀριθμὸς μικτός, ἀναγράφεται εἰς
 τοὺς τίτλους σπουδῶν ἀκριβῶς, ἥτοι τὸ ἀκέραιον καὶ κλασματι-
 κὸν μέρος αὐτοῦ. Διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ βαθμοῦ τοῦτου κατὰ
 τὰς διατάξεις τῆς § 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται κατ'
 ἀναλογίαν αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου τοῦ πα-
 ρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 31ον

Φθινοπωρινὴ ἐξεταστικὴ περίοδος.

1.-Ἡ φθινοπωρινὴ ἐξεταστικὴ περίοδος ἐντὸς τῆς ὁποίας διεξα-
 γονται αἱ πᾶσης φύσεως συμπληρωματικαὶ ἐξετάσεις ὁρίζεται
 ἀπὸ τῆς **11** μέχρι τέλους τοῦ Σεπτεμβρίου.

2.-Αἱ ἐντὸς τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζομένης ἐξετα-
 στικῆς περιόδου διεξαγόμεναι συμπληρωματικαὶ ἐξετάσεις τῶν
 μαθητῶν τῆς ἑκτῆς τάξεως προηγούνται τῶν συμπληρωματικῶν ἐξε-
 τάσεων τῶν μαθητῶν τῶν λοιπῶν τάξεων, ἀποπερατοῦμεναι μέχρι
 τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου τὸ βραδύτερον, ὅποτε καὶ ἐκδίδονται τὰ
 ἀποτελέσματα αὐτῶν. Συμπληρωματικὴ ἐξέτασις ἐπὶ ἀπολύσει ὁ-
 νάται νὰ διεξαχθῇ μετὰ τὴν 20 Σεπτεμβρίου κατ'ἀπόφασιν τοῦ
 καθηγητικοῦ συλλόγου εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ μαθητὴς ἐκώλυθη νὰ
 προσέλθῃ ἐγκλίρως κατὰ τ'ἀνωτέρω ἐξ ἀσθενείας ἢ ἑτέρου ἀπο-
 χρῶντος λόγου.

3.-Οἱ μὴ προσερχόμενοι πρὸς ἐξέτασιν ἐντὸς τῆς οἱ ἦν παρε-
 πέμφθησαν φθινοπωρινῆς ἐξεταστικῆς περιόδου ὀφνύονται νὰ ὑπο-
 στοῦν τὴν ἐξέτασιν ταύτην, οἱ μὲν τῆς ἑκτῆς τάξεως ἐντὸς μίᾶς
 τῶν ἡμέρας ἐπομένων ἐξεταστικῶν περιόδων τοῦ Φεβρουαρίου,
 Ἰουνίου καὶ Σεπτεμβρίου, οἱ δὲ τῶν λοιπῶν τάξεων ἐντὸς μίᾶς

τῶν ἀμέσως ἐπομένων ἐξεταστικῶν περιόδων τοῦ Ἰουνίου καὶ Σεπτεμβρίου. Οἱ μὴ προσερχόμενοι εἰς τὰ οὕτω ὀριζομένας περιόδους ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως.

4.- Οἱ παραπεμφόμενοι πρὸς ἐξέτασιν κατὰ Σεπτέμβριον ὑποχρεοῦνται νὰ προσέλθουν πρὸς ἐξέτασιν εἰς τὸ αὐτὸ γυμνάσιον παρὰ τοῦ ὁποῦ καὶ παρεπέμφθησαν εἰς τοιαύτην ἐξέτασιν, πλὴν εἰς συντρέχει περίπτωσις μετεγγραφῆς, ὅποτε ἐπιτρέπεται ἡ συμπληρωματικὴ ἐξέτασις ἐνώπιον τοῦ γυμνασίου εἰς ὃ ἐπιτρέπεται κατὰ τῆς κειμένης, ~~κατὰ τὴν~~ μετεγγραφῆς ἐπὶ τῇ προαγωγῇ ἀποδεικτικὸς ἐκδιδόμενος κατὰ τὰς περὶ ἐκδόσεως ἀποδεικτικῆς μετεγγραφῆς, οἰατᾶξεις. Ὁ καθηγητικὸς σύλλογος τοῦ γυμνασίου εἰς ὃ προσέρχεται νὰ ἐξετασθῇ συμπληρωματικῶς μαθητῆς προσερχόμενος ἐξ ἑτέρου γυμνασίου συνεπεῖρα μετοικίσεως τῆς οἰκογενείας του, δύναται οἱ ἡτιςλογημένης ἀποφασεῖς του νὰ μὴ δεχθῇ αὐτόν πρὸς ἐξέτασιν ἂν ἔχη ἰσχύον ἀντίληψιν ὅτι ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἢ τοῦ κηδεμόνου του οὐκ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἐγκατεστημένη κατὰ τὸν χρόνον τῶν ἐξετάσεων ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ γυμνασίου.

Ἄρθρον 32ον

Ἐκτάσεις τῶν συμπληρωματικῶν ἐξετάσεων ὡς πρὸς τὴν ὕλην.

1. Θὰ ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ παρόντος διατάγματος παραπεμφθέντες εἰς ἐξέτασιν, ὁλικὴν ἢ μερικὴν, κατὰ Σεπτέμβριον λόγῳ μερικῆς ἀποτυχίας ἐξετάζονται γραπτῶς καὶ προφορικῶς ἐπὶ τῆς ἐτήσιας ὕλης ἐκάστου μαθήματος, ἐφ' ὧν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξετασθῶσιν συμπληρωματικῶς.

2.- Οἱ ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ παρόντος διατάγματος ἐξεταζόμενοι κατὰ Σεπτέμβριον λόγῳ μὴ προσελεύσεως εἰς τὰς κατὰ Ἰουνίον γραπτὰς δοκιμασίας εἰς τινὰ ἢ εἰς πάντα τὰ μαθήματα ἐξετάζονται μόνον γραπτῶς, οἱ μὲν τῆς ἑκτῆς

τάξεως ἐπὶ τῆς ἐτήσιας ὕλης τῶν μαθημάτων, ἐφ' ὧν ἡ ἐξέτασις, οἱ δὲ τῶν λοιπῶν τάξεων ἐπὶ τῆς ὕλης τοῦ Β' ἐξαμήνου τῶν μαθημάτων, ἐφ' ὧν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξετασθοῦν.

3.- Οἱ ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ παρόντος διατάγματος ἐξεταζόμενοι κατὰ λεπτέμβριον λόγῳ ἐλλιποῦς φοιτήσεως ἐξετάζονται:

α) Ἐφ' ὅσον ὁ ἀνεξεταζόμενος ἔχει κανονικῶς βαθμολογηθῇ εἰς τὰ εἰς ἃ ἀνεξετάζεται μαθήματα διὰ τὸ Α' ἐξαμήνον, ἔχει τύχει δὲ καὶ προφορικοῦ βαθμοῦ διὰ τὸ Β' ἐξαμήνον, ἐξετάζεται μόνον γραπτῶς ἐπὶ τῆς διδασκαλείας καθ' ὅλον τὸ διδακτικὸν ἔτος ὕλης ὁ δὲ βαθμὸς τῶν γραπτῶν τοῦ Β' ἐξαμήνου ἢ ἀπολυτηρίου ἐξετάσεως.

β) Ἐφ' ὅσον ὁ ἀνεξεταζόμενος ἔχει κανονικῶς βαθμολογηθῇ εἰς ἃ ἀνεξετάζεται μαθήματα διὰ τὸ Α' ἐξαμήνον δὲν ἔχει τύχει ὁμῶς καὶ προφορικοῦ βαθμοῦ διὰ τὸ Β' ἐξαμήνον, ἐξετάζεται μόνον γραπτῶς ἐπὶ τῆς διδασκαλείας καθ' ὅλον τὸ διδακτικὸν ἔτος ὕλης, ὁ δὲ βαθμὸς τῆς γραπτῆς ταύτης ~~ἀνεξετάσεως~~ ἀνεξετάσεως του λογίζεται ὡς βαθμὸς τοῦ Β' ἐξαμήνου ἢ ἀπολυτηρίου ἐξετάσεως. Ὁ μέσος ὅρος τοῦ βαθμοῦ τοῦ Α' ἐξαμήνου καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς γραπτῆς ἀνεξετάσεως (προαγωγικῆς ἢ ἀπολυτηρίου) ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τῆς ἐτήσιας προόδου τοῦ μαθήματος ἢ τῶν μαθημάτων εἰς ἃ ἀνεξετάζεται.

γ) Ἐφ' ὅσον τέλος ὁ ἀνεξεταζόμενος δὲν ἔχει κανονικῶς βαθμολογηθῇ εἰς ἃ ἀνεξετάζεται μαθήματα διὰ τὸ Α' ἐξαμήνον ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅν ἔτυχε ἢ μὴ προφορικοῦ βαθμοῦ εἰς τὸ Β' ἐξαμήνον, ^{ἐξετάζεται} ~~ἀνεξετάζεται~~ γραπτῶς καὶ προφορικῶς ὁ δὲ μέσος ὅρος τῶν δύο τούτων βαθμῶν ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τῆς ἐτήσιας προόδου τοῦ μαθήματος ἢ τῶν μαθημάτων εἰς ἃ ἀνεξετάζεται εἴτε πρόκειται περὶ προαγωγικῆς εἴτε περὶ ἀπολυτηρίου ἐξετάσεως.

Ἄρθρον 33ον

Τρόπος ἐξετάσεως καὶ βαθμολογίας

1.- Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 1 τοῦ προηγουμένου ἁρθρου 32

τοῦ παρόντος Διατάγματος προφορικῇ δοκιμασίᾳ προηγείται τῆς γραπτῆς, διαξάγεται δὲ ἐνώπιον τοῦ ἐξεταστοῦ καθηγητοῦ καὶ τοῦ διευθυντοῦ ἢ τοῦ νομίμου ἀνιπληρωτοῦ καὶ ἑνὸς ἑτέρου καθηγητοῦ, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ὀριζομένου, τῆς εἰδικότητος τοῦ ἐφ' οὗ ἡ ἐξέτασις μαθήματος, μετὰ δικαίωμα βαθμολογίας. Βαθμὸς τῆς τοιαύτης προφορικῆς δοκιμασίας εἶναι ὁ μέσος ὅρος τῶν ὑπὸ τῶν δύο εἰδικῶν καὶ τοῦ ἄνω τοῦ ἐφ' ὅσον οὗτος μέτεχει ἀύτοπροσώπως καὶ εἶναι τῆς εἰδικότητος τοῦ μαθήματος κατὰ τ' ἀνωτέρω καθηγητῶν ὀριζομένων βαθμῶν, κατατιθεμένων καὶ χωριζομένων ἐν τῇ ἐκτὸς τήρουμένῃ βιβλίῳ ἀμέσως μετὰ τὸ πέρας τῆς προφορικῆς δοκιμασίας, μὴ ἐπιτρεπομένης πλέον οὐδεμιᾶς μεταβολῆς αὐτῶν.

2.- Βαθμὸς ἐπιδόσεως τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 1 τοῦ προηγούμενου ἄρθρου συμπληρωματικῶς ἐξεταζομένων μαθητῶν ἐφ' ἑκάστου μαθήματος εἶναι ὁ μέσος ὅρος τῶν βαθμῶν προφορικῆς καὶ γραπτῆς δοκιμασίας.

3.- Οἱ βαθμοὶ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν § 2 τοῦ προηγούμενου ἄρθρου γραπτῶν δοκιμασιῶν λογίζονται ὡς βαθμοὶ τῶν γραπτῶν τοῦ Β' ἑξαμήνου ἢ ἀπολυτηρίου ἐξετάσεως διὰ τὴν ἐξαγωγήν τοῦ γενικοῦ βαθμοῦ.

4.- Τὰ πρὸς λύσιν ζητήματα καταρτίζονται καὶ ἐκλέγονται ἐκ τῆς ἐτησίως ἢ τῆς τοῦ Β' ἑξαμήνου ὕλης κατὰ τὰς ἐν ἄρθρῳ 17 τοῦ παρόντος Διατάγματος ὀριζομένας περιπτώσεις. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 18, 19 καὶ 20.-

Ἄρθρον 34ον

Ἀποτελέσματα.

1.- Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ παρόντος Διατάγματος συμπληρωματικῶς ἐξεταζόμενοι κατὰ Σεπτέμβριον μαθηταὶ θεωροῦνται ἐπιτυχόντες.

α) Οἱ κατὰ τὴν περίπτωσιν α' παραπεμφθέντες ἂν ἐπέτυχον κατὰ τὴν συμπληρωματικὴν ἐξέτασιν εἰς τὸ εἰς δ' ἐξηγητῶσαν πρῶ-

τεῦον μάθημα βαθμὸν οὐχὶ κατώτερον τοῦ " σχεδὸν καλῶς 10".
β)Οἱ κατὰ τὴν περίπτωσιν β' παραπεμφθέντες ἂν ἐπέτυχον εἰς
ἐκδιπτερον τῶν ἐφ' ἧν ἐξητάσθησαν μαθημάτων βαθμὸν οὐχὶ κατώ-
τερον τοῦ " σχεδὸν καλῶς 10" ἢ εἰς μὲν τὸ πρωτεύον βαθμὸν
τοῦλάχιστον " σχεδὸν καλῶς 10" εἰς δὲ τὸ δευτερεύον βαθμὸν
κατώτερον τῆς βίσεως, ἐφ' ὅσον ὁ βαθμὸς τοῦ δευτερεύοντος
δίδει μετὰ τοῦ μέσου ὅρου πάντων τῶν πρωτεύοντων μαθημάτων
μέσον ὅρον οὐχὶ κατώτερον τοῦ " σχεδὸν καλῶς 10" .

γ)Οἱ κατὰ τὴν περίπτωσιν γ' παραπεμφθέντες ἂν ἐπέτυχον εἰς
τὸ εἰς δ' ἐξητάσθησαν δευτερεύον μάθημα τὴν βίσει ἢ βαθμὸν
κατώτερον μὲν τῆς βίσεως, δίδοντα ὅμως μετὰ τοῦ μέσου ὅρου
πάντων τῶν πρωτεύοντων μαθημάτων μέσον ὅρον οὐχὶ κατώτερον
τοῦ " σχεδὸν καλῶς 10".

δ)Οἱ κατὰ τὴν περίπτωσιν δ' παραπεμφθέντες, ἂν ἐπέτυχον εἰς
ἐκδιπτερον τῶν εἰς δ' ἐξητάσθησαν δευτερεύοντων μαθημάτων τὴν
βίσει, ἢ τὴν βίσει εἰς τὸ ἕν, βαθμὸν δ' εἰς τὸ ἕτερον κατώτε-
ρον μὲν τῆς βίσεως δίδοντα ὅμως μετὰ τοῦ μέσου ὅρου τῶν
βαθμῶν πάντων τῶν πρωτεύοντων μαθημάτων μέσον ὅρον οὐχὶ κα-
τώτερον τοῦ " σχεδὸν καλῶς 10".

ε)Οἱ κατὰ τὴν περίπτωσιν ε' παραπεμφθέντες λογίζονται πρὸς
ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ὡς παραπεμφθε-
ντες λόγῳ τῶν ἐν ταῖς περιπτώσεσι α' β' γ' δ' καὶ ε' τῆς § 1
τοῦ ἄρθρου 27 ἀναφερομένων ὑστερήσεων.

2.- Οἱ ἐκ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ παρόντος
διατάγματος συμπληρωματικῶς ἐξεταζομένων κατὰ δεκεμβρίου
μαθηταί, οἵτινες δὲν δύνανται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἀρνηγου-
μένης παραγράφου νὰ θεωρηθοῦν ἐπιτυχόντες, ὑποχρεοῦνται νὰ
ἐπαναλάβουν τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως.

3.- Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 4 τοῦ ἄρθρου 10 καὶ τῆς § 3
τοῦ ἄρθρου 21 ὑποστάντες μερικὴν συμπληρωματικὴν ἐξέτασιν

κατά Σεπτέμβριον θεωρούνται έπιτυχόντες ή άποτυχόντες κατά τās διατάξεις τών άρθρων 26 καί 28, δυνάμενοι νά παραπεμφθούν εις συμπληρωματικήν εξέτασιν έντός της αύτης φθινοπωρινής εξεταστικής περιόδου κατά τās διατάξεις καί περιπτώσεις του άρθρου 27, της παραπομπής περι ορίζομένης εις τά μαθήματα εις α' ύστέρησαν κατά τήν κατά 'Ιουνιον εξέτασιν. Οί κατά τό προηγούμενον έδάριον της παρούσης § παραπεμπόμενοι εις συμπληρωματικήν εξέτασιν προάγονται εάν οι βαθμοί της τολ- αύτης συμπληρωματικής εξέτασεως καί οι τών μαθημάτων εις α' ύστέρησαν κατά 'Ιουνιον δίδουν κατά τās διατάξεις της § 1 του παρόντος άρθρου προβιβαστικόν άποτέλεσμα, άπορρίπτονται δέ όταν δεν συντρέχη τοιαύτη περίπτωση.

4.- Οί κατά τās διατάξεις του άρθρ. 10 καί της § 3 του άρθρου 21 του παρόντος Διατάγματος ύποστάντες εξέτασιν εις πάντα τά μαθήματα, ως προς α' διεξάγεται γραπτή προαγωγική ή άπολυτήριος ~~εξέταση~~ δοκιμασία, θεωρούνται έπιτυχόντες α') εάν λάβουν τήν βάσιν εις πάντα τά μαθήματα, β) εάν, ύστε- ρούντες εις έν μόνον δευτερεσον μάθημα έχουν εις τά πρω- τεύοντα βαθμούς τοιούτους, ώστε ο μέσος όρος αυτών καί ο βαθμός του δευτερεύοντος μαθήματος, εις ο' ύστέρησαν νά δίδη μέσον όρον ουχι κατώτερον του " σχεδόν καλώς 10" καί γ) άλλ- λως ύποχρεούνται νά επαναλάβουν τά μαθήματα της αύτης τε- ξεως.-

"Άρθρον 35ον

'Επανεξέτασις άπορριφθέντων

Οί μαθηταί οι άπορριφθέντες εις τήν κατά 'Ιουνιον ή εις τήν συμπληρωματικήν κατά Σεπτέμβριον έπί άπολύσει εκ δημοσίου ή Ισοτήμου προς δημοσίον γυμνασίου ~~ή Ισοτήμου προς δημοσίον γυμνασίου~~ εξέ- τασιν, δικαιούνται νά προσέλθουν εκ νέου έντός μιας τών εξε- ταστικών περιόδων του Φεβρουαρίου, 'Ιουνίου καί Σεπτεμβρίου του επομένου έτους έν τῷ αὐτῷ σχολείῳ, εξ ου άπερρίφθησαν.

Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐξετάσεις εἶναι γραπτή καὶ προφορικὴ ἐπὶ πάντων τῶν μαθημάτων, ἐφ' ὧν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος, ἐνεργεῖται ἀπολυτήριος δοκιμασία, τὸ δὲ ἀποτελεσμα εἰσάγεται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 1 τοῦ ἄρθρ. 34.-

Ἄρθρον 36ον

Ἀναθεώρησις γραπτῶν

Περὶπτώσεις καθ' ἧς ἐπιτρέπεται.

- 1.- Ἐπιτέπεται ἀναθεώρησις τῆς βαθμολογίας τῶν ἐξαμηνιαίων γραπτῶν δοκιμασιῶν ἢ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ὡς καὶ τῶν ἐπὶ προαγωγῇ ἢ ἀπολύσει συμπληρωματικῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῶν γυμνασίων, κατὰ τῆς ὁρθότητος τῆς ὁποίας ἐγεννήθησαν ἀμφιβολαί.
- 2.- Ἀναθεώρησις γραπτῶν ἐτέρας δοκιμασίας, πλὴν τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὀριζομένων δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 37ον

Προθεσφαί.

- 1.- Ὁ Διευθυντής, μετὰ τὴν λήξιν τῶν γραπτῶν δοκιμῶν τοῦ Α' ἐξαμήνου ἀνακοινῶν ^{ὑποὶ ἐνδείκῃ ἐρωτήσῃ} ~~ἐν τῇ ἐκτῇ πενηνταετηρίᾳ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ~~ ἐντός 3 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου 19 καταθέσεως τῶν γραπτῶν τοὺς βαθμοὺς ἐκάστου μαθητοῦ ἐν ἐκδόσῃ μαθήματι.
- 2.- Ἡ αἴτησις πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν γραπτῶν τοῦ Α' ἐξαμήνου ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ κηδεμόνος τοῦ μαθητοῦ πρὸς τὸν Διευθυντὴν ἐντός 5 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως τῶν βαθμῶν τῶν δοκιμασιῶν τούτων.
- 3.- Ἡ αἴτησις πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν γραπτῶν δοκιμασίας τοῦ Β' ἐξαμήνου, ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἢ συμπληρωματικῆς ἐξετάσεως, ὑποβάλλεται ἐντός 5 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀποτελεσμάτων, γενομένης οὐδ' τῆς πινακίδος ἀνακοινώσεων τοῦ σχολείου.
- 4.- Μετὰ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων §§ 2 καὶ 3

τοῦ παρόντος ἄρθρου αἰτήσεις, συντασσομένων ἐπὶ τοῦ νομίμου χαρτοσήμου, ἐφ' ᾧν ἐπικολάζεται καὶ τὸ νόμιμον ἔνσημον ἐκπαιδευτικοῦ τέλους, υποβάλλεται καὶ ἀποδείξει καταθέσεως ἢ ἀποστολῆς διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς οἰκείας

Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως διὰ τὴν ἀναθεωρήσεως γραπτῶν εἶναι ἀνατρεπτικὰ. δι' ἐξέτασιν καθ' ἑαυτοῦ κατ' ἑαυτοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἵπου-
οἰκείας ἀναθεωρη-
τικῆς ἐπι-
τροπῆς.

5.- Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου προθεσμίαι ὑπο-

βολῆς αἰτήσεων ἀναθεωρήσεως γραπτῶν εἶναι ἀνατρεπτικαί.
6. Αἱ ἀετίσεις ἀναθεωρήσεως γραπτῶν διαβιβάζονται εὐθὺς μετὰ τὴν ὑποβολὴν των πρὸς τὸν ἀρμόδιον Γεν. λιὸν Ἐπιθεωρητὴν μετὰ τῆς ἀποδείξεως τῶν ἐξετάστων καὶ τῶν γραπτῶν, ᾧν ζητεῖται ἢ ἀναθεώρησις, δι' ἀναφοράς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ γυμνασίου ἐν ᾗ βεβαιοῦται ἡ χρονολογία τῆς ἀνακοινώσεως τῶν βαθμῶν ἢ ἀπο-
τελεσμάτων καὶ ἡ χρονολογία τῆς πρωτοκολλήσεως τῆς αἰτήσεως ἐν τῇ πρωτοκόλλῳ τοῦ σχολείου.

---ἄρθρον 32ον---

Ὑποθέσεις ἐπιτροπῆς ἀναθεωρήσεως.

1.- Ἡ ἐπιτροπὴ ἀναθεωρήσεως τῶν γραπτῶν συγκροτεῖται μὲν δι' ἐκείτην περιφέρειαν Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως σχολεῖν μέσης ἐκ-
παιδεύσεως, δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ἀπαρτίζεται δὲ αὕτη ἐξ αὐτοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ὡς προέδρου καὶ ἑνὸς πρωτοβαθμοῦ καθηγητοῦ φιλολόγου, ἑνὸς πρω-
τοβαθμοῦ καθηγητοῦ θεολόγου, δύο πρωτοβαθμίων καθηγητῶν τῶν Μαθηματικῶν, δύο πρωτοβαθμίων καθηγητῶν τῶν Φυσικῶν, ἑνὸς πρω-
τοβαθμοῦ ἢ δευτεροβαθμοῦ καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς. Τῶν καθη-
γητῶν τούτων ὀρίζονται καὶ ἀναπληρωταί.

2.- Δὲν ἀποκλείεται διορισμός ὡς μέλους ἐπιτροπῆς ἀναθεωρή-
σεως καθηγητοῦ τῆς αὐτῆς περιφέρειας μὴ ὑπηρετοῦντος ἐν τῇ
ἐδρᾷ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποστέλ-
λονται ταχυδρομικῶς ἐπὶ ἀποδείξει τῇ πρὸς ἀναθεώρησιν γραπτῇ

πρός αὐτόν, ὅστις ἐπιστρέφει αὐτὰ μετὰ τῆς γνώμης του διατυπωμένης ἐγγράφως.

3.- Διορισμός δευτεροβαθμίων καθηγητῶν ὡς μελῶν ἐπιτροπῆς ἀναθεωρήσεως γραπτῶν δέν ἐπιτρέπεται, πλὴν τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς § 1 τοῦ παρόντος περιπτώσεως περὶ τοῦ καθηγητοῦ τῶν Γαλλικῶν.

4.- Προκειμένου περὶ τῶν Α' Β' καὶ Γ' περιφερειῶν συνιστῶνται ἴδιαι ἐπιτροπαὶ ἀναθεωρήσεως ἐξ Ἑκπαιδευτικῶν Συμβούλων, Δ/ντοῦ Διδ. Μέσης Ἑκπαιδεύσεως, Γεν. Ἐπιθ/τῶν Μέσης Ἑκπαιδεύσεως, Δ/ντοῦ τοῦ Πειραματικοῦ Σχολείου, Δ/ντῶν τῆς Βαρβακείου Προτύπου Σχολῆς, Γυμνασιαρχῶν, ἢ ἐλλείψει τούτων πρωτοβαθμίων καθηγητῶν καὶ πρωτοβαθμίων καθηγητῶν τῆς Γαλλικῆς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑπιτροπῶν δι' ἐκάστην τῶν ὡς ἄνω περιφερειῶν καὶ ἡ σύνθεσις μιᾶς ἐκάστης τούτων καθορίζεται κατὰ Ἰούνιον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑρμοκευμάτων καὶ Ἑθναπαιδείας μετὰ γνωμάντευσιν τοῦ Ἀρμοδίου τμήματος τοῦ Κ.Δ.Γ.Σ.Σ.

Ἐκάστη τῶν ὡς ἄνω ἐπιτροπῶν προεδρεύεται ὑπὸ Ἑκπαιδ. Συμβούλου μετέχει δὲ ἀπαραιτήτως πασῶν τῶν ἐπιτροπῶν τῆς περιφέρειας του ὁ οἰκετὸς Γεν. Ἐπιθεωρητῆς μερὴν τοῦ ὁποῦ συντάσσονται τὰ σχετικὰ πρακτικὰ, ἀνακοινούσθαι τὰ ἀποτελέσματα τῆς διενεργηθείσης ἀναθεωρήσεως καὶ διεξάγεται ἡ ἐν γένει σχε-

τική ἀλληλογραφία.
5) Τῶν ἐπιτροπῶν τῆς Ε' Ἑκπαιδευτ. περιχρῆσθ' ὅθεν ὑπάρχῃ τῷ γένει ἡμιονοτικῶν σχολείων, ἵσταν δὲ ἀπὸ τῶν ἀνδραγαθῶν τὰ καθήκοντα καὶ ἐξουσιάζωνται.

Ἄρθρον 39ον

Ὡς πρὸς τὰ Πρότυπα.

Ὡς πρὸς τὰ πρότυπα, τὴν Βαρβακείου Σχολὴν, τὰ Πειραματικὰ Σχολεῖα τῶν Πανεπιστημίων καὶ τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα ἄρμοδιὰ πρὸς ἀναθεώρησιν γραπτῶν μαθητῶν τῶν σχολείων τούτων εἶναι ἡ ἐπιτροπὴ τῆς περιφέρειας ἐντὸς τῆς ὁποίας ταῦτα λειτουργοῦν.

"Άρθρον 40ον

Διαδικασία ἀναθεώρησης

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν συνεδριᾷ αὐτῆς θέτει ὑπ' ὄψιν αὐτῆς τὰς ὑποβληθείσας ἀιτήσεις ἀναθεώρησης γραπτῶν, ἐν τῶν ὁποίων αἱ ὑποβληθεῖσαι μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος προθεσμίαν ἀπορρίπτονται λόγῳ τῆς ἐκπροθέσου ὑποβολῆς αὐτῶν, ἐπιστροφουμένων τῶν κατωβληθέντων ἐξετάστων. Ἀπορρίπτονται ἐπίσης καὶ αἱ μὴ συνοδευόμεναι ἐκ τῆς περὶ καταβολῆς τῶν ἐξετάστων ἀποδείξεως. Ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἡ ἐπιτροπὴ ὁφασκεῖ τὴν παραπομπὴν τῶν γραπτῶν δοκιμῶν εἰς τὰ ὁμόδια μέλη πρὸς ἀναθεώρησιν καὶ ἀναθεωρολογίαν.

"Άρθρον 41ον

- 1.- Ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς ἐκείτης περιφέρειας, πλὴν τῶν Α' Β' καὶ Γ' περιφερειῶν, βαθμολογεῖ μετὰ τοῦ εἰδικοῦ καθηγητοῦ ἐπὶ πάντων τῶν μαθημάτων πλὴν τῶν ἀποτελούντων κλάδους τῶν μαθηματικῶν ἢ φυσικῶν, εἰς ἃ συμβαθμολογοῦν τὰ μετρίχοντα εἰδικὰ διὰ τὰ μαθήματα ταῦτα δύο μέλη τῶν ἐπιτροπῶν.
- 2.- Πραγμαμένου περὶ τῶν Α' Γ' καὶ Β' περιφερειῶν οἱ μετέχοντες τῶν ἐπιτροπῶν ἐκπαιδευτικοὶ σύμβουλοι δ/ντῆς διδασκαλείου καὶ γενικοὶ ἐπιθεωρηταὶ συμβαθμολογοῦσι τὰ μαθήματα τῆς εἰδικότητός του, ὃ δὲ μέσος ὅρος τῶν βαθμῶν τῶν βαθμολογούντων ἀναθεωρητῶν ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπὸ ἀναθεώρησιν γραπτῶ.
- 3.- Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναθεώρησης ἀπέχει τῆς ἀναθεώρησης γραπτῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου εἰς ὃ ὑπηρετεῖ, ἀντικαθιστῶμενον ὡς πρὸς τὰ γραπτὰ τοῦ μαθητοῦ τούτου ὑπὸ τοῦ ἀντιστοίχου ἀναπληρωματικοῦ μέλους.
- 4.- Ὁ μέσος ὅρος τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου βαθμῶν τῶν συμβαθμολογούντων ἀναθεωρητῶν ἀποτελεῖ τὸν νέον βαθμὸν τῆς ἀναθεώρησης.

"Άρθρον 42ον

Αποτελέσματα

1.-'Η επιτροπή αποφασίζει περί βελτιώσεως ή μη της βαθμολογίας των εξεταστών, επί τη βάση της κατά τό προηγούμενον άρθρον νέας βαθμολογίας των αναθεωρητών, συντασσόμενου σχετικού πρακτικού καταχωριζομένου εις τηρούμενον ίδιον βιβλίον πρακτικών αναθεωρήσεως γραπτών.

2.-Παρατωθείσης της αναθεωρήσεως ο πρόεδρος της επιτροπής επιστρέφει εις τό οικέτον σχολετον τά αναθεωρηθέντα δοκίμια μετ' αποσπάσματος του σχετικού πρακτικού, ο δε καθηγητικός σύλλογος υποχρεούται όπως εις άς περιπτώσεις επήλθε βελτίωσις αντικαταστήσει τους αρχικούς βαθμούς γραπτών δοκιμασιών διά των υπό της αναθεωρητικής επιτροπής δοθέντων καί εκδόσθαι νέον αποτέλεσμα, άν διά των νέων τούτων βαθμών, συνδυαζομένων κατά τας διατάξεις του παρόντος διατάγματος, συνέπεται μεταβολή καί του εκδοθέντος αποτελέσματος.

"Άρθρον 43ον

Εξετάσεις προς βελτίωσιν βαθμού.

1.- Μαθηταί επιθυμούντες νά βελτιώσουν τον γενικόν βαθμόν ή τον μερικόν έτησεας επιδόσεως εις μάθημα τι ή μαθήματα τινά δύνανται νά προσέλθουν προς όλικήν ή μερικήν εξέτασιν ενώπιον του συλλόγου των καθηγητών του αυτού σχολείου έξ ου έλαβον τον βαθμόν ή τους βαθμούς ους επιθυμούν νά βελτιώσουν.

2.-'Η κατά τας διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου εξέτασις δύνатаι νά λάβη χώραν εν μιζ των ~~πεννηνάρια~~ τριών εξεταστικών περιόδων, αΐτινες έπονται της εξεταστικής περιόδου καθ' ήν ελήφθησαν ή προς βελτίωσιν βαθμοί.

3.-'Η εξέτασις προς βελτίωσιν βαθμού γίνεται γραπτώς επί της έτησεας ύλης των μαθημάτων ως προς τά όποια επιδιώκεται ή βελτίωσις των βαθμών.

4.- Οἱ κατὰ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐξετάσιν ἐπιτυχανόμενοι βαθμοὶ ἀντικαθίστουν διὰ τὴν ἐκδόσιν τοῦ νέου ἀποτελέσματος τοὺς βαθμοὺς τῆς γραπτῆς ἐξετάσεως τοῦ Β' ἑξαμήνου ἢ ἀπολυτηρίου ἐξετάσεως ἢ τοὺς τῆς συμπληρωματικῆς ἐξετάσεως κατὰ τὰς ἐλπίδας περιπτώσεις, ἐξάγεται δὲ τὸ νέον ἀποτέλεσμα καθ' ὅν τρόπον καὶ ἐξήχθη καὶ τὸ ἀποτέλεσμα οὗτινος σκοπεῖται βελτίωσις.

5.- Οἱ ἐπιτυγχάνοντες τὴν αἰτηθεῖσαν βελτίωσιν ὀλικοῦ βαθμοῦ λαμβάνουν νέον τίτλον σπουδῶν, ἐνῷ μνημονεύεται ἡ ποὺς βελτίωσιν τοῦ ἀρχικῶς ληφθέντος βαθμοῦ ἐξετάσις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως ταύτης, οἱ δὲ ἐπιτυγχάνοντες τὴν αἰτηθεῖσαν βελτίωσιν τοῦ βαθμοῦ ἑνὸς ἢ πλείονων μαθημάτων λαμβάνουν εἰδικὸν πιστοποιητικὸν περὶ τῆς εἰδικῆς ταύτης βαθμολογίας τῶν μαθημάτων τούτων. Οἱ ἐπιτυγχάνοντες ἀναλαμβάνουν τὸν κατὰ τὴν ἐντα τίτλον, *ἡ δὲ ἐντα τίτλος ἐκδοθήσεται κατὰ τὴν ἐντα τίτλον ἐκδοθῆναι ἐντα τίτλον ἀντικαθίστουν*.

---"Αρθρον 4ον"---

Περὶ μαθητῶν σχολείων τῆς ἀλλοδαπῆς

1.- Μαθηταὶ ἔχοντες ἐνδεικτικὸν ἢ ἀπολυτήριον γυμνασίου ἑλληνικῆς κοινότητος τῆς ἀλλοδαπῆς, ἀνεγνωρισμένου ὡς ἰσοτίμου ποὺς τὰ ἡμέτερα κρατικὰ γυμνάσια, ἢ ξένου κρατικοῦ σχολείου δύνανται νὰ λάβουν τίτλον ἡμετέρου κρατικοῦ γυμνασίου ὑποστῆμενοι προαγωγικὴν ἢ ἀπολυτήριον ἐξετάσιν ὅποτεδῆποτε ἐντὸς τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐνάπιον καθηγητικοῦ συλλόγου δημοσίου γυμνασίου, ὑπὸ τοῦ οἰκείου Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ ὁριζομένου, κατὰ τὴν σκετικῆς αἰτήσεως ὑποβαλλομένης μετὰ τῶν ἀπαραιτητῶν τίτλων.

2.- Ἡ ἐξετάσις τῶν μαθητῶν τῆς ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ὁριζομένης κατηγορίας εἶναι γραπτὴ εἰς πάντα τὰ θεωρητικὰ μαθήματα, ἐπιτυχόντες δὲ θεωροῦνται οἱ λαμβάνοντες τὴν βᾶσιν εἰς ἕκαστον μάθημα.

3.- Οἱ εὐδοκίμοι οὗτοι εἰς τὰς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐξετάσεις

λαμβάνουν νέον τίτλον σπουδῆς. Οἱ ἀποτυχάνοντες δύνανται νά προσέλθουν εἰς νέαν ἐξέτασιν μετὰ παρέλευσιν τριμήνου ἀπὸ τῆς πρώτης.

4.- Μαθηταὶ γυμνασίων ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωσιμῆν ἕως ἰσοτίμων πρὸς τὰ ἡμέτερα κρατικὰ ἀπορριφθέντες εἰς τὰς προαγωγικὰς ἢ ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ἢ παραπεμφθέντες εἰς συμπληρωματικὴν ἐξέτασιν συνεπεῖρα ὑστερήσεως μόνον εἰς μαθήματα μὴ διδασκόμενα ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν γυμνασίοις δύνανται, καταθέτοντες τὸν τίτλον αὐτῶν εἰς γυμνάσιον ὑπὸ τοῦ οἰκείου Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ ὁριζόμενον νά λάβουν ἐκ τοῦ γυμνασίου τούτου νέον τίτλον σπουδῶν ἐπὶ τῇ βῆσει ἀποτελεσματος ἐκδιδομένου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος χωρὶς νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν οἱ βαθμοὶ ἐπὶ τῶν μαθημάτων τῶν μὴ διδασκουμένων ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν γυμνασίοις.

5.- Μαθηταὶ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῃ ἀναφερομένων γυμνασίων ἀπορριφθέντες ἢ παραπεμφθέντες εἰς συμπληρωματικὴν ἐξέτασιν συνεπεῖρα ὑστερήσεως εἰς μαθήματα διδασκόμενα ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν γυμνασίοις καὶ εἰς ἕτερα μὴ διδασκόμενα ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν γυμνασίοις, δύνανται νά προσέλθουν εἰς κρατικὸν γυμνάσιον, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ὁριζόμενον, καὶ νά ὑποστοῦν συμπληρωματικὴν ἐξέτασιν λόγῳ μερικῆς ὑστερήσεως, ἐάν ἡ ὑστερήσις εἰς τὰ διδασκόμενα παρ' ἡμῖν μαθήματα παρέχει τοιοῦτον δικαίωμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

6.- Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ζητοῦντες νά ὑποβληθοῦν εἰς ἐξέτασιν πρὸς λήψιν τίτλου, ἐγγράφονται εἰς τὸ μαθητολόγιον ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῶν νομίμων ἐτησίων τελῶν ἐγγραφῆς τῆς οἰκείας τάξεως, ἐξ ὧν δύνανται ν' ἀπαλλαγοῦν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς κειμένας περὶ ἐκπαιδευτικῶν τελῶν δια-

τάξεις συντρέχει, νόμιμος πρὸς τοῦτο λόγος, καὶ ἐπὶ τῇ προ-
σαγωγῇ τοῦ τίτλου σπουδῶν, ἐν ᾧ πρέπει ν' ἀναγράφεται, ἐκτός
τῶν ἄλλων, καὶ ἀναλυτικῶς τὴν ἐφ' ἑκάστου μαθήματος βαθμολο-
γίαν.

7.— Αἱ διατάξεις τῶν §§ 4 καὶ 5 τοῦ παρὸντος ἄρθρου ἐφαρμό-
ζονται ἐπὶ ὁμοίων περιπτώσεων ὡς καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς ἐν-
τός τοῦ κράτους λειτουργούντων ἰσοτίμων πρὸς τὰ κρατικὰ
γυμνασίων ἐν οἷς διδάσκονται καὶ μαθήματα μὴ διδασκόμενα
εἰς τὰ λοιπὰ κρατικὰ τοιαῦτα. Ὅμοιως καὶ ὡς πρὸς μαθητὰς
γυμνασίων λειτουργούντων ἐν τῷ κράτει ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ
ἰδιωτικὰ τοιαῦτα, ἐν αἷς διδάσκονται καὶ μαθήματα μὴ διδα-
σκόμενα εἰς τὰ κρατικὰ. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ α' ἐδαφίου τῆς
παρούσης § οἱ μαθητὰς λαμβάνουν ἕτερον τίτλον δημοσίου γυμνα-
σίου, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ β' ἐδαφίου τῆς αὐτῆς § λαμβά-
νουν ἕτερον τίτλον ἰδιωτικοῦ γυμνασίου, μὴ δυνάμενοι οὔτε
οἱ μὲν οὔτε οἱ δὲ νὰ ἐπαναφοιτήσουν εἰς τὰ ἐξ ᾧν προήλθον
σχολεῖα εἰμὴ εἰς ἃς τάξεις δικαιούνται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκ
τούτων ληφθέντων τίτλων σπουδῶν.—

— Ἄρθρον 45ον —

Τρόπος συντάξεως τίτλων σπουδῶν.

1.— Εἰς τὰ ἐνδεικτικὰ, ἀπολυτήρια, ἀποδεικτικὰ μετεγγραφῆς
ἀπλᾶ ἀποδεικτικὰ καὶ ἐν γένει εἰς πάντας τοὺς τίτλους σπου-
δῶν πρέπει νὰ μνημονεύεται καὶ ὁ ἑν τῷ καιμένῳ αὐτῶν ὁ
ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τοῦ πιστοποιητικοῦ γεννήσεως τοῦ
μαθητοῦ, ἡ ἐκδοθῆς τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο ἀρχή, ὁ ἀριθμὸς
τοῦ μητρώου ἐγγραφῆς καὶ ὁ δῆμος ἢ ἡ κοινότης, εἰς τὸ μητρώ-
ον τῆς ὁποίας ὁ μαθητὴς εἶναι ἐγγεγραμμένος καὶ τὸ ἔτος
γεννήσεως τοῦ μαθητοῦ. Ὡς πρὸς τοὺς ἀλλοδαποὺς μαθητὰς θὰ
μνημονεύεται ἡ ὑπηκοότης τοῦ μαθητοῦ, τὸ ἔτος γεννήσεως αὐ-
τοῦ καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τοῦ σχετικοῦ κατατεθέντος
πιστοποιητικοῦ καὶ ἡ ἐκδοθῆς αὐτοῦ ἀρχή.

2.- Οί τίτλοι σπουδών διατυπώνονται κατά ένιατον δι' έκαστον είδος αύτών τύπον καθοριζόμενον δι' Ύπουργικής απόφάσεως.

Άρθρον 46ον

Ανώταταις κατανόμων τίτλων
Έξελαγχθέντος ότι μαθητής τις υπεβλήθη εις ^{επίσημα} ~~κατακτητήριον~~,
προαγωγικήν, ή άπολυτήριον/έξετάσιν, επί τη βάσει τίτλων, μή
παρεχόντων αύτῳ τοιοῦτον δικαίωμα ή εξέτασθι κατά τρόπον
μή σύμφωνον πρός τάς ύφισταμένας διατάξεις, τά αποτελέσματα
τῶν εξετάσεων κηρύσσονται δι' απόφάσεως τοῦ Ύπουργοῦ Ἑρσηκευ-
μάτων καί Ήν. Παιδείας μετά πρότασιν τοῦ οίκαίου Έποπι-
κοῦ Συμβουλίου ἄκυρα έντός προθεσμίας τριῶν ἐτῶν, οἱ δ' ένδο-
θέντες συνεπελά τοῦτων τίτλοι σπουδῶν άνίσχυροι καί ἄκυροι.

Άρθρον 47ον

Ός πρός τά ιδιωτικά γυμνάσια
Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος ίσχύουν καί διά τά
ιδιωτικά γυμνάσια, πλην τῶν διατάξεων τῶν ρυθμιζουσῶν τόν
τρόπον τῶν άπολυτηρίων εξέτασεων.

Άρθρον 48ον

Έκλογή ὕλης γραπτῶν δοκιμασιῶν

1.- Αἱ έξαμηνιαῖαι καί άπολυτήριοι γραπταί δοκιμασίαι τῶν
μαθητῶν τῶν Ἀστικῶν Σχολείων τοῦ ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1800/1939
Ἀμαγκαστικοῦ Νόμου ίδρυθέντος τύπου συνίστανται ἐπὶ τῶν
γενικῶν μεθόδων:

Α) Ός πρός τοὺς μαθητάς τῆς Α' τάξεως:

α) Ἐπὶ τοῦ μαθήματος τῶν Νέων Ἑλληνικῶν εἰς σύνθεσιν κατά
τὸ ἐπέσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα καί ἀνάλυσιν τεμαχίου 10-
12 στίχων κειμένου ἐκ τῶν διδασκομένων ἐν τῇ τάξει καί 4-5
γραμματολογικῆς, γραμματικῆς καί συντακτικῆς ἐπ' αὐτοῦ παρα-
τηρήσεις.

β) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Μαθηματικῶν εἰς λύσιν δύο ἐκ τριῶν προβλημάτων ἐκ τῆς Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς καὶ δύο ἐκ τριῶν προβλημάτων ἐκ τῆς Πρακτικῆς Γεωμετρίας ἀναφερομένων εἰς τὴν διδασχθεῖσαν κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξάμηνον ὕλην.

γ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῆς Γαλλικῆς εἰς γραφὴν καὶ ὑπαγόμευσιν καὶ ἐρμηνείαν φράσεων γαλλικοῦ κειμένου 8-10 στίχων ἐκ τῆς διδασχθείσης κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξάμηνον ὕλης.

δ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας εἰς ἀνάπτυξιν ἑνὸς ἐκ δύο ζητημάτων τῆς Φυσικῆς καὶ ἑνὸς ἐκ δύο ζητημάτων τῆς Χημείας ἐκ τῆς κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξάμηνον διδασχθείσης ὕλης ἑκατέρου τῶν δύο τούτων κλάδων τοῦ μαθήματος.

ε) 'Επὶ τῶν λοιπῶν θεωρητικῶν μαθημάτων εἰς ἀνάπτυξιν δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν διδασχθεῖσαν κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξάμηνον ὕλην.

Β) Ὡπρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Β' τάξεως:

α) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Κένων Ἑλληνικῶν εἰς σύνθεσιν κατὰ τὸ ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα καὶ ἀνάλυσιν τεμαχίου 12-15 στίχων κειμένου ἐκ τῶν διδασχθέντων ἐν τῇ τάξει κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξάμηνον καὶ 5 ἢ 6 γραμματολογικῆς, γραμματικῆς καὶ συντακτικῆς ἐπ' αὐτοῖς παρατηρήσεις.

β) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Μαθηματικῶν εἰς λύσιν δύο ἐκ τριῶν προβλημάτων ἐκ τῆς Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς καὶ δύο ἐκ τριῶν προβλημάτων ἐκ τῆς Πρακτικῆς Γεωμετρίας ἀναφερομένων εἰς τὴν διδασχθεῖσαν κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξάμηνον ὕλην τῶν δύο τούτων κλάδων τοῦ μαθήματος.

γ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας εἰς ἀνάπτυξιν δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων τῆς Φυσικῆς καὶ ἑνὸς ἐκ δύο ζητημάτων τῆς Χημείας ἀναφερομένων εἰς τὴν διδασχθεῖσαν κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξάμηνον ὕλην τῶν κλάδων τούτων τοῦ μαθήματος.

δ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῆς Γαλλικῆς εἰς γραφὴν καὶ ὑπαγόμευσιν καὶ ἐρμηνείαν φράσεων γαλλικοῦ κειμένου 8-10 στίχων ἐκ τῆς διδασχθείσης κατὰ τὸ οἰκετὸν ἐξάμηνον ὕλης καὶ 1 ἢ 2 γραμ-

ματικές καὶ συντακτικές ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις προσέτι δὲ καὶ εἰς μεταφορὰν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰς τὸ γαλλικόν 2-3-ἀπλῶν φορέσεων.

ε) 'Επὶ τῶν λοιπῶν θεωρητικῶν μαθημάτων εἰς ἀνάπτυξιν δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν διδασχθεῖσαν κατὰ τὸ οἰκεῖτον ἐξάμηνον ὕλην.

Γ) 'Ὅς πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Π' τάξεως:

α) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν λέων Ἑλληνικῶν εἰς σύνθεσιν κατὰ τὸ ἐπίσημον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα καὶ ἀνάλυσις τεμαχίου 17-20 στίχων κειμένου ἐκ τῶν διδασχθέντων ἐν τῇ τάξει καὶ 8-8 γραμματολογικῆς, γραμματικῆς καὶ συντακτικῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις.

'Επὶ τοῦ μαθήματος τῶν Μαθηματικῶν εἰς λύσιν ἑνὸς ἐκ δύο προβλημάτων ἐκ τῆς Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς, δύο ἐκ τριῶν προβλημάτων ἐκ τῆς Ἀλγέβρας καὶ δύο ἐκ τριῶν προβλημάτων ἐκ τῆς Πρακτικῆς Γεωμετρίας καὶ εἰς ἀνάπτυξιν ἑνὸς ἐκ δύο ζητημάτων ἐκ τῆς Λογιστικῆς καὶ Καταστιχογραφίας, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐν τῇ τάξει διδασχθεῖσαν ὕλην.

γ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς καὶ Χημείας εἰς ἀνάπτυξιν δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων ἐκ τῆς Φυσικῆς καὶ δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων ἐκ τῆς Χημείας, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐν τῇ τάξει διδασχθεῖσαν ὕλην.

δ) 'Επὶ τοῦ μαθήματος τῆς Γαλλικῆς εἰς γραφὴν καὶ ὑπαγόρευσιν καὶ ἑρμηνείαν δεδιδασμένου τεμαχίου 8-10 στίχων ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ τῆς τάξεως 4-5 γραμματικῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις, προσέτι δὲ καὶ εἰς μικρὰν σύνθεσιν εἰς τὴν Γαλλικὴν 8-10 στίχων.

ε) 'Επὶ τῶν λοιπῶν θεωρητικῶν μαθημάτων εἰς ἀνάπτυξιν δύο ἐκ τριῶν ζητημάτων ἀναφερομένων εἰς διδασχθεῖσαν ὕλην.

"Ἀρθρον 49ον

Πρωτεύοντα μαθήματα

1.- Πρωτεύοντα μαθήματα διὰ τὰ δασικὰ σχολεῖα θεωροῦνται

τά νέα Ἑλληνικά, τὰ Μαθηματικά καὶ τὰ Φυσικά καὶ τὰ καθε-
σθησόμενα ἐκ τῶν εἰδικῶν μαθημάτων ἀναλόγως τῆς ἰδιαίτερας
κατευθύνσεως αὐτῶν.

2.- 'Εφ' ἑκατέρου τῶν μαθημάτων τῆς φυσικῆς καὶ τῆς φυσικῆς
ἱστορίας λογιέσθαι ὡς πρὸς τοὺς μεταβάσεις τῶν ἀστικῶν οὐ-
λεῶν ὅμοιος βαθμός.-

"Αρθρον 50ον

ὡς πρὸς τὰ θέματα τὰ μὴ ρυθμιζόμενα ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος κεφαλαίου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος αἱ ρυθμιζούσαι τὰ ἀντιστοιχὰ θέματα διὰ τὰ γυμνάσια νέου τύπου.

* Арбузов 510v

1.- Οί πτυχιούχοι τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν δύνανται νὰ τύχουν ἀπολυτηρίου κλασικοῦ γυμνασίου (~~ὑποκατάστατον τοῦ ἀπολυτηρίου τοῦ κλασικοῦ ἐν τῷ γυμνασίῳ~~) κατόπιν ἐνδόκιμων ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐνεργουμένων κατὰ τὰς ἐξεταστικὰς περιόδους τοῦ Φεβρουαρίου, Ἰουνίου ἢ Σεπτεμβρίου ἐν γυμνασίῳ ἢ πρακτικῇ λυκείῳ εἰς ὃ παραπέμπονται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

2.-Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐξέτασεως, τῆς βαθμολογίας αὐτῶν καὶ τῶν ἔκδοσιν τῶν ἀποτελεσμάτων ἐφαρμόζονται αἱ καίμεναι περὶ κατατακτηρίων ἐξετάσεων τῶν κατ'ἰδίαν διοαχθέντων σχετικαὶ διατάξεις. Οἱ εἰς συμπληρωματικὴν ἐξέτασιν παραπεμπόμενοι ὑφίστανται τὴν ἐξέτασιν ταύτην κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην ἐξεταστικὴν περίοδον.

"Αρθρον 52ον

Ὡς πρὸς τὰς Ἐμπορικὰς Σχολὰς.

1.- Αἱ διατάξεις τῶν Κεφαλαίων Α'Β'Γ', αἱ τοῦ Κεφαλαίου Δ,
πλὴν τῶν τοῦ ἄρθρου 17, αἱ τοῦ κεφαλαίου Β' πλὴν τῶν τῶν ἄρθρων
23 καὶ 29 καὶ αἱ τῶν κεφαλαίων ΣΤ'Ζ' καὶ Η' ἐφαρμύσσονται καὶ

ὡς ποὺς τὰς Ἑμπορικὰς Σχολὰς.

2.- Ἀρκειμένου περὶ ἀναθεωρήσεως γραπτῶν μαθητῶν Ἑμπορικῶν Σχολῶν, εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἀναθεωρήσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν Α' Β' καὶ Γ' μετέχει καὶ ὁ Γενικός Ἐπιθεωρητής τῆς Πρακτικῆς καὶ Ἑμπορικῆς Ἐκπαιδεύσεως.-

ἘΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ

Εἰσιτήριοι ἐξετάσεις

1.- Οἱ ἔχοντες ἐκπαιδευτικὸν ἔκτος τάξεως δημοτικοῦ σχολείου, δημοσίου, ἢ ἰδιωτικοῦ, ἐγγράφονται μετ' ἀποδεδειγμένην εἰσιτήριον ἐξετάσιν εἰς τὴν Γ' τάξιν τῶν δευτερευουσίων γυμνασίων, τηρουμένων πάντοτε τῶν περὶ τελῶν καὶ ἐξετάσεων ἰσχυουσῶν διατάξεων.

2) Ἡ ἐξέτασις αὕτη εἶναι γραπτὴ καὶ προφορικὴ καὶ ἡ μὲν γραπτὴ συνίσταται α

α) εἰς σύνθεσιν κατὰ τὸ ἐπισημον πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς στ' τάξεως τοῦ δημ. σχολείου καὶ εἰς γραφὴν κατ' ὑπαγόρευσιν 5-8 στίχων νεοελληνικοῦ κειμένου. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ἐλέγχεται καὶ ἡ περὶ τὸ ὀρθογραφεῖον ἱκανότης τοῦ μαθητοῦ.

β) εἰς λύσιν ἑνὸς ἐκ δύο προτεινομένων προβλημάτων τῆς πρακτικῆς ἀριθμητικῆς καὶ ἑνὸς ἐκ δύο τῆς γεωμετρίας, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐν τῇ Β' καὶ Γ' τάξει τοῦ δημοτικοῦ σχολείου διδασκομένην ὕλην.

γ) εἰς λύσιν ἑνὸς ἐκ δύο ζητημάτων, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐν τῇ στ' τάξει διδασκόμεσαν ὕλην τῆς ἱστορίας.

Αἱ δὲ προφορικαὶ α) εἰς ἀνάγνωσιν τεμαχίου ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ τῆς στ' τάξεως καὶ ἀπόδοσιν τοῦ νοήματος αὐτοῦ ἐν συνεχεῖ λόγῳ καὶ ἀναγνώρισιν τῶν ὁμαλωτέρων τύπων τοῦ γραπτοῦ λόγου.

β) εἰς λύσιν προφορικὴν ἢ ἐπὶ τοῦ πίνακος ἑνὸς προβλήματος τῆς πρακτικῆς ἀριθμητικῆς καὶ ἑτέρου τῆς πρακτικῆς γεωμε-

τρίας, αναφερομένων εις τὴν ὕλην τῶν μαθημάτων, τὴν διδασκο-
μένην εἰς τὴν σπ'τάξιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ
γ) εἰς ἀπαντήσεις ἐν συνεχεῖ λόγῳ ἐπὶ ἐρωτήσεων, αναφερομένων
εἰς τὴν ἐν τῇ σπ'τάξει τοῦ δημοτικοῦ σχολείου διδασκούμενην
ὕλην τῶν ἄλλων θεωρητικῶν μαθημάτων

3.- Αἱ ὡς ἄνω εἰσιτήριοι ἐξετάσεις διενεργοῦνται τὸ πρῶτον
δεκαήμερον 'Ιουλίου ἢ κατὰ Σεπτέμβριον καὶ μέχρι τέλους τοῦ-
του, εἰς δὲ τὰ σχολεῖα, τῶν ὁποίων ἡ λειτουργία ἤρξατο μετὰ
τὴν 20 Σεπτεμβρίου ἐντὸς τῶν πρώτων 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξε-
ως τῆς λειτουργίας αὐτῶν.

4.- Αἱ διατάξεις τῆς παρατάσεως τῆς διορίας τῶν ἐγγράφων ἐ-
σχέουσι καὶ διὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις.

5.- Τὰ ζητήματα τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων ὁρίζονται ὀλίγον
πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῶν, τὰ μὲν τῶν γραπτῶν ἀπὸ τοῦ ἡρμο-
δίου καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου καὶ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου,
τὰ δὲ τῶν προφορικῶν ὑπὸ τοῦ οἰκείου δι' ἑκάστον μᾶθημα ἐξε-
ταστοῦ, βαθμολογοῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ
ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ καὶ τοῦ ἡρμοδίου καθηγητοῦ. Ὁ μέσος
ὅρος τῶν δύο βαθμῶν ἀποτελεῖ τὸ ἐν ἑκάστῳ μαθηματι βαθμὸν
τοῦ μαθητοῦ.

6.- Κατὰ τὰς προφορικὰς ἐξετάσεις παρίστανται ὁ διευθυντὴς
ἢ ὑποδιευθυντὴς τοῦ σχολείου ἢ ὁ νόμιμος αὐτῶν ἀναπληρωτὴς
καὶ εἰς τοῦλάχιστον ἀκόμη καθηγητὴς ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ὀρι-
ζόμενος.

7.- Πρωτεύοντα μαθήματα θεωροῦνται τὰ μαθηματικὰ καὶ Ἑλληνι-
κὰ.-

Ἄρθρον 54ον

1.- Ὁ ὑφιστάμενος εἰσιτήριον δοκιμασίαν ἵνα θεωρηθῇ ἐπιτυ-
χὼν δέον: α) νὰ λάβῃ τὴν βᾶσιν εἰς ἑκάστον τῶν μαθημάτων.

β) ὑστερήσας εἰς ἓν ἢ δύο ἐτῶν δευτερευόντων μαθημάτων δέον
νὰ ἔχῃ μέσον ὅρον Ἑλληνικῶν καὶ Μαθηματικῶν τοιοῦτον, ὥστε
οὗτος καὶ ὁ βαθμὸς, οὗ ἔτυχεν εἰς τὸ μᾶθημα, εἰς ὃ ὑστέρησεν,

ἢ καὶ ὁ μέσος ὅρος τῶν βαθμῶν τῶν δύο δευτερευόντων μαθημάτων, εἰς δύο ὑστέρησε, νὰ δίδῃ μέσον ὅρον" σχεδὸν καλῶς 10" .

2.- Μαθητῆς, ὑποστὰς εἰσιτήριον ἐξέτασιν καὶ ἀποτυχῶν, ὅπως γίνῃ δεκτὸς εἰς νέαν ἐξέτασιν ὀφείλει νὰ διακουσῇ ἐπὶ ἔν σχολικὸν ἔτος τὰ μαθήματα τῆς τάξεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπεφοβήθησε, καὶ νὰ τύχῃ νέου ἀπολυτηρίου.

3.- Ἀπόφοιτοι ἰδιωτικοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἀποτυγχάνοντες εἰς τὴν εἰσιτήριον ἐξέτασιν, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως ἐν τῷ ἰδιωτικῷ σχολεῖν ἢ ἐν δημοσίῳ μετὰ κατακτητήριον ἐξέτασιν, συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις.

4.- Οἱ ἔχοντες ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς α' ἢ β' τάξεως δημοσίου ἡμιγυμνασίου, ἐγγράφονται εἰς τὴν ἀμέσως ἀνωτέραν τάξιν ἐξαταξίου γυμνασίου ἢ πρακτικοῦ λυκείου, κατόπιν εἰσητηρίου ἐξετάσεως.

Ἡ ἐξέτασις γίνεται μόνον γραπτῶς εἰς πάντα τὰ θεωρητικὰ μαθήματα, τὰ διδασκόμενα ἐν τῇ οἰκείᾳ τάξει, τὰ δὲ ἀποτελέσματα ἐξάγονται κατὰ τὸ ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρου τοῦτου.

5.- Οἱ ἀποτυγχάνοντες εἰς τὰς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐξάφιον εἰσητηρίους ἐξετάσεις, προκειμένου νὰ φοιτήσωσιν εἰς ἐξατάξιον γυμνάσιον ὀφείλουσι νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως ἐξ ἧς ἀντιστοίχου τοῦ ἡμιγυμνασίου προήλθον.

"Ἀρθρ. 55ον--

Ὡς πρὸς τὰς ἀπολυτηρίους, κατατακτηρίους ἐξετάσεις τῶν κατ' ἰδίαν διδασκέντων καὶ ἐξ ἰδιωτικῶν σχολείων προερχομένων μαθητῶν τὸ Συμβούλιον προτείνει τὰ κἄτωθι ἅτινα δέον κατὰ τὴν γνώμην του νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς ἴδιον ἐν συνεχείᾳ ἄρθρον 55.

1) Ὅπως καὶ κατὰ τὰς περιόδους τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου καὶ

πάντας τούς ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἢ τῇ περιφέρειᾳ κρινομένους καταλλήλους, οἱ Γενικοὶ Ἐπιθεωρηταὶ θὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψει καὶ ἂν συμμετέσχον ἢ δὲν συμμετέσχον εἰς ἐπιτροπὰς τινὰς κατὰ τὸ παρελθόν σημειοῦντες καὶ εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων τοῦτο, ἵνα οὕτω ἀποφεύγεται κατὰ τὸ δυνατόν ἡ συμμετοχὴ πάντοτε τῶν αὐτῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν εἰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς.

3.- Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθν. Παιδείας στηριζομένης εἰς πρότασιν τοῦ ἀρμοδίου τμήματος τοῦ Κ.Δ. καὶ Γ.Σ.Ε. καθορίζονται τὰ καταβαλλόμενα δι' ἐξέταστρα ποσὰ ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων ἐξέτασιν ἐξ ἰδιωτικῶν προερχομένων ἢ κατ' ἰδίαν διδαχθέντων μαθητῶν κ.λ.π.-

4.- Κατὰ τὰς ἐξεταστικὰς περιόδους τοῦ Ἰουνίου καὶ Σεπτεμβρίου ἐ.ε. δύναται νὰ ἐφαρμοσθῶσι τὰ ἀνωτέρω καὶ δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ Ν.Δ. 670/1948, ἵνα οὕτω ἐγκαθρῶς κοινοποιηθῶσι τὰ δέοντα εἰς τὰ σχολεῖα.-

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ε. ΣΕΚΙΩΡΗΣ

Τ Α Μ Ε Λ Η

Ι. Σκουτερόπουλος

Δ. Σουχλέρης

Θ. Παρασκευόπουλος

Η. Αδύλιος

Η. Μιχαλόπουλος

Δ. Μισυρλής

Α. Βαμπούλης

Γ. Ζομπανίκης

Α. Απαγεωργακόπουλος

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 29ῃ Ἀπριλίου 1949 συνελθόν τῷ Ἐκπαιδευτικῷ Συμβούλιον ἐν Ὑπομαρτυρίᾳ εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἐν τοῖς γραφείοις αὐτοῦ ὑπὸ τῇν προεδρίαν τοῦ κ. Εὐάγ. Σάκκαρη ἰπόντος τοῦ Συμβούλου κ. Γ. Γαλιάνου ἀγῶν ἰσοδυναμίας περισταμένου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Γραφείων εἰργάσθη ὡς ἑξῆς:

- 1ον) Λαβὼν ὑπ'ὄψει τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Ἐμπλ. 5695/3-12-48 (ἀριθμ. Πρωτ. Ἐ. Συμ. Ἐμπλ. 385 /9-12-48) ἔγγραφο τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου δι' οὗ διαβιβάζεται τῷ πλείοντι τῶν ὑπὸ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου Ν. Μισυράκη διατεταγμένων διδασκτικῶν ἀντικρίσεων ἐπὶ αἰτήσεως παραλήνων τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Β' Γυμνασίου Τριπόλεως Προκοπέα Ἀρη

Ἀποφασίσαι

Νῆ καλεῖσθαι τὸν καθηγητὴν τοῦ Β' Γυμνασίου Τριπόλεως Προκοπέα Ἀρη εἰς ἀπαλογίαν ἐποβλητέαν εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐντὸς ὀκτα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἀποσπόμετος τῆς παρῶσης, διότι:

- 1) ἡ ὑπὸ τὸπον καταγγελίας ἀναφορά τοῦ διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ ὁδὸν στηρίζεται ἐπὶ ἀντικειμενικῶν κριτηρίων καὶ 2) ἡ ὑπὸ τ' αὐτοῦ χρησιμοποιουμένη φρασεολογία ἐν τῇ ὥς ἄνω ἀναφορᾷ αὐτοῦ ὁδὸν εἶναι ἡ προσήκουσα (κ. χ. "Ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς ὑπὸκειται εἰς τὴν ἐλευθερίαν κρῖναι καὶ ἐκτιμᾶσθαι ἡ ἀποβία αὐτοῦ εἶναι δι' αὐτὸν ἀνηλεής". - " εἶναι ἄξιον ἰδιαίτερας παρατηρήσεως καὶ προσοχῆς ἡ διαρκὴς προσήλωσις τοῦ εἰς τὸ καθήκον τῆς διδασκείας μου ἐν παντί. Ὡς ἀπαριθμῶ μερικὰς ἀπασχολήσεις τοῦ εἰς τὸ γόνιμον τοῦτο ἔργον τοῦ "

» 'Επειδὴ τελικῶς ὅλη αὐτὴ ἡ ἀκαταπόνητος ἐνεργητικότης διὰ τὴν δόξαν μου ὅσον ἀποφάρην ἐξιστοῦν τινα συγκομιδὴν κ. κ.τ.λ.)

2ον) Τὸ Κ. Δ. Γ. Σ. Ε. "ἔχον ὑπ' ὄψιν α) τὸ ὑπ' ἀριθμ. 4428 τῆς 4 Μαρτίου ἐν. ἔτ. ἔγγραψον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν ἔχον οὕτω:

Πρὸς τὸν κ. Ὑπουργόν τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως "ἔχω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω ὑμῖν τὰ σχολικὰ ἔργα τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν ὡς καὶ μίαν σειράν πινάκων τοῦ τοῦχου ἢ μαθητῶν τῶν ὑποβίων ἢ ἐκτοπίσεως ὅσον συνεπληρώθη ἀκόμη ἐντελῶς.

Θὰ μοῦ ᾔτο ἰδιαιτέρως εὐχάριστον ἂν ὅλη αὐτὴ ἡ ἐργασία ἐτίθετο ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν καὶ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ἀντιπροσωπευτικαῖς ἡγεσίαις τῶν καρπῶν μακρὰς πεύρας τῆς διδασκαλίας τῆς Γαλλικῆς ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀναφέρεται εἰς τὶς δυσκολίας τῆς διδασκαλίας αὐτῆς εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἱερῶματα· τίξεις παραπορτωμένοι καὶ ὡραὶ διδασκαλίας περιορισμένοι (4 καθ' ἑβdomάδα) κ.τ.λ.

Τὸ Γαλλικὸν Ἰνστιτούτον Ἀθηνῶν θὰ ᾔτο ἀπεὶρος εὐτυχές ἂν τὸ Α. Ε. Σ. ἐδόχετο τὴν ἐντελῶς ἀνιδιοτελεῆ ἔργασίαν τὴν ὑποβάν τοῦ προσφθερομέν καὶ ἡ ὑπόβα θὰ ἡδονατο νὰ ἔχη διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Γαλλικῆς εἰς τοὺς νέους "Ἑλλήνας μαθητὰς ἀποτελέσματα γνῶμα καὶ πολῦτιμα.

Βεβαίως τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα προὑποθέτουν τὴν ἀποδοχὴν μιᾶς νέας μεθόδου διὰ τοὺς ἀρχαίους οἷα εἶναι ἡ πρῶτη διδασκαλία, ἡ ζωντανή, πρὸ τῆς γραπτῆς διδασκαλίας.

Δὲν θὰ εἴχον τολμήσει νὰ προτείνω τὴν νέαν ταύτην μέθο-

δεν, εάν δεν είχαν πειραματισθῇ ἀπὸ πολλὰν ἐτῶν μὲ τοὺς Ἕλληνας διδασκάλους τοὺς μορφωθέντας τῇ φροντιστῇ ἡμῶν καὶ οἱ ἴποιοι, ὅλοι ἐπιτυχάνουσι παρὰ τῶν μαθητῶν αὐτῶν ἀποτελέσματα ἡξιοκαταθήρητα.

Εάν μὲν μῆεις εἰς τὴν μέθοδον αὐτὴν φαίνεται ἐπιρροήτης καὶ εἶναι τῷ ὄντι, εἰς τὸ Α. Ε. Σ. διὰ τοὺς διδασκόντας σήμερον τὴν Γαλλικὴν εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Ἐλληνικοῦ Κράτους, τὸ Ἰνστιτούτον θά ἠδύοργανδον ὅλας τὰς ἀνγκυλίας διηλέξεις.

Ὅσον ἀφορᾷ πρὸς πένικας τοῦ τοίχου καὶ τὰ σχολικὰ βιβλία τὰ συνταχόντα παρὰ τοῦ Ἰνστιτούτου, θί μῆς ἦτε ἀφελίμον νὰ γνωρίζωμεν τὴν ἐνδεχομένην ἀπόφασιν τοῦ Α. Ε. Σ. διὰ νὰ συνηθῶμεν νὰ ἀντικρύσωμεν ἐν ἀρκετῇ σοβαρῶν πρὸς ἡμᾶς. Ἐλαττωμένων εὐτὼ τῶν δαπανῶν τῆς πράξης τιμῆς, θί συνηθῶμεν νὰ ὀδωμεν εἰς τοὺς μαθητὰς βιβλία, τῶν ὑπολῶν ἔχουσι ἀνάγκην εἰς καλύτεραν τιμὴν.

Ἐπιθυμῶ νὰ ἐπαναλάβω ἡμῖν, κ. Ὑπουργέ, ὅτι τὸ Ἰνστιτούτον δὲν σκέπτεται κατὰ τοῦ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ὡς ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν. Μετὰ τὴν κέλευσιν τῶν ἐξέδων τῆς ἐκδόσεως καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν δικαιωμάτων τῶν συγγραφεύων, τὸ Ἰνστιτούτον θά θεωρήσῃ ἐαυτὸ πλήρως ἀμειψθὲν διὰ τὸν κόπον του, εἴν ἡ ἐργασία του εἶναι ἀφελίμος εἰς τὴν ἑλληνικὴν νεότητι, εἰς τοὺς Ἕλληνας καθηγητὰς τῆς, καὶ δοκιμάζει πρὸς τὸ ἑλληνικὸν Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας αἰσθημάτων ἀποσιδσεως καὶ φιλίας τὰ ὅποια μῆς ἐμπνέουσιν ὅλους, ἀπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου μέχρι τοῦ κατωτέρου τῶν συνεργατῶν μας.

Δεχθῆτε, κ. Ὑπουργέ, τὴν ἔκφασιν τῆς μᾶλλον διακεκριμένης ὑπολήψεώς μου."

Συνολικά βιβλίσται δὲ πέντε 7 σχολικῶν βιβλίων 1 μεγάλος πέντε τοῦ τοῦχοι ἑταίρος πρὸς ἀνάρτησιν καὶ 1 ἑλμπουρ ἐξ 8 καρτῶν λιθογραφημένων καὶ 4 μεμονωμένων, ἐπὶ τῇ βίβλῳ τῶν ὑποῶν θὰ κατασκευασθοῦν οἱ ὑπὸλοιποι πέντε τοῦ τοῦχοι.

β) τὴν εἰσαγγεῖν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου Γεωργίου Παπανέκη ἔχουσιν ὡς ἀκολουθῶς:

« Ὡς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἀνωτέρου ἐγγράφου συνάγεται τὸ Γαλλικὸν Ἰνστιτούτον Ἀθηνῶν παρακαλεῖ τὸ Κ. Δ. Γ. Σ. Β. νὰ ἀποσπᾷ πρῶτον, ἂν τὸ κατ' αὐτοῦ ἐγκρινισθῇ σύστημα διδασκαλίας τῆς Γαλλικῆς εἰς τοὺς ἐπαρχικοὺς μαθηταίς, καὶ ἂν προφορικῶν καὶ ζωντανῶν μεθόδον μόνον, πρὸ πάσης ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς, ὅθεν αἱ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰ δημόσια σχολεῖα. ἂν συνεπῶς ὀφείλῃ νὰ εἰσαχθοῦν τὰ σχολικὰ βιβλία καὶ οἱ πέντε τοῦ Ἰνστιτούτου ἐν οἷς περιλαμβάνεται τὸ νέον σύστημα διδασκαλίας εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους καὶ δεύτερον ἂν, ἐγκρινομένης τῆς εἰσαγωγῆς τῆς νέας διδασκαλικῆς μεθόδου, τὸ Κ. Δ. Γ. Σ. Β. θὰ ἐδέχτο τὴν συνεργασίαν τοῦ Ἰνστιτούτου διὰ τὴν ἀνιδοτελεῖ ὀργάνωσιν εἰδικῶν φροντιστηρίων μετεκπαιδεύσεως τῶν ἐλλήνων διδασκάλων τῆς Γαλλικῆς πρὸς εἰσαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὸ νέον τοῦτο σύστημα.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τὸ κατ' ἡμῶν κρατοῦν σύστημα τῆς διδασκαλίας τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης εἶναι πλημμελέστατον. Οἱ Ἕλληνες μαθηταί, μετὰ ἐξαιετῇ φέτῃ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μῆσης, ἐγκαταλείπουσιν τὰ μαθητικὰ βιβλία χωρὶς νὰ ἀποκομίζουσιν τὴν εὐχαρίστησιν ὅτι ὀφείλῃ εὐχερῶς νὰ ὁμιλοῦν νὰ γράφουσιν νὰ ἐρμηνεύουσιν ἢ νὰ ἐννοοῦν ἀκούοντες τὸν ὁμιλοῦντα Γαλλιστῆ, παρὰ

τὴν συμπάθειαν, ἣν ὁ λαὸς μας τρέφει πρὸς τὴν ξένην
ταύτην γλῶσσαν ἐκ μικρῆς παραδόσεως. Βεβαίως ὁ πρὸς δι-
δασκαλίαν διατιθέμενος χρόνος εἶναι ἐλάχιστος (3 μὲ-
νον ὅροι καθ' ἑβδομάδα), ἐν ᾧ ἀντιθέτως αἱ τάξεις
εἶναι πληθωρικαὶ μὲ 60-80 πολλὰκις μαθητῆς. Ἀλλ' οἱ
διδάσκοντες πλὴν ὀλίγων ἐξαιρέσεων, ὅθεν εἶναι πάντοτε
εἰς θέσιν νὰ παρουσιάζουν θετήματα ἀποτελεσματικῆς ἐρ-
γασίας καὶ ἡ μέθοδος ἦν ἐφαρμόζουσαν, ὅθεν εἶναι ἡ κα-
τάλληλος διὰ μὲν ῥῶσιν γλῶσσαν εὐλόγως κατέπιν τοῦ-
του γυνῆται τὸ ἑρώτημα τί πρέπει νὰ γένη; τὴν ἐπὶ-
τησιν εἰς τὸ ἑρώτημα τοῦτο ἔρχεται νὰ δώσῃ τοῦ δι-
κτωρικοῦ τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν μὲ τὸ νῦν
σύστημα, καὶ εἰσάγει, ὡς διατυπώσεται τοῦτο εἰς τὴν ἐ-
ξῆς ὑπεβληθῆναι βιβλία καὶ κυρίως.

- 1) *Enseignement oral et cours élémentaire*
 - 2) *Notre premier livre de lecture*
 - 3) *Éléments de vocabulaire et de Grammaire*
 - 4) *Cours moyen 1^{ère} année*
 - 5) *Cours moyen 2^{ème} année*
 - 6) *Éléments de Physique et de Chimie*
 - 7) *Méthode de prononciation et de lecture*
- Ἡ νῦν μέθοδος τῆς προφορικῆς καὶ ζωντανῆς διδασκαλίας, περὶ τῆς ὁποίας ἐμιλεῖ τὸ ἔγγραφο τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου ἀναπτύσσεται κυρίως εἰς τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ἀνωτέρω βιβλίων, τὸ *Enseignement oral et cours élémentaire* — εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὁποῦ προβάλουμεν.

Τὰ βιβλία τοῦτο, εἶναι ἔργον τῶν Ἑλλήνων Παπανικολάου καὶ Εἰρήνης Τσουχλάου μὲ ἐκλογὰς ποιημάτων καὶ ἱχνογραφημάτων τῆς Ἑλλήνης Μουρῆλου^{χα} προσεβλήθη διὰ τοὺς καθηγητὰς. Ἀποτελεῖται ἐξ 116 πολυγραφημένων σελίδων

καὶ διαπρεῖται εἰς τὸν ἐνισθεῖα μὲρ τοῦ *cours oral*
(σελ. 1-56), *cours préparatoire* — (σελ. 57-83)
καὶ τοῦ *cours élémentaire* (σελ. 84-116). Τὸ ὅλκον
καὶ τῶν τριῶν μερῶν διατίθεται κατ' ἐξουμαδιαίας ἐνότη-
τας. Ἡ διδασκαλία τῶν ὁσὺν πρώτων μερῶν εἶναι ἐντελής
προφορικῇ καὶ ἐπιδέχεται κυρίως ἐπὶ τῶν κινητικῶν τοῦ
τοῦχου κοινῶν καὶ διὰ τῶσδε ἔτη. Σκοπὸς τῶν ὁσὺν πρώτων
ἐτῶν εἶναι νὰ ἐξασθεῖσιν εἰς τοὺς μαθητὰς, ὅχι μόνον
τὴν τελείαν καὶ αὐτοματικὴν προσφορὴν ἀλλὰ καὶ τὴν
αὐτοματισμὸν τῆς προέσεως, ἡ ἴσως θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τῶ-
τοὺς νὰ προέσιν ἐσταθερῶς καὶ ἀσφαλῶς εἰς τὸ
cours élémentaire τοῦ 3ου ἔτους δηλ. εἰς τὴν
ἐκπαιδὴν τῆς ἀναγνώσεως, τῆς γραφῆς καὶ τῆς ὁρθογραφίας.
καὶ ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἐνδελεχὴ ἐκπαι-
δὴν α) τῶν φθόγγων, διὰ τῆς γωναστικῆς τοῦ στόματος
καὶ τῆς ἀκοῆς β) μὲ τὴν κατανόησιν τοῦ κειμένου, κυρίως
νὰ τὸ μεταφράσιν (μιμικῇ διήλωση, δραματικῇ ἀναπα-
ράσεις κ.τ.λ.) μὲ τὴν ἀποστροφὴν ἐκλεκτῶν προέσεων
τοῦ κειμένου καὶ γ) μὲ τὴν ἔκθεσιν ἐπὶ ὁρισμένων τρα-
γουδιῶν κ.τ.λ.

Τὸ κείμενον ἐφ' ὅν γίνεται ὅλη ἡ σειρά τῶν ἀσκήσεων
ἔχον ἐκλεχτὴν οὕτως ὥστε ἐν ἐκαστῇ τούτων περιέχονται
οἱ γνωστοὶ ἥδη ἀπὸ τῆς προηγούμενης μαθήματα φθόγγων καὶ
ἡ εἰσαγόμενος νῦν τριῶτος, ἡ δὲ προσέθεσις τοῦ διδ-
σκοντος ἔγκειται εἰς τὴν πλήρη ἀπομύθωσιν τοῦ νῦν
φθόγγου ὑπὸ πάντων τῶν μαθητῶν. Ἐν ἐκαστῇ κινητικῇ ὁ-
πῶται

- α) τὸ *vocabulaire* : ὀνόματα κοινά:
- β) Ἀξίσεις καὶ ἐφραίσεις συνήσεις
- γ) Γραμματικὴ καὶ
- δ) ἀσμάτων:

Διὰ τὴν ἄσκησιν καὶ ἀμνημονεῖν τοῦ ἐκείστοτε νέου φθόγγου ἐκπονεύονται ἐκείστοτε ὠριμέναι φράσεις.

Μετά τὴν ἀπόκτησιν τῶν λεκτικῶν καὶ ἀκουστικῶν ~~ἰκανοτήτων~~ παρουσιάσεων τῶν φθόγγων οἱ μαθηταί, ἔτι μοι πλεον φθογγολογικῶς, εἰσάγονται εἰς τὸ *cours élé-
mentaire* τοῦ 3ου ἔτους.

Σκοπὸς τοῦ τρίτου τμήτου μέρους εἶναι νὰ ἀσκηθῇσιν τὰς κτηθέσας φθογγολογικὰς παρουσιάσεις καὶ νέους ἀπο-
ματώσεις, ὀπτικὰς καὶ χειροτεχνικοὺς καὶ ἐκπομένως νὰ
ἀσκήσῃ τὸς μαθητὰς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

Οὕτω, εἰς τὸ ἑξῆς διὰ κάθε νέον φθόγγον ὁ μαθητὴς
ἐκποτῇ πλήρη ἀκουστικὴν, ὀπτικὴν, λεκτικὴν καὶ τεχνικὴν
εἰκὼνα ἥτοι τὴν ἐκποταὴν τοῦ φθόγγου καὶ μόνου καὶ ἐν
συνδυασμῷ μετὰ διέφορα φθογγικὰ συμπλέγματα καὶ ἐν τῇ
ἀξίᾳ καὶ ἐν τῇ φράσει.

Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἀρθρῶται εἰς τὰς χεῖρας τῶν
μαθητῶν τὸ πρῶτον ἀναγνωστικόν, ὅπως τὸν τίτλον "

"notre premier livre de lecture,

ἔν αὐτῇ ἔλκει αἱ διδασκατικαὶ ἐνέργειαι, αἱ ἀφορῶσαι εἰς
τὴν γραφήν τὴν προφορὰν, τὴν ὀρθογραφίαν καὶ ἀξιολογι-
ον προσφέρονται συμφώνως πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς δι-
δακτικῆς, " ἐκ τοῦ γνωστοῦ εἰς τὸ ἄγνωστον καὶ ἐκ τοῦ
ἁπλοῦ εἰς τὸ σύνθετον. Τὸ βιβλίον διαιρεῖται εἰς 3 μέρη.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος διδίδσκονται φθόγγοι παύσημοι καὶ
εἰς τὰς δύο γὰρ δόσεις, εἰς τὸ δεύτερον οἱ συγγενικοὶ καὶ
διέφοροι φθόγγοι καὶ εἰς τὸ τρίτον ἐκλογαὶ μικρῶν χει-
μένων μετὰ μικρὰ τριακοντα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ μαθη-
τὴς εἰσέρχεται εἰς τὸ *"lecture courante,"*

καὶ ἀπηλλαγμένος πάσης δυσκολίας περὶ τὴν προφορὰν ἔ-
χει θάσει ἰσχυρὰς τὰς ἰδέας διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς
γλωσσικῆς αὐτοῦ μορφώσεως ἐν τῇ Γαλλικῇ κατὰ τὰ ἐπόμε-

να ἔτη, ὅτε εἰς εἰσαχθῇ εἰς τὴν *cours élémentaire pour grands élèves*, καὶ εἰς τὰς *cours moyens*.

Ἐκ τῶν μέσων τοῦθ' ἀναχθέντων συνάγεται ὅτι τὸ νῦν σύστημα τῆς διδασκαλίας τῆς Γαλλικῆς, ἥν ἐφαρμόζει τὸ Γαλλικόν Ἰνστιτούτον, εἶναι ἔρτιον καὶ πληρες. Ὁ μαθητὴς δι' αὐτοῦ ἀποκτᾷ ἐνὸς ἡδὴ τὸ ἀκουστικὸν εἶσθημα τῶν γαλλικῶν φθόγων καὶ τῶν συμπλεγμάτων, ἀσκεῖται εἰς τὴν ὀρθὴν προφορὰν αὐτῶν καὶ συμπληρῶναι ἔπειτα τὴν ἔκθεσιν μὲ τῆς ἱπτικῆς καὶ δεξιολογικῆς εἰκόνος καὶ παραστάσεως. Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ συστήματος τούτου συνεπῶς εἶναι ἀναμφισβήτητος.

Καὶ ἡδὴ ἐρωτᾷται: Εἶναι δυνατόν νὰ εἰσαχθῇ τὸ ἐν λόγω σύστημα εἰς τὰ παρ' ἡμῶν δημόσια σχολεῖα τῆς Μέσης; Ἐκ πρώτης ἴψεως φαίνεται, ὅτι τὰ δύο προφορικὰ τῶν δύο πρώτων ἐτῶν θὰ ἡδύναντο νὰ εἰσαχθῶσιν μόνον εἰς τὰς δύο τελευταίας τάξεις τοῦ δημοτικοῦ σχολείου εἴναι ἡ Γαλλικὴ ἐδιδάσκετο εἰς τὰς τρεῖς τάξεις ταύτας. Διὶ τὰς δύο πρώτας τάξεις ὅμως τῶν σχολείων τῆς Μέσης ἡ προφορικὴ διδασκαλίαν ἐπὶ δύο συνεχῇ ἔτη θὰ προσέδρασε εἰς τὴν γενικὴν πνευματικὴν ὀριμότητα τῶν μαθητῶν, ἐπὶ βλάβῃ τῆς σοβαρότητος τῆς διδακτικῆς ἐργασίας.

Παρὰ ταῦτα φρονούμεν, ὅτι τὸ νῦν σύστημα τῆς διδασκαλίας τῆς Γαλλικῆς δύναται ἔρτιν νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰ Γυμνάσιό μας, εἴναι τὰ δύο προφορικὰ *cours* συνεπύσσονται εἰς ἓν μόνον διὰ τὴν πρώτην τάξιν, ὅπερ τὴν προσηύθεσιν α) ὅτι τὸ μίσθημα τῶν Γαλλικῶν θὰ ἐδιδάσκετο μῖαν ὥρην τοῦλάχιστον καθ' ἑκάστην καὶ β) ὅτι τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῆς Γαλλικῆς θὰ ἐτύγχινε εἰδικῆς διὰ τὸ νῦν σύστημα μετεκπαιδεύσεως παρὰ τῇ Γαλλικῇ Ἰνστιτούτῳ.

ὡς πρὸς τὴν πρότερον τέλος τῆς Διευθύνσεως τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου κατ' ἥν τοῦτο, ἐν περιπτώσει εἰσαγωγῆς τοῦ νέου συστήματος εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης, θά ἦδυναντο νὰ προῆλθῃ εἰς τὴν ἐκδορὴν τῶν σχετικῶν εἰκόνων καὶ βιβλίων ἵνα προσφέρῃ ταῦτα εὐθιγότερα εἰς τοὺς μαθητὰς ὅν δυνάμεθα νὰ εἰσηγηθῶμεν περὶ διδακτικῶν βιβλίων κατ' ἀποκρίσσειν εἰδικῶς διαγωνισμὸς διὰ τὴν συγγραφήν τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως »

Ἀποφασίσαι.

Ἐπὶ τοῦ ἁριστεροῦ τοῦ συστήματος τῆς διδασκαλίας τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης τὸ ἐφαρμοζόμενον παρὰ τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου, λυπεῖται ὅμως πολὺ, διότι ὅς συνάγκας καὶ λειτουργούν ἡμέραν τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἐν Ἑλλάδι, καθίσταται ἄδύνατος ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ εἰσαγωγή τοῦ ἐν λόγῳ συστήματος. Τοῦτο ὅν ἀπαιτεῖται τὴν ἐπανεξέτασιν τοῦ ζητήματος μετὰ τὴν δημιουργεῖν ἐν αὐτῇν προσεχεῖ μέλλοντι, ὡς ἐλπίζομεν, ὅλων τῶν εὐνοηκῶν ὄρων μιᾶς ἀπροσκόπτου καὶ κανονικῆς λειτουργίας τῶν σχολείων τῆς χώρας.-

Ὁ Πρόεδρος
Ε. Σακελλάρης

Τί Μέλη

Ι. Σκουτέρπουλος

Δ. Σουχλέρης

Θ. Παρσκευόπουλος

Β. Λίγιος

Ν. Μιχαήλπουλος

Δ. Μισορλής

Α. Βασιλοπούλης

Γ. Ζομπανιάκης

Α. Παπαγεωργιάδης

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 30 Ἀπριλίου συνελθόν τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐν ὁλομελείᾳ εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἐν τοῖς Γραφείοις αὐτοῦ ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ κ. Εὐαγγ. Σέκκιερη, ἀπόντος τοῦ Συμβούλου κ. Χ. Γκιτάκου, λόγῳ ἀσθενείας, παρισταμένου καὶ τοῦ Δ/ντοῦ τῶν Γραφείων αὐτοῦ, εἰργάσθη ὡς ἑξῆς:

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἔχον πρὸ ὀφθαλμῶν 1) τὸ ὑπ' ἀριθ. 28342/4-4-49 ἔγγραφον τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου Παιδείας 2) τὸ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1238/4-3-48 ἐγγράφου τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου διαβιβασθέν πρὸς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον πόρισμα ἀνακρίσεων ἐνεργηθειῶν παρὰ τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβούλου κ. Ἀνδρ. Παπαγεωργακοπούλου, καὶ πάντα τὰ συναπτόμενα τούτῳ δικαιολογητικά 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 55/1948 πρᾶξιν τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου, δι' ἧς ἐκλήθησαν εἰς ἀπολογία:

Α) Ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως θ' περιφέρειας ὁμ. Ἀπαρὸς διότι, α) ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς διδασκόντας ἐν τοῖς γυμνασίοις τῆς ἑδρας του καὶ τῆς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν του ἐκπαιδευτικῆς περιφέρειας καθηγητὰς νὰ διδάσκωσιν ἐν αὐτοῖς τοῖς γυμνασίοις ὑπὸ τύπον ὑπερωριῶν τοὺς μαθητὰς των διὰ περικοπῆς τῶν ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου προγράμματος προβλεπομένων ὥρῶν διδασκαλίας καὶ ἐπ' ἀμοιβῇ δραχμῶν 10.000 κατὰ μαθητὴν κατὰ παρὰβασιν τῶν κειμένων διατάξεων.

β) Ἐκ τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν μαθητῶν διὰ τὴν ἰδιαιτέραν διδασκαλίαν ἐν χρημάτων ἐλάμβανε δι' οἰκονομικὴν του ἐνίσχυσιν τὰ κἄτωθι ποσά:

1) Ἐκ τοῦ Α' γυμνασίου ἀρρένων Τριπόλεως κατὰ μῆνα δρχ. 200.000.

2) Ἐκ τοῦ Β' γυμνασίου ἀρρένων Τριπόλεως κατὰ μῆνα δρχ. 200.000.

3) Ἐκ τοῦ γυμνασίου Τεγέας κατὰ μῆνα δρχ. 200.000.

4) ἐκ τοῦ γυμνασίου ἀθλέων Τριπόλεως κατὰ μῆνα ὀρχ. 200.000
5) ἐκ τοῦ γυμνασίου Ἀεβιδίου κατὰ μῆνα ὀρχ. 100.000, ἥτοι
ἐν συνόλῳ ὀρχ. 900.000 δραχμῶν.

γ) διότι ἐκτός τῶν ὡς ἄνω, τῇ ἐγκρίσει του λειτουργούντων,
φροντιστηρίων, ἠνέχετο καὶ τὴν λειτουργίαν ἰδιαιτέρων φρον-
τιστηρίων ἢ ἡμέλει νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ διώξῃ τοὺς διατηροῦν-
τας αὐτὰ ἐκπαιδευτικούς λειτουργούς.

δ) Τὸν ἐργαζόμενον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐπιθεωρήσεως καθηγη-
τὴν Ἰωάννην Βέροιον, παρουσιασθέντα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ
Α' γυμνασίου Ἀρρένων καὶ ζητήσαντα τὴν διδῶσιν τῆς βαθμο-
λογίας τοῦ ἀπορριφθέντος μαθητοῦ Καμαριώτου ἐξ ὀνόματος τοῦ
Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ οὗτος οὐ μόνον δὲν ἐτιμώρησεν μέ ποι-
νὴν ἀνάλογον πρὸς τὸ παράπτωμά του, ἀλλὰ μετὰ βραχεῖαν ἀπο-
μάρτυσιν ἐκ τοῦ γραφείου ἠνέχθη νὰ ἐργάζεται ἐν αὐτῷ καὶ
διώρισεν τοῦτον καὶ ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων ἐξε-
τάσεων τῆς Ἐκπαίδευσης Τριπόλεως συγκροτηθείσης ἐπιτροπῆς
καὶ ε) κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ γραπτοῦ τῶν μαθηματικῶν
ἠνέχθη νὰ βαθμολογηθῇ ἡ μαθήτρια τῆς στ' τάξεως τοῦ γυμνα-
σίου Ὀλγα Μαλάτου διὰ τοῦ βαθμοῦ 6, ἥτοι διὰ τριῶν μονά-
δων ἐπὶ πλεόν, ἵνα διευκολυνθῇ ἡ προαγωγὴ τῆς ἐν λόγῳ μα-
θητρίας, ἣτις, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ κατατεθειμένου ἐν
τῷ φανέλῳ γραπτοῦ τῶν Μαθηματικῶν, στερεῖται καὶ αὐτοῦ ἔτι
τοῦ στοιχειώδους διὰ τὰς κατωτέρας τάξεις καταρτισμοῦ
ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς.

Β/Ὁ Γυμνασιάρχης τοῦ Α' γυμνασίου Ἀρρένων Τριπόλεως Ἰωάν-
νης Βαρβερόπουλος α) διότι ἐν κοινῇ συσκέψει μετὰ τῶν καθη-
γητῶν τοῦ γυμνασίου ἀπεφάσισε καὶ προέβη εἰς τὴν ἰδρύσιν
καὶ λειτουργίαν φροντιστηρίων, ἐν ᾧ οἱ μαθηταὶ τοῦ γυμνα-
σίου ἐδιδάσκοντο, ὑπὸ τῶν ἰδίων καθηγητῶν των καὶ ἐν αὐτῷ
τῷ γυμνασίῳ 3 ὥρας τὴν ἐβδομάδα Ἑλληνικὰ, 2 Μαθηματικὰ,
1 Γαλλικὰ εἰς τὴν Γ' καὶ Δ' τάξιν καὶ 1 Φυσικὰ εἰς τὰς δύο

άνωτέρας τάξεις επί ιδιαίτερα άμοιβή έκ δρχ. 10.000 μηνι-
αίως κατά μαθητήν καί είς βάρος τών προβλεπομένων υπό τοῦ
έπισήμου προγράμματος ώρων διδασκαλίας καί

β) διότι ὑπείκων είς τήν άξίωσιν τοῦ έργαζομένου είς τό
Γραφεῖον τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καθηγητοῦ Ι. Βεροῦλου άπαι-
τήσαντος τήν διδρῶσιν τῆς βαθμολογίας τοῦ άπορριφέντος
μαθητοῦ Καμαριώτου έξ όνόματος τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ προέβη
μετά τοῦ οἰκειοῦ καθηγητοῦ τῆς φιλολογίας Γιωτοπούλου είς
τήν διδρῶσιν ταύτης

5) Ὁ Γυμνασιάρχης τοῦ Β' γυμνασίου άρρένων Τριπόλεως Τσουτ-
σάνης διά τόν ὡς ἄνω ὑπό στοιχεῖον α' λόγον καί διότι έδρ-
δασκε καί κατ' ἰδίαν μαθητάς.

Δ/ Ὁ Γυμνασιάρχης τοῦ γυμνασίου θηλέων Τριπόλεως Εὐαγγ.
Ρέππας διά τόν ὡς ἄνω ὑπό στοιχεῖον α' λόγον.

Ε/ Ὁ διευθύνων τό γυμνάσιον Τεγέας Ἡλίας Καλαμπόκης καί
ὁ έν τῷ αὐτῷ στοιχείῳ ὑπηρετῶν καθηγητής Ἀθανάσιος Παπα-
νικολάου διά τόν αὐτόν ὡς ἄνω ὑπό στοιχεῖον α' λόγον.

ΣΤ/ Ὁ Γυμνασιάρχης Γεβιζίδου Γεώργιος Δημητριάδου δια
τόν αὐτόν ὡς ἄνω ὑπό στοιχ. α' λόγον.

Ζ/ Οἱ καθηγηταί τοῦ Α' γυμνασίου άρρένων Τριπόλεως 1) Ι.
Ψυχογιός, 2) Ι. Παρασκευόπουλος 3) Β. Βραχιώτης, 4) Γ. Χαρίτος,
5) Ι. Γιωτόπουλος 6) Β. Ρούτος καί 7) Δ. Παπαϊωάννου.

Η/ Οἱ καθηγηταί τοῦ Β' γυμνασίου άρρένων Τριπόλεως 1) Ἀρης
Προκοπέας 2) Ι. Κορμπόπουλος, 3) Κ. Δεμοῦρης 4) Γ. Κορομηλάς,
5) Ν. Ροδόπουλος 6) Α. Καλογερόπουλος 7) Μηνάς Εὐδης, 8) Κ.
Γκότσης, 9) Παν. Παπαδόπουλος, 10) Χρ. Βουφυράς, 11) Ἀρ. Κικίης.

Θ/ Οἱ καθηγηταί τοῦ γυμνασίου θηλέων Τριπόλεως 1) Κ. Ἀρήνης
2) Χ. Πετρίδης, 3) Ε. Μπαμπανικόλου 4) Ν. Μπουχτοπούλου 5) Ν. Γιαν-
νακόπουλος, 6) Ν. Σταυρόπουλος, 7) Α. Ἀχούλης, 8) Αἰκ. Μουρούνα,
9) Β. Κυριακοπούλου, 10) Α. Μπουρτσουκλή 11) Μ. Σταυροπούλου καί
12) Χ. Μπισούλη.

διδότι ἐν κοινῇ συσκέψει μετὰ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἀπεφασίσαν καὶ προέβησαν εἰς τὴν ἰδρυσιν καὶ λειτουργίαν παρὰ τὰς κειμένας διατάξεις φροντιστηρίου, ἐν ᾧ οἱ μαθηταὶ τοῦ γυμνασίου των ἐδίδασκοντο 3 ὥρας τὴν ἑβδομάδα Ἑλληνικὰ, 2 Μαθηματικὰ, ἓνα Γαλλικὰ εἰς τὴν Γ' καὶ Δ' τάξιν καὶ ἓνα Φυσικὰ εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις ἐπὶ ἰδιαιτέρα ἀμοιβῇ καὶ εἰς βᾶρος τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου προγράμματος ὥρῶν διδασκαλίας.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἔχον πρὸς τούτοις πρὸ ὀφθαλμῶν

Α) τὴν ἀπολογίαν τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῆς ὁ περιφέρειας Ἐμανουὴλ Καπαροῦ, ἐν τῇ ὁποίᾳ οὗτος ὡς πρὸς τὸ πρῶτον σημεῖον τῆς ἐγκυκλίου αὐτοῦ κατηγορίας, ἰσχυρίζεται ὅτι " δὲν ἐπέτρεφεν ^{αὐτοὺς ἀπ' οὗ ἐφ' ὅσον ἐφ' ὅσον ἐφ' ὅσον ἐφ' ὅσον} καὶ τεχνηέντως διὰ τὰ ἀνεχθῆ τὴν διδασκαλίαν τῶν ὑπερωρίων ἀπηγόρευσε δὲ ταύτην ἀντὶς τοῦ Μαΐου τοῦ 1947, ὅτε ἔλαβε τὴν ρητὴν ἀπαγορευτικὴν διαταγὴν τοῦ 20ῦ Ὑπουργείου καὶ ὅτι αἱ ὑπερωρίαι δὲν προσετέθησαν διὰ περικοπῆς τῶν ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου προγράμματος προβλεπομένων ὥρῶν διδασκαλίας, διότι οἱ καθηγηταὶ ἐδίδασκον τὸ ἀνώτατον ὅριον τῶν ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου προγράμματος προβλεπομένων ὥρῶν διδασκαλίας, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἐπισήμων προγραμμάτων ἐκάστου σχολείου, ἡ περικοπὴ δὲ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου προγράμματος προβλεπομένων ὥρῶν διδασκαλίας ὑφίστατο μὲν ἀλλ' αὕτη εἶχε τὰς ρίζας τῆς εἰς τὴν ποσοτικὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ φιλολογικοῦ προσωπικοῦ καὶ ὅχι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπερωρίων. "

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον σημεῖον τῆς κατηγορίας αὐτοῦ ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητής ἐν τῇ ἀπολογίᾳ αὐτοῦ ἰσχυρίζεται ὅτι: " αἱ πρὸς αὐτὸν παροχαὶ ἐκ τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν μαθητῶν οὐδ' αὖτὴν ἰδιαιτέραν των διδασκαλίαν, χρημάτων, τὰς ὁποίας ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητής δὲν ἀμφισβητεῖ, ἐξεδηλώθησαν ὑπὸ τύπον αὐθόρμητον καὶ ὅπως ἀπροσδόκητον εἰς αὐτόν, καὶ κατὰ τρόπον, καθ' ὃν δὲν

ἦτο εὐχερὴς ἡ ἐπιστροφή των ἄνευ δημιουργίας δυσμενεστάτης καὶ εἰς εὐρύτατον κύκλον ἀπηχήσεως. Ἐξαιρέσει δὲ τῆς προσφο-
ρᾶς ἑκάστου τῶν Γυμνασίων Τριπόλεως ἣτις ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς
μῆναςμῆνας, ἡ τοῦ γυμνασίου Τεγέας ἐγένετο οὖς καὶ ἡ τοῦ
γυμνασίου Λεβιδίου ἄπαξ. Αἱ δύο δὲ τελευταῖαι δὲν ἐχρησιμο-
ποιήθησαν δι' ^{ἐκπαιδευτικῶν} ~~ἡλικίας~~ του ἀτομικῶς ἐνίσχυσιν ἀλλὰ διὰ τὴν
θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Γραφείου τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἐπιθεωρή-
σεως, τηρηθείσης κατὰ γράμμα τῆς σχετικῆς ἐπιθυμίας τῶν δια-
θετῶν. Οὕτω ἔλαβε, συνεχίζει ὁ Ἐπιθεωρητής, ἐκ μὲν τῶν τριῶν
γυμνασίων Τριπόλεως τρεῖς ἀνά 600.000 δρχ., ἐκ τοῦ γυμνασίου
Λεβιδίου ἄπαξ μόνον 100.000 δρχ. καὶ ἐκ τοῦ γυμνασίου Τεγέας
δύο ἀνά 200.000 δρχ. ἦτοι σύνολον 2.300.000 δραχμῶν".

Ὡς πρὸς τὸ τρίτον σημεῖον τῆς κατηγορίας ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητής
ἐν τῇ ἀπολογίᾳ αὐτοῦ ἰσχυρίζεται ὅτι: "ἐφ' ὅσον οἱ οἰκετοὶ
Γυμνασιάρχαι, οἱ ὅποιοι ἐγνώριζον καλύτερον αὐτοῦ πρόσωπα
καὶ πράγματα καὶ τοὺς ὁποίους εἶχε κατ' ἐπανάληψιν δι' εἰδικῶν
ἐγγράφων διαταγῶν καταστήσει προσωπικῶς ὑπευθύνους διὰ τὴν
παρακολούθησιν καὶ καταγγελίαν τῶν ἐχόντων ἰδιαιτέρας παρα-
δόσεις οὐδὲν κατήγγελλον, δὲν ἦτο δυνατόν εἰς αὐτόν νὰ στη-
ριχθῇ ἐπὶ φημῶν καὶ νὰ διώξῃ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων πειθαρχι-
κῶς ἐκπαιδευτικούς".

Ὡς πρὸς τὸ τέταρτον σημεῖον τῆς κατηγορίας ὁ Γεν. Ἐπιθεωρη-
τής ἐν τῇ ἀπολογίᾳ αὐτοῦ ἰσχυρίζεται ὅτι: ὁ καθηγητὴς Ἰωάν-
νης Βέροιος ὑπηρετεῖ εἰς τὸ Α' γυμνάσιον ἀρρένων καὶ ἀπτελεί
μέλος τοῦ Συλλόγου τούτου, ἐκαλεῖτο δὲ κατὰ τὰς ὥρας τῆς
σχολῆς του ἐνίοτε εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐπιθεωρήσεως ὑπὸ τοῦ
τότε βοηθοῦ του Β. Κατσιγιάννη μόνον ὁσάκις συνεσωρευέτο ὄγκος
ἐργασίας, ἵνα συμβάλῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ταχυτέραν διεκπεραίω-
σιν ταύτης. Ἐπομένως ὁ καθηγητὴς Ι. Βέροιος δὲν παρουσιάσθη
εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Α' γυμνασίου ὡς προερχόμενος ἐκ τοῦ
Γραφείου τῆς Ἐπιθεωρήσεως, ἀλλ' εὗρίσκετο ἐκεῖ ὑπὸ τὴν ἰδιο-

τητὰ του ὡς καθηγητοῦ τοῦ Ἀ' γυμνασίου, καὶ ἐζήτησεν, ἂν ἐζήτη-
 σεν, ἐξ ὀνόματος τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τὴν διδρῶσιν τῆς βαθμο-
 λογίας τοῦ ἀπορριφέντος μαθητοῦ Καμαριώτου. Διαμαρτύρομαι
 συνεχίζει ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς διὰ τὴν συκοφαντίαν ταύτην, μέ-
 ὄλην τὴν δύναμιν τῆς οὐδέποτε μολυνθείσης ἀπὸ τὸ μικρόβιον
 τῆς ἀνελικρινέας φυκῆς μου ὅτι τοῦτο εἶναι ψευδέστατον, καὶ
 δολιδάτον ἐπινόημα τῆς φαντασίας κακοβούλων πρὸς ικανοποι-
 ῆσιν ἰδιοτελῶν σκοπῶν των. Δὲν ἐμύμῃσα δὲ τὸν καθηγητὴν Βέ-
 ροιον, γράφει, μέ ποινὴν ἀνάλογον πρὸς τὸ παράπτωμά του, διότι
 ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν διεπίστωσα ἡ παράπτωμα ὑπὸ τὴν μορφήν, ὅφ'
 ἦν ἐπεδύωξε νὰ παρουσιάσῃ τοῦτο, ἡ ἰδιοτελὴς κακοβουλία.
 Τοῦναντίον διεπίστωσα ὅτι ^{ἰσχυρῶς} ~~ἐπὶ τῇ~~ διὰ νὰ χρησαμύσῃ ὡς
 προκάλυμμα τῆς ἐκ μέρους τοῦ Γυμνασιάρχου Βαρβεροπούλου
 καὶ καθηγητοῦ Γιωτοπούλου γενομένης βελτιώσεως τῆς βαθμολο-
 γίας τοῦ μαθητοῦ Ζούζουλα, ἀνελίξοι τοῦ εἰρημένου Γυμ. ασιάρ-
 χου ὡς μαρτυροῦσιν αὐτὰ ταῦτα τὰ ἐπίσημα βιβλία τοῦ Ἀ' γυμνα-
 σίου ἀρρένων, οὐδαμοῦ τῶν ὁποίων φαίνεται ὅτι εἶχε γίνει
 ἀπόπειρα περὶ βελτιώσεως τῆς βαθμολογίας τοῦ Καμαριώτου
 συμμαθητοῦ τοῦ Ζούζουλα. Ἡ διαπίστωσις τῶν ἀνωτέρω ὑπέπεσε,
 γράφει, καὶ εἰς τὴν ἄμεσον ἀντίληψιν τοῦ Ἐγκαιδευτικοῦ Συμ-
 βούλου κ. Α. Παπαγεωργακοπούλου κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1947.
 Ἐπειδὴ δὲ ἐσχημάτισα τὴν πεποιθήσιν ὅτι τὸ παράπτωμα τοῦ
 καθηγητοῦ Βεροίου δὲν ὑφίστατο ὑπὸ τὴν μορφήν, ὑπὸ τὴν ὁποί-
 αν ἀρχικῶς παρουσιάσθη, διὰ τοῦτο θὰ ἠδύκουν, ἂν ἐπέβαλλον
 βαρυτέραν ποινὴν ἐκείνης, ἣν ἐπέβαλον.
 Καὶ ἐπειδὴ ὁ καθηγητῆς Ι. Βέροιος ὡς ἐξεταστὴς ὁρισθεὶς ὑπὸ
 τοῦ Γυμνασιάρχου του εἶχε παρᾶσχει δεῖγματα εὐσυνειδησίας
 καὶ ἐφαίνετο οὗτος ἀξιοπρεπὴς καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἐνεκα τῆς πυ-
 ροπαθείας του κ. λ. π. δυνοπαθεία, ἐπέτρεφα εἰς τὸν τότε βοηθόν
 τῆς Ἐπιθεωρήσεως Κατσιγιάννην, ὅσους ἤθελε, νὰ καλῇ τὸν περὶ
 οὗ ὁ λόγος καθηγητὴν δι' ἐργασίαν, ὥρισα δὲ ἔπειτα τὸν αὐτὸν

καθηγητήν μέλος τῆς ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων τῆς ἡαι-
δαγωγικῆς Ἀκαδημίας Τριπόλεως Ἐπιτροπῆς, ἵνα ἐνισχυθῇ καὶ
οἰκονομικῶς ἐκ τῶν ~~καταβληθέντων~~ ἐξετάσεων, δεδομένου ὅτι εἶχεν
ὑποβληθῇ τότε καὶ εἰς χρέος, λόγῳ μεταβάσεώς του, ὡς μάρτυρος
εἰς τὸ Δικαστήριον Καλαμῶν".

Ὡς πρὸς τὸ πέμπτον καὶ τελευταῖον σημεῖον κατηγορίας του
ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητῆς ἐν τῇ ἀπολογίᾳ αὐτοῦ ἰσχυρίζεται ὅτι:

" ἡ τεθειμένη ἐπὶ τοῦ γραπτοῦ τῶν μαθηματικῶν βαθμολογία τῆς
μαθητρίας "Ὀλγας Μαλάτου παρὰ τοῦ οἰκείου ἐξεταστοῦ ἐβελτιώ-
θη ὑπὸ τῶν ἀναθεωρησάντων εἰδικῶν καθηγητῶν μετὰ σχετικὴν
εἰσήγησιν καὶ αἰτιολογίαν τῆς βελτιώσεως ὑπ' αὐτῶν κατὰ τρεῖς
μονάδας, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐν περιπτώσει δεδομένου ὅτι ἐκ
τῆς γενομένης πρότερον ἀναθεωρήσεως τῶν πολλῶν ἐκατοντάδων
γραπτῶν δὲν παρεσχέθη εἰς αὐτὸν ἀφορμὴ, ἵνα θέσῃ ἐν ἀμφιβόλῳ
ἀντικείμεν τῶν εἰδικῶν, ἐφ' ὅσον ἐν περιπτώσει βελτιώσεως βαθμολο-
γίας ἔστω καὶ κατὰ μίαν μονάδα εἶχεν ὑποχρεώσῃ αὐτοὺς νὰ
δικαιολογῶσι τὴν βελτίωσιν καὶ νὰ γράψωσι ἐπὶ τοῦ γραπτοῦ
τὴν δικαιολογίαν των διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς στοιχεῖον κρίσεως
τῆς βελτιώσεως καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐξεταστοῦ καὶ
διὰ τὰ ἀφορῶντα εἰς αὐτὸν τυχόν περαιτέρω".

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἔχον ὑπ' ὄψιν τ' ἀνωτέρω ὡς καὶ
πάντα τὰ συνυποβληθέντα μετὰ τοῦ πορίσματος τῶν διενεργηθει-
σῶν ἀνακρίσεων καὶ ἐν τῇ σχετικῇ πειθαρχικῇ φακέλῳ κατατε-
θειμένα ἔγγραφα ἀποφασίζει:

Κρίνει τὴν ἀπολογίαν τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ θ' περιφερείας κ.
Ἐμμαν. Καπαροῦ ἀνεπαρκῆ μὲν ὡς πρὸς τὰ δύο πρῶτα στοιχεῖα
τῆς κατηγορίας αὐτοῦ, ἐπαρκῆ δὲ ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ τρία.

Κατὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ὁ ὡς ἄνω Γεν. Ἐπιθεωρητῆς ἠνέχθη τὴν κατ'
ὅδον διδασκαλίαν ὑπὸ τύπον ὑπερῶν ἐν αὐτοῖς τοῖς διδασκη-
τοῖς ἐκ μέρους τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ Ἐκπαιδ.

λειτουργῶν ἐπὶ ἰδιαιτέρα ἀμοιβῇ κατὰ παράβασιν τῶν κειμένων

διατάξεων ἐπὶ τρίμηνον.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν μαθητῶν διὰ τὴν ἰδιαι-
τέραν διδασκαλίαν χρημάτων ἔλαβεν ἄνευ νομίμου ἐρείσματος
ἐν συνόλῳ ποσὸν 2.300.000 δραχμῶν ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ κύρους αὐ-
τοῦ ὡς Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ ὅλη ἐκπαιδευτικὴ καὶ ἐθνικὴ πολιτεία τοῦ ὡς ἄνω
Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἰδίᾳ κατὰ τὰ σκληρὰ ἔτη τῆς ξενικῆς κα-
τοχῆς, ὑπῆρξε κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν ἀρμοδίων στρατιωτικῶν
ἀρχῶν ἀξιᾶ ἰδιαιτέρας μνείας καὶ ἐπαίνου,

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ περιπετειώδη ἔτη τῆς ξενικῆς κατοχῆς ὁ ὡς
ἄνω Γενικός Ἐπιθεωρητής ὑπέστη σημαντικὰ ὑλικὰ ζημίαι,

Ἐπειδὴ ὁ εἰρημένος Γεν. Ἐπιθεωρητής ἀνέφερεν εἰς τὸ ζὸν
Ἵπουργεῖον τὴν λειτουργίαν τῶν φροντιστηρίων καὶ ἀνέμενε
σχετικὴν διαταγὴν μετὰ τὴν λήψιν τῆς ὁποίας καὶ συμφῶνως
πρὸς αὐτὴν ἀπηγόρευσε τὴν λειτουργίαν.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀ π ο φ α σ ῖ ζ ε ι: ἐπιβάλλει
εἰς τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως θ' ἐπιφερεί-
ας Ἐμμ. Καπαρὸν ἐπιεικῶς τὴν ποινὴν τοῦ προστίμου τῶν
500.000 δρχ., διότι Γενικός Ἐπιθεωρητής ὢν, ἠνέχθη τὴν κατὰ
παράβασιν τῶν κειμένων διατάξεων τῆς κατ' ἰδίαν διδασκαλίας
εἰς τοὺς μαθητὰς ἐκ μέρους τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ
ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ἐν τοῖς διδακτηρίοις τῶν ^{Γυμνασίων}
Τριπόλεως, Τεγέας καὶ Δεριδίου, ἐπ' ἀμοιβῇ καὶ διότι ἐδέχθη
καὶ ἔλαβε μέρος τῶν ὑπὸ τῶν μαθητῶν καταβαλλομένων διὰ τὴν
κατ' ἰδίαν ταύτην διδασκαλίαν χρημάτων ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἡθικοῦ
αὐτοῦ κύρους ὡς Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐντεταλμέ-
νου τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων καὶ τὴν ἀγρυπνον παρακο-
λοῦθῃσιν τῆς τηρήσεως αὐτῶν παρὰ τῶν ὑφισταμένων του. -

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει πρὸς τοὺτοις νὰ
γνωρίσῃ πρὸς τὸν ὡς ἄνω Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν ὅτι ἡ ἐνέργεια

αὐτοῦ νά δ' ἰορῇσιν ὀλίγον χρόνον μετὰ τήν ὀπωσδήποτε τιμωρίαν
του τόν καθηγητήν Ι. Βέροιον, μέλος τῆς ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων
ἐξετάσεων ἐν τῇ Παιδαγωγικῇ Ἀκαδημίᾳ Τριπόλεως Ἐπιτροπῆς
ὑπῆρξεν ἄστοχον.

Τήν ἐν τῷ τέλει τῆς ἐγγράφου ἀπολογίας τοῦ ὡς ἄνω Γενικοῦ
Ἐπιθεωρητοῦ διατυπωμένην παράκλησιν αὐτοῦ ὅπως ἀνακοινωθῇ
ἐγκαίρως εἰς αὐτόν ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως ἵνα
ὀρίσῃ πληρεξούσιον δικηγόρον ὅπως παραστῇ κατ' αὐτήν, τὸ Ἐκ-
παιδευτικόν Συμβούλιον δέν δύναται νά δεχθῇ, ὡς νόμῳ ἀστή-
ρικτον.

Τὸ Ἐκπαιδευτικόν Συμβούλιον ἔχον ᾠσαύτως ὑπ' ὄψει αὐτοῦ
τάς ὑποβληθείσας παρὰ τῶν Γυμνασιαρχῶν τῶν τριῶν γυμνασίων
Τριπόλεως καί τῶν γυμνασίων Τεγέας καί Ἀεβιδίου, ἦτοι τῶν
1) Ἰωάννου Βαρβεροπούλου 2) Ἀθ. Τσουτσῆ 3) Εὐάγγ. Ρέπα, 4) Ἡλ.
Καλαμπόκη, καθηγητοῦ, διευθύνοντος τὸ γυμνάσιον Τεγέας καί
5) Δ. Δημητρακοπούλου, Γυμνασιάρχου Ἀεβιδίου ἀπολογίας, ἐν αἷς
οὗτοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἀπεφάσισαν τήν ἑναρξιν τῆς κατ' ἰδίαν
διδασκαλίας ὑπὸ τύπον ὑπερωριῶν ἐν τοῖς διδασκηρίοις αὐτῶν
συμφώνως πρὸς τήν συνταχθεῖσαν πράξιν παρὰ τοῦ καθηγητικοῦ
συνλόγου ἐκάστου γυμνασίου, ἧς πράξεως ἀντίγραφον ὑπέβαλον
διὰ τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καί εἰς τὸ Ὑ-
πουργεῖον Παιδείας πρὸς ἔγκρισιν καί εἰς τόν κ. Νομάρχην
Ἀρκαδίας, ἀναχωροῦντα τότε εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐνέργειαν τῶν
δεόντων διὰ τήν ἔγκρισιν.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδεμία οὐδαμῶθεν διαταγή, οὔτε ἐγκριτικὴ, οὔτε
ἀπαγορευτικὴ ἐλαμβάνετο ἤρχισεν ἡ διδασκαλία κατ' ἰδίαν ὑπὸ
τύπον ὑπερωριῶν ἐν τοῖς διδασκηρίοις εἰς τοὺς μαθητὰς ἐκά-
στου σχολείου ἐπ' ἀμοιβῇ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Μαρτίου μέχρι
τέλους Μαΐου τοῦ 1947, ὅποτε καί ἔπαυσε λόγῳ τῆς ληφθεῖσας
τότε ἀπαγορευτικῆς διαταγῆς τοῦ 20ῦ Ὑπουργείου Παιδείας.

Ἡ φοίτησις τῶν μαθητῶν εἰς τὰς φροντιστηριακὰς ταύτας ὑπερ-
ωρίας ὑπῆρξε προαιρετική καὶ σκοπὸν εἶχεν μόνον τὴν κατάρτι-
σιν καὶ ὠφέλειαν τῶν μαθητῶν"

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει: κρίνει
ἀνεπαρκεῖς τὰς ἀπολογίας τῶν μνημονευθέντων ὡς ἄνω Γυμνα-
σιαρχῶν καὶ ἐπειδὴ οἱ ὡς ἄνω Γυμνασιάρχαι ἐν κοινῇ ἀποφάσει
ἕκαστος μετὰ τοῦ περὶ αὐτὸν καθηγητοῦ συλλόγου ἵδρυσαν
φροντιστήρια ἐν τοῖς διδασκητέοις τῶν σχολείων αὐτῶν καὶ
ἐδίδασκαν κατ' ἰδίαν ἐπ' ἀμοιβῇ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν κατὰ παρὰ-
βασιν ὠρισμένων διατάξεων ἀπαγορευουσῶν τὴν κατ' ἰδίαν διδα-
σκαλίαν,

Ἐπιβάλλει εἰς τοὺς Γυμνασιάρχας 1) Ἰωάννην Βαρβερόπουλον
τοῦ Α' γυμνασίου Ἀρρένων Τριπόλεως, 2) Ἀθ. Τσουτσάνην Γυμν/
ρχην τοῦ Β' γυμνασίου Ἀρρ. Τριπόλεως, 3) Εὐάγγ. Ρέπαν Γυμν/ρχην
τοῦ γυμνασίου θηλ. Τριπόλεως, 4) Γ. Δημητρακόπουλον ^{καθηγ.} Γυμν/ρχην
τοῦ γυμνασίου Λεβιδίου καὶ 5) Ἠλῖαν Χαλαμπόκη ^{καθηγ.} διευθύνοντα
τὸ γυμνάσιον Τεγέας εἰς ἕκαστον ἐκ τούτων τὴν ποινὴν τοῦ
προστίμου ὅσον πρὸς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς ἑκάστου συμφώνως
τῷ Ν.Δ. τῆς 29/31 Ἰουλίου 1925 ἔσθρ. 11 περὶ τροποποιήσεως
κ.λ.π. καθ' ὃ ἡ ποινὴ ὀρίζεται ὅτι " οἱ παραβάται τῶν διατά-
ξεων τούτων ὑπόκεινται εἰς τὴν ποινὴν προστίμου ἴσου τοῦ-
λάχιστον μὲ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς....." διότι οὗτοι ἐν
κοινῇ ἀποφάσει μετὰ τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν καθηγητῶν,
~~ἐκπαιδευτῶν~~ ἵδρυσαν φροντιστήρια ἐν τοῖς διδασκητέοις τῶν γυμνα-
σίων των καὶ ἐδίδασκαν ἐπ' ἀμοιβῇ μαθητὰς τοῦ σχολείου των
κατὰ παράβασιν τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ
ἡθικοῦ αὐτῶν κύρους ὡς προϋσταμένων τῶν γυμνασίων, ἐντεταλμέ-
νων τὴν τήρησιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν διατάξεων.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον κρίνει ἐπαρκεῖς τὰς ἀπολογίας
τῶν Γυμνασιαρχῶν Ι. Βαρβεροπούλου τοῦ Α' γυμνασίου Ἀρρένων

Τριπόλεως καὶ 'Αθ. Τσουτσάνη τοῦ Β' γυμνασίου ἀρρένων Τριπόλεως ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ στοιχεῖον β' ἔθηκετο τῆς κατηγορίας αὐτῶν.

Ἐσαύτως τὸ Ἐκπαιδ. Συμβούλιον ἔχον ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπολογίας τῶν καθηγητῶν 1) 'Αθ. Παπανικολάου τοῦ γυμν. Τεγέας, 2) Γ. Χουχογιουῦ, 3) Γ. Παρασκευοπούλου, 4) Βασ. Βραχιώτη, 5) Γ. Χαρίτου, 6) Γ. Γιωργοπούλου 7) Β. Ρόντου, 8) Δ. Παπαϊωάννου, ἀπάντων τοῦ Α' γυμνασίου ἀρρ. Τριπόλεως, 9) 'Αρ. Προκοπέα, 10) Γ. Κορμποπούλου, 11) Κ. Δεμέρη, 12) Γ. Κορομηλά, 13) Ν. Ροδοπούλου, 14) 'Αθ. Καλογεροπούλου 15) Μηνᾶ Εὐδὴ, 16) Κ. Γκότση, 17) Παν. Παπαδοπούλου, 18) Χρ. Βουτυρά, 19) 'Αρ. Κικίη, ἀπάντων τοῦ Β' γυμν. ἀρρ. Τριπόλεως, 20) Κ. Δρίνη, 21) Κ. Πετρίκη, 22) Ε. Μπαμπανικολοῦ, 23) Ν. Μουχτοπούλου, 24) Π. Γιαννακοπούλου, 25) Ν. Σταυροπούλου, 26) Α. Χούλη, 27) Μουρούκα Αἰκατ., 28) Β. Κυριακοπούλου, 29) Α. Μουρτσουκλή, 30) Μ. Σταυροπούλου καὶ 31) Κ. Μπισούλη, ἐν αἷς οὗτοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἀπεφάσισαν νὰ ἰδρύσῃσι φροντιστήρια ὅχι ὅμως εἰς βάρος τῶν ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου προγράμματος προβλεπομένων ὥρῶν διδασκαλίας, ἀλλὰ ὑπὸ τύπον ὑπερωριῶν, ὅτι ὑπέβαλλον τὸ σχετικὸν πρακτικὸν εἰς τὸ εὖν Ὑπουργεῖον καὶ ἀνέμενον τὴν ἔγκρισιν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀπάντησις ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ, ἐξεδήρσαν τοῦτο ὡς σιωπηρὰν ἀναγκὴν τοῦ Ὑπουργείου καὶ προέβησαν εἰς τὴν ἑναρξιν καὶ λειτουργίαν τῶν φροντιστηρίων ἀπὸ τοῦ "αὐτίου μέχρι τοῦ Μαΐου τοῦ 1947, ὅποτε ἦλθεν ἡ ἀρνητικὴ ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργείου καὶ διέκοψαν τὰυτα".

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀ π ο φ α σ ῖ ε ι: κρίνει ἀνεπαρκῆ τὴν ἀπολογίαν ἀπάντων τῶν ὡς ἄνω μνημονευομένων καθηγητῶν καὶ ἐπιβάλλει εἰς ἕκαστον ἐκ τούτων τὴν ποινὴν τοῦ προστίμου ἔσου πρὸς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς ἐκαστοῦ συμφάνως τῷ Ν. Δ. τῆς 29/31 Ἰουλίου 1925 "περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως κ.λ.π" διὰ παράβασιν τῶν ἀπαγορευουσῶν τὴν κατ' ὅσον διδασκαλίαν διατάξεων.

τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀναγνωρίζει καὶ ἡ μετακίνησις τῶν ὡς ἄνω ἐκπαιδευτικῶν εἰς ἄλλας θέσεις ἔξω τῆς Τριπόλεως θά ᾔτο ἴσως δεδικαιολογημένη.

Λαμβάνον ὅμως ὑπ' ὄψιν τὰς τραγικὰς οἰκονομικὰς συνθήκας ὑφ' ἃς ὁ ὑπαλληλικὸς κόσμος τελεῖ δέν προβαίνει σήμερον εἰς τὴν μετακίνησιν αὐτὴν ἐπιφυλασσόμενον νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν τῇ μέλλοντι ἐφ' ὅσον οὗτοι δέν ἐπιδειξώσι διὰ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν ὅτι ἀνεγνώρισαν τὰ σφάλματά των καὶ δέν ἐφρόντισαν νὰ ἀποκαταστήσωσι τὸ κύρος καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτῶν, ὡς ἐμπρέπει εἰς δημοσίους λειτουργοὺς καὶ μάλιστα ἐκπαιδευτικούς. -

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ε. ΣΕΚΚΕΡΗΣ

Τ Α Μ Ε Λ Η

Ι. Σκουτερόπουλος

Δ. Σουχλέρης

Θ. Παρασκευόπουλος

Η. Λάγιος

Ν. Μιχαλόπουλος

Δ. Πουσιρλής

Η. Βαμπούλης

Γ. Ζομπανιάκης

Α. Παπαγεωργακόπουλος

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 30ῇ Ἀπριλίου 1949 συνήλθεν τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐν ὁλομελείᾳ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Εὐάγγ. Σέκκερη, παρόντων πάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, πλην τοῦ κ. Νικ. Μιχαλοπούλου εὐρισκομένου μακρὸν τῶν Ἀθηνῶν διὰ λόγους ὑπηρεσίας, παρίσταμένου καὶ τοῦ Δ/ντοῦ τῶν Γραφείων αὐτοῦ κ. Μπάρκα, εἰς συνεδρίαν ἵνα ἀποφασίσῃ περὶ τῆς βραβεύσεως τῶν ὑποβληθέντων πρὸς κρῖσιν βιβλίων Ἱστοριῶν διὰ τὰς Α΄ Β΄ καὶ Γ΄ τάξεις τῶν ἑξαταξίων γυμνασίων παλαιοῦ τύπου.

Εἰς τὴν συνεδρίαν παρίστατο καὶ ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18734/2-3-49 διαταγῆς τοῦ Σαυ. Ὑπουργείου ὁρισθεὶς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ο.Ε.Σ.Β. κ. Καρ. Μούστρης, Διευθυντὴς τῆς Δ/σεως Διδακτικῶν Βιβλίων.

Λαβὼν ὑπ' ὄψει:

α) τὸ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 7523/23-2-49 (πρωτ. Συμβουλ. 1476/28-2-49) ἔγγραφον τοῦ Σαυ. Ὑπουργείου, δι' οὗ διεβιβάσθησαν πρὸς κρῖσιν τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὴν Διευθύνσιν Διδακτικῶν Βιβλίων βιβλία τῆς Ἱστορίας τῶν τάξεων Α΄ Β΄ καὶ Γ΄ τοῦ ἑξαταξίου γυμνασίου παλ. τύπου,

β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 54384/31-7-48 (Φ.Ε.Κ. "Παράρτημα" 62/10-8-48) προκήρυξιν πρὸς συγγραφὴν σχολικῶν βιβλίων Ἱστορίας διὰ τὰς ἑξ. τάξεις τῶν ἑξαταξίων γυμνασίων,

γ) τὴν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 1/49 πράξει του διαλαμβανομένην ἀπόφασιν του, δι' ἧς ὄρισεν εἰσηγητὰς ἐπὶ τῆς κρίσεως τῶν ὑποβληθεισῶν ὡς ἄνω Ἱστοριῶν 1) διὰ τὰς Ἱστορίας τῆς Α΄ τάξεως τοῦ γυμνασίου τοὺς ἐκ τῶν μελῶν του κ.κ. Θ. Παράσκευ. Πουλον καὶ Γ. Ζομπανδάκη. 2) διὰ τὰς Ἱστορίας τῆς Β΄ τάξεως τὸν ἐκ τῶν μελῶν του κ. Δ. Μισυρλήν καὶ τὸν καθηγητὴν τῆς Ἱστορίας ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν κ. Ν. Βλάχον. καὶ 3)

καὶ βασιλεία, εἰς τὴν ἑλλάδα κατὰ τοὺς ἑλληνιστικούς χρό-
νους καὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν τῶν ἑλληνιστικῶν χρόνων.
Τοῦ δευτέρου μέρους αἱ σελ. 79-92 περιλαμβάνουν τὴν
προϊστορίαν τῆς Εὐρώπης καὶ αἱ σελ. 93-263 τὴν Ῥωμαϊκὴν
Ἱστορίαν μέχρι τοῦ Μ.Κωνσταντίνου μετὰ κεφαλαίου πραγμα-
τευομένου τὴν παρακμὴν τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὸ τέλος
τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Εἰς ταύτας περιέχεται καὶ ἡ ἱστορία
ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν κατὰκτησιν τῆς Μακεδονίας καὶ
τῆς κυρίως Ἑλλάδος καὶ εἰς τὴν ἐπέδρασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ
πολιτισμοῦ εἰς τοὺς Ῥωμαίους.

Οὕτως ἡ κατανομή τῆς ὕλης εἶναι ἡ προσήκουσα.
Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον εἶναι συντεταγμένον κατὰ τὸ γράμ-
μα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς προκηρύξεως. Ὁ ἐπιμεληθεὶς τούτου
κ. Χατζῆς ἐχρησιμοποίησε τὴν προεργασίαν τοῦ μακαρίτου
Α. Λαζάρου, τοῦ σεμνοῦ ἐκείνου καὶ ἀνιδιανήτου ἐργάτου,
ὅστις ἐκ τῆς προβλέπει νέου διαγωνισμοῦ καὶ ἐν τῇ φιλο-
τιμίᾳ συναισθήσει τῆς ἀνάγκης ἐπεξεργασίας καὶ ἀνακαινι-
σμοῦ τοῦ βιβλίου του εἶχεν ἐτοιμάσει ταύτην. Εἰς τὴν προ-
εργασίαν ἐκείνου ὁ κ. Χατζῆς προσθέσας τὴν ἐπιμέλειάν του
προέβη εἰς ριζικὴν ἀναθεώρησιν, μᾶλλον εἰς ἐξ ὑπαρχῆς
πολλαχού συγγραφὴν, κατορθώσας νέαν παρουσίαν βιβλίου εἰς
σχεδόν ἐντελῶς νέαν διασκευὴν σοβαρῶς ἡλλαγμένην, συγχρο-
νισμένην καὶ προσηρμοσμένην εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νέας
προκηρύξεως καὶ ἀνάλογον πρὸς τὴν διανοητικὴν ἱκανότητα
τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως, δι' ἣν προορίζεται.

Ἐν τῷ βιβλίῳ ἐκτίθεται μετ' ἀκριβεias ἡ καθωρισμένη ἀπι-
στημονικὴ ὕλη καὶ κατὰ τρόπον ἀπλοῦν, σαφῆ καὶ παρα-
στατικόν.

Ἡ εἰσαγωγή εἶναι ἀρκούντως ἐπιτυχής. Ἡ ὕλη τῆς Ἑλληνι-
στικῆς περιόδου κατέχει τὴν προσήκουσαν θέσιν καὶ ἐκτε-

θεται με θερμην καὶ στοργήν. Ἡ πολιτικὴ ζωὴ ἀναπτύσσεται λίαν ἱκανοποιητικῶς ὡς ἐπίσης καὶ τὰ τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τοὺς Ἑλληνιστικοὺς χρόνους, λίαν δὲ ὁρατῶς καὶ ἐπικαίρως ~~ἡ~~ ὁρᾶται εἰς τὰς πόλεις καὶ ἡ πόδις, εἰς τρόπον ὥστε ἐμφαίνεται πλήρως ἡ σημασία καὶ ἡ ἐπίδρασις τῶν Ἑλληνιστικῶν πολιτειῶν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ γενικώτερον τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος.

Οὕτω τὰ τριακόσια περίπου ἔτη, ἃτινα καλύπτει ἡ ἱστορία τῶν Διαδόχων καὶ τῶν ἐπιγόνων, πρὸς οὐδεμίαν ἄλλην περίδον τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας φοβοῦντα τὴν σύγκρισιν, διδοὶ κυρίως τότε ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἡ διανοησις ἐγέναν ὄργανον παγκοσμίου συνεννοήσεως καὶ ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς διεδόθη εἰς ὅλην τὴν Ἀνατολήν. Αἱ τέχναι διετήρησαν τὴν δημιουργικὴν πνοήν των, ἡ λογοτεχνία ἐστέρησεν, ἀλλ' αἱ ἐπιστῆμαι μαθηματικαί, ἀστρονομία, φυσικαὶ ἐπιστῆμαι κ.λ.κ. ὑπερέβησαν τὴν ἀπόδοσιν τῆς κλασσικῆς περιόδου.

Ἐν τῷ βιβλίῳ κεντρικὴν θέσιν ἔλαβον αἱ διεξοδικώτεραι περιγραφαί τῶν μεγάλων κέντρων τῆς Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Περγᾶμου, Ρόδου, Δήλου, Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν τοῦ Στράβωνος, Ἀρριανοῦ, Ἀχιλλέως, Παύλου καὶ διὰ παραθέσεως χαρακτηριστικῶν χωρίων, ἐδόθησαν τὰ σπουδαιότερα ἐκ τῶν μεταξὺ τῶν Διαδόχων ἐρίδων καὶ πολέμων ἐξήρησαν αἱ φυσιογνωμίαι τοῦ Πτολεμαίου Α', Εὐμένους, Ἀντιγόνου, Σελεύκου, Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ καὶ ὑπεγράμμισθη ἡ ἐκπολιτιστικὴ ἐνέργεια τῶν Ἀλεξάνδρων καὶ Ἑλλήνων εἰς τὰ πλεον ἀποκεντρά ἄκρα τῆς Ἀνατολῆς.

Ἡ ἀπαιτήσις τῆς προκηρύξεως περὶ προῖστορίας τῆς Εὐρώπης ἱκανοποιεῖται δι' ἰδιαιτέρου κεφαλαίου, ἐν ᾧ καταλλήλως καὶ ἐπιτυχῶς ἀναπτύσσεται ἡ προῖστορία τῆς Εὐρώπης.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος, τὸ περιλαμβάνον τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἱστορίαν, ἐπιτυχῶς ἀναπτύσσονται τὰ τῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀκμῆς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους, τὰ τῆς διοργανώσεως αὐτοῦ καὶ τὰ τῆς παρακμῆς τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ τέλους τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὁρᾶσις τοῦ λαοῦ ἐκείνου διαφωτίζεται καὶ συγχρόνως ἐξαίρεται ἡ ἔξοσις τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐπὶ Ῥωμαιοκρατίας. Ἐπίσης προσηκόντως ἀναπτύσσονται τὰ βαρύτερα αἷτια τῆς ὑποταγῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς Ῥωμαίους καὶ φαίνεται τὸ ἐπικατάρατον ἐλάττωμα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἡ διαίρεσις καὶ ὁ ἐθνικὸς διχασμός.

Οὕτω διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσειν βιβλίου πληροῦνται οἱ ἐπιδιδωμένοι σκοποί, ἡ ἱστορικὴ ὕλη ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀπουδαιότερας ἐκδηλώσεις τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων καὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ καὶ ἐκτίθεται μὲ πᾶσαν δυνατὴν σαφηνείαν, ἐποπτικότητα καὶ γραφικότητα, ἡ δὲ ἀναγραφὴ χρόνων λογισμῶν περιορίζεται ὁρῶς εἰς τὰ κυριώτερα τῶν ἱστορουμένων. Καταλλήλως ἐξαίρεται ἡ συμβολὴ ἐπιλέκτων προσώπων καὶ τῆς ἱστορίας ἡμῶν καὶ τῆς τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος.

Πρὸς μεταγαλυτέραν αἰσθητοποίησιν τῶν ἱστορουμένων γεγονότων καὶ στοιχείων πολιτισμοῦ περιλαμβάνονται εἰς τὸ βιβλίον καὶ 112 καλλιτεχνικαὶ εἰκόνες μνημεῶν τέχνης, μεγάλων ἀνδρῶν κ.λ.π. ὡς καὶ 9 χάρται μικροὶ καὶ εὐκρινεῖς.

Ἡ κατανομὴ τῆς ἱστορικῆς ὕλης εἰς μεγαλῦτερα ἢ μικρότερα κεφάλαια εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν σημασίαν τῶν ἱστορουμένων περιόδων, ἡ δὲ συνάρτησις τούτων ὀρθὴ καὶ σαφής. Τὰ ἱστορουμένα εἶναι ἐπιστημονικῶς ἐπακριβωμένα καὶ εἶναι συνδεδεμένα πρὸς ἄλληλα κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ αἵτιου

καὶ τοῦ αἵτιατοῦ, καλλιεργεῖται δὲ καὶ ἐνισχύεται ^{ἡμερ} τοῖς
μαθηταῖς ἡ φιλοπατορία, ἡ πειθαρχία καὶ αἱ ἄλλαι κοινωνι-
καὶ ἀρεταί, διότι ἀξιάρονται καταλλήλως, ὅπου εἶναι τοῦτο
δυνατόν, καὶ ἐκτίθενται μετὰ τοῦ προσηκόντος πατριωτισμοῦ
καὶ θέρους γεγονότα ἔχοντα σχέσιν μὲ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ
ἐκτίθενται διὰ ζωηρᾶς καὶ ἀβυσσίου ἀπογηγῆσεως τὰ πολεμικὰ
γεγονότα, αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ
πολιτισμοῦ, γίνεται ὁ κατὰλληλος χαρακτηρισμὸς τῶν ἱστο-
ρικῶν προσωπικοτήτων καὶ κοῖνονται τὰ ἱστορικὰ γεγονότα.

Ἐπίσης πολὺ διδασκτικὰ εἶναι αἱ ἀναγραφόμεναι παραδό-
σεις περὶ τοῦ Κοριολανοῦ, καὶ Κικινιδίου καὶ ἄλλων.

Ἐν τῷ βιβλίῳ παρατίθενται, ὅπου παρίσταται ἀνδρική, ἀπο-
σπάσματα ἐκ πηγῶν περιέχοντα κρίσεις περὶ τῶν ἱστορου-
μένων γεγονότων καὶ προσώπων.

Ἡ γλῶσσα τοῦ βιβλίου εἶναι ἀπλὴ καθαρεύουσα, ὁμαλὴ, ῥέου-
σα καὶ σαφὴς ἀνάλογος πρὸς τὰς γλωσσικὰς δυνάμεις τῶν
μαθητῶν τῆς τάξεως, δι' ἣν προορίζεται.

Τὰ ἐν σελ. 33-36 περιλαμβανόμενα βαρβαρικὰ βασίλεια κα-
λῶς ἀναπτυσσόμενα καλὸν εἶναι νὰ παραλειφθῶν, ὡς καὶ
ὁ συγγραφεὺς σημειοῦ ἐν σελ. 33, διότι καὶ ἄμεσόν τινα
σχέσιν μὲ τὸν τόπον μας δὲν ἔχουν καὶ βάρος τῆς μνήμης
τῶν μαθητῶν εἶναι. Ἐπίσης θὰ ἡμποροῦσαν νὰ λείψουν καὶ τὰ
ἐν σελ. 31 ἀναγραφόμενα ὀνόματα βασιλέων τῆς Συρίας.

Τὴν προσοχὴν τοῦ συγγραφέως διέφυγον καὶ ἐκφράσεις τινεῖς
ὅχι ἐπιτυχεῖς: ἐν σελ. 20: " ἡ πολιτικὴ τῆς συγχωνεύσε-
ως Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων δὲν εἶχε τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῶν
~~ἡ~~ ἡγεμενῶν" .

Ἐν σελ. 48 " τοιοῦτοτρόπως ὁ φιλοπολεμὴν ἔδωκε τὴν τελευ-
ταίαν λάμψιν εἰς τὴν σημαντικωτέραν δυνάμιν τῆς Ἑλλάδος

κατὰ τοὺς χρόνους του....". 'Εν σελ. 52 " Ἡ Ρόδος, ἡ ὁποία ἐκληρονόμησε τὸν Πειραιᾶ " .

'Εν σελ. 100: " τὸ σημαντικώτερον ὅμως πρόσωπον ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λαοὺς ἐπρόκειτο νὰ διαδραματίσουν οἱ κάτοικοι τῆς μικρᾶς χώρας τοῦ Λατίου, οἱ Λατῖνοι " .

'Εν σελ. 123: " ὁ ρωμαϊκὸς στρατὸς ἀνεδέειχθη ὁ ἀνώτερος τῶν ἀρναίων χρόνων " .

'Εν σελ. 139: " ὁ δικτάτωρ ἦτο ἔκτακτος ἄρχων, ἐκλεγόμενος εἰς μεγάλους ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς κινούνους τῆς πολιτείας " .

'Εν σελ. 145: " Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Μήτροπόλεως τοῦ-
ρου ἡ Κροκηδὼν ἐκουσάσασε ὅλους τοὺς φοινικικοὺς σταθμοὺς εἰς τὰ παράλια " .

'Εν σελ. 203: " ὁ ἀγὼν ἐκρίθη εἰς τὴν θάλασσαν εἰς τὸ
'Ακρωτήριον Ἀκπιον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου " .

'Εν σελ. 207: " διότι ἡ προσπάθεια τοῦ συνήντησε μεγάλην ἀντίφρασιν εἰς τὴν ἀνωτέραν κοινωνικὴν τάξιν " .

'Εν σελ. 232 " Τοιοῦτοτρόπως ἡ Ρώμη ἐδημιούργησε κυβερνη-
τικὸν σύστημα τῆς ἀρχαιότητος διὰ τὴν διοίκησιν ἐκτετα-
μένου κράτους. " .

Παράλειψις ἐν σελ. 14: " Ὁ Δημήτριος ἦτο υἱὸς τοῦ μομο-
φάδμου " .

'Εν σελ. 52 ἡ χρονολογία 323-283 ἀντὶ τῆς ὁρᾶς 323-285.

ἐν σελ. 65 " " φιλαίτερος ἀντὶ φιλέταιρος.

'Εν σελ. 38 ὑπερβολή: " Ἀλλὰ τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς
'Ελλάδος ἥλλαξε ριζικῶς ἡ αἰφνιδία ἐπιδρομὴ τῶν Παλατῶν " .

Παρορμήματα ἐλάχιστα καὶ ἐπουσιῶδη παρατηροῦνται ἐν τῷ
βιβλίῳ .

Παρὰ τὰ ~~παραπάνω~~ ἀνωτέρω ἀναγραφόμενα μειονεκτήματα τὸ βιβλίον
παρουσιάζει πολλὰ πλεονεκτήματα. Γενικῶς ἔχει γραφῇ μὲ
ἐπιστημονικὴν ἀκρίβειαν, μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν

Ἀναγινώσκεται εὐχαρίστως καὶ εἶναι κατὰλληλον πρὸς τὴν δ' ικανοποιητικὴν ἱκανότητα τῶν μαθητῶν. Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τ' ἄλλους ὑπάρχει ἀλληλουχία νοημάτων. Τὰ πολιτικὰ γεγονότα ἀναπτύσσονται λίαν ἱκανοποιητικῶς καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ παρέχονται σαφῶς. Οὕτως ἡ φιλοτιμία προσπάθεια τῶν συγγραφέων παρουσίασεν ἰδιωτικὴν μέθοδον ὥστε οἱ μαθηταὶ νὰ δύνανται μὰ ἐμβαθύνουν εἰς τὰ ἱστορικὰ γεγονότα καὶ νὰ ἀναπτύσσουν ἱστορικὴν σκέψιν. Διὰ τὰ προτερόματα ταῦτα κρίνομεν τοῦτο ἄξιον βραβεύσεως. -

2) Βασιλεῖου Πέτροβινα.

Ἱστορία Ἑλληνικὴ καὶ Ῥωμαϊκὴ διὰ τὴν Γ' τάξιν τῶν ἑξαταξίων γυμνασίων. -

Τὸ βιβλίον τοῦτο περιλαμβάνει 306 σελίδας, ἐξ ὧν ἐν ἀρχῇ 9 σελίδες περιέχουν πλῆνα τῶν περιεχομένων καὶ 4 σελίδες χρονολογικὸν πλῆνα α) τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ β) τῆς Ῥωμαϊκῆς, εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ βιβλίου ὑπάρχει πλῆνα ἀναγράφων 50 εἰκόνας καὶ 5 χάρτας.

Ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἀμοιβῆς ὑπηρεσίας τῆς Διευθύνσεως Διδακτικῶν Βιβλίων τοῦ Ὑπουργείου, ἀντιστοιχεῖ πρὸς $14\frac{1}{2}$ τυπογραφικὰ φύλλα σχήματος καὶ στοιχείων τῶν αὐτῶν καὶ μέχρι σήμερον ἐν χρήσει, τῆς προκηρῦξεως καθορίζουσιν 15 τυπογρ. φύλλα καὶ οἰοῦνται εἰς τέσσαρα μέρη.

Τὸ πρῶτον μέρος, μετὰ βραχεῖα εἰσαγωγὴν, περιλαμβάνει τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου μέχρι τῆς ἀναμελξεως τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος σελ. 17-95

Τὸ δευτερον μέρος περιλαμβάνει τὴν ἱστορίαν τῆς Ῥώμης

Τὸ πρῶτον μέρος περιλαμβάνει τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου μέχρι τῆς ἀναμελξεως τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος σελ. 17-95

καὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς κατακτῆσεως τῆς Ἰταλίας σελ. 96-158
ἐξ ὧν αἱ σελ. 96-98 εἶναι ἀφιερωμέναι εἰς τὴν Ἱστορίαν
τῆς Εὐρώπης κατὰ τοὺς προῖστορικοὺς καὶ πωτοῖστορικοὺς
χρόνους καὶ αἱ σελ. 98-101 εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν λαῶν τῆς
Ἰταλικῆς Κερσονήσου.

Τὸ τρίτον μέρος περιλαμβάνει τὴν Ἱστορίαν τῆς ἀναμείξεως
τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰ πόσγματα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ὑποτα-
γῆς ὅλων τῶν Μεσογειακῶν λαῶν 159-240, καὶ

τὸ Τέταρτον μέρος περιλαμβάνει τὴν Ῥωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν
ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μέχρι τοῦ Μ. Κωνσταντίνου σελ. 240-306.

Κατὰ ταῦτα ἡ κατανομὴ τῆς ὕλης ἔχει γίνεαι προσηκόντως.

Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον εἶναι συντεταγμένον κατὰ τὸ γράμμα
καὶ τὸ πνεῦμα τῆς προκηρύξεως.

Ἡ ὕλη τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου κατέχει τὴν προσήκουσαν
ἔκτασιν, τὰ πολιτικὰ γεγονότα ταύτης ἀναπτύσσονται ἀφορ-
τως ἐπιτυχῶς καὶ ὁ πολιτισμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου τῆς
Ἀνατολῆς ἐκανοποιητικῶς καὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ φαίνεται
πλήρως ἡ σημασία καὶ ἡ ἐπίδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου
τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν ἰδρυθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ πολιτειῶν εἰς
τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ γενικώτερον
τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Εἶναι ἴσως πολλὰ τὰ ἐν σελ.
24-27 γραφόμενα περὶ τῆς πολιορκίας τῆς Ρόδου καὶ περαιτέρω
ρω γενικῶς περὶ τῶν πολέμων τῶν Διαδόχων. Ἐπίσης περιττεύ-
ουν μᾶλλον τὰ ἐν σελ. 46 περὶ διοικήσεως τοῦ βασιλεῖος
τῶν Ἱπτολεμαίων, διότι αἱ λεπτομέρειαι δὲν ὠφελοῦν καὶ εἶναι
εἰς βάρος τῆς μνήμης τῶν μαθητῶν, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου λείπουν χρο-
νολογίαι διὰ τινος τοῦλάχιστον βασιλεῦς τῆς Αἰγύπτου σελ. 44.
Τὰ ἐν σελ. 49-50 περὶ τοῦ Μουσείου τῆς Ἀλεξανδρείας ἔχουν
θέσιν μᾶλλον παρακτῶ ὅπου γίνεται λόγος περὶ τοῦ πολι-
τισμοῦ. Εἰς τὰ ἐν σελ. 70 ὀλίγα περὶ τοῦ θεοκρατοῦ λείπει
ἐρμηνεῖα τις περὶ τῶν αἰτίων τῆς δημιουργίας τοῦ νέου εἰ-

δους ποιήσεως, τῆς βουκολικῆς.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος τὰ περὶ τῆς προϊστορίας τῆς Εὐρώπης εἶναι πενιχρά καὶ οὐχὶ ἐπαρκῶς σαφῆ. Οἱ Ἰαρχηδονικοὶ πόλεμοι, ἂν καὶ καλῶς ἀναπτύσσονται, εἴ ἦτο δυνατόν νὰ συντομευθοῦν διὰ περικοπῆς λεπτομερειῶν χωρὶς ζημιῶν τινά τοῦ συνόλου.

Τὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἱστορίας πραγματεύεται ὁ συγγραφεὺς ἱκανοποιητικῶς.

Γενικῶς ὁ συγγραφεὺς ἀναπτύσσει ἐπιτυχῶς τὰ πολιτικὰ γεγονότα καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ τῶν διαφόρων ἐποχῶν, ὡς ἐξετάζει, μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας κεφάλαιά τινα μάλιστα ἐπιτυχέστερον. Ἡ ζωὴ καὶ ἡ θρησκεία τῶν Ἑλληνιστικῶν ~~ἡρώων~~ πολιτειῶν, τῆς κυρίως Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ ἐξιστοροῦνται ἱκανοποιητικῶς, ἐξαίρεται δὲ καταλλήλως ἡ θέσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Πρὸς μερῶν μὲν αἰσθητοποιοῦν τῶν ἱστορουμένων γεγονότων καὶ τῶν στοιχείων τοῦ πολιτισμοῦ τὸ βιβλίον περιλαμβάνει καλλιτεχνικὰς εἰκόνας μεγάλων ἀνδρῶν, μνημείων τέχνης κ.λ.π. ὡς καὶ χάρτας μικροῦς.

Τὰ ἱστορουμένα εἶναι ἱστορικῶς ~~ἡμετέρας~~ ἀποκριβωμένα καὶ συνδεδεμένα πρὸς ἄλληλα, ἐνισχύεται δὲ παρὰ τοῖς μαθηταῖς ἡ φιλοπατρία, ἡ πειθαρχία καὶ ἄλλαι ἀρεταί. Ἐνιαχοῦ ὁ συγγραφεὺς παρεμβάλλει ἀποσπασματα χαρακτηριστικὰ κυρίως ἐκ τῶν ἱστοριῶν τοῦ Κ. Παπαρρηγοπούλου καὶ Πολυβίου.

Μειονεκτήματα τοῦ βιβλίου σημειοῦνται ἐν αὐτῷ: Οὕτω π.χ. ⁶ ~~ἡ~~ μεταβάσεις ἀπὸ κεφαλαίου εἰς κεφάλαιον ἢ ἀπὸ ἐνὸς θέματος εἰς ἄλλο πολλαχοῦ γίνονται κατὰ στερεότυπον τινὰ τοῖον ὡς εἴαν ἐπρόκειτο περὶ μικρῶν μαθητῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου σελ. 29, 39, 42, 52, 54, 56, 59, 69, 76, 89, 94, 100,

102, 106, 109, 128, 194. γίνονται δέ συνήχη χρήσις τοῦ "λοιπόν"
ἀστόχως ἰδεῖν ἐν σελ. 146, 175, 183, 184, 204 καὶ ἀλλαχοῦ.

Ἐκφράσεις ἀστοχοί:

σελ. 14 " εἰς τὸ ἱστορικὸν βιβλίον μας τοῦ προηγουμένου
ἔτους" .

σελ. 69: " εἰς τὴν κοινὴν (γλῶσσαν) ἀνέμειξαν καὶ πολλὰ
ξένα στοιχεῖα" .

σελ. 79: " ἔκαμεν (ὁ Πύρρος) ἀκόμη μίαν μάχην μέ τοὺς ρω-
μαίους ἀλλὰ τῇ νηορὰν ταύτην ἐνίκηθη παρὰ τὸ Βανερέντον.

Ἦναγνάσθη λοιπόν ὁ Π."

σελ. 102 " ὅταν ἐβασίλευεν ὁ Νουμήτωρ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀμού-
λιος τὸν ἐξεδίδωξεν ἀπὸ τὸν θρόνον"

σελ. 103 " Ἐπλησίασε τότε μὲν λυκαίνα, ἡ ὅποια ~~ἔσχετο~~
τὰ δύο νήπια".

σελ. 113 " ἐσώθη λοιπόν... ἐστερεώθη"

σελ. 114 " ἀνεκρηρύχθησαν πρῶτον ἀπαραβίαστοι" χωρὶς νὰ ἀ-
κολουθῇ δεῦτερον"

σελ. 116 " Οἱ δῆμαρχοι ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα.. νὰ δημυγο-
ροῦν" .

σελ. 155. " ὁ νεαρὸς Σκιπίων ἐν¹ ~~ἐν~~ λαμπρὰν νίκην τὸν ἑν-
δοξον Ἀννίβαν" .

σελ. 160 " Οἱ ῥωμαῖοι... οἱ ῥωμαῖοι"

σελ. 194 " Ὁ ~~μᾶριος~~ Ἀρχηγὸς τῆς δημοτικῆς μερίδος" καὶ
ἀλλαχοῦ" .

σελ. 195. " Ὁ Ἀνταγωνισμὸς τῶν ἡτο ἀδύνατον νὰ μὴ καταλή-
ξη εἰς σύγκρουσιν μεταξὺ τῶν, ἡ ὅποια πάλιν θὰ ἦτο δύσκο-
λον νὰ μὴ μεταβῇ εἰς ἐμφύλιον πόλεμον.

σελ. 224 " ὁ Καῖσαρ ὅμως ἐζήτησε καὶ αὐτὸς νὰ παραιτηθῇ
καὶ ὁ Πομπήιος"

σελ. 226 " καὶ ἐπέβαλεν (ὁ Καῖσαρ) εἰς αὐτοὺς ὡς βασίλισσα
τὴν Κλεοπάτραν τὴν ὅποιαν ἔκαμε σύζυγον του" ὅπερ οὐχ

πλήρως ἀκριβές.

ἐν σελ. 109 ὑπερβολή " ὑπῆρχον ἐπίσης εἰς τὴν Ρώμην καὶ
δοῦλος ἐργαζόμενοι εἰς τὰ κτήματα τῶν Πατρικίων, οἱ ὅπο-
οι δὲν εἶχον κανέν δικαίωμα, ὅπως καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα".
Ἐπαναλήψεις δελ. 78-79 " ὁ Πύρρος ἐννέα φορὰ, σελ. 82
" ἐξεστράτευσεν κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου εἰς Μακεδονίαν καὶ
ἐνίκησε τὸν Ἀντίγονον", σελ. 96 " οἱ παλαιότατοι κἀ-
τοικοὶ τῆς Εὐρώπης. " ἐρὶ τῶν παλαιότατων κατοίκων τῆς Εὐ-
ρώπης. " σελ. 101 " Τυρρηνοὶ " , σελ. 103 " νὰ βάλουν τὰ
δύο νήπια εἰς μίαν σκάφην καὶ νὰ ρίψουν τὴν σκάφην.... ἡ
σκάφη " . σελ. 117 . " Ρώμη " ἐξάκις.

Περιττολογίαι καὶ παρεκβάσεις: σελ. 25, 34, 58, 121, 137, 141,
156, 223, 248 καὶ ἐν σελ. 300-301 ὅπου εἰς ἔπρεπε νὰ λε-
φουν τὰ ὀνόματα αὐτοκρατόρων ἅτινα εἶναι εἰς βάρος τῆς
μνήμης τῶν μαθητῶν.

Ἡρὰ τὰ ἀνωτέρω σημειούμενα μειονεκτήματα τὸ βιβλίον ἔ-
χει γραφῇ μὲ ἐπιστημονικὴν ἀκρίβειαν, ἐπιμέλειαν καὶ
εἰς γλῶσσαν ὁμαλὴν καὶ ρέουσαν, ὥστε νὰ καθίσταται κατα-
ληπτὸν ἀπὸ τοὺς μαθητὰς καὶ ἐν γένει ἔχει πολλὰ πλεονε-
κτῆματα.

Προτείνομεν νὰ τύχη βραβεύσεως.

3.- Ἰωάννου Παπασταύρου.

Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ
Μεγάλου Ἀλεξάνδρου μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου διὰ
τὴν Γ' τάξιν τοῦ γυμνασίου.

Τὸ βιβλίον περιλαμβάνει 222 σελίδας, εἰς ἃς προστίθενται
 $2\frac{1}{2}$ σελίδες χρονολογικὸς πίναξ τῶν σπουδαιότερων γεγονό-
των, κατὰλογος εἰκόνων καὶ χαρτῶν ἐκ $2\frac{1}{2}$ σελίδων ὡς καὶ

πίναξ περιεχομένων.

Ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς Διευθύνσεως Διδακτικῶν βιβλίων τοῦ Ὑπουργείου, ἀντιστοιχεῖ πρὸς 12 $\frac{1}{2}$ περίπου τυπογραφικὰ φύλλα σχήματος καὶ στοιχείων τῶν αὐτῶν ἐν χρήσει καὶ σήμερον ἀντὶ τῶν 15 τυπογραφικῶν φύλλων, ὡς ὀρίζει ἡ πρόκηρυξις. Κατὰ ταῦτα ὁ συγγραφεὺς κατὰ τὴν οὐνταξιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν βιβλίου του παρέβη ρητὴν διδάξιν τῆς ὑπ' ἀρ. θ. 54884/31-7-48 προκηρύξεως τοῦ Ὑπουργείου καὶ διὰ τοῦτο ἡ κριτικὴ ἐπιτροπὴ δὲν προβαίνει εἰς κρίσιν τούτου.

Τὸ Κ.Δ.Γ.Σ.Ε. ἀποφασίζει:

- 1) χορηγεῖ α) τὸ Α' βραβεῖον καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς προκηρύξεως ἐξ 25.000.000 εἰς τὸ βιβλίον τῶν κ.κ. Α. Λαζάρου καὶ Δ. Χατζῆ, β) τὸ Β' βραβεῖον καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς προκηρύξεως ἐκ 15.000.000 εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κ. Β. Πετρούνια.
- 2) Νὰ ἐκτυπωθῇ τὸ τυχόν τὸ Α' βραβεῖον βιβλίον τῶν κ.κ. Α. Λαζάρου καὶ Δ. Χατζῆ τῶν συγγραφέων ὑποχρεουμένων νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ βιβλίου πρὸς ἐκτύπωσιν.
- 3) Τὴν ἐποπτεῖαν καὶ παρακολούθησιν τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου ἀναθέτει εἰς τοὺς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ κ.κ. Ἡλ. Λάγιον καὶ Α. Βαμπούλην.

Β/Μετά ταῦτα οἱ ἐπὶ τῆς κρίσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς Ἱστορίας διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ γυμνασίου ὁρισθέντες εἰσηγηταὶ κ.κ. Δ. Μισυρλῆς Ἐκπαιδευτικὸς Σύμβουλος καὶ Ν. Βλάχος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου εἰσηγοῦνται τὰ κάτωθι:

- 1) Θεοδώρου Ἀξενίδου

Ἑλληνικὴ Ἱστορία ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμου μέχρι τῆς δα-
νίας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου μετὰ συντόμου Ἱστορίας τῶν Ἀνα-
τολικῶν λαῶν διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν ἐξατάξιων γυμνασίων. :

Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον ἀποτελεῖται ἐκ $14\frac{1}{2}$ τ.φ. κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Παι-
δείας καὶ περιέχει 315 σελίδας, εἰς ἃς δεῖν νὰ προστεθῶσι
καὶ ἕξ σελίδες περιλαμβάνουσαι τὸν πλῆνα καὶ τῶν περιεχομένων
νῶν. Ἐλλείπουσιν ὁ χρονολογικὸς πλῆνα ἔ τῶν ἱστορικῶν
γεγονότων καὶ ὁ πλῆνα τῶν εἰκόνων.

Τὸ βιβλίον διαιρεῖται εἰς δύο μέρη. Τὸ πρῶτον μέρος περιέ-
χει σύντομον ἱστορίαν τῶν ἀνατολικῶν λαῶν, τὸ δὲ δευτερον
ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων
μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Τὸ Α' μέρος ὑποδιει-
ράται εἰς ἕξ κεφάλαια: 1) Οἱ Αἰγύπτιοι 2) Οἱ Ἀσουριοὶ
καὶ οἱ Βαβυλώνιοι 3) οἱ Φοίνικες 4) Οἱ Ἑβραῖοι 5) Οἱ Μη-
δου καὶ οἱ Πέρσαι.

Τὸ Β' μέρος ὑποδιαιρεῖται εἰς 16 κεφάλαια α 1) οἱ ἀγῶνες
τῶν Ἑλλήνων ἐναντὶ τῶν Περσῶν. 2) Οἱ ἀγῶνες τῶν Ἑλλένων
ἐναντὶ τῶν Βαρβάρων τῆς Δύσεως 3) ~~Οἱ~~ Ἀθηναϊκὴ ἡγεμονία
4) Ἡ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Σπαρτιάται κατὰ τοὺς Περσικοὺς πο-
λέμους 5) Τὸ Ἀθηναϊκὸν Κράτος 6) Τὸ Σπαρτιατικὸν Κράτος
7) Ἡ στρατιωτικὴ ὀργάνωσις τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων 8) Ἡ οἰκογε-
νειακὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸν Ε' αἰῶνα.
9) Ἡ καλλιτεχνικὴ ἀνάπτυξις τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸν Ε' αἰῶ-
να. 10) Ἡ πνευματικὴ κίνησις εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν Ε'
αἰῶνα 11) Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος. 12) Ἡ ἡγεμονία τῶν
Σπαρτιατῶν. 13) Ἡ κυριαρχία τῶν Θηβαίων, 14) Ἡ Μακεδονία
ἡγεμονία εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Βασιλεὺς Φίλιππος καὶ τὸ με-
γαλειώδες ἔργον του. 15) Ἡ ἐπέκτασις τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς
τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ ἐποποιία τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ
16) Ἡ πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ κίνησις εἰς τὴν Ἑλλάδα
κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα π.Χ.

Ἐκαστον ἐκ τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων ὑποδιαιρεῖται εἰς μικρο-
τερα κεφάλαια. Ἡ διαίρεσις τῆς ἱστορικῆς ὕλης εἰς κεφάλαια

καὶ ἡ ὑποδιείρεσις ἐκάστου τούτων εἰς μικροτέρας ἐνδότηας εἶναι ἐπιτυχής καὶ δὲν διασπῶσι τὴν ὅλην συνοχήν τῆς ἱστορικῆς ὕλης. Καὶ ἡ συνάρτησις τῶν κεφαλαίων πρὸς ἀλληλα γίνεταί μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας σαφῆς καὶ ὀρθῆς. Ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ διατάξει τῆς ἱστορικῆς ὕλης ἀκολουθεῖ τὴν χρονολογικὴν καὶ συγχρονιστικὴν μέθοδον συμφώνως πρὸς τὴν προκήρυξιν.

Ἡ ἐκ τῆς ὑπὸ κρῖσιν βιβλίου προσφερομένη ἱστορικὴ ὕλη εἶναι ἀφθονος καὶ ἐκτίθεται μετ' ἐπιστημονικῆς ἀκριβεῆς συνδυαζομένης μέ πᾶσαν δυνατὴν σαφήνειαν. Ἡ ἐπίλεκτοι προσωπικότητες τῆς πατρῷου ἡμῶν ἱστορίας, ἐξαιρόνται καταλλήλως οὕτως ὥστε νὰ δικαιολογηταί ἐπαρκῶς ἐκ τῶν γεγονότων ἡ περιβάλλουσα αὐτάς ἱστορικὴ αἵγλη.

Ἡ ἱστορικὴ ὕλη ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Μεκεδονικοῦ παράγοντος ἐν τῇ ἐξελλίξει τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας ἐκτίθεται κατὰ τρόπον ἐρμηνεύοντα ἐπαρκῶς τὴν ἀνάληψιν τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας παρὰ τούτου καὶ χαρακτηρίζοντα τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν περίοδον τῆς πατρῷου ἡμῶν ἱστορίας ὡς νέαν περίοδον ἐπερχομένην κατὰ φυσικὴν ἐξέλιξιν μετὰ τὴν ἀκμὴν καὶ παρακμὴν κατὰ σειρὰν ἐτέρων Ἑλληνικῶν πολιτειῶν. Καταβάλλεται παρὰ τοῦ συγγραφέως πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια ὥστε καὶ διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ νέου τούτου παράγοντος νὰ παρουσιάζεται τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐν καὶ τὸ αὐτὸ συνεχίζον τὸν ἱστορικὸν αὐτοῦ δρόμον.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν γεγονότων ὁ συγγραφεὺς μεριμνᾷ νὰ συνδέσῃ ταῦτα πρὸς ἀλληλα ἔχων πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὴν ἀρχὴν τοῦ αἵτιου καὶ αἰτιατοῦ. Ὁ συγγραφεὺς δὲν παραλείπει κατὰ τὴν ἐκθεσιν τῆς ἱστορικῆς ὕλης νὰ ἐξάγῃ προσηκόντως τὰ γεγονότα ἐκεῖνα ἐκ τῆς καταλλήλου διδασκαλίας τῶν ὁποίων θὰ καλλιεργηθῶσι παρὰ τοῦς μαθητάς τὸ πατριω-

τικόν συναίσθημα καὶ αἱ λοιπαὶ κοινωνικαὶ ἀρεταί, νὰ διαγραφῇ δὲ δυνάμει ἐκεῖνα ἐκ τῆς καταστροφῆς τοῦ ἔθνους ὅπου ἔγεννησεν παρ' αὐτοῦ ἡ ἀποστροφή πρὸς τὰ ἀτομικὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κοινωνικὰς κακίας αἵτινες φθείρουσι καὶ ἄτομα καὶ ἔθνη.

Τὰ παγκοσμίου σημασίας γεγονότα τῆς πατρῆς ἡμῶν ιστορίας καθ' ἃ ὁ Ἑλληνισμός ἠγωνίσθη ἡρωϊκῶς διὰ νὰ διαφυλάξῃ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν ἐπιδρομῆς τῆς ἀνατολῆς καὶ νὰ διασώσῃ τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν καὶ σὺν αὐτῷ καὶ τὸν πολιτισμὸν ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος διαγράφονται κατὰ τρόπον ζωηρὸν καὶ παραστατικόν. Μὲ κέντρον δὲ τὴν πολιτικὴν ιστορίαν καὶ ἐν ἐξαρτήσῃ ἀπ' αὐτῆς καταβάλλεται μέριμνα νὰ ἐκτίθενται καὶ αἱ σπουδαιότεραι ἐκδηλώσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ἰδίᾳ τοῦ Ε' αἰῶνος π.Χ.

Γνωσθῶσα τῆς ἐκθέσεως τῆς ἱστορικῆς ὕλης ἐν τῷ ὑπὸ κρίσιν βιβλίῳ εἶναι ἡ ἀπλὴ καθαρεύουσα καταβαλλομένης προσπάθειας ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως ὥστε ἡ πλοκὴ ταύτης νὰ καταστῇ προσιτὴ εἰς τὰς πνευματικὰς καὶ γλωσσικὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως, δι' ἣν προορίζεται.

Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον παρουσιάζει τὰ μειονεκτήματ' αὐτοῦ ὡς τινὰ παραθέτομενα:

Ο συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου δὲν παρεμβάλλει ἀποσπασματα ἐν πρωτοτύπῳ ἐξ ἔργων ἀρχαίων ἱστορικῶν νοητὰ εἰς τοὺς μαθητὰς περιέχοντα τὰ ἱστοροῦμενα γεγονότα ἢ κρίσεις ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ τῆς ἰδέας αὐτοῦ ἀφηγήσεως ἢ κρίσεως ἐπὶ γεγονότος τινός. Ταῦτα καὶ πλησιέστερον πρὸς τὰ γεγονότα φέρουσι τοὺς μαθητὰς καὶ ἐθέλουσιν τοὺτους εἰς τὴν ἀγάπην περὶ τὴν ἔρευναν τῶν πηγῶν.

Τοιαῦτα ἠδύναντο νὰ προσφέρωσι ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Θουκυδίδης, ὁ Ξενοφῶν, ὁ Πλούταρχος, ὁ Ἀρριανὸς καὶ ἄλλοι.

Δέν ἐπιτυχάνεται πλήρως ἡ συνειδοτοποίησις παρὰ τοῖς μαθηταῖς τῆς ἰδέας ὅτι ὁ Ἑλληνικός στρατός ὁ ἀγωνιζόμενος τῆς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνας του εἶναι ὁ ἰδιός των στρατός, ὁ στρατός τῆς πατρίδος των, ὁ στρατός τῶν προγόνων των καὶ γενικῶς ὅτι ἡ ἱστορία τὴν ὅποσαν διδάσκει εἶναι ἱστορία τῶν προγόνων τῶν. Μόνον διὰ τῆς συνειδητοποιήσεως ταύτης δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ὥστε ὁ μαθητὴς ~~να παρακολουθῇ~~ νὰ παρακολουθῇ μὲ ἀδιδάκτον ἐνδιαφέρον τὰς περιπετείας τοῦ ἔθνους του συγχάρων ἐν ταῖς εὐτυχλαῖς καὶ συμπράσων ἐν ταῖς δυστυχλαῖς. π.χ. ἀναφέρεται: ἡ Ἑλλάς, ὁ Ἑλληνικός στρατός, οἱ Ἕλληνες ἐπανελημμένως ἐν ᾧ ἔα ἦτο δυνατόν νὰ ἐναλλαγῶσι ταῦτα πολλαχοῦ μὲ τὰς φράσεις: ἡ πατρίς μας, ὁ στρατός τῶν προγόνων μας οἱ πρόγονοί μας κ.λ.π.

Παραεμβάλλονται πολλαὶ λεπτομέρειαι ἄχρηστοι διὰ τοὺς μαθητάς τῆς Β' τάξεως καὶ ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ ἀπὸ μορφωτικῆς πλευρᾶς. π.χ. σελ. 10: πῶς νυμφεύονται αἱ κόραι τῶν ~~ἐθνῶν~~ ^{ἐθνῶν} σελ. 77: Πολλοὶ ἱστορικοὶ πιστεύουν.... τὸ ἀληθές εἶναι κ.λ.π. " Τὸ διδακτικὸν βιβλίον δεόν νὰ περιέχῃ ἀπικριβωμένα μόνον γεγονότα καὶ οὐχὶ γνώμας διαφόρων ἱστορικῶν. Καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἐπιστημονικῶς ἀπικριβωμένα ἄλλ' ἀκατάλληλοι διὰ δεκατριετέας καὶ δεκαετραετέας μαθητάς.

Τὸ λεκτικὸν ἐνιαχοῦ εἶναι ἁπλαστον. § σελ. 46: οὗτος ἐπρότεινε τότε..... Ἐπίσης τότε..... ἔλαβον τότε..... σελ. 47: Ὁ Ἑλληνικός στρατός ἐξῆλθεν τότε..... σελ. 50: Τότε μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν.... κατεδέχθη τότε..... Ὅλοι τότε... ἀντελήφθησαν. σελ. 56 § Ἐπρότεινε λοιπὸν τότε... ἐξήτησε τότε... σελ. 49: Οἱ Ἕλληνες τότε.... νὰ ἀποβιβασθοῦν τώρα. σελ. 49. Οἱ βάρβαροι ἔπεσαν ἔξω εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς των. σελ. 54: Περίδος ἐξ 11 στίχων.

Ἐνιαχοῦ παραλείπονται στοιχεῖα ἀπαραίτητα καὶ ὡς ἱστο-
ρικά δεδομένα καὶ ὡς μορφωτικά διδάγματα. Οὐδαμοῦ μῆμο-
νεύεται τὸ ὁμοαστόν " Μολὼν λαβέ ", οὐδαμοῦ τὸ τόσον
γνωστόν καὶ σήμερον τόσον ἐπιβλητικῶς ἐπαναλαμβάνομενον
καὶ ἀδόμενον μάλιστα " ὅτε παῖδες Ἑλλήνων, ἐλευθεροῦτε
πατρίδα κ.λ.π. " .Τὸ περὶ Μεγ. Ἀλεξάνδρου κεφάλαιον εἶναι
πενιχρὸν πῶς. Ποῖα ἀγαθὰ προέκυψαν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἐκ
τοῦ ἔργου τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου οὐδαμοῦ ἐκτίθενται.
Ἡ πλοκή τοῦ λόγου πολλαχοῦ εἶναι ἀνωτέρα τῶν γλωσσικῶν
δυνάμεων τῶν μαθητῶν. σελ. 54 ἀπαντᾶται περίοδος ἐξ 11
στίχων κ.λ.π.

Ἐπαναλήψεις τινὲς ἀκόμη θὰ ἡδύναντο νὰ ἀποφευχθῶσι π.χ.
σελ. 157: Οἱ ὀπλῖται ἀνῆκον εἰς τοὺς εὐπόρους πολίτας
οἱ ἐλαφρῶς ὀπλισμένοι ἐστρατολογοῦντο ἀπὸ τᾶς λαϊκᾶς τά-
ξεως. καὶ τέλος τὰ πληρώματα, τὸ αὐτὸ καὶ σελ. 159 κ.λ.π.
Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον γενικῶς παρουσιάζει τί τὸ νέον καὶ
διαφορὸν τῶν μέχρι τοῦδε ἐν χρήσει διδακτικῶν βιβλίων
τῆς ἱστορίας τῆς τάξεως ταύτης. Ὁ συγγραφεὺς διὰ τοῦτο
εἶναι ἄξιός ἐπαινοῦ ἀλλ' ὡς τὸ βιβλίον εἶναι συντεταγμένον
δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας τῶν μαθητῶν
τῆς Β' τάξεως τῶν γυμνασίων. Εἰς τὸ βιβλίον γενικῶς βαρύν-
ει ἡ ἀντιπαρθευτική πλευρὰ παραμεριζομένης ἐν μέρει τῆς
διδακτικῆς. Συνιστῶμεν τὴν διασκευὴν τοῦ βιβλίου ἐκ μέρους
τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν ὑποβολὴν τούτου εἰς τὸν προσεχῆ
διαγωνισμόν.

Ὁ συγγραφεὺς πολλὰ ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ προσφέρῃ. Γενι-
κῶς πρόκειται περὶ σοβαρᾶς καὶ ἐπιμελεμένης
ἐπιστημονικῶς ἱστορικῆς συγγραφῆς καὶ εἰσηγοῦμεθα τὴν
βράβευσιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν βιβλίου.

2.- Α. Λαζάρου- Δ. Χατζή.

Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων
μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.
Διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν ἐξαταξίων γυμνασίων.

Τὸ ὑπὸ κρῖσιν βιβλίον ἐποτελεῖται ἐκ 14¹/₅ τ.φ. κατὰ τοὺς
ὕπολογισμοὺς τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς
Παιδείας καὶ περιέχει 231 σελίδας, εἰς ἃς δεόν νά προστε-
θῶσι δύο σελίδες διὰ τὸν χρονολογικὸν πῖνακα καὶ τέσσα-
ρες διὰ τὸν πῖνακα τῶν περιεχομένων. Ὁ πῖναξ τῶν εἰκόνων
καὶ χαρτῶν ἐλλεῖπει. Τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου διαιρεῖ-
ται εἰς δώδεκα κεφάλαια:

1) Οἱ Ἀνατολικοὶ Λαοὶ 2) Μηδικοὶ πόλεμοι. 3) Πεντηκονταετία
ἐπιθετικῶν πόλεμων τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν, ~~ἐπενε-
κόνταετία ἑπικρατικῶν πόλεμων τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν~~
~~Καρχαίων~~ 4) Κοινωνία καὶ πολιτεύμα τῶν Ἀθηναίων 5) Ὁ βίος
τῶν Ἀθηναίων 6) Ἀκμὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ 7) Ὁ
Πελοποννησιακὸς πόλεμος 8) Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸν Πελοποννη-
σιακὸν πόλεμον. 9) Ἐπικράτησις τῶν Μακεδόνων 10) Ὁ Μέγας
Ἀλέξανδρος 11) Ἑλληνες Ἀθηναὶ καὶ Δυτικοῦ Ἑλληνες κατὰ
τοὺς χρόνους τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. 12) Αἱ τέχναι καὶ τὰ γράμ-
ματα τῶν Ἀῖώνων. Ἐκαστον τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων ὑποδιαι-
ρεῖται εἰς ἀνάλογα μικρότερα κεφάλαια. Οἱ συγγραφεῖς με-
ριμνῶσι ὥστε νά τηρεῖται μεταξὺ τούτων ἡ προσήκουσα
συνάφεια καὶ ἐξάρτησις. Τοῦ περιεχομένου τοῦ βιβλίου
προτάσσεται σύγτομος εἰσαγωγή.

Ἐν τῇ πρὸς τὴν κριτικὴν ἐπιτροπὴν ὑπομνήματι αὐτοῦ ὁ
συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου ἀναγράφει ὅτι τὸ ὑποβαλλόμενον
νῦν πρὸς κρῖσιν βιβλίον διετήρησε μὲν τὰς ἀρετάς τοῦ πα-
λαιότερου διὰ τὴν αὐτὴν τάξιν διδασκτικόν τῆς Ἱστορίας
βιβλίου τοῦ Α. Λαζάρου προσέλαβεν ὅμως πολὺ νέον ὕλικόν
~~καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας~~

καὶ ἥλλαξε φυσιογνωμίαν. ~~Ἰδὼς τὸ βιβλίον ἐνεπείρισεν εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ Μακεδονίας καὶ Μακεδόνων, ἐν ᾧ εἶδεν μεγαλύτερα ἔκτασις εἰς τὴν γεωγραφίαν καὶ τὴν περιγραφὴν τῆς χώρας ἐξήρθη ἡ ἑλληνικότης τοῦ μακεδονικοῦ λαοῦ καὶ ἡ συμβολὴ τῶν μακεδόνων εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀνάπτυξιν καὶ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς παγκοσμίου ἱστορίας.~~

Καὶ ὧντως ὁ συγγραφεὺς μετ' ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας καὶ σαφηνείας ἐκθέτει ἐν τῷ ὑπὸ κρίσειν βιβλίῳ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου ~~ἑλληνιστοῦ~~ ἀναλυτικοῦ προγράμματος καθοριζομένην διὰ τὴν τάξιν ταύτην ἱστορικὴν ἄν, ἰδιαιτέραν δὲ προσοχὴν καταβάλλει εἰς τὸ περὶ Μακεδονίας καὶ Μακεδόνων κεφάλαιον, ἐν ᾧ ἄνευ ζημίας τῆς λοιπῆς ἱστορικῆς ὕλης, ἐκθέτει ἐκτενέστερον πως τὴν γεωγραφίαν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας καὶ ἐξαίρει ζωηρότερον τὴν ἑλληνικότητα ταύτης καὶ τὴν συμβολὴν τῶν μακεδόνων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ γενικώτερον καὶ τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ. Καὶ ἡ μετάβασις ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἱστορικῆς ὕλης ἐκ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας εἰς τοὺς χρόνους τῆς ἐμφάνσεως τοῦ μακεδονικοῦ παράγοντος γίνεται κατὰ τρόπον ἀβλαστον ἐρμηνεύοντα πλήρως τὴν ἀνάληψιν τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας παρὰ τούτου καὶ χαρακτηρίζοντα τοὺς χρόνους τούτους τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας ὡς νέαν περίοδον ταύτης ἐπερχομένην μετὰ τὴν ἀκμὴν καὶ παρακμὴν τῶν ἄλλων ἑλληνικῶν πολιτειῶν. Ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν καθ' ἑκάστα ἱστορικῶν γεγονότων ὁ συγγραφεὺς μεριμνᾷ νὰ ἐμφανίσῃ ταῦτα συνδεδεμένα πρὸς ἄλληλα κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ αἵτιου καὶ τοῦ αἵτιατοῦ, δὲν παραλείπει δὲ διὰ τῆς ~~κατακρίσεως~~ ἀφηγήσεως τῶν ποικίλης φύσεως ἱστορικῶν μεταπτώσεων νὰ ἑαλλιεργήσῃ παρὰ τοῖς μαθηταῖς τὸ συναίσθημα τῆς εὐσεβείας, τῆς φιλοπατρίας, τῆς φιλαλληλίας καὶ ὅλων τῶν κοινωνικῶν ἀρετῶν, νὰ γεννήσῃ δὲ παρ' αὐτοῖς συναισθήματα ἀπο-

στορφής πρὸς τὰς ἀπομικρὰς καὶ κοινωνικὰς κακίας, αἵτινες φθείρουσι καὶ ἄτομα καὶ ἔθνη.

Ὁ συγγραφεὺς παρεμβάλλει ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἱστορικῆς ὕλης τοῦ βιβλίου του σχετικὰ ἀποσπάσματα ἐξ ἔργων ἀρχαίων ἱστορικῶν περιέχοντα γεγονότα ἢ κρίσεις περὶ αὐτῶν. Καὶ ἡ συμβολὴ ἐπιλέκτων προσωποποιήσεων ἰδίᾳ τῆς πατρὸς ἡμῶν ἱστορίας εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος ἐξαίρεται προσηκόντως.

Ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς ἱστορικῆς ὕλης ὁ συγγραφεὺς μεριμνᾷ ἵνα τὸ κέντρον μὲν ταύτης κατέχῃ ἡ πολιτικὴ ἱστορία, ἐν συναφείᾳ δὲ καὶ ἐξαρτήσῃ ἀπ' αὐτῆς ἐκτιθέται καὶ ἡ ἱστορία τῶν σπουδαιωτέρων ἐκδηλώσεων τοῦ πολιτισμοῦ τῆς χώρας.

Ὁ συγγραφεὺς ἀκολουθεῖ τὴν χρονολογικὴν καὶ συγχρονιστικὴν μέθοδον κατὰ τὴν διδάσκειν τῆς ὕλης κατὰ περιόδους Γλῶσσαι τοῦ βιβλίου εἶναι ἡ ἀπλὴ καθαρεύουσα καταβάλλεται δὲ προσπάθεια ἵνα ἡ πλοκὴ ταύτης ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς γλωσσικὰς δυνάμεις καὶ τὴν ἀντιληπτικότητά τῶν μαθητῶν.

Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον παρουσιάζει τὰ μειονεκτήματά του ὡς τινὰ παραθέτομεν:

Τὸ ἐν μεταφράσει παρατιθέμενον ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἡροδότου τὸ περιέχον τὴν μακρόβριον περιγραφὴν τῆς ταριχεύσεως τῶν νεκρῶν παρὰ τοὺς Αἰγυπτίους ἔδει νὰ παραλειφθῇ, ὥς ὑστεροῦμενον ἱστορικοῦ διαφέροντος καὶ ἐπιζήμιον εἰς τὰ εὐαίσθητα νεῦρα τῶν ἐφήβων μαθητῶν τῆς τάξεως ταύτης.

σελ. 12. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὸ ἐν μεταφράσει ἀπόσπασμα ἐξ ἐπιγραφῆς, περιέχον περιγραφὴν τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ἀσσυρναζιρμπὰλ βασιλέως τῶν Ἀσσυρίων, ἐν ᾗ διαγράφονται ὡμότατα τὰ ἄγρια ἔνστικτα τοῦ βασιλέως τοῦτου.

σελ. 24. " Ἰδρυσαν κανονισμένην κοινωνίαν, φράσις ἀδόκιμος.
σελ. 30. Οἱ Ἴωνες κατέλαβον τὴν πόλιν τῶν Σάρδεων καὶ
τὴν κατέκαυσαν. Ἐχρειάζετο ἰδιαιτέρα ἀνάπτυξις τοῦ συμβάν-
τος.

σελ. 31. Τὸ παρατιθέμενον ἐν μεταφράσει ἀποσπασμα ἐκ τῆς
ἱστορίας τοῦ Ἡροδότου ἔδει νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ
πρωτοτύπου. Ἡ ἔκφρασις " Ἀφέντη νὰ μὴ ξεχᾷς τοὺς
'Ἀθηναίους" γελοιοποιεῖ τὸ γεγονός.

σελ. 31. Οἱ Ἕλληνες φυγάδες παρουσιάζον..... Ὑπέσχετο
ἐπίσης..... ἀργότερον διηγῆθησαν.....", φρασεολογία ἀνώ-
ματος.

σελ. 32. Δὲν γνωρίζομεν ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν τοῦ Περσικοῦ
στρατοῦ. Ὁ Ἡρόδοτος ἀναβιβάζει..... οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἀρ-
χαίων εἶναι ἐξωγκωμένοι"

Αἱ κρίσεις γενικῶς ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν τῶν ἀρχαίων συγ-
γραφέων δεόν νὰ ἀποφεύγωνται ἐν διδακτικῷ βιβλίῳ προορι-
ζομένῳ διὰ μικροῦς μαθητὰς γυμνασίου.

σελ. 34. Ἡ παράγραφος". ~~Ἡ~~ Ἡ ἐπιτυχία ὀφείλεται..... κα-
τεδίωξαν πρὸς τὰ πλοῖα", ἡ παρέχουσα τὸν τρόπον τῆς παρα-
τάξεως ἔδει νὰ προηγηθῇ ^{καὶ} ἀμέσως ἀνωτέρω ~~τῆς παρατάξεως~~ τοῦ
ἀποτελέσματος τῆς μάχης.

σελ. 34. Ἡ περιγραφή τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης εἶναι λίαν
σύντομος καὶ ἑλλιπής. Οὐδεὶς λόγος γίνεται περὶ Καλλιμά-
χου, οὐδεὶς περὶ Κυναγεῖρου.

σελ. 37-38. Ἡ φρασεολογία ἐνιαχοῦ ἀνώμαλος. Οἱ περφόδοι
δὲν συνῶδονται στενῶς πρὸς ἀλλήλας. Νοήματα τινὰ εἶναι
γενικὰ καὶ κρίσεις τινὲς τολμηραὶ διὰ διδακτικὸν βιβλί-
ον. Σημειοῦνται καὶ ἐπαναλήψεις τινὲς τῶν αὐτῶν.

σελ. 40. Ἐπανδληψίς τῶν αὐτῶν. σελ. 37. Τὴν ἀνοίξιν τοῦ
480 π.Χ. ὁ Ξέρξης ἐξεκίνησεν ἀπὸ τὰς Σάρδεεις. σελ. 40.
Τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀνοίξεως ὁ τερπαστιος ἐκεῖνος στρα-

τὸς ἐξεκίνησεν ἐκ Σάρδεων.

σελ. 41. " Τὸ πολεμικὸν τοῦ σχεδίου ἦτο πολὺ ἀπλοῦκόν " καὶ ὀλίγον κατωτέρω " ~~ἡ~~ πολεμικὸν τοῦ σχεδίου ἦτο πολὺ ἀπλοῦν, παρόμοιοι ἐπαναλήψεις συναντῶνται καὶ ἄλλαι.

σελ. 42. Ἡ μετάφρασις τοῦ παρατιθεμένου ἀποσπάσματος ἐκ τοῦ Ἡροδότου εἶναι γλωσσικῶς ἀνῳραλόν, ~~Διατὶ ὅχι~~

ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀρχαίου;

σελ. 43. Τὸ αὐτὸ ὡς ἀνωτέρω.

σελ. 43. Ἡ ἐν θερμopyλαις μάχῃ δὲν ἐξαίρεται προσηκόντως καὶ ἀναλογως πρὸς τὴν βαθύτεραν σημασίαν της.....

σελ. 47. Ὡ παῖδες Ἑλλήνων ἐμπρός, ἐλευθερώσατε τὰ τέκνα κ.λ.π., διατὶ ὅχι τὸ τόσον γνωστὸν καὶ προσφιλέες ἀρχαῖον κεῖμενον;

σελ. 47. " Βραδύτερον ἔπλασαν διαφόρους μύθους κ.λ.π. Ὅτι ἡ παράγραφος εἶναι ἄστοχος. Ὁ συγγραφεὺς λησμονεῖ ὅτι γράφει διδασκικὸν βιβλίον.

σελ. 49. Ἡ μετάφρασις τοῦ ἐκ τοῦ Ἡροδότου παρατιθεμένου ἀποσπάσματος ἐσφαλμένη: " εἶναι πολλὰ τὰ αἷτια τὰ ὅποια μᾶς ἐμποδίζουν νὰ πράξωμεν τοῦτο. Πρῶτον καὶ μέγιστον τὰ ~~καὶ τὰ ἄλλα~~ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα τῶν θεῶν, τὰ ὅποια καθεῖκον ἔχομεν νὰ ἐκδικηθῶμεν " . κ.λ.π.

σελ. 56. " Ἄλλ' εἰς τὰ ἀπολυταρχικὰ καθεστῶτα οἱ νεωτερισμοὶ εἶναι δυσκοιοι " Κρίσεις οὐχὶ γενικῶς ὀρθῆς. ~~Ἡ~~

σελ. 54-56. Δὲν διδάσκονται οὐδαμοῦ οἱ μαθηταὶ ὅτι ὁ στρατὸς ὁ νικῆσας τοὺς Πέρσας ἦτο ὁ στρατὸς τῶν προγόνων των, καὶ ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἦτο ἡ Πατρίς των. Τὴν σημασίαν τοῦτου περιττὸν νὰ ἐξάρωμεν.

σελ. 87. Ὁ ὅρκος τοῦ ἐφήβου παρατίθεται ὡσαύτως ἐν μετάφρασει. Διατὶ ὅχι τὸ ἀρχαῖον;

σελ. 93. Ἡ περιγραφή τῶν ρυθμῶν εἶναι ἀτελής.

σελ. 105. Ὁ Δημόκριτος. Περιττολογία ἄσκοπος ἀλλὰ καὶ
δυσνόητος εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Β' τάξεως.

σελ. 123. Τὸ ἐκ τοῦ θουκυδίδου ἀπόσπασμα ἐν μεταφράσει
εἶναι ὅλως ἄσκοπον.

σελ. 142. Ὁ Ἰσοκράτης εἶχε πολλὰς αὐταπάτας εἰς πολ-
λὰ ζητήματα, ὅπου μόνον ἡ δυναμικὴ πολιτικὴ εἶχε τὸν λό-
γον. Χρῆσις ἀόριστος, ἄστοχος καὶ δυσνόητος διὰ μαθητὰς
τῆς Β' τάξεως.

Τὰ νοήματα καὶ τὸ λεκτικὸν δὲν παρουσιάζοντάς αὐτὰ
εἰς ὁλόκληρον τὴν ἱστορίαν. Εἰς τὸ πρῶτον μέρος ἡ ἔκφρα-
σις εἶναι γενικῶς ἀπλουστερά, εἰς τὸ δεῦτερον πολυπλοκω-
τέρα, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἀνωτέρα τῶν πνευματικῶν καὶ γλωσ-
σικῶν δυνάμεων τῶν μαθητῶν.

Καὶ τὸ βιβλίον τοῦτο παρουσιάζει γενικῶς ἠπινόμενον τι
τὸ νέον καὶ διάφορον τῶν μέχρι τοῦδε χρησιμοποιουμένων
διδασκτικῶν βιβλίων τῆς Ἱστορίας τῆς Β' τάξεως τοῦ γυμνα-
σίου. Πρὸκειται ἰδίως εἰς τὸ δεῦτερον αὐτοῦ μέρος περὶ
ἐπιμελελημένης ἐπιστημονικῆς ἐργασίας καὶ διὰ τοῦτο ὁ
συγγραφεὺς εἶναι ἄξιός ἐπαίνου, ἀλλ' ὡς τὸ βιβλίον εἶναι
νῦν συντεταγμένον δὲν δύναται νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας
τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ γυμνασίου ἄνευ γενικωτέρας
διασκευῆς καὶ ἐξομαλύνσεως.

Συνιστῶμεν τὴν διασκευὴν ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως τοῦ
βιβλίου τούτου καὶ τὴν ὑποβολὴν τούτου εἰς προσεχῇ
διαγωνισμόν. Ὁ συγγραφεὺς ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ προσφέ-
ρῃ πολλὰ.

Γενικῶς πρὸκειται περὶ ἐπιμελελημένης ἐπιστημονικῆς
ἱστορίας καὶ συγγραφῆς, διὰ τοῦτο εἰσηγοῦμεθα τὴν
βράβεισιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν βιβλίου.

3.- Χρῆστου Μαλλιαροῦ

Ἱστορία τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν καὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος

από τῶν Μηδικῶν πολέμων μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μεγ. Ἀ-
λεξάνδρου διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν ἐξαιταζέων γυμνασίων.

Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον ἀποτελεῖται ἐκ $13\frac{3}{5}$ τ.φ. κατὰ τοὺς
ὕπολογισμοὺς τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς
Παιδείας καὶ περιέχει 245 σελίδας, εἰς ἃς δέον νὰ προ-
στεῇσαι τρεῖς σελίδες διὰ τὸν χρονολογικὸν πίνακα τῶν
σκουδαιοτέρων γεγονότων τῆς ἀρχαίας ἱστορίας, τρεῖς δε-
κάδες διὰ τὸν πίνακα τῶν χαρτῶν καὶ εἰκόνων καὶ μία σε-
λίς περιέχουσα τὸν πίνακα τῶν περιεχομένων.

Τὸ βιβλίον διαιρεῖται εἰς 12 κεφάλαια τὰ ἑξῆς:

- 1) Ὁι ἀνατολικοὶ λαοὶ 2) Πόλεμοι Ἑλλήνων καὶ Περσῶν
- 3) Ἡ Ἀθηναϊκὴ ἡγεμονία 4) Ὁργάνωσις καὶ λειτουργία τοῦ
Ἀθηναϊκοῦ Κράτους 5) Ἡ ἰδιωτικὴ καὶ δημοσία ζωὴ εἰς
τὰς Ἀθήνας 6) Ὁ αἰὼν τοῦ Περικλέους 7) Πελοποννησιακὸς
πόλεμος 8) Ἡ ἡγεμονία τῆς Σπάρτης 9) Ἡ ἡγεμονία τῶν Θηβῶν
καὶ 10) Μακεδονικὴ κυριαρχία 11) Ἡ ἀκμὴ τοῦ Μακεδονικοῦ
Ἑλληνισμοῦ, ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος 12) Κοινωνικὴ καὶ Πνευματι-
κὴ κατὰστασις τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα, Γράμματα κα
τέχνη.

Ἐκαστον τῶν ὡς ἄνω κεφαλαίων ὑποδιαιρεῖται εἰς ἀνάλογον
ἀριθμὸν μικροτέρων κεφαλαίων, καταβαλλομένης ~~ἐκ~~ ἐκ
μέρους τοῦ συγγραφέως τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας ὥστε
νὰ μὴ διασπᾶται ἡ συνοχὴ τῆς ἱστορικῆς ἐνότητος. Ἡ
συνάρτησις τῶν κεφαλαίων πρὸς ἄλληλα εἶναι σαφὴς ὁρθεὶ
καὶ ἀβλαβὴς

Ἐν τῷ ὑπὸ κρίσιν βιβλίῳ ἡ ἱστορικὴ ~~ἡ~~ ὕλη ἐκτίθεται
γενικῶς μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιστημονικῆς ἐπιμελείας
ἐν συνδυασμῷ μὲ πᾶσαν δυνατὴν σαφήνειαν καὶ ἐποπτικότητα.

Ἐκ τοῦ ὅλου ἱστορικοῦ ὕλικου τῆς τάξεως ταύτης ὁ συγ-
γραφεὺς ^{πνευματικῶν} ὅσα γεγονότα εἶναι προσιτὰ εἰς τὴν ἀντιληπτικὴν

τητα τῶν μαθητῶν καὶ μεριμνᾷ νᾶ συνδρῶσιν ταῦτα πρὸς ἀλλήλα ἔχων πάντοτε ὑπ' ὄψει τοῦ τῆν ἀρχὴν τοῦ αἵτιου καὶ αἰτιατοῦ, ἔδει ὅμως ὁ συγγραφεὺς νᾶ συμπληρώσῃ τὸ βιβλίον τοῦ διὰ πλεονόως επιστημονικοῦ ἱστορικοῦ ὕλικου, ὁ συγγραφεὺς προσπαθεῖ φιλοτιμῶς κατὰ τὴν ἐκθέσιν τῆς ἱστορικῆς ὕλης νᾶ ἐξάφῃ προσηκόντως τὰ γεγονότα ἐκεῖνα, ἐκ τῆς καταλλήλου ἀναπτύξεως τῶν ὁποίων ἀδ' καλλιεργήθῃσι παρὰ τοῖς μαθηταῖς τὸ πατριωτικὸν συναίσθημα καὶ αἰλοῦπαῖ κοινωνικαὶ ἀρεταί, νᾶ διαγράψῃ δέ θεδόντως ἐκεῖνα ἐκ τῆς καταλλήλου ἱστορήσεως τῶν ὁποίων ἀδ' γεννηθῇ παρ' αὐτοῖς ἡ ἀποστροφή πρὸς τὰ ἀτομικὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κοινωνικὰς κακίας, αὗτινες φθείρουν καὶ ἄτομα καὶ ἔθνη.

Τὰ μεγάλα γεγονότα τῆς πατρίδος ἡμῶν ἱστορίας καθ' ἃ ὁ Ἑλληνισμός ἠγωνίσθη ἡρωϊκῶς διὰ νᾶ διαφυλάξῃ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς βαρβαροῦ ἐπιδρομῆς τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ νᾶ διασώσῃ τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν καὶ σὺν αὐτῷ καὶ τὸν πολιτισμὸν ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος διαγράφονται ζωηρῶς καὶ παραστατικῶς. Παρατηροῦνται ὅμως ἐν τῇ ἀλληλουχίᾳ τῶν γεγονότων κενὰ τινα. Μὲ κέντρον τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν ὁ συγγραφεὺς φιλοτιμῶς μεριμνᾷ νᾶ ἐκθέσῃ σαφῶς ἐν συνάφειᾳ πάντοτε καὶ ἐξαρτήσῃ ἀπ' αὐτῆς καὶ τὰς σπουδαιότερας ἐκδηλώσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ἰδίᾳ τοῦ Ε' αἰῶνος π.χ.

Ἀἱ ἱστορικαὶ προσωπικότητες ἰδίᾳ τῆς πατρίδος ἡμῶν ἱστορίας ἐξαίρονται ἐπαικῶς.

Ἐν τῇ διατάξει τῆς ἱστορικῆς ὕλης ὁ συγγραφεὺς ἀκολουθεῖ τὴν χρονολογικὴν καὶ συγχρονιστικὴν μέθοδον.

Γλῶσσα τῆς ἐκθέσεως τῆς ἱστορικῆς ὕλης ἐν τῷ ὑπὸ κρίσει βιβλίῳ εἶναι ἡ ἀπλὴ καθαρεύουσα καὶ ἡ πλοκὴ αὐτῆς σαφὴς καὶ μικροπερίδος, εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὰς γλωσσικὰς, δυνάμεις τῶν μαθητῶν.

Ὁ συγγραφεὺς μεριμνᾷ φιλοτιμῶς νὰ συνειδητοποιήσῃ παρὰ τοὺς μαθητὰς τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ ἱστορία τὴν ὅποیان διδάσκεται εἶναι ἡ ἱστορία τῆς ἰδικῆς καὶ πατρῆος καὶ ὅτι οἱ ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας "Ἕλληνες εἶναι οἱ ποδῶνοί τῶν. Οὐχὶ ὅμως εἰς ὅσπν ἔδει ἔκτασιν.

Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον ἔχει καὶ τινὰ μειονεκτήματα. Ἐκ τούτων σημειοῦμεν τινὰ κατωτέρω:

Δέν παρατίθενται ἐν τῷ βιβλίῳ ἀποσπάσματα ἐν πρωτοτύπῳ ἐξ ἔργων ~~ἡρώδου~~ ἀποχαλῶν ἱστορικῶν νοητὰ εἰς τοὺς μαθητὰς, περιέχοντα τὰ ἱστοροῦμενα γεγονότα ἢ κοίσεις ἐπ' αὐτῶν ἀντὶ τῆς ἰδίας τοῦ συγγραφέως ἀσκησεως ἢ κοίσεως ἐπὶ γεγονότος τινός. Ταῦτα καὶ πλησιέστερον πρὸς τὰ γεγονότα μέρουσι τοὺς μαθητὰς καὶ ἐθίζουσι τοὺτους εἰς τὴν ἀγάπην περὶ τὴν ἔρευναν τῶν πηγῶν. Τὰ παραπληροῦμενα ἀποσπάσματα ἐν τῷ βιβλίῳ εἶναι ἀσήμαντα.

Τὸ ἐπίγραμμα τοῦ Συμωνίδου εἰς τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεσόντας παρατίθεται ἐν μεταφράσει. Καὶ ὅμως τὸ πρωτότυπον ζυρωῶς θὰ ἀπεινημονεύετο παρὰ τῶν μαθητῶν, οἱ ὅποιοι θὰ εἶγον καὶ τὴν πνευματικὴν ἱκανότητα νὰ τὸ κατανοήσωσιν.

Εἰς τὴν σελ. 41 παρατίθεται ἐν μεταφράσει ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἡροδότου. Τὸ ἀντίστοιχον ἀρχαῖον κείμενον καὶ ζυρωδέτερον εἶναι καὶ νοητὸν εἰς τοὺς μαθητὰς. Εἰς τὴν σελ. 54 ~~ἐκ~~ γινώσκειται ἐν μεταφράσει μόνον, ὃ τὸσος γνωστός πολεμικός παιδὴν τῆς ἐν Σαλαμῖνι Ναυμαχίας: "Ἴτε παῖδες Ἕλληνων, ἐλευθεροῦτε πατρίδα κ.λ.π. Καὶ ὅμως ἡμεῖς ἠκούσαμεν τοῦτο πολλὰκις ἐν Ἑθνικαῖς ἑορταῖς μετὰ συγκινήσεως ἀδόμενον ὑπὸ χορωδιῶν οὐνὲ ἀσφαλῶς φιλολόγων κ.λ.π.

Λεπτομέρειαί τινες ἦτο δυνατόν νὰ παραληφῶσιν ὡς ἀχρηστοί π.χ. σελ. 7: ἐκτίθενται τὰ τῆς ταριχεύσεως τοῦ νεκροῦ παρὰ τοὺς Αἰγυπτίους κατὰ τρόπον μακάβριον καὶ ἀνυπόφορον εἰς τὰ εὐαίσθητα νεῦτα τῶν νεαρῶν μαθητῶν.

τῇ περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν σοφιστῶν ἀναγραφόμενα ἐν σελ. 96 δὲν ἔχουσι τὴν θέσιν των ἐν τῷ κεφαλαίῳ " Ἡ μόρφωσις τῶν νέων", ὡς ταῦτα ἐκπέθενται ἐν αὐτῷ ἀνεπαρκῶς. Ἐν σελ. 107, ὁ παραλληλισμὸς τῆς ἀρχαίας κωμῶδας πρὸς τὴν σημερινὴν δημοσιογραφίαν καὶ ἄστοχος εἶναι καὶ εἰς τοὺς νεαροὺς μαθητὰς ἀκατανόητος κ.λ.π.

Ἀεφάλαιδά τινα ἔχουσιν ἀνδύγκην πληροεστέρας ἀναπτύξεως, π.χ. τῇ περὶ Σπυρρίτους ἔδει νὰ ἀναπτυχῶσι πλατύτρονον, τῇ περὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν ἔδει νὰ ἐκτεθῶσιν εὐότερον καὶ νὰ ἐξαρθῇ προσηκόντως ἡ σημασία καὶ ἡ θέσις ἣν κατεῖχεν αὕτη παρὰ τῷ Ἀρχαίῳ κόσμῳ καὶ κατέχει καὶ σήμερον πρὸς τῇ πεπολιτισμένη ἀνθρωπότητι κ.λ.π. Ἐνῖαχοῦ ἡ ἔκφρασις χρήζει διορθώσεως: π.χ. " ἔθανά- τωσαν χωρὶς νὰ τοὺς περᾶσουν ἀπὸ τὸ δικαστήριον, ἔβαλον πῦρ νὰ κτυπήσουν τοὺς Πέρσας, τοὺς ἔκκαμε νὰ ὑπερῶσανεῦνται κ.τ.τ.

Τῇ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔδει νὰ ἐκτεθῶσιν εὐότερον. Ὁ τίτλος σελ. 197 " Ἡ σημασία τῆς ὑποταγῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς ἡακεδόνας" καὶ ἡ ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ σημειούμενη ὁλὴ ἔκφρασις " ἡ ὑποταγή τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Φίλιππον" καὶ ἱστορικῶς ἐσφαλμένη εἶναι καὶ ἐθνικῶς ἐπιζήμιος. Δὲν καταβάλλεται ὅσον ἔδει ἡ προσοχή ὥστε νὰ μὴ παρουσιάζεται ἀντίθεσις μεταξὺ Μακεδονίας καὶ Ἑλλάδος, Μακεδόνων καὶ Ἑλλήνων, διότι καὶ ἡ ἡακεδονία εἶναι Ἑλλὰς ἀλλὰ δέον νὰ χρησιμοποιοῦνται οἱ ὅροι: Μακεδόνες, Ἀθηναῖται, Θηβαῖοι, Φωκεῖς κ.λ.π. Ἐνῖαχοῦ ἀντὶ ἡακεδονία δύναται νὰ γράφεται βοοειοτέρα Ἑλλὰς.

Γενικῶς πρόκειται περὶ ἐργασίας γενομένης μετ' ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς. Καίτοι δὲ τὸ βιβλίον τοῦτο ὑπολείπεται πῶς τῶν ὑποβληθέντων ὡσαύτως πρὸς κρίσιν διδασκικῶν

βιβλίων τῶν κ.κ. θ. Ἀξενίδου καὶ Δ. Χατζῆ ὡς πρὸς τὴν σύλληψιν τῆς ἱστορικῆς ὕλης, ἐν τοῦτοις φαίνεται περισσότερον κατάλληλον ὑπὸ τινος προϋποθέσεως ἵνα χρησιμοποιηθῇ ὡς διδακτικὸν βιβλίον διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Β' τάξεως γυμνασίου.

Διὸ καὶ εἰσηγοῦμεθα ὅπως τὸ βιβλίον τύχῃ βραβεύσεως.

4.- Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος . Β. Πετρούνια

(ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου μετὰ συντόμου ἱστορίας τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν) Διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν ἐξαταξίων γυμνασίων.

Τὸ ὑπὸ κρίσιν βιβλίον ἀποτελεῖται ἀπὸ $12\frac{3}{5}$ τ.φ. κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἀρμοφίας ὑπηρεσίας τοῦ 20ῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ περιέχει 176 σελίδας εἰς ἃς προστίθενται 15 σελίδες περιέχουσαι τὸν πλῆνακα τῶν περιεχομένων, τὸν χρονολογικὸν πλῆνακα τῶν σπουδαιότερων γεγονότων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἀπὸ τοῦ 500 π.Χ. μέχρι τοῦ 323 π.Χ. καὶ πλῆνακα εἰκόνων καὶ χαρτῶν. Τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου μετὰ σύντομον εἰσαγωγὴν ἐν ἣ ὁ συγγραφεὺς διαγράφει τί θὰ μάθωσιν οἱ μαθηταὶ ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ, διαιρεῖται εἰς 4 μέρη, ὧν τὸ πρῶτον περιλαμβάνει τὴν ἱστορίαν τῶν ἀνατολικῶν λαῶν, τὸ δευτερον, τὴν ἱστορίαν καὶ Περσικῶν καὶ Ἑλληνικῶν πολέμων καὶ τῆς Ἑλλάδος ἱστορίαν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν 4^{ον} αἰῶνα π.Χ. καὶ τὸ τέταρτον τὸν Μακεδονικὸν Ἑλληνισμὸν ἕκαστον ἐκ τῶν μερῶν τούτων ὑποδιαιρεῖται εἰς ἀνάλογον ἀριθμὸν κεφαλαίων, ἕκαστον τῶν ὁποίων πάλιν διαιρεῖται εἰς μικρότερα κεφάλαια.

Τὸ βιβλίον εἶναι συντεταγμένον μετ' ἐπιστημονικῆς εὐσυνειδησίας. Ὁ συγγραφεὺς ἀκολουθεῖ τὴν ὑπὸ τῆς προκηρύξεως καθοριζομένην χρονολογικὴν καὶ συγχρονιστικὴν μέθοδον.

της διατάξεως της ιστορικής ύλης κατά περιόδους. θα έδει-
 γναι να απομετρητο ή πολλή κατάρτιση των κεφαλαίων εις μικρό-
 τερα κεφάλαια προς άποφυγήν της ρήξεως της συνοχής της
 μελζονος ιστορικής ένδότητος. πχ. 'Η έν Μαραθώνι μάχη"1) &
 τὰ ποδ της μάχης 2) Οί 'Αθηναίοι εις τόν Μαραθώνα, 3) 'Η
 μάχη 4) τὰ μετά τήν νίκην κ.λ.π.

Ο συγγραφεύς προσπαθεῖ έν τῷ υπό κρίσειν βιβλίῳ αὐτοῦ
 νά ἐξαντλήσῃ ὁλόκληρον τήν ιστορικὴν ὕλην ὡς αὕτη καθο-
 ρίζεται ὑπό τοῦ ἐπιστήμιου ἀναλυτικοῦ προγράμματος, καὶ προ-
 σφέρῃ δέ ταύτην κατὰ τρόπον ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν
 πνευματικὴν ἱκανότητα τῶν μαθητῶν τῆς τέξεως δι' ἣν τὸ
 βιβλίον τοῦτο καὶ προορίζεται καὶ εἰς γλῶσσαν ἀνάλογον πρὸς
 τὰς γλωσσικὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν τῆς τέξεως ταύτης. Εἰς
 τὴν διπλὴν ταύτην προσπάθειάν του ὁ συγγραφεύς ὅμως δέν
 ἀπέδωκεν ὅ,τι τὸ διδακτικὸν βιβλίον τῆς ἱστορίας τῆς τέ-
 ξεως ταύτης θα ἀπότη καὶ ὅ,τι καὶ ὁ συγγραφεύς ἀσφαλῶς
 θα ἐπεθύμει ἵνα παρουσιάσῃ τὸ ἔργον του ἄρτιον. Τοῦτο δέ
 κατὰ τὴν ἡμετέραν κρίσιν, ὁφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ
 συγγραφεύς δέν ἐπεξεργάσθη προσηκόντως τὴν ιστορικὴν ὕ-
 λην τοῦ βιβλίου του.

Οὕτω έν τισι κεφαλαίοις δέν παρατηρεῖται ἡ ὀφειλουμένη
 ἀνὰ πτυχίς τῆς ιστορικής ὕλης, δέν ἐκτίθενται ὡς προσήκειν,
 έν ἱστορικῷ διδακτικῷ βιβλίῳ αἱ ἱστορικαὶ κρίσεις καὶ τὰ
 ἱστορικὰ συμπεράσματα τοσόν κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν γεγονό-
 των, ὅσον καὶ μετά τὸ πέρας αὐτῶν στοιχεῖα ἀπαραίτητα διὰ
 τὴν ἱστορικὴν μόρφωσιν τῶν μαθητῶν. Δέν καταβάλλεται ἀπαν-
 ταχοῦ τοῦ βιβλίου ἡ δέουσα προσοχή ως πρὸς τὴν ἔκθεσιν
 τῶν γεγονότων ὥστε νά ἐμφυσηθῇ εἰς τοὺς μαθητὰς ἡ πίστις
 ὅτι ἡ ἱστορία τὴν ὅποιαν διδασκεται τὴν ὅποιαν μελετᾷ
 κατ' οἶκον καὶ τὴν ὅποιαν ἀφηγεῖται έν τῇ σχολείῳ, εἶναι
 ἡ ἱστορία τῆς πατρίδος του, ἡ ἱστορία τῶν προγόνων του, ἡ

ἱστορία τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἡ ἰδικῆ τοῦ τέλος ἱστορία, ἐκ τῆς ἐξελέξεως τῆς ὁποίας προέκυψαν αἱ διαδεγόμεναι ~~ἐκ~~ ~~ἐκ~~ ~~ἐκ~~ ~~ἐκ~~ ἀλλήλας ἱστορικαὶ περίοδοι, μέ τῆς τύγας τῶν ὁποίων εἴτε εὐτυχεῖς εἶναι αὐται, εἴτε ἀτυχεῖς εἶναι ἀρρύτως συνδεδεμένη καὶ ἡ ἰδικῆ τοῦ τύχη.

Ἐν τῷ ὑπερβάλλοντι ζήλῳ τοῦ ὁ συγγραφεὺς νὰ καταστήσῃ τὴν ἀφήγησιν τῶν γεγονότων ζωηρωτέραν καὶ τὴν συνάρησιν τούτων σαφεστέραν ἐπαναλαμβάνει πολλάκις τὰ αὐτὰ ἢ διασπᾷ τὴν ὕλην ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ὑπερβολικῇ τοῦ ἐπιθυμία ὁ συγγραφεὺς νὰ προσαρμόσῃ τὴν ἱστορικὴν ὕλην πρὸς τὰς γλωσσικὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν χρησιμοποιοῦν λέξεις καὶ φράσεις ἀδοκίμους καὶ κατὰ κόρον ἐπαναλαμβάνει τὰ αὐτὰ μέρια καὶ τὰς αὐτὰς ἐκφράσεις. Τὸ βιβλίον ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ ἀφίνει τὴν ἐντύπωσιν βιβλίου συντετεγμένον διὰ μαθητὰς ὀλιγώτερον ὥριμους, ἀναφέροντες τινὰ:

§ 1. Ὁ σύνδεσμος ὅμως ὁὖς ἀπαντᾶται εἰς τὴν σελ. 1, ὁὖς εἰς τὴν σελ. 41, ὁὖς εἰς τὴν σελ. 108, ὁὖς εἰς τὴν σελ. 111, ὁὖς εἰς τὴν σελ. 115, τρίς εἰς τὴν σελ. 119, ὁὖς εἰς τὴν σελ. 120, ὁὖς εἰς τὴν σελ. 124, ὁὖς εἰς τὴν σελ. 127, ὁὖς εἰς τὴν σελ. 133 κ.λ.π. χωρὶς πανταχοῦ νὰ προβάλλῃ ^{ἀνδραγαθίαν} τῆς ἀντιθέσεως. Κατὰ χρόνους γίνεται ὡσαύτως τῶν μορίων ποῦ, ἔτσι, ἐπὶσης, δηλαδή καὶ λοιπὸν, τοῦ τελευταίου μάλιστα ἔνυ ἀποχωρῶντος συμπερασματικοῦ λόγου. Εἰς τὴν σελ. 5, εἰς 11 συνεχεῖς στίχους τετράκις ἀπαντᾶται τὸ ποῦ, εἰς τὴν σελ. 115, εἰς 10 συνεχεῖς στίχους ὁὖς ἀπαντᾶται τὸ λοιπὸν, εἰς τὴν σελ. 138 εἰς 11 συνεχεῖς στίχους τοὺς ἀπαντᾷ τὸ λοιπὸν κ.λ.π.

Κατὰ κόρον ἐπαναλαμβάνονται ~~ἐκ~~ ~~ἐκ~~ ~~ἐκ~~ αἱ φράσεις:

• ὅπως εἶδομεν, — ὅπως θὰ μάθωμεν — ὅπως θὰ ἴδωμεν — ὅπως εἴπομεν — θὰ διηγηθῶμεν — ἀρχίζομεν — εἶδομεν ὅτι — θὰ γνωρί-

σωμεν-ἐμῆθαμεν-Συναντῶνται αἱ ἀνωτέρω φράσεις 40κς εἰς τὰς 150 πρώτας σελίδας τοῦ βιβλίου. Ἡ ἐπανόληψις τῶν ἀνωτέρω φράσεων συνεπάγεται καὶ τὴν ἐπανόληψιν τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς ὕλης καὶ αὐτὴ διατίθεται ἀσκοπῶς γῶρος ὅστις ἡδύνατο νὰ διατεθῇ διὰ τὴν πληροεστέραν ἀνδραπυξιν ὡρισμένων κεφαλαίων, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐξεταζομένη ἡ ἐπανόληψις τοῦ αὐτοῦ καταλληλοτέρα ἴσως διὰ μαθητὰς μικροτέρων τάξεων δὲν εἶναι ἐνδεδειγμένη δι' ἱστορικὸν διδασκτικὸν βιβλίον δεκατετραετῶν μαθητῶν.

Κατωτέρω παραθέτομεν τινα τῶν παρατηρουμένων μεγικώτερον μειονεκτημάτων:

σελ. 4: πρὶν καπῆ ὁ πορθμός τοῦ Σουέξ συνεῖχετο κ.λ.π. 'Οα συγγραφεὺς κῆμνει σύγχυσιν μεταξὺ πορθμοῦ καὶ δια-
ουροσηκι' ντ'α μαι.

σελ. 8: ἐπολέμησε πρὸς τοὺς κετταίλους πού ἐζήτουν νὰ πα-
ρουν τὴν Συρίαν κ.λ.π. ἀκυριολεξία

σελ. 9: " τὰ λευκά ἱστία τῶν πλοίων τῆς ἐπέτυν ὡς νέφος,
κ.λ.π. ἡ φράσις τίθεται ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, διατί τὰ εἰ-
σαγωγικά ποθεν λαμβάνεται;

σελ. 11: ἐκεῖ ἦτο καὶ ὁ φύλαξ τοῦ βασιλικοῦ θησαυροῦ
ἀκυριολεξία.

σελ. 16: αὐτὰ τὰ γράμματα, ἦσαν τὰ λεγόμενα ξερογλυφικά.
ποτε ὅμως καὶ παράτινος ἀνεγνώσθησαν δὲν μνημονεύεται.

σελ. 19: 'Ο βασιλεὺς Μῆδας ἐνυμφεύθη 'Ελληνίδα βασιλοπαι-
δα τῆς Αἰολίδος. Εὐλόγως θὰ γεννηθῇ εἰς τοὺς μαθητὰς τὸ
ἐνώπημα ποῖαν;

σελ. 20: Τὰ περὶ τοῦ Παντάλου καὶ τῆς Νιδβης ἀναφερόμενα
ἀνήκουσιν εἰς τὴν μυθολογίαν.

σελ. 69: 'Ἡ Σπαρτιατικὴ βοήθεια ἐστὶν ἀλη ποδγματι ἀλλ' ἔ-
φθασε μετὰ τὴν μάχην. ὁ ἐν ἔχει τὴν θέσιν τοῦ ἐνταῦθα

διδότι ἐν σελ. 73 ἀναγράφεται: ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν μάχην ἔφθασαν εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ ἀποσταλέντες πρὸς βοήθειαν 2000 Σπαρτιῆται.

Σελ. 74: ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῆς νίκης τοῦ Μαραθῶνος ἦτο ὅτι.....τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα σταθεροποιεῖται καὶ βελτιώνεται ὁ τρόπος τῆς ἀναδείξεως τῶν ἀρχόντων. Εἰσέχθη ὁ θεσμός τοῦ ἐξοστρακισμοῦ. Ὁ θεσμός τοῦ ἐξοστρακισμοῦ δὲν ἐθεσπίσθη μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, ἀλλ' ἐνωρίτερον.

σελ. 75: Ὁ Μιλτιάδης ἤθελε νὰ ἐκδικηθῇ τὸν προσωπικὸν ἐχθρὸν τοῦ Πάριον ἀρχοντα Λυσαγόραν....κατηγορήθη διὰ τὴν περιπέτειαν, εἰς τὴν ὅποιαν διὰ προσωπικοὺς λόγους ἔρριψε τὰς Ἀθήνας καὶ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον. Ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐκτίθεται τὸ γεγονός δὲν εἶναι ἐπιστημονικῶς ἀκριβής, οὔτε καὶ διδακτικῶς σκόπιμος.

σελ. 80: Ἡ κριτικὴ ἐπὶ τῶν κληροφοριῶν τοῦ Ἡροδότου εἶναι ἄστοχος καὶ διδακτικῶς ἐπιζήμιος.

σελ. 84: Ὁ Θεμιστοκλῆς ὑπεστήριξεν ὅτι ἔπρεπε εἰς τὸ στενὸν τῆς Σαλαμῖνος νὰ κἄμουν τὴν ναυμαχίαν, ἀκυριολεξία.

σελ. 92: Οἱ Ἕλληνες ἐπετέθησαν μὲ ἐνθουσιασμόν ψάλλοντες ὅλοι μαζὶ τὸν πολεμικὸν παιᾶνα. Ποῖος ὅμως εἶναι ὁ τόσον γνωστός πολεμικὸς παιᾶν δὲν μνημονεύεται. Ὁ πρῶτος μόνον στίχος τοῦτου μνημονεύεται εἰς τὴν σελίδα 102 εἰς τὸ κεφ. "διατί ἐνίκησαν οἱ Ἕλληνες, ποία ἡ σημασία καὶ ἀξία τῆς νίκης".

σελ. 95: "Οἱ Σπαρτιῆται ἐγνώριζον ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν εἰς δύσκολον θέσιν λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως των καὶ λόγῳ τῶν διαφωνιῶν τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Σπαρτιῆται δὲν ἦσαν Ἕλληνες;

σελ. 100: ἀφιερῶθη εἰς τοὺς Δελφοὺς τρεῖς στρηχνεῖς ἐπὶ τρικεφάλου ὄφεως χαλκοῦ κ.λ.π. ποῦ εὕρεσκαται οὗτος

σήμερον δὲν μνημονεύεται.

σελ. 103: Ἐνίκησαν λοιπὸν οἱ Ἕλληνες· διατί ὅχι οἱ πρόγονοί μας;

σελ. 107: Οἱ Σπαρτιάται ἔκαμνον στενῶς Πελοποννησιακὴν πολιτικὴν. Ἐκφρασις ἀόριστος καὶ ἀκατανόητος εἰς τοὺς μαθητάς.

σελ. !!!! δὲν ἐκτίθενται ἐπακριβῶς τὰ αἷτια τῆς φυγῆς καὶ τὸ τέλος τοῦ Θεμιστοκλέους; διότι ὡς ταῦτα αναγράφονται ἀφανίζουσι καὶ τὴν προσωπικότητα τοῦ Θεμιστοκλέους ὡς προγενέστερον ἠφανίσθη ἢ προσωπικότης τοῦ Μιλτιάδου.

σελ. 119: Οἱ Σπαρτιάται ἔκαμνον στενῶς Πελοποννησιακὴν πολιτικὴν τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ἐν σελ. 107.

σελ. 137: Σατυρικὰ ὁράματα. Τὸ εἶναι ὅμως ταῦτα οὐδαμοῦ μνημονεύεται.

σελ. 150: Ὁ ὠραιότερος διάνοσμος τοῦ ναοῦ ἦσαν τὰ δύο δετώματα. Τὰ δετώματα δὲν ἦσαν διάνομοι.

σελ. 152: Τὰ περὶ ρυθμοῦ ἐκτίθενται συγκεχυμένως.

σελ. 153: Κατεσκευάσθησαν καὶ ὀλίγοι ὠραῖοι ναοὶ καὶ λαμπρὰ οἰκοδομήματα. Οἱ ναοὶ δὲν κατασκευάζονται, ἀλλ' ἀνεγείρονται ἢ οἰκοδομοῦνται.

σελ. 149§ Τὰ περὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν ἐκτίθενται κατὰ τρόπον πενιχρόν.

σελ. 160: Οἱ δύο ἀντίπαλοι συνεφώνησαν νὰ ζήσουν εἰρηνικὰ καὶ νὰ μὴ πειράξῃ ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ἀκυριολεξία κ.λ.π. Ἐπειδὴ παρὰ τ' ἀνωτέρω μειονεκτήματα τὸ βιβλίον ἐνέχει καὶ ἱκανὰ πλεονεκτήματα εἰσηγουμένα ὅπως τοῦτο τύχη βραβεῖου τινὸς.

5.- Ἰωάννου Κόκκοτα. Καθηγητοῦ ἐν Δευκασίᾳ Κύπρου.

Ἱ σ τ ο ρ ῖ α

διὰ τὴν Β' τάξιν ἐξαταξέου γυμνασίου.

Τὸ ὑπὸ κρῖσιν βιβλίον ἀποτελεῖται ἐκ 14 τ.φ. κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ περιέχει 149 σελίδας, εἰς ἃς δέον νὰ προστεθῶσι καὶ δύο σελίδες περιλαμβάνουσai τὸν χρονολογικὸν πῖνακα τῶν σπουδαιότερων γεγονότων τῆς ἱστορίας τῆς τᾶξεως ταύτης. Ἐλλείπουσιν ὁ πῖναξ περιεχομένων καὶ ὁ πῖναξ τῶν εἰκόνων καὶ χαρτῶν.

Τὸ βιβλίον διαιρεῖται εἰς κεφάλαια: 1) Ἀρχατοὶ Ἀνατολικοὶ λαοί 2) Τὸ Ἀσσυριακὸν Κράτος, 3) Ἀρχαιότερα ἱστορία τῆς Μεσοποταμίας, 4) Οἱ Χετταῖοι 5) Οἱ ἄλλοι λαοὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας 6) Ἱστορία τῶν Ἑβραίων 7) Περσία 8) Αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις τῆς Μ. Ἀσίας ὑπὸ τὸν Περσικὸν ζυγόν 9) Ἡγεμονία τῶν Ἀθηναίων 10) Ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῶν Ἀθηναίων, 11) Ἡ ζωὴ εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν Ε' π.χ. αἰῶνα 12) Πελοποννησιακὸς πόλεμος 13) Οἱ Σπαρτιάται γίνονται ἡγεμόνες τῆς Ἑλλάδος 13β) Οἱ Πέρσαι ἀναμιγνύονται εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος 14) Αἱ θῆβαι γίνονται ἰσχυρὸν κράτος 15) Ὁ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν ἐνώνει ὅλην τὴν Ἑλλάδα. 16) Οἱ Ἕλληνες γίνονται κύριοι τῆς Ἀνατολῆς, Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας. 17) Μεγάλοι Καλλιτέχνη τῶν χρόνων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

Ἐκαστον τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων ὑποδιαιρεῖται εἰς πλεονα μικρότερα κεφάλαια. Ἡ διαίρεσις καὶ ὑποδιαίρεσις αὕτη τῆς ἱστορικῆς ὕλης ἐπιφέρει πλήρη κατάρτησιν τῆς συνοχῆς τῆς ἐνότητος αὐτῆς. Οὕτω π.χ. τὸ 8ον κεφάλαιον τοῦ ὀποῦο ὁ τίτλος δὲν ἀναγράφεται ὑποδιαιρεῖται εἰς τὰ ἑξῆς μικρότερα μέρη: 1) Αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπὸ τὸν Περσικὸν ζυγόν. 2) Ἡ Ἰωνικὴ ἐπανάστασις 3) Κατατροπῆς τῆς τῶν Ἰώνων ἐπανάστασεως. 4) Ὁ Μαρδόνιος ἐκδρατεῖ εἰ ἐννεντὸν τῆς Ἑλλάδος 5) Οἱ Πέρσαι φθάνουν εἰς τὸν Μαραθῶνα. 6) Ὁ Μιλτιάδης 7) Τὰ πρὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης 8) Ἡ νίκη τῶν Ἑλλήνων 9) Ἡ φυγὴ τῶν Περσῶν 10) Μετὰ τὴν μάχην 11) Τιμαὶ εἰς τοὺς πεσόντας ἐν Μαραθῶνι

12)Τό τέλος τοῦ Μιλτιάδου 13)Προπαρασκευαί τῶν Περσῶν
14)Θεμιστοκῆς, καί ἀκολουθοῦν ἄλλα μικρότερα 19 μέρη.
Διὰ νά φθάσῃ ὁ συγγραφεὺς εἰς τὸ κεφάλαιον θ' τὸ φέρον
τὴν ἐπιγραφὴν: 'Ηγεμονία τῶν 'Αθηναίων, ἀλλὰ καί ἡ πρῶ-
τη διαίρεσις εἰς 17 κεφάλαια ἔχει ἐσφαλμένην βάσει π.χ.
τὸ Α' κεφάλαιον ἐπιγράφεται " Οἱ 'Αρχαῖοι 'Ανατολικοί
λαοί", τὸ Β': Τὸ 'Ασσυριακὸν Κράτος κ.λ.π. ὥστε τὸ 'Ασ-
συριακὸν Κράτος νά εἶναι τὸ διάφορον τῶν ἀρχαίων ἀνα-
τολικῶν λαῶν.

'Η δακτυλογράφησις τοῦ ὑπὸ κρῖσιν βιβλίου ἐγένετο παρ'
ἀνθρώπου ἀπείρου περὶ τὴν χρησιμοποίησιν γραφομηχανῆς
καί διὰ τοῦτο τὸ βιβλίον γέμει σφαλμάτων πάσης φύσεως.
Καί ἀνομολογεῖ μὲν ὁ συγγραφεὺς τὸ σοβαρὸν τοῦτο μειο-
νέκτημα τοῦ ὑποβαλλομένου πρὸς κρῖσιν βιβλίου καί προ-
σπαθεῖ νά δικαιολογήσῃ τοῦτο ἰσχυριζόμενος ὅτι δέν ἡ-
δύνατο ἐν Κύπρῳ εὐρισκόμενος νά ἐξαύρῃ τὸν κατὰλληλον
διὰ τὴν δακτυλογράφησιν, ἀλλὰ πάντως τὸ μειονέκτημα παρα-
μένει καὶ τῶν δυσχερῇ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ
βιβλίου.

'Ο συγγραφεὺς προσπαθεῖ νά ἐκθέσῃ τὴν ἱστορικὴν τοῦ ὕ-
λην μετὰ τῆς δυνατῆς ἐπιμελείας, ἀλλὰ ἡ σπουδὴ μεθ' ἧς
συνέταξε τὸ βιβλίον δέν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν καιρὸν νά προ-
σδώσῃ τὴν προσήκουσαν οἰκονομίαν καί διδάξῃ εἰς τὸ
ἐκτιθέμενον ἱστορικὸν ὕλικόν, οὐδὲ τὴν ὀφειλομένην ὁμαλο-
τητα, σαφήνειαν καί πλαστικότητα εἰς τὴν γλωσσικὴν δια-
τύπωσιν τῶν νοημάτων του. Ἐπαναλήψεις τῶν αὐτῶν λέξεων
συχναίς παρατηροῦνται, παρεμβάλλονται μέρη ἱστορικῆς
ὑλῆς ἄνευ διαφέροντος καί διδακτικῶς ἀχρηστα ἂν μὴ καί
ἐπιζήμια ἀκόμη. Ἐκφράσεις συναντῶνται ἀτελεῖς. Χρησι-
μοποιοῦνται μόρια ἀκαίρως. Τὸ " μετὰ " ἐπαναλαμβάνεται
συχρότατα ὡς ἐπὶ ῥῆμα χρονικόν. Παρατηροῦνται ἀκυριολε-
ξίαι ἐν τῇ φρασσεολογίᾳ καί ἀταξίαι ἐν τῇ συναρτίσει τῶν

νοημάτων. Σημειούνται ένιαχοῦ κρῖσεις ἄσκοποι.

παραθέτομεν τινά:

σελ. 8: Ὑστερον νικοῦν Φοῖνικας. Ὑστερον ἡ ἄσσυρτα ἦτο περιωρισμένη εἰς τό κυρίως ἔδαφος της.

σελ. 17: Πολιτισμόν δέ λέγοντες περὶ Ἑβραίων δέν πρέπει νά ἄννοῶμεν ἰδιόρρυθμόν τινα Ἰσραηλιτικόν πολιτισμόν, ἀλλά ὁφείναι ἀπό τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἀσσυρίων κ.λ.π.

σελ. 27§ Ὁ στρατός ~~ἡ ἀσσυρία~~ ὑπῆρξεν ἀειμνηστος, θαυμαστός.

σελ. 28§ Μετά ἀπέρριψε τάς προτάσεις τοῦ Μιλτιάδου. Μετά ἡτοιμάζετο διὰ τήν ἐκστρατείαν.

σελ. 29: Τί ἔπραττον οἱ Ἕλληνες διὰ νά ἀντιμετωπίσουν τήν ἐπερχομένην καταγίδια; Δυστυχῶς αἱ ~~ἀσσυριοὶ~~ ὠσθησάι πληροφορεῖται εἶναι ἐλάχιστοι.

σελ. 30: Ὁ θεμιστοκλῆς ἐπιπροσθέτως ἀνεδείχθη ἀκατάγωνιστος εἰς τὰ ποικίλα μηχανήματα, τὰ ὅποια εἶναι καταδικασθέντος νά μεταχειρίζεται ὁ ἀσχολούμενος μέ τήν πολιτικὴν.... Ὁ θεμιστοκλῆς ἐφρδνει ὅτι ἡ πόλις πρέπει νά μεταχειρισθῇ ὅλους τοὺς πόρους της.

σελ. 31: (Ὁ Ἀριστείδης) ἀλλὰ δέν εἶχε ἴσον δικαίωμα εὐγνωμοσύνης τῆς πατρίδος, ἀλλὰ οἱ Ἀθηναῖοι ἐσεβάσθησαν καὶ ἐτίμησαν τόν Ἀριστείδην.

σελ. 36. Τήν δευτέραν ἡμέραν προσελθουσῶν καὶ 53 Ἀττικῶν τριήρων, κατέστρεψαν πολλὰ Περσικά πλοῖα.

σελ. 38: Δι' ἑνὸς δούλου του ὀνομαζομένου Σικέννου λούγου ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς Πέρσας ὅτι ὥς ἀφωσιωμένος εἰς τόν Βασιλέα καὶ ἐπιθυμῶν τήν νίκην τῶν Περσῶν, οἱ Ἕλληνες ἀπεφάσισαν νά φύγουν.

σελ. 43 Ἐπιγραφὴ: Μετά τήν μάχην. Διὰ τῆς νίκης αὐτῆς τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν ἡ ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος ἐξησφαλίσθη ἐπὶ πολὺν χρόνον. Μετά ταῦτα ἡσυχάζθησαν νά

θάψουν τοὺς νεκροὺς. κ.λ.π. κ.λ.π.

σελ. 52: 'Ατελεστάτη ἡ περιγραφὴ τῆς 'Ακροπόλεως.

Διδακτικὰ ἱστορικὰ συμπεράσματα ἐκ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου οὐδαμοῦ ἐκτίθενται.

σελ. 96: Τὸ σχέδιον τοῦτο (τὴν λοξὴν παράταξιν) μετεχειρίσθη κατὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον ὁ Γερμανὸς στρατάρχης Χίντεμπουργκ καὶ ἐνίκησε τοὺς Ρώσους. 'Επίσης καὶ ἄλλοι στρατηγοί, ἐφήρμοσαν τὸ τοιοῦτον σχέδιον ὡς ὁ Φρειδερίκος ὁ Μέγας τῆς Πρωσίας καὶ ὁ Ναπολεὼν ὁ Α'.

σελ. 123. Οἱ Ἕλληνες ἐγνώριζον ὅτι τὰ ἐκ τοῦ νικηφόρου πολέμου κέρδη θὰ ἐνίσχουν ἀπλῶς τὸν Βασιλέα τῆς Μακεδονίας διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ βαρύτερον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος τὸν ζυγὸν του.

σελ. 128: 'Ο Ἀλέξανδρος ὁμιλῶν εἰς τὸν Φωκίωνα περὶ τῆς μελετωμένης ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἐκστρατείας εἶπεν, ὅτι τόσον πολὺ ἐπιθυμεῖ φιλικῶς νὰ διδάσκηται πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ὅσον ἂν τυχὼν αὐτὸς πεθάνῃ δὲν βλέπῃ ποῦτος ἄλλος δύναιτο νὰ ἄρῃ τῆς Ἑλλάδος.

Ποῦτα τὰ ἀποτελέσματα διὰ τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ὀλοκλήρῳ ἐκ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου οὐδαμοῦ ἀναφέρεται.

Γενικῶς ὁ συγγραφεὺς φαίνεται καταβαλὼν σημαντικὰς προσπάθειας διὰ τὴν συγγραφὴν καταλλήλου διδακτικοῦ βιβλίου ἱστορίας διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ γυμνασίου καὶ αἱ προσπάθειαι τοῦ αὐτοῦ εἶναι ἀξίαι ἐπαίνου διότι ὁ συγγραφεὺς εὗρσκειται ἐν Κύπρῳ ἑπηρετῶν ὡς καθηγητὴς ἐν τῷ γυμνασίῳ τῆς Λευκωσίας, ἀλλὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἱστορικῆς ὕλης χαρακτηρίζει ἡ σπουδὴ καὶ ἡ ἐλλειψὶς συστηματικῆς καὶ μεθοδικῆς ἐργασίας. Ἐπεξεργασθὲν ὁ συγγραφεὺς μετὰ περισσοτέρας ἐπιμελείας τὸ ὕλικόν αὐτοῦ δύναται εἰς ἕτερον διαγωνισμὸν πρὸς συγγραφὴν ἱστορίας διὰ τὴν τάξιν ταύτην νὰ προσφέρῃ περισσότερα. Διὸ δὲν ἐισηγοῦμεθα βράβευσιν τοῦ βιβλίου.

6.- I. Παπασταύρου

Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων
μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, διὰ τὴν Β' τάξιν
τῶν γυμνασίων

καὶ

7.- I. Λαοῦ.

Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων
μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου διὰ τὴν
Β' τάξιν τῶν γυμνασίων.

Ἐκότερον τῶν ὡς ἄνω δύο βιβλίων ἀποτελεῖται ἐξ 11 τυπο-
γραφικῶν φύλλων κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἀρμοδίας ὑ-
πηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Οὕτω παραβαίνεται
ρητὴ διδάταξις τῆς προκηρύξεως πρὸς συγγραφὴν ἱστορίας
διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν γυμνασίων ὀρίζουσα διὰ τὸ διδακτι-
κὸν βιβλίον τῆς τάξεως ταύτης 14 τυπογραφικὰ φύλλα.

Διὸ καὶ οὐδεμίαν εἰσηγούμεθα κρίσιν ἐπὶ τοῦ περιεχομέ-
νου ἑκατέρου τῶν ὡς ἄνω βιβλίων.-

✕ Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἔχον ὑπ' ὄψει τὰς ἀνωτέρω
εἰσηγήσεις τὴν ἐπὶ τῶν ὑπὸ κρίσιν βιβλίων ἰδίαν αὐτοῦ
ἀντίληψιν καὶ τὰς καιμένας διατάξεις ἀποφάσισε
ταῖς:

Ἐπειδὴ οὐδὲν ἐκ τῶν πρὸς κρίσιν ὑποβληθέντων ὡς ἄνω
διδακτικῶν βιβλίων ἱστορίας διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ ἑξατα-
ξίου γυμνασίου συγκεντρῶναι ἀπᾶσας τὰς ἀρετὰς ἀρίστου
διδακτικοῦ βιβλίου ἱστορίας διὰ τὴν Β' τάξιν ἑξαταξίου
γυμνασίου,

Ἐπειδὴ τὸ νῦν χρησιμοποιούμενον παρὰ τῶν μαθητῶν τῆς
Β' τάξεως τῶν γυμνασίων διδακτικὸν βιβλίον ἱστορίας εἶ-
ναι ἀρχικῶς συντεταγμένον διὰ μαθητὰς τῆς Β' τάξεως
ὀκταταξίου γυμνασίου, ἤτοι διὰ μαθητὰς κατὰ δύο ἔτη

μικροτέρους τὴν ἡλικίαν τῶν νῦν εἰς τὴν Β' τάξιν ἑξαταξίου γυμνασίου φοιτῶντων μαθητῶν καὶ κατ' ἀκολουθεῖαν δεῶν νὰ ἀντικατασταθῇ δι' ἑτέρου μᾶλλον προσηρμοσμένον πρὸς τὰς πνευματικὰς καὶ γλωσσικὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως ἑξαταξίων γυμνασίων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑποβληθέντων πρὸς κρῖσιν βιβλίων ἱστορίας τῆς Β' τάξεως γυμνασίου τὰ μὲν βιβλία τῶν κ. κ. Θ. Ἀξενίδου καὶ Δ. Χατζῆ περιέχοντα ὑφονώτερον ἐπιστημονικὸν ὕλικόν χρήζουσι μεγαλυτέρας διασκευῆς ἵνα καταστῶσι κατὰλληλα πρὸς ἐκτύπωσιν ἢ τὸ βιβλίον τοῦ Θ. Μαλλιάρου, τὸ ὅποσον ὑπολείπεται μὲν πως ὡς πρὸς τὴν οὐλλήφιν τῆς ἱστορικῆς ὕλης τῶν δύο πρώτων, χρήζει ὅμως πολὺ μικροτέρας διασκευῆς, ἵνα καταστῇ κατὰλληλον πρὸς ἐκτύπωσιν.

ἀ π ο φ α σ ῖ σ ι α) νὰ κατανεῖμῃ τὰ διὰ τῆς προκηρύξεως ὀριζόμενα ~~βραβεῖα~~ ὡς ἑξῆς:

- 1) Οὐδέν βιβλίον κρίνεται ἄξιον νὰ τυχῇ τοῦ Α' βραβεῖου.
- 2) Τὸ β' βραβεῖον ἐκ 15.000.000 δρχ. χορηγεῖται εἰς τὸ βιβλίον Χ. Μαλλιάρου καὶ Θ. Ἀξενίδου, κατανεμόμενον κατὰ τὰ 9/15 εἰς τὸ πρῶτον καὶ κατὰ τὰ 6/15 εἰς τὸ δεύτερον. Τὸ Γ' βραβεῖον ἐκ 10.000.000 δρχ. χορηγεῖται εἰς τὰ βιβλία Α. Ααζάρου-Δ. Χατζῆ ἀφ' ἑνός, καὶ Β. Πετρούνια ἀφ' ἑτέρου κατανεμόμενον κατὰ τὰ 6/10 εἰς τὸ πρῶτον καὶ κατὰ 4/10 εἰς τὸ δεύτερον.

3) Κρίνει κατὰλληλον πρὸς ἐκτύπωσιν τὸ διδακτικὸν βιβλίον ἱστορίας τοῦ Χ. Μαλλιάρου ὑπὲρ τὸν ὅρον " ὅπως οὗτος συμμορφωθῇ πρὸς τὴν παραδῶσιν τὸ βιβλίον ἑτοιμὸν πρὸς ἐκτύπωσιν πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ἀναθέτει δὲ τὴν ἐποπτείαν καὶ παρακολουθήσιν τῆς ἐκτύπωσης τοῦ βιβλίου τούτου εἰς τὸν Ἐκπαιδευτικὸν Σύμβουλον κ. Δ. Μισυρλήν

β) νὰ προκηρύξῃ νέον διαγωνισμὸν πρὸς συγγραφὴν διδακτι-

κοῦ βιβλίου ἱστορίας διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ γυμνασίου με
δεκάμηνον προθεσμίαν πρὸς συγγραφὴν τῶν ὑποβληθησομένων
πρὸς κρίσιν δοκιμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως
τῆς προκηρύξεως καὶ με τετράμηνον προθεσμίαν περαιτέρω
πρὸς περὶ τῶν κρίσεως τούτων παρὰ τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβου-
λίου.

4.- Γνωματεύει ὅπως εἰς οὐδένα τῶν ἀνωτέρω βραβευομένων
συγγραφέων χορηγηθῇ τὸ ἀπονεμόμενον αὐτῷ βραβεῖον πρὶν
ἢ ἀποφανθῇ περὶ αὐτοῦ ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπὴ Νομιμοφροσύ-
νης.-

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ε. ΣΕΚΚΕΡΗΣ

Τ Α Μ Β Λ Η

Ι. Σκουτερόπουλος

Δ. Σουχλέρης

Θ. Παοασκευόπουλος

Η. Λάγιος

Ι. Γκιτῆκος

Δ. Μισυρλής

Α. Βαμπούλης

Γ. Ζομπανδάκης

Α. Παπαγεωργακόπουλος

Ὁ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Ο. Ε. Σ. Β.

Χ. ΜΟΥΣΤΡΗΣ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 10ῃ Μαΐου 1949 συνελθόν τῷ Ἐκ-
παιδευτικῷ Συμβουλίῳ ἐν Ὑλομελεῖ εἰς τακτικὴν συνεδρ-
αζὺν ἐν τοῖς Γραφεῖσι αὐτοῦ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κ.
Βόαγ. Σέκκερη παρόντων πλὴν των τῶν μελῶν αὐτοῦ παριστα-
μένου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Γραφείων αὐτοῦ, εἰσέλθοντες ὡς
ἑξῆς:

- 1ον) Λαβόντες ὑπ' ὄψει, ὅτι λόγῳ τῆς ἀπαρχοῦσας τοῦ ἐκ τῶν
εἰσθηγῶν κ. Μιχαλοπούλου Νικολ. εἰς διοικητικὰ ἀνακρί-
σεις εἰς Ῥόδον δὲν εἶναι δυνατόν ἡ κρῖσις περὶ των βι-
βλίων « Ἀλγεβρας » καὶ « Θεωρητικῆς Γεωμετρίας » νῦν
συντελεσθῇ ἐντὶς τῆς ὑπὸ τῆς προκηρύξεως προβλεπομένης προ-
θεσμίας

Γ Ν Ω Μ Α Τ Ε Σ Ε Ι

Ὅπως παραταθῇ ἡ ὑπὸ τῆς προκηρύξεως προβλεπομένη προθε-
σμία τῆς διὰ τὴν « Ἀλγεβραν » καὶ « Θεωρητικὴν Γεωμετρί-
αν » κρῖσεως κατὰ ὅσον πέντε ἡμέρας.

- 2ον) ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν 1) τὴν ὑπ' αριθμ. 110/9/9/116
προγενεστέραν αὐτοῦ προῖξιν, ἐν ᾗ ἔχει προταθῇ ὁ δι-
ορισμὸς εἰς ὑποδιευθυντὴν τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας καὶ
Θεσσαλονίκης τοῦ Δημ. Κανατσούλη π. φιλοσόφου καθηγητοῦ
τοῦ Β. Γυμνασίου ἱερῶν Θεσσαλονίκης 2) τὸ γεγονὸς
ὅτι ἡ ὡς ἄνω πρότασις εἶχε μεῖναι ἀνεκτέλεστος μέχρι
σήμερον καὶ ὅτι ἡ β. θῆσις τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τῆς Παι-
δαγωγικῆς Ἀκαδημίας Θεσσ/νίκης ἐξακολουθεῖ παραμένουσα
κενὴ.
- 3) τὰς κειμένους διατάξεις

Ἀποφασίζει :

Ἐπαναλαμβάνει τὴν πρότασιν τοῦ ὅπως ὁ α' καθηγητὴς τοῦ Β' Γυμνασίου Ἀρρένων Θεσσαλονίκης Δημ. Κανατσούλης, ἔχων τὰ νύμια προσόντα διορισθῇ ὑποδιευθυντὴς εἰς τὴν Β' κα-
νὴν θέσιν τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας
Θεσσαλονίκης.

3ον) Λαβὼν ὑπ' ὄψει α' τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 12622 ἐν. ἔτ.
ἐγγράφου τοῦ Σου Ὑπουργεῖου Ἐρησχευμάτων κ.τ.λ. διαπεμφθεῖ-
σαν ἀναφορὰν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας
δι' ἧς προτείνονται, ὅπως ἀνατεθῇ ἡ διδασκαλία τῆς Γαλ-
λικῆς γλώσσης εἰς τὰ τμήματα τῆς Α' τάξεως εἰς τὸν κα-
θηγητὴν τοῦ Γαλλικοῦ Λυκείου κ. *Geysseley Jean*.
β' τίς σχετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου

Προτείνει ὅπως δευτὴ ἡ εἰσεὶς ἐντολὴ εἰς τὸν Διευθυντὴν
τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας νὰ γνωρῶσθαι πρὸς τὸ Σον Ὑ-
πουργεῖον 1) ἂν κατ' ὅσον συνεννοήσεως τοῦ μετὰ τοῦ ἐν
Θεσσαλονίκῃ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Μῆσης Ἐκπαιδευτικῆς
δὲν ἐπετεύχθη ἡ ἐξεδροεὶς μεταξὺ τῶν ἑλλήνων καθηγητῶν
τῆς Γαλλικῆς τῶν διδασκόντων εἰς τὰ σχολεῖα Μῆσης τῆς
πόλεως τούτης τὸ κατ' ἄλλαν πρόσωπον διὰ τὴν διδασκα-
λίαν τοῦ μαθήματος τούτου εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Παι-
δαγωγικῆς Ἀκαδημίας καὶ 2) ἂν προκειμένου περὶ ἀναθεσε-
ως τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῶν Γαλλικῶν εἰς τὸν
προτεινόμενον Γάλλον καθηγητὴν *Geysseley Jean* ἔχει συ-
νεννοηθῇ προηγουμένως μετὰ τῆς ὑπηρεσίας, ἁλλοδαπῶν
Θεσσαλονίκης, αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὰ ἑνω δὺο ἐρωτήματα
παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας εἶναι οὐ-
σιώδεις καὶ ἀναγκαῖαι πρὸς λήψιν ἀποφάσεως ἐκ μέρους τοῦ
Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου.

4ον) "Εχον παρ' ἐρευνῶν τὴν διεί τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 16259/1949 ἐγγράφου τοῦ Σοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας ἀναφορὰν τοῦ Δι-
οικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐν Ἀθήναις Φιλεκαπαιδευτικῆς
Ἑταιρίας, δι' ἧς αὕτη προτείνει: 1) ἵν' ἐντικαθίστασιν
τῆς παραγράφου ε' ἔδαφ. 1 ἔδαφ. 4 τοῦ Α. Ν. 2194/1940
παρ' ἰδρύσεως οἰκοκυρικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς ἐν
Θεσσαλονίκῃ ἐκδόσης ἴς ἐξῆς: « ἐκ μιᾶς διδασκαλίας ἢ
δευτεροβαθμοῦ καθηγητῆς τῆς Γαλλικῆς » διεί τῆς κείθεν
παραγράφου » ἐκ μιᾶς διδασκαλίας ἢ δευτεροβαθμοῦ κα-
θηγητῆς τῶν Τεχνικῶν » κατεργασθῇ δὲ ἡ διδασκαλία τῆς
Γαλλικῆς διεί τῶν λόγων ὅτι ἡ μὲν διδασκαλία τῆς Γαλλι-
κῆς ἐν τῇ τριταξίᾳ οἰκοκυρικῇ Σχολῇ Θεσσαλονίκης κατα-
ναλίσκεται ἱκανοῦν χρόνον τοῦ Προγράμματος χωρὶς νὰ ἀποφέρῃ
πρακτικὸν τι ἀποτέλεσμα τοῦναντι δὲ ἡ διδασκαλία τῶν
Τεχνικῶν μαθημάτων, συναφῆς ὅσα παρ' αὐτὴν οἰκοκυρικῇ μα-
θήματι ἐλάχιστοι διδάσκοντα, καθ' ὅσον ἐν τῷ ἀνωτέρῳ
μνημονευομένῳ νόμῳ ὁδὸν εἰσάγεται εἰδικὴ διδασκαλία
τῶν τεχνικῶν μαθημάτων καὶ 2) τὴν προσθήκην εἰς τὴν ἡνω-
τέρῳ Νόμον ἔδαφ. δυνάμει τοῦ ἑποικοῦ πρὸς ἀπόφασιν τῶν
οἰκοκυρικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν τῆς Φιλεκαπαιδευ-
τικῆς Ἑταιρίας νὰ δύνανται νὰ ἐγγράφωνται κατ' οἴκον
κατατακτῆρων ἐξετάσεων εἰς τὴν τρίτην τάξιν τῆς ἐν Ἀ-
θήναις Χιροκοπέου Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐκτιμῶν τοὺς ἐν τῇ
ὡς ἔνω ὑπ' ἀριθμ. 653/ 1948 ἀναφορᾷ τοῦ Διοικητικοῦ Συμ-
βουλίου τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρίας ἀναγραφόμενους
λόγους γνωματεύει ὅπως ἐγκριθῇ ἡ ὑπ' τοῦ ὡς ἔνω Δι-
οικητικοῦ Συμβουλίου προτεινομένη τροποποίησις καὶ συμ-
πληρώσεις τοῦ Α. Ν. 2194/1940 » παρ' ἰδρύσεως οἰκοκυρι-

κῆς καὶ Ἑπιγγελομντικῆς Σχολῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ ».

Πρὸς τοῦτο ὑποβάλλει πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον τὴν κάτωθι σχεδίου Νόμου:

« Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Α. Ν. 2194/1940 » περὶ ἰδρύσεως Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ »

Ἄ ρ θ ρ ο ν 1.

Ἡ περιγραφοῦς ἐν τοῦ ἐδαφ. 1, τοῦ ἄρθρου 4 « ἐκ μιᾶς διδασκαλίας ἢ δευτεροβάθμιου καθηγητηρίας τῶν Γαλλικῶν » ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: ἐκ μιᾶς διδασκαλίας ἢ καθηγητηρίας τῶν Τεχνικῶν »

Ἄ ρ θ ρ ο ν 2.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Νόμου προστίθεται ἐδαφ. ὑπ' ἀριθμ. 3 ἔχον οὕτω: αἱ, ἀποφοίτοι τῶν Οἰκοκυρικῶν καὶ Ἑπιγγελομντικῶν Σχολῶν τῆς Μετακταυτευτικῆς Ἑταιρίας ὀφνάνται νῆ ἐγγράφονται κατὰ τὴν κατὰκτητῶν ἐξετάσεων εἰς τὴν τῆς τῆς τῆς ἐν Ἀθῆναις Ἑπεροκοπεῖου Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς.

5ον) Ἐχον πρὸ ὁφθαλμῶν τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1811/1949 πρωτ. Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἀνταρρ. τοῦ Α. Παπαγεράκι μετεκταυτευμένου ἐν Παρισίοις καθηγητοῦ, δι' ἧς οὗτος διαβιβάζων ἀντήγρατον ἐγγράφου τῆς ὀνύσεκο πρὸς αὐτὸν περὶ ἀποστολῆς αὐτῇ λατῶν διηγημάτων καὶ παραδόσεων χαρακτηριστικῶν τῆς χῆρας μας ὅπως δημοσιευθεῖ εἰς τὴν σειράν τῶν Λογογραφικῶν βιβλίων τῆς ἀποτῆ θῆ ἐκδοθεῖσιν ὑπὸ ταύτης, ἀποφασίζεται:

Ἐπειὴ ἡ ἐπιστολὴ τῆς ὀνύσεκο ἀπευθύνεται πρὸς τὸν κ. Παπαγεράκιν, μετεκταυτευμένον ἐν Παρισίοις καὶ γνωστὸν

εἰς τοὺς διευθετούντας τὴν ἑς ἑνὸς ὀργανώσιν ἐκ τῆς συμ-
μετοχῆς αὐτοῦ εἰς Συνέδρια ὀργανωθέντα ὑπὸ ταύτης ,

Ἐπειδὴ δὲ κ. Ι. Παπαγεράκις περατώνει τὴν μετεκπαίδευ-
σιν αὐτοῦ ἐν Παρίσις εὐρίσκειται ἤδη ἐν Θεσσαλονίκῃ ,
διοριθεὶς ὑποδιευθυντὴς τῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Παιδα-
γωγικῆς Ἀκαδημίας .

Ἐπειδὴ ἐν Θεσσαλονίκῃ κατοικεῖ μόνιμος δὲ καθηγητὴς
τῆς Λατινῆς κ.τ.λ. ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης κ.
Σ. Κυριακίδης .

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον γνωματεύει πρὸς τὸν Ὑ-
πουργεῖον (Διεσθύνειν Γραμμάτων) ὅπως ἀνατεθῇ εἰς
τὸν κ. Παπαγεράκιν ὑποδιευθυντὴν τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδη-
μίας Θεσσαλονίκης ὡς συνεννοηθέντος μετὰ τοῦ ἐν Θεσ-
σαλονίκῃ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σ. Κυριακίδου
ἀποστελῆν πρὸς τὴν Οὐνὲσκο ὅσα αὐτῇ ἐν τῇ πρὸς τὸν
κ. Παπαγεράκιν ἐγγράφῳ της αἰτεῖται παρ' αὐτοῦ .

6ον) Ἐχόν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 7098/1949
ἐγγράφου τοῦ Σου Ὑπουργεῖου Παιδείας (Διεσθύνεις Ἰδι-
ωτικῆς Ἐκπαιδεύσεως) διαβεβαιώσεως συνημμένως ὑπ' ἀ-
ριθμ. 77/1949 ἀναφορᾶς τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ Ἑθνῶν καὶ
Μειονοτικῶν σχολείων μετὰ τῆς προσηρητημένης ταύτῃ αἰ-
τήσεως τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλληνογαλλικῆς Σχολῆς » Ἀδελ-
φῶν τοῦ Ἑλέους » κατὰ παρεκκλίσεως ἐκ τοῦ Ὑπουργείου προ-
γράμματος ὡς πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῶν οἰ-
κοκυριακῶν 2) τὴν ἐπὶ ταύτης γνωματεύουσιν τοῦ ἀρμοδίου
Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ ὅπως ἐγκριθῇ ἡ αἰτουμένη παρεκκλίσις ,
δι' οὗς λόγους οὗτος ἀναφέρει ἐν τῇ γνωματεύσει αὐτοῦ .
3) τὰς καίμηναι διατάξεις

Ἀποφασίζεῖ :

γνωματεύει όπως έγκριθη ή αίτουμένη περί της έν θεσ/
νέκη 'Ελληνογαλλικής Σχολής » 'Αδελφών του 'Ελδους »
παρθοκλεις υπό του έπισήμου 'Ωρολογίου προγράμματος
διεξάγεται ως τ' μάθημα των οίκοκυρικών ένι μέιν ώραν
καθ' έβδομάδα είς έκάστην των τεσσάρων κατωτέρων τάξεων
του έξιαξίου Γυμνασίου π. τ.

7ον) Έχον πρό'όφθαλμών 1) τ' υπ' αριθμ. 18252/1949 έγ-
γραφον του Σου 'Υπουργείου Παιδείας (Διεθύνσεις Μέσης)
πρός τ' Εκπαιδευτικόν Συμβούλιον 2) τ' υπ' αριθμ. 2433/Δ/
1949 έγγραφον του 'Υπουργείου Τύπου καί Πληροφοριών
3) τήν υπ' αριθμ. 12/2-3-1949 (στοιχ. 17) πράξιν του
'Εκπαιδευτικού Συμβουλίου.

Αποφασίζει

Γνωρίζει προς τ' Σον 'Υπουργείον (Διεύθυνσιν Μέσης)
ότι διί της υπ' αριθμ. 12/2-3-1949 πράξεως αυτού καί
υπό στοιχ. 17 τμήτης έχει ήδη ληφθή απόφασις επί του
έν τ' υπ' αριθμ. 2433/4/1949 έγγραφου του 'Υφυπουργείου
Τύπου καί Πληροφοριών μνημονευομένου έγγραφου της έν'Εν-
μη Βασιλικής Προσθείας αναφερομένου είς διαβιβασθεσαν
παράκλησιν του 'Ιταλικού 'Υπουργείου Παιδείας καί ότι τ'
'Εκπαιδευτικόν Συμβούλιον ουδέν έτερον έχει νί προσθε-
ση είς τήν διί της υπ' αριθμ. 12/1949 πράξεως ληφθεσαν
άποφασιν , ή έκτέλεσις της όποίας είναι έργον της Διευ-
(ύθυνσεως Μέσης του Σου 'Υπουργείου Παιδείας.

8ον) Έχον πρό'όφθαλμών τ' υπ' αριθμ. 21547/394/1949 έγγρα-
φον του Σου 'Υπουργείου (Διεύθυνσιν Γραμμάτων)

Αποφασίζει

Νά γνωρίση προς τήν Διεύθυνσιν Γραμμάτων του αυτού 'Υ-

καργίου τῶν Ἀγίων τῶν ἀποσταλόντων αὐτῷ ὡς ἐπιτέκνον
τοῦ βασιλέως *Adriano de Cossario de*
adelfos "

Ἐπειδὴ ἐν τῷ βασιλείῳ τούτῳ ἐκτίθεται τὸ μαρτυρικὸν πρό-
γραμμα τῆς θύλακας εἰς τοὺς νέους, οὗ γυναικὶν ἐκτελεσθῆναι
ὡς ἦτορ νῦν ἄρτι κινῶντες οὐ ἐκπαιδευτικῶς γυναικεῖς ἀν
τῇ ἀποδοῦναι πρὸς τὴν Ἰατρικὴν καὶ Διαιτητικὴν Γραμ-
μῶν ὅπως εἴναι ἰσχυρὴ ἰατρικὴς οὐδὲ ἀποδοῦναι ἰατρικὴς ἐπιτέκνον
τοῦ ὡς ἔνω βασιλέως ἀποσταλῶν τὸ βασιλεῖα τούτου πρὸς
τοὺς Γενικὰς ἐπιστάτας τῆς Μῆρας καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαι-
δεύσεως καὶ τοὺς ἐπιστάτας τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύ-
σεως ὡς καὶ τοὺς ἐπιστάτας τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκτινι-
κῶν τοῦ Κράτους καὶ τῶν Περιφερειῶν ἀναρτῶν ἔνω βασι-
λέως γυναικὶν τοῦ περιεχομένου τούτου ἐνεργήσωσιν ἐπὶ
τοῦ βασιλέως τούτου ὅτι κρινῶσιν ἐκτελεσθῆναι πρὸς ποταμο-
γῆν τῆς μαρτυρίας τῶν ἐνταύθα.

910) Ἐχον πρὸς βασιλεῖα τὴν ὑπ' ἀριθμ. 19099/9-3-49 ἔγγραψον
τοῦ ἔνω Ἰουργίου (Διαιτητικῶν Βιβλίων) περὶ
ἐκπαιδεύσεως τῆς ἐκδόσεως τῆς κρίσεως τῶν ὡς βιβλίων
τοῦ Α. Ματθαιῶν κατωτέρου Λευκωσίας Κύπρου, ὑπὸ τοὺς τί-
τλους 1) Γεννῶνται τῆς γεννηθῆναι τῆς 1894 ἕως 1944 καὶ
2) Γεννῶνται τοῦ Β. Πιπικῶντος ἀριθμοῦ καὶ ὁ πᾶσις τῆς
Ἐκδόσεως κατὰ τοῦ ἄρτου "

Ἀ λ ο ῦ α ὦ ρ ῖ ο ι

Νῦν γυναικὶν πρὸς τὴν Ἰατρικὴν (Διαιτητικῶν Βιβλίων) ὅτι τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἔχει ἤδη
ἐκδοῦναι τὴν ἀποδοῦναι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὡς ἔνω βιβλίου περι-
ληφθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 26/1-3-1948 κριτικὴν αὐτοῦ ἦν
ἐν ἀντιγράφῳ ἀποδοῦναι καὶ αὐτοῖς πρὸς τὴν αὐτὴν ὡς ἔνω δι-

εἰδέναι Διδακτικὴν βιβλίον τοῦ Σπ. Ὑκουργίου Π. Δ. Σ. 5379 εἰ-
σὶν τῷ κ. Δ. Μαντζουράνῃ κατ' ἐξουσίαν τοῦ βιβλίου

10ον) Τῷ Ἐκπαιδευτικῷ Συμβουλίῳ ἔχον πρὸς ἱκανοὺς τὴν ὑ-
ποβληθεῖσαν ἐκτὸς ἀριθμ. 54830 - ἀριθμ. Π. Δ. Σ. 5379 εἰση-
γεῖν τοῦ κ. Δ. Μαντζουράνῃ κατ' ἐξουσίαν τοῦ βιβλίου
τοῦ « Πιττακὸς ἢ Μοιραγωγὸς » καὶ ἐπεὶ τὸ πρῶτον ὅλε-
τον σχολικῶν βιβλιοθηκῶν.

2) Τὴν καίριον διατάξεις

3) Τὴν εἰσαγεῖν τῷ κ. Χαρίλαου Τριτιχοῦ ἔχον πρὸς ἱκανοὺς

Τῷ ὑποβληθεῖσαν πρὸς κρίσιν βιβλίον τοῦ κ. Δ. Μαντζου-
ράνῃ ὅλε τὸν τίτλον « Πιττακὸς ἢ Μοιραγωγὸς » ἐξ 63
σελίδων διαιρεῖται εἰς δύο ἴσα μέρη.

Τὸ πρῶτον μέρος παραλαβεῖται τὴν εἰσαγωγὴν, τὸ δὲ δεύ-
τερον τὴν περικείμεν τοῦ Πιττακοῦ ἐν Ἀθῆναις.

Ἡ εἰσαγωγὴ ἐκ 34 σελίδων περιέχει πληροφορίας περὶ τῆς
κινήσεως τῶν Ἀσθεῖων, ὧν ἡ νῆσος καίμενη ἐν τῇ μεθορίᾳ
τοῦ Ἑβραϊστικοῦ καὶ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἔχουσα
πλεῖς πόλεις χάρις πλοῦτος καὶ προσηγμένας εἰς πολιτι-
σμόν, ἥχη εἰς μαγίστην ἀμύν, χάρις εἰς τὴν ἀποικιστι-
κὴν ἱκανότητα τῶν κατοίκων της καὶ τὴν κτηθόντα ἐκ ταύ-
της πλοῦτον, δι' ὧν οὐ μόνον ἀνετρέφη ἡ παλαιὰ οἰκονομία
ἀλλ' καὶ νέαι ἀξίαι εἰσαγεῖν, συντελέσαντι κατὰ τὴν
ἐκκληρῶν ἀγῶν εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν καλαῶν καὶ τὴν ἐ-
πικράτησιν νέας μορφῆς πολιτείας.

Ἡ εἰσαγωγὴ οὕτω μικροτάτη ὥστε θὰ ~~ἔπρεπε~~ ἐπερὶ τῆς
ἐν τῇ κατανόησιν τῆς μορφῆς τῆς πολιτείας, ἣν ὤκωνεν,
ἢ μάλα εὐρὺς ἐν τῇ πατρίδι τοῦ, ἦτο προσιτὴ εἰς τὴν ἀ-
ναγνωστικὴν κοινὴν. Ἡ ἔκτασις ὅπως ταύτης καθίστα εὐχε-
ρῇ τὴν κατανόησιν καὶ παρέχει στοιχεῖα ἰσχυρὰ, δικαι-

ελογαζόμενοι τὴν βίβλην πρὸς αὐτὸν σεβασμὸν καὶ τὴν περὶ-
λαμπρὸν θέσιν τοῦ μεταξὺ τῶν 7 αἰώνων τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὰς 33 τοῦ κορυφαίου ἔδαφους ἐν αἷς ἐκτίθεται
τὸ ἔργον τοῦ μεγάλου σοφοῦ ὡς Αἰνυρνίου ἐν Λαοβῶ.

Ὁ συγγραφεὺς μετὰ πολλῆς θεξιότητος καὶ περιστάσεως ἐ-
λεγχούσης πῶς καὶ ἰδρύεται, παρουσιάζει ἀνέγκυρον τὴν πο-
λιτεῖαν τοῦ Πιττακοῦ, χρησιμοποιοῦν τὰς ἐν ταῖς δημοσί-
αις καὶ ἰδιωτικαῖς βιβλιοθήκαις τῆς Μοτιλάνης ὑπαρχού-
σας πηγὰς καὶ βοηθήματα, εἰς ἃ πολλάκις τοῦ βιβλίου τοῦ
παραπέμπει.

Ἐκ τῶν πηγῶν τούτων ἀντλήων τὰ στοιχεῖα τοῦ ἔδαφός
τοῦ ὁ συγγραφεὺς, παρέχει οὐ μόνον τὰς ἀναγκαῖας διὰ τὴν
κατανόησιν τοῦ ἔργου τοῦ Πιττακοῦ πληροφορίες, ἀλλὰ καὶ
διορίσματα τοῦ ἡγεμέου σοφοῦ ὕψους σπουδαιότητος διότι
τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἄρχομένους περιχλευνόμενα τὴν ἡλικίαν
λαϊκὴν τῶν γνωμικῶν καὶ ἀποφθεγματικῶν σοφῶν, ἣν ἀπεκρυ-
πτεῖται ὁ Πιττακὸς εἰς νόμους, κατοχυροῦντας τὴν ἐρ-
γῶν τῆς πολιτείας καὶ ὑποχρεοῦντας τοὺς πολῖτας νὰ συ-
μβῶσι τὴν ζωὴν τῶν εἰς τὴν ἐξυπλήρωσιν τοῦ συνόλου.

Διὰ τῶν νόμων τούτων καὶ τῆς καθόλου πολιτείας τοῦ
ὡς Αἰνυρνίου ἐν Λαοβῶ κατ' ὁρμήσιν ὁ Πιττακὸς, πληθεύς τὴν
ἐσχόλουσεν ὅτι ἀπὸ τῆς ὀμηρικῆς ἐποχῆς παρέδουσιν νὰ καταρ-
γῇ τὰ ἐκ τῆς ἀριστοκρατικῆς καταγωγῆς προνόμια ἵτινα
οἱ ἀντιπαλοὶ τοῦ ἔδαφου ἀπαρτήθη διὰ τὴν διαχειρίσιν
τῶν κοινῶν καθημέρας οὕτω τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ πατρὶς ἀνέκει
εἰς ὅλους, κατέστειλε τοὺς ἐμφυλίους π/θμούς, ἀπαγορεύσας
τὴν μάχην εἰς τὴν συμπλοκήν, μετ' ἣν ἐπικολοῦσθον συζυγῆ-
σεις συντελοῦσαι εἰς τὴν προαγωγὴν ἀντικαθεστωτικῶν ἀγώ-
νων, συνδεδεσε τοὺς συμπολίτας τοῦ μετὰ τὴν γῆν, ἀπ' ἡλλὰς

τους νέους της κηδεμονίας του πατρός των , έρ'ης στιγμής
ή Πολιτεία έδόχετο αύτως εις τους κόλπους της , απέστρε-
ψε την κτινονδιν από τής μεταίας ένδοξείας , έστρεψε την
κρουσχήν των ανθρώπων από τής φύσεως εις την ύψωση των
πραγμάτων , ήγειρε το διαφέρον των πολιτών προς το πρόν
δι'ού παρουσιάζονται το νέον κατ'έστεράνωσε τέλος το έργον
του δι'ε τής προαχ'ς ήμνησεάς εις τους (θανασμούς αν-
τιπάλους του , έχων πρό όφθαλμών το ήρτην « συγγνώμη
τιμωρίας κρείσσων »

Τό Βιβλίον του κ. Μαντζουράνη , γεγραμμένον εις γλώσσαν
καθαράν δημοτικήν με ήκρεθείαν , σαφήνειαν , γραφικότητα
και έλκυστικήτητα είνε α λείον έλπιγών και ώφέλιμον , δι'ε
τε την πλούτην των έχόντων παιδαγωγικών χαρακτήρα δι-
δαγμάτων του μεγάλου τής ήρχαιότητος σοφού και την κα-
θόλου πολιτεΐαν αύτου ως Αΐσθμνήτου έν λέσβω , ού το
υπερβαίνον ο'ς δέν δύναται ή πείραδες των αΐνων ν'ε επισκι-
άζη.

Γ ν ω μ ο ρ ο τ ή ,

προς το Έν Υπουργείον ότι το υπό των τέτλων « Πιττακός
ή Μυτιληναΐς » βιβλίον του κ. Δ. Μαντζουράνη μετά πένου
πολλού και έπιμελείας συντεταγμένον έπ'ε τή βίβει έρ-
χάων ηγηών και νεωτέρων βοηθημάτων , έμπαννίζον άνέγνωσαν
την είκονα του Μεγάλου σοφού ως Αΐσθμνήτου έν λέσβω και
παρέχον πολυτίμη διδάγματα δι'ε τε τους ήρχοντας και τους
ήρχομένους λείαν έπ'εκαιρα και ώφέλιμα κατ'ε τής παρούσας
κρίσεως ήμέρας δύναται ν'ε τυχ'ε συστάσεως δι'ε την προ-
μήθειαν τούτου υπό των σχολικών βιβλιοθηκών.

11ον) Έλαβε γνώσιν του δι'ε του υπ' αριθμ. 18292/437/1949
έγγράφου του Έν Υπουργέου Παιδείας διαβιβασθέντος

συνημμένους ἐν ἀντιγράφῳ πρὸς αὐτὸ ὑπ' ἀριθμ. 18170/1949 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν μετὰ τῆς προσηρημένης εἰς αὐτὸ ὑπ' ἀριθμ. 115/1949 διακοινώσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλβετίας, ὡς καὶ ἀπηρεσιτικοῦ σημειώματος τοῦ κ. Κουζνέτσου περὶ τῆς ὁρέσεως τοῦ Ε. Α. Μ. ἐν Ῥουμανίᾳ.

Ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀπηρεσιτικοῦ σημειώματος ἔξισι ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶναι καὶ τὰ ἑξῆς ὡς σημειᾷ. 1ον ὅτι εἰς τὴν ἐπὶ μόνον προσέθεσαν τῶν ἐλληνοφύλων πρακτῶν τοῦ Ε. Α. Μ. ἐν Ῥουμανίᾳ ὅπως προκαταγγινώσκει τὸν κομμουνισμόν μεταξὺ τοῦ ἐλληνικοῦ πληθους ἐν Ρουμανίᾳ ἀντιτιθέσασθαι κατὰ τῆς μονοπώλεως μεθόδου τούτου, ὡς καὶ τῶν μερητῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, Βουκουρεστίου ἔχοντα ἐθνικὴν ἰδιότητα, 2) ὅτι ἐξεδόθη ὑπὸ ἡμερημενίαν 28 Ὀκτωβρίου 1948 περιοδικὸν προοριζόμενον διὰ τοὺς ἱρπαγόντας κατὰ τῶν ἀνταρτῶν ἐλληνοβουλίας φέρων τὴν τίτλον « Ἀστυπύλα » 3) ὅτι ἐξεδόθη πρὸ τίνος χρόνου ἐν Βουκουρεστίῳ βιβλίον ὑπὸ τὴν τίτλον « οἱ ἐλληνοβουλίδες εἰς τὴν λαϊκὴν δημοκρατίαν » προοριζόμενον διὰ νὰ κυκλοφορήσῃ ἔξω τῆς κυβερνητικῆς ἑνότητος πρὸς παραπλάνησιν ἐκείνων οἵτινες ὅσον γνωρίζουσι τὴν μεθόδον τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδης 4) ὅτι ἀνηγγέσθη νῦν ἔφειξις ἐλληνοβουλίων ἱρπαγόντων ὑπὸ τῶν ἀνταρτῶν, πρὸς συνάντησιν τῶν ὑποφώνων ἀπεστίασιν εἰδικὴ ἐξ ἐλλήνων κατοίκων τῆς Ρουμανίας ἐπιτροπῇ καὶ ὅτι ὁ βασιλοπρεμὴς τοῦ Βουκουρεστίου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐκπομπὴν τοῦ μεταδόσει νῦν ἀφορῶντα εἰς τοὺς ἱρπαγόντας ἐλληνοβουλίας καὶ 5) ὅτι ἡ ἐκκλησία ἢ παραχωρηθεῖσα εἰς τὴν ὁθῆν ἐλληνικὴν κοινότητα κινδυνεύει νὰ κλεβῇ δι' ἄλλοιψιν πύρων.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἰ. π. ο. α. σ. θ. ζ. ε. ι. :

νά αποστείλῃ ἀντίγραφον τοῦ συναπτεμένου βιβλιογραφικοῦ σημειώματος τοῦ κ. Κουζουμπούλου πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐδρεύοντα Γενικὴν Ἐπιθεωρητῆν τῶν σχολείων τῆς ἑλλο-
δακτῆς ἵνα λάβῃ γνῶσιν.

12ον) Ἐχον πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὑπ' ἀριθμ. 14397/1949 ἔγγραφο τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου Παιδείας (Διεσθύνειν Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν) δι' οὗ τοῦτο διαβιβάζον τὴν ὑπ' ἀριθμ. 18069/48 ἀναφορὴν τῆς ὑπηρεσίας σχολικῶν κτιρίων Γενικῆς Διευ-
κρίσεως Μακεδονίας παρακαλεῖ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλι-
ον ὅπως γνωρίσῃ πρὸς τὴν Διεσθύνειν Τεχνικῶν Ὑπηρε-
σιῶν πρὸς τὴν Ὑπουργεῖον Παιδείας ἢ ἐνδεέχοντα ἀπο-
παιδαγωγικῆς καὶ ἐν γένει ἐκπαιδευτικῆς ἀπώσεως ἢ ἀνθ-
γερσεὶς σχολικῶν κινήματοθεσίτρου ἔνωθεν τοῦ ὑποσχεγού
τῆς Γυμναστικῆς τοῦ εὑρισκομένου ἐντὸς τῆς αὐτῆς τοῦ
Γυμναστηρίου Ἀ κ ο φ α σ ε ῖ ζ ε ι νά διαπερῇ ἀμφοτέρω
τά ῃς ἔνω ἔγγραφο πρὸς τὴν Γεν. Ἐπιθεωρητῆν Μέσης Ἐκ-
παιδεύσεως Εἰ Ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας Θεσσαλονίκην)
παρακαλούμενον ὅπως εὖν τῇ ἀποδίδει γνωμπτέσθ τὸ παχύτε-
ρον ἐπὶ τοῦ ῃς ἔνω ὁμάτος συναννοσόμενος πρὸς τοῦτο
καὶ μετὰ τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ κῆλει ἐδρεύοντος Γεν. Ἐπιθεω-
ρητοῦ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως Δ' περιφερείας.

13ον) Ἐχον πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 12498/247/1949
ἔγγραφο τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου Παιδείας (Διεσθύνειν Γραμ-
μάτων κ.τ.λ.) διαβιβασθέντος συνημμένως ὑπ' ἀριθμ. 17113/
1945 ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν μετὰ τοῦ
προσηρτημένου εἰς αὐτὸ ὑπ' ἀριθμ. 173/1949 ἔγγραφο τοῦ
Γεν. Διευθυντοῦ τῆς ὁύνδεκῃ Ἀ κ ο φ α σ ε ῖ ζ ε ι ἵ
νά γνωρίσθ πρὸς τὸ Σοῦ Ὑπουργεῖον (Διεσθύνειν Γραμ-

μμάτων.) εὖν τῇ ἀποδοῦναι τὰν ὡς ἔνω μνημονευομένων ἐγγρά-
φων ὅτι. Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον κρίνει σκόπιμον
τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀποδοχῆς τῆς περιεχομένης ἐν τῇ προτε-
λευταίᾳ παραγράφῳ τοῦ μνημονευομένου ὡς ἔνω ἐγγράφου τοῦ
Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Οὐνδύσκου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὰν Ἐ-
κτετακτικὴν, ὅπως ἡ 10 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους ἐπερὶ
ταῖς ἐν τοῖς σχολείοις ὡς ἡμέραι τῆς διακηρύξεως τὰν δι-
καιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἀνάμνησιν τῆς 10ης Δεκεμ-
βρίου τοῦ ἔτους 1948, καθ' ἣν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνε-
λεύσεως τὰν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐνεκρίθη ἐν Πρωτοβουλίᾳ ἡ
διεθνὴς διακήρυξις τὰν Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ Ἐκ-
παιδευτικὸν Συμβούλιον γνωματεύει ὅπως, εἰς περίπτωσιν
ἐγκρίσεως τῆς ὡς ἔνω προτάσεως αὐτοῦ παρὰ τοῦ Εὐρ. Ὑ-
πουργείου, ἀποσταλῇ ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Γεν. Ἐπιτελε-
τὰς Μῆδης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοὺς Δι-
ευθυντὰς τὰν Λοιπῶν Ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, ἡ ἀποδοχὴς
παρὰ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 10ης Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους
ὡς ἡμέρας τῆς Διακηρύξεως τὰν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην καθ' ἑκάστον ἔτος δεῖν ὁ Δι-
ευθυντὴς ἐκάστου σχολείου ἢ ὁ ὑπὸ τοῦτου διοριζόμενος
καθηγητὴς ἢ διδάσκαλος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων
συγκεντρῶνται τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολείου νὰ ἀναπτύσῃ ~~αὐτοὺς~~
πρὸς αὐτοὺς διὰ καταλλήλου ὁμιλίας τὴν σημασίαν τῆς ἱ-
στορικῆς ταύτης ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ἐνεκρίθησαν καὶ
διεκηρύχθησαν παρὰ τὰν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ὅλοι τοῦ κόσμου
αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀξίας τῆς ἀνθρωπίνης
προσωπικότητος, ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν ἀπολων πάντες
οἱ φιλελευθεροὶ λαοὶ καὶ ἰδιαιτέρως ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ὑ-
πὸστησαν καὶ ὑφίστανται μεγίστας θυσίας.

14ον) "ΕΛΛΗΣ γινώσκων τοῦ διὰ τοῦ διπ' αριθμ. 19549/1949 ἐγ-
γραφένου τοῦ Εὐν Ὑπουργεῖου Παιδείας διατεταγμένου συν-
ημέρους διπ' αριθμ. Α/Γ 2/20383/1949 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουρ-
γεῖου τῶν Ἐξωτερικῶν μετὰ τοῦ ἀποσηπτημένου εἰς αὐτὴν
διπ' αριθμ. 162/1949 ἐγγράφου τῆς ἐν Βελιγράδι Β. Ἑλ-
ληνικῆς Πρεσβείας ἑς καὶ ἀνταποκρίσεις τῆς Ἐρημεύουσας
~~Βελιγράδι~~ " Πεκίτικα " κατὰ τῶν ἀποδείξεων ἰσχυρίσε-
ων ἐν Σκοπίαις ἐπὶ τῆς λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονί-
ας ἐπὶ κοινῶν ἐκπαιδευτικῶν θεμάτων.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον κινηθεὶς ὅτι ἡ ἀ-
πόδειξις ἑς τῶν ἰσχυρίσεως κατὰ ἰσορροπίας ἐπὶ
ἀντικειν τοῦ κ. Κρίστο- Μισόρκαρ " διὰ τοῦς ποταποῦς οἱ
ἐπὶ τοῖς ἐκπαιδευτικῶν εἰς τὴν ἀνταποκριτικὴν ἀρχὴν τοῦ
Πανεπιστημίου τῶν Μακεδονικῶν γινώσκων.

15ον) "ΕΛΛΗΣ γινώσκων τοῦ διὰ τοῦ διπ' αριθμ. 22132/
1949 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργεῖου Ἐξωτερικῶν κατὰ τῆς Ὑ-
πουργεῖον Παιδείας, Γραφεῖον Ὑπουργεῖου, διατεταγμένου
συνημέρους ἀνταγρῶν οὗ τοῦ διπ' αριθμ. 3535/1948 ἐγγρά-
φου τῆς ἐν Βελιγράδι Β. Πρεσβείας τῆς Ἑλλάδος κατὰ
τοῦ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν " κατὰ τῶν σχολείων
ἐν τῇ Γιουγκοσλαβικῇ Μακεδονίᾳ. Ἐκ τοῦ ἑς τῶν ἐγγρά-
φου κληρονομεῖται ὅτι ἡ ἐν τῇ λαϊκῇ Μακεδονικῇ δημοκρα-
τίᾳ τῆς Γιουγκοσλαβίας ἐκπαιδευτικὴ κατάσταση ἐπὶ
πλείους πλευρῆς εἶναι ἐξαιρετικῶς καλὴ. Ἀξία προσοχῆς μόνον εἶναι
ἡ ἰσχυρὸς τοῦ Ὑπουργεῖου Παιδείας τῆς Γιουγκοσλαβίας
ἐκείνης εἰς ἐκείτην διδασκαλίαν ἀποσταλλόμενον εἰς τὰ χω-
ρεῖα παρέχεται ἐφ' ἑκάστῃ ἐπείθεα ἐκ 5000 ὀνημάτων καὶ
ἐκείνης ἀποκρεμῶσι τὰ ἐπὶ μέρους λαϊκῆς Συμβουλία ἵνα
ἐξασφαλίσουσιν εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν χωρίων ὀνησάν

επ'αυτήν καὶ ἐδραμεύειν ὡς ἐπίσης καὶ ἀνάλογον ἐγροτικήν
ἐκταίνει διὰ τὴν μικρὴν τὴν οἰκονομίαν.

- 16ον) Ἐλάβε γινώσκειν τοῦ διδ. τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Α/Γ 2/19665/1949
ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸ Ὑ-
πουργεῖον Παιδείας (Γραφεῖον Ὑποθηκῶν) διαβιβάσαν-
τος πρὸς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον συνληψάντας ἐντι-
γράφου τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 21-Δ/10-1949 ἐγγράφου τοῦ ἐν Σκο-
πίῳ Β. Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸ Ὑ-
πουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν » περὶ τοῦ ἀποσταλέντος αὐτῆς
45ης ἐπιστολῆς τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ὑβλήτου τοῦ Κάρτου
Ποτικῶν-Μισθῶν » περὶ τῶν Μακεδονικῶν ὑποθέσεων.
Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον εἶδεν τὸ ἕξιον ἔτος
προσέχως παρεληφέν ἐν ταῖς ὡς ἔνω ἐγγράφοις.

- 17ον) Λέγειν ὑπ' ὄψει τοῦ ἀπ' ἀριθμ. 25776 ἐν. ἔτ. (Πρωτ.
Συμβουλίου 3278 ἐν. ἔτ.) ἐγγράφου τοῦ Σου Ὑπουργείου
ἕκαστ. διαβιβάσαν τὴν ἀπ' ἀριθμ. 103/19-3-49 , 165/8-4-49
καὶ 158/8-4-49 ἀναιροῦσάν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς
Ἀκαδημίας Σωματικῆς Ἀγωγῆς μετὰ τῶν προσηρημένων
ἀιτίσεων τῶν σπουδαστῶν 1) Ἀθηνάεσσιν Ἐργαστοῦ , 2)
Σκαροῦλῃ Ἰωάννου καὶ 3) Κοντογιάννῃ Ἀθηνάεσσιν ἐπὶ
ἐπιστροφῇ αἰτουμένων ὅπως παρασχεθῇ εἰς αὐτοὺς πᾶσι
διευκολύνσεις ὡς σπουδασόντες , οὕτως ὥστε νὰ δυναθῶσιν
οὗτοι νὰ συνεχίσωσιν τὰς σπουδὰς τῶν καὶ ὑποστέσει
τάς προαγωγικάς ἢ ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τῶν »
καλεῖ τὸ Συμβούλιον ὅπως ἐκτρέψῃ τὴν γνώμην του περὶ
τοῦ πῶς δύνανται καλλίον νὰ ἐπιτευχθῇ τοῦτο, λαμβανομέ-
νου ὑπ' ὄψει τοῦ Διατάγματος περὶ τοῦ τρόπου τῶν εἰσι-
τηρίων , προαγωγικῶν κ.λ.π. ἐξετάσεων τῶν σπουδαστῶν

της Ε. Α. Σ. Α. ως και προς άλλους διατάξας διὰ τὴν φοίτησιν, προαγωγήν κ.τ.λ. τῶν σπουδαστῶν ἐν γένει, εἰδικότερον δὲ 1) διὰ τοὺς μὴ θυνηθόντας νᾶ ἐγγραφεῖσι 2) διὰ τοὺς ἐγγραφέντας καὶ μὴ θυνηθόντας νᾶ φοιτήσωσι ἢ φοιτήσαντες ἐλλιπῶς καὶ ἐπλουρημένους τῶν πᾶσεων τοῦ Στρατοῦ καὶ ἐπικλεισμένους ἀπὸ ἀποσειῶν καὶ 3) διὰ τοὺς μὴ θυνηθέντας ἢ μὴ θυνηθόντας νᾶ ὑποστώσι τὰς συμπληρωματικὰς ἢ προαγωγικὰς ἢ ναυτικὰς των ἐξετάσεις ὡς καὶ διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην περίπτωσιν γνωρίζει εἰς τὸ Σὺν Ὑπουργεῖον.

ὅτι δὲν θύναται τὸ Συμβούλιον νᾶ ἐκδόσῃ τὴν γνώμην τοῦ γενικῶς περὶ τοῦ ἂν κρῖνῃ ἢ ὅχι νᾶ ἐγκαταλείψουν σπουδασταὶ τῆς Ἀκαδημίας στρατευθέντες τὰ μαθήματα των ἢ νᾶ γένουν δεκτοὶ εἰς προαγωγικὴν ἢ ἐπικλεισθῶν ἐξετάσιν, ἀλλὰ μόνον περὶ ἐκείνου τῶν αὐτομένων σπουδαστῶν χωριστῇ, διότι ἕκαστος τούτων εὐρίσκει εἰς ἑαυτὸν κατὰστασιν καὶ ἐπαρμένους ὥστε ἐκείνου τούτων ὁδὸν ἰσχυρότερως νᾶ ἐξετασθῇ ἢ περίπτωσις

Συμφώνως μὲν τὴν ἀρχὴν ταύτην γνωματεύει ὡς ἐκολούθησεν περὶ τῶν ὑποβαλόντων αἰτήσεις σπουδαστῶν τῆς Ε. Α. Σ. Α. σὺν τῇ ἀποστράτευσιν τῶν αἰτήσεων τούτων.

1) Ὡς πρὸς τὴν σπουδαστὴν Ῥηγύπουλον Ἀθανάσιον οὗτος ἐγγράφεσιν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὴν 2-10-48 εἰς τὴν Β. Τάξιν, ἀπὸ τῆς στρατεύσεώς του εἰς τὸ Β. Ναυτικὸν ὡς κληρωτοῦ, δὲν προσῆλθε μέχρι σήμερον νᾶ παρακολουθήσῃ μαθήματα, καίτοι ἐν τῇ ἀπὸ 15-2-49 αἰτήσας του πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἀναγράφει ὅτι ἔτυχεν προσωρινοῦ ἐπικλεισθῆναι.

Διὰ τοῦτο οὗτος οὐδὲν φοιτήσας καὶ μὴ προσελθὼν καὶ μετὰ τὴν ἀποστράτευσιν του εἰς τὴν Ἀκαδημίαν

πρὸς φοίτησιν δὲν δύνανται νὰ τύχη οὐδενὸς εὐεργετήματος ὡς οὐδὲως ἀκούσας τὰ μαθήματα τῆς Β' τάξεως, ἐγγιζούσης μάλιστα καὶ τῆς λήξεως τῶν μαθημάτων.

2) ὡς πρὸς τὴν σπουδαστὴν Σκαρδουλὴν Ἰωάννην :
οὗτος ἐνεγράφη εἰς τὴν Γ' τάξιν τῆς Ἀκαδημίας παρηκολούθησε τὰ μαθήματα αὐτῆς μέχρι τέλους Ἰανουαρίου ἐν. ἔτ. , διακρίνας δὲ παντὶ ἀγῶ ἐπιστρατεύσεως τοῦ τῷ ἐπανέλαβε κανονικῶς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Μαρτίου ἐν. ἔτ.

Ἐπειδὴ οὗτος μόνον ἐπὶ ἓνα μῆνα δὲν ἐφοίτησε εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἀγῶ τῆς ἐπιστρατεύσεως τοῦ, ἤδη δὲ φοιτῶ ἀναλλιλῶς , καὶ ὡς ἐδήλωσεν εἰς ἐπακολούθησιν νὰ τοῦτ' κανονικῶς καθ' ἕνα τὸ ὑπόλοιπον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος , διὰ παντὶ δύνανται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὸν νὰ ὑποστῇ ἐν καιρῷ τὶς νενομισμέναις ἐξετάσεις μετὰ τῶν ἄλλων σπουδαστῶν τῆς τάξεως τοῦ καί

3) ὡς πρὸς τὴν σπουδαστὴν Κοντογιωργήν Ἀθανάσιον
οὗτος ὑποστὰς τὶς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις ναυτῆς ὧν εἰς τὸ Β. Νηυτικὸν καὶ εἰς τὸ Ἀντιτορπιλικὸν « Κρήτη » καὶ ἐπιτυχῶν ἐνεγράφη εἰς τὴν Α' τάξιν τῆς Ἀκαδημίας. Ἀμέσως μετὰ τὶς ἐξετάσεις τοῦ τῷ Ἀντιτορπιλικὸν « Κρήτη » ἐπέτυχεν διὰ τὰς κατὰ τῶν συμμαριτῶν ἐπιχειρήσεις ἐπιστρέψαν εἰς Ναύσταθμον τὴν 30 Μαρτίου ἐν. ἔτ. καὶ διὰ τοῦτο ἦτο ἰδόντατον νὰ παρακολουθῇ τὰ μαθήματα τῆς τάξεως τοῦ καὶ μόνον ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου ἐν. ἔτ. φοιτῶ κανονικῶς.

Ἐπειδὴ οὗτος ἀγῶ τῆς ἐν τῷ Νηυτικῷ ὑπηρεσίας τοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ παρακολουθῇ τὰ μαθήματα τῆς τάξεως , εἰς ἣν ἐνεγράφη , κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ 30-3-49 « Βεβαιωτικὸν » τοῦ ὑπάρχοντος τοῦ Ἀντιτορπιλικοῦ « Κρήτη »

οὗτος ἀπὸ τῆς 26ης Ἀπριλίου 1948 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ
Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ καὶ ἀπὸ τῆς 28ης Αὐγούστου 1948
ὡς ναύτης στρατεύσιμος ἐπέδειξεν « ἱκανότητα ἐξαίρετον
καὶ διαγωγὴν ἀρίστην » καὶ ἔλαβεν μέρος εἰς τὰς ἐπιχειρή-
σεις κατὰ τῶν συμμαχοιτῶν τοῦ Ἀντιτορπιλλικοῦ « Κρήτη »
ἥδη δὲ ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου ἐν. ἔτ. φοιτᾷ ἀνελλιπῶς
διὰ τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὸν νὰ ἐξακολου-
θῇ φοιτῶν καὶ νὰ ὑποστῇ τὰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις
του κατὰ Β/βριον ἐν. ἔτ. καὶ ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος
αὐτοῦ νὰ κριθῇ ἂν εἶναι ἄξιος προαγωγῆς εἰς τὴν Β.
τάξιν.-

Ὁ Πρόεδρος

Ε. Σέκκερης

Τὰ Μέλη

Ι. Σκουτερόπουλος

Δ. Σουχλέρης

Θ. Παρασκευόπουλος

Η. Λάγιος

Ν. Μιχαλόπουλος

Χ. Γκιτάκος

Δ. Μισυρλής

Δ. Βαμπούλης

Γ. Ζομπανάκης

Α. Παπαγεωργιάδης

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 10 Μαΐου 1940 ἡμέραν ἑβδομάδος Τρίτην συνήλθε τὸ Κ. Δ. Γ. Σ. Ε. ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρῶτου αὐτοῦ κ. Σέκκερη Εὐαγγέλου, παρόντων πάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, περισταμένου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Γραφείων αὐτοῦ κ. Μπάγκα Ἀθανασίου εἰς συνεδρίαν ἵνα ἀποφασίσῃ περὶ τῆς βραβεύσεως τῶν ὑποβληθέντων πρὸς κρίσιν βιβλίων α) Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα διὰ τὴν πρώτην τάξιν.

Εἰς τὴν συνεδρίαν παρίστατο καὶ ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 18732/ 2-7-40 διαταγῆς τοῦ Σου Ὑπουργείου ὁρεσθεὶς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ο. Ε. Σ. Β. κ. Μούστης Καρ. Διευθυντῆς τῆς Διευθύνσεως Διδακτικῶν βιβλίων.

Λαβὼν ὁ π' ὄψει α) τὸ ὑπ' ἀριθμ. 18732-1-40 πρωτ. Συμβουλίου 72/11-1-40) δι' οὗ διαβιβράσθησαν πρὸς κρίσιν τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὴν Διευθύνσιν Διδακτικῶν βιβλίων, βιβλία « Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα, διὰ τὰς ἑξ τάξεις τοῦ ἑξατάξου γυμνασίου Παλ. Τύπου, β) τὴν ὑπ' ἀριθμ. 34333/32-7-40 (Φ. Ε. « Παράρτημα » 62/10-8-40) οὗ προκήρυξιν πρὸς συγγραφὴν Νεοελληνικῶν Ἀναγνωσμάτων διὰ τὰς ἑξ τάξεις τῶν ἑξατάξων Γυμνασίων.

γ) τὸ ὑπ' ἀριθμ. 30409/40 ἔγγραφον τοῦ Σου Ὑπουργείου δι' οὗ παρετάθη ἡ προθεσμία κρίσεως τῶν Νεοελληνικῶν Ἀναγνωσμάτων μέχρι τῆς 10ης Μαΐου ἐν. ἔτ.

δ) τὴν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθμ. 1/40 πράξει του διαλαμβανομένην ἀπόφασίν του, δι' ἧς ὥρισεν ὡς εἰσηγητὰς διὰ τὴν κρίσιν τῶν Ἑλληνικῶν Ἀναγνωσμάτων πρῶτην τάξιν, τοὺς ἐκ τῶν μελῶν του κ.κ. Παρασκευάπουλος Θεόδ. καὶ

καταγράφει πρὸς τὸν ἐκτελεστικόν ἀντιπρόσωπον.

Παπαγεωργακοπούλου 'Ανδρέα.

ε) Τὴν κατωτέρω εἰσήγησιν τῶν κ.κ. Παρασκευοπούλου καὶ Θεοδ. καὶ Παπαγεωργακοπούλου 'Ανδρέα ἔχουσιν οὕτω:

Β) Νεοελληνικά 'Αναγνώσματα διὰ τὴν ~~Α'~~ τάξιν.

"Εκθέσεις

Κρίσεως τῶν νεοελληνικῶν ἀναγνώσμάτων τοῦ κ. Ν. Κοντοπούλου διὰ τοὺς μᾶθητάς α' τάξεως τοῦ γυμνασίου

Τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ κ. Κοντοπούλου Ν. ἀποτελεῖται ἐξ 23 ἀναγνώσμάτων ἐξ ὧν 24 πεζογραφήματα καὶ 24 ποιήματα. 'Εκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγνώσμάτων διέτρεσαν 20 πεζογραφήματα εἰς καθαρὸν οὖσαν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου προσαρτᾶται λεξιλόγιον τῶν δυσερμηνεύτων λέξεων καὶ μετὰ τοῦτο παρέχεται βιογραφία τῶν συγγραφέων, ὧν τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἔργα.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς Διευθύνσεως τῶν Διδακτικῶν βιβλίων ἡ ποσότης τῆς ὕλης τῶν βιβλίων εἶναι 11.1/2 περίπου τυπογραφικὰ φύλλα καὶ ἐπομένως σύμφωνα πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς προκηρύξεως ὁρισθέντα.

Τὸ βιβλίον ἐχωρίσθη εἰς δύο τμήματα. Εἰς τὸ πρῶτον τμήμα περιελήφθησαν τὰ ἀναγνώσματα τῆς δημοτικῆς γλώσσης εἰς δὲ τὸ δευτερον τμήμα περιελήφθησαν τὰ ἀναγνώσματα τῆς καθαρουόσης. 'Η διάταξις τῆς ὕλης ἐγένετο κατὰ κύκλους ὑπὸ τίτλους " ἀπὸ τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς ", " ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς ζωῆς ", " ἀπὸ τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς ", " ἀπὸ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ", " ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς φύσεως καὶ τῆς ζωῆς σ' αὐτῇ ", " ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου ". Τὰ ποιήματα ἔχουν ἐνταχθῇ μεταξὺ τῶν πεζογραφημάτων καὶ ἕκαστον τούτων παρατίθεται μετὰ τὸ πεζογράφημα πρὸς ὃ ἔχει συγγένειαν περιεχομένου.

Τό βιβλίον ἔχει ποικίλλαν περιεχομένου, πλεονάζουν
δὲ τὰ ἀναγνώσματα τὰ εἰλημμένα ἐκ τοῦ ὀρησκευτικοῦ
καί 'Εθνικοῦ βίου ὡς καί τῆς Ἑλληνικῆς φύσεως καί ζω-
ῆς. Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἔργα δοκίμων νεωτέρων λογο-
γράφων, ἐπὶ δὲ ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγνω-
σμάτων εἶναι ἔργα τοῦ συγγραφέως ἢ προτύπα ἢ δι-
ασκευαί ἔργων ξένης κυρίως λογοτεχνίας.

Τὰ περισσότερα τῶν πεζογραφημάτων εἶναι διηγήσεις
ἡθοπλαστικά καί ἐπιδίδκεται δι' αὐτῶν ἡ ἀνάπτυξις εἰς
τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν ὀρησκευτικῶν συναισθήματος, ὁ
ἐθνικός φρονηματισμός των καί ἡ ἀποκάλυψις πρὸς αὐτῶν
τῶν ἀρετῶν τῆς φύλης καί τῶν ἀγόνων τῆς διὰ τὴν ἐ-
λευθερίαν καί ἀνεξαρτησίαν τῆς. Ἐξαίρονται ὡσαύτως
διὰ τῶν διηγήσεων ἀτομικά καί κοινωνικά ἄρετα ὡς καί
ἀντίτερα ἰδεώδη ζωῆς. Ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν ἀναγνωσμάτων
καί περιγραφαί, δι' ὧν ἐπιδίδκεται νὰ γνωρίσωσιν οἱ
μαθηταί τὴν Ἑλληνικὴν φύσιν καί τὴν ζωὴν τῶν πόλεων
καί τῆς πατρoυ.

Ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγνωσμάτων ἕξ περι-
έχονται εἰς τὰ ἤδη μεταξὺ τῶν μαθητῶν νοσηληνικά ἀ-
ναγνώσματα τῆς α' τάξεως τοῦ Γυμνασίου ἐκδόσεως 1948.
Εἶναι δὲ ταῦτα τὰ ἀκόλουθα.

- 1) Ὁ Γκινώσογ μου Κριστοβασέλη
- 2) Ποίημα Γεροβοσκός
- 3) Ποίημα Ἀλ' Δημήτρης
- 4) Σταχομαζώχτρα
- 5) Ποίημα Πρωτοβρόχια
- 6) Ἡ Σωτηρία τοῦ Ἀρέουος

Σημειωτέον ὅτι ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τούτων τὰ τέσσαρα

είχον περιληφθῇ εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ κ. Κοντοπούλου ,
 ἥτις εἶχε βραβευθῇ κατὰ τὸν τελευταῖον διαγωνισμόν του.

Ἀνάγκη ἀκόμη νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁκτώ ἀναγνώσματα τῆς πα-
 ρούσης συλλογῆς ἔχουν περιληφθῇ κατὰ σύμπτωσιν καὶ
 εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ κ. Ρωμαίου. Εἶναι δὲ ταῦτα τὰ
 ἀκόλουθα.

1ον) Τὸ ~~ῥαβδ~~ Δράμα τοῦ μικροῦλη 2) Ἀνάστασις Ποιμέ-
 νων καὶ ποίημα Ἀλ- Δημήτρου 4) Ποίημα ὁ Γεροβοσκός
 5) Ποίημα « Ἡ Ψαρόβαρκα », 6) Ποίημα « Τὰ Πρωτο-
 βρόχια » 7) Ὁ Λαγός 8) Οἱ πρῶτοι ἱεροπόροι.

Ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἀναγνωσμάτων τῆς ὑπὸ συζήτησιν
 συλλογῆς τοῦ κ. Κοντοπούλου κρίνονται ὡς πολὺ καλὰ δι-
 ᾶ τὸ ἀξιόλογον περιεχόμενον καὶ διὰ τὴν λογοτεχνικὴν
 τὴν ἀξίαν καὶ κατέλληλα διὰ τὴν γλωσσικὴν καὶ καλλι-
 σθητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν μαθητῶν ὡς καὶ τὴν καλλιέργει-
 αν καὶ ἐνέσχυδιν τοῦ ἑθνικοῦ ἔθρονήματος καὶ τοῦ θρη-
 σκευτικοῦ συνασμήματος τὰ κάτωθι πεζογραφήματα καὶ ποι-
 ῆματα.

1) Διπλὸ Ὀνειρο τοῦ Λαύρα 2) Τὸ Ἱερὸ Κειμήλιο τοῦ
 Ζωῖτοπούλου 3) Ὁ ἥρωας τῶν Σερρῶν Παπαδοπούλου 4) Ἡ
 ἀνίκητη Ἑλλήνιδα τοῦ Χρηστοβασίλη 5) Ἡ Βασίλισσα
 Παπαδοπούλου 6) Ποίημα « Χαρά στ' ἀλέτρι » Φωτιάδου
 7) Ποίημα Γεροβοσκός Παπαντωνίου. 8) Ποίημα « Καλοκαί-
 ρι » Μπαρτζώκη 9) Νάουσα Ζαλοκώστα 10) Ἀνάστασις Ποι-
 μένων Καρκαβίτσα 11) Ἀρκάδι Τσικοπούλου 12) Ὁ Μικρός
 ἥρωας Φλόβη 13) Ποίημα « Ἀλ-Δημήτρου » Ἀθάνια
 14) Ἡ Σταχομαζώχτρα Παπαδιαμάντη 15) Ὁ Γκιώδης μου
 Χρηστοβασίλη. 16) Ποίημα εἰς τὴν Πατρίδα Μαβίλη 17) Ἡ
 Σωτηρία τοῦ Ἀρίωνος Κοντοπούλου 18) Ἡ γαλανόλευκη στά

- 5 -

Δωδεκάνησα τοῦ Κυρίου 19) 'Απὸ τῆ ζωῇ τῶν Σφουγγαράδων
τοῦ Καρκαβίτσα καίτοι τοῦτο γλωσσικῶς εἶναι προσημο-
σμένον εἰς ἀνωτέραν τάξιν. 20) ποίημα 'Η Μέρα τῆς Λαμπρῆς
Σολωμοῦ 21) 'Η Ψαρδβαρκα Δροσίνη.

'Εκ τῶν ἀνωτέρω τὰ πεζογραφήματα ὁ Γκιωσῆς μου »
» Σταχομαζώχτρα » « 'Η σωτηρία τοῦ 'Αρίωνος » καί τὰ
ποιήματα » 'Αΐ-Δημήτρης . 'Η Ψαρδβαρκα καί ὁ « Γεροβο-
σχος » περιέχονται καί εἰς τὰ νεοελληνικά ἀναγνώσματα
α' τάξεως γυμνασίου ἐκδόσεως 1943. Τὸ τελευταῖον μάλι-
στα « ὁ Γεροβόσχος » περιελήφθη καί εἰς τὸ ὑπὸ τύπω-
σιν ἀναγνωστικὸν τῆς δ' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολεί-
ου. Τὸ ποίημα εἶναι ὄντως πολὺ καλὸν ἀλλὰ καί πολὺ
ἀπλοῦν ὥστε νὰ εἶναι κατάλληλον διὰ τοὺς μαθητὰς
δημοτικῶν σχολείων.

'Εκ τῶν ἄλλων ἀναγνωσμάτων τὰ ὑπὸ συζήτησιν καί κρί-
σιν συλλογῆς ἐπὶ τῇ βίσει τῶν αὐτῶν κριτηρίων κρί-
νονται κατὰ, χωρὶς νὰ εἶναι τῆς αὐτῆς ἀξίας πρὸς τὰ
ἀνωτέρω μνημονευθέντα, τὰ κάτωθι ἀναγνώσματα.

1) Πάσχα στὰ Πέλαγα Καρκαβίτσα 2) Γιάννης Σταθῆς Πε-
τσάλη 3) Ποίημα « 'Η προσευχή τοῦ πληγωμένου » Μωρα-
ϊτίνη, 4) Ποίημα 'Ελληνίδες Μωραϊτίνη 5) Τὸ Γενναῖο
Κρητικὸ πούλο Κοντοπούλου. 6) Ποίημα Οἱ Γάμοι 7) Ποίημα
'Αλκυόνες Δροσίνη 8) Ποίημα « 'Επιστροφή τοῦ Ναύτη »
Προβελεγγίου 9) Εὐλογημένη Χαρά Κοντοπούλου 10) Ποίημα
Πατρίδα Δροσίνη 11) Βέρρεϊα Ζαλοκώστα 12) 'Ο Δοῦρος
'Αθανάτου 13) Ποίημα « Στὰ ξωκλήσια » Πετρίδη 14) 'Ο-
νειρον 'Εκκληρυσμένον Μωραϊτέδου 15) Εἰς τὸν προφήτην
'Ηλῖαν Κοντοπούλου 16) 'Ο Μικρὸς θεληματάρης Κοντοπού-
λου 17) 'Η Μακεδονία εἰς τὰ 1821 Κοντοπούλου. 18ον) Ε-

80) εἶναι Ἑλλάς Κοντοποδίου. 19) ὑπερτάτη Θυσία Τανάρια
20) ἡδὴ Ποίημα Μάνια Μαρτινέλη 21) Ποίημα Ἐργασία Μαρ-
κοῦ 22) Νησιώτικα Σαρανταήμερα Μωραϊτίδου 23) Ποίημα
τῆς Πρωτοβόχιας Δροσίνης 24) Φθινώπων εἰς τὰ Χωριά
Μωραϊτίδου 25) Ποίημα « Ἡ Ἑλπίς » τοῦ Παλαμῆ 26) τὸ
Χελιδόνι Θενοπούλου 27) Ὁ Λαγός Γρανίτσα 28) Ἀσταχός
Μωραϊτίδου.

Ἐκ τῶν ὑπολοίπων ἀναγνωσμάτων τινὰ μὲν εἶναι ἀπλῶς
ἀνεκτὰ τὰ δὲ ἄλλα κρίνονται ἀκατάλληλα διὰ τὸν σχο-
λόν, δι' ὃν ἐξελέγησαν κυρίως διότι καὶ διὰ τὴν περι-
εχόμενον των καὶ διὰ τὴν μορφήν των εἶναι προσημο-
σμένα πρὸς τὰς πνευματικὰς δυνάμεις ἄλλης τάξεως.

Εἰς τὴν τελευταίαν κατηγορίαν πρέπει νὰ ὑπαχθῶσι τὰ
ἀκόλουθα.

1) τὸ ἀνάγνωσμα Δαίδαλος καὶ Ἴκαρος εἶναι γνωστὴ
Ἱστορία εἰς τοὺς μαθητὰς, διότι περιέχεται εἰς τὰ ἀ-
ναγνωστικὰ δημοτικοῦ σχολείου. Ἐπὶ πλεον ὑπὸ τὴν μορ-
φήν ὑφ' ἣν ἐμφανίζεται εἰς τὴν ὑπὸ συζήτησιν συλλο-
γὴν εἶναι καλὸν διὰ μαθητὰς δημοτικοῦ σχολείου.

2) τὸ ἀνάγνωσμα « Καινοὺροι Ἐκποῶν » εἶναι ἡ παράδο-
σις διὰ τὴν Κοργόνα. Περὶ τοῦ ἀναγνώματος τούτου
ἴσχυουν τὰ αὐτὰ ἅτινα ἐλέχθησαν διὰ τὸ προηγουμένον
ἀνάγνωσμα.

3) τὸ ἀνάγνωσμα « Ἡ Σουλιωτοπούλα » εἶναι διὰ μαθητὰς
δημοτικοῦ σχολείου.

4) τὸ ἀνάγνωσμα « εἰς τὴν ἄγνωστον Ἑλληνίδα » ἔχει δι-
δακτικὸν ὕφος.

5) τὸ ἀνάγνωσμα « τὸ Δράμα τοῦ Μικρούλη » εἶναι ἀληθι-
νὸ λογοτεχνημα, ἀλλὰ τοῦτο ἔχει περιληφθῆ εἰς τὰ ἀ-

ναγνωστικά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ εἶναι προση-
μοσμένον εἰς τὰς πνευματικάς δυνάμεις μαθητῶν στοιχει-
ώδους Ἐκπαιδευσεως.

6) Τὸ ἀνάγνωσμα « Παναγία ἡ Τηνιακιά » εἶναι δι' ἄνω-
τέραν τάξιν Ἀ' γῶ τοῦ πλοῦτου τῶν ἀγνώστων λέξεων εἰς
μαθητὰς Α' Γυμνασίου.

7) Τὸ ἀνάγνωσμα « Τρυποφράχτης » περιέχεται εἰς τὰ ἀ-
ναγνωστικά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ εἶναι ὄντως κατάλ-
ληλον διὰ μαθητὰς στοιχειώδους Ἐκπαιδευσεως.

8) Τὰ ἀναγνώσματα « Αἱ πυραὶ τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου »
« Τὸ Μπαρμπουνι » « Αἱ δύο ἱστορικαὶ μοναὶ » εἶναι δι' ἄ-
νωτέραν τάξιν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων φρονούμεν ὅτι
ἡ συλλογὴ τοῦ κ. Κοντοπόλου εἶναι ἰξία βραβεύσεως.

Ἐκθεσεῖς
9ον) Κρίσεως περὶ τῶν νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων τῆς Α'
Γυμνασίου τοῦ κ. Κ. Ρωμαίου.

Τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ κ. Ρωμαίου ἀποτελεῖται ἐξ
103 ἀναγνωσμάτων, ἐκ τῶν ὁποίων 66 εἶναι πεζογραφήματα
καὶ 37 ποιήματα. Ἐκ τῶν 269 σελίδων, ἃς κατέλαβε τὸ
ὕλικον τοῦ βιβλίου διετέθησαν 50 περίπου διὰ τὰ ποιη-
ματα καὶ 199 διὰ τὰ πεζὰ ἀναγνώσματα. Εἰς τὸ τέλος
τοῦ βιβλίου ἔχει προσαρτηθῇ λεξιλόγιον τῶν δυσερμηνεύ-
των λέξεων καὶ μετ' αὐτὸ παρατίθενται μιογραφίαι τῶν
συγγραφέων, τῶν ὁποίων ἔργα εἶναι τὰ ἀναγνώσματα.

Κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας
ὕπηρεσός τῆς Διευθύνσεως τῶν Διδακτικῶν βιβλίων ἡ πο-
σότης τῆς ὕλης εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς προκη-
ρυξέως ὀριζόμενα.

Ἡ διάταξις τῆς ὕλης ἔχει γίνεσθαι κατὰ τὸν καθιερωθέντα ἤδη τρόπον καὶ εἰς τὰ ἀναγνωστικά τῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Τὰ ἀναγνώσματα δηλονότι ἔχον διαταχθῆ καθ' ὁμιάδας ὑπὸ τοὺς τίτλους Ἑρσηκευτική Ζωή, Οἰκογενειακή Ζωή, Ἀπὸ τῆν Ζωὴν τῶν Παιδίων, Ὁ Κ' κλος τῆς Ἑργασίας, Ἑθνική Ζωή, Ἑλληνικὸν Ὑπαιθρον, Ἀπὸ τῆν Ἱστορίαν τῆς τάξεως, Μῦθοι ἀρχαῖοι καὶ Σημεριναὶ τοῦ χρόνου τὰ Γυρίσματα, Ἰδοὶ καὶ Παραδόσεις, Ἱστορίαι σχετικαὶ μὲ τὸν βίον τῶν κτηνῶν καὶ τέλος Ἱστορίαι σχετικαὶ μὲ τὸν βίον τῶν ζώων. Τὰ ποιήματα ἔχουν ἐνταχθῆ μεταξὺ τῶν πεζογραφημάτων καὶ ἕκαστον τούτων παρατίθεται μετὰ τὸ πεζὸν ἀνάγνωσμα πρὸς τὸ ὅποιον ἔχει συγγένειαν περιεχομένου.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἔργα δοκίμων λογογράφων δεκάδεξ αὐτῶν εἶναι ἔργα τοῦ συγγραφέως. Τὸ περιεχόμενον των ἀναφέρεται εἰς ποικίλας ἐκδηλώσεις τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς. Ἀρκετὰ ἔχουν ληφθῆ ἐκ τῆς Ἑρσηκευτικῆς, οἰκογενειακῆς καὶ Ἑθνικῆς ζωῆς. Ἰκανοποιητικὸς ὡσαύτως ἀριθμὸς ἀναγνωσμάτων ἔχει διατεθῆ διὰ τῆν ποιμενικὴν καὶ ἀγροτικὴν ζωὴν, διὰ τὰς παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ διὰ τὸν βίον τῶν κτηνῶν καὶ ζώων.

Ἡ ποικιλία τοῦ περιεχομένου ἐξησφαλίσθη.

Τὰ περισσότερα ἐκ τῶν πεζογραφημάτων εἶναι διηγήσεις ἡθοπλαστικαὶ καὶ δι' αὐτῶν ἐπιζητεῖται νὰ καλλιεργηθοῦν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν ἡ ἀγάπη αὐτῶν πρὸς τὴν Ἑρσηκεαν τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν Πατρίδα. Μεταξὺ τῶν ἀναγνωσμάτων ὑπάρχουν καὶ περιγραφαὶ δι' ὧν ἐπιδίδεται νὰ γνωρίσωσιν οἱ μαθηταὶ καὶ νὰ ἀγαπήωσι τὴν

Ἑλληνικὴν Φύσιν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Ζωὴν.

Ἡ δὲ ἑκ τῶν ἀναγνωσμάτων δέκα τρεῖς ἔχουν περιλη-
φθῆ εἰς τὰ ἥδη ἐν χρήσει ὑπὸ τῶν μαθητῶν νεοελληνι-
κὰ ἀναγνώσματα τῆς Α' τάξεως τοῦ Γυμνασίου ἐκδόσεως
1946 καὶ ἐν περιέχεται εἰς τὸ ἀναγνωστικὸν τῆς ΣΤ' ^{τά}
τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἐκδόσεως 1947. εἶναι δὲ
ταῦτα ἀκλουθῶντα

1) Τὸ πεζογράφημα « Ἡ ἱστορία τοῦ Θεῶς » 2) Τὸ πεζο-
γράφημα « Ὁ Μικρὸς Ἑφημεριδοπώλης » 3) τὸ πεζογρά-
φημα « Διὰτὶ ἐργάζεται ὁ Παππούς ». Διὰ τὸ πεζογρά-
φημα τοῦτο ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς τὰ νεοελληνι-
κὰ ἀναγνώσματα τῆς Α' Γυμνασίου ἐκδόσεως 1946 εἶναι
γεγραμμένον εἰς τὴν καθαρῶς ἐνῶ εἰς τὸ ὑπὸ συ-
ζητησὶν βιβλίον ἔχει γραφῇ εἰς τὴν δημοτικὴν.

4) Τὸ ποίημα « Ὁ Περσέας » Σημειωτέον ὅτι τὸ ποί-
ημα τοῦ περιελήφθη καὶ εἰς τὸ ὑπὸ τυπῶσιν ὑπὸ τοῦ
Ο. Ε. Σ. Β. ἀναγνωστικὸν τῆς Δ' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ
σχολείου.

Πάντως τὸ ποίημα εἶναι πολὺ καλὸν ἀλλὰ καὶ πολὺ ἀπλοῦν
ὥστε νὰ εἶναι κατὰλληλον διὰ μαθητὰς δημοτικοῦ σχολεί-
ου.

5) Τὸ πεζογράφημα « Ὁ Πρίαμος καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς »

6) Τὸ ποίημα « Ψαρδάρκα »

7) Τὸ πεζογράφημα « Ὁ μικρὸς Λοῦστρος »

8) Τὸ πεζογράφημα « Σιτάρη-Κριθάρη » Τὸ πεζογράφημα
τοῦτο ὑπάρχει ὅχι μόνον εἰς τὰ νεοελληνικά ἀναγνώσμα-
τα Α' τάξεως γυμνασίου ἐκδόσεως 1946 ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ
ἀναγνωστικὸν τῆς ΣΤ' τάξεως δημ. σχολείου ἐκδόσεως
1947.

9) Τὸ πεζογράφημα « Οἱ πρῶτοι Ἀεροπλοῖοι »

Ἡ δὲ ἐκδοτικὴ ἢ συλλογὴ τοῦ κ. Ρωμαίου ἔχει καὶ

10) Τό πεζογράφημα ~~Κ~~Κερκεζος

11) Τό » Πεζογράφημα » 'Η Μεγαχάρρα »

12) Τό ἀνάγνωσμα » 'Ηρακλίδος »

13) Τό ποίημα » 'Αἰ - Δημήτρης »

14) Τό Πεζογράφημα » Νύχτα Χριστουγέννων»

Τό τελευταῖον πεζογράφημα » Νύχτα Χριστουγέννων ὑ-
πάρχει εἰς τό ἀναγνωστικόν τῆς ΣΤ. τάξεως τοῦ δημο-
τικοῦ σχολείου ἐκδόσεως 1947.

Εἶναι πάντως ἀνάγκη νά λεχθῇ ὅτι τινά ἐξ αὐτῶν ἔχουν
τροποποιηθῇ, ὥστε νά δικαιολογῆται ἡ ἀντίρρησης ὅτι
ταῦτα δέν εἶναι ἐπανάληψις καί ἀντιγραφή τῶν αὐτῶν
ἀναγνωσμάτων.

Ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγνωσμάτων ὅσα ἔχει
καί περιλαμβάνει ὁ κ. Κοντοπούλος εἰς τήν συλλογήν του, ἥτις
ἔχει τεθεῇ ὑπό τήν κρίσιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβου-
λίου. Εἶναι δέ ταῦτα τὰ ἀκόλουθα.

1) Τό Δράμα τοῦ Μικροῦλη 2) Ἀνάστασις Ποιμένων 3) Ποί-
ημα ' Αἰ-Δημήτρης 4) Ποίημα 'Ο Γεροβοσκός 5) Ποίημα 'Η
Ψαρόβαρκα 6) Ποίημα Τά Πρωτοβόρχεια 7) 'Ο Λαγός 8) Αἰ-
οὶ πρῶτοι ' Αεροπόροι.

Πάντως εἶναι ἀνάγκη νά σημειωθῇ καί τοῦτο ὅτι τὰ
νεοελληνικά ἀναγνώσματα τῆς Α'. τάξεως τοῦ Γυμνασίου,
ἅτινα κυκλοφοροῦσι σήμερον εἰς τὰ γυμνάσια περιέχουν
99 ἀναγνώσματα ἐκ τῶν ὁποίων 23 εἶχον ληφθῇ ἐκ τῆς
συλλογῆς τοῦ κ. Κ. Ρωμαίου ἥτις εἶχε βραβευθῇ εἰς τὸν
προηγούμενον διαγωνισμόν, 11 δέ ἐκ τῆς συλλογῆς ἀναγνω-
σμάτων τοῦ κ. Κοντοπούλου, ἥτις καί αὕτη εἶχεν ὡς φαί-
νεται βραβευθῇ. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος, δι' ὃν ἐπανεμφανί-
ζονται ὡρισμένα ἀναγνώσματα εἰς τήν ὑπὸ κρίσιν συλ-
λογήν.

Παρὰ τὰ ἀνωτέρω ἡ συλλογή τοῦ κ. Ρωμαίου ἔχει καί

καὶ νῦν ἀναγνώσματα ἱκανὰ εἰς ἀριθμὸν ὥστε νὰ μὴ
θεωρηθῇ ὅτι στήρεζεται εἰς παλαιὸν ὑλικόν, ὅπερ ἔ-
χει περιληφθῇ εἰς νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα τοῦ παρελ-
θόντος.

Ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς ὑπὸ συζήτησιν συλλογῆς κρίνοντα πολὺ καλὰ διὰ τὴν γλωσσικὴν καὶ καλαι-
σθητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν μαθητῶν, τὴν καλλιέργειαν χρι-
στιανικῆς πίστεως, ἀγάπης πρὸς τὴν οἰκογένειαν καὶ Πα-
τρίδα, τὴν ἀνάπτυξιν διαφερόντων πρὸς ἔργασαν, διὰ
τὸ μορφωτικὸν ἐν γένει περιεχόμενων των καὶ τὴν λογοτε-
χνικὴν των ἀξίαν τὰ κάτωθι πεζογραφήματα καὶ ποιήματα

1) Ἡ αἰώνια μητέρα Ῥωμανοῦ 2) Τῆς κοκκίνως τὸ σπῆτι
3) Τρύγος τοῦ Μωριᾶ τοῦ Μελεᾶ 4) Ποίημα " Ὁ Τρύγος " τοῦ Κρυστάλλη, 5) Σκουδαῖος Σφουγγαρεὺς τοῦ Καρκαβίτσα
6) ποίημα " Ὁ Γρίκος " τοῦ Δροσίνη 7) ποίημα " Ἡ Ψα-
ρδαρκα τοῦ Δροσίνη 8) Σιτᾶρι - Κριθᾶρι τοῦ Βλαχογιάν-
νη 9) Ὁ Κέρκιζος τοῦ Κονδυλάκη 10) Γράμμα ἀπὸ τὸ Μό-
τωπο Τζωτζάκη 11) Ποίημα " Ὁ ἥλιος τῆς Πατρίδας μας " Μαβίλη 12) Ἐστραποβροντῆ Ἐνοποῦλου 13) Ποίημα ~~Ἐξέλιξις~~
~~Ἐξέλιξις~~ " Τὰ Πρωτοβόρχεια " τοῦ Δροσίνη 14) Ποίημα
" Ὑμνος τοῦ Πηλίου " Δροσίνη 15) Ὁι πρῶτοι Ἀεροπόροι
Κουρτίδου, καίτοι τοῦτο εἶναι προσηρμοσμένον εἰς τὰς
δυνάμεις μαθητῶν κατωτέρας τάξεως 16) Ποίημα " Μετα-
μορφώσεις " Βιζυνοῦ 17) Ἡ Μεγαχώρα τοῦ Καρκαβίτσα
18) Ἀίφτερωτὸς μετανίσταται τοῦ Λουκοῦδη 19) Ἡ Εὐτυχί-
α τῆς ζωῆς τοῦ Ἐνοποῦλου 20) Ἀνάστασις τῶν Ποιμένων
τοῦ Καρκαβίτσα 21) Διατὲ ἐργάζεται ὁ Παπποὺς Ῥωμανοῦ
22) Ποίημα " Χωρισμός τοῦ Πάλλη 23) 28 Ὀκτωβρίου 1940
Τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Ἐπιτελεῖου 24) Ποίημα " ἈΓ-Δημήτρης

τοῦ Ἀθάνᾳ 25) Πρίamos καὶ Ἀχιλλεύς 26) τὸ βαρελὶ τῶν
12 μηνῶν (λαγική παράδοσις)

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω τὰ ὑπ'ἀριθμ. 7, 8, 9, 13, 15, 17, 21,
24, καὶ 25 ἀναγνώσματα περιέχονται καὶ εἰς τὰ Νεοελ-
ληνικὰ Ἀναγνώσματα τῶν μαθητῶν τῆς Α' τάξεως τῶν Γυ-
μνασείων ἐκδόσεως 1948.

Ἐκ τῶν ἄνω ἀναγνωσμάτων τῆς συλλογῆς τοῦ κ. Ρωμα-
ου κρίνονται καλῶς, χωρὶς νὰ εἶναι τῆς αὐτῆς ἀξίας
πρὸς τὰ ἀνωτέρω τὰ κάτωθι.

1) Ἀγάπη Ὁ Θεός 2) Ποίημα « Χρονιῆρες μέρες » τοῦ Δρο-
σίνῃ 3) Τὰ ποιήματα « Εἰς τὸν Γολγοθᾶν » τοῦ Προβελεγ-
γίου καὶ « ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῦ Πλάστου τοῦ Σολωμοῦ. 4) Ποί-
ημα « Ἡ μάννα Ἐαγρυπνᾷ » Φωτιάδῃ 5) Ποίημα « Σ' ἀφῆνω
Γειᾶ Μαννοῦλα μου » δημοτικῶς 6) Ποίημα « Σταφύλι » τοῦ
Παλαμᾶ 7) Ποίημα « τὸ Χωριὸν » Παλαμᾶ 8) Ποίημα
« Τὸ ἄλῆτρι » τοῦ Πολέμη 9) Ἡ ἱστορία ἐνὸς κόκκου σί-
του Δροσίνῃ 10) Στὸ μέτωπο περιμένοντας τὸ ταχυδρο-
μεῖο 11) Ἡ ἀνθισμένη Ἀμυγδαλιά 12) τὸ σχολεῖον τῶν
Ἡρώων 13) Ὁ Ἀλέξανδρος κατὰ Πλουτάρχον 14) ὁ Ἀρι-
στομένης (λαγική Παράδοσις) 15) Ἀητόπουλο μέσα σὲ κλου-
βί 16) Μιά χειμερινὴ ἐπέσκεψις 17) Ἡ Ἀλεποῦ.

Τὰ ὑπολοιπα τῶν ἀναγνωσμάτων εἶναι ἀνεκτὰ πλὴν τῶν
κάτωθι ἅτινα εἶναι προσηρμοσμένα εἰς τὰς δυνάμεις μα-
θητῶν δημοτικοῦ σχολείου ἢ δὲν ἔχουσι ἀξιολογον περιεχό-
μενον. Εἶναι δὲ ταῦτα τὰ ἀκόλουθα.

1ον) Τῇ Νύχτᾳ τῶν Χριστουγέννων. 2) τοῦ Ἀγίου τοῦ Καν-
τῆλι. 3) Ἡ γλαυκόφυλλη Ἑλιά 4) Ἡ ἱστορία τοῦ Θεόου
5) Μὴ τὸ ξυπνᾷτε 6) Ἡ κλωσὰ μετὰ τὰ κλωσέπουλα, 7) τὸ
δράμα τοῦ Μικροῦ 8) Ἀληθομνητὴ συναγρέδα 9) ἕνας μι-
κρὸς βιοπαλαιστὴς 10) Ὁ μικρὸς κουλουράς 11) Νύχτα στὸ

χωρίς, 12) Ἡ Ἀρχὴ, 13) Πετεινός καὶ Ἀλεπού 14) Τὸ
σφυλάκι τῆς τυφλῆς.

Πάντα ταῦτα ἔχουν λογοτεχνικήν ἀξίαν καὶ τὰ περι-
σσότερα ἐξ αὐτῶν ἔχουν καὶ μορφωτικὸν περιεχόμενον.

Εἶναι ὁμῶς προσηρμοσμένα πρὸς πνευματικὰς δυνάμεις
μαθητῶν κατωτέρας τάξεως.

Ἀνακεφαλαιοῦντες τὰς παρατηρήσεις μας σημειοῦμεν ὅτι ἡ συλλογὴ νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ κ. Ῥωμαιοῦ Κ. ἔχει ἐξαφαιλεῖ ποικιλίαν περιεχομένου καὶ περιέλαβε πολλὰ ἀναγνώσματα ἅτινα κρθεύονται κατ' ἄλληλα νὰ ἐπιτευχθῶσιν οἱ σκοποὶ τῆς προκηρύξεως.

Διὰ ταῦτα ἡ συλλογὴ αὕτη εἶναι ἀξία βραβεύσεως.

"EXCELS

Κρίσεως περὶ τῶν Νεοελληνικῶν Ἀναγνώσματων τῆς Α΄
Γυμνασίου τοῦ κ. Δημητράκοπουλου Χ.

Τὸ βιβλίον τοῦ Χ. Δημητράκου οὐλοῦ Χ. ἀποτελεῖται ἐξ 104 ἀναγνωσμάτων, ἐκ τῶν φολίων 68 εἶναι ἔργοι γραφήματα καὶ 36 ποιήματα. Κατὰ τοὺς γενόμενους ὑπολογισμοὺς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπερεστίας τῆς Διευθύνσεως τῶν Διδακτικῶν Βιβλίων ἡ ποσότης τῆς ὕλης εἶναι σφαιρικός πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς προκηρυσσεως φριζόμενα.

Ἡ διαπάξις τῆς ὕλης ἔχει γίνῃ ὡς ἀκολουθῶς.

τὸ βιβλίον ἔχει διαιρεθῆναι εἰς δύο τμήματα. Εἰς τὸ
α'. τμήμα ἔχουν καταταχθῆναι τὰ ἀναγνώσματα τῆς δημοτι-
κῆς γλώσσης εἰς ὅθ' τὸ δεύτερον τᾶ τῆς καθαρευούσης.

Ἐπεὶ πλέον δ' συγγραφεὺς ἔχει χωρεῖν τὰ ἀναγνώσμα-
τα κατὰ τὰς ἐποχὰς ὑπὲρ τῆν ὀνομασίαν « Φθινοπωρι-
νὰ Ἀναγνώσματα » « Χειμερινὰ Ἀναγνώσματα » « Ἁρρινὰ

Ἀναγνώσματα », « Θερινὰ Ἀναγνώσματα » Εἰς τὰ Φθινοπωρινὰ καὶ χειμερινὰ ἀναγνώσματα κατετάχθησαν τὰ πεζογραφήματα τῆς δημοτικῆς γλώσσης μετ' ἀνάλογον ἀριθμὸν ποιημάτων, εἰς δὲ τὰ ἑαρινὰ καὶ θερινὰ ἀναγνώσματα κατετάχθησαν τὰ πεζογραφήματα τῆς καθαρευθ-σης μετ' ἀνάλογον ὡσούτως ἀριθμὸν ποιημάτων. Ὑπάρχει ἐννοεῖται καὶ συγκέντρωσις τῶν ἀναγνωσμάτων ἀπλῶς τοῦ περιεχομένου των ὑπὸ τὴν ἐνομασίαν « Γεωργικὰ - Φυσικὰ - Ἑλληνικὴ Φύσις », « Ἀνδραγαθία - Ἰδανικὰ » « Κοινωνικὰ », « Ἑλληνικὴ Μυθολογία », « Θρησκευτικοῦ Περιεχομένου », « Ἐθνικοῦ περιεχομένου » κ.τ.λ.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου ἔχει προσαρτηθῇ ἐρμηνευτικὸς πίναξ λέξεων καὶ πραγμάτων καὶ βιογραφικὸς πίναξ τῶν συγγραφέων, ὧν ἔργα εἶναι τὰ ἀναγνώσματα.

Τὰ ποιήματα ἐκ πρώτης ὀψews φαίνεται ὅτι εἶναι πολλὰ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ πεζογραφήματα. Ἄν ὅμως ἡ σύγκρισις γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σελίδων ὑπάρχει ἀναλογία μεταξὺ τῶν πεζῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ποιημάτων.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἔργα γνωστῶν δοκίμων λογογράφων. Ἀρκετὰ εἶναι ἢ διασκευαὲς ἢ πρωτότυπα ἔργα τῶν συγγραφέων. Ταῦτα ἀνέρχονται εἰς 20 περίπου ἀναγνώσματα.

Τὸ περιεχόμενον τῶν ἀναγνωσμάτων εἶναι ποικίλον καὶ ἔχει ληφθῇ ἐκ τοῦ θρησκευτικοῦ, οἰκογενειακοῦ, κοινωνικοῦ, ἐθνικοῦ βίου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς φύσεως. Ἐλλειψίς ὑπάρχει ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ἀναγνωσμάτων εἰλημένων ἐκ τῆς ναυτικῆς ζωῆς. Τοῦτο εἶναι γνώρισμα πάντων τῶν βιβλίων τῶν ὑποβληθέντων πρὸς κρίσιν. Τὰ περισσότερα τῶν ἀναγνωσμάτων εἶναι διηγήσεις ἡθοπλαστικαὶ ἀποσκοποῦσαι εἰς τὴν καλλιέργειαν θρησκευτικῶν συναισθημάτων,

τὴν τὸν ὄντων καὶ ἐνδύουσιν τοῦ πατριωτικοῦ φρονήματος
ὡς καὶ τὴν στροφὴν τῆς ψυχῆς τῶν μαθητῶν πρὸς ἀνδρε-
ρα ἰδεῖσθαι ζωῆς. Ἐκτὸς τῶν διηγήσεων ὑπάρχουν μεταξὺ
τῶν ἀναγνωσμάτων (καὶ περιγραφῶν Ἑλληνικῆς φύσεως) καὶ
περιγραφῶν Ἑλληνικῆς φύσεως καὶ Ἑλληνικῆς ζωῆς.

Ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων ὑπάρχουν καὶ τινὰ, τὰ ὅποια
ἔχουν περιληφθῇ εἰς νεοελληνικά ἀναγνώσματα τοῦ γυμνα-
σίου, ἅτινα ἐκυχλοφόρησαν εἰς τὸ παρελθόν ἢ εἰς ἀνα-
γνωστικὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Πάντως τὸ γενικὸν
γνώρισμα τῷ ὅπῃ συζητήσιν βιβλίου εἶναι τοῦτο ὅτι
τὸ ὕλικόν αὐτοῦ εἶναι νέον.

Ἐκ τῆς μελέτης πάντων τῶν ἀναγνωσμάτων τῆς συλλο-
γῆς κρίνονται πολὺ καλὰ διὰ τὴν λογοτεχνικὴν των
ἀξίαν καὶ διὰ τὸ παιδευτικὸν των περιεχόμενον τὰ κά-
τωθι πεζογραφήματα καὶ ποιήματα.

Αὐτὰ πεζογραφήματα.

- 1) Τῆς Θεοδοῦσως Δημητρακοπούλου 2) Ὁ Καλογιάννης
κατὰ Βαλαωρίτην 3) Φιλοστοργίας Τρανῆ Δοκιμασία 4) Ἡ
Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν Φιλαδελφίας 5) Πιὰ τὴν ἐπολεμή-
σαμε Κ. Τσάτσου 6) Ἐδῶ Ἐπάτησε Γερμανικὸ Ποδᾶρι Δημη-
τρακοπούλου 7) Ἡ Πομπή τῶν Παναθηναίων Ἰσοῦνης 8) Τὰ
Ἑλληνικά ὁλοκαυτώματα συνεχίζονται Δημητρακοπούλου.
9) Χριστὸς Ἀνέστη Παιδιά Καρκαβίτσα 10) Ὁ Πρῶτος
Ἀγγελος τῆς Ἀναστάσεως Τρανῆ 11) Οὐδὲν τὸν μέγαν
θεὸν λαμβάνει 12) Ὁ Νὰς τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ αἱ
Ἀθῆναι ἐπὶ Ἀδριανοῦ κατὰ Θεόδωρον. 13) Προσκύνημα
τοῦ Βουλγαροκτόνου κατὰ Τσοῦντα 14) Τὸ Εἰκόνισμα τῆς
Παναγίας κατὰ Δαμβέρην 15) Ἕνας συμπαθητικὸς Κουρ-
σᾶρος τῶν κήπων καὶ ἀμπέλων Τρανῆ 16) Ἡ Ἀνθοπώλις

κατὰ Μελαῦν 17) Ἀχιλλεύς καὶ Πάτροκλος 18) Δεῖγμα Φιλοστοργίας Πελαργοῦ κατὰ Κουρτίδην 19) Ἡ ζωὴ καὶ τὰ μαθήματα εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἡρώων τοῦ Κενταύρου Κελρῶνος 20) Αἱ Χελιδόνες κατὰ Ξενόπουλον.

Β. Ποιήματα

1) Ὁ Βασιλικὸς Βιζυνοῦ 2) Αἰ- Δημήτρης Ἀθάνα 3) Στὴν Ἑλλάδα Βλάχου 4) Στ' Ἀλῶνιαν Δροσίνην 5) Ὑμνος Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων Παλαμᾶ 6) Ὁ Μαρτύριος 7) Τὰ Χριστογενεῖα τοῦ Ναυτίου τοῦ Δάφνη. ~~Ἡμεῖς ἐν Ἀμπερῶν. Σοφισμοῦ~~ 8) Ἐκ τῶν ἀνωτέρω τὰ πεζογραφήματα Δεῖγμα Φιλοστοργίας Πελαργοῦ κατὰ Κουρτίδην καὶ αἱ Χελιδόνες τοῦ Ξενοπούλου ὑπάρχουν εἰς τὰ ἀναγνωστικά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἀλλ' εἰς αὐτὰ ~~το περιεχόμενον ἀναγράφεται~~ εἰς τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν ἐνῶ εἰς τὴν παρῴσαν συλλογὴν εἶναι γεγραμμένον εἰς τὴν καθαρὴν γλῶσσαν.

Κρίνονται διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἤτοι καὶ διὰ τὸ παιδευτικὸν των περιεχόμενον καὶ τὴν λογοτεχνικὴν των ἀξίαν καλὰ καὶ κατ'ἀλληλα νὰ ἐξυπηρετήσωσι τοὺς σκοποὺς τῆς προκηρύξεως πάντως ὅμως κατώτερα τῶν μνημονευθέντων ἀνωτέρω ἀναγνωσμάτων τὰ κάτωθι πεζογραφήματα καὶ ποιήματα.

Α. Πεζογραφήματα

1) Ἑλληνικὴ Μεγαλοφροσύνη Δημητρακοπούλου 2) Οἱ φτερωτοὶ μετανάστες τοῦ Λυκούδη. Τοῦ Ἀναγνώστατος τούτου ἐμειώθη ἡ ἀξία λόγῳ τῆς διασκευῆς του 3) Οἱ ἀρουραῖοι ἐχθροὶ τῆς γεωργίας κατὰ Χαίμαν 4) Ἑλληνας ὁ Πατρίδας τοῦ Ἀεροπλάνου Δημητρακοπούλου 5) Ὅχι 28 Ὅχι-βροῦ Ξενοπούλου 6) Διήγησις τοῦ Παπᾶ Δαμβέρρη

7ον) Τελευταία Παραγγελία πρώτου πολέτη στο γυίο του Δημητρακοπούλου 8) Οι 'Αμερικανοί Δημητρακοπούλου 9) 'Εγκατάστασις Μελισσοκομείου κατά Δροσίνην 10) 'Αμερικανοί και Έλληνες Δημητρακοπούλου 11) Τα πρωτοβρόχια Δημητρακοπούλου 12) Το σέβας προς τὴ γῆρας ἐκ τοῦ Πλουτάρχου Δημητρακοπούλου 13) 'Ἡ χαρὰ τῆς ἐξερχῆς καὶ ἡ ζωὴ τῆς πύλεως Δημητρακοπούλου 14) 'Αδυσώπητος ἐχθρὸς πάσης φυτείας Δημητρακοπούλου 15) Τα ἀνώτερα 'Ελληνικά 'Ιδανικά Δημητρακοπούλου 16) 'Εντυπώσεις ἀπὸ τὰ καταχθόνια ἐνδὸς 'Ελληνικοῦ Μεταλλείου κατὰ Δοανδρην.

Β. Ποιήματα.

1) Στὴν Παναγιά Παράσχου 2) 'Ἡ Σημαία Πολέμου, 3) ~~'Ἡ Σημαία Πολέμου~~ 3) 'Ο Κοῦκος Τανταλίδης 4) Το Ναιτόπουλο Τανταλίδης 5) Το τραγούδι τοῦ 'Ἠλέου Κ. Μάνου 6) 'Ο Παιὸς Παπαντωνίου 7) Το σπῆτι μας Στρατήγη 8) Οι δύο πτωχοὶ Δροσίνη 9) 'Ἡ ἀδελφικὴ 'Αγάπη Δημῶδες 10) Τα Κελιδόνια Μαρκοῦ 11) Οι Κυριανοί 'Αθήνα.

Διὰ τινὰ ἐκ τῶν ἄλλων ἀνεγνωσμάτων σημειοῦνται αἱ ἀκόλουθοι παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον των, τὴν λογοτεχνικὴν των ἀξίαν καὶ τὴν προσαρμογὴν των πρὸς τὰς πνευματικὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν, δι' οὓς προορίζονται.

1) Το ποίημα « 'Ἡ Μάννα » τοῦ Παντινέλλη εἶναι καλὸν διὰ κατωτέραν τάξιν. Περιελήφθη ἄλλως τε κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὸ παρελθόν εἰς ἀναγνωστικά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

2) Το πεζογράφημα « 'Ενας συμπαθητικὸς 'Επισκόπος στίς

ἡμέρες τῆς χιονιᾶς » τοῦ Κονδυλάκη εἶναι πολὺ καλὸν ἀνάγνωσμα ἀλλὰ εἶναι κατάλληλον διὰ μαθητὰς τοῦ δημο-
τικοῦ σχολείου καὶ περιελήφθη καὶ αὐτὸ εἰς τὰ ἀναγνώ-
σματα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου πολλάκις εἰς τὸ παρελθόν.

3) Τὰ πεζογραφήματα « Δεῖγμα ἀλτρουϊσμοῦ », « εἰς τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου » καὶ « συμπεριφορὰ ἀληθινοῦ σοφοῦ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος » ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο εἶναι εἰς ἔκτασιν πολὺ σύντομα, εἶναι προσηρμοσμένα εἰς τὰς πνευματικὰς δυνάμεις μαθητῶν κατωτέρων τάξεων.

4) Τὸ ἀνάγνωσμα « Δύο ἀδελφαί » εἶναι γνωστὴ Ἱστορία εἰς τοὺς μαθητὰς διότι τὸ αὐτὸ ἀνάγνωσμα περιέχεται καὶ εἰς ἀναγνωστικὰ δημοτικοῦ σχολείου.

5) Τὸ ἀνάγνωσμα « Ἡ εὐρεσις καὶ ὕψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ » εἶναι ἱστορικὴ διήγησις χωρὶς νὰ ἀναισθητοποιῇ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς θρησκευτικὴ συγκίνησις.

6) Εἰς τὸ ἀνάγνωσμα « Ὁ Γλυκασμός των Ἀγγέλων » διακρί-
πτεται ἡ κεντρικὴ ἰδέα μὲ τὴν περιγραφὴν τοῦ ἐπεισο-
δίου τῆς Ἑλλάδος.

7) Τὸ ἀνάγνωσμα « Μηδὲνα πρὸ τοῦ τέλους μακίριζε » εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς μαθητὰς.

8) Τὸ ἀνάγνωσμα « Ὁ Περσέας » εἶναι πολὺ μακρὰ διή-
γησις καὶ ἀναποφεικτως δὲν θὰ διατηρηθῇ μέχρι τέλους τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν λόγῳ καὶ τῆς φύσεως τοῦ περιεχομένου τῆς.

9) Εἰς τὸ ἀνάγνωσμα « Τὰ Δωδεκάνησα Ἐλεύθερα » ἡ κεν-
τρικὴ ἰδέα φθάνει μέχρι τοῦ μέσου διηγήσεως. Ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ τὸ ἀνάγνωσμα γίνεται πραγματολογικόν καὶ μεταβάλλεται ὁ σκοπὸς τοῦ περιεχομένου του.

10) Τὸ ἀνᾶγνωσμα « Τὸ ἀριστοῦργημα τῶν Αἰώνων » εἶναι ἱστορικὴ διήγησις, χωρὶς νὰ ἀναμένεται θρησκευτικὴ συγκίνησις ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ.

11) Τὸ πεζογράφημα « Ὁ Θησεύς » δὲν ἔχει ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν περίληψιν. Ἐπὶ πλέον εἰς σελίδα 140 γράφεται « Ἀπὸ μακρόθεν » ὅπερ δὲν εἶναι γλωσσεῖ-
κῶς ὀρθόν.

12) Τὸ ἀνᾶγνωσμα « Ἡ περιεργότερη Λέμνη τοῦ Κόσμου » δὲν ἐγκλείει ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς μαθητάς.

13) Τὸ ἀνᾶγνωσμα « Μεγάλοι Ἄνδρες - Μεγάλοι Λόγοι - Μεγάλα Ἔργα » εἶναι διήγησις ἄνευ ὁράσεως προσώπων καὶ εἶναι ἀμφίβολους ἢ ἐκπαιδευτικὴ ἀξία τοῦ περιεχο-
μένου τοῦ.

Τὰ ὑπόλοιπα ἐκ τῶν πεζογραφημάτων καὶ ποιημάτων ἀνεκτὰ καὶ ὑποβοηθοῦσι καὶ ταῦτα εἰς τὴν ἐπέτευξιν τῶν σκοπῶν τῆς προκηρύξεως.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων ἡ ὑπὸ κρίσειν συλλογὴ ἔχει ἄρκετὰ ἀναγνώσματα ἅτινα καὶ διὰ τὸ μορφωτικὸν περιεχόμενον των καὶ τὴν λογοτεχνικὴν των ἀξίαν εἶναι κατάλληλον νὰ περιληφθῇ εἰς νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα καὶ διὰ τοῦτο κρίνεται αὕτη ἀξία βρα-
βεύσεως.

Ἐκθέσεις

Κρίσεως περὶ τῶν νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων διὰ τὴν Α' τάξιν τῶν Γυμνασίων τοῦ κ. Θ. Μακροπούλου

=====

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μακροπούλου ἀποτελεῖται ἐξ 98
ἀναγνωσμάτων. Ἐκ τούτων πεζογραφήματα καὶ 32 ποιήμα-
τα. Ἐκ πρώτης ὀψεως τὰ ποιήματα φαίνονται πολλά. Ἄν

δύο του να ποιή-
καί γὰρ ἔχον τι-
σιδίων.

ὅμως ἡ σύγκρισις γίνῃ εἰς σελεύας προκύπτει ὅτι ἐπὶ
263 δακτυλογραφημένων σελεύων ἦτοί τὸ 1/9 περίπου τοῦ
ὕλικου τοῦ βιβλίου. Ἐκ τῶν πεζογραφημάτων τὰ περι-
σσότερα εἶναι τῆς δημοτικῆς γλώσσης καὶ 14 τῆς καθα-
ρευούσης.

Ἡ ποσότης τῆς ὕλης κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολο-
γισμοὺς τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς Διευθύνσεως τῶν
Διδακτικῶν Βιβλίων εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς
προκηρύξεως καθοριζόμενα.

Ἀξιοσημείωτον γνώρισμα τῆς συλλογῆς εἶναι τοῦτο
ὅτι τὸ ὕλικόν αὐτῆς κατὰ μέγιστον μέρος εἶναι νέον.

Ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων ἐλάχιστα εἶναι τὰ περιεχόμενα
εἰς τὰ νεοελληνικά ἀναγνώσματα τὰ κυκλοφοροῦντα σήμε-
ρον εἰς τὸ Γυμνάσιον τοῦ Κράτους. Ὁσαύτως ἐλάχιστα
εἶναι καὶ τὰ ἀναγνώσματα, ἅτινα περιέχονται εἰς ἄλ-
λας συλλογὰς νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων ὑποβληθείσας
πρὸς κρίσιν κατὰ τῶν παρόντα διαγωνισμῶν. Ἡ ὑπὸ συ-
ζητήσεων συλλογὴ νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων περιέχει
ἔργα παλαιότερων δοκίμων πεζογράφων καὶ ποιητῶν.

Ὅχι' ἦττον περιεληφθῆσαν εἰς αὐτὴν καὶ ἔργα νεω-
τέρων λογογράφων ὡς τῶν κ.κ. Παναγιωτοπούλου, Ἀγγε-
λομάτη, Γατοπούλου, Κατηφόρη, Κοκκίνου, Μελά, Ποτα-
μιάνου κ.τ.λ. Δέκα ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων εἶναι ἔργα
τοῦ κ. Μακροπούλου.

Ἡ διάταξις τῆς ὕλης ἔχει γίνῃ κατὰ κύκλους ὑπὸ
τῇν ὀνομασίαν « Θρησκευτικὴ Ζωὴ » « Ἐθνικὴ Ζωὴ »,
« Οἰκογενειακὴ Ζωὴ » « Κοινωνικὴ Ζωὴ », « Ἡ Ζωὴ τοῦ
Ἑλληνικοῦ Ὑπαέρου », « Ἑλληνικοὶ Τόποι » « Ἑλληνι-
καὶ Θάλασσαι καὶ Νῆσοι » τὰ ποτῆματα παρεμβάλλονται

μεταξύ τῶν πεζογραφημάτων καὶ προσπάθεια ἔχει καταβλη-
θῇ ὥστε ἕκαστον ποίημα νὰ παρατιθῇ μετὰ τὸ πεζο-
γράφημα πρὸς ὃ ἔχει ὁμοιότητα περιεχομένου. Μετὰ τὸ
ἀναγνώσμα παρατιθῇ παραρτήματα περιέχον τὴν σημασί-
αν τῶν δυσερμηνεύτων λέξεων, μετὰ τοῦτο ἕτερον πα-
ράρτημα περιέχον τὸν βίον καὶ τὰ κυριώτερα ἔργα τῶν
συγγραφέων εἰς ὅσους ἀνήκουν τὰ πεζογραφήματα καὶ ποι-
ήματα καὶ μετὰ τὰ παραρτήματα παρατιθῇ πέντε αὐτῶν
περιεχομένων.

Ἡ ποιικιλία τοῦ περιεχομένου, ὡς ταύτην ἀπαιτεῖ
ἡ προκήρυξις ἔχει ἐξασφαλισθῇ. Ὑπολειπόμενα ἱκανοποιητι-
κά εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναγνώσμάτων τῶν εἰλημμένων
ἐκ τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν βίου.

Ἀρκετὰ ἐκ τῶν ἀναγνώσμων δύνανται νὰ χαρακτηρι-
σθῶσιν ὡς προσηρμοσμένα πρὸς τὸ πνευματικὸν ἐκπαιδευ-
τικὸν μαθητῶν, δι' οὓς προσρρίζονται καὶ ἐγκλείουσιν μορ-
φωτικὰ στοιχεῖα, ἐπὶ πλεον εἶναι ταῦτα καὶ λογοτεχνι-
κῶς ἀξιόλογα. Αἱ διηγήσεις διακρίνονται διὰ τὴν σαφή-
νειάν των αἱ δὲ περιγραφαὶ διὰ τὴν ζωηρότητα των.

Ἐκ τῆς μελέτης πάντων τῶν ἀναγνώσμάτων τῆς ὑπὸ κρι-
σιν συλλογῆς κρίνομεν ὅτι δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶ-
σι πολὺ καλὰ καὶ διὰ τὸ μορφωτικὸν περιεχόμενον των
καὶ τὴν λογοτεχνικὴν των ἀξίαν τὰ κάτωθι πεζογραφήμα-
τα καὶ ποιήματα.

Α'. Πεζογραφήματα Πολὺ Καλὰ

- 1) Ἡ σουλιωτοποῦλα Βλαχογιάννη
- 2) Νέλωνας καὶ Μισαύλης Μελά
- 3) Ὁ Κολοκοτρώνης γίνεταί Φιλικὸς Μελά
- 4) Ὁ Μυστικὸς Ἀπεσταλμένος Γατοπούλου
- 5) Ἀνοίγουν οἱ Ἐκκλησίαι Κροστῆλλη.

- 6) 'Ανίστασιν μεταξύ ποιμένων Καρκάβιτσα
 - 7) Τά Σπαρτιατόπουλα Πασαγιάννη
 - 8) 'Ο Κερκέζος Κονδυλάκη
 - 9) 'Η Σταχομαζώχτρα Παπαδιαμάντη
 - 10) Μία Παράδοσις αιδώνων Μητροπολίτου Παντελεήμονος
 - 11) 'Η ζωή τοῦ Βουνού καὶ τῆς στάνης Μακροπούλου
 - 12) Τρύγος στὸ Μωριῶ Μελαῖ
 - 13) Νᾶ ἤμουν πλοῦσιος Κονδυλάκη
 - 14) 'Ο Ἰ Σπογγαλιεῖς τοῦ Αἰγάλου Τανᾶγρα
 - 15) 'Ο μικρὸς Κριτῆς τοῦ Χρηστοβασιλέη
- 'Εκ τῶν ἀνωτέρω πεζογραφημάτων τὰ «'Ο Κερκέζος»,
«'Η σταχομαζώχτρα», «'Ο μικρὸς Κριτῆς» περιέχονται
εἰς τὰ Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα τοῦ γυμνασίου ἐκδόσε-
ως 1947 καὶ 1948.

Πολὺ καλὰ πεζογραφήματα ἀλλὰ προσηρμοσμένα εἰς τὰς
πνευματικὰς δυνάμεις μαθητῶν ἀνωτέρας τάξεως εἶναι
καὶ δύο ἀκόμη τὰ ἐξῆς.

- 1) Ἀλληλοεῖα τοῦ Μιράνια
- 2) Τὸ Εὐμῆρωμα Μωραϊτίνης

Β'. Ποιήματα πολὺ καλὰ

- 1) 'Η καταδίκη τοῦ Κλέφτη Τυπάλδου
- 2) 'Ο Ἄγγελος Προβελεγγίου
- 3) Ζωὴ στὸ Βουνὸ Σπεράντζα

'Εκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀναγνωσμάτων ὑπάρχουν εἰς τὴν
συλλογὴν καὶ ἄλλα πεζογραφήματα καὶ ποιήματα, ἅτινα
δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς καλὰ, χωρὶς νὰ ἔχουν
τὴν λογοτεχνικὴν ἀξίαν καὶ τὴν μορφωτικὴν δυνάμιν
πῶν προηγουμένων ἀναγνωσμάτων. Εἶναι οὖν ταῦτα τὰ ἀ-
κόλουθα:

Α. Πεζογραφήματα Καλά

- 1) Τό θαύμα της Παναγίας Ενεοπούλου
- 2) Ταυροσθένης 'Ο Αίγινητης Μακροπούλου
- 3) Τά Τρία 'αδέρφια Καμπούρογλου
- 4) 'Η Θυσία τοῦ Γρηγορίου Τερτσέτη
- 5) Μαντά Μαυρογένους Ταρσούλη
- 6) 'Ο Καλομαθημένος 'Ανέκδοτο
- 7) Τά Πολιορκημένα Μεσολογγιστῶν
- 8) Ψυχογυιοί καί Μοῦτσοι κατά τήν 'Επανάσταση
- 9) 'Ο Μακεδονομάχος Μακροπούλου
- 10) Προσκύνημα στό 'Ιερὸ Βουνό
- 11) Γυρισμός Σουλίου
- 12) 'Η Φουρτουνιασμένη Θάλασσα 'Αννίνου
- 13) 'Ο Θέρος Μαρλίνη
- 14) 'Η 'Ελληνική Βλάστησι Κοκκίνου
- 15) 'Η 'Ιερὰ Λατρεία της Πῆς 'Αννίνου
- 16) 'Ο 'Αιτὼς Γρανίτσα
- 17) 'Η Χῖος 'Αγγελομάτη
- 18) Μαρτυρίες Παναγιωτοπούλου
- 19) Στὸ "Άγιο Όρος Κόκκογλη
- 20) Βίχδνες ἀπὸ τῆ Λακωνία Παπαγιάννη
- 21) Οἱ σύντροφοι τοῦ Μπάρμα 'Αλέξη Παπαδιαμάντη
- 22) 'Η Παγὰν Κατηφόρη
- 23) Μύκονος Ταρσούλη
- 24) 'Η Εωτηρία τοῦ 'Αρίωνος.

Β. Ποιήματα Καλά

- 1) Τὸ Εὐακλήσι τοῦ Δροσίνη
- 2) Οἱ 'Αρχαῖοι 'Αγῶνες στὸ Στάδιο Πολέμη
- 3) 'Η Καταστροφή τοῦ Δράμαλι Σολωμοῦ.

- 4) Παῦλος Μελάς Παλαμῆ
- 5) Ἐμπρός γιὰ τὴν Ἑλλάδα Οἰκονομολογία
- 6) Ἐδῶ Λαλεῖ Ὑπουφείκι Οἰκονομολογία
- 7) Πρωτομαγιά Χρηστοβασιλεῖα
- 8) Ὁ Θέρος Δροσίνη
- 9) Τὸ Βουνὸ Πασαγιάννη
- 10) Ψαράδες Ἀθήνα.

Ἐκ τῶν ἄλλων ἀναγνωσμάτων ὑπάρχουν τινὰ, ἅτινα κρίνονται ἀκατάλληλα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τῆς προκηρύξεως. Εἶναι δὲ ταῦτα τὰ ἀκόλουθα.

1) Χριστοῦγεννα μὲ τοὺς Ἀκρίτες. Τοῦτου ἡ κεντρικὴ ἰδέα εἶναι ἀπροσδιόριστος καὶ δυσκλῶς συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν μαθητῶν.

2) Τὸ πᾶθμα τοῦ Μίδα. Τοῦτο περιέχεται εἰς τὰ νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα α' τάξεως γυμνασίου ἐκδόσεως 1946 καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ περιεχομένου του εἶναι ζωηροτέρα καὶ περισσότερον ἐνδιαφέρουσα εἰς τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον παρ' ὅσον εἶναι εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν συλλογὴν.

3) Νίκη στὰ Δερβενάκια. Τὸ πεζογράφημα τοῦτο εἶναι ἀπλῇ διήγησις τῆς μάχης ἄνευ δράσεως ὁρισμένων προσώπων καὶ ὡς ἔχει τὸ ἀνάγνωσμα εἶναι κατὰλληλον περισσότερον διὰ βιβλία ἱστορίας.

4) Ψαρεῖ. Τὸ πεζογράφημα τοῦτο παρουσιάζει τὸ αὐτὸ μειονέκτημα, ὅπερ ἐσημειώθη καὶ διὰ τὸ προηγουμένον ἀνάγνωσμα.

5) Ἀπὸ τῆς δράσεως τοῦ Ναυτικοῦ μας. Τοῦ ἀναγνώματος τοῦτου δυσκλῶς συλλαμβάνεται ἡ κεντρικὴ ἰδέα.

6) Ἑθνικὴ Λιτανεία. Διὰ τὸ πεζογράφημα τοῦτο σημειοῦται τὸ αὐτὸ μειονέκτημα, ὅπερ ἐσημειώθη καὶ διὰ τὸ προηγουμένον ἀνάγνωσμα.

7) Μία τρομερή 'Εθνική Δοκιμασία. Τὸ Πεζογράφημα τοῦτο εἶναι μελαγχολικόν καὶ ἀκατάλληλον διὰ μικροῦς μαθητάς.

8) Τὰ ἀναγνώσματα « Ἕλληνες Νοσταγῶς » « Ὁ Τη' Ἰδμαχος Συναντᾷ τὴν Νέστορα », « Ἡ Ἱερότης τῶν Ἑλασιόθεν ὁρῶν εἶναι δι' ἀνωτέραν τάξιν.

9) Λυσιππος Ὁ εἰλῶνος. Εἰς τὸ Πεζογράφημα τοῦτο δὲν ἐξαίρεται ἡ κεντρικὴ ἰδέα. Ἐπὶ πλεον ἡ σελίδα 47 ὑπάρχει ὑπερβολὴ μὴ ἀνεκτὴ εἰς παιδευτικὸν ἀνίγνωσμα. Τὰ ὑπολοιπα τῶν ἀνιγνωμάτων δέον νὰ χαρακτηρισθῶσιν ἀνεκτά.

Ἐπὶ τῇ βίσει τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων ἡ συλλογὴ τοῦ κ. Θ. Μακροπούλου κρίνεται ἀξία Βραβεύσεως.

Ἐκθεσις

Κρίσεως περὶ τῶν Νεοελληνικῶν ἀνιγνωμάτων Δ.
Ζῆση διὰ τὴν πρώτην τάξιν τοῦ Γυμνασίου.

=====

Ἡ συλλογὴ νεοελληνικῶν ἀνιγνωμάτων τοῦ κ. Δ. Ζήση διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ Γυμνασίου ἀποτελεῖται ἐξ 37 ἀνιγνωμάτων, ἐξ ὧν 31 εἶναι πεζογραφήματα καὶ 6 ποιήματα. Ἐκ πρώτης ὄψεως φαννενται πολλά τὰ ποιήματα ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ πεζογραφήματα, ἀλλ' ἂν γίνῃ ἡ σύγκρισις ἀριθμοῦ σελίδων αἵτινες διετεθέσαν δι' ἕκαστον εἶδος ἀνιγνωμάτων προκύπτει ὅτι ἐτηρήθη καλὴ ἀναλογία μεταξὺ πεζογραφημάτων καὶ ποιημάτων, διότι διὰ μὲν τὰ πεζὰ ἀνιγνώσματα διετεθέσαν 231 σελίδες διὰ δὲ τὰ ποιήματα 44.

Ἡ ποσότης τῆς ὕλης κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας εἶναι σφμφωνος πρὸς τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς προκηρύξεως.

Ἡ διὰ ταῖς τῆς ὕλης ἔχει γίνεαι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς συγγενείας τοῦ περιεχομένου ὑπὸ τέτλους » ἀπὸ τῇν ὀρθοσκευτικὴν ζωὴν » » ἀπὸ τῇν οἰκογενειακὴν καὶ σχολικὴν ζωὴν » » ἀπὸ τῇν κοινωνικὴν ζωὴν » » Μῦθοι καὶ Παραδόσεις » ἀπὸ τὸν βίον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων » » ἀπὸ τὸν ἑθνικὸν βίον τῶν Ἑλλήνων » . » Ἀπὸ τῇν Ἑλληνικὴν φύσιν καὶ ζωὴν » κ.τ.λ.

Τὰ ποιήματα ἔχουν ἐνταχθῇ μεταξὺ τῶν πεζογραφημάτων καὶ προσάθεια ἔχει καταβληθῇ ὥστε ἕκαστον ποίημα νὰ παρατίθεται μετὰ τὸ πεζογράφημα πρὸς ὃ ἔχει συγγενεῖαν περιεχομένου.

Διὰ τῶν περιληφθέντων εἰς τῇν συλλογὴν ἀναγνωσμάτων ἔχει ἐξασφαλισθῇ ἓν τινὲς μέτρῳ ποικιλία περιεχομένου.

Ὑπάρχει ἑλλειψὶς ἀναγνωσμάτων ἀναφερομένων εἰς τῇν ναυτικὴν ζωὴν, ἀλλ' ἡ ἑλλειψὶς αὕτη εἶναι κοινὸν γνώρισμα πασῶν τῶν ὑπὸ κρίσειν συλλογῶν νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων, διότι, ὡς φαίνεται, εἶναι περιορισμέναι αἱ δυνατότητες ἐκλογῆς τοιούτων ἀναγνωσμάτων.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἔργα γνωστῶν λογογράφων. Ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγνωσμάτων ἐλάχιστα εἶναι τοῦ συγγραφῆως πρωτότυπα ἔργα ἢ διασκευαί. Ἀξιωματικῶς νενυτοῦν εἶναι ὅτι τὰ πεζογραφήματα τῆς καθαρᾶς φύσεως εἶναι πολὺ ὀλίγα συγκριτικῶς πρὸς τὰ πεζογραφήματα τῆς δημοτικῆς γλώσσης. Τὰ ἐν λόγῳ πεζογραφήματα δὲν εἶναι περισσότερα τοῦ 1/6 τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν πεζογραφημάτων.

Ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ ὅτι θεοὶ ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων περιέχονται εἰς τὰ ἀναγνωστικά ἅτινα χρησιμοποιοῦνται ἤδη ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων. Εἶναι δε ταῦτα

τά ἀκόλουθα. 1) τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον « Ἡ κουνιγημένη Πέρδεια » τοῦ Κρηστοβασιλέη ὅπερ περιέχεται εἰς τὰ νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα τῆς γ'. τάξεως τοῦ γυμνασίου ἐκδόσεως 1947. 2) τὸ ἀνάγνωσμα « Ἀρίων καὶ τὸ δελφίνι » ὅπερ περιέχεται εἰς τὰ νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα τῆς α'. γυμνασίου ἐκδόσεως 1948.

Καὶ διὰ τινὰ ἄλλα ἀναγνώσματα δεόν νά σημειωθῇ ὅτι ἔχουν χρησιμοποιεθῇ εἰς ἀναγνωστικὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ταῦτα εἶναι τὰ ἑξῆς 1) τὸ Δράμα τοῦ Μικροῦλι 2) Ὁ Ἀρίων καὶ Δελφίνι 3) Ἡ μύνα 3) Ἡ Πέδροφα.

Ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν πεζογραφημάτων καὶ ποιημάτων δεόν νά χαρακτηρισθῶσι πολὺ καλὰ διὰ τὴν λογοτεχνικὴν καὶ παιδευτικὴν των ἀξίαν τὰ ἑξῆς.

1) Ἡ Ὑπηρετρία τοῦ Παπαδιαμάντη 2) τὸ Γεφύρι τῆς Ἄρτας ποίημα δημοτικόν 3) Ὁ Ἀρίων καὶ τὸ Δελφίνι 4) Ὁ Βασιλέας Ἀλέξανδρος Ἀλ. Παπαδοπούλου. 5) Ἡ Φριά Σουλιάτισσα τοῦ Βλαχογιάννη 6) Ὁ Γεροσουλιώτης τοῦ Βλαχογιάννη 7) Ἡ Σημαία τοῦ Δροσίνη 8) Ἡ Νίκη τοῦ Παλαμᾶ 9) Ὁ Πιτσιρίκος τοῦ Ψαθᾶ 10) Τ' Ἀκρογιάλια τοῦ Ποταμιάνου.

11) Πῶς πρωτοπέταξα τοῦ Ἀδαμῆδη 12) τὸ Ὅρνις τοῦ Γρανίτσα 13) Πρῶτα τὸ γέλιον καὶ ὕστερα τὸν ἥλιον τοῦ Καρκαβίτσα.

καλὰ δοῦνται νά χαρακτηρισθῶσι διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους τὰ κάτωθι : 1) Ἡ προσευχή τοῦ Παράσχου 2) τὸ ποίημα « Εἶδα χθὲς βράδυ » 3) τὸ ποίημα « Ετοῦ Σπιτιοῦ μου τὴν αὐλή τοῦ Ἀθάνα 4) Ὁ Κυριεὺς τοῦ Μονεχάκη τοῦ Νιρβάνα 5) τὸ Ποίημα « Ὁ Στέφανος τῆς Νε-

κης " τοῦ Πολέμου 6) Νανούρισμα.

Διὰ τινὰ τῶν ἀναγνώσμάτων ὁδὸν νὰ παρατηρηθῶσι
τὰ ἀκόλουθα :

1) Τὸ ποίημα " Καλὰ Ἁγίε Βασίλῃ εἶναι διὰ κατωτέραν
τάξιν. 2) Τὸ ἀνάγνωσμα " τὸ παιδί τοῦ Ἀηστή " ὁδὸν
ἐγκλεῖει θρησκευτικὴν συγκίνησιν. Τὸ αὐτὸ λεκτέον διὰ
τὸ πεζογράφημα " Πάσχα στὴ Πένδο " ἐνῶ τοῦτο ἔχει λο-
γοτεχνικὴν ἀξίαν.

3) Τὸ ἀνάγνωσμα " Ὁ Καλὸς Μαθητὴς " ἔχει ἐκδηλον δι-
δακτικὸν χαρακτῆρα καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀκατάλληλον νὰ
περιληφθῇ εἰς ἀναγνωστικόν.

4) Τὸ ἀνάγνωσμα " Τὸ Καμένο Σπίτι " ἔχει πολλὰς
ἰδιωματικὰς λέξεις. Ἐπὶ πλέον εἶναι προσηρμοσμένον
εἰς πνευματικὰς δυνάμεις μαθητῶν ἀνωτέρας τάξεως.

5) Τὰ ἀναγνώσματα καὶ Μῦθοι καὶ Παραδόσεις " τοῦ Κεραῆ
εἶναι γλωσσικῶς προσηρμοσμένα εἰς τὰς δυνάμεις τῶν μι-
θητῶν ἀνωτέρας τάξεως.

6) Τοῦ ἀναγνώσματος " Ἀρχαῖοι Ὀλυμπιονῆες " ἡ γλωσσι-
κὴ ἔκφρασις εἶναι ἐπηρεασμένη πολὺ ἀπὸ τὸ ὕφος τῆς
καθαρευούσης (σελῆς 143) Ὁ Κύρος , ὅπως εἶναι γνωστὸν
ἐνέκρησε κατὰ κράτος τὸν Κροῦδογ, μῆκε εἰς Σάρδεις,
κατάργησε τὸ βασίλειόν του, ὅπως εἶχε προειπεῖ ὁ χρη-
σμός , τὸν ἔπιασε ζωντανὸς κ.τ.λ. Ἰδὲ καὶ σελίδας 137
καὶ 140. Ἡ τοποθεσία αὕτῃ ἀποτελεῖ ἓνα ἡμικύκλιον
ἡμικύκλιον, ὅπου στὸ βόρειο μέρος τὸ κλείνουν αἱ Φαι-
δριάδες πέτρες , πρὸς μὲς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου κακκινίζουν
κ.τ.λ.

7) Τὸ ἀνάγνωσμα " Ἡ Ἀτελεῖωτος Λειτουργία " εἶναι
δι' ἀνωτέραν τάξιν.

8) Τὸ ἀνάγνωσμα " Βασίλειος ὁ Μακεδὼν " εἶναι μακρὰ διη-

γῆσις ἔχουσα τὴν μορφήν ἱστορικοῦ ἀναγνώσματος

9) Τὸ ἀνέγνωμα « Τὸ Χρονικὸν τοῦ Βενέζη » ἔχει πολλὰ ἰδιωματικὰς ἐκφράσεις. π. χ. « σιᾶρεσε τίς παντιέρες » « ἔδωκε ὄρντινο νὰ διαλαλήσουνε σ' ὅλη τῇ χώρᾳ οἱ μπουροῦδες »

10) Τὸ ποίημα « ⁹¹Ἡ συνέβγαλση Φιλαργύρου » εἶναι δι' ἀνωτέραν τάξιν.

Τὰ ὑπόλοιπα ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων εἶναι ἀνεκτά.

Ἐπὶ τῇ βίσει τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων δοῦνται τὸ βιβλίον νὰ τύχῃ βραβεύσεως.

Ἐκθεσίς

Κρίσεως περὶ τῶν νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ Δ. Κοντογιάννη διὰ τοῦ μαθητᾶς τῆς α' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν συλλογὴ νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ κ. Δ. Κοντογιάννη διαιρεῖται εἰς τρεῖς τμήματα. Τὸ πρῶτον τμήμα περιλαμβάνει πεζογραφήματα τῆς καθαρευούσης, τὸ δευτερον τὰ πεζὰ ἀναγνώσματα τῆς δημοτικῆς γλώσσης καὶ τὸ τρίτον τμήμα τὰ ποιήματα. Μετὰ τὰ ποιήματα ἔχει προσαρτηθῇ λεξιλόγιον ἀγνώστων λέξεων καὶ μετ' αὐτὸ παρέχεται σύντομος βιογραφία τῶν πεζογραφημάτων καὶ ποιητῶν, τῶν ὑποκείμενων ἔργα περιελήφθησαν εἰς τὴν. ὑπὸ συζητήσιν συλλογὴν νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων.

Τὰ πεζογραφήματα τῆς καθαρευούσης εἶναι 31 τὸν ἀριθμὸν τὰ δὲ τῆς δημοτικῆς 27. Τὰ ποιήματα εἶναι 26 ἐξ ὧν 20 τῆς δημοτικῆς γλώσσης καὶ 6 τῆς καθαρευούσης. Διὰ τὰ πεζὰ ἀναγνώσματα τῆς καθαρευούσης δι-
επέθεσαν 167 σελίδες διὰ δὲ τὰ ἀναγνώσματα τῆς δη-

μοτικῆς 158. Δεδομένου ὅτι τὰ ποιήματα τῆς δημοτικῆς γλώσσης εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὰ ποιήματα τῆς καθαρευούσης ἔπεται ὅτι κατωρθῶθῃ νῦν διατεθῇ ἕως περὶ τοῦ ἀριθμοῦ ἐλλείδων διὰ τὰ ἀναγνώσματα τῆς καθαρευούσης πρὸς τὰ ἀναγνώσματα τῆς δημοτικῆς γλώσσης.

Ἡ ποσότης τῆς ὕλης κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς προκηρύξεως.

Ὡς πρὸς τὴν διάταξιν τῆς ὕλης σημειοῦται ὅτι τὰ συγγενοῦς περιχομένου πεζογραφήματα κατατάχθησαν κατὰ τὰ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καθιερωμένα κατὰ κύκλους ὑπὸ διαφόρους τίτλους ὡς Οἰκογενειακὴ Ζωή, Θρησκευτικὴ Ζωή, Ἀγροτικὴ Ζωή, Ἑθνικὴ Ζωή, κ.τ.λ. Ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ἐτηρήθη ὡς πρὸς τὰ ποιήματα, ἅτινα συνεκεντρώθησαν εἰς τὸ τέλος τῆς συλλογῆς τῶν ἀναγνωσμάτων μετὰ τὰ πεζογραφήματα τῆς καθαρευούσης καὶ δημοτικῆς γλώσσης.

Ἡ ἔνταξις ἐν τοῦτοις τῶν ποιημάτων μεταξὺ τῶν πεζῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ὅτῃ ἡ ἔνταξις ἐκάστου ποιήματος μετὰ τὸ πεζογράφημα, πρὸς ὃ ἔχει συγγένειαν περιχομένου εἶναι ἐπιθυμητὴ, διότι διευκολύνει τὸν διδάσκοντα εἰς τὴν ἐν καιρῷ διδασκαλίαν ἐκάστου ποιήματος.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν συλλογὴ νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων ἔχει πεζογραφήματα καὶ ποιήματα μὲ σχετικὴν ποικίλσαν περιχομένου ἀναφερομένου εἰς τὰς διαφόρους ἐκδηλώσεις τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς. Ἐλάχιστα εἶναι ἐν τοῦτοις τὰ ἐκ τοῦ ναυτικοῦ βίου εἰλημμένα ἀναγνώσματα, ὑπάρχει δὲ παντελὴς ἑλλειψις ἀναγνωσμάτων μὲ περιεχόμενον εἰς αὐτὸν τελευταῖον ἀγῶνα τοῦ Ἑθνικοῦ κατὰ τῶν Ἰταλῶν,

ὅστις ἀποτελεῖ σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ~~ἡμετέρας~~
χώρας μας.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἔργα δοκίμων πεζογράφων καὶ ποιητῶν καὶ ἔχουν περιληφθῇ εἰς τὴν συλλογὴν ἢ ἀμετάβλητα ἢ μὲ σχετικὴν διασκευὴν ἔχει κάμει ὁ συγγραφεὺς. Μεταξὺ τῶν ἀναγνωσμάτων ὑπάρχουσι καὶ τινὰ, ἅτινα εἶναι ἔργα τοῦ συγγραφέως.

Ἄξιον σημειώσεως εἶναι τοῦτο ὅτι ἡ συλλογὴ περιέχει ἀναγνώσματα, ἅτινα ἔχουν περιληφθῇ εἰς ἀναγνωστικά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Διὰ τινὰ ἐκ τούτων συμβαίνει νὰ ἐκτίθεται τὸ περιεχόμενον των εἰς τὴν καθαρθεύσαν ἐνῶ εἰς τὰ ἀναγνωστικά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἔχουν γραφῇ εἰς τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν. Πάντως τὸ περιεχόμενον αὐτῶν εἶναι θυαντὸν νὰ εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ ἡ ἀνιδρυσις των καὶ πάλιν ἔστω καὶ ὑπὸ ἄλλην γλῶσσεικὴν μορφήν ὅθεν εἶναι ἐνδιαφέροντα εἰς τοὺς μαθητὰς.

Τὰ ἀναγνώσματα ἔχουν ἐκλεγῇ μὲ ἐπιμέλειαν καὶ τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν ἐγκλείουν λογοτεχνικὴν ἀξίαν καὶ παιδευτικὴν ἀξίαν καὶ εἶναι προσηρμοσμένα πρὸς τὸ πνευματικὸν ἐπέλεδον τῶν μαθητῶν δι' οὓς προορίζονται.

Ἐκ τῶν πεζογραφημάτων κρίνονται πολλὰ καλὰ τὰ ὑπὸ τῆς ὀνομασίας 1) " Ἀλωνάρης " τοῦ Μωραϊτίδου 2) " Ὁ λαγός " τοῦ Λυκοβίδη 3) " Ἡ Ἀνάστασις " τοῦ Μητροπολίτου Φωστίνῃ 4) " Ὁ Πλοῦτος καὶ ἡ Εὐτυχία " 5) " Ἡ Κυνηγημένη Πέριδικα " τοῦ Χρηστοβασιλέη. Ἀλλὰ τὸ ἀνιδρυσιμὸν " Ἀλωνάρης " ἔχει περιληφθῇ εἰς τὰ ἀναγνωστικὸν τῆς ΣΤ' τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

τοῦ ἔτους 1947. Τὰ ἀναγνώσματα " 'Ο Λαγός " , " 'Η ἀνάστασις " , " 'Ο Πλοῦτος καὶ ἡ Εὐτυχία " περιέχονται εἰς τὰ Νεοελληνικά 'Αναγνώσματα τῆς Α' τάξεως τοῦ Γυμνασίου ἐκδόσεως 1948. Τέλος τὸ ἀνάγνωσμα " 'Η Κυνηγημένη Πέρδικοι " περιέχεται εἰς τὸ ἀναγνωστικὸν τῆς Γ' τάξεως τοῦ γυμνασίου ἐκδόσεως 1947.

Πολὺ καλὰ εἶναι καὶ τὰ πεζογραφήματα " Φιλοστοργία Πελαργοῦ " " 'Ο Παπᾶς " " 'Ο Τρυποφράχτης " " τὸ σκεῆδιο τῆς 'Αγίας Σοφίας " " 'Η 'Αρίχνη " " 'Ο Μικρὸς Κριτῆς " " Πῶς ἐσώθη τὸ Μεσολόγγι " ἀλλὰ πάντα ταῦτα ἔχουν περιληφθῇ εἰς ἀναγνωστικά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ πρέπει νὰ θεωρηθῇ τὸ περιεχόμενον των ὅτι προσαρμόζεται περισσότερο πρὸς τὸ πνευματικὸν ἐπέπεδον μαθητῶν, τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

Ἐκ τῶν ἄλλων πεζογραφημάτων καὶ δεόν νὰ θεωρηθῶσι καὶ διὰ τὴν λογοτεχνικὴν καὶ παιδευτικὴν των ἀξίαν τὰ κάτωθι ἀναγνώσματα τῆς καθαρευούσης.

- 1) 'Η 'Ανίστασις εἰς τὴν δούλην Κων/λιν " τοῦ Σπανοῦδη
- 2) 'Αεροπορικὰ Ταξίδια " ἐξ 'Αθηνῶν εἰς 'Ιωάννινα " Κωνσταντίνου
- 3) Ἡ Παπᾶ-Τρέχας " τοῦ Κομῆ
- 4) " Οἱ 'Ολυμπιακοὶ Ἀγῶνες " τοῦ Παλαμά
- 5) Ἀσκαρῖνα Μπουμπουλίνα καὶ Μαντῶ Μαυρογένους " Κωνσταντίνου
- 6) 'Εθνικαὶ Παραδόσεις περὶ τῆς 'Αγίας Σοφίας " τοῦ Λάμπρου
- 7) τὸ Πήλιον τοῦ Λυκοῦδη.

Ὡσαύτως διὰ τοῦς αὐτοῦς λόγους δεόν νὰ κριθῶσι κατὰλληλα νὰ περιληφθῶσιν εἰς ἀναγνωστικὸν τὰ κάτωθι ἀναγνώσματα τῆς δημοτικῆς γλώσσης.

- 1) Ἡ Πρὸμαχος καὶ 'Αλᾶριχος " 2) " 'Η θάλασσα " τοῦ

Καρκαβίτσα 3) « Στη χώρα των δλοζώντανων νεκρών » Κα-
κογιάννη 4) « Τά πρωτοβρόχια » τοῦ Ξενοπούλου « Ὁ Πυρ-
πολητής τοῦ Κουρτίδου 5) « Ψυχασάββατον » Μωραϊτίδης.
Διὰ τίνα ἄλλα ἐκ τῶν πεζῶν ἀναγνωσμάτων σημειοῦν-
ται αἱ κάτωθι παρατηρήσεις.

- 1) Τὸ θρησκευτικὸν περιεχομένου ἀνάγνωσμα « Ἡ χαρὰ
τοῦ παραλύτου » εἶναι ἀπλὴ ἀφήγησις τοῦ γνωστοῦ θαυ-
ματος, ὅπερ γνωρίζουν οἱ μαθηταὶ ἐκ τῆς διδασκαλίας
τῶν θρησκευτικῶν. 2) Τὸ ἀνάγνωσμα « Τὰ ἐξωκκλήσια τῶν
Θαλασσινῶν » δὲν θά προκαλέσῃ θρησκευτικὴν συζητήσιν
εἰς τοὺς μαθητάς. 3) τὸ πεζογράφημα « Ἡ ἱστορία ἐνός
κόκου δέτου » γλωσσικῶς εἶναι προσηρμοσμένον εἰς τὰς
δυνάμεις μαθητῶν ἀνωτέρας τάξεως 4) τὸ ἀνάγνωσμα « Ὁ
θάνατος τοῦ Ἀρη » κατ'ἀλλήλον διὰ κατωτέραν τάξιν.
5) τὸ ἀνάγνωσμα « Τὰ χρήματα » ἐγκλείει ὑπερβολὴν
καὶ ἀπρόσβον ἁθροισμὸν καὶ ὡς ἐκ τοῦτου εἶναι ἀμφοβολὸς
ἢ παιδευτικὴ των ἡλικίᾳ. 6) Τὸ ἀνάγνωσμα « Ἡ τελευταία
βαπτιστικὴ » εἶναι ἀκατάλληλον διὰ μαθητάς, διότι
περιέχει θλιβεράς σκηνάς. Ἀλλὰ καὶ γλωσσικῶς εἶναι
προσηρμοσμένον εἰς τὰς δυνάμεις μαθητῶν ἀνωτέρας τά-
ξεως. 7) τὸ ἀνάγνωσμα « Ἀγῶνες Ἰππικῶν ἐν Ἡλείᾳ »
δὲν ἔχει ἡξιόλογον περιεχόμενον, καίτοι ἡ περιγραφὴ
τοῦ εἶναι πολὺ καλὴ. 8) τὰ ἀναγνώσματα « Ἡ Ἐπανάστα-
σις Ναυσης » καὶ Ἐπανάστασις Χαλκιδικῆς » εἶναι ἀπλὰ
διηγήσεις τῆς ἐκρήξεως ἐπαναστάσεως εἰς Νάυσαν καὶ
Χαλκιδικήν. Ἐλλοίπει καὶ ἡ ἀκριβολογία (σελῖς 156).
« Ὁργισθεῖς ὁ Γιουσοῦφ ἔστειλεν ἐκστρατεῖαν κατὰ τοῦ
Πολυγύρου κ.τ.λ. » Τὰ αὐτὰ ὅσον νὰ λεχθοῦν καὶ διὰ τὸ

20 ποιήματα. Τό σύνολον δηλονότι τῶν ἀναγνωσμάτων ἀνέ-
χεται εἰς 102. Ἐκ τῶν πεζογραφημάτων τὰ ἡμίση εἶναι
τῆς δημοτικῆς γλώσσης τὰ δὲ ἄλλα τῆς καθαρρευούσης.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου παρατίθεται πλῆαξ τῶν συ-
σερμηνευτῶν λέξεων τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ δίδεται ἡ ση-
μασία τούτων. Μετὰ ταῦτα παρατίθενται εἰς ἰδιαίτερον
παράρτημα αἱ βιογραφαὶ τῶν συγγραφέων, ὧν ἔργα εἴ-
ναι τὰ ἀναγνώσματα καὶ εἰς τὸ τέλος δίδεται πλῆαξ
τῶν περιεχομένων.

Κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας
ἐπιμελείας τῆς Διευθύνσεως τῶν Διδακτικῶν Βιβλίων ἡ πο-
σότης τῆς ὕλης εἶναι σύμφωνας πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῆς
προκηρύξεως.

Τὰ περιεχόμενα εἰς τὴν συλλογὴν ἀναγνώσματα κατανέ-
μονται ὡς ἑξῆς. 7 εἶναι οἰκογενειακῆς ζωῆς, 16 θρη-
σκευτικῆς, ζωῆς, 11 ἀναφέρονται εἰς παλαιούς χρόνους,
13 ἔχουν ληφθῇ ἐκ τοῦ Ἑθνικοῦ βίου 9) εἶναι κοι-
νωνικοῦ περιεχομένου, 20 ἔχουν ληφθῇ ἐκ τῆς Ἑλληνι-
κῆς φύσεως καὶ Ἑλληνικῆς ζωῆς, 3 ἔχουν ταχθῇ ὑπὸ
τίτλον Ἑλληνικοῦ τόποι. 2 ἔχουν περιεχόμενον εἰλημ-
μένον ἐκ τῶν θρύλων καὶ παραδόσεων τοῦ λαοῦ μας καὶ
16 ἔχουν ληφθῇ ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν μύθων.

Κρίνοντες τὴν ποιικίαν τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνω-
σμάτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων ἀνωτέρω ἀριθμῶν πα-
ρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς.

Τὰ ἐκ τοῦ θρησκευτικοῦ βίου εἰλημμένα 16 ἀναγνωσμα-
τα εἰς τὰ ἀναφερόμενα εἰς τοὺς παλαιούς χρόνους, ὅπως πλε-
ονάζουν καὶ τὰ ἀναγνώσματα τὰ ἐνταχθέντα ὑπὸ τὸν
τίτλον "Μῦθοι".

Φεῖται ὅτι πλεονάζουν ὡσαύτως καὶ ἀναγνώσματα

Ἀντιθέτως ὑπάρχει ἔλλειψις ἀναγνωσμάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν ναυτιλίην ζωὴν καὶ ἡγήνοθη ἐντελὴς ἡ ἀξίωσις τῆς προκηρύξεως καθ' ἣν πρέπει νὰ παρωληφθῶσιν εἰς τὰς συλλογὰς νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων λογοτεχνήματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν τελευταῖον παγκόσμιον πόλεμον καὶ εἰς τοὺς ἡρώτικους ἀγῶνας τοῦ στρατοῦ μας εἰς τὸ βορειοηπειρωτικόν καὶ λοιπὰ μέτωπα τοῦ πολέμου καὶ τὴν ἀξίαν θαυμασμοῦ ἀντίστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

Ὑπάρχει κατὰ ταῦτα προφανὴς μονομέρεια περιεχομένων καὶ πλεονασμός ἀναγνωσμάτων εἰλημμένων ἐξ ὁρισμένων ἐκδηλώσεων τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς.

Ὡς πρὸς τὴν λογοτεχνικήν ἀξίαν τῶν περιληφθέντων εἰς τὴν συλλογὴν ἀναγνωσμάτων τὸ μορφωτικὸν των περιεχόμενον καὶ τὴν προσαρμογὴν των πρὸς τὰς πνευματικὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν, δι' αὐτὴν προορίζεται τὸ βιβλίον, παρατηροῦμεν τὴν ἐκτέλειαν.

Τὰ περισσότερα τῶν ποιημάτων εἶναι πολὺ καλὰ καὶ κατέλληλα διὰ τὴν ἐπέτευξιν τῶν σκοπῶν τῆς προκηρύξεως. Διὰ τὰ πεζογραφήματα ὅμως ὁδὸν εἶναι δυνατόν νὰ λεχθῇ τὸ αὐτό. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν δι' εἰδικούς λόγους μνημονευομένους κατωτέρω ὁδὸν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσι ὡς κατέλληλα νὰ παρωληφθῶσιν εἰς τὸ βιβλίον.

Εἰδικώτερον

1) Τὸ ἀνάγνωσμα « Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος » εἶναι ἀπλὴ ἱστορικὴ ἀφήγησις περὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Χρυσόστομου. Δὲν πρέπει νὰ ἀναμείνωμεν θρησκευτικὴν συγχένησιν τῶν μαθητῶν ἐξ αὐτοῦ.

2) Τὸ ἀνάγνωσμα « Ὁ Πλοῦτος καὶ ἡ Πύτυχλα », ὅπερ πε-

ριελήφθη εἰς τὴν δμάδα τῶν ἀναγνωσμάτων τῶν εἰλημμένων ἐκ τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς, ὁδὸν προκαλεῖ θρησκευτικὴν συγκίνησιν.

3) Εἰς τὸ ἀνάγνωσμα " Τὸ δένδρον τῆς Παναγίας " ἔχει ἀναμειχθῇ θρησκευτικὴ παράδοσις περὶ ευκοιμυρέας μὲ πραγματολογικὰς γνώσεις περὶ αὐτῆς καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον χάνεται ἡ κεντρικὴ του ἰδέα.

4) Τὸ ἀνάγνωσμα " Ὁ Μέγας Βασίλειος " ὁδὸν πρὸκειται νὰ συγκινήσῃ τοὺς μαθητὰς

5) Τὸ ποίημα " Πρωτοχρονιὰ " εἶναι ^{πολὺ} καλὸν ἀλλὰ διὰ μαθητὰς κατωτέρας τάξεως.

6) Τὸ ἀνάγνωσμα " Πᾶμε γιὰ Βάγια " παρέχει πληροφόρως διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς μερικὰ μέρη τῆς χώρας μας συνήθειαν, καθ' ἣν παιδιὰ κέρβουν βάγια ἀπὸ τὸ δάσος τῆς προηγουμένης τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων, τὰ μεταφέρουν εἰς νᾶσιν διὰ νὰ τὰ μοιράσῃ οἱ ἱερεῖς εἰς τοὺς ἐκκλησιαζομένους. Πῶς διαφίνεται θρησκευτικὴ συγκίνησις ἐκ τούτου

7) Τὸ ποίημα " Ἀποχαιρετισμός " εἶναι καλὸν διὰ κατωτέρων τάξιν.

8) Τὸ πεζογράφημα " Τὰ Χρήματα " ἐγκλίνει ὑπερβολὴν καὶ ἀπίθανον ἁρῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀμφίβολος ἡ μορφωτικὴ του ἀξία.

9) Τὸ πεζογράφημα " Τὰ βιβλία τοῦ σχολείου " ὁδὸν ἔχει ἀξιόλογον περιεχόμενον.

10) Τὸ ἀνάγνωσμα " Ἡ συγκίνησις τῆς Τέχνης " εἶναι καλὸν ἀλλ' ὡς ἔχει γραφῇ εἶναι προσηρμοσμένον εἰς πνευματικὸν ἐπέπεδον μαθητῶν ἀνωτέρας τάξεως.

11) Τὸ πεζογράφημα " Ἐνα Νυχτερινὸ Ἐπεισόδιο " εἰς ὃ ἐκτίθεται πῶς ἕνας φρουρὸς πρόσκοπος ἐν καιρῷ νυχτὸς

ἐκλαμβάνει δύο νυφίτσες ὡς ἄνθρωπος καὶ ὀφείλει σύνθημα νὰ ἐξυπνήσουν πάντες οἱ πρόσκοποι τῆς ὁμάδος του εἴτινες ἐκοιμῶντο, εἶναι κατάλληλον διὰ μαθητὰς κατωτέρας τάξεως. Τὸ περιεχόμενον του εἶναι ἀμφίβολον παιδευτικῆς ἀξίας.

12) Τὸ πεζογράφημα « Ὁ Κάβουρας » εἶναι μίᾳ ἀετομερειακῇ περιγραφῇ τῆς ζωῆς τοῦ κάβουρα. Οὔτε ἡ χρησιμότης τοῦ κάβουρα, οὔτε ἄλλος λόγος δικαιολογεῖ τὴν διὰ θεοῖν εὐσελίδων δι' αὐτόν.

Τὸ ἀνάγνωσμα εἶναι καλὸν διὰ βιβλία, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον διατίθεται ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα τῶν μαθητῶν.

13) Τοῦ ἀναγνώματος « Κόρη καὶ Σούζυος » τὸ περιεχόμενον εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς μαθητὰς, διότι τὸ αὐτὸ πεζογράφημα περιέχεται καὶ εἰς τὰ ἀναγνωστικά τῶν δημοτικῶν σχολείων.

14) Τὰ ποιήματα « Ὁ Παπαγάλος » « Λύκοι στὸ χωριό » εἶναι κατάλληλα διὰ μαθητὰς κατωτέρας τάξεως.

15) Τὸ πεζογράφημα « Ὁ Μέγας Βασίλειος » εἶναι ἀπλὴ ἀφήγησις τῆς ζωῆς τοῦ Ἁγίου Βασιλείου χωρὶς νὰ ἀναμένεται ἐξ αὐτοῦ θρησκευτικὴ συγκίνησις.

Ἡ ὑπὸ κρίσειν συλλογὴ περιέχει καὶ πολλὰ καλὰ πεζογραφήματα ἢ ἀπλῶς καλὰ καὶ διὰ τὴν λογοτεχνικὴν των ἀξίαν καὶ διὰ τὸ μορφωτικὸν των περιεχόμενον.

Τὰ χαρακτηριζόμενα ὡς καλὰ καὶ καλὰ πεζογραφήματα εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

- 1) Ἀνάστασις μεταξὺ τῶν βλάχων 2) Ἀρῶν 3) Ὁ κληρὸς κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821 4) Οἱ Φτερωτοὶ Μετανάστασι 5) Ἡ ἀνοιξις ἐπὶ τῶν θεσσαλικῶν ὄρεων 6) Ἀπὸ

μιά έκδρομή στη Σκύρο. 7) 'Ο μικρός κριτής 8) Ζάκυνθος
9) Αύγουστος.

'Εκτός τῶν ἀνωτέρω ὑπάρχουσιν καὶ ἄλλα πεζογραφήματα
τὰ ὅποια εἶναι καλὰ καὶ κατάλληλα νὰ ἐξυπηρετήσωσι
τοὺς σκοποὺς τῆς προκηρύξεως. Εἶναι δὲ ταῦτα τὰ ἑξῆς.

1) Λυκοῦργος 2) 'Ο Κροῖσος καὶ ὁ Σόλων 3) 'Η παριφορά
περιστερὰ τοῦ Ταυροσθένους 4) Αἱ Βουλιώτισσαι ἐν
Ζαλῳγγῳ 5) Τὰ ἐρεῖλεια τοῦ 'Αρχαίου 6) 'Αποχαιρετι-
σμός 7) 'Αλώπηξ 8) Λέων καὶ 'Αλώπηξ 9) Τὰ ἐρεῖλεια
τοῦ 'Αρχαίου 10) 'Η καρδιά τοῦ Μάρκου Μπότσαρη.

'Επὶ τῇ βίσει τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων ἡ συλλογὴ
δύναται νὰ τύχη μέρους βραβεῖου.

ΣΤ'. Τὴν περὶ τῶν ὑπὸ κρίσειν βιβλίων γνῶμην, ἣν ἐμόρ-
φωσαν τὰ μέλη του.

Α'. Γ ν ω μ α τ ε ὺ ε ι

α) ὅπως ἀπονεμηθῇ τὸ ἥμισυ τοῦ πρώτου βραβεῖου εἰς τὸ
βιβλίον τοῦ κ. Κοντοπούλου Ν. τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ τοῦ το-
πρώτου βραβεῖου εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ρωμαίου Κ.

β) ὅπως ἀπονεμηθῶσι τὰ τρεῖς πέμπτα (3/5) τοῦ δευ-
τέρου βραβεῖου εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κ. Δημητρακοπούλου Χαρ
τὰ δὲ δύο πέμπτα (2/5) τοῦ αὐτοῦ βραβεῖου εἰς τὸ
βιβλίον τοῦ κ. Μακροπούλου Θ.

γ) ὅπως ἀπονεμηθῶσι τὰ τεσσαράκοντα ἑκατοστὰ (40/100)
τοῦ τρίτου βραβεῖου εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ζήση Δ., τὰ
τριάκοντα πέντε ἑκατοστὰ (35/100) τοῦ αὐτοῦ βραβεῖου
εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κοντογιάννη Δ. καὶ τέλος τὰ εἴ-
κοσι πέντε ἑκατοστὰ (25/100) τοῦ αὐτοῦ βραβεῖου εἰς
τὸ βιβλίον τῶν κ. κ. Σπεράντζα Στ. καὶ Ντουφεξῆ Στ.

Β'. 'Αποφασίζει :

ὅπως ἐκδοθῇ ὑπὸ τοῦ Ο. Ε. Σ. Β. βιβλίου ὑπὸ τῶν τέτλων
» Νεοελληνικὰ Ἀναγνώσματα διὰ τῆν Α' τάξιν τῶν Γυ-
μνασίων » Ἡ ὕλη τοῦτων θὰ ἀποτελεσθῇ ἐξ ἀναγνωσμά-
των κυρίως τῶν βιβλίων, ἅτινα ἔτυχον τοῦ Α' Βραβεῖου
κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβούλου κ.
Παρασκευαστοῦ θ. δυναμένου νὰ ἐκλέξῃ ἀναγνώσματα
καὶ ἐκ τῶν συλλογῶν, αἵτινες ἔτυχον τοῦ Β' Βραβεῖου
διὰ τῆν ἀρτιωτέραν συγχρότῃσιν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐκ-
δοθησομένου βιβλίου.

Ἐπὶ τοῦτοις τὸ ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον γνωματεύ-
ει ὅπως εἰς οὐδέν τι τῶν μνημονευθέντων ἀνωτέρω συγγρα-
φῶν χορηγηθῇ βραβεῖον πρὶν αἱ ἀρμοδίαι ἐπιτροπαὶ νο-
μιμοφροσύνης ἀποφανθῶσι περὶ ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν.

Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ σύμβουλοι κ.κ. Σουχλέρης Δ. καὶ Λάγιος
Ἦλ. φρονοῦσιν ὅτι τὸ ἐκδοθησόμενον βιβλίον τῶν νέων
Ἑλληνικῶν τῆς Γ' τάξεως ~~κατὰ τὰς~~ Γυμνασίων πρέπει
νὰ ἀπαρτισθῇ ἐξ ἀναγνωσμάτων τῶν συλλογῶν, αἵτινες ἔτυ-
χον τοῦ Α' Βραβεῖου.

Β. Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα Δ' τάξεως
=====

Λαβόν ὑπ' ὄψιν α) τὸ ὑπ' ἀριθμ. 45 / 3-1-49 πρωτ. Ἐκ-
παιδ. Συμβουλίου 72/10-1-49 δι' οὗ διεβιβάσθησαν πρὸς
κρίσιν τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὴν Διευθύνειν Διδακτικῶν Βι-
βλίων « Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα » διὰ τὰς ἑξ τάξεις
τοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου Παλαιῦ τύπου β) τὴν ὑπ' ἀριθμ.
54693/31-7-48 (Φ. Ε. Παράρτημα 62/10-3-48) προκήρυ-
ξιν πρὸς συγγραφὴν Νεοελληνικῶν Ἀναγνωσμάτων διὰ τὰς
ἑξ τάξεις τῶν ἑξαταξίων Γυμνασίων. γ) τὸ ὑπ' ἀριθμ. 30407/
49 ἔγγραφον τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου, δι' οὗ παρετάθη ἡ προ-
θεσμία κρίσεως τῶν Νεοελληνικῶν Ἀναγνωσμάτων μέχρι τῆς
10 Μαΐου ἐν. ἔτ. δ) τὴν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθμ. 1/ 49 πράξει
του διαλαμβανομένην ἀπόφασίν του, δι' ἧς ὥρισεν ὡς εἰ-
σηγητὰς διὰ τὴν κρίσιν τῶν Ἑλληνικῶν Ἀναγνωσμάτων
Δ' τάξεως τοὺς ἐκ τῶν μελῶν του κ.κ. Λάμπρον Βαμπούλην
καὶ Γεώργιον Ζομπανάκη ε) τὴν κατωτέρω εἰσήγησιν τῶν
Α. Βαμπούλη καὶ Γ. Ζομπανάκη ἔχουσαν οὕτω:

1. Κοντοπούλου
=====

Ἡ συλλογὴ Κοντοπούλου Ν. Ἑλληνικῶν ἀναγνωσμάτων διὰ
τὴν Δ' τάξιν τοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ἀποτελεῖται ἐκ
300 δακτυλογραφημένων σελίδων, ἐξ ὧν 340 μὲν καταλαμβάνου-
ν τὰ ἀναγνώσματα, τὰς ὑπολοίπους δὲ τὸ λεξιλόγιον
τῶν ἐρμηνευομένων ἀγνώστων, ὃ βιογραφικῶς πλῆναξ τῶν συγ-
γραφῶν καὶ ὃ πλῆναξ τῶν περιεχομένων.

Τῆς συλλογῆς ἐκτυπωμένης τὰ καταληφθησόμενα τυπογρα-
φικὰ φύλλα θὰ ἀνέλθουν κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἁρ-
μοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου εἰς 16. 1/2 περίπου,
ἥτοι ὅσα καὶ ὑπὸ τῆς προκηρύξεως ὀρίζονται.

Τὰ ἀναγνώσματα ἔχουν καταταχθῇ εἰς κύκλους κατὰ δι-
αφέροντα, ὡς καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐν ἰδίῳ ὑπομνήματι ἐξη-
γεῖ.

Εἰς ἕκαστον κύκλον ἀναγνωσμάτων προτίθεται εἰς ἰδίαν
πινακίδα (σελίδα) διεστιχὸς ἢ τετραστιχὸς φράσις ἔκ-
τινος τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸν κύκλον ^{τῶν} ~~ἀναγνωσμάτων~~ ^{ἀναγνωσμάτων},
χαρακτηριστικῇ τοῦ εἴδους τῶν ἀκολουθοῦντων ἀναγνωσμά-
των τῆς περὶ ἧς πρόκειται ὁμάδος τούτων.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἔργα δοκίμων λογοτεχνῶν, ἐ-
λάχιστα δὲ τοῦ ἰδίου συγγραφῆς ἢ ὑπὸ τούτου ἐλα-
φρῶς διασκευασθέντα. Εἰς τὴν συλλογὴν ἔχουν περιληφθῇ
καὶ ἀναγνώσματα ἐκλεκτὰ ἐκ τῶν παλαιότερων βραβευσθέν-
των διὰ τοῦ α' βραβεῖου κατὰ τὸν διαγωνισμόν 1939-40,
ἵνα μὴ ἀπλῶς λόγῳ τῆς ὁμολογουμένως ἐκλεκτικῆς τούτων
ὕλης μειωθῇ, ὡς ἐν ὑπομνήματι τονίζει ὁ συγγραφεὺς,
ἡ ἀξία ἀρτίως συλλογῆς.

Ἡ ὕλη ἐν τοῖς καθέκαστα ἔχει ὡς ἐξῆς:

Α'. Ἀπὸ τῆς ὁρησκευτικῆς ζωῆς. Εἰς τὸν κύκλον τούτον
περιέχονται 6 ἀναγνώσματα, ἐξ ὧν τρεῖς πεζὰ καὶ 3 ποιή-
ματα. Ὅλα εἶναι ὁρησκευτικοῦ περιεχομένου, ὡς καὶ παρ
τριωτικοῦ. Πεζὰ εἶναι: ἡ Μεγαλόχαρη Ἀμποτ. (ὡς ἡ Μ.
δόχη) εἰς τὴν νύκτα καὶ πῶς ἔπειτα φέρει μαζί της εἰς
τὸν παράδεισον τοὺς ὑπὲρ Πατρίδος πεσόντας). Ἡ ζω-
δόχος Πηγή Ἀλεξ. Μωραϊτῆς μεθ' αὐμασίαν περιγραφὴν
καὶ ὁρησκευτικὴν ἑξαρσιν καὶ Χριστὸς Ἀνέστη Π. Νιρβά-
να (ὕπεροχος ὕμνος πρὸς τὸν παθόντα Σωτῆρα Ἰησοῦν
κ.λ.π.) Ποιήματα. Ἡ χαμπάνα Φωτιάδης, Ἐσπερινὸς Δρο-
σῶν καὶ ἡ Ἠμέρα τῆς Λαμπρῆς Σολωμοῦ πολὺ κατ'ἀλληλα

Β. Ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν ἐλληνικὴν ζωὴν καὶ τέχνην Ἀναγνώ-
σματα 9, ἐξ ὧν 5 ποιήματα καὶ 4 πεζὰ εἶναι καὶ ταῦτα
ἀξιόλογα ἀπὸ τοῦ τῆς λογοτεχνικῆς καὶ τῆς ποιητικῆς τοῦ
περιεχομένου ἀπόψεως.

Ἐκ τούτων δ' Ὀλυμπιονίκης Δ. Κακλαμάνου (Ν. Ρύζη)
εἰς αὐστηράν καθαρύουσαν ὥραϊον μὲν ἀνάγνωσμα, ἀλλ'
ἴσως ἐνισχυτὸν δυσληπτον εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Δ. τά-
ξεως, ὡς ἐπέσης καὶ ὁ ἔφηβος τοῦ Μαραθῶνα Κ. Ρωμαίου,
ὅπερ ἔχει καὶ τινὰς γλωσσικὰς ὑπερβολὰς ὅχι ἀζημίους
εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Δ. μὴ ἀποκτῆσαντες εἰσέτι πληρὴν
καὶ σταθεράν γλωσσικὴν κατάρτισιν (σελ. 33 ὅθεν ὑπάρχει
γιά μέρος μου πιστεύω, γελοῦν τὰ γραμμένα φρύδια, ἡ
θεοὶ καρπύλλη τοῦ σαγονίου) "Ἄλλως εἶναι ὥραϊον.
Σύντομοι εἰσαγωγικαί εἰς τινὰ ἀναγνώσματα σημειώσεις
παρέχουν πληροφορίας διευκολυνούσας τὴν κατανόησιν καὶ
ἐκτίμησιν αὐτῶν.

Τὰ ποιήματα εἶναι σχετικὰ μὲ τὰ προηγούμενα αὐτῶν
πεζὰ καὶ κατ'ἀλλήλα διὰ τοὺς δι' αὐτῶν ἐπιδιωκόμενους
σκοποὺς.

Ἀπὸ τὴν Μεσαιωνικὴν Ἑθνικὴν ζωὴν 16 Ἀναγνώσματα
ἐξ ὧν 3 ποιήματα σελ. 43-109

Διὰ τούτων παρέχονται χρήσιμα ἱστορικὰ στοιχεῖα ὡς
καὶ παραδόσεις σχετικαί μὲ τὴν Ἑθνικὴν ζωὴν τῆς με-
σαιωνικῆς περιόδου καὶ ἐξάφρονται ἐν γένει οἱ ἄγῳνες
κατὰ τῶν βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν, ἡ ἠρωσχευτικότης καὶ ἡ
μέχρι αὐτοθύσας φιλοπατρία τῶν ἀγωνιζομένων ὡς καὶ
ἄλλαι ἀρεταί. Ἐπέσης παρέχονται ἱκαναί πληροφορίες
περὶ τῆς κοινωνικῆς ὁράσεως τῶν γυναικῶν κ.τ.λ.

Ἀπὸ σελ. 94-100 ὁ ἴδιος κ. Κοντόπουλος περιγράφει τὰ

τῆς ἀλώσεως ἐπιτυχῶς καὶ κατὰ τρόπον κινουῦντα τὸ δι-
αφέρον καὶ τονοῦντα τὸ ἐθνικὸν συναίσθημα.

Δ. Ἀπὸ τῆν Νεωτέραν Ἱστορίαν 110-172

Ἀναγνώσματα 15. πεζὰ 3 καὶ ποιήματα 7

ἀναφέρονται εἰς τοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνας τοῦ 21, τοὺς Μα-
κεδονικοὺς καὶ τοὺς συγχρόνους. Εἶναι τῶν δοκιμαστέ-
ρων λογοτεχνῶν ἔργα καὶ ~~καὶ~~ κατὰλληλα δι' ὅν προ-
ορίζονται σκοπὸν, Ἄξια ἰδέας ἐξάρσεως ὁ Σουλιώτης
Βλαχογιάνης, Δράκος καὶ Ἀλῆ Παῖς Βαλαωρίτης, ὡς καὶ ἡ
προσευχὴ τοῦ Διάνκου, Ὁ Πιλότος τοῦ Δαρ Μπογάζ τοῦ Κ.
Ῥάβου καθ' ὃ περιγράφεται μὲν ἡ ψυχολογία τῶν ἀντιτα-
σόντων παθητικῶν ἄμυναν μὲ τῆν προσπονητῆν δουλικὴν
στάσιν, ἀλλὰ καὶ ἐξαίρεται ἡ φιλοπατρία καὶ ἡ αὐτο-
θυσία ἐν ὧρ κινδύνων τῆς Πατρὸς (ὡς ἔπραξεν ὁ Κα-
πετᾶν Νικολάος ὑποχρεωθείς νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πιλότος εἰς
τοὺς Τούρκους καὶ ὀδηγήσας τὴν φρεγιάδα εἰς τὰ ἀραβῆ,
ἵνα συναποθάνῃ μετ' αὐτῶν καὶ σώσῃ τὴν Σάμον.)

Ἄετοί στῖς φωλιές τους Πετμεζᾶ - Λαύρα (1915)
δι' οὗ ὑμνεῖται ἡ ἱερὰ μεγάλη ἰδέα τῆς Πατρὸς κ.τ.λ.
Μαχηταὶ ἠνωμένοι εἰς μίαν σκέψιν καὶ ψυχὴν ἀγωνίζον-
ται διὰ τὴν ἑλκὴν χωρὶς διακρίσιν προελευσεως των.

Τὸ διήγημα Εὐλινος πετεινὸς σελ. 149-156 τοῦ Ἀν.
Τραυλαντιῶνῃ ἔχει ἄξιολόγους λογοτεχνικὰς ἀρετάς φυ-
σιολογικά καὶ ἐντελὲς ἀβίαστα κινεῖ ἀδιάπτωτον τὸ δια-
φέρον. Εἶναι ποῦ διδακτικόν, διὰ τὸ ὅτι λόγῳ τῆς ἀ-
πελευθερώσεως τῆς Κερκύρας καὶ τοῦ Πατριωτικοῦ ἀ-
ἐνθουσιασμοῦ ἀπεβλήθησαν παλαιαὶ συνήθειαι καὶ ἐλαττώμα-
τα λαθρεμπορίας κ.λ.π.), ἀλλὰ πάντως ὅχι κατὰ πάντα
ἄψογον λόγῳ τῆς ἀφηγήσεως περὶ λαθρεμπορίου κ.λ.π. ἡ
ὁποία πιθανὸν εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ ἔχῃ ἀμφίβολον τὴν κα-

τὴν ἐπέδρασιν.

Ἐπίσης ἡ Πίνδος Ζαλοκώστα πολὺ ἀξιόλογον, καὶ ὅσον οἱ Ἕλληνες ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τοῦ ἔνδοξον παρελθόν καὶ τοῦ παρ'αδείγματος τῶν προγόνων, ἠνωμένοι ὡς μία ψυχὴ, ἀγωνίζονται διὰ τὴν νίκην καὶ μὲ τὴν πολυτιμον συνδρομὴν τῶν χωρικῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδιῶν ὁ στρατὸς μας ὑπερνικᾷ τὰς δυσχερείας (συγκοινωνίας, ἐλλείψεις τροφίμων καὶ μέσων κ.τ.λ.) καὶ συντρίβει τὸν πολυάριθμον καὶ πάνοπλον ἐχθρόν.

Ἐπίσης τὸ ἀκολουθοῦν ποίημα Γ. Ἀθάνα πολὺ ὥρατον καὶ χρήσιμον.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπίστευτη δοκιμασία Κ. Ζαλοκώστα ἀποτελεῖ θαυμάσιον ὕμνον εἰς τοὺς ἀνδρείους νικητὰς τῆς Πίνδου, οἵτινες νηστικοὶ καὶ παγωμένοι ἀνέρχονται εἰς τὴν κορυφὴν τῶν γα, 000 μ., ὅπου τοποθετοῦν πρὸς κατάπληξιν πάντων τῶν πυροβολῶντων!

Β'. Ἀπὸ τὴν Οἰκογενειακὴν Ζωὴν

4 Ἀναγνώσματα, ἐξ ὧν δύο τοῦ Παπαδιαμάντη ἐν τοῦ ἰδίου Κοντοπούλου, καὶ ἓν ποίημα Παλαμά. Ἐξαίρονται οἱ αὐτῶν αἱ ἐλληνικαὶ οἰκογενειακαὶ ἀρεταί (εὐσέβεια, στοργή, ἀλότης, ἀγνότης πλῆστις εἰς τὰ παραδόσεις κ.τ.λ. ἐν ᾧ ἀπὸ λογοτεχνικῆς πλευρᾶς εἶναι ὅλα ὑποδείγματα εἰς τὸ εἶδος τῶν.

ΣΤ'. Ἀπὸ τὴν Κοινωνικὴν Ζωὴν.

Ἀναγνώσματα 16, ἐξ ὧν 4 ποιήματα. Ἐξαίρονται τὰ ἀληθινὰς ἀνδρας μυριβήλη εἰς ὃ μὲ φυσικότητα καὶ ζωντανή/παραστατικότητα διηγᾶται πῶς ὁ Λεωνῆς μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς σώζει ἀπὸ πυρκαϊᾶν τὴν μικρὰν Φ., ἐνῶ τὸ πλῆ-

θος με συγκένησιν θαυμάζει τὸν ἡρωϊσμόν

Ἐπίσης οἱ χαρακτηρισμοὶ ἐκδοκῶ εἶναι κατάλληλοι.

Ἀπὸ τῆς ἐπιστολᾶς ἡ ἐν σελ. 214 πρὸς Βασιλέα δὲν κρίνεται τὸσον κατάλληλος ~~ὡς~~ διὰ τοῦ μαθητῆς.

Ζ. Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν φύσιν καὶ ζωὴν ἀναγνώσματα 18, ἐξ ὧν 9 ποιήματα. Δι' αὐτῶν. Δι' αὐτῶν περιγράφεται ἡ ὥρατα φύσις καὶ ζωὴ τοῦ ὑπαέθρου. Ἡ ἄνοιξις τᾶ ἄνθη, ἡ ἀύσις ἡ Σέληνη τᾶ βοεὺς, τᾶ δάση, ἡ θάλασσα ἡ γαλήνη τᾶ κύματα σ τρύγος κ.λ.π.)

Τᾶ ἀναγνώσματα ἐμφανίζουσι ποικιλίαν ὕλης καὶ ἔχουσι μορφωτικὴν ἀξίαν.

Εἰς τινὰ ὑπάρχουσι καὶ τινὰ ἰδιωματικὰ (σ. 200 κ.λ.π.)

Η. Ἀπὸ τοῦς Ἑλληνικοῦς τῶπου ἀναγνώσματα 17

11 Πεζογραφήματα καὶ 6 ποιήματα

Εἰς ποικιλίαν περιγραφῶν (Ἀττικὴ, Ἑπτανήσος Κέρκυρα Μεσολόγγι, Μυστράς, Ταῦγετος Δωδεκάνησα. Θεσσαλίας, Ἄθως Ἀρεξανδρούπολις Ἡπειρος Βόσπορος ἐξαίρονται τᾶ φυσικὰ κάλλη τῆς Πατρίδος. Εἰς μεγάλην ἔκτασιν καὶ ποικιλίαν τῶπων. Ἰδοὺς ἐξάρσεως ἄξια κρίνονται.

Ὁ Εὐανθὸς κάμπος τῆς Θεσσαλίας Ἰ. Παναγιωτοπούλου ἡ Ἀλεξανδρούπολις τοῦ ἰδίου.

Ὁ Πελοπίος Σμάραγδος Ζ. Παπαντωνίου εἰς τᾶ ὅποια μετέγλωσσαν ὥραταν καὶ εἰς δυνάτην περιγραφὴν ἐξαίρονται τᾶ καθέκαστα, ἐν ᾧ παρῶνται καὶ πολλὰ ἱστορικά καὶ ἄλλα χρῶσιμα στοιχεῖα.

Ἐπίσης τᾶ Δωδεκάνησα Ν. Κοντοπούλου ὥρατα περιγραφὴ με ἐθνικὸν χρῶμα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, με πλήθος διφωτιστικὰ στοιχεῖα ὡς πρὸς τὴν ἐθνικὴν παράδοσιν, τὴν Ἰταλικὴν κατάληψιν καὶ τὴν ἀπελευθερωσιν των.

Ἐπέσης τοῦ Πασαγιῖνη » Ἐπὶν Ταῦγατο καὶ ὁ Μυστράς
μὲ φυσικότητα καὶ παραστατικότητα ζωντανήν καὶ εἰς
γλώσσαν ὠραίαν δημοτικὴν.

Τέλος εἰς Ἑ Π Ι Μ Ε Τ Ρ Ο Ν

Ἀκολουθοῦν Μεσαιωνικά κείμενα 4 πεζὰ καὶ 6 ποιήματα.

Εἰς ταῦτα παρέχοντα πληροφορίας εἰσαγωγικαὶ εἰς
ἕκαστον κείμενον ὡς καὶ εἰς ὑποσημειώσεις ἐρμηνεῖαι
λεξιῶν καὶ φράσεων ἠγνώστων.

Τὰ ἀποσπασματα εἶναι ἐκλεχτά ἐκ τοῦ δημωδεστέρου
λόγου τῆς βυζαντινῆς περιόδου, ἔξου καὶ ἑμμέτρου,
ὡς διὰ τῆς προκηρύξεως ὀρίζεται. Παρέχονται δι' αὐτῶν
ὁὶ στοιχεῖα χήσιμα ἀπὸ τε ἱστορικῆς καὶ ἠθοπλαστι-
κῆς ἀπόψεως.

(Τὸ ἐν σελ. 320 ἀπὸ τοῦ Ἑστρατιωτικῶν Ι. Κεκαυμένον
μᾶλλον θὰ ἔχει νῆ παραλειφθῇ)

Τὸ μετὰ τὰ ἀναγνώσματα παρατιθέμενον λεξιλόγιον
(σελ. 341-352) περιέχει κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν τὰς
δυσερμηνεύτους λέξεις, περὶ ὧν ὁ συγγραφεὺς ὀρθεῖ τὴν
ἐρμηνεῖαν ἢ παρέχει πληροφορίας χρησίμους διὰ τὴν
κατανόησιν τῶν σχετικῶν μερῶν.

Διὰ τῶν βιογραφικῶν τέλος περὶ τῶν συγγραφέων ση-
μειώσεων παρέχονται αἱ ἀναγκαῖαι περὶ αὐτῶν πληροφο-
ρίαι.

Κατὰ ταῦτα ἡ συλλογὴ Κοντοπούλου συνταχθεῖσα μετ'
ἐπιμελείας εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς
σχετικῆς προκηρύξεως ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ὡς ἐν τοῖς
ἐπὶ μέρους ἐλέγχῃ.

Τὰ ἀναγνωστικὰ ἔχουν ὡς θέμα τὴν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ
ἑλληνικὴν ζωὴν, ἀναφέρονται εἰς ὅλας τὰς περιόδους αὐτῆς

καὶ εἶναι ἀπὸ τε ἀπόψεως περιεχομένου καὶ ἀπὸ ἀπόψε-
ως μορφῆς κατάλληλα διὰ τοὺς δι' αὐτῶν ἐπιδιωκόμενους
σκοποὺς τῆς ἀγωγῆς.

Ὁ συγγραφεὺς συμμορφούμενος πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τῆς
προκηρῦξεως περιέλαβεν εἰς τὴν συλλογὴν ἱκανὰ ἀναγνώ-
σματα, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον ἀναφέρεται εἰς τὴν
περίοδον, τῆς ὁποίας ἡ ἱστορία διδάσκεται ἐν τῇ τά-
ξει. Δι' αὐτῶν παρέχει πολλά χρήσιμα στοιχεῖα διὰ τὴν
ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν σχετικῶν μετ' τὸν Βυζαντινὸν Πολι-
τισμὸν ἀπὸ πολλῶν ἀποψέων (Τέχνης, πλούτου, πολεμικῆς
καὶ κοινωνικῆς καταστάσεως κ.τ.λ.) ἄλλὰ καὶ τοὺς με-
τέπειτα ἐθνικοὺς ἀγῶνας δὲν ἡγνῶσεν, ὅπως δὲ ἰδιαι-
τέρως ἀπησχολήθη μετ' τὴν τελευταίαν πολεμικὴν περίο-
δον συγκριτικῶς εἰς τὴν συλλογὴν ἀναγνώσματα, δι' ὧν
ἐξαίρεται δεικνύει ἡ συμμετοχὴ τῆς ἐλλάδος εἰς τὸν τε-
λευταῖον παγκόσμιον πόλεμον, ὡς καὶ ἡ ἀξία θαυμασμοῦ
ἐθνικῆς κατὰ τῶν ἰσχυρῶν κατακτητῶν ἀντίστασις.

Ὡσαύτως ἴδια ἀναγνώσματα ἔχουν περιληφθῆ ἀναφερόμε-
να εἰς τὴν ὁράσιν τῆς Ἑλληνίδος.

Τὸ πλεῖστον τῶν ἀναγνωσμάτων, ὡς εἰς τὰ καθέκαστα ἐ-
λέχθη, ἔχουν μεγάλην μορφωτικὴν ἀξίαν, ^{ὁμοῦ} τοῦτων θὰ ἠδύναν-
το νὰ μὴ κριθῶσιν κατὰ πάντα ἀξιολογῶν καὶ κατάλληλα
διὰ τὴν Δ' τάξιν.

Διὰ πάντα ταῦτα ἡ συλλογὴ Κοντοπούλου κ' εἶναι ἀξία
βραβεύσεως.

Πετροπούλου - Σπυριδάκη Νεοελληνικά διὰ Δ' τάξιν.
=====

Ἡ συλλογὴ Πετροπούλου - Σπυριδάκη Νεοελληνικῶν Δ' Τάξε-
ἐξαιτίας τοῦ Γυμνασίου ἔχει σελίδας 330, ἐξ ὧν σελ. 1-301

διατλέθενται διὰ τὰ περιεχόμενα ἀναγνώσματα καὶ 302-330 διὰ τὰ παραρτήματα τῆς συλλογῆς ἥτοι διὰ λεξιλόγιον δυσσεμνηνέων λέξεων (302-308) βιογραφικὰς σημειώσεις τῶν συγγραφέων (310-325) καὶ πέντακα περιεχομένων. (326-330)

Τὰ περιλαμβανόμενα ἀναγνώσματα εἶναι ἔργα δοκίμων ἐλλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν εἰς τε τὴν δημοτικὴν καὶ καθαρὲς οὖσαν , ἀναφέρονται δὲ εἰς τὴν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ ἑλληνικὴν ζωὴν.

Ταῦτα εἶναι κατατεταγμένα εἰς κύκλους κατὰ περιεχόμενον ὡς ἑξῆς.

Α'. Ἀπὸ τὴν ὁρησκευτικὴν ζωὴν σελ. 9-17.

Ἀναγνώσματα 6 , ἐξ ὧν 4 πεζὰ καὶ 2 ποιήματα.

Β'. Ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ζωὴν καὶ τέχνην σελ. 19-37.

Ἀναγνώσματα 9 , ἐξ ὧν πεζὰ 3 καὶ ποιήματα 6 (τὰ 3 ἐκ τούτων εἶναι μεταφράσεις ἔμμετροι ἀρχαίων)

Γ'. Ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ μεσαιωνικοῦ ἑλληνισμοῦ σελ. 39-59.

Ἐκ τούτων τρεῖς πεζὰ νέων συγγραφέων (Ἀμάντου 2 καὶ Βικέλα 1 (1835-1906)) σελ. 10) καὶ τὰ λοιπὰ Βυζαντινὰ καίμενα σελ. 40 (πεζὰ σελ. 15 καὶ ποιήματα σελ. 24 (Προδρομικά 6 . » καὶ Ἀκριτικά σελ. 13 »

Δ'. Ἀπὸ τὴν νεωτέραν καὶ σύγχρονον ἑθνικὴν ζωὴν σελ. 91-134

Ἀναγνώσματα 32, ἐξ ὧν πεζὰ 18 καὶ ποιήματα 14.

Ε'. Ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴν καὶ Κοινωνικὴν ζωὴν. σ. 136 ἕως 259.

Ἀναγνώσματα 20, ἐξ ὧν 9 ποιήματα καὶ 11 πεζὰ.

ΣΤ. Ἐκ τῆν Ἑλληνικῶν φύσιν τοὺς ἑλληνικοὺς τῶν
σελῶν 281-301.

=====

Ἀναγνώσματα 12, ἐξ ὧν 6 πεζὰ καὶ 6 ποιήματα.
πρὸ τῶν ἀναγνωσμάτων ἐκάστης κατηγορίας ὑπάρχει ὡς
χαρακτηριστικὸν τῶν ^{ἀρχαίων συνων} ἀναγνωσμάτων κατ'ἀλληλον. Τῶσον τὰ
πεζὰ, ὅσον καὶ τὰ ἑμμετρα, εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον
ἐκλεκτὰ καὶ ~~καὶ τὰ πεζὰ~~, ὡς ἡ προκήρυξις δρῖζει, ἥτοι
τὰ μὲν πεζὰ διηγήματα καὶ ἐκλογαὶ ἐξ αὐτοβιογραφιῶν,
ἐπιστολῶν καὶ χαρακτηρισμῶν, τὰ δὲ ποιήματα νεοελληνικὰ
λογοτεχνήματα κατὰ τὸ πλεῖστον λυρικά, ὡς καὶ δημοτι-
κὰ.

Τὰ μεσαιωνικὰ κείμενα εἶναι ἐπὶ τοῦ δημωδωτε-
ρου λόγου τῆς Βυζαντινῆς περιόδου, πεζοῦ καὶ ἑμμέτρου,
ἅτινα καὶ ἐντεταχθῶσαν εἰς τὸν κύκλον τῶν λοιπῶν νεοελ-
ληνικῶν λογοτεχνημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς θέματα τῆς
Βυζαντινῆς ἐποχῆς, ἵνα οὕτω εὐχερέστερον, ὡς ἐν ὑπο-
μνήματι τονίζουσιν οἱ συγγραφεῖς, γίνηται νοητὴ ἡ ὀργα-
νικὴ ἐνότης καὶ ἡ συνέχεια τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ
ἔθνους, ~~καὶ~~ ἀποκλεισθῇ δὲ ἡ ἐκτέλεσις ὅτι ταῦτα ἀπο-
τελοῦν στοιχεῖα δευτερεύοντα μὴ ἔχοντα θέσιν εἰς τὴν
ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τῆς πνευματικῆς παραγωγῆς τοῦ Ἑλλη-
νισμοῦ.

Παρά τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὴν συλλογὴν ἀποσπάσματα
τοῦ ἔπους τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα καὶ τοῦ Ὕδατος τοῦ
Ἀρμυρῆ, ἅτινα διεσωθῆσαν διὰ τῆς γραπτῆς παραδόσεως
οἱ συγγραφεῖς ὡς τονίζουσιν ἐν τῷ ὑπομνήματι των,
παρέθεσαν καὶ δημοτικὰ Ἀκριτικά τραγούδια σχετικὰ πρὸς
τὸν Διγενῆ Ἀκρίταν διασωθέντα ἐκ τῆς προφορικῆς παρα-

δόσεως , ἵνα ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν γραπτῶς παραδοθέντων καὶ τῶν δημοτικῶν δέδῃται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐξαληρ-
ται ἡ συνῆχεια τοῦ λαϊκοῦ πνευματικοῦ βίου τῆς φυλῆς
διὰ μέσου τῆς Τουρκοκρατίας μέχρι σήμερον , ὡς καὶ ἡ ἐμ-
μονή τοῦ λαοῦ εἰς τὰς ἐθνικὰς του παραδόσεις , διὰ
τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ἡ ἀδιάσπαστος βιαβώσις του
ἐπὶ τῆς αὐτῆς χώρας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι
τῶν σημερινῶν.

Ἰδὲν ἔς ἃς τοῦ ἔχει καταβληθῇ προσπάθεια ὑπὸ τῶν
συγγραφεῶν ὥστε τὰ περιληφθέντα εἰς τὴν συλλογὴν των
ἐν γένει λογοτεχνικὰ καίμενα ἢ ἀποσπάσματα μὴ περιέ-
χωνται εἰς τὰς ἐν χρήσει συλλογὰς πρὸς ἀποφυγὴν ἀνίας
εἰς τοὺς ἰδίους διδάσκοντας , ὡς καὶ εἰς πολλοὺς τανμα-
θητῶν , οἵτινες ἀνέγνωσαν τυχόν τὰ ἐν χρήσει διδακτικὰ
ἀνωτέρων τῆς εἰς ἣν φοιτῶσιν τάξεως.

Ἐκ τῶν πορημάτων (38 ἐν ὅλῳ πλην τῶν μεσαιωνικῶν
πέντε εἶναι μεταφράσεις ἀρχαίων κειμένων. _____

τὰ δὲ λοιπὰ δοκίμων ποιητῶν ἢ δημοτικῶν.

Τὰ περιεχόμενα εἰς τὴν συλλογὴν ἀναγνώσματα ἔχουσι
ἐν γένει ὡς ὅσθα τὴν ἐλληνικὴν φύσιν καὶ ἐλληνικὴν ζωὴν
συντελοῦντα εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἠθροκευτικῆς καὶ
λοιπῶν ἀτομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀρετῶν , τὴν ἀγάπην πρὸς
τὴν Πατρίδα καὶ τὴν ἐργασίαν , ὡς ἡ προκήρυξις ἀπαιτεῖ

Ἐπὶ οὗτοι σχετίζονται μὲ τὴν ἐθνικὴν ζωὴν ὅλων τῶν
ἱστορικῶν περιόδων μέχρι σήμερον ἐξαίρεται δὲ ἡ ἐπο-
ποιία τοῦ 1940-41 ὡς καὶ ἡ ἡρωϊκὴ ἀντίστασις τοῦ ἐλ-
ληνικοῦ λαοῦ καὶ κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν. Ἐπὶ οὗτοι δὲν πα-
ραλείπονται καὶ ἀναγνώσματα διδακτικὰ ὡς πρὸς τὴν δρᾶ-

τῆς Ἑλληνίδος.

Ἡ μεσαιωνικὴ περίοδος, πρὸς τὴν ὁποῖαν σχετίζεται κυρίως ἡ διδασκομένη ἐν τῇ Δ. τίξει ἱστορία ἐκπροσωπεῖται μόνον διὰ τριῶν ἀναγνώσματων ἥτοι α) ἑλληνικῆ φιλανθρωπία κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους Κ. Ἀμάντου ἀπὸ σελ. 39-44.

β) Ἡ Νομοθεσία τοῦ Βυζαντίου Δ. Βικέλα σελ. 45-6 καὶ

γ) τὰ γράμματα εἰς τὸ Βυζάντιον Κ. Ἀμάντου «47-50, **ὡς καὶ διὰ τῶν παρτιθεμένων καὶ ~~καὶ~~ Βυζαντινῶν** κειμένων ἀπὸ σελ. 51 μέχρι σελ. 89 - "Ἦτοι διετράθησαν ἐν ὅλῃ σελίδει περίπου 50 διὰ τε τὰ νῦν καὶ τὰ Βυζαντινὰ.

Καὶ νὰ μὲν ἐξαίρεται ἰδίᾳ διὰ τῶν ὁσὶ μελετῶν τοῦ κ. Ἀμάντου δεδόντος ἡ σημασία τοῦ πολιτισμοῦ τὸν ὁποῖον τὸ Βυζάντιον ὑπὸ τὴν ἐπιδράσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ περιβάλλοντος ἀνέπτυξεν, παρῆχεται δ' ἐξ ἄλλου ἱκανὸν ὕλικόν καὶ διὰ τῶν παρτιθεμένων μεσαιωνικῶν ἀναγνώσματων πρὸς μελέτην καὶ ἐκτέμῃσιν τῆς ἱστορικῆς ἐκείνης περιόδου, θὰ ἦτο ὅμως προτιμότερον νὰ παρασχεθῇ δι' ἀφθονωτέρων νέων λογοτεχνημάτων πᾶν χρήσιμον πρὸς τοῦτο στοιχεῖον, ἵνα οὕτω ^{γίγῃ} ~~περισσότερου~~ διαφροντος προσληθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν μαθητῶν.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ συλλογὴ, ὡς ἐλέχθη ἐγένετο συμφωνως πρὸς τὴν προκήρυξιν.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἐκλεκτὰ καὶ ποῶς ἐξυπηρετικὰ διὰ τοὺς ἐπιδιωκομένους σκοποὺς καὶ ἄλλα μὲν ἔχουν ἐξαιρετικὴν ἀξίαν, ἄλλα δὲ κατωτέραν καὶ τινὰ θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἀντικατασταθῶσι ~~καὶ~~ δι' ἄλλων καταλληλοτέρων εἴτε δι' οἷον προσφέρουν ἀξιο-

λογόν τι εἶτε διδοῖτε παρέχουν ἀφορμὰς οὐχὲν ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἐπιδιδωκομένων δι' αὐτῶν σκοπῶν οὕτω ἐκ τῶν ἀναγνώσμάτων τοῦ α' κύκλου τὸ πρῶτον τῆς συλλογῆς πεζογράφημα Χριστιανισμὸς καὶ Ἑλληνισμὸς τοῦ Φ. Πολίτου παρὰ τὴν θρησκευτικὴν του ἑξαρσιν καὶ τὴν βαθεύτητα τῶν νοημάτων καὶ χρησιμότητα τούτων εἶναι ἀνώτερον ἐν πολλοῖς τῆς πνευματικῆς βαθμίδος τῆς τάξεως.

Β'. ἀναγνώσματα ἀπὸ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ζωῆς καὶ τέχνης.

Ὅλα ἐνδιαφέροντα καὶ εἰς μορφήν καὶ εἰς περιεχόμενον τὸ ἀνάγνωσμα τὰ δύο ἀνάγλυφα Κ. Πασαγιάννη μολονδτι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δύσληπτον ὑπὸ τῶν μαθητῶν στερουμένων τῶν κατ' αἰσθησιν ἐποπτεῶν παρέχει χρήσιμα κριτικὰ στοιχεῖα διὰ τὰ δύο καλλιτεχνήματα τοῦ Μουσείου τῆς Κερκύρας, ἀλλ' ἔχει πολλὰ ἰδιωματικὰ καὶ υπερβολὰς τινὰς (σελ. 29 καὶ 30) » ~~ἡ ἀναγνώσιμος ἐκδοσις τοῦ ἀναγνώσματος~~, ~~ἡ ἀναγνώσιμος ἐκδοσις τοῦ ἀναγνώσματος~~ - ~~ἡ ἀναγνώσιμος ἐκδοσις τοῦ ἀναγνώσματος~~ x.τ.λ.

Γ'. Ἀπὸ τῆς ζωῆς τοῦ μεσαιωνικοῦ ἑλληνισμοῦ
Τὰ μεσαιωνικὰ κείμενα παρουσιάζουν ποικιλίαν, ὡς εἴρηται καλὴν μὲν χρήσιμα στοιχεῖα. Τὸ ἐν σελ. 62 ἀπόσπασμα τοῦ Χρονικοῦ Γ. Φρατζῆ θά ᾔτο ὁρθέστερον νὰ μὴν ὑπῆρχε (ὁ Τοῦρκος Διοικητὴς ἐμφανίζεται ἀνώτερος τοῦ δουλοπρεποῦς Νοταρᾶ διδασκικὸν μὲν, ἀλλ' ὅχι ^{σκοπικόν} ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς πλευρᾶς)

Τὰ ὑπὸ τῆς νεωτέρας καὶ σύγχρονης ἐθνικῆς ζωῆς ἀναγνώσματα εἶναι πολλὰ διδασκτικά ἰδὲν τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν τελευταίαν ἐποποιίαν μας κατὰ τὴν περὶ οὐδὲν τῆς Κατοχῆς. Οὕτω σελ. 182 Βραβεῖον ἀρετῆς-ἀνάπτυον ἐκ τῶν

πρακτικῶν Ἀκαδημίας εἰς τὴν Λέξαν Ν. Καραγιάννη ἐκτελε-
σθεῖσαν τῇ 1944 σελ. 146 " Στὴ Κοζάνη - Ἰουλίας Δραγοῦ-
μη (1912) πατριωτικὸν συγκλητικὸν σελ. 136 α οἱ πρῶ-
τοι ἄγῳνες τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου Β' Μετὰ ἀφήγεις
δυνατῇ ζωντανῇ με παλμὸν πατριωτικὸν καὶ διαφθρον.
' Ἐν σελ. 104 Χριστοβασσῆλῃ Ῥήγας Φεραῖος με θαυμασὶαν
καὶ παραστατικὴν περιγραφὴν ἐθνικὸν καὶ διδακτικὸν ἀν-
γνῶσμα ' ἀλλ' εἰς τὸ σημεῖον, ὅπου ὁ Ῥήγας ὑπερβῇ μᾶλ-
λον ζημιοῦ ὡς ἀνάγνωσμα μαθητῶν σελ. 187. Τὸ ἐν σελ.
98 ὁ μαχητὴς καὶ διδάσκαλος τοῦ δούλου γένους Σπ. Παγα-
νέλη. Τέλειον καὶ ὑπεροχὸν εἰς ἐννοίας με αὐστηρὰν γλῶσ-
σαν. Παρὰ τοῦτο λόγῳ τοῦ θεωρητικοῦ καὶ φιλοσοφικοῦ
χαρακτῆρος του καὶ εἶναι μᾶλλον ἀνώτερον τῆς πνευματι-
κῆς ἱκανότητος τῆς Δ' τάξεως.

Τέλος τὸ ἐν σελ. 91 Μεχμέτ- Μανουήλ Δαμβέρρη διδακτι-
κώτατον διότι συμβαλεῖται ὅλην τὴν θλιβερὰν περιπέτειαν
τῆς ὑποδουλώσεως τοῦ ἔθνους καὶ τὴν παθητικὴν ἄμυναν
καὶ ἐγκαρτέρησιν τοῦ λαοῦ ἔναντι τῆς ἀνωτέρας βίας ἀλλὰ
ὄχι καὶ ἀζήμιον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μικρῶν μαθητῶν ἀπὸ
ἐθνικῆς ἀπόψεως, ἐφ' ὅσον ὁ Μανουήλ ἐκτουρκίζεται πρὸς
ἀποφυγὴν τῶν κινδύνων καὶ ^{ἐχει} ~~καὶ~~ μάλιστα φήμην τυρανι-
κοῦ μπῆν εἰς τοὺς δουλωμένους καὶ ταλαιπωρημένους χρι-
στιανούς.

Β' Ἀναγνώσματα ἀπὸ τὴν εἰκογενειακὴν καὶ κοινωνικὴν
ζωὴν 156-257.

Τὰ 20 ἐν ὅλῳ πεζὰ καὶ ποιήματα εἶναι τῶν καλυτέρων
λογοτεχνῶν ἐκλεκτὰ ἔργα με μορφωτικὸν περιεχόμενον κι-
νοῦντα τὸ διαφθρον, τονοῦντα τὰ ἀντίστοιχα ὑγιᾶ συναι-
σθήματα με τὰς ὑποδειγματικὰς ἐν αὐτοῖς ἠθικὰς πράξεις

Διάφα - Ζήση Νεοελληνικά Δ' τάξεως.

Ἡ συλλογὴ ἔχει σελίδας 322, ἐξ ὧν 200 κατασχουν τὰ ἀναγνώσματα, τὰς δὲ ὑπολοίπους τὸ λεξιλόγιον τῶν ἀγνώστων, αἱ βιογραφικαὶ περὶ τῶν συγγραφέων σημειώσεις καὶ ὁ πλῆθξ τῶν περιεχομένων.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀρμοδίας διευθυνσεως τοῦ Ὑπουργείου ἡ συλλογὴ καταλαμβάνει περὶπου 16 π.φ., ἐξ ὧν τὸ ἓν περὶπου οἱ πλῆθξς λεξιλόγιον κ.τ.λ. ὡς ἡ προκήρυξις εἰρζει.

Ἡ συλλογὴ περιέχει πεζὰ καὶ ποιητικὰ νεοελληνικά λογοτεχνήματα δοκίμων ἐλλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν ὡς καὶ ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ δημωδεστέρου λόγου τῆς Βυζαντινῆς περιόδου, πεζοῦ καὶ ἐμμέτρου κατὰ τὴν προκήρυξιν.

Εἰς τὰ ἀναγνώσματα τῆς συλλογῆς συγκαταλέγονται ἐκτενῆ διηγήματα καὶ ἐκλογαὶ ἐπιστολῶν καὶ χαρακτηρισμῶν ὡς καὶ λυρικά κατὰ τὴν προκήρυξιν νεοελληνικὰ ποιήματα.

Αὐτοβιογραφικὰ ἴδια πεζογραφήματα, περὶ ὧν ἀναφέρει ἡ προκήρυξις, δὲν περιελήφθησαν εἰς τὴν συλλογὴν.

Εἰς τι ὀφείλεται ἡ παράλειψις αὕτη δὲν δηλοῦται ὑπὸ τῶν συγγραφέων, πιθανόν δὲ νὰ ἐθεωρήθη ὅτι αὕτη ὀνομαζομένη νὰ ἀναπληρωθῇ ὑπὸ ἀναγνωσμάτων λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἔχει καὶ μέρη σχετικὰ μὲ αὐτοβιογραφικὰ περιστατικά.

Ἐκ τῶν 58 ἐν ὅλῳ νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων 32 εἶναι πεζὰ καὶ 26 ποιήματα, καὶ διὰ μὲν τὰ πρῶτα διετρίσθησαν αἱ πρῶται 192 σελίδες, διὰ δὲ τὰ ποιήματα αἱ ἐφεξῆς 49 σελίδες (193-242) ἥτοι διετρίσθη διὰ τὰ ποιήματα.

τα ὑπὲρ τοῦ 1/5 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν σελλίδων , ποσο-
στὸν δηλαδὴ ὑποερβολικὸν πως .

Τὰ ἀναγνώσματα ἐν γένει ἀναφέρονται εἰς τὴν ἑλληνι-
κὴν φύσιν καὶ ἑλληνικὴν ζωὴν , ὡς ἡ προκλήρυξις δρῶζει
εἶναι ὁβ κατατεταγμένα κατὰ κύκλους συγγενοῦς περιχο-
μένου , ὡς καὶ κατὰ λογοτεχνικὸν εἶδος κ.λ.π. ὡς ἐξῆς .

Α'. Πεζογραφήματα σελ. 1-192

1ον Ἀπὸ τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν

Ἀναγνώσματα ἐν ὅλῳ ὅσῳ (σελ. 13) .

2) Ἀπὸ τῶν μεσαιωνικῶν βίον ἀναγνώσματα σελ. 14-41

3) Ἀπὸ τῶν νεώτερον καὶ σύγχρονον βίον ἀναγ. 3 σελ. 42-86

4) Ἀπὸ τῶν θρησκευτικῶν βίον ἀναγνώσματα 3 σελ. 87-107

5) Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν φύσιν καὶ τὴν Ἑλλην. ζωὴν ἀ-
ναγνώσματα 2 σελ. 108-128

6) Πατριωτικαὶ διηγήσεις ἀναγνώσματα 10 σελ. 129-173

7) χαρακτηρισμοὶ " 5 " 174-185

8) Ἐπιστολαὶ " 3 " 186-192

Β'. Ποιήματα σελ. 193-242

1) Σχετικὰ πρὸς τὴν θρησκείαν ποιήματα 5 σελ. 193-198

2) " μέ τὴν φύσιν ποιήματα 6 σελ. 199-215

3) " πρὸς τὴν Κοινωνίαν " 5 σελ. 216-225

4) " πρὸς τὴν Πατρίδα " 6 σελ. 226-239

5) Σατιρικὰ " 2 σελ. 240-242

=====

Γ'. Ἐπέμετρον

Μεσαιωνικὰ Ἑλληνικὰ κείμενα

Ἀναγνώσματα 12 σελ. 243-290

Ἐκ τῶν περιληφθέντων εἰς ἑκάστην ὁμάδα ἀναγνωσμάτων

" 30) τὰ περὶ σφόδρα εἶναι ἀξιολογὰ καὶ κατὰ ἄλλα διὰ

τοὺς ἐπιδιωκομένους δι' αὐτῶν κατὰ τὴν προκήρυξιν σκο-
ποὺς, ἄλλα δὲ τινα κρίνονται μικροτέρας ἀξίας (10-12)
ἐν τοῖς καθέκαστα ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται.

Α. Νεοελληνικὰ πεζογραφήματα

1) Τὰ εἰς τὸν ἀρχαῖον ~~ἑλληνικόν~~ ἑλληνικὸν πολιτισμὸν
ἀναφερόμενα δύο πρῶτα τῆς συλλογῆς ἀναγνώσματα ἀπὸ τὴν
ἀρχαίαν Ὀλυμπίαν Ἑμ. Λυκούδη καὶ τὸ 2 τῆς Ἰλιάδος 1. β. 1.
~~ἑλληνικόν~~ δὲν εἶναι εὐλόγητα, τὸ μὲν πρῶτον διότι τὰ
περιγραφόμενα, μολονότι γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, δὲν δει-
νάνται νὰ προσληφθοῦν καὶ συγκρατηθοῦν εὐχερῶς ἀπὸ
τῶν λεπτομερειῶν καὶ διότι στεροῦνται οἱ μαθηταὶ κατ'
αἵσθησιν ἐκπομπῆς, τὸ δὲ δευτέρον εἶναι μακρὸν καὶ
ἐνιαχοῦ μᾶλλον ἀπρόσιτον διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Δ' τά-
ξεως.

2) Ἐκ τῶν εἰς τὸν μεσαιωνικὸν βίον ἀναφερομένων βελ.
14-41 τὰ δύο πρῶτα Κ. Παπαρηγόπουλου (ὁ Ἡράκλειος καὶ
ἡ Ἑλληνικὴ Ἑρσικεῖα καὶ ὁ Λέων ὁ Γ' εἶναι μὲν ἀξιό-
λογα καὶ πολὺ διδακτικὰ ἀπὸ τῆς τελειοτάτης καθαρευού-
σης καὶ τῆς πλήρους ἐπιστημονικῆς ἀναλύσεως, μεθ' ἧς ὁ
ἀειμνήστos Παπαρηγόπουλος πραγματεύεται τὰ σχετικὰ θέ-
ματα, αἱ τρεῖς ἐν τοῖς τοῖς ἱστορικῇ ἀληθείᾳ καὶ συμπε-
πικνωμέναι ἔννοιαι δυσχερῶς δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἀπὸ
τῶν μαθητῶν καὶ εἶναι δι' αὐτοὺς μᾶλλον δι' ἀνωτέρους σπου-
δαστὰς καταλληλότερα τὰ ἀναγνώσματα ταῦτα. Τὸ αὐτὸ ἔως
δύνανται νὰ ληθῇ καὶ διὰ τὸ ἐν συνεχείᾳ ἀνάγνωσμα ἡ ἀ-
κτινοβολία τοῦ Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ εἰς τὴν ἀσείν Ἀχ.
Κόρου μὲ ἀύστηρῶς ἐπιστημονικὸν περιεχόμενον καὶ ἱστο-
ρικῶς ἀληθείας σπουδαιότητος καὶ χρησιμότητος.

3) 'Εκ τῶν εἰς τὸν νεώτερον καὶ σύγχρονον ἐθνικὸν βί-
ον ἀναγομένων τὰ δύο , Ἰστορία ἐνδὲς ἁλσίου Ποῦδου
καὶ τὰ ναυάγια τοῦ Καρκαβίτσα εἶναι μὲν ἄριστα λογοτε-
χνήματα , ἀλλὰ εἰς περιεχόμενον μᾶλλον θλιβερά. Τὸ δεύ-
τερον ἔχει καὶ ἀρκετὰ ἰδιωματικὰ , περὶ τῶν δρωμένων
ἀναγκαῖαι ἦσαν ἐρμηνευτικαὶ πληροφορίες εἰς τὸ λεξιλό-
γιον (αἵτινες ὅμως ὅθεν δίδονται)

4) 'Εκ τῶν ἀπὸ τῶν Ὁρησκαυτικῶν βίον εἰλημμένων σελ.
87-107 ὁ ἐπιτίμιος Λαύρα σελ. 87 εἶναι μὲν θλιβερόν
πως , ἀλλὰ ἡ ἱκανοποιητικὴ λύσις (θεραπεία ἐκ θαύμα-
τος τοῦ ἀσθενοῦς) καθιστᾷ εὐχάριστον καὶ χρησίμον τὸ
ἀνάγνωσμα , ὅπερ ἄλλως διακρίνει καὶ βαθεῖα Ὁρησκαυτι-
κότης .

5) 'Εκ τῶν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φύσιν καὶ ζωὴν ἀναφερο-
μένων ἀναγνωσμάτων τὸ ἐν σελ. 108 Πρὸς τὴν Ζήρεϊα Ν. Καρ-
βουνη ὅθεν ἔχει γενικὸν ἐνδιαφέρον λόγῳ τῶν λεπτομε-
ρειῶν τῆς περιγραφῆς. Τὸ ὅθ' ἐν σελ. 113-128 (σ. 16)
'Ἡ καλύτερή μου Ἀρχιχρονιά Χριστοβασιλῆ μολενστί πολὺ
μακρόν καὶ μὲ πολλὰ ἰδιωματικὰ εἶναι ποῦ ἐνδιαφέρον
καὶ πολὺ διδακτικὸν εἰς περιεχόμενον (Ἀγροτικὴ καὶ
ποιμενικὴ) ζωὴ μὲ τὰς ὑπερῶχους ἀρετὰς τῶν ἀγνῶν
χωρικῶν- ἀλληλεγγύη , στοργὴ μητρικὴ , στοργὴ υἱική , φι-
λαλληλία κ.λ.π.)

6) Τὰ ἀναγνώσματα τῶν Πατριωτικῶν Διηγήσεων πλὴν τῶν
δύο πρώτων ἀφιερωμένων πρὸς ἐξύμνησιν τῆς σημαίας καὶ
τῆς Πατρίδος , σχετίζονται μὲ τοὺς ποῦ ἐμούς ἀπὸ τοῦ 1912-
μέχρι σήμερον καὶ εἶναι ὅλα καταλληλότερα ἀπὸ πάσης
ἀποψέως .

Οὕτω τὰ ἐν σελ. 129 » Πατρίς καὶ ἐν σελ. 134 » Ἡ Θημαία

Ἐμμ. Λυκοῦδη εἶναι ἀπαράμιλλα εἰς Πατριωτικὴν ἔξαρσιν καὶ δυνάμιν, εἰς γλῶσσαν ὑποδειγματικὴν καθαρεύουσαν μετὰ βεθεϊῶν ἐννοιῶν καὶ διδακτικώτατα.

Τὰ ἐν σελ. 159 ὁ Γραικός, ὁ Γενέταρος καὶ ὁ Βενετσᾶνος Καμπούρογλου συμβολικῶν τῶν συμφορῶν, αἵτινες κατὰ περιόδους ἔπληξαν τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν εἶναι ὑπέροχον ἐθνικὸν ἀνάγνωσμα.

Ὁ Παπανικολῆς - Δ. Κοκκίνου 143-154 ἂν καὶ μακρὸν πως εἶναι ἀξιόλογον μὲ γλῶσσαν ὡραίαν ἡλπὴν καθαρεύουσαν καὶ μὲ δυνάμιν ἐκφράσεως περιγράφει τὰ τῆς πυρπολήσεως τῆς ναυαρχίδος παραστατικώτατα καὶ ἐξαίρει ἐπιτυχῶς τὰς διὰ τὸν ὅλον ἄγωνά συνεισφοράς αὐτῆς.

Τὸ ἐν σελ. 157 ὁ Τσολιάς τοῦ Νιρβάνα ἀποτελεῖ ὕμνον πρὸς τὰς ἀρετὰς τοῦ Εὐζώνου καὶ τὴν ἐν τῷ προσώπῳ του συμβολιζομένην ἐθνικὴν ἑλληνικὴν δόξαν καὶ ὑπερηφάνειαν, τὸ ἐν σελ. 160 τὸ Στιλῆτον Γ. Βλάχου ὑπέροχον εἰς διδάγματα μὲ δυνάμιν ἐκφράσεως, μὲ βαθείας ἐννοίας καὶ παλμὸν ἐθνικόν.

Τὸ ἐν σελ. 164 » δὲν θὰ μᾶς λυγίσουν ποτέ..... (ἐπιστολὴ τοῦ πεσόντος εἰς Ἀλβανικὸν μέτωπον δημοσιογράφου Παπαδάκη) μὲ πολλὴν πατριωτικὴν ἔξαρσιν καὶ παραστατικότητά χινούσαν τὸ διαφέρειν τοῦ ἀναγνώστου συντελεῖ εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ πατριωτικοῦ συναισθήματος

Τὸ ἐν σελ. 167 προσκλητήριον πεσόντων (1940) τοῦ Κ. Σκαλτσᾶ συγκινητικώτατον πατριωτικώτατον.

Τέλος τὸ ἐν σελ. 170-173 Γ. Βλάχου πρὸς τοὺς νέους ... τοῦ 1940 μὲ δυνάμιν ἐκφράσεως, πατριωτικὴν ἔξαρσιν καὶ λογικὴν ἱστορικὴν ἀνάλυσιν εἶναι πλούσιον εἰς διδάγματα ἀνάγνωσμα.

Ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τῶν χαρακτηρισμῶν σελ. 174-86 τὰ τοῦ Λασκαράτου καὶ Δουκίου εἶναι κατάλληλα τὸ δὲ ἐν σελ. 181 τὸ φτυάρι τοῦ θούρνιου φράϊον ἀπὸ τῆς λογοτεχνικῆς πλευρῆς, ἐνισχυθὲς ὅμως δεκτικῶν εἰς παραξηγήσεις καὶ δι' αὐτὸ δὲν κρίνεται κατάλληλον διὰ μαθητὰς καὶ ὁ τῆς Δ. τάξεως.

Η'. Τὰ ἀναγνώσματα τέλος τῶν ἐπιστολῶν εἶναι κατάλληλα.

Β'. Ποιήματα

Τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὴν συλλογὴν ποιήματα εἶναι ἐκλεκτὰ ἑλληνικῶν ποιητῶν λογοτεχνήματα συντελοῦντα εἰς τὴν ἐπέτευσιν τῶν δι' αὐτῶν ἐπιδιωκομένων κατὰ τὴν προκήρυξιν σκοπῶν.

Ἐπιφυλάξεις δύνανται νὰ διατυπωθῶσιν ὡς πρὸς τὴν χρησιμότητα τῶν ἐξῆς:

Τὸ ἐν σελ. 204 ποίημα Γ. Δροσίνης « Βασιλεῦ τῆ νύχτα » κατὰ πάντα ὑπερῶχον λογοτεχνήμα εἶναι μᾶλλον δι' ἀνωτέρω τὰς ἐξῆς κατάλληλον ὡς καὶ τὸ ἐν σελ. 104 Γεσθημανῆ Θ. Εὐδοκίου.

Τὸ ἐν σελ. 207-215 ^{τὸ ξερριζωμένον} ~~ἡρώδης~~ δέντρο Ἀρ. Βαλα-
ωρίτου μετὰ τὰ πολλά (σελ. 4) προλεγόμενα τοῦ ποιητοῦ παρὰ τὰς λογοτεχνικὰς του ἀρετὰς δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῇ κατάλληλον ἀνάγνωσμα διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ ὁ τῆς Δ. τάξεως. Οὐτε δὲ τὸ τοῦ Ἀργύρου δύνανται νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν διάπλασιν τοῦ ἥθους τῶν νέων οὔτε ἡ ὑπόθεσις τοῦ ξερριζωμένου δένδρου αὐτῇ κατ' ἐαυτὴν θλιβερά καὶ πένθιμη δύνανται νὰ ὠφελήσῃ.

Ἐπίσης ὁ Τάκης Πλούμας τοῦ Μαλακάση σελ. 219 μᾶλλον πένθιμον.

Ἐπίσης τὸ ἐν σελ. 221 Μιὰ καλὴ ψυχὴ Μαρκοῦ καλὸν ἀλλὰ

ὄχι τῶσον χρησίμον διὰ τοῦς μαθητάς τῆς Δ! τᾶξεως.

Ἐπίσης καὶ τὸ ἐν σελ. 225 » Σαβανωμένος ὁρμός τοῦ
Ἄρ. Προβελεγγίου.

Τὰ περιληφθέντα μεσαιωνικὰ κείμενα εἶναι ἀποσπάσμα-
τα διεισφώνων χρονολογιῶν περὶ ἕκμετρα ὡς καὶ δημοτι-
κὰ χρήσιμα διὰ τῆν γλωσσικὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς πε-
ρίοδου.

Οὕτω τὰ ἀναγνώσματα τῆς συλλογῆς Διᾶφα- Ζήση πλὴν τῶν ἐξαιρέσεων, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς προκηρύξεως καὶ κατέλλαλα δι' οὓς προορίζονται ταῦτα σκοποὺς.

Οὐ συγγραφείς μὲ μακρὰν διδασκτικὴν πεῖραν κατέβα-
λον εἰσυνεδήκτον καὶ ἐπιτυχῇ προσῆθειαν διὰ τὴν
ἐπιλογὴν ἀναγνωσμάτων ἁρκοῦντως μορφωτικῶν.

Τούτων πολλά ἔχουν μᾶλλον ἱστορικὸν περιεχόμενον σχε-
τιζόμενον μὲ ὅλας τὰς περιόδους, ἱκανὰ δὲ εἶναι καὶ
τὰ μεσαιωνικά.

Περὶ τῆς ὁράσεως τῆς Ἑλληνίδος ὅθι παρέχονται ἴδια
πρὸς ἑξαρίσιν καὶ ἀντιστοιχόν ἐχμετῖλλουσιν ἀνεχόμενα
εἶναι πλουσιώτερον.

Πάντως ἡ συλλογὴ ἔχει ἱκανὰ προτερήματα καὶ χρὴνεται
δι' αὐτὴν ἀξία βραβεύσεως.

Νέα Ἑλληνικά Δαφνέρμου

ἔκ τῶν 392 ἐν ὧν σε' ἔδων, τὰς 3 παρὰς ἔχει ἡ συλλογὴ
 Διαφθόρου τὰς 368 πρῶτας σε' ἔδων καταλαμβάνουν τὰ ἀνα-
 γνῶσκα, τὰς 370-375 τὸ ἐρμηνευτικὸν λεξιλόγιον, τὰς
 376-388 αἱ βιογραφικαὶ σημειώσεις καὶ τὰς σε' ἔδων 389-
 392 ὁ πλῆναξ περιεχομένων.

Κατὰ τοῦς ὑπολογισμοὺς τῆς ἀρμοδίας Διευθύνσεως τοῦ
Σοῦ Ὑπουργείου ἡ ὕλη ἐκτυπουμένη θὰ καταλάβῃ 16 περί-
που τ. φ. ἐξ ὧν ὀλιγώτερα τοῦ 1/2 οἱ παρατιθέμενοι
πλῆνακες. Οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ὕλης καὶ ὡς πρὸς
τὴν διάταξιν ἐτηρήθησαν οἱ ὅροι τῆς προκηρύξεως συγ-
γραφῆς.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι κατεταγμένα, ὡς καὶ ἐν τῷ προ-
σηρτημένῳ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς συλλογῆς ὑπομνήματι γνω-
ρίζει ὁ συγγραφεὺς, κατὰ λογοτεχνικὰ εἶδη

ἤτοι:	Α'. Ἱστορήματα	σελίδ. 1-121
	Β'. Διηγήματα	» 123-242
	Γ'. Αὐτοβιογραφίαι	» 244-275
	Δ'. Χαρακτηρισμοί	» 277-325
	Ε'. Λόγοι	» 327-350
	ΣΤ'. Ἐπιστολαί	» 352-369.

καὶ Παράρτημα (μεσαιωνικά κείμενα 357-369

Περὶ τούτων σημειοῦμεν ἐν συνόψει τὰ ἑξῆς:

Α'. Ἱστορήματα Εἰς ταῦτα περιλαμβάνονται 26 ἀναγνώσμα-
τα, ἐξ ὧν 14 ποιήματα καὶ 12 πεζά

Πάντα εἶναι ἐθνικοῦ περιεχομένου, ἀναφέρονται δὲ
εἰς πάσας τὰς μέχρι τοῦδε περιόδους καὶ δὴ εἰς τὴν
ἀρχαίαν τρεῖς ἀναγνώσματα, εἰς τὴν βυζαντινὴν 6, εἰς
τὴν Τουρκοκρατίαν καὶ τὴν Ἱερὴν τοῦ 21 αἰῶνα 9, εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν Μακεδονομάχων 2, εἰς τὸ Ἀλβανικὸν ἔπος
6, καὶ ἄλλα τούτων εἶναι εἰς τὴν καθαρρεύουσαν, ἄλλα
εἰς τὴν δημοτικὴν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ προκήρυξις.

Τὴν μορφωτικὴν ἀξίαν τινῶν ἐκ τούτων μετριάξουσιν πολὺ
ἰδιωματικὰ τινὰ καὶ ἀκρῶς ἡμιτελῆ, τῶν ὁποίων ὅσον εἶναι ἀ-
πληρωμένη ἢ χρησιμοποιομένη γλῶσσα, λαμβανομένου μέλι-

στα ὑπ' ὄψει ὅτι οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ὁδὸν ἔχουν εἰσεῖτι πλήρη καὶ σταθεράν τὴν γλωσσικὴν των κατάρτι-
σιν.

Ὡς τὼ λ. χ. σελ. 16-18 Ἡ ἀνακήρυξις τοῦ Ἀυτοκράτορος Ἀντ. Γιαλούρη 19-25 ὁ Κροῦμος μπροστὶ ἐστὶν πᾶσι τοῖς ἰδίου Γιαλούρη, μετ' ἀκρότητος γλωσσικῆς καὶ τινὰ τύπου ἐκλείποντας ἤδη καὶ γενικῶς μετ' ὅχι ὑποδειγματικὴν γλωσσικὴν διατύπωσιν.

Τὸ ἐν σελ. 44-57. Θ. Πετσάλη « τὸ παιδομαζώμα » μετ' ἐξαιρετικῆς λογοτεχνικῆς ἀρετῆς, ἀλλ' ὅχι διὰ τοῦ μαθητῆ τῆς Δ' τάξεως κατ' ἀλλήλων μετ' ἔχοντα εἰσεῖτι τὴν οἶαν αἱ ἀνώτεροι τάξεις (ἰδίᾳ ἡ ΣΤ') ἔχουσι , γραμματικὴν καὶ πνευματικὴν ὀριμότητα , ὥστε νὰ κατανοοῦν τὴν σχετικὴν καὶ ἀντλοῦν ἀσφαλτέστερον τὰ χρήσιμα ὀφέλη ἀπὸ τῆς θεικῆς καὶ γλωσσικῆς πλευρᾶς.

Τὸ ἐν σελ. 57-65 Ἐναρξίς Ἐπαναστάσεως τοῦ Κροῦμου τοῦ Κροῦμου ἢ τοῦ Κροῦμου μετ' πολλῶν μορφωτικῶν περιεχομένων, ἀλλ' καὶ γλωσσικὴν ἀνομοιομορφίαν βλαπτικὴν.

Τὸ ἐν σελ. 117-121 Ἀργυροχαστρον καὶ Προμετὴ Β. Ἰωαννίδου μετ' ἡλικίαν μετ' ἡλικίαν καὶ καὶ ἀκανόνιστον κ.λ.π.

Β' Διηγήματα Εἰς ταῦτα περιλαμβάνονται 3 πεζογραμματα διακεκριμένων λογοτεχνῶν (Παπαδιαμάντη , Βιζυηνὸς , Τραυλαντῶν , Παπαντωνίου , Βενδξη), παρεντέθενται δὲ 1 ταξὶ τοῦτων καὶ 7 ποιήματα ἐπίσης δοκίμων ποιητῶν (Μελίτη , Πετρίδου , Μαλακίση , Κάλβου , Παλαμᾶ , Κατσοπούλου). Τὰ ἀναγνώσματα ἀπὸ λογοτεχνικῆς ἀπόψεως εἶναι πολλὰ ἀξιολογὰ , τὸ δὲ περιεχόμενον των πολλὰ διδακτικόν.

Μερικὰ εἶναι μακρότερα τοῦ δέοντος , ἄλλα δὲ τινὰ ἔχουν καὶ ἄλλα μειονεκτήματα, ἅτινα καθιστῶσι μετρίως

ραν τὴν ἀξίαν των.

Ὁ ὕψω τὸ ἐν σελ. 124-141 « Τὰ δαιμόνια στὸ ρέμα »
Α. Παπαδιαμάντη (σελὲς 12) διδάσκει περὶ ὑπακοῆς εἰς τοὺς
γονεῖς κ.λ.π., ἀλλ' εἶναι μακρὸν εἰς τινὰ θε σημεῖα ὅχι
εὐχάριστον καὶ κατ'ἀλλήλων διὰ τοὺς μαθητάς. (σελὲς 139
κ.τ.λ.).

Τὸ ἐν σελ. 142-146 'Ὁ Εὐαγγελισμὸς Παπαδοπούλου' λέγει.
διδάσκει περὶ τῶν πειρασμῶν, φιλοπατρίας καὶ ἄλ-
λων ἀρετῶν τῶν ναυτικῶν μα με τινὰς ὑπερβολὰς γλωσ-
σικὰς.

Τὸ ἐν σελ. 147-173 τὸ μόνον τῆς ζωῆς μου ταξίδιον Βιζυ-
ηνοῦ (σελ. ἐν ὅλῳ 72) παρὰ τὴν λογοτεχνικὴν του ἀξίαν
εἶναι μακρὸν καὶ εἰς τινὰ σημεία δυσανάλογον πρὸς τὴν
δαιμονομαχικὴν καὶ συναισθηματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν μαθητῶν
τῆς Δ' τάξεως. 'Εντούτοις ἡ φυσικότης τῆς διηγήσεως,
ὁ ζωηρὸς διάλογος καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρεταὶ τοῦ κολλοῦν τὰ
μειονεκτήματα.

4) 'Ὁ Πολυέλεος τῶν Βουρβάνων, Τραυλιαντῶν σελ. 174-200
ἦτοι ἐν ὅλῳ τὸ σελ. εἶναι ἀριστοῦργημα λογοτεχνικόν, '
ἀλλ' εἶναι πολὺ μακρὸν καὶ εἰς τινὰ σημεία ἔχει πολ-
μηρὰς φράσεις καὶ σημεία ὅχι κατ'ἀλλήλα ἴσως διὰ τοὺς
μαθητάς ὡς παρέχοντα ἁφορμὰς ὅχι ἀζημίους.

'Επίσης ἔχει ἰδιωματικὰ τινὰ περὶ ὧν δέν γίνεται λό-
γος εἰς τὸ λεξιλόγιον καὶ τινὰς γλωσσικὰς ὑπερβολὰς.

5) 'Ἡ κόρη τοῦ Βασιλέως, Ράδου, σελ. 203-211 με ἀλλη-
γορικὰν ἐνδιαιφερούσαν καὶ διδακτικὴν.

6) Οἱ φρεγάδες τοῦ Καρκαβίτσα σελ. 212-220 ἀλληγορι-
κόν, ἑρμηνευτικόν καὶ 'Εθνικοῦ περιεχομένου

'Ὁπὸς λογοτεχνικῆς ἀπόψεως ἀριστον, ἀλλὰ με ὅχι ὀλίγα ἰ-
διωματικὰ καὶ ὑπερβολὰς.

7) Τὸ ἀθάνατο πούλε Ζ. Παπαντωνίου ~~ἡδὴ~~ διδακτικὸν/τὸ-
ψις συνειδήσει διὰ πρᾶξιν ἐγκληματικῆν — χάλασμα φωλε-
ῶ;) ὥς ὅμως καὶ νῦν μὴ εἶναι ἰσχυρὸς.

8) Οἱ γυῖοι τοῦ Βενέζη ἄριστον ἀπὸ τῆς λογοτεχνικῆς πλει-
ρᾶς καὶ πολὺ συγκινητικῶν με ^{ὁμολογῶ} ὑπὸ ἑσιν ~~ἡδὴ~~ λυπηρῶν
καὶ νόημα οὐδὲ καὶ ἀντίστοιχον μᾶλλον διὰ τοῦ μαθητῆ
τῆς ἡλικίας τῆς Δ' τάξεως.

Τὰ παρεντιθέμενα μεταξὺ τῶν ἀναγνωσμάτων ποιήματα οὐ-
χὲ πάντοτε σχετικῶς καλὰ τὰ ἀναγνωστικῶς περιεχομένου
εἶναι πολὺ ἀξιόλογα ὡς Πατρίδα Μαβίλη, τὸ ὅσον Μαλα-
κάση δ' τῶς τοῦ Παλαμῆ κ.τ.λ.

Γ'. Αὐτοβιογραφίαι. Εἶναι ἔργα ἐξέχων συγγραφέων καὶ
με λογοτεχνικῶς προτερήματα ἐξαίρετα.

Δὲν παρουσιάζουν ἐν τοῦτοις εἰς τινὰ σημεῖα πολὺ ἐνδια-
φέρον ὅσον διὰ τοῦ μαθητῆ τῆς Δ' λ. χ. Ἡ Περκαῖα
'Εγκυρῆ εἰς ἀντίκρυσ καθαρεύουσιν με περιγραφικῶς δει-
νότητα ^{εἶναι} ~~ἡδὴ~~ ἐλευθερῶν. "Ἐχει ὅμως ἄξιαν παιδαγωγικὴν εἰς
τινα μέρη (στορίη, καθήκον αὐτοθεού κ.λ.π.)

Τοῦ Βουρῆ Χαρατωμένον κ.λ.π.

Δ'. Χαρακτηρισμοί 277-306

Καὶ ταῦτα εἶναι πολὺ ἀξιόλογα. Μερικὰ μέρη ὅχι τῶς
κατ' ἄλληλα διὰ τοῦ μαθητῆ ὅρα σελ. 281..... ὡς λ.χ.
ὁ Χρυσόστομος Ἐρ. Σκουφου σελ. 283 (ποῦ παρθένος ἐφύ-
λαξε ποτὲ τὸ ἄνθος τῆς ἰούλας τῆς παρθενίας, χωρὶς νῦν τὸ
μαρὶν φαρμακερὴ πνοή μικρᾶ Ἀφροδίτης;) σελ.
285 (νῦν κατασκευάζει τὰ τῶς τοῦ ἔρωτος κ.τ.λ.) Ἄλλω-
στε εἶναι πολλὰ, ἐνῶ θὰ ἠδύνατο νῦν ἀπαλειφθεῖν ὥστε
νῦν μένουσιν ἐλάχιστα καλὰ καὶ χρήσιμα μόνον δι' ἐκπαιδευ-
τικῶν τῆς γλώσσης τῆς ἐποχῆς (1880=

Τὸ περὶ Ὑμνήρου Βερναρδᾶκη μὲ ὥραϊον καὶ χρησίμον περιεχόμενον καὶ εἰς ἄψογον αὐστηρὰν καθαρθεύσαν ὑποδειγματικὴν εἶναι τέλειον λογοτεχνήμα ἡλλὰ καταλληλοτέρω γ' ὁ ἄνωτέραν τάξιν (σελ. 307. Ἡ ἐναρμόνιος μετριοπάθεια καὶ ἡλαρότης τῆς περὶ τῶν θεῶν καὶ ἀνθρωπίνων θεωρίας κ.λ.π. 308 ..)

Ἡ ἀποθέσις τοῦ Διδάκου. » Τὸ Ἀριστοβργήμα τοῦ Παρθένου » σελ. 301..... » ὥραϊον καὶ διδακτικόν, ἡλλὰ καὶ τοῦτο δι' ἄνωτέραν τάξιν θά ἦτο καταλληλότερον. Εἰς Λόγοι - Καὶ εἰς τρεῖς Λόγοι Κολοκοτρώνη. Μηνιάτη καὶ ν. Τρικουπη εἶναι ἀναγνώσματα πολὺ μορφωτικὰ καὶ εἰς γλῶσσαν τῆς ἐποχῆς των. Τὰ δύο ποιήματα ἐπίσης καλὰ ἰδίᾳ τοῦ Νόβα.

ΣΤ'. Ἐπιστολαί

Κοραὴ πρὸς Κυδωνιάταις πολὺ διδακτικὴ διὰ τὴν θερμὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Παιδείαν καὶ πρὸς μετριοφροσύνην τοῦ Κοραῆ.

Τέλος τὰ Μεσαιωνικὰ κείμενα εἰς παράρτημα παρατιθέμενα εἶναι 5 ποιήματα καὶ 1 πεζὴν χρησίμη διὰ τὴν καλὴν γλῶσσικὴν ἀντιπροσώπευσιν τῆς νεοεὐδοκίας.

Μεταξὺ τούτων συγκαταλέγεται καὶ τὸ ἐν σελ. 303 Τὸ πνιγμένον παιδίον Ἀγαπῆου-Λαδίου τοῦ 17ου αἰῶνος.

Εἰς τίνα προτίθεται σύντομος εἰσαγωγή, παρέχουσα τί ἀναγκαῖα στοιχεῖα διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ σχετικοῦ ἀναγνώματος,

Εἰς ὅσα ὅθεν παρέχονται εἰσαγωγικαὶ πληροφορίες βοηθοῦν αἱ βιογραφικαὶ τῶν συγγραφέων σημειώσεις.

Ἐν συμπεράσματι ἡ συλλογὴ τοῦ Δαφνίου ἀνταποκρίνεται

πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς προκηρύξεως ὡς πρὸς τὸ ποσὸν καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς ὕλης. Τὰ ἀναγνώσματα ἔχουν κύριον θέμα τὴν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ ἑλληνικὴν ζωὴν καὶ κρίνονται κατὰλληλα κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ τοὺς δι' αὐτῶν ἐπιδιωκομένους σκοποὺς.

Ἰδὲν ἔχει καταβληθῇ προσπάθεια ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ὡς καὶ ἐν προλόγῳ ὁ ἴδιος τινίζει, ἵνα τὰ ἀνθολογηθέντα τεμάχια τῆς συλλογῆς εἶναι τὸ μὲν πρωτότυπα, τὸ δὲ λογοτεχνικῶς ἀντιπροσωπεύοντα ὅλας τῆς γλωσσικῆς μορφῆς τῆς λογοτεχνίας μας, τὰ πλεῖστα δὲ τῶν ἀναγνωσμάτων τὸ πρῶτον λαμβάνονται εἰς συλλογὴν διδακτικῶς βιβλίου.

Διὶ τῶν ἀναγνωσμάτων ἐξαίρονται δεόντως πράξεις ἠθικαὶ καὶ πατριωτικαὶ ἢ θρησκευτικαί, τονοῦνται δεόντως τὰ ἀντίστοιχα συναισθήματα καὶ καλλιεργοῦνται ἀτομικαί καὶ κοινωνικαί χρήσιμοι ἀρεταί.

Ἰδὲν προσπάθειαι εἰς τὴν ἑκλογὴν καὶ κατάταξιν τῆς ὕλης (κατὰ λογοτεχνικὰ εἴδη) ὑπὸ τοῦ συγγραφέως καταβλήθη, ἵνα ἀντιπροσωπευθῇ ἱκανῶς ἡ λογοτεχνικὴ παραγωγή καὶ δοθῇ πλήρης εἰκὼν τῆς ἑθνικῆς αὐτῆς δημιουργίας εἰς τὰς διαφόρους ἱστορικὰς περιόδους, ὡς καὶ ἐν τῷ προλόγῳ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τινίζεται.

Καὶ εἰς τὸν λόγον τοῦτον δεῖν νὰ ἀποδοθῇ καὶ τὸ ὅτι περιελήφθησαν εἰς τὴν συλλογὴν, ὡς ἐν τοῖς ἐπὶ μερικοῖς ἔχει λεχθῇ, καὶ ἀναγνώσματα μὲ ἐξαιρετοὺς μὲν λογοτεχνικὰς ἀρετάς, ἀλλ' ὅχι καὶ μὲ γλωσσικὴν πρῶτον μοιομορφίαν.

Οὕτω παρέχονται χρήσιμα στοιχεῖα διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐν γένει καταστάσεως καὶ ἐξελίξεως τῆς ἑθνικῆς δημι-

συγχίαζ καὶ ὅλας τὰς ἀποφάσεις.

Διὰ τοῦτο τὰ ἀναγνώσματα ἀπὸ τε λογοτεχνικῆς καὶ λαο-
λοπῆς παιδαγωγικῆς ἀπόψεως κρίνονται , πλὴν τῶν
περὶ ὧν ἐλεγχθῆσαν τὰ δοκούντα , περιπτώσεων , κατ' ἄλλη-
λα ὡς ἔχοντα μορφωτικὴν ἀξίαν.

Ὁ συγγραφεὺς συνεμορφώθη πρὸς τοὺς ὅρους τῆς προ-
κηρύξεως ἐν ὅσῳ μετ' ἐπὶ γλωσσικὴν μορφήν τῶν ἀ-
ναγνωσμάτων , κατ' ὅσον περιελήφθησαν περὶ καὶ ἑμμετρα
εἰς τε τὴν καθαρὴν καὶ τὴν δημοτικὴν ἐν σχετι-
κῇ ἀναλογίᾳ.

Ἰδια ἀναγνώσματα περὶ τῆς δράσεως τῆς Ἑλληνίδος
κ.τ.λ. δὲν περιελήφθησαν. Ἰκανὰ ἀναγνώσματα εἶναι
σχετικὰ μετ' Ἑλβετικὸν ἔπος καὶ τὸν τελευταῖον πόλε-
μον , δὲν περιελήφθησαν δὲ ἴδια ἀναγνώσματα σχετικῶς
πρὸς τὴν ἀντίστασιν τῆς Κατοχῆς.

Αἱ παρεχόμεναι βιογραφικαὶ πληροφροῦναι εἶναι , σὺντο-
μοι τῶν δὲ ἐρμηνευτικῶν λεξιλογίων θὰ ἔδει νὰ εἶναι
πλουσιώτερον πρὸς εὐχερεστέραν κατανόησιν ἰδίᾳ τῶν
διαφόρων ἰδιωματικῶν , ὡς ἐν τοῖς καθέκαστα ἔχει λεχθῆ.
Γλωσσικὰ τινὰ πιθανῶς παροράματα ἔδει νὰ εἶχον διορθω-
θῇ.

Πάντως ἡ ὅλη ἐργασία ἐγένετο μετὰ πολλῆς εὐσυνειδη-
σίας καὶ τὰ πλεονεκτήματα αὐτῆς εἶναι πολλὰ, δι' αὐτὸ
καὶ κρίνεται ἀξία βραβεύσεως.

Νεοελληνικά Δ. Γυμνασίου Κ. Ρωμῆου

Ἡ συλλογὴ Κ. Ρωμῆου ἔχει σελίδας δακτυλογραφημέ-
νας 304, ἐξ ὧν 279 διετρίβησαν δι' ἀναγνώσματα, 5 διὰ
τὸ λεξιλόγιον (230-235), 13 διὰ τὰς βιογραφικὰς ση-
μειώσεις τῶν συγγραφέων (236-299) καὶ 5 διὰ τὸν πένα-

κα περιεχομένων (300-304) .

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἁρμοῦσας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου ἡ συλλογὴ καταλαμβάνει τυκ. φυλ. 16, ὡς ἡ προκήρυξις ὀφείλει.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι κατατεταγμένα εἰς ὁμάδας κατὰ συγγένειαν περιεχομένου καὶ μορφῆς ὡς ἑξῆς :

1. Θρησκευτικὴ ζωὴ σελ. 1-26 ἀναγνώσματα 3 ἐξ ὧν πεζὰ 3, ποιήματα 3.
2. Οἰκογενειακὴ καὶ Κοινωνικὴ ζωὴ σελ. 27-70 ἀναγνώσματα 15, ἐξ ὧν πεζὰ 3 ποιήματα 3.
- 3) Χαρακτηρισμοί σελ. 71-93 ἀναγνώσματα 12 ἐξ ὧν πεζὰ 3 ποιήματα 4
- 4) Αὐτοβιογραφίαι σελ. 95-109 ἀναγνώσματα 5, ἐξ ὧν πεζὰ 3 ποιήματα 2
- 5) Ἐπιστολαί σελ. 111-117 ἀναγνώσματα 3 ἐξ ὧν πεζὰ 3 ποιήματα -
- 6) Ἀρχαία ζωὴ καὶ Τέχνη 119-127 ἀναγνώσματα 6 ἐξ ὧν πεζὰ 2 ποιήματα 4
- 7) Ἑθνικὴ ζωὴ σελ. 129-179 ἀναγνώσματα 19 ἐξ ὧν πεζὰ 10 ποιήματα 9
- 8) Ἔθιμα καὶ παραδόσεις τοῦ λαοῦ σελ. 181-191 ἀναγνώσματα 3 ἐξ ὧν πεζὰ 2 2 ποιήματα 1
- 9) Ὁ κύκλος τοῦ Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ 194-245
 - α) Βυζαντινὰ βίος καὶ Ἱστορίαι 194-203 ἀναγνώσματα 7 ἐξ ὧν πεζὰ 1 ποιήματα 6
 - β) Βυζαντινὸς Ἐρῶς καὶ παραδόσεις σελ. 205-215 ἀναγνώσματα 6 ἐξ ὧν πεζὰ 6 ποιήματα -
 - γ) Βυζαντινὴ τέχνη σελ. 220-226 ἀναγνώσματα 3 ἐξ ὧν 3 ποιήματα -
 - δ) Βυζαντινὰ δημόδη κείμενα σελ. 228-245 ἀναγνώσματα 14

ἐξ ὧν πεζά - ποιήματα 14.

10) Ἀπὸ τῆν Ἑλληνικὴν φθεῖν καὶ τῆν ἐν αὐτῇ ζωὴν καὶ ἐργασίαν σελ. 247-289 ἀναγνώσματα 13, ἐξ ὧν πεζά 6 ποιήματα 7.

Ἦτοι ἐκ τῶν 174 ἐν ὅλῳ ἀναγνωσμάτων τὰ 59 εἶναι ποιήματα, δι' ἃ ἔχουν διατεθεῖ σελεύδες περίπου 60, καὶ τὰ 55 εἶναι πεζογραφήματα, δι' ἃ ἔχουν διατεθεῖ σελεύδες 202 ἐπὶ 274 ἐν συνόλῳ πλήρων σελεύδων. Οὕτω διὰ μὲν τὰ πεζά διατεθεῖσαν τὰ 3/4 περίπου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σελεύδων τῶν ἀναγνωσμάτων τῆς συλλογῆς, διὰ δὲ τὰ ποιήματα τὸ 2/4 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν σελεύδων, ὅπερ ποσοστὸν κρίνεται σχετικῶς ὑπερβολικόν.

Τὰ ἀναγνώσματα τῆς συλλογῆς εἶναι τὸ μὲν πεζά καὶ ποιητικὰ νεοελληνικὰ λογοτεχνήματα δοκίμων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, τὸ δὲ ἀποσπάσματα ἐκ τῆς δημόδους Βυζαντινῆς λογοτεχνίας,

εἰς τῆν συλλογὴν ἔχουν περιληφθῇ ἐκτενῇ διηγήματα καὶ ἐκλογαὶ ἐξ αὐτοβιογραφιῶν, ἐπιστολῶν καὶ χαρακτηρισμῶν ὡς καὶ λυρικὰ ποιήματα, ὡς ἡ προκήρυξις προβάλλει.

Ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τὰ ἀναγνώσματα ἀναφέρονται εἰς τῆν ἑλληνικὴν φθεῖν καὶ τῆν ἑλληνικὴν ζωὴν καὶ ὁράειν, ἐμφανίζουσιν δὲ πλουσίαν καὶ ποικίλην ὕλην.

Κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι ἐκλεκτὰ καὶ κατὰλληλα, δι' ὧν ἐξελέγησαν σκοπεῖν.

Πολλὰ τὸσον τῆς δημοτικῆς, ὅσον καὶ τῆς καθαρρευδ-
σης ἀπὸ πάσης πλευρᾶς εἶναι πολὺ ἀξιολογὰ συνάμενα
μὲ χρησιμεύσουσιν πρῶτα λογοτεχνικὰ εἰς τὸ εἶδος των.

Ἄλλα τινα εἶναι μετριώτερα καὶ ἄλλα ὅχι τὸσον κα-
τάλληλα διὰ τῆν ἐξυπηρέτησιν τῶν δι' αὐτῶν ἐπιδιωκομέ-

νων ἐν τῇ τάξει σκοπῶν, εἴτε διότι τὸ περιεχόμενον
 ὁὐ ἐγκλείει ἱκανὰ καὶ χρήσιμα μορφωτικὰ στοιχεῖα,
 εἴτε διότι ἀπὸ γλωσσικῆς ἀπόψεως ὁὐ δύνανται νὰ
 συντελέσουν εἰς ἀποτελεσματικὴν καὶ ἐπιτυχὴ ἐκμετάλ-
 λευσιν αὐτῶν. Οὕτω πολλὰ λόγῳ τῶν πολλῶν γλωσσικῶν
 ἰδιωματισμῶν ὁὐ δύνανται νὰ κριθῶσιν κατ'ἀλλήλα τοῦ-
 λάχιστον διὰ τὴν Δ' τάξιν τῆς ὁποίας οἱ μαθηταὶ ὁὐ
 ἔχουν εἰσέτι ἀποκτήσει πλήρη καὶ σταθερὰν συνειδησιν
 τῶν γλωσσικῶν φαινομένων, ὥστε νὰ μὴ προκαλεῖται ἐκ
 τῶν πολλῶν ἰδιωματικῶν σύγχυσις καὶ ἀνρχία ζημιοῦσα
 τὴν γλωσσικὴν μόρφωσιν καὶ παρακωλύουσα καὶ αὐτὴν
 τὴν ἐκτίμησιν ἐν γένει καὶ ἁξιολογήσιν τῶν προΐδντων
 τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας. Τῶν ἀναγνωσμάτων τούτων
 ἐξαιρετικῆς πολλᾶκις λογοτεχνικῆς ἀξίας θὰ ἡδύνατο νὰ
 γίνῃ ἐμφελεστέρα διδασκαλία εἰς ἀνωτέραν ~~τάξιν~~ τῆς Δ'
 τάξιν.

Σημειοῦμεν κατωτέρω περὶ τῶν ἀναγνωσμάτων ἐκάστης ὁμά-
 δος σχετικὰς παρατηρήσεις ἐν ὅσῃσι μὲ τὰ κυριώτερα
 πλεονεκτήματα ἢ καὶ μειονεκτήματα αὐτῶν.

Α'. Ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ὁρησκευτικὴν ζωὴν ὁ ἀ-
 ναγνωσμάτων.

Τὸ ψυχοδιάββατον Παπαδιαμάντη παρὶ τὴν λογοτεχνικὴν
 καὶ λοιπὴν του μορφωτικὴν ἀξίαν εἶναι ὡς πρῶτον μάλι-
 στα τῆς συλλογῆς ἀνάγνωσμα μακρὸν πως καὶ ἔχει ἰδι-
 ωματικὰ τινα, τὰ ὁποῖα ὁὐ ἐρμηνεύονται εἰς τὸ λεξι-
 λόγιον. Ἀλλ' εἶναι ὁρησκευτικὸν μὲ φυσικότητα καὶ δύνα-
 μιν ἐκφράσεως ἀναγνωσμα συντελοῦν εἰς τὴν καλλιέργει-
 αν χρησέμων ἁρετῶν (ὡς ἡ εὐλάβεια, οἰκογενειακὴ
 στοργὴ κ.τ.λ.)

Τὸ ἐν σελ. 14 Κ. Οὐράνη Στοῦς Ἀγέους τὸπος.

παρά τὰς λογοτεχνικάς του ἀρετάς καὶ τὴν βαθεῖαν ἐρη-
σκευτικότητα δὲν δύναται νὰ κριθῇ, ~~ὅτι~~ ἴσως κατ'ἀλλήλον
διὰ τοὺς μαθητὰς ὅχι μόνον διὰ τὰ ἰδιωματικὰ του ἀλ-
λά πρὸ παντός διὰ φράσεις τινὰς αἵτινες δύνατον νὰ
παρερμηνευθοῦν ὑπὸ τῶν μαθητῶν.

Τὸ ἐν σελ. 10 διπλὸ ὄραμα Ν. Πετμεζᾶ λαοῦρα δύνατον
μὲν ἀπὸ λογοτεχνικῆς καὶ ἐρησκευτικῆς ἀπόψεως, ἀλλ' ἴσως
κατ'ἀλλήλοισιν διὰ μικροτέραν τιξιν.

Ἐκ τῆς οἰκογενειακῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς ἀναγνωσμά-
των τὸ ἐν σελ. 35-31 ἄρ. Ἑφταλιώτη Ἀληθινὸ Παρὰμθεῖ
παρὰ τὰ λογοτεχνικὰ καὶ μορφωτικὰ του πλεονεκτήματα
(νοσταλγία καὶ ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα τὰ παραδόσεις
κ.τ.λ.) ἔχει γλωσσικὰς ὑπερβολὰς, ὥστε νὰ παραβλάπτη-
ται ἡ ὁρθὴ ἐκμετάλλευσίς του.

Τὸ ἐν σελ. 35 - 42 Παπαδιαμάντη. Τὸ ἐνδιαστικὸν ὅραμα
μὲ φυσικότητα ἀφηγηματικὴν καὶ δυνατὴν περιγραφὴν εἶναι
μὲν ποῦ διδακτικὸν ἀλλὰ ἐλευθερὸν πολὺ χωρὶς ἐκαιοποι-
τικὴν ἁδυσιν, ἀφοῦ τὸ παιδί διδτε δὲν ὑπῆκουσεν εἰς τὸν
Πατέρα του ἐσθθη διὰ νὰ κλαύσῃ τὸν ἄδικόν πατέρα θάνα-
τον τοῦ πατρὸς.

Τὸ 44 Π. Νιρβᾶνα Ἀναδρομικὴ ἔκθεσις δὲν κρίνεται ἴσ-
ως κατ'ἀλλήλον καὶ διὰ τὰς ὑπερβολὰς εἰς τὴν ἔκφρα-
σιν καὶ διδτε ἐμφανίζονται ὅλοι οἱ συγχρονικοὶ νοεὶ ἀ-
νάγωγοι.

Ἀντὶ τοῦ κακοῦ παραδείγματος καὶ τοῦ ἀντιστοίχου ψόγου -
πρακτικώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον εἰς τὴν διαπαιδα-
γῶγην εἶναι τὸ καλὸν ὑπόδειγμα.

Τὸ ἐν σελ. 46 - 62 Χριστοβασιλῆ Ὁ Κουτσογιάννης μα-
κρὸν μὲ πλῆθος ἰδιωματικῶν ἀλλ' εὐχάριστον μᾶλλον ὅμως

κατέλληλον διὰ μικρότερων τάξιν.

Τὸ ἐν σελ. 63 τὸ ἀθάνατο ποῦλε Παπαντωνίου διδακτικὸν καὶ δυνατὸν ἄλλ' ἐν μέρει ἔχει τὸ βασικὸν ἐλέγ-
τωμα τοῦ ἐν σ. 44 Νιρβάνα καὶ τοῦ ἐν σελ. 48.

Τὸ ἐν σελ. 74 ποίημα (ἀρχαῖο ἐπὶ γράμμα) τὸ παράπο-
νο τῆς Καρυδιᾶς συμβολικὸν μὲν ἄλλ' ἄνευ ἁξίας διὰ τὸ
παιδὸς

Τὸ ἐν σελ. 75 Ξενόπουλου Ἡ εὐτυχία (σταμνὶ) ὡραῖ-
ον ἁλλὰ μᾶλλον κατέλληλον διὰ μικρότερων τάξιν , ἐνῶ τὸ
ἐν συνεφεῖς σχετικὸν ποίημα Πολέμη εἶναι ἔξοχον.

Τὰ ἀναγνώσματα τῶν χαρακτηρισμῶν ἀρκετὰ καλὰ ἰδίᾳ δὲ
τοῦ Λασκαράτου μὲ τὴν χάριν καὶ τὸ λεπτὸν πνεῦμα τῆς θο-
μοσοφικῆς του εἰρωνίας , ἂν καὶ τινα ἔχουν ἰδιωματικὰ
πολλὰ β) σελ. 86 δοκησέσοφος κ.λ.π. Τὰ δὲ ἐν σελ.
87 Σολωμοῦ τὸ ψῆχαλο καὶ ἡ Ξερῆ πολυμέθεια χωρὶς δι-
αφέρειν καὶ ὄχι νοητὰ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῆς Δ' τάξεως.

Ἐκ τῶν αὐτοβιογραφιῶν τὸ ἐν σελ. 104 ὁ οἰκογενειακός
βίος Ἀν. Λασκαράτου μὲ φυσικότητα καὶ χάριν εἶναι
πολύ μορφωτικὸν ἁλλὰ τὰ ἔφθονα ^{ιδιωτικὰ} ἐφημιόσιν πολὺ.

Τῶν ἐπιστολῶν ἡ ἐν σελ. 115 καταλληλοτέρα μᾶλλον
δι' ἀνωτέραν τάξιν πάντως ὅλαι κρίνονται χρησιμοί.

Τὰ μὲ τὴν ἑθνικὴν ζωὴν ἀναγνώσματα ἀπὸ σελ. 100-10
170 ἐν ὅλῳ 10 ἀναγνώσματα ἀναφέρονται εἰς τὴν νέαν
ἱστορικὴν περίοδον καὶ ὁρᾷσιν καὶ ὁρᾷ εἰς τοὺς ἐπὶ
τουρκοκρατίας ἡγῶνας τοὺς μετέπειτα τοῦ 12-13, τοῦ 1920-
1922, ὡς καὶ τὴν τελευταίαν ἐποποιίαν καὶ τὴν ἀντι-
στασιν ἐπὶ Κατοχῆς ὅλα μὲ ἑθνικὸν παλμὸν καὶ ἔξαρσιν
πατριωτικὴν συντελοῦσαν ἐπυσθεῖως εἰς τὴν καλλιέργει-
αν τῶν ἐκιδιωκομένων ἀντιστοίχων ἀρετῶν.

Ἐπιφυλαξαίς δύνανται νὰ διατυπωθοῦν δι' ὅλῃα ἐκ

τῶν ἀναγνώσμάτων τούτων.

Ἐκ τῶν ἐν σελ. 131, 132 καὶ 134 τοῦ Βλαχογιάννη, ἡ Σουλιωτοπούλου, τῆς Σουλιωτοπούλου, ὁ Γερσοουλιώτης, ὁ ξαιρετικῶν λογοτεχνημάτων καὶ πολὺ μορφωτικῶν ἀπὸ τῆς πατριωτικῆς ἀπόψεως τὰ δύο τελευταῖα ἔχουν ~~Μαθηματικά~~ θλιβερόν διὰ τὰ παιδιὰ περιεχόμενον.

Τὸ ἐν σελ. 141 ἡ μῖνα τοῦ Γρίβα Βουτυρᾶ πολὺ πατριωτικόν, ἀλλ' ὑποτιμώτερον νὰ μὴ γίνηται λόγος ἐπὶ παιδιὰ περὶ ἐλλήνων προδοτῶν κ.λ.π. εἶναι δὲ καὶ θλιβερόν.

Τὰ ἀναγνώσματα ἀπὸ τὰ ἔθιμα καὶ παραδόσεις ποῦ χρήσιμα εἰς σχετικόν ὕλικόν καὶ ἐνδιαφέροντα.

Τὰ τοῦ Κόχλου τοῦ Βυζαντίου πολιτισμοῦ ἀναγνώσματα τῶσον τὰ πεζὰ, ὅσον καὶ τὰ ἔμμετρα εἶναι ἐκλεκτὰ καὶ πολὺ κατὰλληλα διὰ τοὺς ἐπιδιδωκομένους δι' αὐτῶν κατὰ τὴν προκήρυξιν σκοποῦς.

Ὑπερῶχον καὶ ἄφθαστον εἰς περιγραφικὴν τελειότητα καὶ βαθεῖαν ὀρθοσκευτικότητα εἶναι τοῦ Μωραΐτιδου ἐν σελ. 220 ἡ Ἄγρια Σοφία ἐπίσης τὸ ἐν σελ. 228 τὸ Λυκόφως τοῦ Βυζαντίου Ι. Παναγιωτοπούλου (Μουστράς) ὑπερῶχον εἰς γλωσσικὴν διατρίβωσιν, καὶ εἰς ἠθικόν περιεχόμενον.

Τὰ εἰς τὴν συλλογὴν περιληφθέντα Βυζαντινὰ κείμενα, εἶναι εἰλημμένα μόνον ἀπὸ τὴν ἀνώνυμον καὶ ὄντως δημώδη Βυζαντινὴν λογοτεχνίαν, ὡς εἰς σχετικὴν σημείωσιν ἐν τέλει τῆς συλλογῆς ὁ συγγραφεὺς τονίζει, παρελείφθησαν δὲ ἐκ τῆς συλλογῆς σκοπίμως ἄλλα ἀνιερὰ κείμενα Βυζαντινῶν χρονογράφων, διότι ὡς ὁ συγγραφεὺς σημειοῖ, ἐκεῖνα ἐδιαβάζοντο ἀπὸ τοὺς πολλοὺς καὶ ἐπὶ αἰῶνας ».

Ἄλλὰ ἡ συλλογὴ ἔδει νὰ περιέχῃ ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ δημοδεστέρου λόγου τῆς Εὐζαντινῆς περιόδου, περὶ καὶ ἐμμέτρου κατὰ ῥητὴν διάταξιν τῆς προκηρῦξεως συγγραφῆς τῶν νεοελληνικῶν τῆς Δ'. τάξεως, πρὸς ἣν καὶ οὐχὶ ὀρθῶς κρίνων δὲν συνεμορφώθη ὁ συγγραφεὺς.

Ἄλλὰ καὶ εἰσαγωγῆς ἀρκούντως διαφωτιστικῆς δὲν ~~προσέτι~~ προσέτιζε τῶν ἀποσπασμάτων.

Τέλος τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἑλληνικὴν ^{φύσιν} ~~ἱστορίαν~~ καὶ τὴν ἐν αὐτῇ ζωὴν καὶ ἐργασίαν 13 ἀναγνώσματα κρίνονται κατ'ἀλληλα καὶ σύμφωνα πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς προκηρῦξεως.

Τὸ ἐν σελ. 217 Ἄν. Καρκαβίτσα οἱ σφουγγαράδες ἔχει πληθὺς ἰδιωματικῶν ἐν τοῦτοις εἶναι χρήσιμον.

Τὸ παρατιθέμενον λεξιλόγιον εἶναι ἀνεπαρκές, καθ'ὃσον δὲν παρέχονται αἱ ἀναγκαῖαι διὰ πολλὰ ἰδιῶτα ἰδιωματικὰ ἐρμηνευτικὰ πληροφάνειαι, οὐδὲ ^{δυνατὸν} ~~ἐπιτηδύμια~~ τίνων ἀγνωστων λέξεων σημειοῦται ἡ ἐρμηνεία, αἱ δὲ βιογραφικαὶ πληροφάνειαι μᾶλλον σύντομοι.

Ἐν συμπερίσματι ἡ συλλογὴ Ῥωμαίου πλήν τῶν ἐκτεθεῖσιν παραλείψων ἔχει συνταχθῆ συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς προκηρῦξεως καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας.

Τὰ περιληφθέντα ἀναγνώσματα εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως μορφῆς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως περιεχ-μένου ἀξιόλογα καὶ κατ'ἀλληλα νὰ συντελέσουν ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἐπιδιωκομένων καὶ ἐν τῇ προκηρῦξει ἐκτιθεμένων σκοπῶν. Ἀναγνώσματά τινα, ὡς ἐλέχθη, εἶναι μετριωτέρως ἡξίας καὶ τινὰ θὰ ἔδει νὰ μὴ περιλαμβάνοντο. Διὰ τὰ πολλὰ ἐν τοῦτοις πλεονεκτήματά της κρίνεται ἡ συλλογὴ ἀξία Β ρ α β ε ὀ σ ε ω ς .

Νεοελληνικά Κιλαματιανού Δ' τάξεως

=====

'Αποτελεῖται ἀπὸ 273 σελ. ἐξ ὧν 254 κατέχουν τὰ ἀναγνώσματα καὶ 24 τὰ παραρτήματα λεξιλογίων βιογραφικῶν πινάκων καὶ περιεχομένων.

Τ. φύλλα κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Σοῦ Ἰπουργείου περίπου 16, ὡς ἡ προκήρυξις ὀρίζει.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι εἰς κύκλους κατὰ περιεχόμενον ὡς ἑξῆς.

Α' Ἀπὸ τῆν θρησκευτικὴν ζωὴν ~~ἀναγνώσματα~~ σελ. 1-20 ἀναγνώσματα 3 ἐξ ὧν 3 πεζὰ καὶ 3 ποιήματα

Β' Ἀπὸ τῆν ἑρχαλὴν ἑθνικὴν ζωὴν 21-35 ἀναγνώσματα 4 ἐξ ὧν 3 ποιήματα

Γ' Ἀπὸ τῆν μεσαιωνικὴν ἑθνικὴν ζωὴν 36-64 ἀναγνώσματα 3, ἐξ ὧν πεζὰ 3 καὶ ποιήματα 5

Δ' Ἀπὸ τῆν νεωτέραν ἑθνικὴν ζωὴν 65-109 ἀναγνώσματα 17, ἐξ ὧν πεζὰ 3 ποιήματα 9.

Ε' Ἀπὸ τῆν οἰκογενειακὴν ζωὴν 110-143 ἀναγνώσματα 9 ἐξ ὧν πεζὰ 5 ποιήματα 4

ΣΤ' Ἀπὸ τῆν κοινωνικὴν ζωὴν σελ. 149-183 ἀναγνώσματα 13 ἐξ ὧν πεζὰ 7 ποιήματα 6

Ζ' Ἀπὸ τοὺς ἑλληνικοὺς τῶπους σελ. 184-203 ἀναγνώσματα 5 ἐξ ὧν πεζὰ 3 ποιήματα =

Η' Ἀπὸ τῆν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ τῆν ἐν αὐτῇ ζωὴν σελ. 204-226 ἀναγνώσματα 8 ἐξ ὧν πεζὰ 3 ποιήματα 5

Μεσαιωνικά ἑλληνικά κείμενα 227-254- πεζὰ καὶ ἔμμετρα.

Ἐν συνόλῳ τὰ Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα ἔργα νεοελλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν (ὡς καὶ τινὰ τοῦ ἰδίου

συγγραφῶς) εἶναι 72 , κατέχοντα σελ. 226 , ἐξ ὧν 55 πεζογραφήματα (σελ. 180) καὶ 37 ποιήματα (σελ. 46) ἢτοι τὸ ἓν τρίτον $1/4$ τῶν σελίδων πεζογραφημάτων δηλαδὴ πεδυστὴν ὑπερβολικὴν πως)

Τὰ μεσαιωνικὰ 10 ἐν συνόλῳ ἀναγνώσματα κατέχουν σελίδας 28 , ἐξ ὧν 14 σελ. τὰ 7 πεζὰ κεῖμενα καὶ 14 τὰ 3 ἔμμετρα. Εἰς τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν μεσαιωνικὴν ἐθνικὴν ζωὴν ἀναγνώσματα , ἐκτὸς τῶν Βυζαντινῶν κειμένων , συμπεριλαμβάνονται , ὡς ἐλέγχθη , καὶ τὰ 3 ἀναγνώσματα εἰς τὰς σελίδας 36-54 , ἐξ ὧν 3 πεζὰ καὶ 3 ποιήματα. Μολονότι εἰς προσηρτημένον εἰς τὴν συλλογὴν ὑπόμνημα ὁ συγγραφεὺς τονίζει ὅτι ἀναγνώσματα ἐπιστημονικοῦ περιεχομένου παρέχουν μὲν πολυτίμους πληροφορίας καὶ δυνατόν νὰ εἶναι ἀξιόλογα βοηθήματα τοῦ μαθήματος τῆς ἱστορίας ὅχι ~~Μόνον~~ ὅμως κατὰλληλα διὰ τὸ μάθημα τῶν νέων ἑλληνικῶν , εἰς τὰ νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα τῆς μεσαιωνικῆς περιόδου , ἅτινα κατὰ τὴν προκήρυξιν ἔδει νὰ τύχουν ἰδίως προτιμήσεως , ὡς σχετιζόμενα μὲ τὴν διδασκομένην ἐν τῇ τάξει ἱστορίαν , περιελήφθησαν 3 ἐν συνόλῳ πεζογραφήματα , ἦτοι ὁ Μῆγας Κωνσταντῖνος Κ. Παπαρηγοπούλου καὶ ὁ Ἰουστινιανὸς τοῦ Ἰδίου συγγραφῶς (σελ. 36-46)

Ἀμφότερα αὐστηρῶς ἐπιστημονικοῦ ἱστορικοῦ περιεχομένου μᾶλλον ἀνωτέρου τῆς ἀντιληπτικότητος τῶν μαθητῶν καὶ ὁ Ἐκδικητὴς » τοῦ Καρκαβίτσα μὲ ἐθνικὸν περιεχόμενον καὶ ἐξαίρετον πατριωτικὴν ἔξαρσιν.

Τὰ ἀναγνώσματα κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκλεκτὰ ἀναφέρονται εἰς τὴν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ ἑλληνικὴν ζωὴν καὶ εἶναι ἄλλα εἰς τὴν δημοτικὴν καὶ ἄλλα εἰς τὴν καθαρὴν

έν σχετικῇ ἀναλογίᾳ περί τῆς ἀξίας δέ τούτων παρατη-
ροῦμεν έν δόλοισι δι' ἐκάστην κατηγορίαν ἀναγνωσμάτων
τᾶ ἀκλουθεῖ :

α) Ἀπό τήν ὀρησκευτικὴν ζωήν. Τᾶ περὶ σχετικῶς κα-
λὰ καὶ διδασκτικὰ πλὴν τοῦ έν σελ. 12-14 " " στὸ 'Ἀγία-
σμα τοῦ Ν. Λύτρα " Ε. Σόχου , ὅπερ πενιχρὸν εἰς περι-
γραφὴν καὶ ἔννευ μορφωτικῆς ἀξίας . Τᾶ ποιήματα καλὰ καὶ
κατάλληλα διὰ τήν τόνωσιν τοῦ ὀρησκευτικοῦ συναισθήμα-
τος .

β) Ἀπό τήν Ἀρχαίαν Ἑθνικὴν ζωήν. Τᾶ ἀναγνωσμα-
τα έν γένει διδασκτικὰ καὶ κατάλληλα , τὸ δὲ έν σελ.
21-30 " Ἡ ναῦς τοῦ Παύλλου , " μέ ἄπορον ὑποδειγματι-
κὴν καθαρῶς εἶδαν , διδασκτικὸν καὶ κατάλληλον .

γ) Ἀπό τήν μεσαιωνικὴν ἑθνικὴν ζωήν
Πλὴν τῶν ἀνωτέρω περί αὐτῶν λεχθέντων τᾶ ποιήματα
εἶναι σχετικῶς κατάλληλα

δ) Ἀπό τήν νεωτέραν ἑθνικὴν ζωήν. Ταῦτα ἀναφέρονται
εἰς τοὺς ἁγῶνας τοῦ 1821 (κλέφτες , Διάκος , Μεσολόγγι
Σοῦλι κ.λ.π.) τὸν μακεδονικόν ἁγῶνα καὶ τὸν τοῦ 1912-
13 (Μελάς Γιαννιτσά Μαβίλης Μπιζάνι) , ὡς καὶ τοὺς
ἁγῶνας τοῦ 1940-41 . Τὸ έν σελ. 55 - 64 " ὁ ἀνδρειωμέ-
νος " τοῦ Βλαχογιάννη ἀριστοῦργημα λογοτεχνικόν συμ-
βολίζει τήν πηγάσαν γενναιοψυχίαν καὶ τήν αὐτοθυσίαν
τοῦ Ἑλλήνος ὑπὲρ τῶν ἑθνικῶν ἰδεωδῶν , ἀλλὰ θὰ ἦτο
καταλληλότεραν διὰ μαθητὰς ἀνωτέρας τάξεως .

Τὸ έν σελ. 70-76 τῆς Δέλτα σχετικῶς πολὺ μακρὸν καὶ
μέ τινα γλωσσικά ἰδιώματα , ἀλλὰ χρῆσιμον .

Τὸ έν σελ. 77-83 ὁμιλία ραδιοφωνικῇ Καλαματιανοῦ ἐ-
πίσης μακρὸν . Τὸ " νῦν ὑπὲρ πάντων ἁγῶν " 87-99 ἐκτε-
νέστερον ἴσως τοῦ ὀδοντος καὶ μέ γλωσσικὴν τινὰ ἀνομοι-

ομορφίαν , αλλά δυνάμει και μορφωτικόν.

Τό έν σελ. 94-101 Δαβάρης Καλαματιανοῦ μακρόν πῶς
ἀλλά πολὺ πατριωτικόν και διδακτικόν. Τό 102-103 Ἀγγ.
Βλάχου τό χιόνι περιγράφει παραστατικά καί ζωντανά
τοὺς ἡρωϊσμοὺς τῶν μαχητῶν τοῦ 1940-41 κατά τόν παγε-
ρόν χειμῶνα μέ παλμὸν ἐθνικόν και ἔξαρσιν συντελοῦσαν
εἰς τήν ἐνδύχυσιν τοῦ πατριωτικοῦ αἰσθήματος.

Τό έν σελ. 84-86 δ Τσολιῆς τοῦ Νιρβάνα ἐξέχως ὥραϊον
Εἰς Ἀπό τήν οἰκογενειακὴν ζωὴν

Τά τε κεῖνά και ποιήματα εἶναι σχετικῶς κατάλληλα
συντελοῦντα εἰς τήν καλλιέργειαν οἰκογενειακῶν ἀρετῶν
κ.λ.π. Τό τοῦ Βενουκουλου σελίς 110 περὶ τῶν συνηθειῶν
τῆς μητρὸς του και τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν της , μο-
λόντι ἐνδιαφέρει κυρίως ὠρισμένης τάξεως μητέρας ὡς
και τό τοῦ Βικέλα ἔχουν ἱκανήν μορφωτικὴν ἀξίαν.

Ἡ ἀνάλυσις τοῦ Παραμυθιοῦ τῆς γιαιγίης Καλαματιανοῦ
σελ. 118 εἶναι πολὺ μακρά.

Ὁ Ἀμερικάνος Παπαδιαμάντης μακρόν πολὺ , ἀλλά ἐνδι-
αφέρον εὐχάριστον ἀνάγνωσμα σελ. 127 μορφωτικόν.

ΣΤ. Ἀπό τήν Κοινωνικὴν ζωὴν

Τά ἀναγνώσματα κρίνονται κατά τό πλεῖστον κατάλληλα
διὰ τήν ἀνάπτυξιν ἀτομικῶν και κοινωνικῶν ἀρετῶν.

Τό έν σελ. 150-153 φιλοξενία Χριστοβασίλη ἔχει λῦσιν
ἀπλῶς, καί ὅσον δ πατήρ ἀποκρύπτει ἀπό τὰ κρατικά ὄρ-
γανα τόν καταφυγόντα εἰς τήν οἰκίαν του δολοφόνον
τοῦ υἱοῦ του.

Τό έν σελ. Φωστίνη μέτ ὑπέροχος χειρονομία ὡ-
ραϊόν μέν Ἀπό τῆς φιλανθρωπικῆς πλευρᾶς , ἀλλά περιωρι-

ομένου ενδιαφέροντος ἐν σχέσει πρὸς τὴν σημερινὴν δημο-
συργημένην πραγματικότητά μας.

Τὸ ἐν σελ. 164 Πανοπούλου Ἑμπιστοσύνη ἡ ἀπὸ τοῦ περιο-
δικῶν διήπλασις μᾶλλον διὰ μικροτέραν τάξιν κατέλλη-
λον.

Τὸ ἐν σελ. 167 Τὸ Λευρωτικὸν Μ. Μητσάκη ὅχι γενι-
κοῦ ενδιαφέροντος σήμερον.

Ἐκ τῶν χαρακτηρισμῶν περιττόν εἶναι τὸ ἐν σελ.

ὁ κακὸς μαθητὴς 170 Λαοκρατοῦ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν πολ-
λὰ ἄλλα ὅθεν εἶναι ὁ καὶ ἀπὸ ἠθοπλαστικῆς ἀπόψεως
χρησίμων τῶν, ὡς ἀναφερόμενον εἰς παρὰδειγμα κακοῦ.

Ζ: Ἀπὸ τοὺς Ἑλληνικοὺς τῶν.

Πάντα εἶναι ἀξιόλογα μὲ ποικιλίαν γενικοῦ ενδιαφέρον-
τος ἰδίᾳ δὲ ἡ Ἀττικὴ Παλαιὰ, τὸ τραγοῦδι τῶν νησιῶν
τοῦ ἰδίου Κόντογλου ἡ Μήλος καὶ Καψάλη ἡ Νιζουσα.

Η: Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν φύσιν καὶ ζωὴν

Σχετικὰ μὲ τὴν ζωὴν καὶ κατέλληλα νὰ κινήσουν τὴν ἀ-
γάπην τῶν μαθητῶν πρὸς τὴν ὥρασαν ἑλληνικὴν φύσιν, κ.τ.
λ. ἰδίᾳ δὲ τὰ ποιήματα Κρυστᾶλλη, Πορφύρα, Δροσίνη

Τέλος εἰς τὰ μεσαιωνικά κεῖμενα περιλαμβάνονται ἀ-
ποσπάσματα χρονικῶν (Μαλάλα, Μόσχου, Θεοφάνους, Ζωνα-
ρᾶ, Φραντζῆ, Δούκα) καὶ ποιήματα προδρομικά καὶ Ἀ-
κριτικά κατέλληλα ἀπὸ τῆς γλωσσικῆς ἀπόψεως δι' ὅν
προσβλίζονται σκοπῶν. Ἔνια δὲ καὶ ἀπὸ τῆς μορφωτικῆς
ὡς παρέχονται ἱστορικὸν περιεχόμενον ενδιαφέρον. ὡς λ.
χ. τὸ ἐν σελ. 237 ἀπόσπασμα Γ. Φραντζῆ, Δούκα κ.τ.λ.

Εἰς ἕκαστον προτάσσει εἰσαγωγὴν κατὰ τὴν διακρίσειν.

Εἰς τὸ ἐν σελ. 232 ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ χρονικοῦ Ζωναρᾶ πε-
ριέχον τὰ τῆς τυφλώσεως τῶν 15 χιλιάδων Βουλγάρων ὑπὸ

Βουλγαροκτόνου δὲν δύναιται νᾶ θεωρηθῇ χρήσιμον καὶ ἔδει νᾶ μὴ περιληφθῇ εἰς τὴν συλλογὴν. τὸ λεξιλόγιον καὶ αἱ βιογραφικαὶ σημειώσεις ἔδει νᾶ εἶναι πληρέστεραι.

Κατὰ τὰ προσεκτεθέντα τὰ ἀναγνώσματα τῆς συλλογῆς Καλαματιανοῦ ἔργα δοκίμων νέων ἑλλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν ὡς καὶ τινε τοῦ ἰδίου συγγραφέως εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον σύμφωνα πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς προκηρύξεως.

Ὁ συγγραφεὺς ὡς ἐν προλόγῳ ἀναφέρει δὲν συμπεριέλαβε ποιήματα καθαρουργίας εἰς τὴν συλλογὴν τῆς Α'. τάξεως παρὰ τὴν ρητὴν ἀπαιτήσιν τῆς προκηρύξεως.

Τὰ ἀναγνώσματα γενικῶς τείνουν νᾶ ἐξάρουν τὸ ἑθνικὸν ἰδεῶδες καὶ τὴν συντελεσθεῖσαν ἐν γένει ἀξιόλογον ἑλληνικὴν δημοουργίαν κατὰ τοὺς ἑθνικοὺς ἡγῶνας, καὶ νᾶ τονώσουν τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς ἑλληνικοὺς τόπους καὶ τὴν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ ζωὴν, καὶ ἄλλα μὲν εἶναι ἀξιόλογα ἄλλα ἔχουν κατωτέραν ἀξίαν καὶ τινε ἔδει νᾶ ἀντικατασταθοῦν δι' ἄλλων καταλλήλων.

Ἡ ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσις καὶ ὁρᾶσις τῆς Ἑλληνίδος ἔδει δι' ἰδίων ἀναγνωσμάτων νᾶ τονισθῇ ὡς ἡ προκήρυξις ρητῶς ἀπαιτεῖ.

Ἡ ἀποδεκνῆσις ἔδει ὡσαύτως νᾶ μὴ ἀγνοηθῇ εἰς τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἀπελευθερώσιν ἐκδοθησομένην συλλογὴν νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων.

Τὰ ἀναγνώσματα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὴν μεσαιωνικὴν ἑθνικὴν ζωὴν ἔδει νᾶ ᾗσαν περισσότερα προκειμένου περὶ συλλογῆς διὰ τὴν Δ' τάξιν, ἐν ᾗ διδάσκεται κυρίως ἡ ἱστορία τῆς περιόδου αὐτῆς.

Πάντως ἡ ἐργασία συγκεντροῦ ἱκανά πλεονεκτήματα, ὡς εἰς τὰ καθέκαστα ἔχει λεχθῇ καὶ κρίνεται δι' αὐτὸ ἀξία βραβεύσεως.

Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα - Μακροπούλου Δ. Τίτλος.
ἑξατάξιου Γυμνασίου.

=====

Ἀποτελεῖται ἐκ σελέδων δακτυλογραφημένων 316 τ. φ. 16
Ἐκ τούτων σελέδας 293 καταλαμβάνει τὸ πρῶτον μέρος περι-
έχον τὰ ἀναγνώσματα, τὰς δὲ ὑπὸ λοιποὺς τρεῖς δευτερον
μέρος περιέχον, λεξιλόγιον (σελ. 294- 303), βιογραφίαι,
συγγραφῶν (σελ. 304-312) καὶ πλῆνα περιεχομένων
σελῆς 313-316).

Ὁ συγγραφεὺς προτάσσει τῆς συλλογῆς ὑπόμνημα ἐκ 3.
1/2 περίπου σελέδων ἐν ᾧ παρέχει πληροφορίαν περὶ τοῦ
τρόπου καθ'ὃν εἰργάσθη καὶ ἐξηγεῖ διὰ τίνων λόγων ἐ-
προτιμήθησαν τὰ περιληφθέντα εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ ἀναγνώ-
σματος.

Ὅπως ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ὕλης καὶ τὴν οἰκονομίαν
αὐτῆς ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τῆς προκηρύξεως.

Τὰ ἀναγνώσματα διήρθεσαν δὲ συγγραφεὺς εἰς ὅκτω ἐν ὅλῳ
κύκλῳ ἤτοι α) ἀπὸ τῆν ἠθικοποικίαν ζωὴν (σελ. 13-
ἀναγνώσματα 6, ἐξ ὧν 3 ποιήματα

β) ἀπὸ τῆν ἠθικοποικίαν ζωὴν σελ. 140 ἀναγνώσματα 50
ἤτοι ἀπὸ τῆν ἀρχαϊότητα 8, ἐξ ὧν 4 ποιήματα, 2) ἀπὸ
τῆν μεσαιωνικὴν ἐποχὴν 7, ἐξ ὧν ποιήματα 1, 3) ἀπὸ
τὸν ἑρπύδιον ἀγῶνα 21, ἐξ ὧν 6 ποιήματα καὶ 4) ἀπὸ τῆν
νεωτέραν καὶ τῆν σύγχρονον 14, ἐξ ὧν ποιήματα 3.

γ) ἀπὸ τῆν οἰκογενειακὴν ζωὴν ἀναγνώσματα 3 ἐξ ὧν
ποιήματα 2.

δ) ἀπὸ τῆν κοινωνικὴν ζωὴν ἀναγνώσματα 4, ἐξ ὧν ποι-
ήματα 2.

ε) ἀπὸ τῆν πνευματικὴν ζωὴν ἀναγνώσματα 11 ἐξ ὧν ποιή-
ματα 3.

στ) ἀπὸ τῆν ζωὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπαέθρου ἀναγνώσματα

7 ἐξ ὧν ποιήματα 3.

ζ) Ἀπὸ τοὺς ἑλληνικοὺς τῶπους ἀναγνωστικῶς 11, ἐξ ὧν ποιήματα 6

η) Ἀπὸ τῆν ἑλληνικὴν θάλασσαν καὶ τὰς ἡψοὺς ἀναγνώσματα 2 ἐξ ὧν ποιήματα 1.

Ἐπὶ πλεον περιεληφθησαν ἰδιαιτέρως ἀπὸ σελ. 289-293 μεσαιωνικὰ ἑλληνικὰ κείμενα, ἐξ ὧν ποιήματα 4 καὶ πεζὰ 8.

Τὰ ἀναγνώσματα ἔχουν ὡς θέμα τὴν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ τὴν ἑλληνικὴν ζωὴν καὶ ὅτ' ἢ προκλήρουσι καθαρίζει, τὴν τε σύγχρονον καὶ παλαιότεραν, ἀλλὰ θέν ἀναφέρονται πολλὰ εἰς τὴν περίοδον, ἥς τὴν ἱστορίαν διδάσκονται ἐν τῇ τάξει ὡς καὶ ἐν ταῖς προηγουμέναις αὐτῆς, ἐν ᾧ εἰς τὴν προκλήρουσιν τονίζεται τοῦτο ἰδιαιτέρως.

Ὁ συγγραφεὺς ὡς τονίζει ἐν τῷ ὑπομνήματι τοῦ, κατέβαλεν εὐσυνείδητον προσπάθειαν διὰ νὰ περιλάβῃ εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ ἀναγνώσματα κατάλληλα διὰ τὸν αὐτῶν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν καὶ σύμφωνα πρὸς τοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως.

Κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἰδιαιτέρως ἐπεδίδωκεν ἵνα περιληφθῇ εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ νέου ὕλικον ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἦτο ἐφικτόν, καθ' ὅσον λέγει, τὰ ἔργα τῶν νεωτέρων δοκίμων συγγραφέων, ὅσα ἐξ αὐτῶν ἔχουν παιδαγωγικὰ στοιχεῖα δὲν δυνάμει νὰ ἀντικαταστήσουν τὰ ἔργα τοῦ Παπαδιαμάντη, τοῦ Καρχαβίτσα τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Παλαμᾶ κ.τ.λ.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι οὕτω ἔργα τῶν καλυτέρων ἑλληνικῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν, εἴτε αὐτοτελεῇ πεζὰ καὶ ποιήματα εἴτε ἀποσπάσματα με ἐνόητα κατὰ τὸ δυνατόν αὐτοτελεῇ.

Πολλά τούτων εἶναι ἀξιόλογα ἀπὸ τε λογοτεχνικῆς καὶ παιδαγωγικῆς ἀπόψεως τινὰ δὲν ἔχουσιν ἀξίαν πολλήν.

Ἐκ τῶν 6 ἀναγνώσματων τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν ἄξια ἰδέας ἐξάρσεως εἶναι στὸ Χριστό, στὸ Κἄστρο τοῦ Ἁλ. Παπαδιαμάντη ὅπερ μολόνσιν ὀλίγον μακρὰν σελίς 11, ἔχει περιγραφὰς ἀξιολόγους καὶ εἰκόνας ζωηρὰς ὥστε νὰ συγκρατῇ ἀδιάπτωτον τὸ διαφέρον τοῦ ἀναγνώστου καὶ νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος.

Ὁραῖον ἐπίσης τὸ ποίημα τοῦ Δροσίνη « Ὁ Ἑσπερινὸς » μορφωτικὴν ἀξίαν ἔχει ὡσαύτως καὶ τὸ « Ἐήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου » τοῦ Μητροπολίτου Παντελεήμονος.

Ἐκ τῶν λοιπῶν ὁ Ὑθρὸς, τοῦ Στάμου Μιρᾶνιᾶ μολόνσιν ἔχει καλὰς περιγραφὰς, καὶ ἀξιόλογον μορφωτικὴν ἀξίαν ἐννυχθεῖ ἴσως ὅχι καταληπτὸν ἀπὸ τοὺς μαθητὰς.

Ἰδιωματικὰ τινὰ καὶ ἔγνωστα εἰς τοὺς μαθητὰς δὲν ἐρμηνεύονται εἰς τὸ ἀξιολόγιον.

Ὡς λ.χ. σελίς 5 τῆς Θάλμιας σελίς 4 διαναστάει σελ. 6 τὸ γιᾶκι της, εἰς ἀβασταγὴν σελ. 3 εἰς τὴν Χιβάδα σελ. 12 τὸν ἐξουδριαντὸν σελ. 13 κασκαβάλι.

Β'. Ἑθνικὴ Ζωή

Ἀπὸ τὴν Ἀρχαιότητα σελ. 19-38

Τόσον τὰ ποιήματα (Ἀθῆνα Παλαμᾶ Ὀλυμπιακοὺς Ὕμνος ἰδίου κ.λ.κ.) ὅσον καὶ τὰ πεζὰ κρῖνονται κατ'ἀλληλα ἰδίᾳ δ' νικητῆς Ν. Δ. Ἐπισκοποπούλου περιγράφοντος τὸν Ὁραῖον ~~Εὐτυχῶν~~ τοῦ εὐτυχοῦς πατρὸς τῶν 3 Ὀλυμπιονικῶν υἱῶν καὶ ἡ ἑξὸς τῆς Ἀθηνᾶς Ταρσοῦλη, ὅπερ εἶναι πολὺ διδακτι-

· κόν ὡς πρὸς τὰ ἀξιόλογα καλλιτεχνικὰ δημιουργήματα κ.
λ.π.

Τοῦ ἴδίου συγγραφῆς - Σωκράτης Εὐθυδημος ὁ διάλογος
εἶναι διδακτικὸς μὲ ὅλγα τινὰ μᾶλλον ἐκ παραδρομῆς
λᾶθη. Τὰ ἐν ἀρχῇ λεγόμενα μᾶλλον πολλὰ

2. Ἀπὸ τὴν μεσαιωνικὴν ἐποχὴν.

Τὸ δημοτικὸν ποίημα τῆς " Ἀλώσεως " ὡραῖον. Ἐπίσης
ἐκ τῶν πεζῶν " Ἀλωσις " τοῦ Ζαμπελίου , ἐνῶ τὰ λοιπὰ
εἶναι μᾶλλον περιγραφαί. Τὸ ἀνάγνωσμα αἱ γυναῖκες τοῦ
Βυζαντίου Ῥοδοκανάκη εἶναι διδακτικὸν ἀπὸ ἱστορικῆς
ἀπόψεως , τὸ λεγόμενον ὅμως ἐν σελ. 54 περὶ τῆς Θεοτό-
κου εὐρισκομένης ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀγωνιζομένων γυναικῶν
θὰ ἔδει μᾶλλον νὰ διατυπωθῇ σαφέστερον καὶ καταλληλότε-
ρον ὡς πρὸς τοὺς μαθητὰς.

Ἐπίσης πολλὰ ἐκ τοῦ ἀναγνώματος " Βυζαντινὴ Ἀνα-
γέννησις " Ἀδαμαντίου (σελῆς 66) ὅθεν κρίνονται κα-
τάλληλα διὰ τὴν Δ' τάξιν ὡς ἀνώτερα τῆς ἀντιληπτικῆς
τητος τῶν μαθητῶν.

3. Ἀπὸ τὴν περίοδον τῆς δουλείας καὶ ἱεροῦ μας ἀγῶνος

Ἐκ τῶν 21 ἀναγνωσμάτων ἄξια ἰδὼς ~~εἰς τὴν~~ ἐξέρεως
εἶναι τὰ : " Ἀρματοῦλοι καὶ Κλέφτες " Παράσχου " Κτυπᾶ-
τε Πολεμάρχοι " Βαλαωρίτου " ὁ Κανάρης ~~ἡλικίας~~ ἐκδι-
κεῖται " Σπ. Μελά , " Ἡ Αἶμνη τοῦ Μεσολογγίου " Κ. Πελα-
μᾶ , " Ἡ ἔξοδος τῆς Φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου " (γενικῆς
Ἐφημερίδος) . Ὅλα ἐν γένει ἀναφέρονται εἰς τὸν ἱερὸν
ἀγῶνα τῆς ἐπαναστάσεως , (ἀγῶνες πολεμιστῶν , συμβολὴ
λογίων , ἐκκλησίας , διδασκάλων , ἀνδρῶν , γυναικῶν κ.λ.π)

Με τήν ποικιλίαν τοῦ περιεχομένου δίδονται πολλά εὐ-
καιρία διὰ τήν ἐκτίμησιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος καί τήν ἀ-
νάλογον τόνωσιν τοῦ Πατριωτικοῦ συναισθήματος τῶν μα-
θητῶν.

4) Ἀπό τήν νεωτέραν καί σύγχρονον ἐποχήν

Τά 14 ἐν ὅλῳ ἀναγνώσματα ἀναφέρονται κυρίως εἰς τοὺς
ἀγῶνας ἀπὸ τοῦ 1912 μέχρι τοῦδε, παρέχονται δὲ δι' αὐ-
τῶν χρήσιμα στοιχεῖα πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ἐθνικῆς δρα-
σεως καθ' ὅλην τήν νεωτέραν περίοδον.

Γ. Ἀπὸ τήν οἰκογενειακὴν ζωὴν

Τὸ διήγημα "Ὁ Ἀμερικάνος" Παπαδιαμάντη, ἂν καί
μακρὸν ἔχει ~~ὑπόμνημα~~ μορφωτικὰ στοιχεῖα.

Δ. Ἀπὸ τήν κοινωνικὴν ζωὴν

Τὰ πεζογραφήματα "Ἱστορικὴ Πανήγυρις" Καρκαβίτσα
εἶναι ἄξιον ἰδέας ἐξάρσεως.

Ἡ φιλοξενία τοῦ Χριστοβασέλη, ἀπὸ ὀρισμένης πλευρᾶς
χρήσιμον ἀλλὰ ἀπείθανον καί ὅχι ἱκανοποιητικὸν ἀπὸ ἐθνι-
κῆς ἀπόψεως.

Ε. Ἀπὸ τήν πνευματικὴν ζωὴν

Ἐκ τῶν 11 ἀναγνωσμάτων ἀξιόλογον εἶναι τὰ "Ἐνωμικά"
Ἀδ. Κοραῆ, ἑνία δὲ ἄλλα ἀνώτερα τῆς πνευματικῆς κα-
ταστάσεως τῶν μαθητῶν, ὡς σελ. 205, 231 (ὁ Ἕλληνα ζω-
γράφος "Κ. Μιχαηλίδου")

ΣΤ. Ἀπὸ τήν ζωὴν τοῦ Ὑπαέθρου

Ἡ "ὄψιμη σπορά" Θεοτόκη ~~Μαρκάκη~~ καταλληλότερον
διὰ μικροτέραν τάξιν μετὰ πολλὰ ἰδιωματικά, χωρὶς νὰ ὁ-

πάρχουν εἰς τὸ λεξιλόγιον (θά συνέμπαζε, μούσκουλα ,
ἐλθτρεσε , ξελωλαίνεις, ἀγερμό , μουγγαλητό κ.κ.π.),
» δ' ἐμπρηστής » Π. Νιρβάνα - Χρονογράφημα καταλληλότερον
δι' ἀνωτέραν τάξιν γενικῶς ὅλα με ὥραϊας περιγραφῆς .

2) 'Απὸ τοὺς Ἑλληνικοὺς τῶπους .

'Απὸ τὰ 11 ἀναγνώσματα τὶ ἐκλεκτότερα εἶναι » ἡ Χιονι-
σμένη Ἀθήνα » Σπ. Μελά , διὰ τὰς ὥραϊας του περιγρα-
φῆς , ἀλλ' εἰς τινὰ σημεῖα φράσεις τινὲς τάλμηραὶ ἀπὸ
θρησκευτικῆς ἀπόψεως (σελ. 239) τὸ ποίημα ὡς Χιο-
νισμένη νύχτα » τοῦ Χατζεπούλου , » Τὰ Τοπία τῆς Μυ-
τιλήνης » Ταχκοπούλου με τὴν θαυμασίαν περιγραφὴν κι-
νοῦσαν ζωήρδον τὸ διαφέρον , ἀλλὰ καὶ με πολλὰ ἰδιω-
ματικά , τὰ ὅποια δ' συγγραφεὺς ἐθεώρησε περιττὸν νὰ
περιλάβῃ εἰς τὸ λεξιλόγιον (σελ. 243 κ.τ.λ. πάξες ,
ἐφπῆκειλη , χρωματοσιὰ , ῥοδᾶνι , συντεφένια , σκάρο, αἰ-
ώνεται ;) .

'Ὁσαύτως πολλὰ ἰδιωματικά ἔχει τὸ ἀνέγνωσμα Στὴν Κε-
φαλληνίαν Ν. Βασιλειάδην διὰ τὰ ὅποια οὐδεμίαν μνείαν γί-
νεται εἰς τὸ λεξιλόγιον (σελ. 250 ῥομπῆλα Βοῦσκα πλη-
θεια) χωρὶς ἄλλωστε νὰ ἔχῃ καὶ ἀξιόλογα λογοτεχνικά
προτερήματα τοῦτο . Ὁραῖα τὰ ποιήματα Κωστή Παλαμά
τὸ Τραγοῦδι τῶν Βουνῶν , ἡ Ροῦμελη .

Η' Ἑλληνικὴ θάλασσα καὶ νῆσοι . Τοῦ Μωραϊτίδου » τὸ
Αἶγαῖον ἐν Τρικυμίᾳ ἐκλογαὶ ἐκ τοῦ λογοτεχνήματος » Με
τὰ πανιὰ » καὶ Προβελλεγγίτου ποίημα Μετὰ τὴν Τρικυ-
μίαν .

Πολλὲς ὥραϊα μὲν ἡ περιγραφὴ εἰς τὸ διήγημα . ἀλλὰ παρὰ
τὴν λογοτεχνικὴν τελειότητα ἡ γλῶσσα εἶναι πολὺ ἀόστηρά

καθαρεύουσα μέ τινα ἰδιωματικὰ μὴ ἐρμηνευόμενα εἰς τὸ λεξιλόγιον. Μακρὸν δὲ μέ τινες ὑπερβολὰς καὶ παρομοιώσεις ὅχι καταληπτικὰς ἀπὸ τοῦς μαθητῶν. λ.χ. σελ. 202 "Ὁ θυρμὸς καὶ γόοι αὐλοῦ Φρυγικοῦ, τὸ φρυγίον αὐλοῦντος. Μέλος νεκρώσιμον ἁρώτων πνευμάτων, ἐν νυκτῖαις φοβεραῖς ὥραις ἐπικαθυσάντων, θαρρεῖς, ἐπὶ τῶν ἀκροτάτων τῆς νεῶς καὶ ῥηνοῦντων ἐν ἰαχῇ τοῦ ἐρῆμου πελάγους" - φλέει σελ. 263 παρὰ τὰ μαντέρια 264 πορτέλα φαγκρίζοντα, 269 Καρχηδών, ἡ πρύμνη ὑπεχώρησεν ὡς κατακλίθεται ἡττημένος ἐν σταδῶ ἕκπλος- 262 ἀκούω..... καὶ νῦν τὸν κλαυθμὸν τὸν ἀκατάδεχτον τοῦ Πέτρου καὶ πάλιν τῆς Μαγδαληνῆς τοῦς λυγμοὺς (τολμηρὰ ἴσως παρομοίωσις)

Τὰ εἰς EPIMETRON φερόμενα εἶτα Μεσαιωνικὰ Ἑλληνικὰ κεῖμενα ἀπὸ σελ. 273 καὶ ἐφεξῆς εἶναι ἐν ὅλῳ 10, ἐξ ὧν 4 ποιήματα καὶ 9 πεζὰ, πρὸ τῶν ὁποίων ὁ συγγραφεὺς παραθέτει μικρὴν εἰσαγωγὴν πρὸς κατανόησιν.

Τούτων πολλὰ εἶναι ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ ῥητορικῆς ἀπὸψευς διδακτικὰ καὶ τινα δὲ ἐνδιαφέροντα.

Ἐν συμπεράσματι τὰ ἀναγνώσματα, ὡς ἐλέχθη, εἶναι ἔργα δοκίμων ἐλλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν εἴτε αὐτοτελεῖ, εἴτε ἀποσπάσματα ἔργων ἢ δημοσιεύματα εἰς ἐφημερίδας κ.λ.κ. διδακτικοῦ περιεχομένου.

Εἰς τὴν συλλογὴν πολλὰ πεζογραφήματα εἶναι περιγραφικά, καὶ διηγηματικὰ ὡς ἐν τῇ διακηρύξει ὀρίζεται.

Πολλὰ ἐπέσης ἀναγνώσματα σχετίζονται μὲ τὴν ἐθνικὴν ζωὴν τῶν νεωτέρων χρόνων (ἱερὸς ἀγὼν τοῦ 1921, νεώτερα καὶ σύγχρονα ἐποχῇ, (σελ. 68-163 ~~±~~ ἤτοι τὸ 1/3 τῆς ὅλης ὕλης τοῦ βιβλίου) ἐν ᾧ ἀπὸ τὴν μεσαιωνικὴν

ἐποχὴν (πλὴν τῶν μεσαιωνικῶν κειμένων) μόνον 7 ἀναγνώσματα ἔχουν περιληφθῆ σελίδες ἐν ὧν 39-67 ~~Αἰ~~ ἐν τῇ προκηρύξει ὑφίσταται ὅτι τὰ ἀναγνώσματα θὰ ἔχουν κατὰ κανόνα ὡς θέμα τὴν ἐλληνικὴν φύσιν καὶ ἐλληνικὴν ζωὴν , ἰδίως δὲ τὴν σχετιζομένην πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς τάξεως .

~~Ἐκ τῶν περιληφθέντων ἀναγνωσμάτων δύο εἶναι περιγραφαί .~~

Ἐξ ἄλλου δὲν ἀναφέρονται ἀναγνώσματα εἰς τὴν ἀξιαν θαυμασμοῦ ἀντίστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τῶν ἐκιδραμῶντων κατὰ τοῦτου τριῶν ἐχθρικών Κρατῶν , ὡς ἡ προκήρυξις ὑφίσταται , ἐλάχιστα δὲ μόνον ἀναφέρονται εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγῶνας τοῦ στρατοῦ μας ἥτοι ἐν σελ. 152-156 , ἐν αἷς τρεῖς ποιήματα - Ὅχι Σ. Μπολέτση , στὴν Πίνδα I. Οἰκονομίδη καὶ ἡ Κορυτσῆ Ε. Σπεράντζα καὶ δύο πεζὰ « Ἀμύνεσθε περὶ Πατρὸς » ὡς ἀντικεινωθέν Γ. Στρατηγεῖου 10/11/40 καὶ « Οὗτοι ἐν ἄρμασι » Παλαιολόγου « Ἐλευθερον βῆμα » .-

Τὸ Βιογραφικὸν παράρτημα μᾶλλον πενιχρὸν εἰς πληροφориὰς μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων ἐριέλαβε καὶ τὸν Γ. Λαγκαρῆτον, ἐνῷ ἀναγνώσμα τοῦτου δὲν ἔχει περιληφθῆ ἐν τῇ συλλογῇ. Ἴσως νὰ εἴχε ἀρχικὴν πρόθεσιν νὰ περιλάβῃ χαρακτηρισμοὺς τοῦτου, ἐν ᾧ παρατηρεῖται ἑλλειψίς τοιοῦτων ἐργασιῶν. Περὶ τοῦ ἀειμνήστου Καμπούργλου ἀναφέρει ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζεται εἰς διαφόρους ἐφημερίδας. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πίνακα ἢ περιεχομένων παρατηρεῖται ἀταξία τις μαρτυροῦσα ὅτι μετὰ σπουδῆς συνεγράφη ἡ συλλογὴ καθ' ὅσον καὶ αἱ σελίδες δὲν συμφωνοῦσι πρὸς τὸ ἀντίστοιχον περιεχόμενον τὸ δὲ ἐν σελ. 50-54 ἀνάγνωσμα Ἐρδοκανάκη παρελήφθη ἐντελῶς.

Τὸ λεξιλόγιον ἀνεπαρκές καθ' ὅσον πλείστα ἰδιωματικὰ ὀνόματα διαδεδομένα εἰς ἅπασαν τὴν χώραν δὲν περιέχονται εἰς τὸ λεξιλόγιον. Ἀρκετὰ ἐπὶσης καὶ τὰ ἀβλεπτήματα περὶ τὴν ὀρθογραφίαν ἢ ὀρθὴν γραφὴν ἐν γένει. Παρὰ τὰ μνημονευθέντα μειονεκτήματα ἔχει ἡ συλλογὴ καὶ ἱκανὰ ὡς ἐλέχθη, πλεονεκτήματα κρινόμενα δι' αὐτὸ καὶ ἀξία βραβεύσεως τινος.

Νεοελληνικά Δ' τάξεως Παπανικολάου

Ἡ συλλογὴ τοῦ κ. Παπανικολάου ἔχει 326, σελίδας αἵτινες καὶ καταλαμβάνουν κατὰ τοὺς υπολογισμοὺς τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας 15 τ. φ. ἔναντι τῶν ὑπὸ τῆς προκηρύξεως ὀριζομένων 16.

Τὰ ἀναγνώσματα καταλαμβάνουν 303 σελ.

Ἔπεται Παράρτημα Α' Λεξιλόγιον 308-319

Παράρτημα Β' Βιογραφίαι συγγραφέων 313-322 καὶ

Παράρτημα Γ' Πέναι περιεχομένων 323-326

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ~~κατανοητὰ~~ εἰς κύκλους ὡς ἑξῆς.

Μέρος Α' Πεζογραφία 327

Α' Διηγήματα.

α) σχετικὰ μὲ τὴν ἑρμηνείαν ἀναγνώσματα 2 σελ. 4-32

β) " " " Πατρῷδα " 2 " 34-37

γ) Ἡθογραφικὰ Οἰκογενειακὰ κ.ἄ. " 4 " 50-

Β' Διηγήσεις.

α) Ἐκ τῆς Ἱστορίας ἀναγνώσματα 4 σελ. 33-

β) Γενικαὶ διηγήσεις " 2 " 117-

Γ' Περιγραφαὶ καὶ ἐντυπώσεις

α) σχετικαὶ μὲ τὴν ἱστορίαν ἀναγνώσματα 2 " 127

β) " μὲ τὴν ἑλληνικὴν ζωὴν καὶ τὴν φύσιν ἀναγ. 5 σελ. 133-τ

Δ' Διηγηματικαὶ Περιγραφαὶ

α) σχετικαὶ μὲ τὴν ἑρμηνείαν ἀναγνώσματα 1 σελ. 171

β) " " " Πατρῷδα " 3 " 173

γ) " " " Ἱστορικὰ πρόσωπα ἀναγν. 1 σελ. 183

δ) " " " Τὰ ζῶα ἀναγνώσματα 2 σελ. 194

Ε' Χαρακτηρισμοί

Ἀναγνώσματα 3 σελ. 202.

ΣΤ. Αὐτοβιογραφίαι	2	σελ.	203
Ζ. Ἐπιστολαί	2	"	217
Η. Διαλόγοι	1	"	224
Θ. Παραδόσεις	1	"	227
Ι. Μῦθοι	1	"	232
ΙΑ. Δημῶδεις Βυζαντινοὶ Λόγοι ἀναγνώσματα			235.

Μέρος Β.

II Ποιήματα σελ. 235-238

Α. ΕΠΙΚΑ

α) Σχετικὰ μὲ τὴν Ἱστορίαν καὶ τὰ παραδόσεις σελ. 235-
ἀναγνώσματα 7

Β. ΕΠΙΚΟΛΥΡΙΚΑ

α) Σχετικὰ μὲ τὴν Ἱστορίαν ἀναγνώσματα 6 σελ. 247-
β) " μὲ τὴν ἑλληνικὴν ζωὴν καὶ φύσιν ἀναγνώσματα
6 σελ. 250-

Γ. ΛΥΡΙΚΑ

α) Σχετικὰ μὲ τὴν Θρησκείαν ἀναγνώσματα 4 σελ. 253
β) " " Οἰκογένειαν " 7 " 276
γ) " " Πατρίδα " 7 " 277
δ) " " Ἑλλήν. Ζωὴν καὶ φύσιν ἀναγνώσματα
11 σελ. 284

Δ. Διδακτικὰ σελίδες 292- 295

Ποιήματα Β. α) Τὰ μέλη τοῦ σώματος Γ. Βιζυηνοῦ

β) Λύπη καὶ χαρὰ Γ. Πολέμη

γ) Ψυχὴ καὶ Πόνος Μ. Πετρίδου.

Ε. Συμβουλευτικὰ καὶ Παραινετικὰ σελ. 295.

α) Ὁ Σπένδα (ἠποσπάσματα ἐκδοσ. Μαυροφρύδου
β) Ἡ δ' Ἀρετὴ Σιμωνίδου (μετὰφρασις Δόξα)

γ) 'Η Ζωή (Λουκιανού) (μετ'ορ. Δόξα)

δ) Οί Θεοί (Μετάφρασ. Δόξα)

ε) Επ'Χοί Θ. Προδρόμου ἔκδοσ. Μαυροφύδου 331-333

Παραρτήματα

Α) Παρ'α. Λεξιλόγιον σελ. 335-340

Β) " β Βιογραφίαι συγγραφέων 345-350

Γ) " Πίναξ Περιεχομένων 353-355

'Ως πρός τήν ἀξιολόγησιν τῶν ἀναγνωσμάτων σημειοῦμεν τὰ ἑξῆς.

α) 'Από τὰ σχετικὰ μέ τήν ἑρσκειαν διηγήματα τῶ

θεῖον ὄραμα Καρκαβέτσα σελ. 1-11 ὑπέροχον ἀπό τῆς λο-
γοτεχνικῆς πλευρᾶς εἶναι εἰς τινι μέρη ἀκατέλληλον
οἷ τούτῳ μαθητὰς λόγῳ τῆς φραστικῆς διατυπώσεως περὶ
τῆς θεοτόκου ὄρα σελ. 7· μιὰ γυνίκα συντροφιασμέ-
νη ἀπὸ τῶν τέχτονα τῶν ἀνδρα της στήθηκα μεσοστρατῆς
σὲ μιὰ σπηλιά καὶ γέννησε ἕνα παιδί, φτωχὴ ἦσαν τὰ
ροῦχα της κ.τ.λ.....

Κάτω ἀπὸ τὸ γαλᾶζιο φέρεμα καὶ τὸ κῶκκινον στηθοπᾶνι
τὸ κορμί φάνταζε λυγρὸς... κ.λ.π. καὶ πολλὰ ἰδιωματικὰ
"Ἄλλως ὑπέροχον εἰς ἑρσκειυτικὴν ἔξαρσιν ἰδίᾳ τὸ τε-
λευταῖον μέρος.

β) 'Από τὰ σχετικὰ μέ τήν Πατρίδα τὸ μουσικὸ Γ. 'Αθίνα
πολὺ ὠραῖον μέ Πατριωτικὴν ἔξαρσιν καὶ ἀσκεῖ τεραστίαν
μορφωτικὴν ἐπιδόρσιν εἰς τὸν ἀναγνώστην (παραδίδει τὸ μου-
σικὸ σῶζει δ' κυνηγᾷ τὸ Μεσολόγγι, σφάζονται τὰ παιδιὰ
του καὶ ἡ οἰκογενεὶά του καὶ γίνεται καλὸ γέρος)

γ) 'Ἡθογραφικὰ, Οἰκογενειακὰ 1) τὸ Ζακωθινὸ παντῆλι

ἑνοποδίου μακρὸν μέ ἠθογραφικὴν ἔξελαν ἡθογραφικὴν ἔξελαν

ἡθογραφικὴν ἔξελαν

Τὸ ἐν σελ. 75 Ἐπαρχιακὴ Φιλανθρωπία τοῦ ἰδίου ἀκα-
τάλληλον διὰ μαθητῶν (ἱερεῖς προσκοιεῖται τὸν καρτο-
παίκτην κ.λ.κ.) λόγῳ τῶν λεπτομερειῶν περί τρῶκου
καρτοπαίξεως καὶ τῆς ἀναμείξεως τοῦ ἱερέως.

Τὸ ἐν σελ. 80 ὁ Πατοῦχος Παπαδιαμάντης μόνον ἀπὸ
ἠθογραφικῆς ἀπόψεως καλὸν καὶ εὐχάριστον ἔλλωρ μακρὸν
καὶ μέλλον διὰ μικρότερον τίξιν.

Β'. Διηγήσεις.

Τὸ ἐν σελ. 88 Στέφιν Βοζαντινῶν Αὐτοκράτορων. Ἐρθε-
καν ἐκ μόνον διὰ τὴν μεγαλοπρέκειαν τῶν Βοζαντινῶν
Ἀνακτόρων καὶ τῆς Βοζαντινῆς Πολυτελείας, διδασκτικόν
μέ περιγραφὴν καλὴν. Ἄλλωρ δὲν ἔχει ἄλλην ἀξίαν.

Τὸ ἐν σελ. 111 Ἡ διπλὴ γιορτὴ Καμπούρογλου (Τούρκισα-
Χριστιανὴ διὰ μικρότερον τίξιν καὶ ἀκατάλληλον).

Τὸ ἐν σελ. 121 μετὰρ. συγγραφῆς ὁ θάνατος τοῦ διαδόχου
Ντωντιδ χωρὶς ἐντυπωτικὴν τιμὴ ἀξίαν καὶ κατὰλληλον διὰ
μικρὰ παιδιὰ ὡς παραμῦθον.

Γ'. Περιγραφαὶ καὶ Ἐντυπώσεις

Τὸ ἐν σελίδι 132 Παλατινὰ Χριστοδύγεννα μόνον ἀπὸ ἀπο-
ψέως μεγαλοπρεπέως Βοζαντινῆς καὶ τύπων, ἔλλωρ ἔλλην
ἀξίαν δὲν ἔχει, εἶναι ἀπλὴ περιγραφή.

Τὸ ἐν σελ. 138 τὰ ἄνθη Μελαῦ ἀπὸ τῶν Γεροστάθη
διὰ μικρότερας τίξεις κατὰλληλον.

Τὸ ἐν σελ. 141 Ἀθῶνας δὲν ἐμφανίζει ἐνδιπρότερον μὲ τὰ
ὄντομα τὰ πολλὰ γενικῶς καὶ τὰς μακρὰς περιόδους του.
Ἐχει ὥραϊον περιγραφὴν ὅμως.

Τὸ ἐν σελ. 153 τὰ στάχυα Βλαχογιάννη δὲν εἶναι διὰ
τὴν Δ'. τίξιν κατὰλληλον, ὡς μὴ προσιτὸν.

Τὸ ἐν σελ. 116 Ἀπὸ τῆν Ἀθήνα εἰς Γιάνναν Χ. Χριστοβασίλη εἶναι μακρὸν ποῦ.

Δ'.-Ε'. Διηγηματικὰ περιγραφαὶ καὶ χαρακτηρισμοί.

Κρίνονται διδακτικὰ καὶ κατ'άλληλα τὰ περιληφθέντα ἀναγνώσματα ΣΤ'.-Ζ'. Αὐτοβιογραφεῖαι καὶ ἐπιστολαί.

Ἐπίσης ὁραῖα τὰ σχετικὰ

Η'. Διήλογος. Γ. Ξενοποῦλου « Ἐνῶ πίπτουν τὰ φύλλα » εἶναι μᾶλλον διὰ κατωτέραν τάξιν κατ'άλληλον.

Θ' Παράδοσεις. Ἡ περὶ Μυστρῶ παράδοσις Ν. Βέη πολὺ ἐνδιαφέρουσα.

Ι' Μῦθοι. — « ὁ ἄμμος καὶ τὸ κύμα ὁδοήκτον καὶ μᾶλλον κατ'άλληλον δι' ἀνωτέρας τάξεις ἰδίᾳ τῆς μαθητικῆς τῶν ἐννοιῶν τοῦ καὶ τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ.

Τὰ λοιπὰ ἀναγνώσματα ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς προκηρύξεως καὶ κρίνονται κατ'άλληλα, ἄλλα μεγαλυτέρας καὶ ἄλλα μικροτέρας ἀξίας.

Ἡ ἀκολουθοῦσα κατ'ὅσον συλλογὴ ποιημάτων καταταγμένων κατ'εἶδος καὶ περιεχόμενον περιλαμβάνει ἐκλεκτὰ ποιήματα δοκίμων ἐλλήνων ποιητῶν, τῶν ὁποίων τὰ πλεῖστα κρίνονται πολὺ κατ'άλληλα ἀναγνώσματα διὰ τὴν πραγματώσιν τῶν ἐν τῇ προκηρύξει διαγραφέντων σκοπῶν τινὰ δ' ἔχουν μετριωτέραν ἀξίαν. Τὰ περισσώτερα τούτων εἶναι λυρικὰ ὡς ἡ προκήρυξις ἀπαιτεῖ.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω παρατηροῦμεν ἐν συμπεράσματι.

Τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὴν συλλογὴν Παπανικολάου ἀναγνώσματα εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἔργα πρωτότυπα δοκίμων ἐλλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, ὡς ἡ ἀποκήρυξις ὀρίζει ἐλάχιστοι εἶναι μεταφράσεις ἀρχαίων (καὶ ξένων αἵτινες καὶ σημειοῦνται ὁρθῶς ὑπὸ τοῦ συγγραφέως.

Τὸ περιεχόμενον ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐλληνικὴν φύσιν καὶ ἐλληνικὴν ζωὴν, καὶ συντελεῖ εἰς τοὺς ἐπιδεικνόμενους διὰ τῶν ἀναγνωσμάτων σκοποὺς τῶν ἀπὸ τῆς γλωσσικῆς πλευρᾶς, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς ἀποψεύσεως τῆς ἑρησκέυτικῆς, ἑθνικῆς καὶ αἰσθητικῆς καὶ ἠθικῆς διαπαιδαγωγίσεως τῶν μαθητῶν.

Πολλὰ τῶν περιεχομένων ἀναγνωσμάτων εἶναι ἀπὸ καθέως πλευρᾶς ἱσοῦσα.

Ὡς κύριον μειονέκτημα τῆς συλλογῆς πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς τῶν ἀναγνωσμάτων, ἅτινα σχετίζονται πρὸς τὴν ἐκτεταμένην τῆς τάξεως, ὡς ἡ διακρίσεις ὀρίζεται.

Ὁ ἀριθμὸς ἐξ ἄλλου τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν τελευταῖον παγκόσμιον πόλεμον καὶ εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγῶνας τοῦ στρατοῦ μας εἰς τὸ Βορειοηπειρωτικὸν καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ πολέμου μέτωπα ὡς καὶ τὴν ἀξίαν θαυμασμοῦ ἀντιστασιν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τριῶν ἐχθρικών κρατῶν δὲν εἶναι ἐκανοποιητικὰ, ἐφ' ὅσον δύο μόνον πεζογραφήματα τοῦ Π. Παλαιολόγου ἔχουν συμπεριληφθῇ, ἀνεπαρκῆ νὰ ἀποδώσουν τὴν ὅλην σημασίαν καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐλληνικῆς μεγαλουργίας αὐτῆς κατὰ τὴν λογοτεχνικὴν ἀρετὴν καὶ τὸν ἀνώτερον πατριωτικὸν παλμὸν, ὅστις τὰ χαρακτηρίζει. Τούτων τρεῖς μὲν ἐξυμνεῖ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους Ἰταλοὺς ὡς ἐξυγετισμένην συμπεριφορὰν τῶν νικητῶν στρατιωτῶν μας, τρεῖς δὲ τὴν γενναιοψυχίαν αὐτῶν καὶ τὴν μέχρις αὐτοθυσίας φιλοπατρίαν ὡς καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν οἰκογένειάν των, κ.τ.λ.

"Αν ὁ συγγραφεὺς ἐπεξέτεινε τὴν συλλογὴν ὡς πρὸς τὴν πλευρὰν αὐτὴν, θὰ ἦτο ἡ συλλογὴ τοῦ πολὺ τελειότερα. Ἀλλ' ὅστε καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσόν, ὑπολείπεται ἡ ὕλη κατὰ ἓν περίπου τυπογραφικόν φύλλον, ὡς ἐλέχθη.

Αἱ περιεχόμεναι ἐρμηνευτικαὶ σημειώσεις θὰ ἔδει νὰ εἶναι πληρότεραι, καθ' ὅσον παρελείφθησαν ἄγνωστοι λέξεις (ἰδιωματικαὶ καὶ κατὰ τόπους γινώσται)

Αἱ βιογραφικαὶ σημειώσεις εἶναι πολὺ σύντομοι.

Ἡ διάταξις τῆς ὕλης εἰς κύκλους κατὰ λογοτεχνικὸν εἶδος καὶ περιεχόμενον ἐγένετο μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας μνησθέντι αἱ πολλαὶ υποδιαίρεσεις εἰς μικροτέρους κύκλους κ.λ.π. δὲν ὠφέλησαν εἰς τὴν κατὰ περιεχόμενον κ.τ.λ. ὁμοιογενῆ κατὰταξιν καὶ χρησιμοποίησιν ἐν γένει αὐτῆς.

Πάντως εἶναι ἀξιόπαινος ἡ προσπάθεια τοῦ συγγραφέως, ὅστις μολοντι ὑπηρετεῖ μακρὰν τοῦ Κέντρου δὲν ἄμνησε νὰ ἀπασχοληθῇ καὶ μὲ συγγραφικὴν ἐργασίαν φιλοτιμηθεὶς νὰ προσφέρῃ ἐπωφελέστερον διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ παιδείαν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δι' ὃν λόγον καὶ κρίνεται ἡ συλλογὴ τοῦ ἀξία βραβεύου τινός.

Κατόπιν τῶν ἐκτεθέντων περὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὑπὸ κρίσειν νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων διὰ τὴν Δ' τάξιν τοῦ ἐξαταξίου γυμνασίου παλαιοῦ τύπου (ΣΤ' ὀκταταξίου γυμνασίου) ἡ κατανομὴ τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 54883/48 προκηρύξεως τοῦ βου' ἑποικιοῦ καθοριζομένων βραβεύων κατὰ τὴν κρίσιν τῶν εἰσηγητῶν δέον νὰ γίνῃ ὡς ἐξῆς:

Τὸ Α' Βραβεῖον νὰ ἀπονεμηθῇ:

α) Κατὰ τὰ 12/20 εἰς τὸ βιβλίον Ν. Κοντοπούλου

καὶ β) Κατὰ τὰ 8/20 εἰς τὸ βιβλίον Δ. Πετροπούλου-

Γ. Σπυριδάκη

Τό Β' Βραβεῖον νά ἀπονεμηθῇ:

- α) Κατά τᾶ 12/30 τοῦ βραβεῖου εἰς τήν συλλογὴν 'Αθ. Διάφα - Δημ. Ζήση.
- β) Κατά τᾶ 9/30 τοῦ βραβεῖου εἰς τήν συλλογὴν Μιχ. Δαφέρμου καί
- γ) Κατά τᾶ 9/30 τοῦ βραβεῖου εἰς τήν συλλογὴν Κ. Ρωμαίου.

καί τό Γ' Βραβεῖον νά ἀπονεμηθῇ:

- α) Κατά τᾶ 9/20 εἰς τό βιβλίον Γ. Καλαματιανοῦ
 - β) Κατά τᾶ 7/20 εἰς τό βιβλίον Θ. Μακροπούλου καί
 - γ) Κατά τᾶ 4/20 εἰς τό βιβλίον Κ. Παπανικολάου
- τήν περί τῶν ὑπὸ κρίσειν βιβλίων γνώμην, ἣν ἐμόρφωσαν τᾶ μέλη του

Α'. Γνωματεύει:

- α) Ὅπως τῷ τῷ Α' Βραβεῖου κατά τᾶ 12/20 μέν τό βιβλίον τοῦ Νικ. Κοντοπούλου, κατά δέ τᾶ 6/20 τό βιβλίον τοῦ Δ. Πετροπούλου - Γ. Σπυριδάκη

β'.) Ὅπως τῷ τῷ β' βραβεῖου τᾶ βιβλία:

- 1) 'Αθ. Διάφα- Δ. Ζήση κατά τᾶ 12/30 τοῦ βραβεῖου
- 2) Μ. Δαφέρμου κατά τᾶ 9/30 τοῦ βραβεῖου καί
- 3) Κ. Ρωμαίου κατά τᾶ 9/30 τοῦ βραβεῖου καί
- γ) Ὅπως τῷ τῷ γ' βραβεῖου τᾶ βιβλία:

- 1) Γ. Καλαματιανοῦ κατά τᾶ 9/20 τοῦ βραβεῖου
- 2) Θ. Μακροπούλου κατά τᾶ 7/20 τοῦ βραβεῖου καί
- 3) Κ. Παπανικολάου κατά τᾶ 4/20 τοῦ βραβεῖου

Β'. Ἀποφασίζει:

Ὅπως ἐκτυπωθῇ διδασκτικόν βιβλίον ὑπὸ τῶν τέτλων

» Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα διὰ τὴν Δ. τάξιν τῶν ἑξατά-
ξίων γυμνασίων παλαιοῦ τύπου (ΣΤ. Ὀκτατάξιου) Νικολ.
Κοντοπούλου καὶ Δ. Πετροπούλου - Γ. Σκουριδίχη » ἡ δὲ
ῥῆξις τοῦτου θὰ ἀποτελεσθῇ ἐξ ἀναγνωσμάτων τῶν δύο
βραβευθέντων βιβλίων τούτων κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν
ἐκ τῶν μελῶν του Λαμ. Βαμπούλη καὶ Γεωρ. Ζομπανίχη , οἵ-
τινες θέλουσιν ἀναλάβει καὶ τὴν ἐν γένει ἐποπτεῖαν
κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν διὰ τὴν ἰρτίαν ἐμφάνισιν τοῦ βι-
βλίου. Πρὸς τοῦτοις τὸ Συμβούλιον γνωματεύει , ὅπως εἰς
οὐδένα τῶν συγγραφέων χορηγηθῇ βραβεῖον , πρὶν ἢ αἱ
ἀρμοδίαι ἐπιτροπαὶ νομιμοφροσύνης ἀποφανθῶσι περὶ ἐ-
νός ἐκείνου τούτων.

Γ' Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα Β' τάξεως
=====

Λαβόν ὑπ' ὄψει

α' τὴν περὶ συντάξεως νεοελληνικῶν ἀναγνωσμάτων προ-
κίρουξιν τοῦ Ὑπουργεῖου Ὁρησκευμάτων κ.τ.λ., καθ' ὃ
αὕτη μέρος ἀπορρῖ εἰς τὴν Β' τάξιν ἐξαταξέου γυμνα-
σίου.

β' ὅτι διὰ τὴν τάξιν ταύτην ὑπεβλήθησαν « Νεοελλη-
νικά Ἀναγνώσματα » ὑπὸ τῶν κ.κ. Μιχ. Δαφέρμου -
Ἡλ. Βενδέξη, Χαρ. Δημητρακοπούλου, Δημ. Ζήση, Γ. Καλα-
ματιανοῦ-Θ. Γιαννοπούλου, Ν. Κοντοπούλου, Διον. Μπαλα-
μπαντοῦνα, Κωνστ. Ρωμαίου, Π. Σαμῖρα καὶ Στελ. Σπε-
ράντζα - Στυλ. Δουφεξή.

γ' τὰς σχετικὰς περὶ τῆς ἀξίας τῶν βιβλίων τούτων
εἰσηγήσεις ἐχοῦσας ὡς ἑξῆς.

A' Μιχαὴλ Δαφέρμου- Ἡλῆα Βενδέξη

Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα Β' τάξεως ἐξαταξέου Γυμνασίου
Τὸ βιβλίον τοῦτο ὑπεβλήθη δεδακτυλογραφημένον εἰς
σελῶδας 282, ἐξ ὧν διετρίθησαν 253 διὰ τὸ κεῖμενον
11 διὰ τὸ λεξιλόγιον, 13 διὰ τὰς βιογραφίας καὶ 5 διὰ
τὴν πλῆνακα τῶν περιεχομένων.

Τὸ κεῖμενον ἀποτελεῖται ἐξ 100 ἀναγνωσμάτων, τῶν
μὲν περὶ τῶν, τῶν δὲ ἐρμῶν, εἶναι δὲ διακεκριμένον
ὑπὸ τοῦ συγγραφέως εἰς δύο μέρη. Τὸ πρῶτον μέρος ἀπο-
τελεῖται ἐκ δύο κεφαλαίων, ὧν τὸ πρῶτον (σελ. 2-18)
ἔχον τὴν ἐπιγραφὴν Ἀρχαῖος Ἑλληνισμός ἀποτελεῖται
ἐκ ὀκτὼ ἀναγνωσμάτων εἰς τὸν ἀρχαῖον ἡμῶν βίον ἀναφε-
ρομένων, τὸ δεῦτερον (σ. 20-30) ἔχον τὴν ἐπιγραφὴν
Μεσαιωνικός Ἑλληνισμός ἀποτελεῖται ἐξ ὀκτὼ ἀναγνωσμά-
των, εἰς τὸν μεσαιωνικὸν τοῦ ἔθνους ἡμῶν βίον ἀναφερο-
μένων.

Τὸ δευτερον μέρος ἔχον τὴν γενικὴν ἐπιγραφὴν Νοελο-
ληνικὸς κόσμος εἶναι διακεκριμένον εἰς τέσσαρα κεφά-
λαια ~~ἡ~~ ἐπιγραφὴ εἶναι ἀπὸ τὴν ὁρησκειυτικὴν ζωὴν
(σελ. 32-70), Πατρὶς (σ. 72-143), Ἀπὸ τὴν οἰ-
κογενειακὴν καὶ κοινωνικὴν (σ. 145 -216), Τὸ λοιπὸν καὶ
φύσις καὶ ἄνθρωποι (σ. 218-253). Τὸ πρῶτον τῶν κεφα-
λαίων τούτων ἀποτελεῖται ἐκ 14 ἀναγνωσμάτων , τὸ
δευτερον ἐκ εἰκοσιτριῶν , τὸ τρίτον ἐκ εἴκοσι τὸ τέ-
ταρτον ἐκ εἴκοσι πέντε. Περὶ αὐστηρῆς κατὰ τὴν περιεχό-
μενον τῶν κεφαλαίων διακρίσεως τῶν ἀναγνωσμάτων θέν
δύνανται νὰ γίνῃ λόγος.

Ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ βιβλίου πρέπει νὰ παρατη-
ρηθῇ ὅτι κέρειν τῆς καθαρευούσης ἔχουσι διατεθῇ περὶ
τὰς 70 μόνον σελίδας. Τοῦτο εἶναι ποσὸν ἑλάχιστον
τοῦ βιβλίου, λαμβανόμενου ὅτι ὅροι, ὅτι ὁ γλωσσικὸς σκο-
πὸς τούτων βιβλίων οὐδενὸς ἕλλου συγχωρεῖται νὰ θεω-
ρῇται δευτερος.

Ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν ἀναγνωσμάτων θεωροῦμε-
να καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δευτερον κεφάλαια τοῦ πρώτου
μέρους εὐρίσκονται πολὺ πενιχρά. Εἰδικώτερον λεκτέον
εἶναι· Τὸ ἀνάγνωσμα « Οἱ ἄρχαί » τοῦ Ψυχῆρη εἶναι δο-
γματικὸν καὶ ἀνέτερον τῶν δυνάμεων τῶν μεθητῶν. Τὸ
« Σκόλα καὶ Χάραβη », μετέφρασις ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς
τοῦ Ἑφταλιώτη , οὐδὲν ἔχει τὸ συνηγοροῦν ⁴² τὴν εἰσαγω-
γὴν αὐτοῦ εἰς τὸ ἀναγνωστικόν , εἶναι δὲ καὶ χερίστον
δεῦγμα γλῶσσης. Ὁμοίαν εἶναι λεκτέον καὶ περὶ τοῦ
« Τὸ μοῖρο » τῆς Ἑκίβης » μετέφρασις τοῦ Πέλλα. Τὸ
« Πλατανιστῆς » τοῦ Παπαγιάννη εἶναι ἀλλῇ , πενιχρὰ δὲ
ἱστορίαν. Τὸ « ὅρκος τῶν Ἀθηναίων Ἑφήβαν » ἀσυναρ-

τήτως πρὸς ἄλλο τι εἰσαγόμενον εἶναι καὶ γλωσσικῶς καὶ ἄλλως ἀσχετῶς. Τὸ « Ὁ ὠραιότερος μῦθος τοῦ Παναποδίου » εἶναι κατελλήρον δι' ἀναγνωστικόν. Τὸ « Τιμὴ στοὺς Παλικάρη », μεταφράσεις ἐκ τοῦ Τυρταίου τοῦ Σιμωνίῃ εἶναι παντελῶς ἄχρη. Ὅμοια καὶ ἑτι καίτινα εὐδὲν ἢ ἀνέξαι ἀξίου προσφέροντα εἰς τοὺς μαθητὰς ὕμναται τις εὐκόλῃ νῆ ἀνέδοξη καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς κεφαλ. ΒΑ. Ε.Χ. Ὁ ἕκτος τοῦ Μυριόβλη (σ. 43-48) « Οἱ κατελλήρονες » τοῦ Δροσίνη (σ. 48), « Ἡ μεγάλη Περικτὴ στ' Ἀργεστιά » (σ. 49-54) τοῦ Λοκίτου καὶ πολ. ἄλλ.

Περὶ ταῦτα ὑπάρχει καὶ ὅχι ὁλόκλη καὶ. Ταῦτα ὅμως δὲν εἶναι ἀρετῆ, ὥστε νῆ δικαιολογήσας βράβει-
σιν τοῦ βιβλίου. Ἦνα ἐγκριθῇ ὡς ἀναγνωστικόν καὶ δι'
ὡς προτιμητέον παντὶς ἄλλου. Τὸ βιβλίον ὀφείκει νῆ ἐ-
ξιδῶν μόνον μέρος τοῦ τρίτου βραβεῖου.

ἡ ἀρὰ φέρει ἐν ἀπολογίᾳ
αὐτῶν ἀπολογίᾳ
ἐν ἀπολογίᾳ
πρὸς

Διόρθωσις - ὁλοκλη			
Μέρος πρῶτον 'Αρχαῖα καὶ μεσαιωνικὰ ἑλληνικά			
καθ. 1-10 'Αρχαῖα ἑλληνισμός. Ἀναγνώσματα 10. Ἀποστο-			
τήτως ἑλληνισμός. Ἀρχαῖα ΒΑ. κεφαλ. 2. Μεσαιωνικὸς ἑλλη-			
νισμός. Ἀναγνώσματα 8			
Μέρος δεύτερον κεφαλ. 1. Ἀποστολὴν ὁρθογραφικὴν ὡρὴν			
14. καθ. 2. Περὶ τῶν ἀναγνώσεων 25. γ) Ἀποστολὴν			
οἰκογενετικὴν καὶ κοινωνικὴν ὡρὴν 20			
δ) Τὸ πρῶτον καὶ ἑνὶ ὁλόκλη ἀναγνώσματα 25.			
Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διόρθων = 25 μόνον 60 διὰ			
καθ. 11-15 κεφαλ. 2. ἔκ 48			
" 24-31 " 1 218-220 2.1/2			
" 25-30 " 1+1/3 ποσότητα 226 1			
" 32-36 " 4 290-233 4			
" 37-43 " 7 233-239 1			

Καθ. 54-58	4	245-246	2
" 80-83	5	μόνον 60	ειδ. τῶν
" 107-109	6	καθαρεύουσιν. δι' ὅ νουεῖ τὸ	βιβλίον ὡς πρὸς τὴν
" 145-152	7		
" 152-153	3		
ποίημ. 207-207	1		
208-215	8		
216-ποίημ.	1		

Β' Χ. Δημητρακοπούλου

Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα Β' τάξεως ἑξατάξιων Γυμνασίων
=====

Τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ κ. Χ. Δημητρακοπούλου ὑπεβλήθη δεδακτυλογραφημένον, φιλοκάλως δὲ καὶ στερεῶς δεδεμένον καὶ διὰ χονδροῦ χάρτου ἐπενδεδυμένον, εἰς σελίδας 282, ἐξ ὧν 265 εἶναι διατεθειμέναι διὰ τὸ ἀναγνωστικὸν κείμενον, 5 διὰ τὸ λεξιλόγιον, 4 διὰ τὰς διογραφίας τῶν συγγραφέων καὶ 8 διὰ τὸν πῆνακα τῶν περιεχομένων. Εἰς τὰς 265 σελ. τοῦ ἀναγνωστικοῦ κειμένου εἶναι προσθεταὶ καὶ 9 ἀναγνωστικῆς ἐπέσης ὕλης παρεντεθεῖσαι ἴδεται εἰς τρεῖς ἀνέλογα μέρη τοῦ βιβλίου.

Τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου αποτελοῦσιν 112 ἀναγνώσματα, τὰ μὲν πεζά, τὰ δὲ ἔμμετρα. Τὰ πεζά εἶναι τὰ μὲν δημοτικῶς, τὰ δὲ καθαρεύοντος λόγου. Ὁ ἀριθμὸς σελίδων, ὅστις διεισθῇ δι' ἑκάτερον εἶδος λόγου, εἶναι ὁ προσήκων. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀρετὴν τοῦ βιβλίου. Ἀρετὴ ἐπέσης εἶναι, ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν ἐκλεγέντων ποιημάτων δὲν

προσφύγει εις τὸ πανελλήνιον γλωσσικὸν αἶσθησι.

Ἐκ τῶν πεζογραφημάτων ἱκανῶς ἔχουσι προσέλθῃ ἐκ τῆς γραφίδος τοῦ συντάκτου τοῦ βιβλίου, τὰ ἕλλα οὐ μὲν καὶ τὰ ποιήματα, εἶναι ἔργα γνωστῶν ἑλληνικῶν λογοτεχνῶν τοῦ πεζοῦ καὶ τοῦ ἐμμέτρου λόγου. Πάντα ὁμοῦς τὰ πεζογραφήματα ἔχουσιν ὑπερτῇ διασκευῇ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ κ. Χ. Δημητράκοπουλου. Ἡ διασκευή αὕτη εἶναι ἐνδοτε καὶ πολὺ μεγάλη. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἑλπίστως τοῦ βιβλίου, διότι οὐχὶ ὀλίγων ἔχει μειωθῇ ἡ λογοτεχνικὴ ἀξία ἢ μεταβλήθῃ οὐχὶ ἀναξίως λόγου ὁ βίβλινος λογοτεχνικός χαρακτήρ.

Ὁ συντάκτης διήρесе τὰ ἀναγνώσματα εἰς τμήματα ἀνάλογα πρὸς τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους, παραλαβὼν εἰς ἕκαστον αὐτῶν τρία ἀναγνώσματα, ὅσα κατὰ τὴν γνώμην του θύναται νὰ διδάξῃσιν ἐντός τῆς ἀντιστήλου ἐποχῆς. Ἐν τῇ α' καὶ τῇ β' τμήματι περιελάμβανεν ἀναγνώσματα τοῦ δημοτικοῦ λόγου, ἐν τῇ γ' καὶ δ' ἀναγνώσματα τοῦ καθαρῶντος λόγου. Ἐκάστου τῶν τμημάτων τούτων διακρίνει μικρότερα τμήματα, ἵνα ἐνομιάζει καὶ ἄλλα, περιέχουσι δὲ πλεονα ἀναγνώσματα διακρινόμενα σχεδὸν γενικῶς ὑπὸ τοὺς ἑξῆς τέτλους. Α' ὁρησκευτικῶ καὶ φρονηματιστικῶ περιεχομένου. Β' Ἀπὸ τῆν Ἑλληνικὴν φύσιν καὶ πνεύ. Καλαισθητικῶ διαφέροντα Γ' Φιλοστοργία. Ἀντίπερα ἰδεώδη. Δ' Κοινωνικῶ-φρονηματιστικῶ περιεχομένου. Ε' Ἑθνικῶ περιεχομένου. Εἶναι προφανές, ὅτι καὶ ἐνταῦθα οὐδεμία αὐστηρὴ κατὰ λογικὴν βίβιν διακρίσεως διακρίσεις πρὸκειται οὔτε γένετο. Εἶναι μόνον ἕξιον μνείας ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἐ-

φροντίσει νά παρέσχη ποικίλην ὕλην ἐξ ὅλου τοῦ ἱστορικοῦ καί ἐν μέρει καί τοῦ ἑλλου Ἑλληνικοῦ βίου καί τῆς φύσεως τῆς Ἑλληνικῆς εἰλημένην ἀνταποκρινόμενος ἐκπαιθεῖς εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς προκηρύξεως. Ὡς πρὸς τοῦτο εἶναι τὸ βιβλίον ἕξιον προεργασίας. Ἐπίσης ἕξιον ἰδιαιτέρως μνηστέον εἶναι ὅτι πολλὰ καὶ περιέχονται ἐν τῷ βιβλίῳ ἀναγερόμενα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν βίον τῶν τελευταίων δεκαετιῶν καί οἱ εἰς τὴν ἐντελὲς σύγχρονον, καί ὅτι ἐν ἐκτενέσει εἰσεγγεται διδακτικῶς περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καί τῶν καίρικων καί δικαιοφάντων αὐτοῦ.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ συγγραφέως εἶναι καλλιτέρα ὥς πρὸς τὸ ἀναγνώσματος τοῦ καθαρῶντος λόγου καί τῆς ποιήσεως.

Καθόλου τὸ βιβλίον θεωρούμενον εὐρίσκειται ἔχον ἱκανὰ ἀναγνώσματα ἵτινα ὁὐκ ὀφείλονται διὰ δοκίμους λόγους νά θεωρηθῶσιν ἐπιτυχῆ. Ἔχει ὅμως πλεονεκτήματα, ἵτινα εἶναι καλὰ, τινά δὲ καί κατὰ πλεονεκτήματα. Διὰ ταῦτα τὸ βιβλίον δικαιούται νά τύχῃ βραβεῖου.

Δ. Ζήση. » Νεοελληνικὴ Ἀναγνώσματα διὰ τὴν Δευτέραν τάξιν τοῦ Γυμνασίου »

=====

Τὸ βιβλίον τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ 207 δεδωκυλογραφημένων σελίδων, ἐξ ὧν ἔχουσι διατεθῆ 285 διὰ τὴν ἀναγνωστικὴν ὕλην, 6 διὰ τὴν ἐξήγησιν λέξεων καί ὀνομάτων (παράρτημα Α'), 12 διὰ τὰς βιογραφίας τῶν συγγραφέων (παράρτημα Β') καί 4 διὰ τῶν πίνακα τῶν περιεχομένων (παράρτημα Γ')

Ἐκ τῶν 285 τῆς ἀναγνωστικῆς ὕλης ἔχουσι διατεθῆ

130 διὰ 28 παρογραφήματα δημοτικοῦ λόγου, 92 διὰ 14 παρογραφήματα καθαρῶντος λόγου, 9 διὰ 80 παρογραφήματα συνήθους προφορικοῦ λόγου μὴ ἀμορφῶν ἑλλήνων καὶ 54 διὰ 35 ποιήματα δημοτικοῦ λόγου. Ποιήματα καθαρῶντος λόγου ὅν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ βιβλίῳ.

Τῶν 71 ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τούτων συγγραφεῖς εἶναι γνωστὰ ἑλληνες παρογρίοι καὶ ποιηταί. Τὴ ὑπὸλοιπα 8 εἶναι διὰσκευὴ ἔργων ἑλλήνων λογοτεχνῶν, γενόμενα ὑπὸ τοῦ συντάκτου τῆς συλλογῆς. Εἰνὼν λογοτεχνῶν εἶναι τὰ ἔργα τούτα, ὅν λέγεται, εἰμὴ ὡς πρὸς ἐν μόνον.

Ἡ διέταξις τῶν ἀναγνωσμάτων ἔχει γένει καὶ ἑμμέδως ὑπὸ τοὺς ἐξῆς τίτλους. Α' Ἀπὸ τῆν Ἑρηκευτικὴν ζωὴν (σελ. 1-31, ἀναγν. 11), Β' Ἀπὸ τῆν κοινωνικὴν ζωὴν (σελ. 32-89 ἀναγν. 8), Γ' Χαρακτηρισμοί (σελ. 90-93 ἀναγν. 3), Δ' Ἀπὸ τῆν Ἀρχαίαν μυθολογίαν (σελ. 94-114, ἀναγν. 4) Ε' Ἀπὸ τῆν ἀρχαίαν ζωὴν καὶ τέχνην (σελ. 115 ἀναγνώσμ. 13), ΣΤ' Ἀπὸ τῆν Ἑθνικὴν ζωὴν καὶ Βυζαντινὴν ἐποχὴν (σ. 176-189, ἀναγνώσμ. 4), Ζ' μεταβυζαντινὴ καὶ νεωτέρα ἐποχὴ (σ. 190-226, ἀναγνώσματα 14), Η' ἀπὸ τοὺς συγχρόνους ἐθνικοὺς ἀγῶνας (σ. 227-254, ἀναγν. 12), Θ' Ἀπὸ τῆν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ ζωὴν (σελ. 255-282, ἀναγν. 7), Η' Σατιρικὰ ποιήματα (σ. 283-285, ἀναγνώσμ. 3).

Ἐκ τῶν ἠνωτέρω εἶναι προφανὴ τὰ ἐξῆς. π' Ὁ καθαρῶν λόγος ἀνεπαρκὲς ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, ἐποὺ δι' αὐτόν μὲν διετρίβησαν 92 σελλίδες, διὰ τῶν δημοτικῶν δὲ 184 (130+ 54).

β'Διδάταις τῶν ἀναγνωσμάτων κατὰ τοὺς ἐπιγραφοντας
τίτλους οὔτε ἦτο εὐκόλον νὰ γένη οὔτε ἔγινε περὶ-
σης λογικῆς τινος βίσεως διαιρέσεως αὐτῶν.

Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν λογοτεχνημάτων καθύλου εἰπεῖν
ὅσον θί μενῇ τις ὅσον θί ἤθελεν ἐκανοποιημένος· ἔχει
φανερὸν, ὅτι μετῶν προσοχῇ καὶ ἐπιμέλειᾳ ἔδει νὰ κα-
ταβληθῇ. Εἰδικώτερον **Δ** μνημονεύομεν τὰ ἑξῆς:

Ἐκ τῶν εἰς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν ἀναφορῶν ἀναγνω-
σμάτων τὰ ὅτι ἀναμείρητος ἀπὸ οἷς... » εἶναι ἀπορριπτέ-
ον ἢ ἀνεπιτήδειον νὰ ἐξετασθῇ βαθύτερον, ἐπιτηδεῖον
ὅς νὰ ἐμβαλῇ εἰς πειράσμοις. Τὸ « Κριστὸς γεννᾷ σὺ
μέτωπο » εἶναι κατώτερον τοῦ μετρίου. Τὸ « Τοῦ χέρι τοῦ
θεοῦ » εἶναι ἄμειρον ἀπὸ τῆς τεχνικῆς ἡξίας καὶ μετῶν
ἐπιφανοῦστων. Τὸ « Στὸ ὄρμη τοῦ τοῦ θεοῦ » πένθιμον καὶ
μικρὸς ἡξίας. Τὸ « Τοῦ θεοῦ » ὅσον εἶναι διὰ μαθητῆς.
Ἐκ τῶν λοιπῶν τὰ « Αὐτοθεοῦ κοριτσιοῦ » εἶναι κοι-
νοῦ περιεχομένου, ὑπόψυχρον ὅς τὴν ἔκθεσιν. Τὸ « Ὁ μι-
κρὸς » εἶναι καλὸν χρονογράφημα, ἀλλὰ θεοῖν ἐν ἀναγνω-
στικῷ βιβλίῳ σχολείου ὅσον ὀφθαλμοῦ νὰ ἔχη. Τὸ « Διογέ-
νης ὁ κυνικὸς φιλόσοφος » οὔτε διδάσκει τι οὔτε δι' ἄλ-
λον τινὲς λόγον ὀφθαλμοῦ νὰ περιληφθῇ ἐν τῷ βιβλίῳ. Τὸ
« 25 Μαρτίου » εἶναι ἀνάξιον λόγου. Ἐν τῷ « Συκρήτης
καὶ Κριστὸς βαλὼς » σχεδὸν ὅσον ἐμφανίζεται περίεργον. Τὸ « Ἡ
ἀφιλοχρηματία τοῦ Ἀριστείδου » εἶναι κατώτερον τῶν δυνά-
μεων τῶν μαθητῶν. Τὸ « Ὁ θρόνος τῶν νικητῶν εἰς τὸ
Βυζάντιον » κάλλιον ἦτο νὰ μὴ περιλαμβανέτο ἐν τῷ
βιβλίῳ. Τὸ « Ἱερουσαλήμ » εἶναι ἀνάξιον λόγου. Τὸ « Ἡ Α-
γία νύχτα » μέτριον καὶ οὐχὲν ἀνάλογον πρὸς τὰς δυνάμεις
τῶν μαθητῶν.

Τό « Τά εἰκονίσματα» ὅθεν παρέχει τήποτε. Τό « Τό χρονικό τοῦ 1940» ὅθεν εἶναι διὰ μαθητῶς τοῦ 1949.

Αἰσθητὸν ἐπέσης εἶναι, ὅτι μεθῶν ἔπρεπε νᾶ δοθῇ
 προσοχῇ εἰς τὴν γλωσσεύην διατρεῖσιν τῶν σκεψῶν
 (ΒΛ. π. χ. βδλ. 2, 3, 6, 7, 9 Β, 25 31, 93, 141 κ.
 π. ἕλ.)

Παρά ταῦτα ὅθεν εἶναι ὀλέγα καὶ τὴ καλὰ τοῦ βιβλίου. Ὅμως ταῦτα ὅθεν εἶναι τὸς, ὥστε νὰ δώσωσιν εἰς τὸ βιβλίον τὸ δικαίωμα νὰ περιληφθῇ εἰς ἕκείνα ἅτινα πρέπει νὰ τύχῃσι τοῦ πρώτου βραβεῖου. Βραβεῖου τινὸς πρέπει νὰ εὐχῇ.

2

Γ. Ν. Καλαμπάτιανου - Θ. Α. Γιαννοπούλου
Νεοελληνικά Άναγνώσματα διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ ἑξα-
τάξiou γυμνασίου.

Year	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099
1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	

Τὸ βιβλίον τῶν κ.κ. Γ. Ν. Καραματιανοῦ καὶ Θ. Α. Γιαν-
νοπούλου Νεοελληνικὰ Ἀναγνώσματα υπεβλήθη δεδακτυλογρα-
φημένον εἰς σελίδας 251, ὑπ' ἀριθμὸν 251 εὑρίσκειται ὑπὸ τῆς ἀρμο-
δίας ἀπαιτήσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἑρσηκευμάτων κ.τ.λ. εἰς
εἰς τυπογραφικὰ φύλλα.

Ἐκ τῶν δελτίων τούτων 227 ἔχουσι διατεθῆ διὰ τῶν ἀναγνώσματα, περὶ καὶ ἑμμετρα, 7 διὰ τοῦ λεξιλογίου, 14 διὰ βιογραφικῆς τῶν συγγραφέων τῶν ἀναγνωσμάτων πληροφορίας καὶ 3 διὰ τῶν πέντακ τῶν περιεχομένων τοῦ βιβλίου.

Τὰ ἀναγνώσματα πάντα εἶναι διακεκριμένα καὶ προσ-
 γονται καθ' ὁμάδας ὑπὸ τοὺς τέτλους Α. 'Απὸ τὴν Θρησκευ-
 τικὴν ^{ἡν} (σελ. 1-28, ἀναγνώσματα 9), Β. 'Απὸ τὴν Ἀρχαίαν
 ζωὴν (σ. 29-48 ἀναγν. 8), Γ. 'Απὸ τὴν νεωτέραν ἐθνι-
 κὴν ζωὴν (σ. 49-128, ἀναγν. 25), Δ. 'Απὸ τὴν οἰκογενει.

ακὴν ζωὴν (α. 129-159, ἀναγν. 5), Ε' Ἀπὸ τὴν κοι-
νωνικὴν ζωὴν (σ. 150-177, ἀναγν. 9), ΣΤ' Ἀπὸ
τοὺς Ἑλληνικοὺς τόπους (σ. 178-199, ἀναγν. 5), Ζ'
Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν φύσιν καὶ τὴν ἐν αὐτῇ ζωὴν (σ.
200-227, ἀναγν. 10.)

Ἡ διέκρισις αὕτη ὅθεν δύνανται νὰ θεωρηθῇ ὡς γενομέ-
νη κατὰ σύστησιν τινὰ λογικὴν διαίρεσιν· οὐχὶ ὁλόγη-
μα ἀναγνωσμάτων δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι καὶ εἰς διαίρεσιν τῆς,
εἰς ἣν ἔχουσι ὑπαχθῇ, κατηγορίας. Ἐπεὶ οὖν δύνανται
νὰ λεχθῇ, ὅτι τὰ ἀναγνωσμάτων ἐκείνης ἡμέρας πάντα
ἔχουσιν ὡς κύριον χαρακτηριστὴρα ὅτι δηλοῦν τὸ τέλος τῆς
ἡμέρας, εἰς ἣν εἶναι καταπεταγμένα.

Ταῦτα ἰσχύουσιν ἰσχύει ὡς πρὸς τὴν ἡμερ. Ε', ΣΤ',
καὶ Ζ' ἡμέρας.

Ἐκ τῶν 71 ἐν συντάξιν ἀναγνωσμάτων τοῦ βιβλίου 65
εἶναι ἔργα ἑλλαν ἑλληνικῶν λογοτεχνῶν, 6 δὲ τῶν συντα-
ξάντων τὸ βιβλίον. Ἐξ αὐτῶν πάλιν τὰ 45, καταλαμβάνον-
τα σελίδας 190 εἶναι πεζοί, τὰ ὑπολοιπὰ δὲ 26, αἱ
καταλαμβάνοντα τὰς λοιπὰς 37 σελίδας εἶναι ἑμμετροί.

Ἐκ τῶν 45 πεζῶν 32, καταλαμβάνοντα σελίδας 137, εἶναι
τοῦ δημοτικοῦ λόγου, τὰ λοιπὰ δὲ 13, καταλαμβάνοντα
σελίδας 53, εἶναι τοῦ καθαρευούτος. ἐκ τούτων δύο εἶναι
ἐν μέρει μικρῷ δημοτικῷ ²⁸⁹Τὰ ποιήματα πάντα εἶναι
τοῦ δημοτικοῦ λόγου. Οὕτω ἐκ τῶν 227 σελίδων τοῦ και-
μένου διετρίθησαν ἕξριν τοῦ δημοτικοῦ λόγου 174, ἕξριν
δὲ τοῦ καθαρευούτος 53. Εἶναι ἐντεῦθεν φανερόν ὅτι οἱ
συγγραφεῖς τοῦ βιβλίου δὲν ἔλαβον δεόντως ὑπ' ὄψει οὔτε
τὴν γλωσσικὴν σκοπὴν τοῦ βιβλίου οὔτε τὴν ἀπαιτήσιν,

ὅπως τοῦτο εἰσάγη ἐπαρκῶς εἰς πάντα τὰ εἶδη τῶν φιλο-
λογικῶν προΐντων τοῦ Ἑθνους. Τὸ βιβλίον ὡς πρὸς
τὸῦτο νοσεῖ.

Ὡς πρὸς τὴν διέταξιν τῶν ἀναγνωσμάτων ὅν ἔχει τηρη-
θῇ διδακτικῇ τις ἀξία ἐπιδοκιμασέας ἀπαΐτησις.
Μνημονεύομεν, ὅτι ὡς πρῶτον ἀντίγνωμα ἔχει τασθῇ (σελ.
1) τὸ « Νύχτα Χρυστογεννητική » (ποιῆμα Γ. Δροσέ-
νη), δεύτερον (σ. 2-3) τὸ « Ὁ Χριστοῦδης » (πεζο-
γράφημα τοῦ Γρ. Βενουζέλου, ἀναφερθῆμεν εἰς τὰ Χρι-
στοῦγεννα, ὡς πάλιν (σ. 7) « Τὸ μαιρολόγι τῆς Πα-
ναγίας », ὡσεὶ τὸ σχολικόν ἔτος ἤρχιζο κατὰ τὰ Χρι-
στοῦγεννα, εὐθύς δ' ἄμεσως ἠκολούθει ἡ Μεγάλη Ἑβδο-
μάς. Συνεχέρησις τῶν ἐπὶ μέρους ἀναγνωσμάτων, ὥστε
πλεονεκὴ νὰ ἀποτελεσθῇ ἐν τι κ.τ.τ., εἶναι τι σχεδόν
ἔγνωστον εἰς τὸ βιβλίον.

Ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων οὐχὶ ὀλίγα εἶναι ἀτυχῇ, ἰδέα
ἐκ τῶν τοῦ δημοτικοῦ λόγου. Μνημονεύομεν π. χ. ὡς ἄ-
νευ ἀξίας διὰ τὸ σφαλῆναι τὰ « Ἡ Παναγία ἡ Χαλιδο-
νοῦ » καὶ « Ὁ Ἅγιος Νικήτας » (Τὸ τελευταῖον τοῦτο
δοῦνται νὰ προκαλέσῃ καὶ οὐχὶ εὐκαταῶς συζητήσεις τῶν
μαθητῶν). Τὸ « Τότε ποῦ ἤμαστε σκαλωμένοι » ἔχει
μόνον ὡς μέτριον, ἀλλὰ καὶ ὡς γλωσσικῶς νοσοῦν καὶ
ἐν πολλοῖς ἀσφαῖς. Γλωσσικῶς ἀτυχῇ εἶναι καὶ τὰ « Στρα-
τός καὶ λῶς ἐνωμένοι », « Οὐ φλόγες ». Τοῦτο καὶ λο-
γοτεχνικῶς ὑστερεῖ παρὰ πολὺ, ὡς καὶ τὰ « Ἰ. Δραγουμένης »
« Σπαντοῖνη » « ὁ μετανίστης », « Ταξεῖδι εἰς τὴν Πελοπόν-
νησον » (ὅπερ καὶ ἀνακριβείας περιέχει), « Τὰ καλὰ
τῆς συγκαίνωνας », ὅπερ καὶ κατώτερον τῶν ὑνόμενων

τῶν μαθητῶν εἶναι καὶ ὑπόψυχρον.

Ἐπεὶ οὖν ὑπόψυχρον καὶ κατώτερον τῶν δυνάμεων τῶν μαθητῶν εἶναι τὸ " Πῶς ἡ Ἀριεὺνη τὴν ἐκτίφωρε κ.τ. λ. "

Περὶ ταῦτα τὸ βιβλίον ἔχει καὶ οὐχὶ εὐλόγη τὴν καλῶν. Ἡ ἐπιτοχὴ εἶναι μεγαλυτέρα ὥς πρὸς τὴν ἀναγνώσματα τοῦ καθαρῶντος λόγου.

Διὰ ταῦτα τὸ βιβλίον δικαιούται νὰ τύχη βραβεῖο τινός.

Εἰ Νεοελληνικὰ Ἀναγνώσματα " Β'. τῆς τῆς τοῦ Γυμνασίου
ὑπὸ Ν. Α. Κοντοπούλου

=====

Τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ κ. Κοντοπούλου ὑπεβλήθη δεδωκεν-
λογησάμενον εἰς ἐκλ. 305, ἐξ ὧν ἔχρουσι διατεθῇ
281 διὰ τὴν ἀναγνωστικὴν ὕλην, 9 διὰ τὸ λεξιλόγιον
(παράρτημα Α'), 12 διὰ τὰς βιογραφίας τῶν συγγραφέων
(παράρτημα Β') καὶ 3 διὰ τὸν πίνακα τῶν περιεχομένων
(παράρτημα Γ').

Τὴν ἀναγνωστικὴν ὕλην ἀποτελοῦσι 31 πεζογραφήματα δημο-
τικοῦ λόγου, 27 πεζογραφήματα καθαρῶντος λόγου καὶ
33 ποιήματα δημοτικοῦ λόγου. Ποιήματα καθαρῶντος λό-
γου δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ βιβλίῳ.

Τὰ τοῦ δημοτικοῦ λόγου ἀναγνώσματα ^(εὐλόγη) ἔχει προτάξει ἡ
συντάκτης (σ. 1-148), εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ βιβλίου.

Τὰ τοῦ καθαρῶντος λόγου ἔχει ἐπιτάξει ὡς δευτέρον
μέρος αὐτοῦ (σ. 149-281). Ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ μέρει
ἔχει παρενθῆναι καὶ 13 ποιήματα δημοτικοῦ λόγου, καταλαμ-

βάνοντα βελ. 17. Κατά ταῦτα οἱ τὴν ἀναγνώσαστα δημο-
τικῷ λόγῳ κέντα (καὶ γραφῆσιν καὶ ποιήσιν) ἔχου-
σι διαπεσθῇ 165 βελόνες (148-17). οἱ δὲ τὴν τοῦ κα-
θαρεύοντος λόγου 116 (281-165). Οὕτως ἡ καθάρων
λόγος εὐρίσκεται ἐν τινὶ μειονεξίᾳ ἔναντι τοῦ δημο-
τικῷ.

Κατὰ τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ γενικωτέρως ἐπιγραφῇ τὴν
ἀναγνώσαστα τοῦ πρώτου μέρους τοῦ βιβλίου ἀποτελεῖται
ἐξ ὁμοῦς ἢς εἰλημμένον Α'. Ἀπὸ τὴν ἑρμηνευτικὴν ζωὴν,
Β'. Ἀπὸ τὴν βινικὴν ζωὴν, Γ'. Ἀπὸ τὴν εὐνογενετικὴν
ζωὴν, Δ'. Ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν, Ε' Ἀπὸ τὴν ἑλλη-
νιστικὴν φύσιν καὶ τὴν ζωὴν ε' οὐτὶ Ζ'. Ἀπὸ τὴν ἑλλη-
νιστικὴν φύσιν. Οὐμῶς ἐκπερὶς εἶναι διακρίνεται τὴν ἀ-
ναγνώσαστα πέντε τοῦ δευτέρου μέρους. Εἶναι προσηνές,
ὅτι περὶ λογικῆς διαπερὶς ^{καὶ} ἐνταῦθα οὐδεὶς οὐδὲν
νῆ γέννη λόγος.

Τὴν ἀναγνώσαστα εἶναι κατὰ τὴν μέγιστον μέρος ὅρα
γνωστῶν ἑλληνικῶν λογιωτῶν, ὅλως δὲ τινὲς τοῦ συγ-
γραφέως, κριτικῶν ἢ διανοητῶν.

Τὸ βιβλίον εἶναι μετ' ἐπιμελείας συνταχθέν. ἔχει
καὶ πολλὰ τὰ καλὰ ἁλλὰ καὶ τὰ μὴ καλὰ ἢ μέτρια ἢ
μὴ πρόποντα εἰς τὴν, οἱ ἦν προωρῶσαν, τῶν οὖν ἐλ-
λειψῶν. Οὕτω τὸ " Ἀρχαία Ἑλλάς " εἶναι κατὰ π-
νικρὰ ἱστορίαν, οὐδὲν τὴν ἰδιαιτέραν προσφύσιν. Τὸ
" Ἡ γέννησις " εἶναι καλόν, ἁλλὰ οἱ ἀνωτέρων τῶν οὖν
ἦτο κατὰ ἑλλήνων. Ἐπίσης τὸ " Ρομῆα " " Ἡ ἐρμηνεία "
" Πρὸς τὴν Σημείωσιν ". Τὸ " Προσφύσιν " καὶ μέτριον
καὶ κατώτερον τῶν οὖν οὐμῶν τῶν μετῶν. Κατώτερον ἐκ-
τός τῆς " Ρομῆα καὶ μετῶν " " Πρὸς ἡ Χαιμῶνις ",

« Μία παρένθεσις στη ζωή μου » « Ὁ πρόσκοπος ».

Πρὸς ταῦτα καὶ εἶτι ἕλλο τὰ καλὰ εἶναι ἀσυγκρίτως πλεονα. Ἐκ τούτων μνημονεύομεν μόνον, ὅτι ἡ σύγχρονος περὶ οὗτος ζωῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ τῆς πολέμου καὶ γεγονότα ταύτης εὐφραδὴν αὐτῷ δεδωκώς καὶ ἐπιτυχῶς ὑπ' ὄψει, ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ εἶναι καλῇ ἀπληλ- γμένη ἀκροτήτων, ὅτι τὰ ποιήματα ἐκείνотε συνάπτονται πρὸς σχετικὰ πεζογραφήματα, ὅτι τὸ περιεχόμενον τῶν ἀνιχνωσμάτων καθόλου εἰπεῖν εἶναι ἴσων μορφωτικῶν.

Τὸ βιβλίον καθόλου καὶ ἐν παραβολῇ πρὸς τὰ ἕλλα θε- ωρούμενον εὐρίσκεται ἐκ τῶν ἀρίστων, οὐδεὶς κατώτερον διὰ τοῦτο δικαιούται ἀναλόγου βραβεῖου.

γ' Δ. Μπαντοῦνα Νεοελληνικά Ἀναγνώσματα διὰ τὴν Β' τά- ξιν τοῦ Γυμνασίου.

=====

Τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ κ. Δ. Μπαντοῦνα ὑπεβλήθη δεδα- κτυλογραφημένον εἰς σελ. 191, ἐξ ὧν 126 εἶναι διατε- θειμέναι διὰ 27 πεζογραφήματα, 40 διὰ 27 ποιήματα, 9 διὰ τὸ Λεξιλόγιον, 14 διὰ τῆς βιογραφίας τῶν συγ- γραφῶν καὶ 2 διὰ τῶν πλῆνακα τῶν περιεχομένων.

Τὰ ἀναγνώσματα εἶναι ἔργα γνωστῶν Ἑλλήνων λογοτε- χνῶν τοῦ πεζοῦ καὶ τοῦ ἐμμέτρου λόγου.

Ἐκ τῶν 27 πεζογραφημάτων 14 εἶναι λόγου δημοτικοῦ, καταλαμβάνοντα τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σελ- δων τοῦ χειμένου, 13 δὲ τοῦ καθαιρεύοντος καταλαμβάνον- τα ἰσοπρόθους περίπου σελίδας. Τοῦτο εἶναι ἀρετὴ τοῦ βιβλίου ὡς λαβόντος καλῶς ὑπ' ὄψει καὶ τῶν δημοτικῶν καὶ καθαιρεύοντα λόγον.

Ὁ συντάκτης κατέταξε πρῶτον τὰ ἡερογραφήματα πάντα, ἀνὰ μίαν δὲ τὴν τοῦ δημοτικοῦ καὶ τὴν τοῦ καθ' ἑαυτὸντος λέγου, εἴτα δὲ τὰ ποιήματα πάντα. Τοῦτο θ' ὀφείλει νὰ θεωρηθῇ προτέρημα τοῦ Βιβλίου, εἰς ὑποθέσιν, ὅτι ὁ διδασκαλὸς οὗ ὀφείλει καὶ θ' ἔχη τὴν διδασκίαν νὰ φροντίσῃ, ὥπως εὐρίσκη καὶ συνίλητη ἐπιτυχῶς εἰς τὴν διδασκαλίαν ἐκείνου εἶδος ἀναγνωσμάτων ἢ ἐκείνου ἀναγνωσμάτων τὸ κατάλληλον ἢ τὸ κατάλληλα ποιήματα.

Τὸ καλλίτερον βεβαίως θ' ἦτο, εἰς ὁ συντάκτης εἶχε φροντίσει, ὥπως διευκολύνῃ τὴν διδασκίαν εἰς τοῦτο, μὴδὲς βεβαίως κατὰλλήλως τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ γενικώτερον τὴν ἑλπίαν ἐξωτερικὴν συνῆρτην τῶν ἀναγνωσμάτων, ἀπαρτίζων ὑπ' ὅψαι τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἢ τὰς γνωστὰς περὶ συγκοινωνίας τῆς ὕλης διδακτικῆς ἀρχάς.

Εἶναι ἐλαττωματικὸν τοῦ Βιβλίου, ὅτι μελαγχολίαν τινὰ πιδύσεται τις ἀποκινῶσιν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Βιβλίου.

Ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων ὅχι ἄλλ' ὅσον ὀφείλει νὰ περιληφθῶσιν ἐν ἀναγνωστικῷ Βιβλίῳ. Ἐπὶ παρ. τὸ "Ὁ ἕσπετος υἱὸς" νὰ δοθῇ γλωσσικῶς ὅχι ὀλίγον. Τὸ "Τὸ σῶμα" γέμει ὁριεστικῶν καὶ ἄλλως στερεῖται ἐξέως. Τὸ "Ὁ κανὼν ἀνέπτυξης τοῦ Οὐρανοῦ" ὅσον εἶναι οὐκ ὀλίγον μαθητικῶς. Ἐκείνης τὸ "Οἱ χερσὶν ἡμετέρας", τὸ "Ἐνὶς λαὸς κ' ἑνὶς Βασιλεὺς" ὅσον προσφέρει τέποτε. Τὸ "Τὸ στήθος" οὐδὲν προσφέρει, εἶναι γλωσσικῶς ἀκατάλληλον, ὅχει εἰς ἑνὶς βεβαίως. Τὸ "Ἀρχαῖο ἀνέγνωστος τῆς Θεσσαλίας" εἶναι ἐν πολλοῖς ἀνέτερον τῶν ὀφείλων τῶν μαθητῶν καὶ

ὁδὸν προσφέρει τι εἰς αὐτοὺς. Τὸ « Τὸ ἔστί Πατὴρ » ἔχει καλὸν περιεχόμενον, ἅλλ' ἢ προσφορὰ αὐτοῦ γίνεται ὅλως δογματικῶς, κατὰ τρόπον ἀκατάλληλον εἰς τοὺς μαθητὰς. Τὸ « Δύοις ἡλέου » εἶναι ἀνέξιον λόγου. Τὸ « Τὸ γὰρ ἐκί » δὲν ἔχει θέσιν ἐν ἀναγνωστικῷ »

Παρὰ ταῦτα τὸ βιβλίον ἔχει καὶ ὅχι ὀλίγα τὰ καλὰ ! Διὰ ταῦτα καὶ δικαιούται νὰ περιληφθῇ εἰς τὰ βραβεύεσθαι.

2^α Κ. Ρωμαίου Νεοελληνικὴ Ἀναγνώσματα Β' Γενικοῦ.

=====

Τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ κ. Ρωμαίου ὑπεβλήθη βεβαιωτολογισθημένον εἰς σελ. 284, ἐξ ὧν 263 εἶναι διπτεροειδόμενα εἰς τὰ ἀναγνώσματα, 4 διὰ τὸ Λεξιλόγιον, 13 διὰ τὰς βιολογικὰς σημειώσεις τῶν συγγραμμάτων τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ 4 διὰ τὴν πίναν τῶν περιεχομένων.

Ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν συνόλῳ 85 τῶν ἡριθμῶν, ὀλίγιστα εἶναι τοῦ συντάκτου τοῦ βιβλίου, πρωτότυπα ἢ διπλοῦσι ἔργων ἑλλαν λογοτεχνῶν, τὰ πλεῖστα δὲ ἔργα ἑλλαν λογοτεχνῶν.

Ἀναλόγως πρὸς τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἔχουσιν ὑπάρχῃ ὑπὸ τοῦ συντάκτου ὑπὸ τοὺς ἐξῆς γενικωτέρους τίτλους. Θρησκευτικὴ ζωὴ (ἀναγνώσματα 9 σελ. 2-25) Οἰκογενειακὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ (ἀνάλγν. 12, σελ. 26-62). Μορφαὶ Ἑλληνίδων γυναικῶν (ἀνάλγν. 6 σελ. 63-80)

Ἀπὸ τῆς ἡθῆς καὶ ἔθιμος τοῦ λαοῦ μας (ἀναγν. 3, σελ. 81-91), Αἰθητισμός (ἀναγνώσματα 7 σελ. ~~92~~ 92-113)

Ὁ καθὼς τῆς ἐργασίας (ἀναγν. 9 σελ. 114-155)

Ἑθνικῆ ζωῇ (ἄνθγ. 13, σελ. 156-185) Ἀπὸ τῆν ὁ-
στορίαν τῆς τέχνης (ἄνθγν. 6 σελ. 186-203) Μῦθοι
ἀρχαῖοι καὶ σημερινοὶ (ἄνθγν. 4 σελ. 204-220). Ἀπὸ
τὸν κόσμον τῆς Τέχνης (ἄνθγν. 2 σελ. 221-226) Ἑλ-
ληνικὸν ὕμνον (ἄνθγν. 8 σελ. 227-244) Ἱστορίαι
σχετικαὶ μὲ τὸν ῥέον χρόνον καὶ πηγὴν (ἄνθγν. 6 σελ.
245 - 263)

Εἶναι προφανές ὅτι καὶ τοῦτο τὸ βιβλίον οὐδαμῶς οὐ-
νανται νὰ καυχήθῃ, ὅτι διέφευξε, κατὰ ^{ἰσχυρὰ} λογικὴν κρίσιν ἀλλὰ
βρίσιν διειρηθείς.

Ἄλλοτερον ἐλάττωμα τοῦ βιβλίου εἶναι, ὅτι ἐκ τοῦ συνό-
λου τῶν διὰ τί ἀναγνωσμάτων διπεθεριστῶν σελοῦν μόνον
περὶ τῆς 60 ἔχουσι διατεθῇ χάριν τοῦ καθαρῶντος,
ἀλλὰ, περὶ τῆς 8 ὅς χάριν τοῦ συνήθους ἀγίου, ὃν
μεμορφωμένοι ἄνθρωποι χρησιμοποιοῦσι ἐν ταῖς συνομι-
λίαις αὐτῶν. Πῶς καὶ ἄλλαι ἔχουσι διατεθῇ χάριν
τοῦ δημοτικοῦ ἀγίου. Οὕτω τὸ βιβλίον ἀνεπαρκέστατα ἔ-
λαβεν ὅπ' ὅψει καὶ τὸν γλωσσικὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

Ἄλλοτερον τοῦ βιβλίου εἶναι, ὅτι οὐχὶ ὅλα τὰ τῶν ἀ-
ναγνωσμάτων ὅν ἔχουσι εἶδεν ἐν ἀναγνωστικῷ βιβλίῳ
εἴτε ἀπὸ τοῦ ἀκαταλλήλου τοῦ περιεχομένου εἴτε διότι
τοῦτο εἶναι κατώτερον ἢ ἀνώτερον τῶν συνήθων τῶν μα-
θητῶν εἴτε διότι οὐδὲν ἢ ἀνέξια ἀγίου προσφέρουσι. Τα-
ῦτα εἶναι τί ἀναγνωσμάτων, ἑτοὺς Ἀγίους τῶν, Ἀπὸ
ψε Ἑσπερινός, Ἐνός νέος φρεσίντης, Δημοτικὸν τραγῶδι
τῆς Λιόβανης, Ὁ Γάμος, Καλλιπύτεια, Ἑλληνικὸν κίβλο
(κατὰ τὸ πλεῖστον) κ. ἄ. ἂν διειρηθείς ἔργων ἄλλων συγ-
γραφέων ὑπὸ τοῦ συντάκτου εἶναι κατὰ κανὼνα ἑτοιχεῖς

(ΒΑ. π. χ. τῆς πάλαιμ τοῦ Καραβέτσα)

Παρά ταῦτα ἔχει τῶ βιβλίον καὶ καλὰ ἀναγνώσματα
διὰ ταῦτα δύναται νὰ τύχη μετ' ἄλλων καὶ βραβεύου
τινός, ἀφοῦ εὐδὲν τῶν υποβληθέντων ἔχει τόσας ἑποτὶς
ὥστε μόνον νὰ ἐγκριθῇ ὡς πρῶτον ἢ δευτερον ἢ τρίτον

Η' Π. Ι. Σχμάρα

Νεοελληνικὰ Ἀναγνώσματα διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν ἐξα-
τάξτων γυμνασίων

=====

Τὸ βιβλίον ταῦτο τοῦ κ. Σχμάρα ὑπεβλήθη εὐλοκίμως
ἐπὶ ἀρίστου κάρτου τετυπωμένον, στερεῶς δεδεμένον
καὶ διὰ χινύρου καλοῦ κάρτου ἐξωτερικῶς ἐπενδεσμένον.
Ἐκ αἰσθῶν τῶν 231 σελίδων αὐτοῦ 205 εἶναι διατεθειμέ-
ναι διὰ τὴν ἀναγνωστικὴν ὕλην, 6 διὰ τὴν Κοσμιολογίαν
15 διὰ τὴν Βιογραφίαν τῶν συγγραφέων καὶ τῶν καλλιτεχνῶν
καὶ 5 διὰ τὴν πέντα τῶν περιεχομένων.

Τὸ ἀναγνωστικὸν περιεχόμενον τοῦ βιβλίου ἀποτελεῖ-
ται ἐξ 134 ἀναγνωσμάτων, ὑπαγομένων κατὰ τὴν πέντα
τῶν περιεχομένων εἰς τοὺς ἑξῆς γενικωτέρους τίτλους.
Α'. Ἀπὸ τὴν Θρησκευτικὴν ζωὴν (~~ἀναγν. 11. σελ. 23~~) Β'
τὴν πρῶτην ἐθνικὴν ζωὴν. Γ'. Ἀπὸ τὴν νεωτέραν ἐθνικὴν
ζωὴν. Δ'. Ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν Ε'. Ἀπὸ τὴν κο-
ινωνικὴν ζωὴν. ς'. Ἀπὸ τοὺς Ἑλληνικοὺς τέλους. Ζ'.
Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν φύσιν. Καὶ ἡ διαιρέσις αὕτη ὅσον
δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς γενομένη κατὰ τέθεισιν τινὲς βῆσιν
λογικῆς διαιρέσεως. Τὸ αὐτὸ ὅμως ἴσχυει καὶ ὡς πρὸς πέν-
τα τὰ υποβληθέντα πρὸς κρίσιν βιβλία, ὧν οἱ συγγραφεῖς
ἔκριναν, ὅτι πρέπει κατὰ κατηγορίαν νὰ χαρακτηρισθῶν τῶ ε-
κλεγέντα ἀναγνώσματα.

τῶ βιβλίον τοῦ κ. Σπύρου εἶναι μετ' ἐπιμελείας συντε-
ταγμένον. Ἀρεταί^{Soh} αὐτοῦ εἶναι, ἔχει γὰρ πολλὰ μικροπερ-
σοδὸν καὶ ἐπὶ πλῆν, ~~εἶναι~~ ἐπὶ πλῆν καὶ ἐπὶ πλῆν οὐδὲ γὰρ οὐκ ἐκ
κροῦστων, ὅτι τὰ ἀναγνωστικά αὐτοῦ τὰ τε τοῦ δημο-
τικοῦ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀρχαίων ἀλφού καὶ ἐκ τῶν εἰδικῶν ἔχου-
σι μορφωτικὸν περιεχόμενον ἕξιον προσοχῆς, προσφέρονται
ἐν ἑαυτῇ, εἶναι μᾶλλον μικρὰ, ὥστε δύνανται ὄντως μι-
κρὰ διδακτικῆς ὥρως νὰ ἐξεντληθῶσι, ὅτι τὰ ποιήματα
συνάκτονται ἐκαστοῦ πρὸς ἐν ἑαυτῇ περὶ γράμματα κ. ἄ.
Ὅμως ἔχει καὶ μετὰ ἐκ τῶν ποιημάτων ἡγεμονίαν τῶν ἑρ-
γῶν, τῆς ἑλληνικῆς κατὰ τὴν τελευταίαν παγκόσμιον σύ-
ραξιν. ὁδοῖον ἕνα ἀλφού ἐκ τῶν ἀρχαίων πρὸς
ἀριεμένους ποιητῶν. ἔκ τῶν ἀναγνωστικῶν αὐτοῦ εἶναι
κατὰ τὴν τῶν οὐκ ἐκ τῶν ^{ποικιλίων} (π. κ. ἕνα, Βασίλειος
ἡρώας, ὁ ἑλληνικὸς Στρατὶς, τὸ νηολόγιον καὶ τὸ κρῶ-
ν, ὁργασίαι, κήρα ἀνθοπλάκιν, τὰ δένδρα, ἡ ἀριστοτε-
κ. ἄλ. τινὲς εἶναι ἀνέκδοτα (π. κ. σὺν Ὀμηρῳ, τῶ
προσκόνημα τοῦ Ἀλ-Νικολά) τινὲς οὐδὲν ἢ ἀνέκδοτα ἀλ-
φού προσφέρουν ἢ ὅθεν ἔχουν ἀλφού νὰ περιληφθῶσιν ἐν
τῷ ἀναγνωστικῷ (π. κ. ὁ Ὀδυσσεύς φανερώσεται στοὺς
δοῦλους τοῦ, ὁ γὰρ πρὸς, ὁ φιλοξενός καὶ ἄλλα) τὸ ἀλφού-
αλφού αὐτοῦ, ὡς καὶ πάντων σχεδὸν τῶν ἄλλων εἶναι
ἐλλιπές.

Περὶ ταῦτα καὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἄλλα
συνολοβληθὲντα θεωρούμενον τῶ βιβλίον εὐρίσκειται ἐκ
τῶν ἀρίστων καὶ οἷον τοῦτο ὅσον νὰ εἶναι ἐκ τῶν πρῶ-
των βραβευθεσμένων.

ἀναμνηστικὸν
ἐκ τῶν

φωτίζει τοὺς
ἐκ τῶν ὁδοῦ

Θ' " Στελ. Σπεράντζα - Στυλ. Δουφεξή
Νεοελληνικά 'Αναγνώσματα διὰ τῶν Βε'τι-ξίν τῶν Γυμνα-
σίων.

Τὸ βιβλίον τῶν κ.κ. Στελ. Σπεράντζα καὶ Στυλ. Δουφε-
ξή υπεβλήθη δεδικτυολογραφημένου εἰς σελ. 293. 'Εκ
τούτων 254 εἶναι διανεσθιμένοι διὰ τὰ ἀναγνώσματα,
καὶ λοιπὰ δὲ 39 διὰ τὴν λεξιλογίαν, τὰς βιογραφίας
τῶν συγγραφέων τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ βιβλίου καὶ τῶν
πίνυκτ τῶν περιεχομένων.

Τὸ σύνολον τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ βιβλίου, ὄντων 86,
εἰς ὧν 40 ποιήματα, ἔχει διαικριθῆ εἰς ἑπτὰς φερύσσας
τοὺς ἐξῆς γενικοὺς τίτλους. Οἰκονομεικτὴ ζωὴ (σελ. 1-12
ἀναγνώσματα 6). Θρησκευτικὴ ζωὴ (σελ. 13-28 ἀναγν. 7)
Παιδικὴ χρῆσις (σ. 30-70 ἀναγνώσματα 12). Θρύλοι καὶ
παράδοσεις (σ. 71-87, ἀναγν. 3) 'Εθνικὰς σελίδες
(σ. 88-142 ἀναγν. 22). Κοινωνικὴ ζωὴ (σ. 143-170, ἀ-
ναγνώσματα 8) 'Ελληνικὴ φύσις καὶ ζωὴ (σ. 171-207,
ἀναγν. 14) Θελασινὴ ζωὴ (σ. 208-232, ἀναγν. 10). 'ΕΛ-
ληνικοὶ τόποι (σ. 233-254, ἀναγν. 7). Εἶναι προφανές
ὅτι καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ ^{ἰσχυρῶς} ὁδὲν ἔχει γένει διαικρίσεις τῶν ἀ-
ναγνωσμάτων κατὰ βάσειν τινὰ λογικῆς διαίρεσεως π. χ.
ἡ 'Ελληνικὴ φύσις καὶ ζωὴ διακρίνεται τῆς 'Ελληνικῆς
Θελασινῆς ζωῆς καὶ τῶν 'Ελληνικῶν τόπων.

"Ὅμως ἅλλα εἶναι τὰ κύρια ἐλαττώματα τοῦ βιβλίου.
'Εκ τῶν 254 σελίδων τοῦ ἀναγνωστικοῦ καιμένου περὶ
τὰς 85 μόνον ἔχουσιν διατεθῆ χῆριν ἀναγνωσμάτων κα-
θαρῶντες λόγου· οὕτως δὲ γλωσσικὸς σκοπὸς τοῦ βιβλίου
ὁδὲν ἐλήφθη φερόντως ὑπ' ὄψει.

Ἐκ τῶν 86 ἀναγνωσμάτων τοῦ βιβλίου τὰ 40 εἶναι ποιήματα, ὅπλα δὲ τὰ ποιήματα εἶναι ὑπερβολικῶς πολλὰ. Οὐχὶ ἴσως τῶν ἀναγνωσμάτων εἴτε ἀπὸ ἀκαταλλήλου περιεχομένου εἴτε οἷσι εἶναι κατώτερα τῶν δυνάμεων τῶν μαθητῶν εἴτε οἷσι οὐδὲν ἢ ἐλάχιστον μόνον προσφέρουσι δὲν ἔχουσι θέρσιν ἐν ἀναγνωστικῇ τῆς δι' ἣν προωρίσθησαν τάξεως. Τοιαῦτα εἶναι τὰ Ἡ Πισότης, τὸ πρηνικὸν ἐπὶ, τὸ ὄραμα τοῦ μικροῦ, Νανούριδα, τὸ βλαμένο ἀγῶρι, Μέγα Σέβας, τὸ κημέρι, ὁ Κλογιάννης κ. Ἄ. Τινὰ εἶναι καὶ ἀνώτερα τῶν δυνάμεων τῶν μαθητῶν ὡς τὸ Ἀεροπλάνο, Ἑλλάδα ... Ἑλλάδα.

Περὶ ταῦτα τὸ βιβλίον ἔχει ἱκανὴ ἐπιτυχῶς ἐκλασγμένη. Διὰ ταῦτα καὶ δικαιούται νὰ ἀξιωθῇ νὰ τυχῇ μετ' ἄλλων βραβείων τινός.

Ὅτι τὴν προφορικὴν ἀνάπτυξιν τῶν εἰσηγήσεων τούτων συζητήσαν ἀετομερῶς ἐπὶ ἐκείνου τῶν πρὸς χρεῖν ὑποβληθέντων τούτων βιβλίων,

Εὐρύν, ὅτι οὐδὲν τῶν βιβλίων τούτων ἀνταποκρίνεται πλήρως εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς προκήρυξεως καὶ τὴν σκῆψιν τοῦ ὑπὸ ταύτης ζητουμένου βιβλίου ἢ ὅπως ὅποτε συγκεντροῖ ἐν αὐτῇ τὰς ἀπαιτήσεις προτερήματα, ὥστε νὰ ὀδύνηται νὰ ἀξιωθῇ νὰ συγκριθῇ μόνον ὡς τὸ παραδοθῆναι μόνον εἰς τοὺς μαθητὰς βιβλίον.

Ἐπειδὴ τὰ βιβλία τῶν κ.κ. Ν. Κοντοπόλου, Π. Σμαρῆ καὶ Κ. Δημητριάδοπουλου εἶναι μετὰ πολλῇ μελέτης ἐπιμελείας καὶ προσηκῆς καὶ ἐπιτυχῶς καὶ συμφωνήτερον πρὸς τὴν προκήρυξιν συντεταγμένα, τὰ τῶν ἄλλων δὲ κ.

κ. συγγραφέων υπολείπονται κατά πάντα αίσθητός αὐτῶν, τί μὲν μᾶλλον, τὰ δὲ ἥττον,

Ἐπειδὴ καὶ ταῦτα θὰ πρέπει νὰ τυχῶσιν ἀμοιβῆς τινὲς δι' ὅ τι καλὸν ἔχουσιν

Διὰ ταῦτα τὸ Κ. Δ. Γ. Σ. Ε. Ἀποφασίζει
Α' Νὰ καταρτισθῇ τὸ ἐκδοθησόμενον βιβλίον εἰς ἀνεγνω-
σμάτων λαμβανομένων ἐκ τῶν ~~αἰών~~ βιβλίων τῶν κ.κ. Ν.
Κοντοπούλου, Π. Σαμαρῆ καὶ Χ. Δημητρακοπούλου, ἀπο-
νεμομένου εἰς ἕκαστον τῶν τριῶν τούτων συγγραφέων
τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ πρώτου βραβεῖου.

Β' Νὰ ἀπονεμηθῇ ἐνὰ ἓν ἕκ τρίτον τοῦ δευτέρου βρα-
βεῖου εἰς τοὺς συγγραφεῖς Διον. Μαντουῦναν, Γ. Κωλαμα-
τιανόν - Θ. Γιαννιόπουλον καὶ Κ. Ρωμαῖον διὰ τὰ ὑπ'
αὐτῶν ὑποβληθέντα πρὸς κρῖσιν βιβλία.

Γ' Νὰ ἀπονεμηθῇ ἐνὰ ἓν τρίτον τοῦ τρίτου βραβεῖου
εἰς τοὺς συγγραφεῖς Μ. Δαξόρμον - Ἥλ. Βενέζην, Δημ.
Ζήσην καὶ Στελ. Σπεράντζαν - Στυλ. Δρυφεζήν διὰ τὰ
ὑπ' αὐτῶν ὑποβληθέντα πρὸς κρῖσιν βιβλία.

Ὁ Πρόεδρος
Ε. Σακκερῆς

Τὰ Μέλη

Ι. Σκουτερόπουλος

Δ. Σουχλέρης

Θ. Παρίσκουδπουλος

Η. Λάγιος

Ν. Μιχαλοπούλος

Χ. Γκιτζίκος

ΒΔ. Μισορλῆς

Δ. Βαμπούλης

Γ. Ζομπανίτης

Α. Παπαγεωργακόπουλος

Ο ΑΝΤ. ΤΟΝ ΟΕ.Σ.Β.

